

Cumhuriyet Halk Partisi

CHP PARTİ MECLİSİ

TOPLANTISINA SUNULAN

MERKEZ YÖNETİM KURULU RAPORU

(Ankara, 11 Nisan 2009)

İÇİNDEKİLER

CHP PARTİ MECLİSİNE SUNULAN MYK RAPORU

(11 Nisan 2009)

İÇİNDEKİLER

I.- 29 MART 2009 MAHALLİ İDARELER SEÇİMLERİ GEÇİCİ SONUÇLARI VE DEĞERLENDİRMELER

1.1.- 2009 SEÇİMLERİNİ DEĞERLENDİRME ÖZETİ

1.2.- MART 2009 MAHALLİ İDARELER SEÇİMLERİ SONUÇLARININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ

1.2.1.- "AKP KIRILMA NOKTASINA GELMİŞTİR"

1.2.2.- İL GENEL MECLİSİ SEÇİMLERİ GENEL SONUÇLARI

a.-SEÇMEN SAYISI SON İKİ YILDA YÜZDE 12,2 ARTTI, HEM 2007, HEM DE 2009 SEÇİMLERİNE GÖLGE DÜŞTÜ:

b.-SEÇİMLERE KATILMA ORANI YÜZDE 85, YANİ 1980 SONRASININ EN YÜKSEK DÜZEYİ:

c.-CHP MUTLAK SEÇMEN SAYISINI EN ÇOK ARTIRAN PARTİ OLDU. AKP OYLARINDA İSE YÜKSELİŞ SÜRECİ SONA EREREK İNİŞE GEÇTİ:

d.-MERKEZ SAĞ PARTİLER ÇÖKTÜ:

e.-ON KÜÇÜK PARTİNİN TOPLAM OYU SADECE YÜZDE 2,47:

1.3.- ADAY BELİRLEME SÜRECİ

1.4.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN ADAY AÇIKLAMA TÖRENİNDE YAPTIĞI KONUŞMA

1.5.- SEÇİM KAMPANYASI SÜRECİ

1.5.1.- 29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİNDE YAPILAN GENEL MERKEZ SEÇİM HARCAMALARI

1.5.2.- 29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİ MİTİNGLERİ

1.5.3.- İNTERNET ÜZERİNDEN REKLAM KAMPANYASI

1.5.4.- PUSULA E-POSTA KAMPANYASI

1.6.- SEÇİM GÜNÜ VE OY VERME SÜRECİ

1.6.1.- MERKEZİ SEÇİM İZLEME YAPILANMASI

1.6.2.- CHP GENEL SEKRETERİ ÖNDER SAV SEÇİM SEÇİM VE SAYIM SÜRECİNİ DEĞERLENDİRDİ (29 Mart 2009)

1.6.3.- “SEÇİM ÇALIŞMALARININ EN ÜZÜNTÜ VERİCİ YANI GAYRİMEŞRU VE AHLAK DIŞI YÖNTEMLERİN KULLANILMASI OLMUŞTUR”

1.6.4.- KÜTÜKLER VE SANDIK KURULU AKSAKLIKLARI HALKIN İRADESİNE GÖLGE DÜŞÜRÜLMÜŞTÜR.

1.7.- “29 MART 2009 İL GENEL MECLİS SEÇİMLERİ” GEÇİCİ TOPLAM SONUÇLARI

1.7.1.- MART 2009 SEÇİMLERİNDE AKP OYLARINDA ÇÖKÜNTÜ

1.7.2.- HALEN CHP’NİN BARAJ ALTINDA GÖZÜKTÜĞÜ 26 İLDE YENİ BİR STRATEJİ UYGULANMALIDIR

1.8.- MART SEÇİMLERİ İLE CHP’NİN YEREL İKTİDAR GÜCÜ ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ARTTI

1.8.1.- KAZANILAN ÖNEMLİ İLÇE BAŞKANLIKLARI

1.8.2.- 29 MART 2009 SEÇİMLERİ “İL BAZINDA SONUÇLARININ” KARŞILAŞTIRILMASI

1.8.3.- BÜYÜKŞEHİRLERDE ÖNEMLİ OY ARTIŞLARI SAĞLANDI, PARTİNİN SİYASİ TEMELLERİ ÖNEMLİ BOYULARDA GÜÇ KAZANDI

1.8.4.- CHP’NİN, KAZANDIĞI VE KAYBETTİĞİ İL VE İLÇE BELEDİYE BAŞKANLIKLARI YEREL SEÇİM SONUÇLARI (2004-2009 KARŞILAŞTIRMASI)

1.8.5.- BELEDİYE BAŞKANLIKLARININ PARTİLERE GÖRE DAĞILIMI (GEÇİCİ)

II.- PARTİ ÇALIŞMALARI

2.1.- GN. BŞK. DENİZ BAYKAL’IN KATILDIĞI ETKİNLİKLER

2.2.- PARTİNİN FAALİYET VE ETKİNLİKLERİ

2.2.1.- DENİZ BAYKAL: “1 MAYIS” VE “NEVRUZ” RESMİ BAYRAM OLARAK KUTLANMALIDIR

2.2.2.- CHP VE GN. BAŞKAN BAYKAL ADINA TRT HAKKINDA TOPLAM 200 BİN TL’LİK MANEVİ TAZMİNAT DAVASI AÇILDI.

2.2.3.-GENEL MERKEZDE AŞURE GÜNÜ KUTLAMASI

2.2.4.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ŞAHKULU SULTAN DERGAHI’NDA LOKMA VE AŞURE ETKİNLİĞİNE KATILDI

2.2.5.- ARZUHAN YALÇINDAĞ BAŞKANLIĞI’NDAKİ TÜSİAD HEYETİ GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL’I ZİYARET ETTİ.

2.2.6.- DENİZ BAYKAL: “İZMİR’DEN BAŞLAYAN İMBAT RÜZGARININ ANADOLU’NUN İÇİNE DERİNLİKLERİNE GİDEREK GÜÇLÜ BİÇİMDE ESECEĞİNE İNANIYORUM”

2.2.7.- HALK GAZETESİ

2.3.- 25 ARALIK 2008 TARİHİNDEN SONRA ÖRGÜTTE MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLER

2.4.- ÜYELİKLE İLGİLİ KONULAR

2.4.1.- PARTİ KÜTÜĞÜ

- a.- PARTİ KÜTÜĞÜNE KAYITLI ÜYELER
- b.- ADAY ÜYELER:
- c.- KİMLİK KARTI VERİLMESİ

2.4.2.- ASIL ÜYELERİN İL BAZINDA SAYI DAĞILIMI (02.04.2009)

2.4.3.- T.C. KİMLİK NUMARALARININ TAMAMLANMASI

III.- İÇ VE DIŞ GELİŞMELER

3.1.- İÇ SİYASAL GELİŞMELER

3.1.1.- 3 MART 1924, TÜRKİYE'DE REJİMİN KÖKLÜ BİR BİÇİMDE YENİDEN TANIMLANDIĞI ÇOK ÖNEMLİ DEVRİM YASALARIN ÇIKARILDIĞI BİR TARİHTİR

3.1.2.- AKP İKTİDARINI SAĞDUYUYA, ADALET BAKANINI GÖREVE DAVET EDİYORUZ

3.1.3.- HÜKÜMETİ UYARIYORUZ: BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ DEMOKRASİNİN VAZGEÇİLMEZ KOŞULUDUR

- a.- DENİZ BAYKAL: HÜKÜMET MEDYAYI SİNDİRME PLANI UYGULUYOR DEMOKRASİ TEHLİKEDE
- b.- ÇAĞIMIZ DEMOKRASİSİNİN VAZGEÇİLMEZ BİR İLKESİ DE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜDÜR. BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ İLE ÇAĞDAŞ DEMOKRASİ ARASINDA DOĞRUDAN KESİN İLİŞKİLER VARDIR.
- c.- RTÜK HÜKÜMETİ ELEŞTİREN HABERLERİ SUÇ SAYIYOR!..
- d.- CHP'DEN DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN'A GENSORU ÖNERGESİ
- e.- BAYKAL'DAN HÜKÜMETE TEPKİ: BU, VERGİ DEĞİL REJİM SORUNU

3.1.4.- "ERGENEKON DAVASI" HUKUK DEVLETİ/ BAĞIMSIZ YARGI/ADİL YARGILANMA KURALLARI İÇİNDE SÜRDÜRÜLMELİDİR

- a.- DENİZ BAYKAL, ERGENEKON 'DALGA'LARINI DEĞERLENDİRDİ:
- b.-BAYKAL, "TÜRKİYE'NİN DEMOKRATİK KİMLİĞİ DE ARTIK ÇOK CİDDİ KUŞKU KONUSUDUR. BU YANLIŞLIKLARIN DÖNECEĞİ BİR MAHKEME ARIYORUZ" DEDİ.

3.1.5.- DENİZ FENERİ DOSYASI

- a.- HÜKÜMETİ CHP'NİN GETİRDİĞİ DENİZ FENERİ DAVA DOSYASI TELAŞI SARDI
- b.- DOSYA BİZE GELENE KADAR FENER'İN DELİLLERİ KARARDI!
- c.- CHP'NİN 10 DENİZ FENERİ SORUSU
- d.- KEMAL ANADOL: ORGANİZE SUÇ VAR

3.2.- DIŞ SİYASAL GELİŞMELER

3.2.1.- "HAMAS-FKÖ-İSRAİL" SORUNU VE TÜRKİYE

3.2.2.- ABD İLE İLİŞKİLERİMİZ

- a.- GN. BAŞKAN DENİZ BAYKAL'DAN ABD BAŞKANI OBAMA'YA VERİLEN GÜÇLÜ MESAJ
- b.- BAŞKAN OBAMA'NIN TBMM'DE YAPTIĞI KONUŞMANIN ANA HATLARI

3.2.3.- AVRUPA BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLERİMİZ

- a.- DENİZ BAYKAL'IN BRÜKSEL ZİYARETİ.
- b.- BAŞKAN OBAMA'DAN AB'YE: TÜRKİYE ÜYE OLMALI
- c.- DENİZ BAYKAL: RASMUSSEN'İN NATO GENEL SEKRETERİ SEÇİLMESİ KONUSUNU PROPAGANDA VESİLESİ HALİNE GETİRMİŞTİR
- d.- AB'DE SON BAHANE RASMUSSEN

3.2.4.- MART 2003'DE CHP SERGİLEDİĞİ KARARLI VE ONURLU DURUŞ İLE AKP'NİN OYUNU BOZULMUŞ, ÜLKEMİZİN IRAK'TA GERÇEKLEŞTİRİLEN KATLİAMIN TARAFI OLMASI, DIŞ GÜÇLERİN EGEMENLİK ALANINA DÖNÜŞMESİ ENGELLENMİŞTİR

3.3.- SOSYAL VE EKONOMİK GELİŞMELER

3.3.1.- AÇIKLANAN TÜM EKONOMİK VERİLER KRİZİN ETKİSİNİN GÜN GEÇTİKÇE ARTTIĞINI AÇIKÇA GÖSTERMEKTEDİR.

3.3.2.- SADECE EMEKÇİLER DEĞİL İŞ DÜNYASI DA İKTİDARIN EKONOMİ POLİTİKALARINDAN ŞİKAYETÇİ

- a.- REEL SEKTÖRDEN SERT BİLDİRİ: "HÜKÜMET KRİZİ YÖNETEMEDİ"
- b.- TÜSİAD HEYETİNİN CHP'Yİ ZİYARETİNDE, HÜKÜMETİN EKONOMİ POLİTİKALARINDAKİ YETERSİZLİĞİ GÖRÜŞÜLDÜ
- c.- TOBB BAŞKANI HİSARCIKLIOĞLU, 'KRİZDEN HEP BERABER ÇIKACAĞSAK, HEP BERABER SORUMLULUĞUMUZU DA BİLMELİYİZ... BİZ AĞLARKEN BANKALAR GÜLMEMELİ

3.3.3.- ÜRETİM DÜŞÜYOR, EKONOMİ GERİLİYOR, İŞSİZLİK TIRMANIYOR

- a.- SANAYİ ÜRETİMİ ŞUBAT AYINDA YÜZDE 23.7 GERİLEYEREK REKOR DÜŞÜŞLE DİBE VURDU.
- b.- EKONOMİ 2008 DÖRDÜNCÜ ÇEYREKTE %6.2 DARALDI
- c.- 6 AYDA 18 BİN 897 ADET ŞİRKET VE İŞ YERİ KAPANDI
- d.- GERÇEK İŞSİZ SAYISI 6 MİLYONA, İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 22,4'E ÇIKTI

3.3.4.- DIŞ TİCARET HIZLA GERİLİYOR

- a.- 2009 MART AYINDA İHRACAT YÜZDE 34.93 AZALDI
- b.- ŞUBAT'TA İSE İHRACAT YÜZDE 24.9, İTHALAT YÜZDE 47.6 AZALDI

3.3.5.- MART AYINDA TÜFE YÜZDE 1.10, ÜFE YÜZDE 0.29 ARTTI, YILLIK ENFLASYON YÜZDE 7.89'A ÇIKTI.

3.3.6.- MERKEZİ YÖNETİMİN BRÜT BORÇ STOKU, ŞUBAT SONUNDA 403 MİLYAR TL 'YE ÇIKTI

- a.- DEVLET BORÇLARI TIRMANIYOR
- b.- İÇ PİYASA BORÇLARI YÜKSELDİ:
- c.- DIŞ BORÇLAR

3.3.7.- BÜTÇE GELİRLERİ AZALIYOR, BÜTÇE AÇIĞI PATLIYOR

- a.- MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE AÇIĞI İKİ AYDA 10.4 MİLYAR TL OLDU
- b.- BAŞBAKAN VERGİ İDARESİNİN ÖZERKLEŞMESİNE NEDENSE KARŞI?

3.3.8.- TARIMDA DESTEK PRİMİ HAYAL KIRIKLIĞI YARATTI

3.3.9.- KÜRESEL FİNANSAL PİYASALARDA REFORM İHTİYACI

3.3.10.- HÜKÜMET ENGELLİLERE ENGEL KOYUYOR

IV.- EKLER

• GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN AÇIKLAMALARI

- GRUP GENEL KURUL TOPLANTISINDA YAPTIĞI KONUŞMA (7 Nisan 2009)
- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN İZMİR'E "KUTLAMA GEZİSİ"
- ADAY AÇIKLAMA TÖRENİNDE YAPTIĞI KONUŞMA
- BURDUR MİTİNGİNDE YAPTIĞI KONUŞMA (6 Mart 2009)
- GİRESUN MİTİNGİNDE YAPTIĞI KONUŞMA (9 Mart 2009)
- KOCAELİ MİTİNGİNDE YAPTIĞI KONUŞMA (22 Şubat 2009)
- "ÇARŞAF" KONUSUNDA STAR TV'DE YAPTIĞI AÇIKLAMALAR
- 29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİNİN ARDINDAN YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASI (31 Mart 2009)
- ERGENEKON GÖZALTILARI DEVAM EDERKEN YAPTIĞI BASIN TOPLANTISI (7 Ocak 2009)

• DİĞER BAZI AÇIKLAMALAR

- CHP SÖZCÜSÜ MUSTAFA ÖZYÜREK'İN "21 MART'IN NEVRUZ BAYRAMI VE RESMİ TATİL İLAN EDİLMESİYLE İLGİLİ" YASA ÖNERİSİ
- GENEL BAŞKAN YARDIMCISI ONUR ÖYMEN TBMM GENEL KURULU'NDA İSRAİL'İN GAZZE'YE SALDIRISI KONUSUNDA KONUŞMASI

• POLİTİKALAR

- ETİK KOMİSYONU OLUŞUMUNDAN EVVEL, "TEMİZ SİYASETİ" HEDEF ALAN YENİ BİR SİYASİ ETİK(AHΛAK) YASASI ÇIKARTILMALIDIR.
- "HAMAS-FKÖ-İSRAİL" SORUNU VE TÜRKİYE
- GENEL BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET SELVİ: "İŞÇİLER- SENDİKALAR SOKAĞA ZORLANMAKTADIR
- CHP'NİN "KRİZE KARŞI ÖNLEMLER PAKETİ"
- CHP GRUBU'NUN, TRT'NİN SON DÖNEMLERDEKİ YAYINLARIYLA İLGİLİ OLARAK DEVLET BAKANİ MEHMET AYDIN HAKKINDA HAZIRLADIĞI GENSORU ÖNERGESİ
- CHP YEREL YÖNETİMLER SEÇİM BİLDİRGESİ İLKELERİ
- İŞTE KEMAL KILIÇDAROĞLU'NUN VAADLERİ!
- AYDINLIK YÜRÜYÜŞÜMÜZ SÜRECEK
- CHP PROGRAMI İNGİLİZCE ÖZET BİLDİRGESİ

• CHP AVRUPA BİRLİĞİ TEMSİLCİLİĞİ ETKİNLİK RAPORU

• SEÇİMLERLE İLGİLİ KONULAR

- 29 MART 2009 SEÇİMLERİ CHP'Lİ BELEDİYELER
- 2004-2009 YEREL SEÇİMLERİ KARŞILAŞTIRMA TABLOSU
- 29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİNDE KATILMADIĞIMIZ BELDE BELEDİYE BAŞKANLIKLARI

- KAYBEDİLEN CHP'Lİ İLÇE BELEDİYE BAŞKANLIKLARI
- İL-İLÇE-BELDE BELEDİYE BAŞKAN ADAYLARIMIZ (WEB Sayfasında Mevcut Olduğu İçin Rapordan Çıkartılmıştır)
- PUSULA E -POSTA PROJESİ HEDEF GRUPLARI
- GOOGLE ÜZERİNDEN REKLAM KAMPANYASI

- **GENELGELER**

- ADAY ADAYLIĞI BAŞVURU SÜRESİNİN UZATILMASI İLE İLGİLİ GENEL SEKRETERLİK GENELGESİ
- 29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİNDE ADAY BELİRLEME İÇİN EKSİK LİSTELERİN TAMAMLANMASI
- GENELGE 2008/18
- GENELGE 2009/1
- GENELGE 2009/2
- GENELGE 2009/3
- GENELGE 2009/4
- GENELGE 2009/5
- GENELGE 2009/6
- GENELGE 2009/7

- **GENEL SEKRETER ÖNDER SAV'IN YSK'DAN YASAYA AYKIRI PROPAGANDA İHLALLERİNİN ÖNLENMESİNİ VE YSK'NIN BELİRLEDİĞİ YASAKLARA UYULMASININ SAĞLANMASI İÇİN YSK BAŞKANLIĞI'NA YAPTIĞI BAŞVURU**

- **ASIL ÜYELERİN İLÇE BAZINDA DAĞILIMI**

- **18 NİSAN 2009 GÜNÜ YAPILACAK OLAN İL VE BELEDİYE BAŞKANLARI TOPLANTISINA ÇAĞRI YAZISI(2009/1824)**

CHP PARTİ MECLİSİ

GENEL BAŞKAN
DENİZ BAYKAL

GENEL BAŞKAN YARDIMCILARI
ONUR BAŞARAN ÖYMEN - CEVDET SELVİ - BİHLUN TAMAYLIGİL - YILMAZ ATEŞ

GENEL SEKRETER
ÖNDER SAV

GENEL SAYMAN
MUSTAFA ÖZYÜREK

GENEL SEKRETER YARDIMCILARI
ALGAN HACALOĞLU - MESUT DEĞER - MEHMET ALİ ÖZPOLAT

MYK ÜYELERİ
SUAT BİNİCİ - ALİ KILIÇ - AHMET SIRRI ÖZBEK - FAİK ÖZTRAK - SAVCI SAYAN
FATMA NUR SERTER - MEHMET ALİ SUSAM - ERDOĞAN TOPRAK - FEVZİ TOPUZ
M.RIZA YALÇINKAYA

PM ÜYELERİ

AVNİ AKSU
ZEHRA ÖNAY ALPAGO
OYA ARASLI
NECLA ARAT
CANAN ARITMAN
YÜCEL ARTANTAŞ
İSMET ATALAY
DENİZ PINAR ATILGAN
E.AYDAN BARAN
BÜLENT BARATALI
NESRİN BAYTOK
TEKİN BİNGÖL
MEVLÜT COŞKUNER
İSMET ÇANAĞÇI
FARUK DEMİR
YUSUF KENAN DOĞAN
MAHMUT DUYAN
NEVİN GAYE ERBATUR
GÜROL ERGİN
ABDURREZZAK ERTEN
ŞERİF ERTUĞRUL

NERİMAN GENÇ
LEVENT GÖK
GÖKHAN GÜNAYDIN
DERVİŞ GÜNDAY
ABDULLAH EMRE İLERİ
MUHARREM İNCE
ALİ NİHAT İRKÖRÜCÜ
OSMAN KAPTAN
HÜSEYİN KARAKOÇ
İLKER KARAOĞULLARI
HÜSNİYE KAYA
BİRGEN KELEŞ
AYÇA BETÜL KINIMETE
ESFENDER KORKMAZ
F.GÜLSEREN KÖKSAL
ALİ İHSAN KÖKTÜRK
ŞAHİN MENGÜ
BUKET MÜFTÜOĞLU
ALİ OKSAL
ENSAR ÖĞÜT
CELALETTİN ÖZDEMİR

MALİK ECDER ÖZDEMİR
RAMAZAN KERİM ÖZKAN
UFUK ÖZKAN
TÜLAY ÖZÜERMAN
ATILA SAV
TACİDAR SEYHAN
ÇETİN SOYSAL
HAYRİ SİNAN SUNAY
BERHAN ŞİMŞEK
EROL TINASTEPE
CAHİDE TUNÇ
ENİS TÜTÜNCÜ
BEDİR UÇAR
HÜSEYİN ÜNSAL
İNAYET BEGÜM YAVUZ
ABDÜLAZİZ YAZAR
SİNAN YERLİKAYA
EMİNE YURDATAP
ALİ RIZA YÜCEL

CHP YÜKSEK DİSİPLİN KURULU

YDK ÜYELERİ

YDK BAŞKANI
ORHAN ERASLAN

YDK BAŞK. YARD.
ORHAN AKBULUT

YDK SEKRETERİ
SELAHATTİN ÖCAL

ERGÜN AYDOĞAN
MEHMET BOZTAŞ
KEMAL CENGİZOĞLU
AVNİ ÇELEBİ

MERAL ÇİL
GÖKSEL DEMİRTAŞ
TUFAN DOĞU
SALIHA ÖĞÜTÇÜ

TÜRKAN GÜLDEREN ÖZTEKİN
NAZMİYE NÜKET TUĞCU
ALİ MUSTAFA UZUN
İBRAHİM YILMAZ

I.- SEÇİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

**29 MART 2009 MAHALLİ İDARELER
SEÇİMLERİ GEÇİCİ SONUÇLARI VE
DEĞERLENDİRMELER**

1.1.- 2009 SEÇİMLERİNİ DEĞERLENDİRME ÖZETİ

SEÇİMLER AKP İKTİDARININ GÖLGESİNDE YAPILMIŞTIR. AKP devletin tüm olanakları, kadrolarını seçimleri kendi lehine sonuçlandırmak için kullanmıştır. Devletin bakanları, müsteşarları, vali ve kaymakamlarının önemli bölümü, halka hizmet için değil AKP'ye destek için birbirleri ile yarışmışlardır.

ARTIK SİYASET BUNDAN SONRA FARKLI OLACAKTIR. AKP'nin 2002'de başlayan yerel yönetimlerde ve parlamentoda etkinliğini sürekli ve düzenli artırmakta olduğu, AKP'nin yükselişi etrafında şekillenen Türkiye'nin siyasi tablosunun artık sınırına gelinmiştir. Bu seçimler AKP'nin kırılma noktasıdır; bu seçimlerle artık AKP iktidarı ve siyaset anlayışı artık inişe geçmiştir.

AKP OYLARI BU SEÇİMLERDE TÜRKİYE'NİN TÜM COĞRAFYASINDA ORTALAMA 8 PUAN GERİLEMİŞTİR. Sonuçlar bize AKP'nin bu seçimlerde ciddi bir oy kaybı tablosuyla karşı karşıya olduğunu göstermiştir. Bu 2002'de başlayan süreçte ilk kez ortaya hızlı bir tükenişin başlangıcıdır. AKP bugün iktidarda olmasaydı bu gerileme çok daha hızlı olacaktı.

HALKIMIZ, AKP POLİTİKALARI VE DAYATMALARINA TEPKİSİNİ ORTAYA KOYMUŞTUR. Bu seçimlerle AKP iktidarını oluşturan dinamiklerin kimyası ve iç dayanışması bozulmuştur. AKP'nin bireysel ve yandaş çıkarlarına dayalı, çağa karşı siyasi modelinin bundan sonra artık dikiş tutmayacağını halkımız görmüştür. Halkımız AKP despotizmine boyun eğmemiş, özgür iradesine, onuruna ve Laik Demokratik Cumhuriyetimizin değerlerine sahip çıkmıştır.

BU SEÇİM SONUÇLARI, HALKIMIZIN İŞSİZLİK, YOKSULLUK VE ÇÖKERTİLEN SOSYAL DEVLETE OLAN TEPKİSİDİR.

BU SEÇİM SONUÇLARI, ÇİFTÇİSİ, İŞÇİSİ, MEMURU, EMEKLİSİ, ESNAFI VE SANAYİCİSİ İLE HALKIMIZIN EKONOMİK KRİZE TESLİM OLAN AKP İKTİDARININ BECERİKSİZLİĞİ VE SİĞLİĞİNA OLAN TEPKİSİDİR.

BU SEÇİM SONUÇLARI, HER TÜRLÜ SEÇİM HİLELERİNE RAĞMEN, HALKIMIZIN OYLARININ SEÇİM RÜŞVETLERİ İLE SATIN ALINAMAYACAĞINI KANITLAMISHTIR.

BU SEÇİM SONUÇLARI, MEDYAYA, YARGIYA, İDAREYE BASKI UYGULAYARAK, TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ KISITLAYARAK YÜRÜTMEMEYE ÇALIŞTIĞI, BOĞAZINA KADAR YOLSUZLUKLARA BATMIŞ, HESAP VERMEKTEN KAÇAN AKP İKTİDARINA HALKIMIZIN DEMOKRATİK TEPKİSİDİR.

BU SEÇİM SONUÇLARI, AKP'NİN DİNİ SİYASALLAŞTIRMAYA, SİYASETİ DİNSELLEŞTİRMEYE DAYALI, ULUSAL DEĞER VE ÇIKARLARIMIZA DUYARSIZ TESLİMİYETÇİ POLİTİKALARININ ARTIK SÜRDÜRÜLEMEMEYECEĞİNİN SANDIKTA TESCİLİDİR.

1.2.- MART 2009 MAHALLİ İDARELER SEÇİMLERİ SONUÇLARININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ

1.2.1.- "AKP KIRILMA NOKTASINA GELMİŞTİR"

ARTIK SİYASET BUNDAN SONRA FARKLI OLACAKTIR

"Bu seçim Türkiye'deki dengelerin, siyasete yön veren temel dinamiklerin nasıl işlediğiyle ilgili kabullerin, şu ana kadar yaşayan, gerçekleşmiş olan siyasi tablonun köklü bir biçimde değişeceğinin işaretlerinin verildiği bir seçim olmuştur"

"Artık siyaset bu seçimden sonra farklı olacaktır. Şu ana kadar gerçekleşmiş olan siyasi tablonun köklü biçimde değişeceğinin işaretlerinin verildiği bir seçim olmuştur"

"Bu seçim, Türkiye'de yeni bir dönemin açılmakta olduğunu bize göstermiştir. Bu seçimlerin bundan önceki seçimlerin çoğundan farklı yeni bir siyasi şekillenmenin işaretlerini taşıyan, Türkiye'yi yeni bir noktaya doğru taşıma umudunu veren bir seçim olarak gördüğümü söylemeliyim. Artık siyaset bu seçimden sonra farklı olacaktır. Şu ana kadar gerçekleşmiş olan siyasi tablonun köklü biçimde değişeceğinin işaretlerinin verildiği bir seçim olmuştur.

"AKP'nin 2002'de başlayan yerel yönetimlerde ve parlamentoda etkinliğini sürekli ve düzenli artırmakta olduğu, AKP'nin yükselişi etrafında şekillenen Türkiye'nin siyasi tablosunun artık sınırına geldiğini ve artık bu tabloda yeni bir sürecin, farklı bir sürecin işlemeye başladığını bize göstermiştir. Bu seçimleri belirleyici, yönlendirici geleceğin işaretlerini taşıyan bir seçim, teyit eden bir seçim değil, geleceği belirleyen bir seçim olarak ortaya çıkmıştır"

AKP'NİN BU SEÇİMLERDE ÇOK CİDDİ BİR OY KAYBI YAŞAMIŞTIR

Bu, 2002'den sonra ilk kez ortaya çıkan bir manzardır. Gelip geçici, arızı, 'şimdi öyle oldu' denilecek bir tablo değildir, ciddi bir tablodur. Bütün kesimlerde kendisini gösteren, ulusal düzeyde bütünleşmiş olarak ortaya çıkan bir tablo vardır. Türkiye'nin bütün coğrafyasında bir ortak AKP değerlendirmesi olduğu, bu seçimde ortaya çıkmıştır.

2002'DEN İTİBAREN ÜLKEMİZDE YENİ BİR SİYASET ŞEKİLLENMEYE BAŞLADI.

Bu siyasetin şekillenmekte olduğunu biz 2004 seçimlerinde, 2007 seçimlerinde gördük. Her iki seçimde de AKP giderek daha güçlenen, daha giderek kök salan, hem yerel yönetimlerde hem de parlamentoda etkinliğini artıran bir siyasi parti olarak

kendini gösterdi. Yani 2002'de başlayan süreç 2007 seçimleriyle de hız kesmediğini ortaya koydu. Bu, hem Türkiye'deki siyasi hayatı derinden etkiledi, hem de Türkiye'ye yönelik yapılan değerlendirmeleri çok ciddi şekilde yönlendirdi.

Bir tek partinin giderek siyasi hayatımıza tek başına yön verir konuma doğru gelmekte oluşu ve bu iktidarın çok da demokratik olmayan anlayışlarla yer yer dışlayıcı, dayatmacı, zorlayıcı üslubu kullanmaya başlamış olması Türkiye'de demokrasiyle ilgili ciddi, haklı, önemli kaygıların ortaya çıkmasına neden olmuştu.

ŞİMDİ 2009 SEÇİMLERİ BİZE BU SÜRECİN SONUNA GELİNDİĞİNİ ORTAYA KOYMAKTADIR

AKP'nin 2002'de başlayan yerel yönetimlerde ve parlamentoda etkinliğini sürekli ve düzenli artırmakta olduğu, AKP'nin yükselişi etrafında şekillenen Türkiye'nin siyasi tablonun artık sınırına geldiğini ve bu tabloda yeni bir sürecin, farklı bir sürecin işlemeye başladığını bize göstermiştir.

Şimdi 2009 seçimleri bütün bunları yeniden değiştiren, bir anlamda Türkiye'de 2002'de başlayan siyasi ezberi bozan bir yeni dönemin işaretlerini vermiştir.

Sonuçlar bize çok açık biçimde AKP'nin bu seçimlerde ciddi bir oy kaybı tablosuyla karşı karşıya olduğunu göstermiştir. Bu 2002'de başlayan süreçte ilk kez ortaya çıkan bir manzardır. Bu niteliğin ve ağırlığıyla fevkalade dikkate değer bir durumdur.

Yani, gelip geçici, canım şimdi böyle oldu yarın başka olur denilecek tablo yoktur, bu ciddi bir manzardır. Önemli, anlamlı, rasyonel, Türkiye'nin tüm coğrafyalarında, bütün toplumsal kesimlerinde kendini gösteren, ulusal düzeyde bütünleşmiş olarak ortaya çıkan bir tablo vardır. Trakya'da da, Van'da da, Hakkari'de de Karadeniz'de de Akdeniz'de de vardır.

Türkiye'nin bütün coğrafyalarında, bütün kesimlerinde bir ortak yeni AKP değerlendirmesini, AKP'ye yönelik yeni bir bakış açısının şekillenmekte olduğu bu seçimde ortaya çıkmıştır.

HALKIMIZ AKP POLİTİKA VE DAYATMALARINA TEPKİSİNİ ORTAYA KOYMUŞTUR

AKP iktidarının ekonomik krizi umursamaması, ülkemizin en derin işsizlik ve yoksulluk sürecine girmiş olması, ekonomideki daralmanın giderek yaygın iflaslara, işletme kapatmalarına ve kepenklerin inmesine yol açması, tarım sektörünün çökertilmiş olması, açlık ve sefaletin yaygınlaşması, iktidar erkinin AKP yandaşlarına rant yaratmak amacıyla kullanılması, yolsuzlukların yönetimi her yönü ile kuşatmış olmasına karşı oyları ile AKP iktidarına tepkisini ortaya koymuştur.

** AKP iktidarının medyaya baskı uygulayarak, TRT'de dahil olmak üzere yazılı ve görsel medyanın önemli bölümünü "kendine yandaş medyaya" dönüştürmesi, basın özgürlüğünü sık sık ihlal etmesi, ayaklar altına almasına,

** Kamu görevlilerini ve iktidar olanaklarını sonuna kadar seçimlerde kendine avantaj sağlamak amacıyla santaj ve baskı aracı olarak kullanmasına,

** Dini siyasallaştırarak, siyaseti dinselendirerek tarikat ve cemaatlarla sağlamış olduğu dayanışmayı, bu dayanışmadan sağladığı maddi ve beşeri olanakları seçimlerde kendi lehine etkinlik aracı olarak kullanmasına,

** Türlü ilişki ve yöntemlerle sağladığı inanılmaz boyutlardaki, kayıtdışı fon ve maddi kaynaklarla yoksul ve işsiz seçmenlerin oyları üzerinde piyasalar oluşturması, seçim kampanyasında hiçbir AB ülkesinde görülmeyecek boyutta denetimsiz kaynak kullanmasına,

Rağmen halkımız AKP despotizmine boyun eğmemiş, özgür iradesine, onuruna ve Laik Demokratik Cumhuriyetimizin değerlerine sahip çıkmış, AKP'YE SANDIKTA GEREKEN DERSİ VERMİŞTİR.

1.2.2.- İL GENEL MECLİSİ SEÇİMLERİ GENEL SONUÇLARI

a.-SEÇMEN SAYISI SON İKİ YILDA YÜZDE 12,2 ARTTI, HEM 2007, HEM DE 2009 SEÇİMLERİNE GÖLGE DÜŞTÜ:

2007 milletvekili seçmen kütüklerinde **42.799.303** kişi yer alırken, 2009 mahalli idareler seçimine esas olan seçmen kütüklerinde **5.233.944** kişi fazlası ile **48.033.247** seçmen yer aldı. İki yıl içinde seçmen sayısında yüzde **12,2** oranında artış **hem 2007, hem de 2009 seçim sonuçlarına, kaçınılmaz olarak gölge düşürdü.**

Seçmen kütüklerinin, yaklaşık son 35 yıldır üzerinde çalışıldıktan sonra uygulamaya geçirilen **MERNİS Projesi** doğrultusunda “**vatandaşlık kimlik numarasına**” dayalı olarak düzenlenmesi olumlu bir adım olmakla beraber, Nüfus Müdürlüklerinin kontrolünde (genellikle boş veya inşaat halindeki bina adresleri kullanılarak) gerçekleştirilen gerçek dışı seçmen nakillerinin (yığma seçmen kayıtlarının) **2009 seçimlerini lekelediği çok açıktır.**

b.-SEÇİMLERE KATILMA ORANI YÜZDE 85, YANİ 1980 SONRASININ EN YÜKSEK DÜZEYİ:

2004 Yerel Seçimlerinde “seçimlere katılma oranı” yüzde 76,25 idi. 2007 milletvekili seçimlerinde yüzde **84,25'e** tırmanan bu oran, 29 Mart seçimlerinde ise, genelde kötü hava koşullarına ve seçmenlerin oy kullanacakları sandıkları bulma konusunda, kendi bilgileri dışında değişen kütük kayıtları nedeniyle karşılaştıkları zorluklar, seçim günü saatlerin BİR SAAT ileri alınmasının yarattığı kargaşa ve tikanıklıklara rağmen yüzde **85'e** ulaştı.

c.-CHP MUTLAK SEÇMEN SAYISINI EN ÇOK ARTIRAN PARTİ OLDU. AKP OYLARINDA İSE YÜKSELİŞ SÜRECİ SONA EREREK İNİŞE GEÇTİ:

Seçmen oyunu 8 puan eksilterek AKP'ye 'Ekonomik krize, Deniz Feneri gibi yolsuzluklara ve kutuplaşmaya dikkat et' uyarısı yaptı.

Mart 2009 İl Genel Meclisi seçimlerinde;

-CHP'nin oyları, 2007 Milletvekili seçimlerine göre yüzde **2,25 artarak** (toplam oyları **1.915.447** adet **artarak**) yüzde **23,13** olarak gerçekleşti.

-Oysa **AKP'nin** oyları 2007'ye göre yüzde **7,79 azalarak** (toplam oyları **819.586 azalarak**) yüzde **38,78** olarak gerçekleşti.

-2002 milletvekili seçimlerinde toplam oyların yüzde **34,43'ünü** alan AKP'nin oyları 2004'de yüzde **41,70'e**, 2007'de ise yüzde **46,58'e** tırmanmıştı. 2009 seçimlerinde ise **AKP** oyları iniş sürecine girerek, 2007'e göre **7,79** puan azalarak, yüzde **38,78'e** geriledi.

-Böylelikle, **AKP** ile **CHP** arasındaki "**toplam oy oranı farkı**", 2007 yılında **25,70** puan iken, 2009 seçimlerinde **15,68** puana geriledi, **CHP** ile **MHP** oylarının toplamı **AKP'yi** geçti.

d.-MERKEZ SAĞ PARTİLER ÇÖKTÜ:

-**2002** yılında yüzde **9,54** olan **DYP** (DP) oyları **2009** yılında **3,72'ye** geriledi.

-Diğer yandan, **2002** yılında yüzde **5,11** olan **ANAP** oyları da benzeri şekilde tam anlamı ile çökerek **2009** yılında yüzde **0,76'ya** indi.

Böylelikle, **merkez sağ partiler adeta erirken**, "**dini cemaatlara ve dış odaklara**" bağımlılığı yüksek mufazakar siyasetin temsilcisi olan **AKP** ile "**iç ve dış dini cemaatlara**" bağımlılığı eşliğinde "**milli görüşü**"benimseyen **SP** ve "**milliyetçi-ülkücü**" geleneğin partisi **MHP**, merkezi boş olan sağ siyasetin sağında etkinliklerini sürdürmektedirler.

-"**Etnik temelde bölgesel parti**" yapısından kurtulamayan, aksine bu özelliğine giderek daha perçinleme arayışlarına yönelmekte olan **DTP** (HADEP) oyları ise son yedi yıldır herhangi bir artış göstermedi, aksine, 2002'de yüzde **6,14** olan oy oranı 2009 seçimlerinde yüzde **5,67'ye** geriledi.

e.-ON KÜÇÜK PARTİNİN TOPLAM OYU SADECE YÜZDE 2,47:

29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerine **18** parti katıldı. İl Genel Meclisi seçim sonuçlarına göre "**en düşük oranda oy alan**" (ANAP, İP, ÖDP dahil) **ON PARTİNİN** almış oldukları oyların "**toplam içindeki payı**", yani "**Toplam Oy Oranı**" oranı yüzde **2,47** ile sınırlı kaldı.

1.3.- ADAY BELİRLEME SÜRECİ

29 Mart 2009'da yapılan Mahalli İdareler ve Muhtarlık seçimlerine yönelik (belediye başkanlıkları ile belediye meclisi ve il genel meclisi üyelikleri için) aday belirleme çalışmaları Genel Sekreterliğin planlama ve eşgüdümü içinde, Parti Tüzüğü'nün 61'inci maddesi ve CHP Yerel Seçimler Aday Saptama Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmüştür.

Belde ve ilçelerde seçim öncesinde yapılan mahalli idareler düzenlenmesinden sonra ülkemizde mevcut **16** Büyükşehir Belediyesi, **65** İl Belediyesi, **893** İlçe Belediyesi ve **2014** Belde Belediyesi için başkan adayları, örgütlerle danışarak, yer yer kamuoyu yoklamaları ile halkın eğilimleri belirlenerek Merkez Yoklaması yöntemiyle MYK düzeyinde belirlendi, Parti Meclisi tarafından kararlaştırıldı. (Parti Meclisimiz 25 Aralık 2008 günü yapılan toplantıda, bütün seçim çevrelerinde her türlü seçim için **Merkez Yoklaması** ile parti adaylarının belirlenmesine karar vermiştir.)

"18.12.2008 tarihli 16 Sayılı Genelge" ile 29 Mart 2009 Yerel Yönetim Seçimleri için CHP'den aday adayı olmak isteyenlerin önce 22 Aralık 2008 tarihinden başlayarak 30 Aralık Salı günü saat 17.00'ye kadar başvuruda bulunmaları Genel Sekreterlik tarafından örgüte bildirilmiştir.

Ancak sürenin kısalığı öne sürülüp örgütlerimizden gelen yoğun istekler göz önünde bulundurularak Merkez Yönetim Kurulu'nun 30.12.2008 tarihli toplantısında anılan başvuru süresi **15 Ocak 2009 Perşembe günü saat 17.00'**ye kadar uzatılmıştır. Bu konudaki Genel Sekreterlik Genelgesi ekte verilmiştir.

Parti üst yönetimimizin her ilçe ve beldede aday çıkararak ülkemizin tüm coğrafyasında seçimlere katılma kararımıza rağmen, aşağıdaki Tablodan da görülebileceği gibi, **107** ilçede (tüm ilçelerin yüzde **12,3'**ünde) ve **898** beldede (tüm beldelerin yüzde **44,6'**sında) **belediye başkanı adayı gösterilememiştir.**

29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİNDE TÜRKİYE GENELİNDE CHP'NİN

GÖSTERDİĞİ ADAY SAYILARI

	TÜRKİYE GENEL	CHP'NİN ADAY GÖSTERDİĞİ Sayı	CHP'NİN ADAY GÖSTERMEDİĞİ YERLER Oran		
BÜYÜKŞEHİR	:	16	16	%100	0
İL	:	65	65	%100	0
İLÇE	:	893	786	%88,02	107
BELDE	:	2015	1117	%55,4	898
TOPLAM	:	2989	1984		1005

Bu çerçevede; Kastamonu'da **8**, Konya **6**, Elazığ'da **7**, Çankırı, Rize, Tokat ve Trabzon'da **6**'şar, Ordu'da **5**, Siirt'te **4**, Osmaniye, Isparta, Hakkari, Eskişehir, Çorum, Burdur, Bingöl, Aksaray ve Sivas'ta ise **3**'er ilçede belediye başkan adayı gösterilememiştir. Bu ilçelere ilişkin liste aşağıda verilmiştir.

Bu çerçevede; Konya'da **103**, Afyon ve Kütahya'da **41**'er, Tokat'ta **39**, Trabzon'da **38**, Aksaray, K. Maraş ve Ordu'da **30**'ar, Nevşehir'de **25**, Yozgat'ta **23**, Antalya ve Manisa'da **22**'şer, Denizli **20** ve Sivas'da **21**, Isparta'da **20**, Niğde, Muş ve Çorum'da **18**'er, Çankırı ve Mardin'de **17**'şer, Hatay, Samsun ve Malatya'da **15**'er, Elazığ'da **14**, Amasya'da **11**, Ankara, Giresun, Gümüşhane, Kayseri ve Kırşehir'de ise **10**'ar beldede belediye başkan adayı gösterilememiştir.

MART 2009 SEÇİMLERİNDE ADAY GÖSTERİLMİYEN İLÇELER

No	İLİ	İLÇESİ	No	İLİ	İLÇESİ
1	ADİYAMAN	ÇELİKHAN	55	KASTAMONU	ŞENPAZAR
2	ADİYAMAN	KAHTA	56	KASTAMONU	TAŞKÖPRÜ
3	AĞRI	TAŞLIÇAY	57	KASTAMONU	TOSYA
4	AKSARAY	ESKİL	58	KIRIKKALE	KARAKEÇİLİ
5	AKSARAY	GÜZELYURT	59	KIRIKKALE	SULAKYURT
6	AKSARAY	SARIYAHŞI	60	KONYA	AKÖREN
7	BİNGÖL	ADAKLI	61	KONYA	BOZKIR
8	BİNGÖL	KARLIOVA	62	KONYA	DEREBUCAK
9	BİNGÖL	SOLHAN	63	KONYA	GÜNEYSINIR
10	BİTLİS	AHLAT	64	KONYA	HALKAPINAR
11	BİTLİS	MUTKİ	65	MALATYA	BATTALGAZİ
12	BURDUR	AĞLASUN	66	MALATYA	DARENDE
13	BURDUR	ALTINYAYLA	67	MARDİN	NUSAYBİN
14	BURDUR	KEMER	68	MUĞLA	KAVAKLIDERE
15	ÇANKIRI	ATKARACALAR	69	MUŞ	KORKUT
16	ÇANKIRI	BAYRAMÖREN	70	MUŞ	MALAZGİRT
17	ÇANKIRI	ELDİVAN	71	ORDU	AYBASTI
18	ÇANKIRI	KORGUN	72	ORDU	ÇATALPINAR

19	ÇANKIRI	ORTA	73	ORDU	İKİZCE
20	ÇANKIRI	YAPRAKLI	74	ORDU	KABATAŞ
21	ÇORUM	BOĞAZKALE	75	ORDU	KORGAN
22	ÇORUM	DODURGA	76	OSMANİYE	HASANBEYLİ
23	ÇORUM	UĞURLUDAĞ	77	OSMANİYE	SUMBAS
24	DENİZLİ	KALE	78	OSMANİYE	TOPRAKKALE
25	DİYARBAKIR	ÇERMİK	79	RİZE	ARDEŞEN
26	ELAZIĞ	ALACAKAYA	80	RİZE	ÇAMLIHEMŞİN
27	ELAZIĞ	ARICAK	81	RİZE	DEREPAZARI
28	ELAZIĞ	BASKİL	82	RİZE	GÜNEYSU
29	ELAZIĞ	KEBAN	83	RİZE	İKİZDERE
30	ELAZIĞ	KOVANCILAR	84	RİZE	İYİDERE
31	ELAZIĞ	PALU	85	SİİRT	AYDINLAR
32	ELAZIĞ	SİVRİCE	86	SİİRT	ERUH
33	ESKİŞEHİR	GÜNYÜZÜ	87	SİİRT	KURTALAN
34	ESKİŞEHİR	MİHALGAZİ	88	SİİRT	ŞİRVAN
35	ESKİŞEHİR	SARICAKAYA	89	SİNOP	SARAYDÜZÜ
36	GİRESUN	ALUCRA	90	SİVAS	DOĞANŞAR
37	GİRESUN	ÇANAKÇI	91	SİVAS	GÖLOVA
38	HAKKARİ	ÇUKURCA	92	SİVAS	KOYULHISAR
39	HAKKARİ	ŞEMDİNLİ	93	ŞIRNAK	BEYTÜŞŞEBAP
40	HAKKARİ	YÜKSEKOVA	94	ŞIRNAK	GÜÇLÜKONAK
41	HATAY	KUMLU	95	TOKAT	ARTOVA
42	HATAY	YAYLADAĞI	96	TOKAT	BAŞÇİFTLİK
43	DİYARBAKIR	ÇERMİK	97	TOKAT	PAZAR
44	ISPARTA	SENİRKENT	98	TOKAT	REŞADİYE
45	ISPARTA	SÜTÇÜLER	99	TOKAT	SULUSARAY
46	ISPARTA	YALVAÇ	100	TOKAT	YEŞİLYURT
47	K.MARAŞ	ÇAĞLAYANCERİT	101	TRABZON	ARAKLI

48	K.MARAŞ	EKİNÖZÜ	102	TRABZON	ÇAYKARA
49	KARS	SELİM	103	TRABZON	DERNEKPAZARI
50	KASTAMONU	AĞLI	104	TRABZON	HAYRAT
51	KASTAMONU	BOZKURT	105	TRABZON	VAKFIKEBİR
52	KASTAMONU	DOĞANYURT	106	TRABZON	YOMRA
53	KASTAMONU	İHSANGAZİ	107	VAN	BAHÇESARAY
54	KASTAMONU	PINARBASI			

BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMLERİNDE 45 KADIN ADAY GÖSTERİLDİ

İL BELEDEİYESİ KADIN BAŞKAN ADAYLARI: Gösterilen 8 adaydan 1'i kazandı.

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU Aydın (KAZANDI), Nedret Can **Balıkesir**, Sena Kaleli **Bursa**, Nuran Uygun **Erzincan**, İris Şentürk **Hatay**, Aysel Erdoğan **Isparta** , Atiyye Müjgan **Alagöz Kastamonu**, Nazime Nazan Odabaşı **Şanlıurfa**.

İLÇE VE BELDE BELEDİYESİ KADIN BAŞKAN ADAYLARI: Gösterilen 37 adaydan 5'i kazandı.

Özler Salış Adana Yumurtalık, İsmihan Nergiz Afyon Sultandağı Yakasinek, Meryem Bıçkıcı Ankara Nallıhan, **Fadime Orbay Aydın İncirliova (KAZANDI)**, Meliha Okutay Bartın Merkez Kozcağız, Serap Gezer Batman Beşiri, Hamdiye Öner Batman Gercüş Hisar, Necla Atasagun Burdur Gölhisar, Emine Erdoğan Burdur Yeşilova Salda, Neşe Aksak Bursa Orhaneli, Semahat Akkan Denizli Çameli, Şenay Ünsalan Denizli Merkez Pamukkale, Hülya Fidan Diyarbakır Ergani, **Mübeccel Çalışkan Edirne Uzunköprü-Kurtbey (KAZANDI)**, Fatma Kaya Erzincan Refahiye, Sema Altan Eskişehir Alpu, Ayşegül Ünügür Eskişehir Tepebaşı, Gülşen Arpalık Eskişehir Tepebaşı Gündüzler, Fatma Karaibrahim Canik Giresun Bulancak, Sabriye Uçum Hatay Belen, Nuray Özkalay Isparta Yalvaç, Sema Barlın İstanbul Üsküdar, Berna Baran Demir İzmir Bergama Yenikent, Nadide Sevgi Yalçın Kayseri Develi, Şirin Önal Kayseri Develi Gazi, **İnci Tunç Kırklareli Merkez Kavaklı (KAZANDI)**, Hatice Bayram Kırşehir Merkez Karahıdır, **Türkan Pınar Çiğdem Konya Akşehir Adsız (KAZANDI)**, Cemile Kocaoğlu Konya Akşehir Engili, Hatice Şimşek Malatya Kale, Neslihan Çelebi Mersin Erdemli Ayaş, **Zühra Sönmez Muğla Milas Bafa (KAZANDI)** Tevhide Yağan Sakarya Arifiye, Ayşe Çubukçu Samsun Çarşamba, Filiz Gür Sivas Şarkışla, Asiye Bulak Trabzon Akçaabat Yıldızlı, Bilkay Aksoy Trabzon Çarşıbaşı, Aynur Yurtsever Uşak Ulubey Hasköy.

2009 YEREL SEÇİM

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKAN ADAYLARIMIZ

NO	İL	ADI	SOYADI
1	ADANA	ÜMİT	ÖZGÜMÜŞ
2	ANKARA	MURAT	KARAYALÇIN
3	ANTALYA	MUSTAFA	AKAYDIN
4	BURSA	SENA	KALELİ
5	DİYARBAKIR	AHMET REMZİ	SAYILAN
6	ERZURUM	NİZAMETTİN	ZENGİN
7	ESKİŞEHİR	AYDIN	GÜNGÖR
8	GAZİANTEP	MUSTAFA	YILMAZ
9	İSTANBUL	KEMAL	KILIÇDAROĞLU
10	İZMİR	AZİZ	KOCAOĞLU
11	KAYSERİ	ALİ	GENÇ
12	KOCAELİ	M.SEFA	SİRMEN
13	KONYA	HASAN	SARİMEHMETOĞLU
14	MERSİN	MACİT	ÖZCAN
15	SAKARYA	CEM	HATUNOĞLU
16	SAMSUN	MEHMET	ATALAY

İL BELEDİYE BAŞKAN ADAYLARIMIZ

NO	İL	ADI	SOYADI
1	ADİYAMAN	ZEYNEL	ASLAN
2	AFYONKARAHİSAR	YILMAZ	ÖZKAN
3	AĞRI	CESİM	ALPTEKİN
4	AKSARAY	İBRAHİM	ÇAMKERTEN

5	AMASYA	ORHAN	ŞAHİN
6	ARDAHAN	YALÇIN	TAŞTAN
7	ARTVİN	EMİN	ÖZGÜN
8	AYDIN	ÖZLEM	ÇERÇİOĞLU
9	BALIKESİR	NEDRET	CAN
10	BARTIN	CEMAL SELİM	KARAKAŞ
11	BATMAN	SEYFETTİN	İNALCAN
12	BAYBURT	İBRAHİM	YILMAZOĞLU
13	BİLECİK	FAİK	AKARKARASU
14	BİNGÖL	ÇETİN	SAĞSÖZ
15	BİTLİS	EROL	ÇİRİŞ
16	BOLU	TANJU	ÖZCAN
17	BURDUR	ŞEVKET	AKSÖZ
18	ÇANAKKALE	ÜLGÜR	GÖKHAN
19	ÇANKIRI	BAHATTİN	AYHAN
20	ÇORUM	SAİT	BÖREKÇİ
21	DENİZLİ	HÜSAMETTİN	ATAMAN
22	DÜZCE	EVREN	KUŞCUOĞLU
23	EDİRNE	HAMDİ	SEDEFÇİ
24	ELAZIĞ	HAYDAR	SALTIK
25	ERZİNCAN	NURAN	UYGUN
26	GİRESUN	KERİM	AKSU
27	GÜMÜŞHANE	BEDRİ	AĞAÇ
28	HAKKARİ	HİKMET	DAYAN
29	HATAY	İRİS ŞENGÜL	ŞENTÜRK
30	İĞDIR	NAZIM	KARADAĞ
31	ISPARTA	AYSEL	ERDOĞAN

32	KAHRAMANMARAŞ	RIFAT NEDİM	KABAKÇI
33	MARDİN	MEHMET GÜNAY	SEVİNÇ
34	KARABÜK	ENVER	TÜMEN
35	KARAMAN	E. ERCÜMENT	YILMAZ
36	KARS	NAİF	ALİBEYOĞLU
37	KASTAMONU	ATİYYE MÜJGAN	ALAGÖZ
38	KİLİS	ABDULLAH	CANÇELİK
39	KIRIKKALE	SAHİR	KOÇAK
40	KIRKLARELİ	CAVİT	ÇAĞLAYAN
41	KIRŞEHİR	DENİZ	AKPINAR
42	KÜTAHYA	İSMAİL HAKKI	DÜĞER
43	MALATYA	ÖMER	ŞARAPNAL
44	MANİSA	ÖZGÜR	ÖZEL
45	MUĞLA	OSMAN	GÜRÜN
46	MUŞ	YÜKSEL	AKMAN
47	NEVŞEHİR	SÜLEYMAN	KURT
48	NİĞDE	YUNUS NADİ	ÖZDAMAR
49	ORDU	KENAN	ÇEBİ
50	OSMANİYE	HAYDAR	AKTÜRK
51	RİZE	REMZİ	KAZMAZ
52	SİİRT	LEVENT	OKTAY
53	SİNOP	BAKİ	ERGÜL
54	SİVAS	HALİT METE	OLTULU
55	ŞANLIURFA	NAZİME NAZAN	ODABAŞI
56	ŞIRNAK	MEHMET	BİLİR
57	TEKİRDAĞ	ADEM	DALGIÇ
58	TOKAT	HALİL İBRAHİM	BOZDEMİR

59	TRABZON	MEHMET VOLKAN	CANALIOĞLU
60	TUNCELİ	MAZLUM	ARSLAN
61	UŞAK	AHMET TALAT	ARCA
62	VAN	AHMET HAMDİ	ORHAN
63	YALOVA	ERTAN	ŞENER
64	YOZGAT	KADİM	DOĞAN
65	ZONGULDAK	İSMAİL	EŞREF

1.4.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN ADAY AÇIKLAMA TÖRENİNDE YAPTIĞI KONUŞMA

Aday belirlemek güç bir iş. Çünkü her seçme tartışma götürmez bir biçimde bir yanlışı da içerir. Seçme sorumluluk taşır. Her seçmenin yüklediği bir sorumluluk vardır, bir vebal vardır. Hayat sürekli seçme kararlarının birbirini takip ettiği bir süreçtir. Bu dönemde de partimizin yetkili organını oluşturan arkadaşlarımız, onlara yardımcı olan bütün partililerimiz hep birlikte içinde bulunduğumuz dönemde en doğru kararları almaya çalıştık. Karar alırken hakkında karar aldığımız arkadaşlarımızın her birisinin değerini, önemini göz önünde bulundurduk. Ama mutlaka bir kişiyi belirleme mecburiyeti vardı. O tablonun içinde bir görevlendirmeyi yaptık. Bu sürece katılmış ve aday olarak ismi belirlenmemiş olan bütün arkadaşlarımıza Cumhuriyet Halk Partisine sahip çıktıkları, bu sürece destek verdikleri, partimize katkı yaptıkları için yürekten teşekkür ediyorum. Bu arkadaşlarımız bizim bundan sonrada beraber dayanışma içinde olacağımız arkadaşlarımızdır. Seçilememiş arkadaşlarımız partimizin saygıdeğer temel unsurları olmaya devam edecek. Seçilecek arkadaşlarında bir görev aldıklarını, bir sorumluluk üstlendiklerini, herkes adına bir sorumluluk üstlendiklerini biran bile unutmadan herkes adına görev yapmaya devam edecekler.

Belediye başkanlarımızı biz Türkiye'nin bu bunalım döneminde belli duyguları ve düşünceleri ön planda tutarak belirlemeye çalıştık. Önce Türkiye'nin dürüst bir yerel yönetim anlayışına şiddetle ihtiyacı olduğunu hiç unutmadan adaylarımızı belirledik. Bizim adaylarımız önce her koşulda hesabını en iyi şekilde verebilecek insanlar olmalıdır. Hiçbir şekilde toplum kaynaklarını, kamu kaynaklarını kişisel ya da çevresel etkilerin yönlendirmesiyle yanlış kullanmaya yönelmeyecek insanlar olmalıdır. Dürüst siyasetçiler olmalıdır, dürüst yöneticiler olmalıdır diye düşündük. Bunu çok temel bir unsur olarak gördük. Ve gene arkadaşlarımızı seçerken kesinlikle dışlayıcı değil, kucaklayıcı olmalarını, ayırıcı değil bütünleştirici olmalarını önemseyerek onları görevlendirdik.

Bizim beklediğimiz seçilecek olan arkadaşlarımızın daima temsilcisi oldukları yörenin tüm insanlarına, kendilerine oy verse de vermese de tüm insanlarına sahip çıkma sorumluluğu içinde olmalarıdır. Herkesi kucaklamalarıdır. Hiçbir ayrımın etkisi altına girmemelidir. Etnik, dinsel, mezhepsel ya da bir başka ayrımcılığı hiçbir şekilde kafalarında taşımamalıdır. Çünkü Türkiye'nin bütünleşmeye ihtiyacı var, kaynaşmaya ihtiyacı var, toparlanmaya ihtiyacı var. Arkadaşlarımızda buna destek olmalıdırlar diye düşündük.

Ayrıca belediye başkanlarımızın kendilerini hükmedecek değil, hizmet edecek insanlar olarak anlamaları gerektiğine inanıyoruz. Talimat verecek değil, talimatı halkla beraber oluşturacak, halk katılımını her şeyin üzerinde sayacak insanlar olmalarını öngörüyoruz. Zabıta belediyeçiliği yapmalarını, eli telsizli zabıtalarla dolaşıp oraya buraya cezalar kesmelerini, yasaklar uygulamalarını değil, beldenin ihtiyaçlarını, esnafın, esnaf odalarının katkılarıyla, katılımıyla, vatandaşların katkılarıyla birlikte karara bağlayarak onların işbirliğiyle sorunları çözme anlayışında olmalarını bekliyoruz.

Arkadaşlarımızın Türkiye'nin köklü sosyal demokrat belediyeçiliğinin bayrağını tekrar dalgalandırmalarını, tekrar sosyal demokrat belediyeçiliği Türkiye'nin bu sıkışık döneminde halkımızın önüne koymalarını bekliyoruz. Bu duygular içinde kararımızı aldık.

1.5.- SEÇİM KAMPANYASI SÜRECİ

1.5.1.- 29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİNDE YAPILAN GENEL MERKEZ SEÇİM HARCAMALARI

2004 yılı Mahalli seçimlerinde örgütler seçim çalışmaları amacıyla yaklaşık 12 milyon TL. gönderilmişti. 2007 yılında gerçekleştirilen Milletvekili seçimleri sürecinde ise bu rakam 14 milyon TL.'ye çıktı.

29 Kasım 2009 Mahalli İdareler seçimleri için ise Genel Merkez tarafından örgütlere 32 milyon TL. "Seçim Yardımı" desteği sağlanmıştır. Bu miktarlara Genel Merkez tarafından düzenlenen miting giderleri için gönderilen ödenek ile bazı ilçelere seçim harcamalarına destek amacıyla gönderilen kaynaklar dahil değildir.

Örgütlere Gönderilen Seçim Yardımları	:	32.100.628.-TL.
Bayrak Alımları	:	5.755.838.-TL.
Rozet Alımları	:	327.923.-TL.
Bilboard Kiralamaları	:	2.791.123.-TL.
Uçak ve Helikopter Kiralamaları	:	467.993.-TL.
Miting Harcamaları	:	3.552.139.-TL.
Yayın Aracı Kiraları	:	62.918.-TL.
Google Reklam Giderleri	:	61.270.-TL.
Kamuoyu Araştırmaları	:	453.450.-TL.
Kargo Giderleri	:	206.612.-TL.
TOPLAM	:	45.779.894.-TL.

1.5.2.- 29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİ MİTINGLERİ

Kampanya döneminde 32 il merkezinde Genel Bvaşkan Deniz BAYKAL'ın katıldığı ve konuşma yaptığı, çevre illerden taşıma yapılmadığı halde büyük katılımların sağlandığı MİTING gerçekleştirilmiştir.

Daha evvel planlanmış olan son 4 miting ise BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'nun helikopter kazasında vefat etmesi üzerine iptal edilmiştir.

- 14 ŞUBAT 2009 CUMARTESİ KAYSERİ (KAP. SPOR SAL.)
- 21 ŞUBAT 2009 CUMARTESİ SAAT 14:00 ADANA (U. MUMCU MEY.)
- 22 ŞUBAT 2009 PAZAR SAAT 14:00 KOCAELİ (PERŞEMBE PAZ.)
- 25 ŞUBAT 2009 ÇARŞAMBA SAAT 14:00 ÇORUM (ABİDE MEYDANI)
- 28 ŞUBAT 2009 CUMARTESİ SAAT 14:00 SİNOP (UĞUR MUMCU MEY.)
- 01 MART 2009 PAZAR SAAT 12:00 ADIYAMAN (M.Y.ÖZBİLGİN P)
- 04 MART 2009 ÇARŞAMBA SAAT 15:00 YALOVA(CUMHURİYET MEY)
- 06 MART 2009 CUMA SAAT 14:00 BURDUR (CUMHURİYET MEY)
- 07 MART 2009 CUMARTESİ SAAT 13:00 MALATYA (HÜKÜMET MEY.)
- 08 MART 2009 PAZAR SAAT 12:00 KIRŞEHİR (ANKARA CADDESİ)
- 08 MART 2009 PAZAR SAAT 14:30 AMASYA (YAVUZ SELİM)
- 09 MART 2009 PAZARTESİ SAAT 12:00 GİRESUN (LİMAN SAHASI)
- 12 MART 2009 PERŞEMBE SAAT 13:00 MUĞLA (ESKİ GARAJ)
- 14 MART 2009 CUMARTESİ SAAT 12:30 MARDİN (CUMHURİYET)
- 14 MART 2009 CUMARTESİ SAAT 14:30 K.MARAŞ (HAFIZ ALİ MEY.)
- 15 MART 2009 PAZAR SAAT 12:00 HATAY (UĞUR MUMCU ALANI)
- 15 MART 2009 PAZAR SAAT 15:00 MERSİN (METROPOL)
- 16 MART 2009 PAZARTESİ SAAT 11:20 KARS (CUMHURİYET MEY.)
- 17 MART 2009 SALI SAAT 12:30 NİĞDE (CUMHURİYET MEY.)
- 17 MART 2009 SALI SAAT 15:30 KIRIKKALE (CUMHURİYET.MEY)
- 18 MART 2009 ÇARŞAMBA SAAT 12:30 UŞAK (İSTASYON MEYDANI)
- 18 MART 2009 ÇARŞAMBA SAAT 16:00 BURSA (FOMORA MEYDANI)
- 19 MART 2009 PERŞEMBE SAAT 15:00 MANİSA (CUMHURİYET MEY.)
- 20 MART 2009 CUMA SAAT 11:15 KIKLARELİ (CUMHURİYET MEY)
- 20 MART 2009 CUMA SAAT 13:30 EDİRNE (SELİMİYE MEYDANI)
- 20 MART 2009 CUMA SAAT 15:30 TEKİRDAĞ (CENGİZ TOPEL)
- 21 MART 2009 CUMARTESİ SAAT 15:00 ANKARA (TANDOĞAN)
- 22 MART 2009 PAZAR SAAT 11:30 İSTANBUL (ÇAĞLAYAN MEY)
- 22 MART 2009 PAZAR SAAT 15:30 İZMİR (GÜNDOĞDU MEYDANI)
- 23 MART 2009 PAZARTESİ SAAT 13:00 BİLECİK (CUMHURİYET ALANI)
- 24 MART 2009 SALI SAAT 12:30 DENİZLİ (ÖZAY GÖNLÜM MEY)
- 24 MART 2009 SALI SAAT 15:00 AYDIN (İSTASYON MEYDANI)

BBP GENEL BAŞKANI MUHSİN YAZICIOĞLU'NUN HELİKOPTERİNİN DÜŞMESİ NEDENİYLE İPTAL EDİLEN MİTINGLER

- 26 MART 2009 PERŞEMBE SAAT 13:00 BARTIN (CUMHURİYET MEYDANI)
- 26 MART 2009 PERŞEMBE SAAT 15:00 ZONGULDAK (MADENCİ ANITI)
- 27 MART 2009 CUMA SAAT 15:00 ANTALYA (KEPEZ CMT.PAZARI)
- 28 MART 2009 CUMARTESİ SAAT 13:00 TRABZON (ATATÜRK MEY)

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN MİTİNG MEYDANLARINA İLİŞKİN GÖZLEMLERİ

***İşte meydanlardayım. 'Meydanlara gel meydanlara' diyen Başbakan ise, 7 yıldan beri demokrasi kaçığıdır. Başbakan kendisi çalıp, kendisi oynamak istiyor...

***Binlere, onbinlere özenle hazırlanmış meydanlarda seslenmek, Başbakanın yaptığı gibi her ağzına geleni söylemek de bir ihtiyaçtır. Ama işin esası milyonların önünde, onların gözlerinin içine baka baka tartışmak, bu cesareti göstermektir.

***Başbakan sorgulanmaktan kaçıyor, basın toplantısından kaçıyor, soru soracak gazetecilerden kaçıyor. Demokrasi ve özgür tartışma kaçınlarının demokrasisi de, sahte demokrasidir

***Adana'da da, Kocaeli'nde de gördüğüm meydanlar demokrasi kaçını ve yolsuzlukları savunan Başbakan istemiyor. O nedenle meydanları dolduranlar "Çık karşıma tartışalım" veya "Hesap soracağım" dediğim zaman heyecanlanıyor, coşkuyla alkışlıyor.

***Ben 30 yıldan beri meydanları karış karış geziyorum. Beni, ondan çok önce, defalarca gittiğim meydanlara çağırın Başbakan kaldırdığı taşı ayağına düşürdü. Öyle anlıyorum ki, milyonların önünde tartışmaktan kaçarak kaldırdığı taşın başına düşmesini de engellemeye çalışıyor. Ama korkunun ecele faydası yok. Demokrasi varsa, özgür tartışma da olacaktır, olmalıdır.

***Meydanlar Başbakandan boş laf, afra tafra istemiyor, ben işsizim, yoksulum diyor ve sadaka değil iş istiyor...

***Bizim meydanlar insanlarımızın sıkıntısını, derdini, özlemini, beklentisini yansıtıyor.

***Gördüğüm meydanlar siyasetin ezberini, AKP'nin tatlı rüyasını bozacak, hesap sorulmasını gündeme getirecek gibi.

***Öyle anlaşılıyor ki meydanlar yerel seçim sonuçlarıyla yetinmeyecek, Genel seçimi işaret edecek bu meydanlar.

1.5.3.- İNTERNET ÜZERİNDEN REKLAM KAMPANYASI

29 Mart Yerel Seçimlerinde 18-28 Mart tarihleri arasında internet üzerinden reklam kampanyası yürütülmüştür. Bu kampanyada 47 tane internet sitesine "Google" sistemi kullanılarak hem kısa video hem de standart reklam formatında reklamlar verilmiştir. Türkiye'de faaliyet gösteren internet sitelerinin önemli bir bölümü "Google" sistemi üzerinden reklam kabul etmektedirler. Bu sistem sayesinde reklamlarımız geniş bir kitleye ulaşmıştır.

10 günlük kampanya süresince CHP reklamları 47 farklı internet sitesinde toplamda yaklaşık **103 milyon kez** görüntülenmiştir. Bu internet siteleri Türkiye'nin belli başlı haber siteleri ve sosyal içerikli büyük siteleridir. İnternet sitelerinin tam listesi bu bilgi notuna ek olarak iliştilmiştir.

Bu süre içerisinde bu reklamlar üzerinden toplam **126.700 kişi** internet sitemizde yer alan yerel seçimler bildirimimizi okumuştur.

Özellikle mitinglerimizden önce miting meydanlarında gösterilen videolardan oluşan reklamlar halkımızdan büyük ilgi görmüş ve konuyla ilgili birçok telefon, e-posta Genel Merkezimize ulaşmıştır. Bunun yanı sıra bu reklamların gösterildiği haber sitelerinde de birçok internet kullanıcısı reklamlarımızla ilgili olumlu yorumda bulunmuştur. Bu yorumlardan bazı örnekler aşağıda sunulmuştur.

1.5.4.- PUSULA E-POSTA KAMPANYASI

Pusula E-posta Projesi kapsamında 12.02.2009 – 28.03.2009 tarihleri arasında Yerel Seçim Bildirgesi ve Parti Programı gönderim işlemleri gerçekleştirilmiştir. Yerel Seçim Bildirgesi ve Parti Programı toplam 561.043 kişiye gönderilmiştir.

Kampanya süresi içerisinde 11 farklı hedef kitleye yönelik toplam 34 farklı e-posta gönderilmiştir. Bu e-postaların 9'u Yerel Seçim Bildirgesi, 25'i ise Parti Programını içermektedir. Bu kapsamda 561.043 kişiye 34 farklı e-posta gönderilmesi ile toplam 9.172.153 adet e-posta gönderildiği hesaplanmıştır.

Yerel Seçim Bildirgesi 2009'u gerek sayfa sayısı ve gerekse de renk yoğunluğu açısından aynı anda ve bütün halde 561.043 kişiye göndermede teknik olarak sıkıntı yaşanmasından dolayı bildirme, 4'er sayfalık bölümler halinde ve 1'er gün ara ile gönderilmiştir.

Yerel Seçim Bildirgesi 2009'un dışında gönderilen toplam 25 e-postanın başlıkları aşağıda sıralanmıştır:

- " Hamas-FKÖ-İsrail" Sorunu ve Türkiye
- AKP'nin Siyasi Etik Kandırmacısı
- AKP Siyaseti Deniz Fenerinden Besleniyor
- CHP'nin İşsizlik ve Ekonomik Krize Karşı "7 Maddelik Önlemler Paketi"
- CHP'nin Krize Karşı Önlemler Paketi
- Laiklik, Basın, Yargı, Kadın, Vatandaşlık numarası hatırlatması
- Çalışma Hakkı, Engelliler, Tıp Bayramı Tebrik, Çevre, Tüketici Haftası Kutlaması, Bilgi Toplumu, KOBİ'ler, Sosyal Devlet, İstihdam ve İşsizlik, Demokrasi
- Gençlik, Kültür, Tarım, Turizm, Sanayileşme

E-postalar yukarıda da belirtildiği gibi konusuna göre farklı hedef kitlelere gönderilmiştir. Bu hedef kitleler aşağıda sıralanmıştır:

1. STK, SENDİKA VE KOOPERATİFLER: Hayvanseverler, Engelli Dernekleri, Atatürkçü Düşünce Dernekleri, Tüketici Dernekleri, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Çevre Dernekleri, Tarım Kooperatifleri, Sendikalar, İnanç Grupları, Kadın Dernekleri, Genç İş Adamları Derneği, Diğer Dernekler (Lions, Halk Evleri, Çağdaş Yaşam Derneği, vb.)

2. MESLEK GRUPLARI: Avukatlar, Üniversite Öğretim Görevlileri ve Yöneticileri, Sağlık Sektörü Çalışanları, Basın-Medya, Mimar ve Mühendis Odaları, Diş Hekimleri, Öğretmenler, Bilişim, Hemşireler, Mali Müşavirler ve Muhasebeciler

3. İŞ DÜNYASI: KOBİ'ler, İş Kadınları, Sanayi ve Ticaret Odaları, Büyük Şirketler, Ajanslar, TUGİK, TOBB, TURMOB,

4. ÜNİVERSİTELER: Üniversite Öğrencileri, Aydınlar, Üniversite Yeni Mezun (Erkekler), Üniversite Yeni Mezun (Kadınlar),

5. CHP: Örgüt, Milletvekilleri, PM Üyeleri, YDK Üyeleri

Pusula E-posta Projesi'nin teknik donanımı kapsamında sistemin kolay kullanımı ve raporlanmasının sağlanması için toplu mail gönderme amaçlı bir yazılım programı temin edilmiş ve e-postalar pusula@chp.org.tr adresinden gönderilmiştir.

1.6.- SEÇİM GÜNÜ VE OY VERME SÜRECİ

1.6.1.- MERKEZİ SEÇİM İZLEME YAPILANMASI

CHP SEÇİM VE HUKUK KOMİTESİ İLE BASIN BÜROSU GN SEK. ÖNDER SAV'IN EŞGÜDÜMÜNDE SONUÇLAR KESİNLEŞENE KADAR ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRDÜ

Çalışma İlkeleri:

-Seçim günü 81 il başkanı özel olarak tahsis edilmiş telefon numaralarını kullanarak seçim ve hukuk komitesi ile temas halinde olacak....

-Genel başkan yardımcısı **Bihlun Tamaylıgil**, genel sekreter yardımcısı **Algan Hacaloğlu**, parti meclisi üyesi ve ankara milletvekili **tekin bingöl**, parti meclisi üyesi **Sinan Sunay**' dan oluşan seçim komitesi illerden, ilçelerden ve beldelerden seçim merkezi'ne gelen bilgileri değerlendirecekler.

-Hukuk Birimi başkanı **Atila Sav**, tbmm grup başkanvekili ve ankara milletvekili **Hakkı Suha Okay**, avukat **Alper Öktem** ve avukat **İdris Kılınçkaya**'dan oluşan hukuk komitesi de, il, ilçe ve beldelerden seçimlerle ilgili olarak gelecek soru ve hukuki sorunları anında değerlendirecek, yapılacak işlem konusunda aydınlatıcı bilgi ve yanıt verecekler.

-Seçim Komitesi'nden **Bihlun Tamaylıgil**'e 0312 2074050, **Algan Hacaloğlu**'na 0312 2074024, **Tekin Bingöl**'e 0312 2074033, **Sinan Sunay**'a 0312 2074033 , hukuk komitesi'nden **Atila Sav**'a 0312 2074032 **Hakkı Suha Okay**'a 0312 2074032, **Alper Öktem**'e 0312 2074032, **İdris Kılınçkaya**'ya 0312 2074032 numaralı sabit telefonlardan ulaşılabilecek.

1.6.2.- CHP GENEL SEKRETERİ ÖNDER SAV SEÇİM SEÇİM VE SAYIM SÜRECİNİ DEĞERLENDİRDİ (29 Mart 2009)

Genel Sekreter **Önder SAV** 29 Mart'ı 30 Mart'a bağlayan gece yarısı CHP Genel Merkezi'nde , Genel Başkan Yardımcısı **Bihlun TAMAYLIGİL**, Genel Sayman **Mustafa ÖZYÜREK** ve Genel Sekreter Yardımcısı **Algan HACALOĞLU** ile birlikte yaptığı basın toplantısında, seçim sonuçlarının açıklanmasıyla başlayan olayları değerlendirdi, gazetecilerin sorularını yanıtladı.

Yazılı ve görüntülü basın yayın organlarının değerli mensupları, bir süredir kimi açıklamaları hem siyasal iktidarın sözcülerinden, hem de adaylarımızdan, çeşitli partilerin adaylarından dinliyoruz. Biraz önce Sayın Başbakanın açıklamalarını izlediniz. Bizde dikkatle izledik. Doğrusu hayret ve ibretle izledim. Hem demokrasinin erdeminden, demokrasinin özgürce işletilmesinden söz ediyor. Hem de demokrasi adına işlenen ayıpların hiçbirisini görmemiş gibi davranıyor. Saat 8 – 8,5'tan itibaren aşağı yukarı yarımaya kadar 3,5 – 4 saattir Türkiye'nin kimi yerlerinde şimdiye kadar yaşanmamış sıkıntılar yaşanıyor.

Kimi yerlerde Ankara dahil elektrik kesintisi oluyor. Adana'da da olduğu haberini aldık. Kimi yerlerde Yüksek Seçim Kurulunun veri tabanına giriş sağlanamıyor. İlçe Seçim Kurulunun sonuçları bir sistem içinde aktarılamıyor.

Kimi yerlerde İlçe Seçim Kurullarının direktifiyle hareket ettiği düşünölen ki, İlçe Seçim Kurulları kamu görevlilerinden de sandıkların belli yerlere ulaştırılması için yararlanırlar, mümkündür. Ama kimi kamu görevlilerinin özellikle emniyet güçlerine mensup kimi insanların Seçim Kurullarında sandıkları değişik şekilde yönlendirip başka yerlere kaydırma istidatlarının olduğuna dair duyumlarda geliyor. Örnek verilmesi gerekirse Dikmen'de bir ilkokulda böyle bir olay yaşandı.

Teknoloji çağında seçimlerin 29 Martta olacağı belliyken 29 Martta bütün tedbirlerin alınması hem siyasal iktidar tarafından, hem Yüksek Seçim Kurulu tarafından yapılması, alınması gerekirken maalesef Türkiye'nin kaderini ilgilendirecek, geleceğini ilgilendirecek çok önemli bir günde büyük bir laçkalık, büyük bir vurdumduymazlık işletile gelmiştir.

Bu her ne kadar Anayasal bir kurum olan Yüksek Seçim Kurulunun gözetim ve denetiminde yapılması gerekli seçimlerdir diye düşünölse de siyasal iktidarın çeşitli organlarının, çeşitli unsurlarının burada dahil çok büyüktür.

Şu saatte Ankara'da Seçim Kurullarının hemen hemen hepsinde AKP'li Bakanlar vardır. Seçim Kurullarına gidip etki etmeye çalışma çabalarını sürdürmektedirler. Adaylar, sade vatandaş, hatta bizim milletvekillerimiz Seçim Kurullarının kapısından alınmazken Adalet ve Kalkınma Partisinin Bakanları, milletvekilleri elini kolunu sallayarak o Seçim Kurullarına girip yargıçlarımızı etkilemeye çalışmaktadırlar.

Ben onurlu Türk Yargıçlarının, bağımsız Yargıçlarımızın bu tür pervasızlıklara pabuç bırakmayacaklarına inanıyorum. Ve kendilerinin görevlerini hiçbir etkiye maruz kalmadan sürdüreceklerine de inanıyorum.

Nedir bu telaş? Başbakanı dinledik. Yine 81 ilde varız diye mezarlıkta türkü söyleyenlerin cinsinden türküler söylüyor. Ama zeminin Adalet ve Kalkınma Partisinin ayaklarının altından kaymakta olduğunu görüyor. Sitemini iletiyor, endişelerini iletiyor. Hatta geleceğe yönelik korkularını iletiyor. Yaptığı konuşmada algılanan temalar bunlardır. Böyle kimi anketlerin gösterdiği gibi ülke genelinde %54'lerde, %52'lerde olmadıkları, aksine %38 bandına doğru çekilmekte oldukları görülüyor.

Cumhuriyet Halk Partisine de biçmek istedikleri %15'ler, %16'lar çizgisinin çok üzerine Cumhuriyet Halk Partisinin çıkmakta olduğu görülüyor.

İşin ilginç yönü, ellerindeki bir takım seçim kalelerini yitirmekte oldukları anlaşılıyor. Bize ulaşan bilgilere göre Antalya, Sinop, Zonguldak, Giresun, Aydın, şu saatlerde de Adana el değiştirmektedir. Cumhuriyet Halk Partili Belediye Başkan Adayları bu saydığım illerde ve daha gelecek, sayımları yapılacak illerde belediye başkanlığı seçimini almak üzeredirler. Diğer muhalefet partileri de MHP, BBP, DTP'de AKP'nin elindeki kimi belediye başkanlıklarını almak üzeredirler. Telaş bundandır.

Demokrasilerde her türlü sonuca katlanmak asıldır. Ama namuslu, dürüst, onurlu alınan sonuçlara katlanmak asıldır. Hileyle, saptırarak, ayıplarla seçim almak hiçbir siyasal iktidara yakışmaz. Dünyada ve Türkiye'de hiçbir siyasal iktidar bu yollarla sonuca gidememiştir. Geçici olarak emellerine ulaşmış olabilirler. Ama kalıcı olamayacaklardır. Ve bu bir çöküşün başlangıcıdır.

Bugün siyasal iktidarın çöküşünün başlangıcıdır. Artık araba yokuş aşağı inmeye başlamıştır. Süratle inmeye de devam edecektir. Türk halkı 7 yıldır kendisini yöneten insanlardan biran önce kurtulmanın işaretlerini vermeye başlamıştır. Pek çok ilçede de AKP'li belediyeler el değiştirmeye başlamıştır. Saymakla bitmez. Ben hemen bugün bana gelen bir takım bilgileri aktarayım. Balıkesir'in Bandırma'sında, Savaştepe'sinde, Sındırgı'sında ve benzeri pek çok ilçede AKP'li belediyeleri Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımız kazanmışlardır. El değiştirmiştir belediyeler. Bunun gibi başka benzer yerlerde vardır. Elbette demokrasilerde yerel yönetim seçimlerinde bu tür olaylar yaşanacaktır. Hiçbir iktidar ebedi değildir, sonsuza kadar sürecekte değildir. Elbette bir yerde halkımız gerekeni söyleyecektir.

*Şimdi Yüksek Seçim Kurulunun da veri tabanına giremediğine ilişkin sözleri, değerlendirmeleri de gerçeği belki yansıtıyor olabilir. Ben bağımsız yargıyla uğraşmayı hiç sevmem. Mesleğim hukukçuluk benim. Ben avukatlık mesleğinden gelen bir insanım ve yargıya son derecede saygım vardır. Yargının kararlarına saygım vardır. Ama **UYAP sisteminde bir veri tabanı çalışması yapılıyor. UYAP Adalet Bakanlığına bağlı. Adalet Bakanlığı AKP hükümetinin bir üyesi. Şimdi insanın aklına ister istemez bu sistemde acaba elektrik kesintileri bahanesi adı altında veri işlemini giremiyoruz, yapamıyoruz görüntüsü altında bir takım şeyler mi yapılıyor kuşkusu yatıyor.***

2007 seçimlerinde de insanlarımızın zihninde bu tür kuşkular yaşandı. Acaba seçim sonuçları çarpıtıldı mı endişeleri yaşandı. Şimdi bugün bu kuşkular çok daha fazlasıyla yaşanır hale geldi. Vatandaşlarımız, seçmenlerimiz verdikleri oyun acaba sandıkta aynı ile çıkıp çıkmayacağı konusunda tereddüt içindedirler şu saatlerde. Ve televizyonları başında hayret ve ibretle iktidarın mensuplarının açıklamalarını dinlemektedirler. İktidarın görevi gecenin bu saatinde kendi militanlarını yüreklendirmek değil, seçimin gerçek sonucunu doğru dürüst aksettirmektir. Aksettirmenin çabalarını göstermektir. Yoksa kaymakamlara, valilere, polise emir vererek sandıklarda sonuç saptırmanın çabalarına girmek değildir. Maalesef ülkenin çeşitli yörelerinden bu tür duyumları almaktayız.

Eksik bilgiye dayalı yorumlarda yapılıyor. Ben televizyonlarda yapılan yorumları kastetmiyorum. Siyasal iktidarın mensuplarının yorumlarını kastediyorum. Ve bu yorumlardan yola çıkarak yapılan değerlendirmelerinde yanlış olacağı anlaşılıyor. İlçe Seçim Kurulları ve İl Seçim Kurullarını takip ediniz diyor Başbakan. Kendi militanlarını göreve çağırıyor. Biraz önce dinledik çok vahim bir olay. Bir Başbakan bir siyasi partinin Genel Başkanı da olsa böyle sözleri söylemeye mezun değildir. maalesef Türkiye’de bir Başbakanın ayıplı işlemini bundan 10 dakika önce hep beraber izledik. Bütün Türk halkı izledi, bütün Türk seçmeni izledi. Verdiği oya sahip çıkmak isteyen Türk seçmeni bu acı tabloyu ibretle izledi. Başbakanın görevi kendisinin konuşmasının girişinde değindiği gibi demokrasiyi bütün kurumlarıyla, kurallarıyla işletmenin yollarını sağlamaktır. Hele hele böyle bir günde bunu sağlamakla yükümlüdür. Bir takım eksiklikleri bahane ederek, vardır eksiklik diyerek bunlardan siyasal iktidara sonuç çıkartmaya çalışmak değildir.

Önümüzdeki saatler fevkalade önemlidir. Buradan hem siyasal iktidarın mensuplarını aklı selime davet ediyorum.

Hem Yüksek Seçim Kurulu başta olmak üzere İl Seçim Kurulları, İlçe Seçim Kurumlarını bağımsız yargının mensupları olarak hiçbir etki altında kalmadan görevlerini tarafsızlık ölçüsü içinde yürütmelerini, sürdürmelerini diliyorum. Hiçbir yargı mensubunu, hiçbir seçim kurulu yargıcımızı töhmet altında bırakmaya kimsenin hakkı yoktur. Onların görevlerini büyük bir tarafsızlık ve bağımsızlık duygusu içinde yürütmeleri için ana muhalefet partisi olarak, Cumhuriyet Halk Partisi olarak üzerimize hangi görev düşüyorsa onu her zaman olduğu gibi bugünde yapmaya hazırız.

1.6.3.- “SEÇİM ÇALIŞMALARININ EN ÜZÜNTÜ VERİCİ YANI GAYRİMEŞRU VE AHLAK DIŞI YÖNTEMLERİN KULLANILMASI OLMUŞTUR”

CHP Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Murat **KARAYALÇIN** yaptığı açıklamada, bilimsel bir içerik taşıması gereken kamuoyu yoklamalarından bazılarının yanlı sonuçlar vererek propaganda aracı haline dönüştürüldüğünü iddia etti. İlgili mercilerin bunlara müdahale etmemeleri ya da edememelerinin de en az bunun kadar üzücü olduğu değerlendirmesinde bulunan Karayalçın şunları kaydetti:

“Tüm bunların sonucu olarak seçmenler bazen kendi partilerinin aleyhine olacağını bile düşünmeden, gayrimeşru, gayriahlâkî ve tümüyle gerçek dışı propagandaların ve kimi anketlerin etkisinde kalarak oylarını başka partilerin adaylarına kullanabilmişlerdir.

Sayım sırasında elektrik kesintilerinin yaşanması ve o arada veri tabanının çökmesi bir başka ciddi olumsuzluk olarak yansımıştır. Sayın Başbakan elektrik kesintilerinin Enerji Bakanlığından kaynaklanmadığını açıkladığı için, bu kesintilerin nereden kaynaklanmış olduğu hala yanıtlanmamış bir soru olarak ortada durmaktadır.”

1.6.4.- KÜTÜKLER VE SANDIK KURULU AKSAKLIKLARI HALKIN İRADESİNE GÖLGE DÜŞÜRÜLMÜŞTÜR.

Kütük düzenimiz bir türlü sağlam bir esasa oturtulamamıştır. Hala seçmenlikle ilgili tartışmalar, belirsizlikler, yazım yanlışları, şikayetler yaygın şekilde yaşanmaktadır. Türkiye'nin bu sorunu mutlaka çözmesi lazımdır, herkese güven veren, her vatandaşın oy kullanma hakkını sağlayan adil, güçlü bir seçim düzenini oturtma ihtiyacımız vardır. Vatandaşlık kimlik numarası uygulamasına tüm ülke coğrafyasında geçilmiş olması olumludur. Bu sürdürülmelidir. Ancak;

-MERNİS Projesi ile geliştirilmiş olan İçişleri Bakanlığı Vatandaşlık Numarası Kütüğünde hala yer yer mükerrerlikler ve yanlışlıklar olduğu görülebilmektedir.

-Hala önemli sayıda yurttaşımızın vatandaşlık numarası yoktur veya vatandaş tarafından bilinmemektedir. Çok sayıda vatandaşımızın nüfus cüzdanlarına vatandaşlık numaralarının işlenmemiş olması oy kullanma sürecinde aksaklığa, haksızlığa ve AKP lehine sandık manipülasyonlarına alan açmıştır.

-Nüfus müdürlükleri tarafından yürütülen Seçmen Kütüğünde adres nakil ve düzeltmeleri birçok yerde, çoğunlukla bitmemiş binalara kaydedilmiş bilinçli ve AKP lehine yönlendirilmiş şekilde sahte veya yanlış seçmen kümelenmelerine neden olunmuştur.

-Bu konuda örgütümüz tarafından askıya çıkan Seçmen Kütüklerine yapılan itirazların bir bölümünün dikkate alınmadığı görülmüştür. Bu konuda kabul gören bazı itirazlarımızın ise Kesin Seçmen Kütüklerine aktarılmadığı seçim günü görülmüştür. Bu konuda yapılan itirazlar da kabul görmemiştir.

- Özellikle sandıklara yeterince sahip çıkılmadığı yerlerde bir bölüm seçim sandığının ve içine atılmış olan oyların AKP lehine (Adana'da MHP lehine) manipule edildiği saptanmıştır. Buna rağmen bu konuda yapılan itirazlar (zamanında rapor tutulmadığı veya sonucu etki,ler boyutta olmadığı gerekçeleri ile) reddedilmiştir.

-Özellikle İstanbul ve Ankara'da sandıklar açıldıktan sonra sayım sürecinin en kritik aşamalarında elektrikler kesilmiş, sandık sonuçlarının İlçe Seçim Kurullarına intikalinde sorunlar yaşanmıştır.

-Sandıklar açıldıktan sonra oy torbalarının seçim güvenliğini sağlayacak önlemler alınmadan, bir çok yerde mühürsüz ve açık halde taşınmaları, seçim sonuçlarını etkileyebilecek oy pusulası kayıp ve el değiştirmelerine çanak tutmuştur.

-Sandık sonuçlarını içeren ve partili sandık sorumlularımızın almış oldukları mühürlü sandık tutanaklarının (İstanbul Çekmeköy'de olduğu gibi) İlçe Seçim Kurullarının Birleştirme Tutanaklarına oy kaybımıza neden olacak şekilde aktarılması (açıkça oylarımızın bir bölümünün çalınması) seçimlere şaibe düşürmüştür.

- Sandıktan çıkan oy pusulalarının bir bölümünün arkalarının mühürlü olmadıkları tesbit edildiği halde bu konudaki itirazlarımız da dikkate alınmamıştır. Seçim Kurulları itirazlarımıza rağmen pu pusulaların Yüksek Seçim Kurulu tarafından verilmiş filigranlı kağıttan yapılmış olup olmadığını da tesbit yoluna gitmemişlerdir.

1.7.- “29 MART 2009 İL GENEL MECLİS SEÇİMLERİ” GEÇİCİ TOPLAM SONUÇLARI

Seçmen Toplam Sayısı : 48.033.747
 Kullanılan Oylar : 40.825.185 Geçersiz Oylar : 885.134
 Toplam Sandık Sayısı : 177.221 Sayılan Sandık Sayısı : 177.151
 Katılım Oranı : % 85,0

PARTİ ADI	ALDIĞI OY	OY ORANI %
AKP	15.487.822	38,79
CHP	9.235.498	23,13
MHP	6.407.416	16,05
DTP	2.254.025	5,67
SP	2.059.848	5,16
DP	1.486.987	3,72
DSP	1.110.320	2,78
BBP	893.955	2,24
ANAP	392.174	0,76
Bağımsızlar	156.091	0,39
BTP	150.248	0,38
İP	106.433	0,27
TKP	73.556	0,18
ÖDP	62.740	0,16
EMEP	45.754	0,11
Diğerleri	86.384	0,22

PARTİ ADI	2002 MV Seçimi OY Oranı	2004 Yerel Seçimi OY Oranı	2007 MV Seçimi OY Oranı	2009 Yerel Seçimi OY Oranı %	2009/ 2007 OY Oran Farkı	2009/ 2007 OY Farkı
Seçmen S.	41.407.015	43.552.931	42.799.303	48.033.247		
Kul. Oy	32.753.386	33.211.457	36.056.293	40.825.185		
Kat. Oranı %	79,10	76,25	84,25	85,00		
AKP	34,43	41,70	46,58	38,79	(-)7,79	(-)819.586
CHP	19,41	18,20	20,88	23,13	2,25	1.915.447
MHP	8,35	10,50	14,27	16,05	1,78	1.416.754
DTP (Dehap)	6,14	-	-	5,67		
SP	2,49	4,00	2,34	5,16	2,82	1.241.125
DYP (DP)	9,54	10,0	5,42	3,72	(-)1,70	(-)4414.242
DSP	1,22	2,50	-	2,78		
ANAP	5,11	5,11	-	0,76		

BÖLGELER (İL GENEL)	Kullanılan Toplam OY	Alınan Toplam OY	Alınan Toplam OY Oranı %
İSTANBUL	6.974.499	2.323.190	33,43
ANKARA	2.727.754	788.080	28,93
İZMİR	2.376.022	1.146.307	48,25
KARADENİZ	4.132.423	722.519	17,48
MARMARA (İstanbul Hariç)	5.146.379	1.340.067	26,04
İÇ ANADOLU (Ankara Hariç)	4.328.394	485.880	11,23
EGE (İzmir Hariç)	3.014.795	806.499	26,75
AKDENİZ	4.962.235	1.150.191	23,18
DOĞU ANADOLU	2.121.505	125.339	5,91
G.DOĞU ANADOLU	3.643.977	347.426	9,53
TOPLAM	39.927.357	9.235.498	23,13

BÖLGELERE ESAS ALINAN İLLER:

KARADENİZ: Artvin, Rize, Trabzon, Giresun, Ordu, Samsun, Sinop, Kastamonu, Bartın, Zonguldak, Karabük, Bolu, Düzce, Amasya, Tokat, Bayburt, Gümüşhane

MARMARA (İstanbul hariç): Edirne, Tekirdağ, Kırklareli, Çanakkale, Balıkesir, Bursa, Kocaeli, Yalova, Bilecik, Sakarya

İÇ ANADOLU (Ankara hariç): Kırıkkale, Çankırı, Çorum, Yozgat, Kırşehir, Kayseri, Sivas, Nevşehir, Konya, Aksaray, Karaman, Niğde, Eskişehir,

EGE (İzmir hariç): Muğla, Aydın, Manisa, Kütahya, Uşak, Denizli, Afyon

AKDENİZ: Hatay, Adana, Mersin, Antalya, Burdur, İsparta, Osmaniye, K.Maraş

DOĞU ANADOLU: Kars, Ardahan, Iğdır, Ağrı, Erzurum, Erzincan, Tunceli, Bitlis, Muş, Bingöl, Van, Malatya, Elazığ

GÜNEY DOĞU ANADOLU: Adıyaman, Kilis, Gaziantep, Batman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Siirt, Mardin, Hakkari, Şırnak

29 MART 2009 İL GENEL MECLİSİ SEÇİM SONUÇLARI

İli	TOPLAM SEÇMEN SAYISI	SANDIK SAYISI	GEÇERLİ OY	AKP		CHP		MHP		DTP		SP		İ. PARTİ
				ORAN %	OY	ORAN %	OY	ORAN %	OY	ORAN %	OY	ORAN %	OY	
ADANA	1.336.839	4.590	1.008.017	30,92	311.722	23,15	233.352	27,35	275.643	7,61	76.722	2,32	23.428	AKP
ADYAMAN	343.243	1.367	286.978	49,23	141.286	14,76	42.359	7,88	22.612	5,7	16.364	12,83	36.817	AKP
AFYON KAHİSAR	481.228	1.944	414.945	43,66	181.180	13,08	54.295	27,17	112.728	0,03	108	5,63	23.372	AKP
AĞRI	263.109	1.123	202.260	28,94	58.534	2,04	4.122	2,35	4.754	37,23	75.303	11,23	22.711	DTP
AKSARAY	241.338	926	195.014	53,14	103.631	8,13	15.850	27,13	52.911	0	0	3,84	7.486	AKP
AMASYA	231.346	968	202.200	39,30	79.473	22,63	45.763	19,33	39.082	0	0	4,41	8.926	AKP
ANKARA	3.224.687	11.100	2.724.364	38,69	1.054.004	28,93	788.080	24,99	680.950	0,46	12.591	1,77	48.334	AKP
ANTALYA	1.291.038	4.487	1.079.423	31,53	340.333	33,16	357.951	21,29	229.796	1,83	19.729	2,74	29.557	CHP
ARDAHAN	70.757	353	56.040	29,59	16.585	20,35	11.411	7,96	4.459	12,96	7.260	2,08	1.166	AKP
ARTVİN	121.634	627	102.373	38,47	39.378	25,65	26.247	11,85	12.133	0,06	58	1,74	1.778	AKP
AYDIN	706.153	2.494	611.300	26,06	159.284	28,25	172.714	23,55	143.958	3,12	19.077	1,35	8.225	CHP
BALIKESİR	844.060	3.123	726.054	35,03	254.346	23,80	172.768	22,06	160.199	0,71	5.163	2,87	20.822	AKP
BARTIN	136.611	530	115.110	46,54	53.573	18,95	21.808	20,09	23.130	0,02	23	3,76	4.327	AKP
BATMAN	241.488	949	199.271	35,44	70.619	1,66	3.316	0,89	1.777	53,22	106.059	4,18	8.320	DTP
BAYBURT	48.488	282	38.535	42,24	16.681	4,54	1.820	20,58	8.125	0	0	19,46	7.685	AKP
BİLECİK	141.067	637	125.148	34,99	43.790	24,77	31.001	20,96	26.225	0,02	23	3,49	4.369	AKP
BİNGÖL	149.571	662	116.782	43,04	50.566	3,24	3.810	2,48	2.917	20,6	24.200	20,69	24.305	AKP
BİTLİS	166.648	787	131.794	31,91	42.096	2,90	3.827	4,79	6.315	27,32	36.009	14,21	18.734	AKP
BOLU	197.140	950	170.741	47,12	80.450	22,1	37.736	13,27	22.649	0,03	56	8,19	13.978	AKP
BURDUR	184.642	722	162.246	37,24	60.425	21,47	34.827	20,07	32.562	0,01	13	6,19	10.046	AKP
BURSA	1.784.642	6.096	1.481.876	42,98	636.925	22,21	329.157	16,11	238.798	1,55	22.998	5,17	76.665	AKP
ÇANAKKALE	351.941	1.411	310.779	35,68	110.877	29,36	91.236	23,13	71.895	0,39	1.205	1,22	3.804	AKP
ÇANKIRI	129.863	706	112.161	44,72	50.161	4,11	4.610	32,12	36.025	0,02	25	6,16	6.912	AKP
ÇORUM	384.387	1.769	330.700	48,50	160.398	21,36	70.627	16,8	55.553	0,02	54	4,27	14.134	AKP
DENİZLİ	657.082	2.347	601.497	35,68	214.591	28,42	170.966	21,67	130.362	1,34	8.058	1,3	7.841	AKP
DİYARBAKIR	802.897	2.982	630.266	31,93	204.510	1,31	8.396	0,7	4.496	59,4	380.382	1,44	9.191	DTP
DÜZCE	230.461	861	208.280	44,60	92.901	11,58	24.118	23,66	49.288	0,03	55	9,6	19.996	AKP
EDİRNE	295.866	1.052	257.053	26,45	67.978	42,06	108.114	12,02	30.888	0,57	1.457	1,87	4.808	CHP
ELAZIĞ	364.988	1.557	293.292	46,08	137.613	6,80	20.771	16,82	50.232	3,97	11.850	13,92	41.562	AKP
ERZİNCAN	142.611	941	123.313	41,57	51.267	17,93	22.105	19,76	24.371	0,6	742	4,7	5.800	AKP
ERZURUM	471.829	2.253	407.426	48,70	175.920	3,11	11.247	20,74	74.922	4,67	16.862	8,82	31.866	AKP
ESKİŞEHİR	557.862	2.071	473.718	36,29	171.933	10,02	48.319	12,01	56.905	0,13	601	2,12	10.040	DSP
GAZİANTEP	933.829	3.299	786.501	47,98	377.388	24,07	189.278	8,9	69.998	5,08	39.972	4,74	37.307	AKP
GİRESUN	304.287	1.302	245.383	40,97	100.535	23,49	57.649	16,86	41.383	0,02	44	6	14.735	AKP
GÜMÜŞHANE	90.611	567	68.772	44,68	30.725	7,94	5.459	24,45	16.816	0	0	11,35	7.804	AKP
HAKKARİ	122.641	458	105.472	20,62	21.752	0,04	46	0,34	362	73,72	77.752	1,86	1.962	DTP
HATAY	895.492	3.303	748.754	33,06	247.569	27,81	208.209	19,33	144.704	1,43	10.729	2,87	21.474	AKP
İĞDIR	102.684	418	82.508	22,54	18.595	4,32	3.568	16,16	13.745	32,37	26.707	2,07	1.710	DTP
ISPARTA	295.727	1.133	251.774	35,55	89.513	9,41	23.680	27,96	70.388	0,35	874	4,8	12.097	AKP
İSTANBUL	8.805.040	28.738	6.948.963	40,33	2.802.358	33,43	2.323.190	7,26	504.670	4,7	326.515	7,21	500.755	AKP
İZMİR	2.790.393	9.462	2.375.829	29,69	705.441	48,25	1.146.307	9,58	227.588	3,24	76.903	1,15	27.348	CHP
K.MARAŞ	636.081	2.321	553.656	50,27	278.309	9,96	55.171	19,4	107.416	0,93	5.158	3,71	20.563	AKP
KARABÜK	160.192	713	135.844	39,27	53.346	14,77	20.070	20,73	28.155	0,01	13	7,77	10.559	AKP
KARAMAN	156.324	639	135.245	44,77	60.553	18,08	24.448	21,21	28.687	0	0	7,86	10.628	AKP
KARS	148.182	743	155.802	36,58	56.998	14,58	22.711	17,54	27.325	17,65	27.504	3,68	5.733	AKP

KASTAMONU	269.474	1.610	227.361	44,90	102.074	10,21	23.205	29,69	67.944	0,01	25	2,01	4.565	AKP
KAYSERİ	782.169	2.852	668.095	52,12	348.222	9,26	61.849	25,54	170.625	0,01	74	3,92	26.205	AKP
KIRIKKALE	195.257	781	160.248	35,70	57.209	9,46	15.167	22,1	35.411	0,02	26	7,96	12.750	AKP
KIRKLARELİ	250.149	897	225.281	26,43	59.544	45,98	103.592	10,68	24.066	0,3	669	0,82	1.857	CHP
KIRŞEHİR	156.357	712	128.411	37,10	47.635	25,00	32.105	24,24	31.122	1,72	2.206	4,88	6.264	AKP
KİLİS	73.270	342	63.071	47,30	29.830	11,80	7.443	23,6	14.882	0	0	2,57	1.622	AKP
KOCAELİ	1.024.711	3.493	897.176	41,94	376.288	26,85	240.859	10,57	94.864	1,66	14.910	11,36	101.889	AKP
KONYA	1.312.813	4.798	1.112.661	55,1	613.049	7,94	88.302	19,46	216.504	0,96	10.631	9,64	107.205	AKP
KÜTAHYA	418.759	1.723	366.901	51,74	190.153	8,69	31.986	16,61	61.033	0,02	71	11,18	41.109	AKP
MALATYA	488.774	1.959	390.088	50,18	195.750	16,99	66.280	7,73	30.154	1,19	4.651	15,51	60.516	AKP
MANİSA	947.680	3.457	836.877	36,10	302.118	18,64	155.987	26,62	222.795	2,7	22.604	1,78	14.890	AKP
MARDİN	383.547	1.577	301.480	27,20	81.995	3,44	10.380	0,81	2.452	44,19	133.216	3,82	11.521	DTP
MERSİN	1.086.134	3.308	904.109	25,75	232.849	22,80	206.140	31,25	282.517	10,44	94.393	1,29	11.701	MHP
MUĞLA	575.888	1.988	502.899	26,18	131.654	34,07	171.332	20,23	101.735	1,24	6.241	0,5	2.497	CHP
MUŞ	201.656	830	153.448	28,68	44.003	3,26	5.002	2,01	3.079	42,53	65.265	6,6	10.125	DTP
NEVŞEHİR	195.272	752	167.280	46,48	77.746	12,09	20.225	25,71	43.016	0,01	21	5,21	8.716	AKP
NİĞDE	219.612	812	191.036	39,82	76.070	19,91	38.038	25,12	47.994	0,02	29	3,75	7.172	AKP
ORDU	503.524	2.013	421.543	42,51	179.183	13,39	56.460	17,4	73.337	0,16	669	4,01	16.891	AKP
OSMANİYE	297.283	1.024	253.908	35,91	91.171	12,15	30.861	42,21	107.177	0,96	2.441	1,47	3.720	MHP
RİZE	227.556	966	182.068	48,33	87.987	10,41	18.946	12,03	21.900	0	0	6,79	12.368	AKP
SAKARYA	591.451	2.142	512.350	44,05	225.675	10,32	52.858	27,82	142.515	0,43	2.186	9,65	49.467	AKP
SAMSUN	853.467	3.164	717.136	45,83	328.682	15,50	111.182	23,32	167.271	0,03	183	4,17	29.885	AKP
SİİRT	144.518	648	103.396	35,00	41.764	3,34	3.910	3,11	3.708	37,32	44.541	5,85	6.986	DTP
SİNOP	147.089	767	121.521	42,87	52.102	21,45	26.066	13,58	16.508	0,06	73	3,38	4.109	AKP
SİVAS	424.192	2.381	380.058	31,71	120.516	11,99	45.225	9,25	35.157	0,07	253	5,91	22.454	BBP
ŞANLIURFA	773.019	3.012	590.313	40,33	238.082	2,24	13.220	5,11	30.161	19,64	115.916	17,89	105.629	AKP
ŞIRNAK	185.323	715	160.928	30,76	49.496	1,74	2.798	1,17	1.887	60,75	97.768	1,25	2.022	DTP
TEKİRDAĞ	549.807	1.876	490.608	27,53	135.043	37,69	184.905	12,23	59.999	1,36	6.053	2,38	11.669	CHP
TOKAT	423.632	1.814	350.338	43,23	151.449	12,73	44.581	21,37	74.854	0,4	1.392	7,19	25.179	AKP
TRABZON	536.973	2.105	439.831	45,70	201.000	18,08	79.527	14,11	62.049	0,02	90	9,18	40.374	AKP
TUNCELİ	56.943	454	45.708	27,02	12.349	15,52	7.095	0,96	437	19,76	9.032	0,14	62	AKP
UŞAK	243.342	904	212.361	35,37	75.121	23,18	49.219	30,29	64.314	0,46	982	2,51	5.340	AKP
VAN	499.003	1.839	375.954	34,30	134.882	2,34	9.670	1,51	5.898	48,28	188.970	5,86	22.927	DTP
YALOVA	141.731	481	120.120	33,37	40.090	21,29	25.577	9,94	11.935	2,7	3.243	4,54	5.456	AKP
YOZGAT	320.603	1.428	273.716	49,27	134.869	7,71	21.115	30,32	82.990	0,01	33	4,79	13.124	AKP
ZONGULDAK	454.238	1.634	384.488	38,15	146.664	31,7	121.882	7,2	27.679	0,02	68	5,69	21.893	AKP

NOT: ESKİŞEHİR Büyükşehir İl Genel Meclisinde DSP, SİVAS İl Genel Meclisinde ise BBP 1.parti olmuşlardır.

1.7.1.- MART 2009 SEÇİMLERİNDE AKP OYLARINDA ÇÖKÜNTÜ

2007 Milletvekili Genel Seçimlerine göre, 2009 İl Genel Meclisi seçimlerinde yüzde bir gerileme yaşayan AKP'nin oy kayıpları bazı illerde dramatik düzeylere tırmandı. Bu kapsamda; AKP oylarında 8,0 puandan fazla düşüş gösteren iller aşağıda verilmiştir.

ADIYAMAN'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **16,0 puan** geriledi,
AFYON'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **10,1 puan** geriledi,
AKSARAY'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **10,2 puan** geriledi,
ANKARA'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **8,9 puan** geriledi,
BAYBURT'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **18,5 puan** geriledi,
BİLECİK'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **9,0 puan** geriledi,
ÇANKIRI'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **16,0 puan** geriledi,
ÇORUM'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **8,7 puan** geriledi,
DÜZCE'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **16,0 puan** geriledi,
ELAZIĞ'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **11,0 puan** geriledi,
ERZİNCAN'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **12,8 puan** geriledi,
ERZURUM'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **19,5 puan** geriledi,
ESKİŞEHİR'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **8,2 puan** geriledi,
GÜMÜŞHANE'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **15,9 puan** geriledi,
GAZİANTEP'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **11,3 puan** geriledi,
GİRESUN'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **10,2 puan** geriledi,
ISPARTA'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **8,3 puan** geriledi,
K.MARAŞ'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **17,8 puan** geriledi,
KARABÜK'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **14,6 puan** geriledi,
KAYSERİ'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **13,5 puan** geriledi,
KIRIKKALE'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **22,2 puan** geriledi,
KİLİS'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **8,9 puan** geriledi,
KONYA'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **10,1 puan** geriledi,

KÜTAHYA'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **10,6 puan** geriledi,
MALATYA'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **16,5 puan** geriledi,
MARDİN'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **16,7 puan** geriledi,
MUŞ'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **9,2 puan** geriledi,
NEVŞEHİR'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **9,2 puan** geriledi,
NİĞDE'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **8,6 puan** geriledi,
ORDU'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **13,2 puan** geriledi,
SAKARYA'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **9,1 puan** geriledi,
SAMSUN'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **11,9 puan** geriledi,
SIİRT'de AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **13,6 puan** geriledi,
SİVAS'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **23,7 puan** geriledi,
ŞANLIURFA'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **19,3 puan** geriledi,
TOKAT'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **8,7 puan** geriledi,
TRABZON'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **11,0 puan** geriledi,
VAN'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **8,8 puan** geriledi,
YOZGAT'da AKP'nin toplam İl Genel Meclisi oyları 2007'ye göre **13,2 puan** geriledi,

1.7.2.- HALEN CHP'NİN BARAJ ALTINDA GÖZÜKTÜĞÜ 26 İLDE YENİ BİR STRATEJİ UYGULANMALIDIR

29 Mart 2009 İl Genel Meclisi Seçimlerinde adları aşağıda verilmiş olan;
--16 ilde oylarımız % 5,0 altında,
--10 ilde ise % 5,0 ile % 10,0 arasında kalmıştır..

Baraj altında sonuç alınan bu 26 ilin 15v adedi Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgelerinde yer almaktadır.

İLİ	CHP İL GENEL SEÇİMİ %
AĞRI	2,04
AKSARAY	8,13
BATMAN	1,66
BAYBURT	4,54
BİNGÖL	3,07
BİTLİS	2,90
ÇANKIRI	4,11
DİYARBAKIR	1,31
ELAZIĞ	6,80
ERZURUM	2,80
GÜMÜŞHANE	7,94
HAKKARİ	0,04
İĞDIR	4,32
ISPARTA	9,41
K.MARAŞ	9,96
KAYSERİ	9,26
KIRIKKALE	9,46
KONYA	7,94
KÜTAHYA	8,69
MARDİN	3,44
MUŞ	3,26
SİİRT	3,34
ŞANLIURFA	2,24
ŞIRNAK	1,74
VAN	2,34
YOZGAT	7,71

1.8.- MART SEÇİMLERİ İLE CHP’NİN YEREL İKTİDAR GÜCÜ ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ARTTI

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ: 28 Mart 2004 Yerel Seçimlerinde kazanılan 2 Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı (**MERSİN** ve **İZMİR**) korunmuş ve 1 Büyükşehir Belediyesi daha (**ANTALYA**) kazanılmıştır. **Böylelikle mevcut 16 Büyükşehir Belediye Başkanlığından 3’ü partimiz tarafından kazanılmıştır.**

İL BELEDİYELERİ: 2004’de kazanılmış olan (**TRABZON**) kaybedilmiş, diğer 5 İl Belediye Başkanlığı (**ARTVİN, ÇANAĞKALE, EDİRNE, KIRKLARELİ, MUĞLA**) tekrar kazanılmıştır. Buna ilaveten, 5 tane yeni İl Belediye Başkanlığı (**ZONGULDAK, SİNOP, GİRESUN, TEKİRDAĞ** ve **AYDIN**) kazanılmıştır. Partiyeye sonradan katılan **KARS** İl Başkanı ise seçimi kaybetmiştir. **Böylelikle mevcut 65 İl Belediye Başkanlığından 10’u partimiz tarafından kazanılmıştır.**

İLÇE BELEDİYELERİ: 125 ilçe belediyenin 55’i kaybedilmiş, buna karşılık, 2004 seçimlerinde kazanılan 70 ilçe belediyesi ile belde belediyesi olarak seçime girip ilçe belediyesi statüsüne çevirilen Antalya-**KONYAALTI**, Antalya-**DÖŞEMEALTI**, Antalya-**MURATPAŞA**, Mersin-**MEZİTLİ** belediyeleri de dahil olmak üzere toplam 74 İlçe Belediyesi korunmuştur.

Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yapılan değişikliklerle ilgili kanun gereğince yeni kurulan ilçelerden ilk defa seçime katılan Adana-**ÇUKUROVA**, İstanbul-**ATAŞEHİR**, İzmir-**BAYRAKLI**, İzmir-**KARABAĞLAR**, Mersin-**YENİŞEHİR** belediyeleri de dahil olmak üzere toplam 99 yeni ilçe belediyesi kazanılmıştır.(Bunlardan 4 tanesi daha evvel belde belediyesi iken ilçe oldu. 5 tanesi ise yeni ilçe olarak oluşturuldu.)

Böylelikle mevcut 892 İlçe Belediye Başkanlığından 169’u partimiz tarafından kazanılmıştır.

BELDE BELEDİYE BAŞKANLIĞI: 2004 Mahalli Seçimlerinde 2284 mevcut belde içinden 339 Belde Belediye Başkanlığı kazanmış olan partimiz, **2009 seçimlerinde mevcut 2014 belde arasından 320’sini kazanmıştır.**

Böylelikle 2004 seçimlerinde 472 olan Toplam CHP’li Belediye sayısı, 2009 seçimleri ile 502’ye çıkmıştır. Kazanılmış olan yerlerin ağırlıklı olarak büyük ilçelerden oluşması bu başarının önemini daha da artırmaktadır.

1.8.1.- KAZANILAN ÖNEMLİ İLÇE BAŞKANLIKLARI

29 Mart 2009 seçimlerinde kazanılan (**99’u yeni 70’i ise daha evvel de CHP’li olan**) toplam **169 İlçe Belediye Başkanlıkları** içinde nüfus ve kentsel yerleşim kriterleri açısından önemli özelliklere sahip çok sayıda ilçe yer almaktadır.

Bu çerçevede, daha evvel CHP’de olanlar dışında YENİ KAZANILMIŞ bu tür büyük ölçekli yerler arasında özellikle,

Adana- **ÇUKUROVA**, Ankara- **YENİMAHALLE**, Antalya **KAŞ** ve **MANAVGAT**, Artvin **HOPA**, Balıkesir **BANDIRMA**, Bursa **GEMLİK**, Gaziantep **YAVUZELİ**, Hatay **İSKENDERUN**, İstanbul **B.ÇEKMECE**, **KARTAL**, **MALTEPE**, **ATAŞEHİR** ve **SİLİVRİ**, İzmir **ALIAĞA**, **BAYRAKLI**, **BERGAMA**, **BUCA**, **GAZİEMİR**, **KARABAĞLAR** ve **ÖDEMiŞ**, Mersin **YENİŞEHİR**, Sivas **DİVRİĞİ**'nin yer almakta oluşu önemli bir gelişmedir.

BELİRLİ BELEDİYELERDE SAĞLANAN BAŞARI İLE GELECEKTE TÜRKİYE GENELİNDE İKTİDARA YÜRÜYÜŞÜN ÇOK ÖNEMLİ KÖŞE TAŞLARI DÖŞENMİŞTİR.

Bu kapsamda özellikle;

-İZMİR'de sağlanmış olan **TARİHİ BAŞARININ**,

-İSTANBUL, ANTALYA, AYDIN ve TRAKYA'da sağlanmış olan **ÇOK ÖNEMLİ BAŞARININ**,

-ZONGULDAK, SİNOP ve GİRESUN kazanılarak Batı Karadenizde sağlanan **BÜYÜK İVMENİN**,

-ARTVİN (%18,1), BİLECİK (%13), BOLU (%18,6), Burdur (%17,1), Çanakkale (%10), ÇORUM %13,4), MERSİN (%8,2) ve MUĞLA (11,93) belediye başkanlığı seçimlerinde 2004'e göre oy oranında sağlanmış **BÜYÜK SIÇRAMANIN**,

CHP'nin önümüzdeki dönemde iktidara yürüyüşüne büyük katkı sağlayacağı açıktır.

1.8.2.- 29 MART 2009 SEÇİMLERİ “İL BAZINDA SONUÇLARININ” KARŞILAŞTIRILMASI

Parti oyunun oldukça gerisinde kalan il belediye başkan adayları:

Aşağıdaki tablodanda izlenebileceği gibi bazı il merkezlerinde, İl Belediye Başkanlığı seçiminde alınan oylar, ilin genelinde alınan İl Genel Meclisi seçimi değerlerinin dahi altında kalmıştır. Oysa, genelde CHP'nin kentsel alanlarda daha yüksek oranda oy almakta olduğu dikkate alınır, İl Belediye Başkanlığında daha düşük oranda oy alınması (çok özel koşullar dışında) İl Belediye Başkanı adayının veya kampanyasının yetersiz kaldığı görüşüne ağırlık kazandırır.

Bu çerçevede değerlendirildiğinde, il bazında İL GENEL MECLİSİ OY ORANLARINA GÖRE;

AFYONKARAHİSAR'da Belediye Başkanlığı Oy oranının % 8,38 puan,

BALIKESİR'de Belediye Başkanlığı Oy oranının % 9,83 puan,

DÜZCE'de Belediye Başkanlığı Oy oranının % 5,12 pyuan,

ERZİNCAN'da Belediye Başkanlığı Oy oranının % 8,14 puan,

ESKİŞEHİR'de Belediye Başkanlığı Oy oranının % 7,27 puan,

ISPARTA'da Belediye Başkanlığı Oy oranının % 7,22 puan,

KAHRAMANMARAŞ'da Belediye Başkanlığı Oy oranının % 7,53 puan,

KARABÜK'de Belediye Başkanlığı Oy oranının % 8,39 puan,

KONYA'da Belediye Başkanlığı Oy oranının % 4.73 puan,

MANİSA'da Belediye Başkanlığı Oy oranının % 4,73 puan,

NEVŞEHİR'de Belediye Başkanlığı Oy oranının % 7,66 puan,

ORDU'da Belediye Başkan Oy oranının % 11,15 puan,

OSMANİYE'de Belediye Başkanlığı Oy oranının % 5,87 puan,

RİZE'de Belediye Başkanlığı Oy oranının % 7,13 puan,

SİVAS'da Belediye Başkanlığı Oy oranının % 6,23 puan,

YOZGAT'da Belediye Başkanlığı Oy oranının % 4,72 puan,

daha DÜŞÜK olduğu görülmektedir.

Bu durumun önümüzdeki dönemde daha dikkatle ele alınması ihtiyacı açıktır.

Parti oyunun (il düzeyinde İl Genel Meclisi oyunun) oldukça üzerinde oy alan il belediye başkan adayları:

Diğer taraftan bazı Büyükşehir ve İl Belediye Başkanlığı seçimlerin ise, tam aksi durum yaşanmış, Belediye Başkan adaylarımız Partimizin il düzeyinde İl Genel Meclisi oylarının oldukça üstünde oy almayı başarmışlardır.

Bu çerçevede değerlendirildiğinde,

ANTALYA'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **7,63** puan,
ARTVİN'de Belediye Başkanlığı oy oranı % **18,11** puan,
BİLECİK'de Belediye Başkanlığı oy oranı % **13,00** puan,
BOLU'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **18,54** puan,
BURDUR'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **17,07** puan,
ÇANAKKALE'de Belediye Başkanlığı oy oranı % **10,00** puan,
ÇORUM'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **13,41** puan,
EDİRNE'de Belediye Başkanlığı oy oranı % **15,01** puan,
GİRESUN'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **23,00** puan,
HATAY'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **5,02** puan,
İZMİR'de Belediye Başkanlığı oy oranı % **6,74** puan,
KARS'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **7,50** puan,
KIRŞEHİR'de Belediye Başkanlığı oy oranı % **7,01** puan,
MERSİN'de Belediye Başkanlığı oy oranı % **8,19** puan,
MUĞLA'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **11,93** puan,
NİĞDE'de Belediye Başkanlığı oy oranı % **6,33** puan,
SAMSUN'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **6,03** puan,
SİNOP'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **30,62** puan,
TEKİRDAĞ'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **7,77** puan,
TRABZON'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **22,88** puan,
ZONGULDAK'da Belediye Başkanlığı oy oranı % **14,08** puan,

“il bazında İL GENEL MECLİSİ OY ORANLARININ” ÜZERİNDE gerçekleşmiştir.

Bu arada Büyükşehir ve İl Belediye Başkanlığı seçimlerinde EN YÜKSEK ORANDA oylar, sırasıyla;

EDİRNE (% 57,07), İZMİR (% 54,99), SİNOP (52,08), KIRKLARELİ (49,88), GİRESUN (% 46,49), ARTVİN (43,75), TRABZON (40,96), MUĞLA (46,00), ZONGULDAK (45,78), TEKİRDAĞ (45,56), ANTALYA (%40,79), BOLU (40,64), ÇANAKKALE (39,36), BURDUR (38,54), BİLECİK (37,77), İSTANBUL (36,80)

olarak gerçekleşmiştir.

1.8.3.- BÜYÜKŞEHİRLERDE ÖNEMLİ OY ARTIŞLARI SAĞLANDI, PARTİNİN SİYASİ TEMELLERİ ÖNEMLİ BOYUTLARDA GÜÇ KAZANDI

	BÜYÜKŞEHİR MART '04	BÜYÜKŞEHİR MART '09
ADANA	% 18,02	% 26,24
ANKARA	% 12,63	% 31,50
ANTALYA	% 26,10	% 40,79
BURSA	% 17,29	% 27,03
İSTANBUL	% 28,92	% 36,80
İZMİR	% 47,17	% 54,99

Yukarıdaki tablodan da izlenebileceği gibi 29 Mart 2009 Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimlerinde oy oranlarımız, 28 Mart 2004 seçimleri oranlarına göre;

- ADANA'da, 8,22 puan,
- ANKARA'da 18,87 puan,
- ANTALYA'da 14,69 puan,
- BURSA'da 9,74 puan,
- İSTANBUL'da 7,88 puan,
- İZMİR'de 7,82 puan

artış göstermiştir.

İLLERDE CHP'NİN OY DAĞILIMI:

İLLER	İL GENEL %	BEL. BŞK %	BEL.BŞK OY FARKI	Kazanan PARTİ
ADANA	23,15	26,24	3,09	MHP
ADYAMAN	14,76	13,36	(-)1,40	AKP
A.KARAHİSAR	13,08	4,70	(-)8,38	AKP
AĞRI	2,04	1,42	(-)0,62	AKP
AKSARAY	8,13	5,56	(-)2,57	AKP
AMASYA	22,63	24,90	2,27	AKP
ANKARA	28,93	31,50	2,57	AKP
ANTALYA	33,16	40,79	7,63	CHP
ARDAHAN	20,36	15,92	(-)4,44	AKP
ARTVİN	25,64	43,75	18,11	CHP
AYDIN	28,25	26,03	(-)2,22	CHP
BALIKESİR	23,80	13,97	(-)9,83	MHP
BARTIN	18,95	23,27	4,32	MHP
BATMAN	1,66	0,29	(-)1,37	DTP
BAYBURT	4,54	1,98	(-)2,56	AKP
BİLECİK	24,77	37,77	13,00	AKP
BİNGÖL	3,07	0,75	(-)2,32	AKP
BİTLİS	2,90	1,63	(-)1,27	AKP
BOLU	22,10	40,64	18,54	AKP
BURDUR	21,47	38,54	17,07	AKP
BURSA	22,21	27,03	4,82	AKP
ÇANAĞKALE	29,36	39,36	10,00	CHP
ÇANKIRI	4,11	2,32	(-)1,79	AKP
ÇORUM	21,36	34,77	13,41	AKP
DENİZLİ	28,42	30,15	1,74	AKP
DİYARBAKIR	1,31	0,45	(-)0,86	DTP
DÜZCE	11,58	6,46	(-)5,12	AKP
EDİRNE	42,06	57,07	15,01	CHP
ELAZIĞ	6,80	7,74	0,94	AKP
ERZİNCAN	17,93	9,79	(-)8,14	AKP
ERZURUM	2,80	1,10	(-)1,70	AKP
ESKİŞEHİR	10,02	2,75	(-)7,27	DSP
GAZİANTEP	24,07	29,97	5,90	AKP
GİRESUN	23,49	46,49	23,00	CHP
GÜMÜŞHANE	7,94	8,63	0,69	MHP
HAKKARİ	0,04	1,11	1,07	DTP
HATAY	27,81	32,83	5,02	AKP
İĞDIR	4,32	0,53	(-) 3,79	DTP
ISPARTA	9,41	2,19	(-) 7,22	MHP
İSTANBUL	33,43	36,80	3,37	AKP
İZMİR	48,25	54,99	6,74	CHP
K.MARAŞ	9,96	2,43	(-)7,53	AKP
KARABÜK	14,77	6,38	(-)8,39	MHP
KARAMAN	18,08	20,74	2,66	AKP
KARS	14,58	22,08	7,50	AKP

KASTAMONU	10,21	8,61	(-)1,60	MHP
KAYSERİ	9,26	8,59	(-)0,67	AKP
KİLİS	11,80	11,16	(-)0,64	AKP
KIRIKKALE	9,46	7,72	(-)1,74	AKP
KIRKLARELİ	45,98	49,88	3,90	CHP
KİRŞEHİR	25,00	32,01	7,01	AKP
KOCAELİ	26,85	31,32	4,47	AKP
KONYA	7,94	3,21	(-)4,73	AKP
KÜTAHYA	8,69	8,29	(-)0,40	AKP
MALATYA	16,99	13,69	(-)3,30	AKP
MANİSA	18,64	13,91	(-)4,73	MHP
MARDİN	3,44	3,04	(-)0,40	AKP
MERSİN	22,80	30,99	8,19	CHP
MUĞLA	34,07	46,00	11,93	CHP
MUŞ	3,26	1,36	(-)1,90	AKP
NEVŞEHİR	12,09	4,43	(-)7,66	AKP
NİĞDE	19,91	26,24	6,33	AKP
ORDU	13,39	2,24	(-)11,15	DSP
OSMANİYE	12,15	6,28	(-)5,87	MHP
RİZE	10,41	3,28	(-)7,13	AKP
SAKARYA	10,32	8,14	(-)2,18	AKP
SAMSUN	15,50	21,53	6,03	AKP
SİİRT	3,34	1,84	(-)1,50	DTP
SİNOP	21,45	52,08	30,62	CHP
SİVAS	11,99	5,67	(-)6,23	BBP
ŞANLIURFA	2,24	0,44	(-)1,80	Bağımsız
ŞIRNAK	1,74	0,51	(-)1,23	DTP
TEKİRDAĞ	37,69	45,56	7,77	CHP
TOKAT	12,73	10,32	(-)2,41	AKP
TRABZON	18,08	40,96	22,88	AKP
TUNCELİ	15,52	15,07	(-)0,45	DTP
UŞAK	23,18	20,92	(-)2,26	MHP
VAN	2,34	0,76	(-)1,58	DTP
YALOVA	21,29	19,07	(-)2,22	DP
YOZGAT	7,71	2,99	(-)4,72	AKP
ZONGULDAK	31,70	45,78	14,08	CHP

1.8.4.- CHP'NİN, KAZANDIĞI VE KAYBETTİĞİ İL VE İLÇE BELEDİYE BAŞKANLIKLARI YEREL SEÇİM SONUÇLARI (2004-2009 KARŞILAŞTIRMASI)

	2004 YEREL SEÇİMLERİNDE KAZANILAN TOPLAM (*)	29 MART 2009'DA KAZANILAN TOPLAM	2004'DE CHP'DE İKEN 2009'DA TEKRAR KAZANILAN	2004'DE CHP'DE İKEN 2009'DA KAYBEDİLEN (*)	2004'DE CHP'DE OLMAYIP 2009'DA YENİ KAZANILANLAR
BÜYÜKŞEHİR (16 / 16)	2	3	2	0	1
İL (65/ 65)	6	10	5	1	5
İLÇE (850 / 892)	125	169 (**)	70	55	99
BELDE (2284 / 2014)	339	320	131	208	189
TOPLAM (3215/ 2987)	472	502	208	264	294

(*) İPTAL EDİLEN BELDE BELEDİYELERİ DAHİL (**) İPTAL EDİLEN MECİTÖZÜ SEÇİMİ DAHİL DEĞİLDİR.

29 Mart 2009 seçimlerinde 3 Büyükşehirde, 10 İlde, 169 ilçede, 320 beldede (toplam 502 belediyede) Belediye başkanlığını kazanmış olmamız önemli bir başarıdır. Partimiz özellikle, EGE, MARMARA ve BATI KARADENİZ Bölgelerinde oy patlamaları gerçekleştirerek bu başarıyı gerçekleştirmiştir.

Buna karşın, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu ile Ankara dışındaki İç Anadolu illerinde sonuçlar genelde tatmin edici değildir. Zira, bu bölgelerdeki;

** 31 ilin hiçbir ilçesinde Belediye Başkanlığını, bunların 17'sinde hiçbir belde belediye başkanlığını kazanamadık...

** 27 ilin hiçbir beldesinde belediye başkanlığı kazanamadık...

1.8.5.- BELEDİYE BAŞKANLIKLARININ PARTİLERE GÖRE DAĞILIMI (GEÇİCİ)

	2004 B.ŞEHİR	2004 İL	2004 İLÇE	2009 B.ŞEHİR	2009 İL	2009 İLÇE	BŞ Artan	BŞ Azalan	İL Artan	İL Azalan	İLÇE Artan	İLÇE Azalan
CHP	2	6	125	3	10	169	1	-	4	-	44	-
AKP	12	46	470	10	35	446	-	2	-	11	-	24
MHP		4	70	1	9	130	1		5		60	
DTP	-	-	-	1	7	49	1		7	49	-	-
SHP	1	4	29	-	-	-		1		4		29
SP	-	1	13	-	-	23	-	-	-	1	10	-
DSP	1	2	5	1	1	10	-	-	-	1	5	-
DP	-	1	88	-	1	38	-	-	-	-	-	50
BBP	-	-	3	-	1	3	-	-	1	-	-	-
ANAP			26			4						22
GP	-	-	3			-						3
ÖDP	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
EMEP						1						1
BAĞIMSIZ	-	1	17	-	1	13	-	-	-	1	-	4
TOPLAM	16	65	850	16	65	892	2	3	17	66	119	133

II.- PARTİ ÇALIŞMALARI

II.- PARTİ ÇALIŞMALARI

2.1.- GN. BŞK. DENİZ BAYKAL'IN KATILDIĞI ETKİNLİKLER

26 Aralık 2008	Atatürk'ün Silah Arkadaşı, CHP'nin Genel Başkanlarından İsmet İnönü'yü Anma Törenine katılım
29 Aralık 2008	İzmir'de Etkinlikler ve Havagazı Fabrikası Açılış Törenine katılım
30 Aralık 2008	İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi Tiyatro Salonu Açılış Töreninde Konferans
31 Aralık 2008	Yeni Yıl Mesajı
02 Ocak 2009	CNN Türk "Ankara Kulisi" Canlı Yayın Programına katılım
06 Ocak 2009	CHP TBMM Grup Toplantısı
07 Ocak 2009	CHP MYK Toplantısı
07 Ocak 2009	Ergenekon Gözaltıları İlgili Basın Toplantısı
10 Ocak 2009	Aşure Dağıtımı /Genel Merkez
10 Ocak 2009	Bursa'da CHP'ye Katılım Töreni
11 Ocak 2009	Kadıköy Şahkulu Sultan Dergahı'nda Aşure Dağıtım Törenine Katılım
11 Ocak 2009	Ataşehir İlçe Binasının Açılışı ve CHP'ye Katılım Töreni
11 Ocak 2009	İstanbul Esnaf Dernekleri Başkanlığını Ziyaret
11 Ocak 2009	İstanbul Başakşehir'de CHP'ye Katılım Töreni
13 Ocak 2009	CHP TBMM Grup Toplantısı
14 Ocak 2009	CHP MYK Toplantısı
15 Ocak 2009	İstanbul Esnaf Ve Sanatkarlar Birliği Başkanının Cenaze Töreni
15 Ocak 2009	Star TV Ana Haber Bülteni Katılım
20 Ocak 2009	CHP TBMM Grup Toplantısı
21 Ocak 2009	CHP MYK Toplantısı
22 Ocak 2009	Avrupa Parlamentosu Avrupa Sosyalist Parti Grubu Başkanı Martin Schulz İle Görüşme
22 Ocak 2009	TUSİAD Başkanlığına Seçilen Arzuhan Doğan Yalçındağ'a Kutlama Mesajı
23 Ocak 2009	Aday Tanıtım Toplantısı / Genel Merkez
24 Ocak 2009	Antalya Adayları Tanıtım Toplantısı
25 Ocak 2009	Zigana Dağında Meydana Gelen Çığ Felaketi Nedeniyle İstanbul'da Yapılacak Örgütle Dayanışma Şölenini İptal Açıklaması
27 Ocak 2009	CHP TBMM Grup Toplantısı
28 Ocak 2009	CHP MYK Toplantısı
3 Şubat 2009	CHP TBMM Grup Toplantısı
4 Şubat 2009	CHP MYK Toplantısı
4 Şubat 2009	MYK öncesinde Basın Açıklaması
6 Şubat 2009	Star TV Ana Haber Bültenine Konuk olarak katılım
9 Şubat 2009	Brüksel'de Olli Rehn İle Görüşme
10 Şubat 2009	CHP Brüksel Bürosunun Açılış Törenine katılım
11 Şubat 2009	Brüksel'de Sivil Toplum Kuruluşlarıyla Görüşme ve Temaslar
11 Şubat 2009	Brüksel'de TRT'ye Özel Demeç

12 Şubat 2009	PM Toplantısı Öncesi Basına Açıklama
12 Şubat 2009	CHP Parti Meclisi Toplantısı
14 Şubat 2009	Kayseri'de Kapalı Spor Salonunda Toplantı
17 Şubat 2009	CHP TBMM Grup Toplantısı
18 Şubat 2009	CHP MYK Toplantısı
19 Şubat 2009	NTV'de Canlı Yayına Katılım
19 Şubat 2009	ABD Temsilciler Meclisi Dışişleri Komitesi Avrupa Alt Komitesi Başkanı Ve ABD -Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubunun Eşbaşkanı Robert Wexler'i Kabul
21 Şubat 2009	Adana Mitingi
22 Şubat 2009	Kocaeli Mitingi
24 Şubat 2009	CHP TBMM Grup Toplantısı
25 Şubat 2009	Çorum Mitingi
27 Şubat 2009	GS Başkanı Adnan Polat İle Teknik Direktör Bülent Korkmaz'ı Kutlama
28 Şubat 2009	Sinop Mitingi
01 Mart 2009	Habertürk'e Hoş geldin mesajı
01 Mart 2009	Cumhuriyet Gazetesine "Türkiye Bizim Susmayacağız" Mesajı
01 Mart 2009	Adıyaman Mitingi
02 Mart 2009	Genel Başkan Baykal İstanbul'da Kadına ve Medyaya Yönelik Şiddet Girişimine El Koydu
03 Mart 2009	CHP TBMM Grup Toplantısı
04 Mart 2009	Nevruz Bayram Olsun Açıklaması
04 Mart 2009	TÜSİAD Yönetim Kurulunu Kabul
04 Mart 2009	Yalova Mitingi
06 Mart 2009	Burdur Mitingi
07 Mart 2009	Malatya Mitingi
08 Mart 2009	Dünya Kadınlar Günü Nedeniyle Mesaj
08 Mart 2009	Kırşehir Mitingi
08 Mart 2009	Amasya Mitingi
09 Mart 2009	Giresun Mitingi
10 Mart 2009	CHP MYK Toplantısı
10 Mart 2009	MYK Toplantısı öncesinde Basın Mensuplarıyla Sohbet
11 Mart 2009	Ankara Şehir Turu
12 Mart 2009	Muğla Mitingi
12 Mart 2009	Antalya Mitingi
13 Mart 2009	Bulgaristan Meclis Başkanını Kabul
14 Mart 2009	Mardin Mitingi
14 Mart 2009	Kahramanmaraş Mitingi
15 Mart 2009	Hatay Mitingi
15 Mart 2009	Mersin Mitingi
16 Mart 2009	Kars Mitingi
17 Mart 2009	Niğde Mitingi
18 Mart 2009	Uşak Mitingi
18 Mart 2009	Bursa Mitingi
18 Mart 2009	Çanakkale Zaferi'nin Yıldönümü Mesajı
19 Mart 2009	Manisa Mitingi
19 Mart 2009	Fikret Bila'ya Yeni Paket Açıklaması
20 Mart 2009	Kırklareli Mitingi

20 Mart 2009	Edirne Mitingi
20 Mart 2009	Tekirdağ Mitingi
21 Mart 2009	Ankara Mitingi
22 Mart 2009	İstanbul Mitingi
22 Mart 2009	İzmir Mitingi
23 Mart 2009	Bilecik Mitingi
24 Mart 2009	Denizli Mitingi
24 Mart 2009	Aydın Mitingi
25 Mart 2009	Ankara Şehir Turu
25 Mart 2009	2009 Dünya Online Matematik Yarışması'nda Birinci Olan Kaya Genç'e Kutlama
26 Mart 2009	BBP Genel Merkezi'ni Ziyaret
27 Mart 2009	Güncel Olayların Değerlendirildiği Basın Toplantısı
27 Mart 2009	Bartın, Zonguldak, Antalya, Trabzon Mitingleri (İptal)
27 Mart 2009	Show TV Canlı Yayına katılım
28 Mart 2009	Akşam Yazarlarıyla SKY Türk'te Canlı Yayına katılım
31 Mart 2009	Seçim Sonuçlarının Değerlendirildiği Basın Toplantısı
2 Nisan 2009	Antalya Atilla Konuk'un Cenaze Törenine katılım
2 Nisan 2009	Antalya Anakent Belediye Başkanı Mustafa Akaydın'ı Ziyaret
3 Nisan 2009	CNNTürk Canlı Yayına katılım
4 Nisan 2009	İzmir Basın Mensupları İle Kahvaltı, Atatürk Heykeli'ne Çelenk Koyma
4 Nisan 2009	İzmir Anakent Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'nu Ziyaret
6 Nisan 2009	ABD Başkanı Obama İle TBMM'de Görüşme
6 Nisan 2009	Star TV Ana Haber Bülteni İçin Açıklama
7 Nisan 2009	Halterde Altın Madalya Kazanan Nurcan Taylan ve Erol Bilgin'e Kutlama Mesajı
7 Nisan 2009	CHP TBMM Grup Toplantısı
10 Nisan 2009	Adana Çukurova ile Mersin B.Şehir, Mezitli ve Yenişehir Belediyelerini ziyaret

2.2.- PARTİNİN FAALİYET VE ETKİNLİKLERİ

2.2.1.- DENİZ BAYKAL: “1 MAYIS” VE “NEVRUZ” RESMİ BAYRAM OLARAK KUTLANMALIDIR

Genel Başkan Deniz Baykal, “Hükümet oyalamayı, pazarlığı bir kenara koymalı ve artık zaman geçirmeden hem 1 Mayıs’ın, hem de Nevruzun bayram olarak kutlanması ve tatil ilan edilmesini sağlamalıdır” dedi.

“% 47 oyun sahibi olan AKP iktidarı (1 Mayıs bayram olmalıdır) diyen işçilerin üzerine gaz bombası attı,dövdü, copladı. Yerel seçimlerde seçmen frene basıp kendine gel diyince ve oyları %38.5’a düşünce Başbakan 1 Mayıs’ın bayram olması için talimat verdi. Bu da gösteriyor ki, herşey artık eskisi gibi olmayacak ve Türkiye yeni bir dönemi yaşayacak.

O nedenle ayak sürümenin, işçilerle, onların örgütleriyle pazarlık ederek, bayramı bayram gibi kutlatma yerine yeni sorunlar yaratacak adımlar atmaktan vazgeçilmeli. Hem 1 Mayıs ve Nevruz tatil olmalı, hem de 1 Mayıs bayram gibi coşkuyla Taksim’da kutlanmalıdır.Biz CHP olarak bu konuda daha önce yaptığımız açıklamalar doğrultusunda her türlü desteği vermeye hazırız.”

2.2.2.- CHP VE GN. BAŞKAN BAYKAL ADINA TRT HAKKINDA TOPLAM 200 BİN TL’LİK MANEVİ TAZMİNAT DAVASI AÇILDI.

CHP ve Genel Başkan Deniz Baykal’ın avukatları Ahmet Çörtoğlu ile Mirat İlsu Çatak tarafından açılan davanın dilekçesinde, 14 Ocak 2009 tarihinde, TRT-2’de yayımlanan "Büyüteç" programına, "Kamuoyunda Ergenekon davası olarak bilinen ve halen yargılaması devam eden söz konusu dava ile gündeme gelen, sıfatı, vasfı, konumu, mesleği, kişiliği ve kimliği net olarak bilinmeyen, bu hususlarda hakkında çeşitli spekülasyonlar bulunan Tuncay Güney isimli şahsın" konuk olarak katıldığı anımsatıldı.

Dilekçede, "Hiçbir dayanağı bulunmadan, hiçbir somut belgeye, resmi bir veriye dayanmadan, ispatlayıcı hiçbir yönü olmadan, tamamen farazi ve hayal gücüne dayalı olarak, Cumhuriyet Halk Partisi Kurultay Delegationlarının hür irade ve oylarıyla, demokratik seçimlerle yapılan Kurultaylar ile bu göreve seçilen Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Deniz Baykal hakkında gerçek dışı ifadeler ile, 40 yılı aşkın bir süredir siyaset hayatında bulunan, kendini siyasete ve topluma adanmış, hukukun üstünlüğüne ve dürüstlüğüne dayalı bir yaşam-siyaset biçimini kendine ilke edinmiş, bundan hiçbir zaman sapmamış Deniz Baykal’ın kişilik hakları ağır surette ihlal edilmiştir."

'Dava konusu yayında, CHP ve Baykal'a yönelik söz konusu hakaret ve itham dolu açıklamalar yapılırken, yayını yöneten program yapımcısı tarafından hiçbir müdahale ve uyarıda bulunulmadığı" belirtilerek, dilekçede, "Anayasa'nın emri olarak, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu'nun temel nitelikleri, kamu tüzel kişisi olmak, özerk olmak ve yayınlarında tarafsız olmaktır. Ayrımsız tüm kamu tüzel kişileri 'kanun önünde eşitlik' ilkesine uymaya zorunludur. Bir kamu tüzel kişisi olarak TRT, tüm eylem ve işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun bir biçimde davranmak zorundadır" denildi.

Dilekçede, TRT'den, yayın tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte, CHP ve Genel Başkanı Baykal için 100'er bin TL olmak üzere toplam 200 bin TL manevi tazminat talebinde bulunuldu.

Öte yandan, CHP ve Deniz Baykal'ın avukatları TRT Genel Müdürü, "Büyüteç" programının yöneticisi ve TRT Haber Dairesi Başkanı hakkında, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına da suç duyurusunda bulundu. Suç duyurusu dilekçesinde, söz konusu kişilerin, "Görevi kötüye kullanma", "Hakaret", "Hazırlık soruşturmasının gizliliğini ihlal" ve "İftira" suçlarından cezalandırılmaları talep edildi.

CHP ve Genel Başkanı Deniz Baykal, Tuncay Güney'in konuk olarak katıldığı "Büyüteç" programında, "Gerçek dışı hakaret ve iftiralarda bulunulduğu, parti tüzel kişiliğine ve kişilik haklarına saldırıldığı" iddiasıyla TRT hakkında toplam 200 bin TL'lik manevi tazminat davası açtı.

2.2.3.-GENEL MERKEZDE AŞURE GÜNÜ KUTLAMASI

Genel Başkan Deniz Baykal CHP Genel Merkezi'nde coşkuyla karşılandı ve binlerce kişiyle aşure paylaştı. Aşure dağıtırken kısa bir konuşma yapan Genel Başkan Baykal şunları söyledi;

"Sevgili kardeşlerim, bugün şimdi Bir parçası olduğumuz inanç dünyasının, medeniyet dünyasının, kültür dünyasının 1329 yıldır yaşatmakta olduğu bir geleneği bugün hepimiz bir kez daha yüreklerimizde, ruhumuzda, beynimizde yaşıyoruz. Bugün bu Muharrem ayının noktalandığı aşure töreninde hepimiz bir aşureyi paylaşmanın ötesinde bunun temsil ettiği her şeyi hatırlamak ve düşünmek durumundayız.

*Bugün burada bir aşure dağıtımını yapıyoruz. Bu bugün yapılmıyor. Bunun arkasında çok köklü olaylar var. Çok büyük bir geçmiş var. Aşure günümüzde artık çok özel şeyleri temsil ediyor. Neyi temsil ediyor? Paylaşmayı temsil ediyor, kaynaşmayı temsil ediyor, bir araya gelmeyi temsil ediyor. Yoktan var etmeyi, bir araya gelerek daha güzelini, daha iyisini ortaya koyabilmenin mümkün olduğunu bize gösteriyor. Teker teker yetersiz olan her şeyin el ele verip bir araya geldikleri zaman çok muhteşem bir güzellik ve bereket ortaya koyabileceğini bize kanıtıyor, gösteriyor. Bunun arkasında daha değişik duygularda var. **Aşureye kaşık sallamak bir anlamda zulme, haksızlığa, acılara artık dur demek anlamına da geliyor. Aşure çektiklerimiz artık yeter demek anlamına da geliyor. Bunca acıyı yaşadık, artık acılar yaşamak istemiyoruz demek anlamına geliyor. Aşure acıdan zulümden, ıstıraptan kurtulmak, arınmak, el ele vermek, paylaşmak, bütünleşmek ve umutlara, güzelliklere doğru yönelmek arzusunu ortaya koymak anlamına geliyor.***

Bu duygular içindeyiz. Türkiye'de aşure töreni sadece belli bir mezhebin, belli bir inanç grubunun ona özgü bir olayı olmanın çok ötesine geçmiştir. Bugün aşure hiçbir ayrım gözetmeden Alevi'siyle, Sünni'siyle hepimizin hep birlikte aynı duygularla, aynı özlemlerle, geçmişe yönelik aynı ızdırabı paylaşarak, aynı ızdırabı yaşayarak birbirimizle kucaklaştığımız, birbirimizin acısını teselli ettiğimiz, birbirimize güç verdiğimiz bir gün haline

gelmiştir. Bu yönüyle aşure artık Türkiye’de, güzel Türkiye’imizde artık ayrışmanın değil kaynaşmanın, bütünleşmenin simgesi haline gelmiştir. Çünkü biz hep birlikte Alevi’siyle, Sünni’siyle yaşanmış acı olaylar karşısında aynı ızdırabı hissediyoruz. Aynı acıyı yaşıyoruz. Onların ne büyük haksızlık olduğunu biran bile unutmadan aynı duygularla, aynı kararlılıkla el ele veriyoruz. Aynı kararlılıkla birbirimizi teselli ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, o acılar tarihte yaşandı. Ne yazık ki tarih o acıları bitiremedi. Bu acılar günümüzde de var. Bugün Gazze’de de var o acılar. Gazze’de de var. Sadece Gazze’de değil, her coğrafyada var. Maalesef Türkiye’de de var, Ankara’da da var. Anadolu’nun dört bir köşesinde de var bu acılar. Bunları biliyoruz. Bu acılar karşısında mücadele gücümüzü işte böyle törenlerde acılar karşısında dayanışma sergileyerek, el ele vererek, bunların yanlış olduğunu her inançtan, her mezhepten insanlar birlikte yüksek sesle söyleyerek, acılara karşı kesin tavır takınarak değiştirme mücadelemizi sürdürüyoruz. Bunu noktalayabildiğimizi söyleyemeyiz. Belki gelecekte de büyük acılar var. O acılara da direnme gücümüzü bu dayanışmalardan alıyoruz.

Bu duygular içinde bu aşure töreninde bir aradayız. Daha iyi bir dünya istiyoruz. Daha güzel bir dünya istiyoruz. Haksızlıkların, zulümlerin bittiği, insanın insana değer verdiği, saygı gösterdiği, kimsenin kimsenin inancını, kimliğini sorgulamadığı, herkesin birbirine saygı gösterdiği, değer verdiği, insanın temel alındığı bir anlayış etrafında geleceğe yönelmek ve yürümek istiyoruz.

Bu duygular içindeyiz. Türkiye’imizde gözümüzü geçmişe değil geleceğe yönelttik. Daha iyi bir gelecek arıyoruz. O geleceği birlikte inşa edeceğiz. Bu acıları bilen insanlar, yaşamış olan insanlar, bu acıları yaşamış olanları unutmamış olan insanlar. O acılardan nefret değil, o acılardan düşmanlık değil, o acılardan çatışma değil, o acılardan dayanışma, birlik, beraberlik çıkarmayı bilen insanlar, o acıların yaşanmaması için el ele vermek gereğini bilen insanlar olarak ülkemizi daha iyi bir noktaya hep beraber taşıyacağız.

Değerli arkadaşlarım, bu yaşadığımız acıların temelinde istismar vardır. Bizi birbirimize düşmanlık duygularına, birbirimizle çatışma anlayışına sürükleyen yanlışın temelinde ortak değerlerin, ortak inançların istismarı vardır. O inançlara dayalı ayrışma yaratma çabaları vardır. O inançlar etrafında dışlama yapma çabaları vardır. En tehlikeli istismar din istismarıdır. Çünkü din hepimizin ortak temelidir. Ortak inançlar üzerinde bir ayrışma dayatarak bir düşmanlık yaratmak yapılabilecek en büyük kötülüktür. Maalesef bu kötülük 1329 yıl önce denenmiştir. 1329 yıl önce ortak inançların en güçlü sahiplerine karşı bir dışlayıcılık, bir düşmanlık denenmiştir ve o istismar yanlışı o günden günümüze kadar değişik biçimlerde sergilenmektedir.

Bu tuzağa düşmeyeceğiz. Bu tuzağa kimsenin düşmesine izin vermeyeceğiz. Hepimiz ortak inançlarımıza içtenlikle sahip çıkacağız. Birbirimizin inancını sorgulamayacağız. Birbirimizin duygusunu, düşüncesini suçlama konusu yapmayacağız, yaptırmayacağız. Birbirimize saygı göstereceğiz, değer vereceğiz. Birbirimizle olabildiğince çok şeyi paylaşacağız. Acıyı da paylaşacağız, mutluluğu da paylaşacağız.

Bu duygular içinde bugün bu törende hep biraradayız. Şimdi ben teker teker her birisi az ve yetersiz olanın biraraya gelince nasıl bol ve bereketli olduğunu bize gösteren bu aşureyi daha mutlu, daha barışçı, daha paylaşımcı, daha güzel bir geleceği bize sağlaması umuduyla bu duygularla, bu dualarla sizlerle aşuremizi paylaşıyorum. Afiyet olsun, her şey gönlünüzce olsun”.

2.2.4.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ŞAHKULU SULTAN DERGAHI'NDA LOKMA VE AŞURE ETKİNLİĞİNE KATILDI

Genel Başkanı Deniz **BAYKAL**, beraberinde İstanbul milletvekilleri, bazı PM üyeleri ve İstanbul İl ve I. Bölge örgüt yöneticileri ile beraber, İstanbul Göztepe'deki **Şahkulu Sultan Dergahı**'nda PM Üyesi Hüsniye **KAYA**'nın vermiş olduğu lokma ve aşure dağıtım etkinliğine katıldı.

Baykal, burada yaptığı konuşmada, geçmişe saplanıp kalmadan tarih boyunca yaşanmış acıları onararak, daha güzel günlerde bir arada olma iradesiyle burada bulduklarını bildirdi; din istismarının bir toplumu felakete götüren en büyük yanlış olduğunu söyledi.

Aşure paylaşımıdır

1329 yıllık acı bir tarihin var olduğunu, bunun da yüreklerde yaşandığını dile getiren Baykal, ortak değerleri paylaşmak için geldiklerini belirtti. **BAYKAL**, herkesin bu kavga tarihinden çıkarması gereken barış mesajları olduğunu kaydederek, aşure töreninin de acıları, tatlıya dönüştürmenin bir yolu olduğunu ifade etti. Bu aşure töreninde acıların unutulmaya çalışıldığını, aşurenin paylaşılmasının bolluğun bir göstergesi olduğunu anlatan Baykal, Muharrem ayındaki oruç döneminde, acıların insanların içinde yaşandığını, sonra aşureyle bu acıların unutulmaya çalışıldığını kaydetti.

BAYKAL, Kerbela acısını herkesin yüreğinde yaşadığına dikkati çekerek, "***Din istismarı, bir toplumu felakete götüren en büyük yanlıştır. Ortak değerleri, ortak inanç ve ortak anlayışı kimse tekeline almaya kalkışmamalıdır***" dedi.

Açılımı CHP yapacak

Baykal, Şahkulu Vakfı Başkanı Mehmet Çamur'un, "***Birileri Alevi açılımı yapıyor. Biz o önergeleri CHP'den bekliyoruz***" sözlerine atıfta bulunarak, lafın değil harekete geçmenin zamanı geldiğini söyledi. Baykal, son dönemde iktidarın birileriyle seçim öncesi yakınlaşmasının, bu açılımın yaşama geçirilmeyeceğinin bir göstergesi olduğunu savundu.

BAYKAL, **Alevi açılımıyla ilgili önergeleri hayata geçirmenin tek yolunun CHP'nin iktidara gelmesi olduğunu söyledi.**

2.2.5.- ARZUHAN YALÇINDAĞ BAŞKANLIĞI'NDAKİ TÜSİAD HEYETİ GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'I ZİYARET ETTİ.

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, CHP Genel Başkanı Deniz Baykal ile görüşmesinin ardından da gazetecilere görüşlerini açıkladı ve "Ekonomi konusunda uzun süredir bu kadar detaylı bir görüşme yapmamıştık. Görülüyor ki bir çok yerde hem fikiriz, aynı düşünüyoruz" dedi.

Yalçındağ, Baykal ile yaklaşık 1 saat süren görüşmesinin ardından yaptığı açıklamada, gayet olumlu bir görüşme gerçekleştirdiklerini, ekonomik gelişmeler üzerinde fikir alışverişinde bulduklarını söyledi.

Baykal'ın TÜSİAD Yönetim Kurulu üyelerinin düşüncelerini dinlediğini ve kendi saptamalarını aktardığını ifade eden Yalçındağ, "Ekonomi konusunda uzun süredir bu kadar detaylı bir görüşme yapmamıştık. Görülüyor ki birçok yerde hem fikiriz, aynı düşünüyoruz. Umut ederim bunun bir faydası olur, siyasi düzlemde, ekonominin düzelmesi anlamında" dedi.

Yalçındağ, bir gazetecinin, "2009'da ekonomiyi nasıl görüyorsunuz?" sorusuna, "Bunu defalarca anlattık. Biliyorsunuz hiç iyi görmüyoruz. Çünkü gidişatın tespitinde çok geciktik. Yanlış analiz yapıldı. Bu bunalım iyi yönetilemedi. Gerekli önlemler alınamadı. Daha iyi geçirebilirdik 2009'u, bazı avantajlarımız vardı. Onları da kaybettik. Çok kötü bekliyoruz 2009'u" yanıtını verdi.

TÜSİAD Yönetim Kurulu üleriyle CHP Genel Başkan Yardımcıları Bihlun **Tamaylıgil**, Cevdet **Selvi**, Onur **Öymen**, Genel Sayman ve CHP Sözcüsü Mustafa **Özyürek**, Genel Sekreter Yardımcısı Algan **Hacaloğlu** ve MYK üyesi Faik **Öztrak**'ın da hazır bulunduğu Arzuhan Doğan **YALÇINDAĞ** Deniz **BAYKAL** görüşmesi CHP Genel Merkezi MYK salonunda yapıldı.

Genel Başkan Baykal toplantı bitiminde Yalova mitingine yetişmek için havalimanına hareket ettiğinden Tüsiad heyetiyle görüşme hakkında herhangi bir açıklama yapmadı

2.2.6.- DENİZ BAYKAL: "İZMİR'DEN BAŞLAYAN İMBAT RÜZGARININ ANADOLU'NUN İÇİNE DERİNLİKLERİNE GİDEREK GÜÇLÜ BİÇİMDE ESECEĞİNE İNANIYORUM"

Yerel seçimlerde büyükşehir ile birlikte 28 ilçeyi kazanan CHP'nin Genel Başkanı Deniz Baykal, İzmir'e teşekkür ziyaretinde bulundu. İzmir Adnan Menderes Havalimanı'ndan ayrıldıktan sonra Deniz Baykal, Alsancak'daki Büyükşehir Belediyesi'nin restore ettiği tarihi havagazı fabrikasında basın toplantısı düzenledi. Tarihi havagazı fabrikasının bahçesinde düzenlenen toplantıya Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, 28 ilçe belediye başkanı, İl Başkanı Rifat Nalbantoğlu, İzmir milletvekilleri, Genel Sayman Mustafa Özyürek, Genel Başkan Yardımcısı Yılmaz Ateş ve MYK üyesi Savcı Sayan da katıldı.

2.2.7.- HALK GAZETESİ

CHP adına sahipliğini Genel Sayman ve İstanbul Milletvekili Mustafa **ÖZYÜREK**, Yayın Kurulu Üyeliğini CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili Yılmaz **ATEŞ**, BYKP Başkanı ve Ankara Milletvekili Nesrin **BAYTOK** ve 22. Dönem Antalya Milletvekili Feridun

BALOĞLU, Sorumlu Yazı İşleri Müdürlüğünü de Turan **ÖZKAN**'ın üstlenmiş olduğu **HALK GAZETESİ**, 15 Mayıs 2005'ten bu yana, yeni düzeni içinde 15 günde bir çıkmakta ve her sayısı 125 bin adet basılmaktadır. Gazete, İl, İlçe, Belde, Belediye Başkanlıkları ile Medya Kuruluşları, Sivil Toplum Örgütleri ve Sendikalara gönderilmektedir.

HALK GAZETESİ'nin bu dönemde yayınlanan;

118. Sayısında, “**CHP Lideri Baykal gözetilileri değerlendirdi: Ergenekon Cumhuriyet’le hesaplaşmadır. AKP Korku İmparatorluğu yaratıyor**” ve “**Gazze’de olanlar utanç verici**” haberleri manşet oldu.

119. Sayı, “**Seçim, yanlışların değerlendirileceği mahkeme olacak**” ve “**CHP Lideri Deniz Baykal: “Türkiye kirli ellerin yönetiminde”**” manşetleriyle çıktı.

120. Sayıda, “**CHP Deniz Feneri dosyasını getirdi**” ve “**Baykal, “Milletin dükkanı kapanıyor, Başbakanın, bakanın çocukları dükkan üstüne dükkan açıyor. AKP, her dört gençten birini işsiz bıraktı**” haberleri manşette yer aldı.

121. Sayının manşeti de, “**AKP’ye yolun sonu gözüktü. Oylar CHP’ye**” oldu.

2.3.- 25 ARALIK 2008 TARİHİNDEN SONRA ÖRGÜTTE MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLER

- 1- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ANKARA** İl Başkanının yerine, İl Yönetim Kurulu'nun 28.11.2008 tarihli kararı ile Ali YILDIZLI atandı.
- 2- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BOLU** İl Başkanının yerine, İl Yönetim Kurulu'nun 16.02.2009 tarihli kararı ile Hüseyin YIKILMAZ atandı.
- 3- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **GİRESUN** İl Başkanının yerine, İl Yönetim Kurulu'nun 17.12.2008 tarihli kararı ile Murat ERSOY atandı.
- 4- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **İĞDIR** İl Başkanının yerine, İl Yönetim Kurulu'nun 19.12.2008 tarihli kararı ile İlhan ZOR atandı.
- 5- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KOCAELİ** İl Başkanının yerine, İl Yönetim Kurulu'nun 02.12.2008 tarihli kararı ile Rıdvan ALKAN atandı.
- 6- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ORDU** İl Başkanının yerine, İl Yönetim Kurulu'nun 30.11.2008 tarihli kararı ile Bahattin CÖRÜT atandı.
- 7- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **SİNOP** İl Başkanının yerine, İl Yönetim Kurulu'nun 18.12.2008 tarihli kararı ile Mustafa ACUN atandı.
- 8- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **UŞAK** İl Başkanının yerine, İl Yönetim Kurulu'nun 01.12.2008 tarihli kararı ile Özdemir POSTACI atandı.
- 9- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **ARDAHAN** İl Başkanı Yalçın TAŞTAN 28.11.2008 tarihinde istifa etti.
- 10- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **İSTANBUL** İl Başkanı Gürsel TEKİN 28.11.2008 tarihinde istifa etti.
- 11-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **ADANA-KARATAŞ** İlçe Başkanı Boğaçhan ÜNAL istifa etti.
- 12-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ADANA-POZANTI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Hasan KALDIRIM atandı.
- 13-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ANTALYA-FİNİKE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ali TAŞ atandı.
- 14-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **AFYONKARAHİSAR-DAZKIRI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mehmet ŞENOCAK atandı.
- 15-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **AFYONKARAHİSAR-EMİRDAĞ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Gürsel ERDEM atandı.
- 16-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **AFYONKARAHİSAR-SULTANDAĞI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mustafa BAŞOL atandı.
- 17-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **AMASYA-HAMAMÖZÜ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Zeynel SUIÇMEZ atandı.

- 18-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **ANKARA-ELMADAĞ** İlçe Başkanı Ünver KARAKUZU 29.11.2008 tarihinde istifa etti .
- 19-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ANKARA-YENİMAHALLE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Y.Kayhan YÜREĞİR atandı.
- 20-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ANTALYA-ELMALI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Barış AKINCI atandı.
- 21-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ANTALYA-KEMER** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Necati ATAŞ atandı
- 22-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **ARTVİN-BORÇKA** İlçe Başkanı Turan ŞAHİN 26.11.2008 tarihinde istifa etti.
- 23-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **ARTVİN-MERKEZ** İlçe Başkanı Ahmet ÖZDEMİR 28.11.2008 tarihinde istifa etti.
- 24-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **AYDIN-KARACASU** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Cengiz ÇUMRALI atandı.
- 25-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **AYDIN-KOÇARLI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ali TOSUN atandı.
- 26-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **AYDIN-KUŞADASI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mehmet BAL atandı.
- 27-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **AYDIN-SULTANHİSAR** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Davut YAVUZ atandı.
- 28-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BALIKESİR-HAVRAN** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Cevat SALIN atandı.
- 29-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BALIKESİR-İVRİNDİ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Nahit AVCI atandı.
- 30-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BALIKESİR-KEPSUT** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Erol ARDA atandı.
- 31-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BALIKESİR-MARMARA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Namık ERBİL atandı.
- 32-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BARTIN-AMASRA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Nebahat TAN atandı.
- 33-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BARTIN-MERKEZ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mehmet GÜMÜŞ atandı.
- 34-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BİLECİK-GÖLPAZARI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Abdullah HÜNKER atandı.
- 35-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BİLECİK-MERKEZ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Aydın AVCI atandı.
- 36-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **BİLECİK-PAZARYERİ** İlçe Başkanı Hasan İPHAR istifa etti.
- 37-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BİLECİK-YENİPAZAR** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile İsmail ÜNAL atandı.
- 38-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **BOLU-GÖYNÜK** İlçe Başkanı Basri GÜLEN 30.11.2008 tarihinde istifa etti.

- 39- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BOLU-SEBEN** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ali Murat ÇETİNKAYA atandı.
- 40-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BURDUR-GÖLHİSAR** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile İsa KAYACAN atandı.
- 41-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BURDUR-YEŞİLOVA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Okan KURT atandı.
- 42-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BURSA-KESTEL** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Nihat YILMAZ atandı.
- 43-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **BURSA-MUDANYA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mustafa ERGÜNÜN atandı.
- 44-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ÇANAKKALE-AYVACIK** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Recep EVCİMEN atandı.
- 45-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ÇANAKKALE-BİGA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Kamil Ekrem PALA atandı.
- 46-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ÇANAKKALE-ECEABAT** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Nazmi KÜTÜKÇÜLER atandı.
- 47-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **ÇANAKKALE-YENİCE** İlçe Başkanı Mustafa EGE istifa etti.
- 48-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ÇANKIRI-ILGAZ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mustafa ÖZDEMİR atandı.
- 49-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ÇORUM-ALACA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Devrim İPEKÇİ atandı.
- 50-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ÇORUM-KARGI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Hakkı BOLPAÇA atandı.
- 51-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ÇORUM-ORTAKÖY** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ali Osman ERDEMİR atandı.
- 52-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ÇORUM-SUNGURLU** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile İhsan BERK atandı.
- 53-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **DİYARBAKIR-BİSMİL** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Şafak TUGAY atandı.
- 54-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **DÜZCE-ÇİLİMLİ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Fahri ÇELİK atandı.
- 55-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **EDİRNE-LALAPAŞA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ahmet TAŞDELEN atandı.
- 56-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **EDİRNE-MERİÇ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Niyazi YOLDAŞ atandı.
- 57-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **EDİRNE-MERKEZ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ali Şükrü ATAMGÜÇ atandı.
- 58-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ERZİNCAN-ÇAYIRLI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Pekkan YALÇIN atandı.

- 59-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ESKİŞEHİR-BEYLİKOVA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Necmi SEZER atandı.
- 60-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ESKİŞEHİR-HAN** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ahmet KIRMAZER atandı.
- 61-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ESKİŞEHİR-İNÖNÜ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Hüseyin MANAV atandı.
- 62-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ESKİŞEHİR-MAHMUDIYE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Sedat ALTOK atandı.
- 63-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ESKİŞEHİR-SEYİTGAZİ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Hüseyin ÇOBAN atandı.
- 64-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **GAZİANTEP-KARKAMIŞ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Sabri ATEŞ atandı.
- 65-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **GAZİANTEP-OĞUZELİ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mahmut GÜVEN atandı.
- 66-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **GAZİANTEP-YAVUZELİ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mehmet BAĞCI atandı.
- 67-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **GİRESUN-ÇANAKÇI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Sebahattin KUDAL atandı.
- 68-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **GİRESUN-GÖRELE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Erdal ERENER atandı.
- 69-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **GİRESUN-YAĞLIDERE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Engin DURDU atandı.
- 70-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **HAKKARİ-MERKEZ** İlçe Başkanı Şaban ALKAN 28.11.2008 tarihinde istifa etti.
- 71-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **HATAY-DÖRTYOL** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Kenan MACİT atandı.
- 72-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **HATAY-REYHANLI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Şemsi FERYALOĞLU atandı.
- 73-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ISPARTA-KEÇİBORLU** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Halil GÜLLÜ atandı.
- 74-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ISPARTA-Y.ŞARBADEMLİ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Osman DURMAZ atandı.
- 75-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ISPARTA-SÜTÇÜLER** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mehmet BİLGİÇ atandı.
- 76-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **İSTANBUL-ADALAR** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Avni KURTULDU atandı.
- 77-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **İSTANBUL-BAYRAMPAŞA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Cengiz PEHLİVAN atandı.

- 78-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **İSTANBUL-BEŞİKTAŞ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Uğur GEDİK atandı.
- 79-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **İSTANBUL-EYÜP** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Nedim ATÇAKAN atandı.
- 80-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **İSTANBUL-TUZLA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ali Ekber KIZILKAN atandı.
- 81-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **İSTANBUL-ÜMRANİYE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mehmet YEŞİLYURT atandı.
- 82-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **İZMİR-BALÇOVA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Nurkut ÇETİNER atandı.
- 83-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **İZMİR-BUCA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Tuncay TAŞTAN atandı.
- 84-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **İZMİR-GÜZELBAHÇE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Kezban HOCEK atandı.
- 85-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **İZMİR-KONAK** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Uğur YELEKLİ atandı.
- 86-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KARABÜK-EFLANİ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ömer KARAGÖZOĞLU atandı.
- 87-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KARABÜK-YENİCE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Kamil DERECİK atandı.
- 88-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KAYSERİ-FELAHİYE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ali ÖZBAY atandı.
- 89-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KIRKLARELİ-DEMİRKÖY** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mesut GİRGİN atandı.
- 90-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KIRKLARELİ-MERKEZ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Hasan ÖZKAN atandı.
- 91-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KIRKLARELİ-PINARHİSAR** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mahmut ERDOĞAN atandı.
- 92-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KIRKLARELİ-VİZE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Soner KULELİ atandı.
- 93-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KIRŞEHİR-MERKEZ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile İbrahim BAYRAM atandı.
- 94-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KOCAELİ-GÖLCÜK** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Caner UZUNER atandı.
- 95-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **KONYA-SARAYÖNÜ** İlçe Başkanı Ferhat ŞEN istifa etti.
- 96-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KÜTAHYA-ASLANAPA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Süleyman GÖKMEN atandı.
- 97-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **KÜTAHYA-ŞAPHANE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ramazan YALÇIN atandı.

- 98-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **MALATYA-ARGUVAN** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Hasan YÜCEL atandı.
- 99-29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **MALATYA-MERKEZ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Abdullah SALKAYA atandı.
- 100- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **MANİSA-DEMİRCİ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ali KARAKAYA atandı.
- 101- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **MANİSA-KIRKAĞAÇ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Sezgin KARACAOLUK atandı.
- 102- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **MARDİN-DARGEÇİT** İlçe Başkanı Abdullah KILIÇ istifa etti.
- 103- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için **MARDİN-SAVUR** İlçe Başkanı Şeyhmus AKGÜL istifa etti.
- 104- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **MERSİN-ÇAMLIYAYLA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ali ŞEN atandı.
- 105- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **MERSİN-SİLİFKE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Orhan DAL atandı.
- 106- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **MUĞLA-BODRUM** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Duran ÖZTÜRK atandı.
- 107- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **MUĞLA-DALAMAN** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile İ.EROL ERTUNÇ atandı.
- 108- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **MUĞLA-MARMARİS** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Yamaç KAYA atandı.
- 109- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **NEVŞEHİR-DERİNKUYU** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mustafa KUŞ atandı.
- 110- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ORDU-KABATAŞ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Abdül Sinan ÖZÇELİK atandı.
- 111- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **SAKARYA-AKYAZI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Fatih KORKMAZ atandı.
- 112- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **SİNOP-GERZE** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile İlknur KARA atandı.
- 113- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **SİNOP-MERKEZ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Muhammet ÖZCAN atandı.
- 114- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **SİVAS-ALTINYAYLA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Rasim ÖKSÜZ atandı.
- 115- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **SİVAS-DİVRİĞİ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Hüsamettin KIRKAYAK atandı.
- 116- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **TEKİRDAĞ-ÇORLU** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Emre KÖPRÜLÜ atandı.

- 117- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **TEKİRDAĞ-HAYRABOLU** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Mustafa ÖZMEN atandı.
- 118- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **TEKİRDAĞ-M.EREĞLİSİ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ali AYGÖR atandı.
- 119- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **TEKİRDAĞ-MALKARA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Halil ŞEKER atandı.
- 120- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **TEKİRDAĞ-MURATLI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile İlhan KIPIK atandı.
- 121- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **TEKİRDAĞ-ŞARKÖY** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Hasan TEKİNSAV atandı.
- 122- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **TRABZON-ÇAYKARA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile İsmail SARI atandı.
- 123- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **TRABZON-OF** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Sinan SARAL atandı.
- 124- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **TRABZON-TONYA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Faik GÜNAYDIN atandı.
- 125- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **TRABZON-YOMRA** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Bülent PEKŞEN atandı.
- 126- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **TUNCELİ-HOZAT** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Güzel DOĞAN atandı.
- 127- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **UŞAK-BANAZ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Alaattin ZEYBEK atandı.
- 128- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **UŞAK-KARAHALLI** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Adem UYGUN atandı.
- 129- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **YALOVA-MERKEZ** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Ender YENER atandı.
- 130- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **AKSARAY-AĞAÇÖREN** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Dede ERDAL atandı.
- 131- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ANKARA-KEÇİÖREN** İlçe Başkanı MEHMET YURTSEVER istifa etti.
- 132- 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak için istifa eden **ANKARA-SİNCAN** İlçe Başkanının yerine, İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile Hasan Hüseyin KÖKLÜ atandı.
- 133- **AĞRI-DİYADİN** İlçe Başkanı Mehmet DEMİR istifa etti.
- 134- **AĞRI-ELEŞKİRT** İlçe Başkanı Tahsin TEKİN istifa etti.
- 135- **KASTAMONU-DOĞANYURT** İlçe Başkanı Ali Fuat KARA istifa etti.
- 136- **KAYSERİ-BÜNYAN** İlçe Başkanı Cemalettin ÖZSOY istifa etti
- 137- **KİLİS-POLATELİ** İlçe Başkanı Zeynal ÇELİK istifa etti.
- 138- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ANTALYA-MANAVGAT** İlçe Başkanlığına Abbas TARAKÇI atandı.
- 139- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ARTVİN-ARHAVİ** İlçe Başkanlığına Musa ULUTAŞ atandı.
- 140- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ARTVİN-HOPA** İlçe Başkanlığına Turan KASIMOĞLU atandı.

- 141- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **BİNGÖL-ADAKLI** ilçe Başkanlığına Turan GÖÇER atandı.
- 142- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **BİNGÖL-KARLIOVA** ilçe Başkanlığına Sıddık BİNGÖL atandı.
- 143- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **BİNGÖL-SOLHAN** ilçe Başkanlığına Orhan ÇİFTÇİ atandı.
- 144- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **BOLU-KIBRISCIK** ilçe Başkanlığına Sadık ÖZBEK atandı.
- 145- **BOLU-MENGEN** İlçe Başkanı Önder Özgür ÖZALP istifa etti
- 146- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **BURDUR-ALTINYAYLA** ilçe Başkanlığına Özcan KARAKAYA atandı.
- 147- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **BURDUR-KEMER** ilçe Başkanlığına Oğuzhan YAMAN atandı.
- 148- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **BURSA-İNEGÖL** ilçe Başkanlığına Erol KAZANÇ atandı.
- 149- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **DENİZLİ-BABADAĞ** ilçe Başkanlığına Tuncay DEĞİRMENCİOĞLU atandı.
- 150- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **DENİZLİ-BAKLAN** ilçe Başkanlığına Bahattin KARAHAN atandı.
- 151- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **DENİZLİ-BULDAN** ilçe Başkanlığına Hikmet ŞENÖZEN atandı.
- 152- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **DENİZLİ-ÇARDAK** ilçe Başkanlığına Veli ORAL atandı.
- 153- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **DENİZLİ-ÇİVRİL** ilçe Başkanlığına Fehmi OĞUZ atandı.
- 154- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ELAZIĞ-AĞIN** ilçe Başkanlığına Mustafa SERTTAŞ atandı.
- 155- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ELAZIĞ-ALACAKAYA** ilçe Başkanlığına Niyazi GÜRBÜZ atandı.
- 156- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ERZURUM-ÇAT** ilçe Başkanlığına Şener POLAT atandı.
- 157- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ERZURUM-KARAÇOBAN** ilçe Başkanlığına Behçet IŞIK atandı.
- 158- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ERZURUM-NARMAN** ilçe Başkanlığına Remzi KÜTEKÇİ atandı.
- 159- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ERZURUM-TORTUM** ilçe Başkanlığına Cevri TURAN atandı.
- 160- **ERZURUM-UZUNDERE** İlçe Başkanı Erhan ER istifa etti.
- 161- **ESKİŞEHİR-SARICAKAYA** İlçe Başkanı İbrahim CAN istifa etti.
- 162- **GAZİANTEP-NİZİP** İlçe Başkanı Abdurrahman ORHAN istifa etti
- 163- **GİRESUN-DOĞANKENT** İlçe Başkanı İsmet KAÇMAZ istifa etti.
- 164- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **GİRESUN-ESPIYE** ilçe Başkanlığına Mahmut Bilal KÜMBÜL atandı.
- 165- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **GÜMÜŞHANE-KÖSE** ilçe Başkanlığına Salih ERTAN atandı.
- 166- **GAZİANTEP-NİZİP** İlçe Başkanı Abdurrahman ORHAN istifa etti.
- 167- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ERZURUM-HINIS** ilçe Başkanlığına Erkan EREN atandı.
- 168- **ISPARTA-AKSU** İlçe Başkanı Cevdet ZEYNEL istifa etti.
- 169- **ISPARTA-ULUBORLU** İlçe Başkanı Ekrem TELAŞE istifa etti.
- 170- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **İSTANBUL-ARNAVUTKÖY** ilçe Başkanlığına Hasan ÇİÇEK atandı.

- 171- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **İSTANBUL-ESENLER** ilçe Başkanlığına Şuayip VARDAR atandı.
- 172- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **İSTANBUL-ÜSKÜDAR** ilçe Başkanlığına Erdal GÜLKAN atandı.
- 173- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **İZMİR-ALIAĞA** ilçe Başkanlığına Özlem Şan OĞUZHAN atandı.
- 174- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **İZMİR-BAYINDIR** ilçe Başkanlığına Mehmet TOROĞLU atandı.
- 175- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **İZMİR-BEYDAĞ** ilçe Başkanlığına Ahmet ERÜLKER atandı.
- 176- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **İZMİR-KINIK** ilçe Başkanlığına Doğan DİLEÇ atandı.
- 177- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **İZMİR-SEFERİHİSAR** ilçe Başkanlığına İsmail YETİŞKİN atandı.
- 178- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **İZMİR-SELÇUK** ilçe Başkanlığına Melih ŞAR atandı.
- 179- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **KAHRAMANMARAŞ-TÜRKOĞLU** ilçe Başkanlığına Hüseyin EROL atandı.
- 180- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **KARABÜK-SAFRANBOLU** ilçe Başkanlığına Rifat EREYİZLİOĞLU atandı.
- 181- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **KARAMAN-SARIVELİLER** ilçe Başkanlığına Mustafa KARAASLAN atandı.
- 182- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **KARS-ARPAÇAY** ilçe Başkanlığına Remzi ALDIRMAZ atandı.
- 183- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **KIRIKLARELİ-BABAESKİ** ilçe Başkanlığına İrfan ALTINEL atandı.
- 184- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **KONYA-CİHANBEYLİ** ilçe Başkanlığına Veysel ÇELİK atandı.
- 185- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **KONYA-DOĞANHİSAR** ilçe Başkanlığına Ercan DENİZER atandı.
- 186- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **KONYA-HÜYÜK** ilçe Başkanlığına Rafet ÇALIŞKAN atandı.
- 187- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **KONYA-ILGIN** ilçe Başkanlığına Mustafa KOZAN atandı.
- 188- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **KONYA-KARATAY** ilçe Başkanlığına Salim SAKARYA atandı.
- 189- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **MARDİN-YEŞİLLİ** ilçe Başkanlığına Hüseyin ÇOKAN atandı.
- 190- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ORDU-PERŞEMBE** ilçe Başkanlığına Tuncel DEDEOĞLU atandı.
- 191- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **SAKARYA-FERİZLİ** ilçe Başkanlığına Ziya YALIN atandı.
- 192- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **SAKARYA-GEYVE** ilçe Başkanlığına **Ayhan KARACA** atandı.
- 193- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **SAKARYA-SERDİVAN** ilçe Başkanlığına Yüksel BÜYÜKAKTEN atandı.
- 194- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **SAMSUN-ASARCIK** ilçe Başkanlığına Mutlu ÖZYÜREK atandı.
- 195- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **SAMSUN-LADİK** ilçe Başkanlığına Ahmet ERDEM atandı.
- 196- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **SİİRT-ŞİRVAN** ilçe Başkanlığına Yahya UĞUR atandı.
- 197- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **SİNOP-DURAĞAN** ilçe Başkanlığına Hulusi SEÇKİN Atandı

- 198- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ŞANLIURFA-BİRECİK** ilçe Başkanlığına Sakıp YAŞAR atandı.
- 199- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ŞANLIURFA-BOZOVA** ilçe Başkanlığına Abdülkadir BARUT atandı.
- 200- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ŞANLIURFA-HARRAN** ilçe Başkanlığına Yasin İNGİN atandı.
- 201- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **TUNCELİ-MAZGİRT** ilçe Başkanlığına Cemal YILDIRIM atandı.
- 202- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **TUNCELİ-PÜLÜMÜR** ilçe Başkanlığına Hayri KESİK atandı.
- 203- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **YALOVA-ALTINOVA** ilçe Başkanlığına Hasan KENAR atandı.
- 204- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **YALOVA-ARMUTLU** ilçe Başkanlığına Mesut GÖNÜLSÜZ atandı.
- 205- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **YALOVA-ÇİFTLİKKÖY** ilçe Başkanlığına Mahir CEMİLOĞLU atandı.
- 206- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **DİYARBAKIR-YENİŞEHİR** ilçe Başkanlığına Eşref TURGUT atandı.
- 207- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **EDİRNE-ENEZ** ilçe Başkanlığına Süleyman GÜNENÇ atandı.
- 208- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **İSTANBUL-BEYKOZ** ilçe Başkanlığına Ayten KAYALIOĞLU atandı.
- 209- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **ERZİNCAN-MERKEZ** ilçe Başkanlığına Mesut SAĞIR atandı.
- 210- İlçe Yönetim Kurulu Kararı ile **KASTAMONU-MERKEZ** ilçe Başkanlığına Hakkı GÜLEÇOĞLU atandı.
- 211- **MALATYA-AKÇADAĞ** İlçe Başkanı Mustafa KOLCU istifa etti.
- 212- İl Yönetim Kurulu Kararı ile **MERSİN-GÜLNAR** ilçe Başkanlığına İlyas GÜRBÜZ atandı.
- 213- **SAMSUN-ATAKUM,CANİK ve İLKADIM** ilçe Başkanları istifa etti.
- 214- **SAMSUN-ONDOKUZMAYIS** İlçe Başkanı Efrail KESKİN istifa etti.
- 215- **SAMSUN-SALIPAZARI** İlçe Başkanı Hüseyin AYDEMİR istifa etti.
- 216- **SİVAS-GÖLOVA** İlçe Başkanı Hüseyin TANRIVERDİ istifa etti.
- 217- **ŞANLIURFA-MERKEZ** İlçe Başkanı Osman ULUÇ istifa etti.
- 218- **ŞANLIURFA-SURUÇ** İlçe Başkanı Salih TEKİNALP istifa etti.
- 219- **ŞIRNAK-İDİL** İlçe Başkanı M. Şevki ÇEVİRİM istifa etti.
- 220- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **BURSA-BÜYÜKORHAN** İlçe Yönetim Kurulu'nun Ali Seyfettin SEVİM Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 30 Aralık 2008 tarihli toplantısında karar verildi.
- 221- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **MANİSA-KÖPRÜBAŞI** İlçe Yönetim Kurulu'nun Şahin GÜLTEKİN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 30 Aralık 2008 tarihli toplantısında karar verildi.
- 222- Boş bulunan **İSTANBUL-BAHÇELİEVLER** İlçe Yönetim Kurulu'nun Hüseyin ÖZKAHRAMAN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 30 Aralık 2008 tarihli toplantısında karar verildi.
- 223- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **BALIKESİR-SINDIRGI** ve **SUSURLUK** İlçelerinin Yönetim Kurullarının yeniden oluşturulması için İl Yönetim Kurulu'nun görevlendirilmesine MYK'nın 30 Aralık 2008 tarihli toplantısında karar verildi.
- 224- 5747 sayılı kanun kapsamında kurulan **ADANA** İl'i **ÇUKUROVA** İlçe Yönetim Kurulu'nun Mustafa KÖSEOĞLU Başkanlığı'nda atanmasına, MYK'nın 07 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.

- 225-** 5747 sayılı kanun kapsamında kurulan **İZMİR** İl'i **BAYRAKLI** İlçe Başkanlığı görevine Ali Sami DOĞRUKUL'un atanmasına, MYK'nın 07 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 226-** 5747 sayılı kanun kapsamında kurulan **İZMİR** İl'i **KARAAĞLAR** İlçe Yönetim Kurulu'nun Birol AĞIRBAŞ Başkanlığı'nda atanmasına, MYK'nın 07 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 227-** 5747 sayılı kanun kapsamında kurulan **DİYARBAKIR** İl'i **BAĞLAR** İlçe Yönetim Kurulu'nun Ahmet YILDIRIM Başkanlığı'nda atanmasına, MYK'nın 07 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 228-** 5747 sayılı kanun kapsamında kurulan **ERZURUM** İl'i **YAKUTİYE** İlçe Yönetim Kurulu'nun Kerem SAKLICA Başkanlığı'nda atanmasına, MYK'nın 07 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 229-** 5747 sayılı kanun kapsamında kurulan **ADANA** İl'i **SARIÇAM** İlçe Yönetim Kurulu'nun Öcal ÖZDEMİR Başkanlığı'nda atanmasına, MYK'nın 07 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 230-** İl Yönetim Kurulu Kararı ile görevden alınan **ANTALYA-GAZİPAŞA** İlçe Yönetim Kurulu yerine, yine İl Yönetim Kurulu'nun 07.01.2009 tarihli kararı ile Eşref UYSAL atandı.
- 231-** **BATMAN-HASANKEYF** İlçe Başkanı Şerif TOY 29.11.2008 tarihinde istifa etti.
- 232-** İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **BALIKESİR-SINDIRGI** İlçe Yönetim Kurulu'nun Bekir ERTUĞRUL Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 14 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 233-** İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **BALIKESİR-SUSURLUK** İlçe Yönetim Kurulu'nun Erdan ÖZDEN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 14 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 234-** İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **MANİSA-GÖRDES** İlçe Yönetim Kurulu'nun Hüseyin TOKUÇ Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 14 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 235-** İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **MUĞLA-MERKEZ** İlçe Yönetim Kurulu'nun Bahattin GÜMÜŞ Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 14 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 236-** İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **MUĞLA-FETHİYE** İlçe Yönetim Kurulu'nun Mehmet ACAT Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 14 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 237-** İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **MUĞLA-MİLAS** İlçe Yönetim Kurulu'nun Suat ÖZCAN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 14 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 238-** İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **İSTANBUL-KARTAL** İlçe Yönetim Kurulu'nun Yüksel ÇİFTÇİ Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 14 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 239-** İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **İSTANBUL-ŞİŞLİ** İlçe Yönetim Kurulu'nun Hıdır TANRIVERDİ Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 14 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 240-** 5747 sayılı kanun kapsamında kurulan **ERZURUM** İl'i **PALANDÖKEN** İlçe Yönetim Kurulu'nun Murat DUMLU Başkanlığı'nda atanmasına, MYK'nın 14 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 241-** İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **KARS-SUSUZ** İlçe Yönetim Kurulu'nun Ergün GÖKÇE Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 21 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 242-** Düşmüş ve boşalmış olan **KONYA-KULU** İlçe Yönetim Kurulu'nun Mehmet OĞUZ Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 21 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 243-** Düşmüş ve boşalmış olan **KONYA-AKŞEHİR** İlçe Yön. Kurulu'nun Talip YALÇIN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 21 Ocak tarihli toplantısında karar verildi.

- 244- Düşmüş ve boşalmış bulunan **KONYA-KARAPINAR** İlçe Yönetim Kurulu'nun Abdullah SEZER Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 21 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 245- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **BURSA-HARMANCIK** İlçe Yönetim Kurulu'nun Hasan ÇAKMAK Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 31 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 246- Düşmüş ve boşalmış bulunan **ERZURUM-OLTU** İlçe Yön. Kurulu'nun Asim ÖZCAN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 31 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 247- Düşmüş ve boşalmış bulunan **ERZURUM-KARAYAZI** İlçe Yönetim Kurulu'nun Yalçın ÇABAÇORLU Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 31 Ocak 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 248- Düşmüş ve boşalmış olan **DENİZLİ-ÇAMELİ** İlçe Yön. Kurulu'nun Muzaffer AKYOL Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 31 Ocak tarihli toplantısında karar verildi.
- 249- Düşmüş ve boşalmış bulunan **BAYBURT-DEMİRÖZÜ** İlçe Yönetim Kurulu'nun Yaşar LİMONCU Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 04 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 250- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **ÇANAKKALE-BOZCAADA** İlçe Yönetim Kurulu'nun Hamdi ÜNAL Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 04 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 251- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **MANİSA-AKHİSAR** İlçe Yönetim Kurulu'nun Yalçın MİLLİ Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 04 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 252- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **KONYA-TUZLUKÇU** İlçe Yönetim Kurulu'nun Metin KESKİN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 13 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 253- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **KONYA-HADİM** İlçe Yönetim Kurulu'nun Salih ÇELİK Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 13 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 254- Boş olan **KOCAELİ-DARICA** İlçe Yönetim Kurulu'nun Baykal KAYA Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 13 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 255- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **BALIKESİR-EDREMIT** İlçe Yönetim Kurulu'nun Mahmut CEYLAN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 13 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 256- Boş olan **İZMİR-ÇİĞLİ** İlçe Yönetim Kurulu'nun İsmail ARICI Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 13 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 257- Boş olan **MUŞ-KORKUT** İlçe Yönetim Kurulu'nun Maşallah YAMEN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 13 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 258- Boş olan **ERZURUM-İSPİR** İlçe Yönetim Kurulu'nun Hasan YAZICI Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 13 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 259- Boş olan **MERSİN-MUT** İlçe Yönetim Kurulu'nun Cemil İŞ Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 13 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 260- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **TUNCELİ-NAZİMİYE** İlçe Yönetim Kurulu'nun Aydın KANDİL Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 13 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 261- Boş olan **ORDU-GÜRGENTEPE** İlçe Yönetim Kurulu'nun Namık AYDIN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 13 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 262- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **AMASYA-MERZİFON** İlçe Yönetim Kurulu'nun Mehmet TURAN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 13 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 263- **İSTANBUL-AVCILAR** İlçe Başkanı Bayram ACAR'ın görevden alınmasına MYK'nın 16 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 264- **İSTANBUL-ESENYURT** İlçe Başkanı Nergis BÜYÜKANIT'ın görevden alınmasına MYK'nın 16 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.

- 265- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **AYDIN-İNCİRLİOVA** İlçe Yönetim Kurulu'nun **Hüseyin Eröz KOCABIYIK** Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 18 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 266- Boş olan **SİNOP-AYANCIK** İlçe Yönetim Kurulu'nun Şeref KALAFAT Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 18 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 267- Boş olan **DIYARBAKIR** İl'i **HAZRO** İlçe Başkanlığı görevine Ali GÜR'ün atanmasına, MYK'nın 26 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi
- 268- Boş olan **İĞDIR** İl'i **KARAKOYUNLU** İlçe Yönetim Kurulu'nun yeniden oluşturulması için İl Yönetim Kurulu'nun görevlendirilmesine MYK'nın 26 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 269- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **NEVŞEHİR-HACIBEKTAŞ** İlçe Yönetim Kurulu'nun Mustafa ÇETİN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 26 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 270- Boş olan **MANİSA-GÖLMARMARA** İlçe Yönetim Kurulu'nun Hasan ÖDEMİŞ Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 26 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi
- 271- Boş olan **ERZURUM-ŞENKAYA** İlçe Yönetim Kurulu'nun Erdal SOYLU Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 26 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 272- Boş olan **BURSA-OSMANGAZİ** İlçe Yönetim Kurulu'nun Kurtuluş AKDENİZ Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 26 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 273- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **TEKİRDAĞ-SARAY** İlçe Yönetim Kurulu'nun Ali Osman YAŞAR Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 26 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 274- Boş olan **İSTANBUL-BAŞAKŞEHİR** İlçe Yönetim Kurulu'nun Özgür KARABAT Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 26 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 275- Boş olan **HATAY-KIRIKHAN** İlçe Yönetim Kurulu'nun Hasan KALDIRIM Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 26 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 276- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **ÇANAKKALE-MERKEZ** İlçe Yönetim Kurulu'nun Adnan GÜLER Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 26 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 277- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **ADANA-CEYHAN** İlçe Yönetim Kurulu'nun Mevlüt TOSUN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 26 Şubat 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 278- **İSTANBUL** İl Yönetim Kurulu'nun 06.03.2009 tarihli kararı ile **BEYLİKDÜZÜ** İlçe Başkanı görevden alındı.
- 279- **İSTANBUL** İl Yönetim Kurulu'nun 06.03.2009 tarihli kararı ile **KÜÇÜKÇEKMECE** İlçe Başkanı ve İlçe Yönetim Kurulu görevden alındı.
- 280- Kongresini yapmayarak boşalmış olan **ERZURUM-KÖPRÜKÖY** İlçe Yönetim Kurulu'nun Vedat SELÇUK Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 05 Mart 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 281- Boş olan **ORDU-ÇATALPINAR** İlçe Yönetim Kurulu'nun Fikret BULU Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 05 Mart 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 282- Boş olan **BALIKESİR-MERKEZ** İlçe Yönetim Kurulu'nun Ömür Mustafa BOYUER Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 10 Mart 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 283- İstifalarla boşalmış ve düşmüş bulunan **ŞIRNAK-CİZRE** İlçe Yönetim Kurulu'nun yeniden oluşturulması için İl Yönetim Kurulu'na yetki verilmesine MYK'nın 03 Nisan 2009 tarihli toplantısında karar verildi.
- 284- Boş olan **BALIKESİR-ERDEK** İlçe Yönetim Kurulu'nun Necla ÇİMEN Başkanlığı'nda atanmasına MYK'nın 03 Nisan 2009 tarihli toplantısında karar verildi.

2.4.- ÜYELİKLE İLGİLİ KONULAR

2.4.1.- PARTİ KÜTÜĞÜ

a.- PARTİ KÜTÜĞÜNE KAYITLI ÜYELER

02 Nisan 2009 tarihi itibarıyla, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmiş olan 2008-2. dönem üyelerle birlikte yeni kurulan ilçeler dahil toplam **957** ilçede **Parti Kütüğü**'nde kayıtlı **asıl** üye sayısı **656.579**'dur.

Parti Kütüğüne kayıtlı üyelere,

- ✓ **168.740**'ı kadın üyelere,
  - ✓ **90.884**'ü 1979 doğumlu olanlar temel alınarak kayıtlı genç üyelere,
- oluşturmaktadır.

Parti Kütüğünde **44** ilçenin üye sayısı ise 0 ile 50 arasındadır. Hiç üyesi olmayan ilçeler (sıfır üyesi olan) Çankırı ili Atkaracalar, Korgun ve Yapraklı ilçeleridir. Üye sayısı yetersiz olan ilçelerin adları ve üye sayıları aşağıda belirtilmiştir.

İL	İLÇE	ÜYE SAYISI	İL	İLÇE	ÜYE SAYISI
AFYON	DAZKIRI	49	ISPARTA	ATABEY	17
AFYON	İSCEHİSAR	41	KARAMAN	BAŞYAYLA	20
AFYON	KIZILÖREN	8	KARAMAN	KAZIMKARABEKİR	38
AĞRI	TAŞLIÇAY	42	KASTAMONU	İHSANGAZI	6
BİNGÖL	SOLHAN	31	KASTAMONU	PINARBAŞI	49
BİNGÖL	YAYLADERE	31	KASTAMONU	SEYDİLER	46
BİTLİS	AHLAT	38	KAYSERİ	HACILAR	45
BİTLİS	GÜROYMAK	44	KAYSERİ	ÖZVATAN	32
BOLU	DÖRTDİVAN	44	KOCAELİ	ÇAYIROVA	14
BURDUR	DİRMİL	35	KONYA	AKÖREN	16
BURDUR	KEMER	43	KONYA	ALTINEKİN	14
ÇANKIRI	ATKARACALAR	0	KONYA	DEREBUCAK	18

ÇANKIRI	BAYRAMÖREN	16		KONYA	GÜNEYSINIR	42
ÇANKIRI	KORGUN	0		KONYA	HALKAPINAR	38
ÇANKIRI	YAPRAKLI	0		KONYA	TAŞKENT	50
ELAZIĞ	ARICAK	50		KONYA	YALIHÖYÜK	11
ESKİŞEHİR	GÜNYÜZÜ	11		KÜTAHYA	PAZARLAR	25
ESKİŞEHİR	MİHALGAZİ	16		KÜTAHYA	ŞAPHANE	25
ESKİŞEHİR	SARICAKAYA	18		MUŞ	KORKUT	47
GÜMÜŞHANE	KÖSE	17		SİİRT	AYDINLAR	10
HAKKARİ	ÇUKURCA	22		SİVAS	DOĞANŞAR	12
HAKKARİ	ŞEMDİNLİ	49		VAN	BAHÇESARAY	48

2.4.2.- ASIL ÜYELERİN İL BAZINDA SAYI DAĞILIMI (02.04.2009)

İL	TOPLAM	KADIN	GENÇ		İL	TOPLAM	KADIN	GENÇ
ADANA	18697	5428	1981		KAHRAMANMARAŞ	7511	1586	969
ADYAMAN	4265	476	293		KARABÜK	1636	244	218
AFYON	5044	490	596		KARAMAN	1986	278	211
AĞRI	1636	91	234		KARS	1543	78	147
AKSARAY	2020	211	260		KASTAMONU	2540	263	198
AMASYA	3566	464	322		KAYSERİ	3926	471	315
ANKARA	42980	15454	3837		KIRIKKALE	2044	339	176
ANTALYA	19723	5017	2776		KIRKLARELİ	7692	1561	1075
ARDAHAN	1380	113	155		KİRŞEHİR	3101	448	199
ARTVİN	3393	458	472		KİLİS	679	52	80
AYDIN	14841	3595	2560		KOCAELİ	18236	5381	3206
BALIKESİR	10993	2538	1228		KONYA	7807	1020	813
BARTIN	1520	233	247		KÜTAHYA	2730	288	323
BATMAN	1432	125	297		MALATYA	5488	645	454

BAYBURT	282	6	41		MANİSA	11046	1681	1277
BİLECİK	2463	386	386		MARDİN	1960	225	309
BİNGÖL	668	81	85		MERSİN	26527	9488	3058
BİTLİS	699	6	87		MUĞLA	14303	3406	1991
BOLU	2651	475	377		MUŞ	697	44	71
BURDUR	2805	458	266		NEVŞEHİR	1803	225	212
BURSA	10007	1848	1385		NİĞDE	4184	646	354
ÇANAKKALE	8401	2017	1168		ORDU	5041	603	609
ÇANKIRI	772	94	119		OSMANİYE	3669	784	353
ÇORUM	5866	1038	524		RİZE	2316	320	366
DENİZLİ	7033	1220	659		SAKARYA	3815	621	657
DİYARBAKIR	3875	565	659		SAMSUN	7960	1367	796
DÜZCE	2380	338	443		SİİRT	958	104	181
EDİRNE	6379	1137	843		SİNOP	2466	534	253
ELAZIĞ	2146	210	283		SİVAS	6374	935	714
ERZİNCAN	2841	609	266		ŞANLIURFA	3092	191	457
ERZURUM	2935	241	394		ŞIRNAK	1079	40	313
ESKİŞEHİR	7347	1919	975		TEKİRDAĞ	8471	1568	1305
GAZİANTEP	15515	3716	2367		TOKAT	4503	383	295
GİRESUN	4237	662	481		TRABZON	5448	618	571
GÜMÜŞHANE	820	75	110		TUNCELİ	2607	508	257
HAKKARİ	389	3	39		UŞAK	4018	755	581
HATAY	10984	2718	795		VAN	2924	437	599
IĞDIR	697	51	28		YALOVA	2038	544	278
ISPARTA	2304	424	309		YOZGAT	2957	259	328
İSTANBUL	136209	45775	22628		ZONGULDAK	6280	1272	910
İZMİR	80929	27763	14430		GENEL TOPLAM	656.579	168.740	90.884

b.- ADAY ÜYELER:

CHP Genel Sekreterliğinin **02.03.2009 tarih ve 2009/5 sayılı genelgesi** ile 6 aylık aday üye sürelerini tamamlayan **6.953** aday üyemizin listeleri askıya çıkartılmak üzere ilgili İlçe Başkanlıklarına gönderilmiştir.

Ayrıca, **02 Nisan 2008** tarihine kadar CHP Genel Sekreterliği'ne intikal ettirilmiş ve 6 aylık aday üye sürelerini tamamlamayı bekleyen yaklaşık **20.000** aday üye bulunmaktadır.

C.- KİMLİK KARTI VERİLMESİ

Genel Merkez Parti Kütüğüne kayıtlı **656.579** asıl üyemizden fotoğrafları üye kimlik kartı yapmaya elverişli olan **580.344** asıl üyemize üye kimlik kartları düzenlenmiştir. Ancak,

- ✓ Fotoğrafları bozuk veya olmadığı için üye kimlik kartları yapılamayan asıl üyelerimizden, İlçe Başkanlıklarından istenen fotoğraflarından Genel Sekreterliğimize ulaşanlara ilişkin,
- ✓ Aday üye sürelerini tamamlayarak İlçe başkanlıklarında askıya çıkartılan aday üyelerimize ilişkin,
- ✓ Tüzüğümüzün 12. maddesi kapsamında asıl üyelikleri gerçekleşen üyelerimize ilişkin, üye kimlik kartlarının yapımı çalışmalarına devam edilmektedir.

2.4.3- T.C. KİMLİK NUMARALARININ TAMAMLANMASI

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 11.07.2006 tarih ve 2006/238 sayılı yazısında belirttiği, Başbakanlığın 20 Haziran 2002 tarih ve 9330 sayılı genelgesine istinaden 01.01.2003 tarihinden itibaren ülkemiz genelinde tüm kurumların uygulaması zorunlu olan T.C. Kimlik Numarasının, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan üye kayıtlarında da bulunması gerektiği ve bu konuda Parti Kütüğündeki T.C. Kimlik Numarası eksik olan üyelerin bilgilerinin tamamlanması gerektiği bildirilmiştir.

Bu konu ile ilgili en son Genel Sekreterliğimizin 14.02.2008 tarih ve 2008-4 sayılı genelgesi ile Parti Kütüğünde kayıtlı asıl üyelerimizden T.C. Kimlik Numaraları eksik olanların listesi kimlik numaralarının tamamlanması için İlçe Başkanlıklarına gönderilmiştir.

Bu çerçevede, T.C. Kimlik Numaraları tespit edilenlerin bulunan kimlik numaraları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na çeşitli zamanlarda bildirilmiştir. Ancak, kimlik numaraları halen tamamlanamayan **27.097** kişinin kimlik numaralarının bulunması işlemi devam etmektedir.

Yeni tespit edilecek T.C. Kimlik Numaraları kişilerin üyelik kayıtlarının siyasi partiler siciline aktarılabilmesi için, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına da ayrıca bildirilecektir.

T.C kimlik numaraları olmayanların il bazında sayı dağılımı aşağıda belirtilmiştir.

**T.C.KİMLİK NUMARASI OLMAYANLARIN İL BAZINDA
SAYISAL DAĞILIMI(02.04.2009)**

İL	SAYI	İL	SAYI
ADANA	899	KAHRAMANMARAŞ	318
ADİYAMAN	170	KARABÜK	21
AFYON	196	KARAMAN	32
AĞRI	51	KARS	189
AKSARAY	70	KASTAMONU	176
AMASYA	63	KAYSERİ	124
ANKARA	1.865	KIRIKKALE	141
ANTALYA	536	KIRKLARELİ	85
ARDAHAN	15	KIRŞEHİR	76
ARTVİN	67	KİLİS	5
AYDIN	371	KOCAELİ	709
BALIKESİR	165	KONYA	220
BARTIN	18	KÜTAHYA	20
BATMAN	187	MALATYA	222
BAYBURT	20	MANİSA	388
BİLECİK	38	MARDİN	141
BİNGÖL	47	MERSİN	1.607
BİTLİS	101	MUĞLA	164
BOLU	12	MUŞ	60
BURDUR	16	NEVŞEHİR	45
BURSA	723	NİĞDE	26
ÇANAKKALE	96	ORDU	128
ÇANKIRI	5	OSMANIYE	94
ÇORUM	72	RİZE	51

DENİZLİ	105	SAKARYA	140
DİYARBAKIR	402	SAMSUN	156
DÜZCE	13	SİİRT	68
EDİRNE	69	SİNOP	16
ELAZIĞ	151	SİVAS	276
ERZİNCAN	10	ŞANLIURFA	170
ERZURUM	356	ŞIRNAK	84
ESKİŞEHİR	269	TEKİRDAĞ	184
GAZİANTEP	644	TOKAT	200
GİRESUN	81	TRABZON	86
GÜMÜŞHANE	4	TUNCELİ	35
HAKKARİ	7	UŞAK	97
HATAY	659	VAN	254
İĞDIR	61	YALOVA	73
ISPARTA	65	YOZGAT	153
İSTANBUL	8.666	ZONGULDAK	258
İZMİR	2.440	GENEL TOPLAM	27.097

III.- İÇ VE DIŞ GELİŞMELER

III.- İÇ VE DIŞ GELİŞMELER

3.1.- İÇ SİYASAL GELİŞMELER

3.1.1.- 3 MART 1924, TÜRKİYE'DE REJİMİN KÖKLÜ BİR BİÇİMDE YENİDEN TANIMLANDIĞI ÇOK ÖNEMLİ DEVRİM YASALARIN ÇIKARILDIĞI BİR TARİHTİR.

TEVHİD-İ TEDRİSAT EĞİTİM BİRLİĞİ YASASI ÇIKARILDI

3 Mart, siyasal yaşamımızın çok önemli bir dönüm noktasıdır. 3 Mart 1924'te TBMM, Türkiye Eğitim Birliği Yasası'nı kabul etmiştir. **Tevhid-i Tedrisat Eğitim Birliği Yasası** ile,

- ✓ Çağdaş, bilimsel bir eğitim anlayışının, bütün ülkemize egemen olması,
- ✓ Medrese eğitiminin ortadan kaldırılması,
- ✓ Herkesin dinini öğrenebilmesi, ancak eğitimin dinsel bir anlayışla götürülmesi uygulamasına son verilmesi, dini eğitimin çağdaş, laik bir anlayışla yapılması,
- ✓ Birbirinden farklı anlayışlara dayalı eğitim kurumlarına son verilmesi, eğitimin, tek bir eğitim anlayışı içinde eğitimin birliği ve bütünlüğü anlayışı sağlanarak gerçekleştirilmesi, hedef alınmıştır.

ŞERİYYE VE EVKAF VEKÂLETİ İLGA EDİLDİ

Yine aynı şekilde Türkiye'de devlet düzeninin din anlayışının dışına çıkarılmasına yönelik ilk önemli ciddi resmî adım bugün atılmıştı. "Bir devlet düzeni içinde şeriyeye vekâleti bulunamaz" ilkesi çerçevesinde, eğitimin yanı sıra devlet yönetiminin de laik bir anlayışa dayalı olarak düşünülmesinin hazırlığı yapılmıştı.

HİLAFET İLGA EDİLDİ

Artık çürümüş, işlevini ve anlamını kaybetmiş olan halifelik kurumunun Türkiye'de devlet düzeni içinde, devletin milli iradeyle şekillenmesi gereken yapısı içinde uhrevi bir iradeyi yansıtan bir otorite olarak devlet düzeni içinde bulunmasının uygun düşmeyeceği değerlendirilmiş ve hilafet ortadan kaldırılmıştır. Saltanatın ve hilafetin ortadan kalkışıyla birlikte Türkiye'nin önce çağdaş bir cumhuriyet olmaya, daha sonra da çağdaş bir demokrasi olmaya yönelik evriminin, dönüşümünün önemli kilometre taşları döşenmiştir.

85'inci yıl dönümünü yaşadığımız bu devrimsel dönüşümün bize laikliğin ne kadar önemli bir ilke olduğunu, Türkiye'de devlet düzeninin siyasetin dini anlayışın dışında şekillenmesinin Türkiye'nin huzuru, barışı, kardeşliği bakımından ne kadar yaşamsal olduğunu bize hatırlatmalıdır. Bu büyük dönüşümü gerçekleştiren büyük devlet adamlarını, devletimizin, cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere İsmet İnönü'yü, dava arkadaşlarını saygıyla anıyoruz.

3.1.2.- AKP İKTİDARINI SAĞDUYUYA, ADALET BAKANINI GÖREVE DAVET EDİYORUZ...

Devlet içinde çeteleşmelerle mücadele etmek, faili meçhul cinayetleri açıklığa kavuşturmak, hukuku herkes için geçerli kılmak, insan hakkı ihlallerinin önünü almak çağdaş hukuk devletinin temel görevidir.

Telefonların keyfi irade altında, siyasi amaçlarla dinlenmesine derhal son verilmelidir. Ergenekon davası olarak tanımlanan süreçte iddianamelerin sürüncemede kalmasına, savunma hakkının çiğnenmesine derhal son verilmelidir.

“Yargının Bağımsızlığı” ve “Yargıç Güvencesi” Hukuk Devletinin ön koşuludur. “Bağımsız, etkin ve hızlı yargı” ise, sağlıklı işleyen demokrasinin gelişmesinin temel şartını, temel hak ve özgürlüklerin güvencesini oluşturur.

Hukuk devleti; “yargı bağımsızlığı” ve “yargıç güvencesinin” tam olarak sağlandığı, “savunma hakkının” ve “hak arama” özgürlüğünün engellenmediği, “adil yargılanma hakkının” yaşama geçtiği ortamlarda güçlenir, etkinliğe kavuşur.

“Yasama, Yürütme ve Yargı” erklerinin “ayrılığı” ile “yargının bağımsızlığı” ilkeleri, devlet yapımızın temel anayasal kuralları arasında yer almaktadır. Bu ilkeler eksiksiz olarak uygulamaya konulmadan, “Hukukun Üstünlüğü” ülkenin her yöresinde yaşama geçirilmeden, bir “Hukuk Devleti” yapılanmasından söz edilemez.

CHP iktidarında, Adalet Bakanlığı, adaletin yönetiminde değil, adaletin hizmetinde olacaktır: Yargı bağımsızlığı, yargıç güvencesi ve yansızlığı önündeki en büyük engel, Adalet Bakanlığı'nın uhdesinde toplanmış olan görev ve yetkililerdir. Adalet Bakanlığı'nın kuruluş kanunundaki yetkileri dışında dolaylı olarak kullanmakta olduğu, yargı üzerinde büyük bir baskı unsuru oluşturan yetkileri sınırlandırılacaktır.

CHP iktidarında, çok yönlü bir ulusal hukuk reformu gerçekleştirilecektir: Hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkesine uygun olarak toplum ve devlet yaşamında bireyin kişiliğini ve temel haklarını korumayı öne çıkaran; yargıyı siyasallaştırmaya yönelik her türlü müdahalenin önünü tıkayan ve mevcut yargı sistemini iyileştirici çözümler içeren çok yönlü bir ulusal hukuk reformu gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda;

Hukuk ve yargı sistemi, **hukukun üstünlüğü** ve **yargının bağımsızlığı** kuralları çerçevesinde yeniden yapılandırılacaktır. “Yargı bağımsızlığı” ve “yargıç güvencesi” koşulsuz olarak sağlanacaktır.

CHP iktidarında, yargıda siyasallaşmanın önü alınacaktır: Yargı hiçbir koşul altında yasama ve yürütmenin etkisine, siyasetin kuşatmasına sokulmayacak; **yargıda siyasallaşma** kesinlikle engellenecektir.

CHP iktidarında Yargının Bağımsızlığı ilkesi özenle korunacaktır: Anayasa'nın 9. maddesi, “Yargı yetkisinin Türk Ulusu adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağını”; 138. maddesi ise, “yargıçların görevlerinde bağımsız olduğunu; Anayasa'ya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî görüşlerine göre karar vereceklerini” öngörmektedir. Bu anlayışla;

Anayasa'nın "erklerin ayrılığı" kuralı gereğince ayrı bir önem taşıyan Yargının Bağımsızlığı ilkesi özenle korunacak; hiçbir organ, makam, merci veya kişinin yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere emir ve talimat veremeyeceği ileri bir Hukuk Devleti anlayışı ülkede etkin kılınacaktır.

CHP iktidarında, Yargı Etiği kanunu çıkarılacaktır: Yargıcın bağımsız ve adil olması, bu durumdan şüphe dahi duyulmaması gerekir. Bu nedenle yargı mensuplarının tamamını kapsayan bir Yargı Etiği Kanununun çıkarılacaktır.

CHP iktidarında, "Hakimler Ve Savcılar Yüksek Kurulu" yeniden yapılandırılacak:

Adalet Bakanı ve Bakanlık Müsteşarı'nın **Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu**'nda yer almaması, Kurul üyelerinin yargı organları tarafından seçilmeleri, yargının vazgeçilmez unsuru olan **savunmanın** temsilcilerinin de, Kurul'da yer alması hedef alınacaktır.

Anayasa'nın 144. maddesinde, hakim ve savcılar hakkındaki soruşturmaların, Kurul'a değil Adalet Bakanlığı'na bağlı müfettişler eliyle yürütülmesini öngörmektedir. Yargı-yürütme etkileşiminin yoğunlaşmasına neden olan bu durum gerekli yasal düzenleme ile düzeltilecektir.

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, kendi bütçesine, alt yapısına ve personeline kavuşturulacaktır. Kurulun çalışmalarına saydamlık ve ileri bilgi teknolojilerine dayalı altyapı ile etkinlik kazandırılacaktır.

CHP iktidarında, Hak Arama Özgürlüğü özenle korunacaktır: CHP; "Adil Yargılanma", "İddia ve Savunma", "Dilekçe" Haklarının" ve "Hak Arama" özgürlüğünün özenle korunmasını, işleyişindeki eksikliklerin giderilmesini hedef almaktadır. Bu amaçla;

Başta Anayasa olmak üzere, tüm hukuk düzenimizde "**hak arama-savunma ve adil bir biçimde yargılanma**" olanaklarını genişletecek düzenlemeler yapılacaktır.

"Savunma Suçlama İle Birlikte Başlar": Bu çağdaş anlayış ile hazırlık soruşturmasından başlayarak, yargıda açıklık ilkesine etkinlik kazandırılacaktır.

Savunma dayanağından yoksun olanlara "Hak Arama" özgürlüğünü ve "Savunma Hakkı"nı sağlamak devletin yükümlülüğüdür; bu hakkın gereği eksiksiz yerine getirilecektir.

Yargılama sürecini hızlandıracak, iddianame oluşturulmadan tutukluluk halinin devamına ileri demokrasiler standardında sınırlamalar getirecek mevzuat düzenlemeleri yapılacaktır.

Tutuklanan Kişiyne "Makul Bir Süre" İçinde Yargılanma Hakkı: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (m.5/3), tutuklanan kişinin "makul bir süre" içinde yargılanma veya adli soruşturma sırasında serbest bırakılma hakkına sahip olduğunu hüküm altına almıştır. Bu anlayışla;

- Keyfi gözaltına almaları önleyecek yasal düzenlemeler yapılacak, tutuklamaların da sadece yasaların zorunlu kıldığı hallerle sınırlanması sağlanacaktır. Uzun süre iddianame hazırlanmadan sanıkların tutuklu bulundurulmasına imkan verilmeyecektir
- Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda (CMUK) gerekli değişiklik yapılarak tutuklama süresi asliye cezalık suçlarda 4 ay ile, diğer tüm durumlarda ise en çok 6 ay ile sınırlandırılacaktır.
- Bu süre zarfında sanık hakkında kamu davası açılmaz ise, sanık salıverilecektir.

- Tutuklu sanık hakkında kamu davası açılmış ise hazırlıkta geçen süre ile beraber azami tutuklu kalma süresi, ülke bütünlüğüne yönelik terör suçları dışında, bir yıl ile sınırlandırılacaktır.

CHP iktidarında, T. BAROLAR BİRLİĞİ'NE Anayasa Mahkemesinde dava açabilme yetkisi sağlanacaktır: CHP, savunma hakkının güvencesi olan meslek örgütlerinin (baroların) yürütme erkinin vesayetinden kurtulmasını ve savunma kurumunun Anayasa'da yargı erki içinde yer almasını; **Türkiye Barolar Birliği**'ne, Anayasa Mahkemesi'nde dava açma hakkının tanınmasını hedef alacaktır.

CHP iktidarında, ADLİ TIP KURUMU özerk, yetkin ve etkin yapıya kavuşturulacaktır: Kurul, yargıya en üst düzeyde hizmet sunan, mali, idari ve bilimsel özerkliği olan, çağdaş bağımsız bir üst teknik bilirkişi kurumu yapısına kavuşturulacak; kurumun işleyişindeki tüm aksaklıklar giderilerek, adaletin doğru olarak oluşumuna katkısı eksiksiz olarak sağlanacaktır

3.1.3.- HÜKÜMETİ UYARIYORUZ: BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ DEMOKRASİNİN VAZGEÇİLMEZ KOŞULUDUR

a.- DENİZ BAYKAL: HÜKÜMET MEDYAYI SİNDİRME PLANI UYGULUYOR DEMOKRASİ TEHLİKEDE

"Doğan Grubuna yönelik vergi cevası bir çökertme, sindirme hareketidir" diyen Baykal'ın Hürriyet'e özel değerlendirmeleri şöyle: Gelişmeler karşısında tavrımı ortaya koyuyorum. Her hangi gruba yönelik bir yakınlık içerisinde olduğum için değil bu tepkim. Tam tersine çekmediğim kalmamıştır benim, sizin gruptan, sizin grubun gazetelerinden. En büyük sıkıntıları siz yaşatmışsınızdır. Ama bu ayrı bir olaydır! Şimdi ben demokrasinin tehlikeye girmekte olduğunu görüyorum. Türkiye'de gerçekten bir demokrasi tartışmasını ve sorgulamasını zorunlu kılan bir tablo ortaya çıkmıştır. Başbakanın üslubu bunun bir parçasıdır, seçimleri kazanmak için yapılan uygulamalar bunu bir parçasıdır. Yargının siyasi baskı altına alınmaya yönelmesi, dikatörlüklerde tanık olduğumuz yargılama tablolarıyla Türkiye'nin sindirilmek istenmesi bunun bir parçasıdır.

ÖNCE TEHDİT SONRA UYGULAMA: Şimdi de doğrudan medyaya yönelik sindirme çabalarına tanık oluyoruz. Önce, sözlü ifade edildi; sonra da tehdit olarak yönelindi, şimdi de uygulamaya konuldu. Benim için bu olay "Şu gurup, bu grup" olayı değildir. Ben vatandaşın gerçeği öğrenme hakkında sahip çıkmaya çalışıyorum. Ve medyanın pek çok haksızlığına maruz kalmış biri olarak bunu söylüyorum. Demokrasi başka şekilde olmaz. Haksızlıklar yapılıyor, yapılır. Ne yapalım! Yani ben bu son olayda (Sevigen olayı) haksızlık yapıldığını biliyorum. Ama ne yapalım böyle bu iş. Demokrasinin ve basın özgürlüğünün sorunlarının düzeltilmesinin yolu, daha fazla basın özgürlüğünün sağlanmasıdır. Baykal, Adana mitinginde ise konuyla ilgili olarak şunları söyledi:

ÇANINA OT TIKARSAN: Sen Türkiye'nin vergi rekortmeni bir gruba 'Vergi kaçakçığı yapıyorsun' diye ceza kesiyorsun. Bir demokratik ülkede böyle bir şey olabilir mi? Hukuk devletinde, sen böyle yaparak demokrasiyi ve hukuku işlemez hale dönüştürüyorsun. Peki demokrasi ne öyleyse! Seni işine gelmeyenlerin çanına ot tıkar, boğazını sıkarsan konuşamaz hale getirirsen, demokrasiden söz etme imkanı kalır mı? Türkiye'de medya 7 yıl öncesinden daha özgür değil. Gazeteler ve TV'ler iktidar karşısında doğru bildiklerini söylemesinler diye, her türlü baskıyı görüyor. Türkiye'de yolsuzluklar hızla artıyor. Padişah dönemlerinin hafiye teşkilatlarını hatırlatan uygulamalar oluyor. İki kişi bile bu iktidar karşısında yüreğini birbirine rahatlıkla dökemiyor. Telefonlar dinleniyor.

b.- ÇAĞIMIZ DEMOKRASİSİNİN VAZGEÇİLMEZ BİR İLKESİ DE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜDÜR. BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ İLE ÇAĞDAŞ DEMOKRASİ ARASINDA DOĞRUDAN KESİN İLİŞKİLER VARDIR.

Çağdaş demokrasilerde, halk kitlelerinin tüm olan biteni, siyasal iktidarın karar ve uygulamalarını öğrenmek ve bilmek hakları vardır.

Kişilerin öğrenme ve bilme hakları, ancak özgür basının gerçek fonksiyonlarını yerine getirmesiyle olanaklıdır. Öğrenme ve bilme hakkı basın özgürlüğünün en geniş ve etkin bir biçimde sağlanmasıyla olanaklıdır.

Günümüzde basın özgürlüğü, yazılı basın (gazete, dergi, vs.) ve görsel basın (TV, internet) gibi çok geniş bir alanı kapsar.

Basın özgürlüğünün kaynağında, kişilerin temel hak ve özgürlükleri yatmaktadır. Kişilerin bilgi sahibi olma ve öğrenme hakları yatmaktadır.

Seçimler sonunda siyasal iktidarı ele geçiren bir siyasal gücün denetlenebilmesi, gerçek ve sağlıklı bir demokrasiye ulaşılabilmesi ancak basının özgür olmasıyla mümkün olabilmektedir.

Demokratik hukuk devletinde basın, halkın gözü ve kulağı olarak halk adına siyasal iktidarı, yerel yönetimleri, kamu yönetimini denetleyecektir. Bu fonksiyonun yerine getirilmesi basın özgürlüğünün temeli olduğu kadar, basın kurumunun hem hakkı hem de görevidir.

Federal Alman Anayasa Mahkemesi, bir kararında şöyle diyor: “Devlet gücü tarafından yönlendirilmeyen, sansüre tabi olmayan ve denetlenmeyen basın, özgürlükçü demok-ratik devletin temel ögesidir. Demokrasi için zorunludur.”

c.- RTÜK HÜKÜMETİ ELEŞTİREN HABERLERİ SUÇ SAYIYOR!..

RTÜK, hükümeti eleştiren haberler nedeniyle Show TV'yi taraflı yayın yapmaktan suçlu buldu ve YSK'ya başvurdu. Karar, kurulun AKP kontenjanından seçilen üyelerinin oylarıyla alındı. Kurula CHP kontenjanından üye olan Sevinç, Akman'ın Deniz Feneri e.V yolsuzluğu nedeniyle kanallara baskı uyguladığını ileri sürdü

Radyo Televizyon Üst Kurulu, 23 Şubat'taki ana haber bülteninde “tarafli” ve “seçim dönemleri yasaklarına aykırı haberlere” yer verdiği gerekçesiyle Show TV'yi suçlu buldu. RTÜK'ün bu kararına gerekçe olan haberler arasında Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin'in kamuoyunda büyük yankı uyandıran “Bizimle uyumlu çalışacak yerel yöneticileri seçmemiz gerekiyor” açıklaması, AKP'li Haluk İpek'in baldızının villasıyla ilgili haber ile “Emeklinin bakana borç isyanı”, “Alan mutsuz, almayan umutsuz”, “Devlet destekli miting olur mu?” başlıklı haberlerin bulunduğu, sözkonusu haberlerin ertesi gün sabah bülteninde tekrarlanması da “tarafılık” göstergesi kabul edildiği öğrenildi.

d.- CHP'DEN DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN'A GENSORU ÖNERGESİ

CHP, "TRT'yi Ergenekon soruşturmasının propaganda aracına dönüştürdüğü, firari şüphelileri TRT ekranlarına çıkararak siyasi muhalifleri sindirmeye yönelik açıklamalarına göz yumduğu, saygın insanların kişilik haklarına saldırdığı, yargıyı etkilemesine zemin oluşturduğu" gerekçesiyle Devlet Bakanı Mehmet Aydın hakkında gensoru önergesi verdi. CHP, soruşturma kapsamında ele geçirilen silah ve patlayıcılarla ilgili de Meclis araştırması açılmasını istedi.

CHP'nin gensoru ve araştırma önergeleri dün Grup başkanvekilleri Hakkı Süha Okay, Kemal Kılıçdaroğlu ve Kemal Anadol imzalarıyla TBMM Başkanlığı'na verildi. Gensoru önergesinde Tuncay Güney'in 4 saat boyunca TRT ekranından birçok kişi ve kurumsal yapı hakkında hakaret, iftira, şantaj ve tehditlerle dolu açıklamalar yaptığına dikkat çekilirken şöyle denildi: "Ergenekon soruşturmasının bir sonraki aşaması için hedefler gösterilmiş, kamuoyu oluşturulmuştur. Tuncay Güney'in TRT ekranlarına çıkarılması, habercilik refleksi ya da bu kişinin daha önce diğer televizyon kanallarına çıkmış olması gibi basit ve hukuki dayanaktan yoksun açıklamalarla geçiştirilemez. TRT'nin Tuncay Güney'e ekranlarını açması ve bu kişiyi saygın, güvenilir bir kişi formatı ile izleyicilere sunması, sadece yayın etiğinin değil, yasaların da açık ihlali niteliğindedir. Firari şüpheli bir kişiye siyasi iktidarın, TRT'nin ekranlarını açması, kamuoyu oluşturma, yargıyı etkilemeye ve siyasi muhalifleri sindirmeye dönük bir girişimdir. Tuncay Güney'in açıklamalarının zamanlaması da düşündürücüdür."

Önergede, Sabih Kanadoğlu'nun gözaltına alınacağını TRT tarafından saatler önce açıklanması ve kazı çalışmalarının sadece TRT üzerinden servis edilmesi gibi olayların "bugüne kadar yandaş medya üzerinden yürütülen dezenformasyonun, bundan sonra devletin resmi televizyonu önderliğinde gerçekleştirileceğini ortaya koyduğu" vurgulandı. "TRT'den sorumlu devlet Bakanı Mehmet Aydın TRT'nin yayın etiği ve yasaları ihlal eden yayın politikası konusunda, suskunluğunu koruyarak sorumluları himaye etmiş ve bu siyasi komplonun planlayıcısı konumunda hareket etmiştir" ifadesine de yer verildi.

Silahlarla ilgili araştırma önergesinde de, "Ergenekon soruşturmasının her aşamasına siyasi iktidarın gölgesinin düştüğünün net bir şekilde ortaya çıktığı" vurgulanırken şu görüşlere yer verildi:

"Dalga olarak adlandırılan gözaltı süreçlerindeki uygulamalar, gerçek suçluların yanında siyasi iktidar karşıtlarının da soruşturma kapsamına sokularak muhalefetin yok edilmesinin hedeflendiğine ilişkin kuvvetli kuşku ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Kamuoyunda 10. dalga olarak adlandırılan aşamada silah ve patlayıcılar ele geçirilmiş, bununla birlikte siyasi iktidara muhalifliği ile bilinen saygın hukukçular, bilim adamları ve örgütler gözaltına alınmış ya da evlerinde arama gerçekleştirilmiştir. Silahların saklandığı alanlarda yapılan aramalar gizli yürütülmemiş, kazıları yürüten polislerle birlikte basın mensuplarının da aramalara eşlik etmesi sağlanmıştır. Bir tarafta Türkiye'nin alanlarında yetişmiş saygın insanların gözaltına alınmasına ilişkin görüntüler basına servis edilirken bir yandan da kazı görüntüleri naklen yayınlarla kamuoyuna aktarılmıştır. Psikolojik harekât yöntemlerinin uygulandığı görüntüler ortaya çıkmıştır. Suç çetelerinin ve bunların uzantılarının ortaya çıkarılması ve cezalandırılması demokrasimiz açısından son derece önemlidir. Ancak suç örgütleriyle mücadele ediyor görüntüsü altında öç alma psikolojisi ile toplumun muhalif kesimlerinin sindirilmesine yönelik girişimler çetelerin yok edilmesine değil, hukuk devletinin polis devletine dönüşmesine hizmet eder. Geçmiş dönemlerde, kamu düzeni içinde yer alan, hukuk dışı, kendi çıkarlarına yönelik hareket eden, çete oluşumlarının varlığı bir gerçekliktir.

Bu açıdan, Ergenekon soruşturması kapsamında ele geçirilen silah, patlayıcı ve mühimmatlara ilişkin gerçeklerin ortaya çıkarılması hiçbir siyasi tartışmaya konu edilemez, edilmemelidir.”

e.- BAYKAL'DAN HÜKÜMETE TEPKİ: BU, VERGİ DEĞİL REJİM SORUNU

CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, AKP hükümetinin Doğan Grubu'na yönelik vergi cezasını, “Bunun bir vergi cezası değil, bu bir rejim sorunudur” diyerek yorumladı. Baykal dün NTV ekranlarında Murat Akgün'ün sorularını yanıtladı. CHP lideri, Akgün'ün “Vergi cezası meselesi var. Hükümetin Aydın Doğan Grubu'na yönelik 830 milyon dolar bir vergi cezası söz konusu. Kimisi bunu ‘siyasi cinayet’ olarak nitendiriyor kimisi ‘madem cezadır ödesin’ diyor. Yerel seçim öncesine gelmesi, rastlaması anlam taşıyor mu?” sorusunu üzerine şu açıklamayı yaptı:

BU BİR REJİM SORUNUDUR: Bu olay bir şirket ile denetim elmanları arasındaki bir sorun gibi hiçbir şekilde anlaşılabilir. İktidarın kızdığı medya guruba karşı, onların burnunu sürtmek, onlara haddini bildirmek, onları muhalefet yapamaz hale dönüştürmek için uyguladığı baskı olarak nitelenmesi bile olayın vehametini, ağırlığını yeterince ortaya koymaya yetmez. Olay doğrudan bir rejim sorunudur. Olay doğrudan Türkiye’de demokrasinin var olup olmadığını, demokrasinin Türkiye’de ne gibi tehditlerle karşı karşıya olduğunu olduğu ortaya koyan muazzam bir olaydır. Böyle bir iş demokratik ülkede tasavvur edilemez. Bunu vergi ilişkisi anlamak kadar yanlış bir iş olamaz.

SATIŞ HİSSELERİN DEVRİYLE GERÇEKLEŞİR: Bir vergi kaçakçılığı ortaya konuluyor. Niye vergi kaçırıldı deniliyor? ‘Efendim 2006 yılında yatırılması gerekiyormuş 2007 yılında yatırılmış vergi’ Neyin vergisi bu? Bir satıştan doğan kazancın vergisi. Satış ne zaman gerçekleşmiş? 2007 Ocak ayının başında gerçekleşmiş. Nasıl gerçekleşir? Hisselerin devredilmesiyle... 2007 Ocak ayında devredilmiş hisseler. İMKB’de kayıtlı olduğu herkes tarafından biliniyor.. 2007 başında hisseler buraya intikal etmiş ve para ödenmiş.

VERGİ KAÇAKÇILIĞIYLA İLİŞKİLENDİRMEK İSTİYORLAR: ‘Bu bir vergi kaçakçılığıdır. O nedenle üç katını da ceza olarak ekliyorum’ deniliyor. Vergi kaçağı olduğu için uzlaşmaya tabi değil. Başka vergi ihtilaflarında uzlaşmayla indirim sağlanabilir. Ama burada 820 trilyonluk meblağ söz konusu. Bunun vergi kaçakçılığıyla ilgilendirilmesi halinde uzlaşmaya açık olmayacağı da ortaya çıkıyor. Ayrıca tabii bu vergiyi kaçırana ceza davası açmak, hapse atmak mümkün hale geliyor.

ESİR ALMA POLİTİKASI: Bu çok açık şekilde Türkiye’de artık demokratik ülkelerde örneği görülmeyen sindirme, yıldırma politikasının, susturma, esir alma politikasının her türlü ölçünün üzerine çıktığının ifadesidir. Türkiye yedi yıl öncesine göre daha özgür değil, Türk medyası yedi yıl öncesine göre daha serbest ve özgür bir medya değil. Türkiye’de yargı yedi yıl öncesine göre daha bağımsız bir yargı değil. Türkiye’de insanlarımız yedi yıl öncesine göre kendilerini daha özgür hissetmiyor.

AKP İKTİDARI FREN TUTMAZ BİR HALDE: İktidar artık fren tutmaz bir biçimdedir. Bunun siyasi amacı, muhalefeti susturmak, etkisizleştirmektir. Bunun örneklerini açılmış davalarda görüyoruz. Bunun örneklerini basının nasıl yapı değiştirdiğini, hangi baskılar altında nasıl etki altına alındığını yaşarak görüyoruz. Sabah -Atv satışında görüyoruz. Çeşitli finansman yöntemleri ile yaratılan medya kuruluşlarında görüyoruz.

3.1.4.- “ERGENEKON DAVASI” HUKUK DEVLETİ/ BAĞIMSIZ YARGI/ADİL YARGILANMA KURALLARI İÇİNDE SÜRDÜRÜLMELİDİR

a.- DENİZ BAYKAL, ERGENEKON ‘DALGA’LARINI DEĞERLENDİRDİ:

Bir süreden beri Türkiye birbiri ardından şok dalgalarıyla bir büyük toplumsal travma yaşıyor. Ancak darbe dönemlerinde karşılaşılabilecek uygulamalar artık günlük uygulamalar haline dönüşmüş durumda. Toplumun belli noktalarında yıllardan beri görev yapmakta olan, ülkenin bilinen, tanınan insanları birbiri ardından gece yarıları, sabaha karşı evlerinden alınmakta, evleri aranmakta ve kitlesel olarak Türkiye’de bir panik ve korku ortamı yaratılmaktadır. 1,5 yıldan beri bu süreç işliyor. 2 yıla yaklaşan bir dönemdir Türkiye bu toplumsal şokları taşıyor.

Oysa, böyle bir büyük toplumsal şoku haklı gösterecek bir büyük toplumsal, siyasal çalkantıyı yaşamış değiliz. Türkiye 6,5 yıl önce bir iktidar değişimine tabi oldu. Bu iktidar dönemi içinde birdenbire son 2 yıldır toplum bir büyük depreme maruz bırakılmaya başlandı. Birbiri ardından dalgalar, her dalgada alınan insanlar niye alındı, bu alınanların arasındaki bağlantı nedir? Bunlar ne yaptılar? Kamuoyuna bunu inandırıcı, kabul edilebilir bir şekilde anlatmaya yeterli hiçbir açıklama, sunum yapılmamıştır. Bunu sıradan bir hukuk süreci, bir yargılama süreci gibi anlamak imkanı yoktur. Hukuk süreci gizli bir ilk tahkikatın sonucunda bulunan kanıtlarla, delillerle ortaya çıkan bir iddianame ve o iddianamenin yargı tarafından değerlendirilmesiyle sonuçlanır. Ortada öyle bir tablo yok. Gözaltı süreci devam ediyor. İddianameler yazıldı mı, yazılmadı mı belli değil.

Hiçbir demokratik hukuk devletinde, çağdaş hiçbir demokraside böyle bir tablo olmaz. Böyle bir tablo olmamıştır. Toplumun bütün kesimlerinden insanlar acaba sıra şimdi ona da mı gelecek, buna da mı gelecek diye tahmin yürütür hale geldiler. Bir korku toplumu Türkiye’ye egemen olmaya başladı. Türkiye bir korku devletine, bir korku cumhuriyetine dönüştürülüyor. Bu doğal bir olay değil. Böyle bir şey olamaz.

BİZİM ANAYASAL HUKUK SİSTEMİMİZ LAİK OLACAK, DEMOKRATİK OLACAK, SOSYAL OLACAK VE BİR HUKUK DEVLETİ OLACAK.

Bizim anayasal hukuk sistemimizin 4 tane temel dayanağı var. Bizim anayasal hukuk sistemimiz laik olacak, demokratik olacak, sosyal olacak ve bir hukuk devleti olacak. Bizim devletimiz bu 4 ana sütuna dayanır. Bu sütunların en temellerinden birisi laiklik. Anayasa Mahkemesi kararıyla, 11 üyenin 10’unun kararıyla bugünkü iktidarın laikliğe karşı eylemlerin odak noktasında bulunduğu hükme bağlanmıştır.

Yani anayasal düzenimizin 4 ana sütunundan birisinin çökertilmiş olduğu en yüksek yargı organının kararına bağlanmıştır. Hükme bağlanmıştır. Kaziyeyi muhkeme olmuştur. ^

Bir süreden beri Türkiye’nin artık sosyal bir devlet kimliğini taşıdığını söylemek artık gündemden çıkmıştır. Eğitim fiilen paralı hale gelmiştir. Sağlık fiilen paralı hale gelmiştir.

Sosyal güvenlik artık bir hayal haline dönüştürülmüştür. Toplumun bütün kesimleri kendi kaderine teslim edilmiş, sosyallik ancak Ramazan çadırlarına ve seçim öncesinde dağıtılan kömürlere ve poşetlere, yiyecek paketlerine indirgenmiştir. Anayasamızın öngördüğü sosyallik bu mudur? Anayasamızda anlamı olan sosyalliğin bugün Türkiye’de hukuk sisteminde işlemekte olduğunu söylemek olanağı var mı? Sosyallik ortadan kalkmıştır.

Şimdi elde hukuk devleti ve demokratiklik var. Son dönemde bu ikisi de çok ciddi tahribat görmüştür. Türkiye’nin artık bir hukuk devleti kimliğini taşıdığını söylemek giderek inandırıcı olmaktan çıkmaktadır. Sadece şu yaşadığımız olaylar, o olayların gerçekleşme biçimi, hukuki niteliği açıkça ortada. Daha kısa bir süre önce bu memleketin içinde her görüşten insanın bulunduğu, hukukçuların, avukatların 74 barosu bir araya geldiler, “*Böyle iş olmaz. Bu kabul edilebilir değildir. Bu Türkiye’nin anayasal hukuk standartlarına uymaz. Çağdaş hukuk standartlarına uymaz*” dediler.

Bunu Türkiye’nin her siyasi görüşten hukukçuları söylüyor. Hukukçu kimliğinin gereği olarak bunu söylüyor. Türkiye’de artık hukuk devleti uygulamasının çok net bir biçimde gündemden düşmekte olduğu bu açıklamalarla açıkça ortada. Türkiye’nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde yıllarca temsilciliğini yapmış saygıdeğer Rıza Türmen günlerdir sütununda bu yapılan işlerin hukuka sığmadığını söylüyor.

UCU AÇIK İDDİANAME OLMAZ. SANIKTAN DELİLE GİDİLMEZ. DELİLDEN SANIĞA GİDİLİR.

“Önce insanı göz altına alarak, sonra buna bir bakın telefon görüşmelerini bir izleyin yok mu bir açığı, birbirleriyle irtibatlarına bakın, başka birisi bunun hakkında ne söyledi hele bir inceleyin” diyerek tuttuğun, suçlu olduğuna tek taraflı olarak hüküm verdiğin insanları hiçbir zaman sınırına tabi tutulmadan iddianamesini bile hazırlamadan ne zaman biteceği belli olmayan bir yargı süreci içine taşımanın hukuk devletinde yeri yoktur. Ucu açık iddianame olmaz. sanıktan delile gidilmez. delilden sanığa gidilir.

BU KABUL EDİLEBİLİR BİR MANZARA DEĞİLDİR. HUKUK DEVLETİ TÜRKİYE’DE KANAMAKTADIR.

Hukuk devleti kanatılmıştır ve kanatılmaktadır. Türkiye’nin demokratik kimliği artık çok ciddi kuşku konusudur. Türkiye’ye bakarak, Türkiye’nin demokratik bir ülke olduğunu söylemek giderek güçleşmektedir. Türkiye değerler sistemiyle, kültürüyle, muhalefete karşı bakışıyla, medya konusundaki sergilenen tutumla, çabalarla, yolsuzluğun bir devlet modeli haline dönüşmüş olması, hakkında en ağır suçlamalar yapılan devlet yetkililerinin tümünün kendileri hakkında af yasaları çıkarmalarıyla, dokunulmazlıkların arkalarına saklanmalarıyla, devlet kasasından kendi çıkarlarına yönelik hesapsız paraları aktarma olanaklarıyla Türkiye artık bir hukuk devleti ve çağdaş bir demokrasi olmaktan hızla uzaklaşmaktadır.

Bu birbiri ardından gelen dalgaların altında bugün gözaltına alınan insanlar kalmayacaktır. O insanlar kendilerini anlatmak imkanını bulacaklardır. Acılar çekmektedirler, çekeceklerdir. Ama o çekilen acıların o insanların haysiyetine, şerefine hiçbir zarar vermeyeceğine inanıyorum. Bu insanların çok büyük bölümünün ortak noktası bu gidişe karşı çıkmak. Bu insanların ortak noktası bu gidişi reddetmek.

Tarihi bir sürecin içinden geçmekteyiz, çok kritik bir noktada bulunmaktayız, bu olaylar karşısında sessiz kalmanın sorumluluğunu hiçbirimiz üstlenemeyiz. Gözaltına alınmış olan bu aydınlarımızın, devlete özveri ve onurla hizmet etmiş olan komutanların Türkiye'nin meşru hukuk mekanizması içinde hesaplarını en güzel şekilde vereceklerine inanıyoruz.. Onların bu iktidara karşı Türkiye'nin bütünlüğüne karşı, Türkiye'nin ulusal değerlerinin sahiplenilmesine yönelik olarak verdikleri mücadeleden dolayı da kimsenin onları meşru hukuk çerçevesi içinde suçlamayacağına inanmaktayız. Bu tutuklamada gözaltına alınmış insanlar, sendikacılar, aydınlar, yorumcular, araştırmacılar, yani gerçekten Türkiye'ye yakışmayan bu sürecin mağdurlarıdır.

b.-BAYKAL, “TÜRKİYE’NİN DEMOKRATİK KİMLİĞİ DE ARTIK ÇOK CİDDİ KUŞKU KONUSUDUR. BU YANLIŞLIKLARIN DÖNECEĞİ BİR MAHKEME ARIYORUZ” DEDİ.

“Bir süreden beri Türkiye şok dalgalarıyla bir büyük toplumsal travma yaşıyor. Ancak darbe dönemlerinde karşılaşılabilecek uygulamalar, artık günlük uygulamalar haline dönüştü. Türkiye’de kitlesel panik ve korku ortamı yaratıldığını görüyoruz” dedi.

AKP döneminde, son 2 yıldır toplumun “büyük bir depreme maruz bırakılmaya çalışıldığını” kaydeden Baykal, şunları söyledi: “Toplumun bütün kesimlerinden insanlar, acaba şimdi sıra ona mı gelecek, buna mı gelecek diye tahmin yürütür hale gelmeye başladı. Türkiye bir korku devletine, korku cumhuriyetine dönüştürülüyor. Bu doğal bir olay değil. Anayasal sistem laiklik, demok-ratiklik, sosyallik ve hukuk devleti olmak üzere dört ana sütuna dayanır. Anayasa Mahkemesi’nin 11 üyesinin 10’unun kararıyla bugünkü iktidarın laikliğe karşı eylemlerin odak noktasında bulunduğu hükme bağlanmıştır. Yani anayasal düzenimizin 4 ana sütunundan birinin çökertilmiş olduğu en yüksek yargı organının kararına bağlanmıştır. Bir süredir Türkiye’nin sosyal bir devlet kimliğini taşıdığını söylemek artık gündemden çıkmıştır.

Laiklik kalkmış, sosyallik kalkmış. Şimdi elde hukuk devleti ve demokratiklik kalır. Son dönemde bu ikisi de çok ciddi tahribat görmüştür. Türkiye’nin artık bir hukuk devleti kimliği taşıdığını söylemek giderek inandırıcılıktan çıkmaktadır. Ucu açık iddianame olmaz. Sanıktan delile gidilmez, delilden sanığa gidilir. Bunlar yaşanacak, sen sıkışınca Cumhurbaşkanlığı Köşkü’ne yargı kuruluşlarının başkanlarını çağırıp bu olayların sorumlusu siyasetçileri aynı masada buluşturacaksın, ondan sonra bütün bu olayları unutmamızı sağlayacaksın. Bu kabul edilebilir bir manzara değildir. Hukuk devleti kanatılmaktadır. Türkiye’nin demokratik kimliği de artık çok ciddi kuşku konusudur.”

Baykal, “Çeyrek porsiyon demokrasi, yarım porsiyon hukuk devleti, Allah ne verdiyse sosyallik ve laikliği tamamen bir kenara bırakan bir anlayış. Böyle bir devlete dönüşüyoruz. Türkiye sürekli bir darbe ortamında maruz kalınabilecek uygulamalara muhatap olacak ve biz bunu kabul edeceğiz. Olay ciddi, gidişat kötü. 85 yıllık demokrasinin gelmesi gereken nokta kesinlikle bu değildir. Bunları söyleyecek bir iradeye ihtiyaç var. Bütün bu yanlışların döneceği bir mahkemeyi arıyoruz. Var mı yok mu, döner mi dönmez mi bilmiyorum. Ama önümüzde bir seçim var, seçim bu anlamda yanlışların döneceği bir mahkeme olacaktır” görüşünü dile getirdi.

ERGENEKON DİYE TANIMLANAN BİR ÖRGÜTÜN CHP'DEKİ ÇATIŞMALARDA BİR UNSUR OLDUĞUNA DAİR BENİM HİÇBİR BİLGİM, GÖRGÜM, İZLENİMİM YOKTUR.: "İddianameyi görmedim. İddianamede neyin olduğuna yönelik sağlam bir bilgim yok ama söyledikleriniz benim de kulağıma geldi. İddianamede benim adımın geçmiş olması ve CHP'nin adının geçmiş olmasının değerlendirilmesi gerekir. Demokratik siyasi yaşam içerisinde bu partide tartışmalar geçirdik, yarışmalar yaptık. Kongreler, kurultaylar geçirdik. Bunları bütün Türkiye ilgiyle izledi. Parti içinde benimle mücadele eden kişilerin, ekiplerin arkasında Ergenekon denilen örgütü andıracak herhangi bir grubun bulunduğu dair bir gözlemim, hiçbir izlenimim olmadı.

Normal demokratik yarışmaları yaptık. Bazen kaybettim bazen kazandım. Ama hiçbir zaman ne Ergenekon'dan dolayı kaybettiğimi ne de kazandığımı ne de son zamanlarda beni değiştirmeye yönelik kampanyalarda Ergenekon diye bir kuruluşun olduğunu düşünmedim. Bana bunu düşündürecek hiçbir somut işaret görmedim. Elbette siyasi hayat içinde bize yönelik mücadele yapanlar vardır. Bu mücadeleyi yapanların arkasında bazı güçler vardır. Bu güçlerin bir kısmı Türkiye'nin içindeki, bir kısmı Türkiye'nin dışındaki güçlerdir. Bunlar demokratik siyasal yaşamın doğal uygulamalarıdır. Bunun ötesinde Ergenekon diye tanımlanan bir örgütün CHP'deki çatışmalarda bir unsur olduğuna dair benim hiçbir bilgim, görgüm, izlenimim yoktur."

SİLİVRİ BİR AKP GUANTANAMO'SU OLMAMALIDIR: Darbeyle ilgisi olan kim varsa git onlardan hesap sor, sormazsan namertsin. Dilinin altında dolaştırma, korka, cesur ol, üzerine yürü...

Bu dava sürecinde soruşturmanın gizliliği sürekli olarak ihlal edilmiştir. Soruşturmanın gizliliğinin ihlali bir suç değil mi? Gizliliği gözetmeyen bir soruşturmayı adil kabul etmek mümkün mü? Bunu bir teferruat, bir usul konusu diye geçiştirmek mümkün mü? Soruşturma hiçbir dış müdahalenin, kamusal baskının, siyasi etkinin, hukuk dışı en küçük bir faktörün dahi müdahale edemediği çok özel şartlar altında götürülmesi gereken en hassas adliye sürecidir.

Şimdiki Cumhurbaşkanımız ta 2007 yılında ilan etti, "Dikkat edin, bu davaya daha çok şeyler çıkacak." dedi. Bu ne bilgi, bu ne kültür, bu sezgi, bu ne vukuf.

Başbakan yine 2007 Haziranında "Bu davanın arkasında nelerin olduğunu göreceksiniz" diye davayla ilgili kamuoyuna açıklamalar yaptı.

Arkasından gazete yazarları "şu tutuklanacak, bu tutuklanacak" diye açıklamalar yaptılar, yazdılar, gazetelerde bunlar, aynen böyle oldu, aynen böyle gelişti. Daha sanık, neyle suçlandığını bilmeden ekranlarda, gazete manşetlerinde o suçlamayla ilgili yalan dolan iddialar, iftiralar yayınlandı.

Konya milletvekilimiz Atilla Kart, Adalet Bakanına bir süre önce bir soru sordu. Dedi ki "Bu davayla ilgili olarak soruşturmanın gizliliği ilkesinin ihlal edildiği iddialarıyla ilgili olarak şunlara cevap verebilir misiniz" diye sorular sordu. Şimdi gelen cevaptan öğreniyoruz ki 2008 yılının ilk üç ayında savcılığa yönelik olarak tam 472 ihlal iddiası dava talebi yapılmıştır..

Soruşturmanın gizliliği ihlal edildiyse, bu da bir suç ise, hem davanın seyrini haksız yere etkileyen bir suç hem kanunların yasakladığı bir eylemi gerçekleştirdiği için suç, bu suçu kim işlemiştir? Yani gizliliğin ihlalinin sorumlusu kimdir, kim ihlal etmiştir? Bu ihlal çok açıktır ki davayı yürütenlerin sorumluluğu altında gerçekleşen bir ihlaldir çünkü iddialar, iftiralar hangi

zihniyetin oraya yansıdığını açıkça ortaya koymaktadır ve bilgi onların tekindedir, onların elindedir.

Bu davayı temelinden tahrip edecek bir temel gerçek bu davanın soruşturma sürecinin aleni çeşitli etkilere açık bir şekilde götürüldüğünün ve bu durum karşısında gereken hukuki yaptırımların hiçbirisinin yürürlüğe konulmadığının ortaya çıkmış olmasıdır. Bu bir linç adaletidir. Bu net bir şekilde ortaya çıkmıştır.. Soruşturmanın gizliliği artık bir temel ilke olarak geçerliliğini kaybetmiştir. Aleni bir şekilde götürülen bir yargılama süreci söz konusudur. Bu ortaya çıkan temel bir gerçek.

İkinci temel gerçek şu: Soruşturmayı savcılar götürecek ama bu davaya herhangi bir şekilde dahil olan herkes hukuk bilinci varsa görüyor ve çıktığı zaman ilan ediyor ki bu soruşturma savcılardan çok emniyetçilerin, polisin götürdüğü bir soruşturmadır.

Savcı-polis ilişkisi çok önemlidir. Ciddi bir hukuk düzeninde bu ilişkinin en doğru şekilde kurulması için adli kolluk ihtiyacı ortaya konulur yani emniyet güçleri idareden, emniyet genel müdürlüğünden, emniyet müdürlüğünden talimat almasınlar, alırlarsa yargılama süreci olumsuz etkilenir, onun için emniyet güçleri, savcıyla birlikte işi götürecek olan emniyet güçleri adli kolluk konumunda olmalıdır ve sadece savcılardan talimat almalıdır.

Eğer bu yargı sürecinde yargılama, soruşturma, tahkikat savcılarının polisler tarafından verilen talimatlar doğrultusunda değil, polislerden, emniyetten gelen telkinler doğrultusunda götürülüyor ise bu davaya bir temel ciddi darbe de oradan gelmiş demektir. Bu öyle midir, değil midir bir konuşulsun, tartışılsın, incelensin ortada çok ciddi iddialar var. Cumhuriyet Başsavcısı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Onursal Başsavcısı bu tespitini ifade ediyor, duymazlıktan gelebilir misiniz, görmezlikten gelebilir misiniz? Yalçın Küçük çıkıyor diyor ki "Hep ben emniyete muhatap oldum." İfadeleri onlar alıyor, sanıkları onlar çağırıyorlar, hatta pazarlık ediyorlar "Şöyle bir ifade verirsen böyle yaparız" diyorlar. Boş konuşmuyorum, bilerek konuşuyorum. Böyle teklifi almış sanıkları biliyorum değerli arkadaşlarım. (Alkışlar) Yani savcılar ya da onlarla iş birliği içindeki emniyet güçleri sanıkları belli ifadeler vermeye zorlama durumunda ise bu soruşturmanın, bu yargılamanın hukuka uygun bir soruşturma ve yargılama olduğunu düşünebilir miyiz?

3.1.5.- DENİZ FENERİ DOSYASI

a.- HÜKÜMETİ CHP'NİN GETİRDİĞİ DENİZ FENERİ DAVA DOSYASI TELAŞI SARDI

AKP Hükümeti'nin 5 ayda getirmediği Deniz Feneri Dava dosyasını Türkiye'ye getirerek kamuoyunun bilgisine sunan CHP MYK Üyesi Ali Kılıç Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahinli "Almanya topraklarını terkettiği" öne sürülen Deniz Feneri dava dosyasını zaman geçirmeden yargıya teslim etmeye çağırdı.

Ali Kılıç, Alman mali polisinin takip ettiği ve Alman mahkemesinin de zanlılar arasında göstererek yargılamak için mahkemeye beklediği RTÜK Başkanı Zahit Akman'ın açıklamalarını değerlendirdi.

Yazılı bir açıklama yapan CHP MYK üyesi Ali Kılıç şunları söyledi;

"Deniz Feneri dava dosyasını getirerek kamuoyunun bilgisine sunmamızın üzerinden 5 gün geçti. Dosyada adı geçen ve bu yüzden Almanya'ya gidemeyen RTÜK Başkanı Zahit Akman her zaman olduğu gibi yine inkar yolunu seçti ve dosya çakma dedi.

Aslında dosyanın da, dosyadaki belge ve bilgilerin de çakma olmadığını RTÜK Başkanı çok iyi biliyor. Telaşı, inkarı, Alman mahkemesinden, mali polisinden köşe bucak kaçması bundan.

Ama , RTÜK Başkanı'nın telaşı, inkarı ve Alman Yargısından kaçması, kendisini hem Türkiye'de yargılanmaktan, hem de Alman Yargısıyla mali polisinin takibinden kurtaramayacaktır.

Bizim muhatabımız dosya içeriğine göre yargılanacak ve hesap verecek olan RTÜK Başkanı Zahit Akman değildir. O Alman Polisinin, Savcısının, hakiminin, sonunda da Türk yargısının muhatabı olacaktır.

Biz Sayın Bakanı bir kez daha göreve çağırıyoruz. Almanya topraklarını terkettiği öne sürülen Deniz Feneri dava dosyasını zaman geçirmeden yargıya teslim etmelidir. O zaman hem Deniz feneri soyguncularının Türkiye'deki işbirlikçileri hakim önünde hesap verecek, hem de elimizdeki dosya ile Bakanlığın getirtmeye çalıştığı dosyanın belge, bilgi ve içerik itibariyle aynı dosya olduğu ortaya çıkacaktır."

b.- DOSYA BİZE GELENE KADAR FENER'İN DELİLLERİ KARARDI!

DENİZ FENERİ E.V DAVASININ DOSYASI 169 GÜN SONRA TÜRKİYE'YE GELDİ.

Ancak bu sürede şirketlerin içinin boşaltılıp başış parasıyla alınan geminin satılması dellilerin karartıldığı endişesini doğurdu

Frankfurt Main Savcılığı tarafından Deniz Feneri e.V hakkında açılan davada, Almanya'da yardım adı altında toplanan paranın, amaç dışı kullanıldığı, Türkiye'deki Deniz Feneri

Derneği ile Kanal 7'nin de bulunduğu çeşitli firma ve kişilere aktarıldığı iddia ediliyordu. Savcılık toplanan 41 milyon euro'nun 18 milyonunun kuryeler aracılığıyla Türkiye'ye yollandığını da ileri sürdü. 17 Eylül 2008'de sonuçlanan davanın dosyası henüz Ankara'ya ulaştı. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, 3000 sayfalık belgeden oluşan Deniz Feneri dosyasının Almanca'dan çevirisinin tamamlanmasının ardından davaya ilişkin somut adımların atacak ve iddiaları araştırarak. Ancak şimdi de delillerin akıbeti tartışma konusu oldu. VATAN, dağıtılmayan yardımlardan sahte vekaletname düzenlenmesine kadar bir çok delili ortaya çıkarmıştı. Şimdi merak edilen bu delillerin ortadan kaybolup kaybolmadığı. İşte 6 ay içinde Türkiye'de yaşanan ve soruşturmayı etkileyecek operasyonlar:

KANAL 7 KÜÇÜLTÜLDÜ: Kanal 7'nin sahibi olan Yeni Dünya A.Ş., geçen yılın ortasında ilginç bir operasyona tabi tutuldu. Ağustos 2008'de 14.6 milyon TL'lik sermayesini sürpriz biçimde '400 bin TL'ye indirildi. Aynı gün şirket bölünerek bir kısmı Hayat Görsel Yayıncılık A.Ş.'ye devredildi. Hayat Görsel Yayıncılık A.Ş.,'nin Yönetim Kurulu'nda da kurulu da tıpkı bir önceki şirket gibi Karaman, Çelik ve Karahan'dan oluşuyor (Hayat A.Ş. ise isim değiştirmiş bir şirket. İlk adı Yeni Pasifik İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. Eski ortakları da RTÜK Başkanı Zahid Akman ve Deniz Feneri Ankara Temsilcisi Mevlüt Koca). Zekeriya Karaman, Zaman'da yayınlanan röportajda, "Kanal 7'nin mevcut şirketi bölünerek başka bir şirketle birleşiyor. Yani mevcut mal varlığının önemli bir kısmını biz başka bir şirkete aktarıyoruz. Hayat Görsel A.Ş. ye yayın çalışmalarımızı o şirket üzerinde devam ettireceğiz. O şirkette başka ortaklarımız da var" demişti

ONLİNE BAĞLANTI VARDI: İddianamede, Deniz Feneri e.V'nin gayri resmi muhasebesinin Kanal 7 ile bağlantılı olduğu ileri sürüldü. Muhasebeci Firdevsi Ermiş, "Kayıtlar, Almanya Deniz Feneri'nin bilgisayarında yok. 2005 sonlarından bu yana Türkiye'de Kanal 7'de bulunan bir server'da kaydedilmiş. Ancak online yoluyla ulaşılabiliyor" demişti. Bu ifade yaklaşık bir yıl önce alındı. Ancak Türkiye'deki soruşturma hızlı yürümediği için bu olayla ilgili ayrıntılı bilgilere ulaşmak neredeyse imkansız hale geldi. Bu tür donanımların istendiğinde değiştirilebildiği ve yok edilebildiği biliniyor.

3'ÜNCÜ KATIN SIRRI: Alman makamlarına göre, Türkiye'ye gelen paraların teslim edildiği yer olarak Defterdar Mahallesi Ortaklar Caddesi No:60 Eyüp'tü.. Sanık Mustafa Taşkan bu konuda "2004 yılı Kasım ayında Türkiye'ye gittiğimde Zekeriya Karaman'a 200 bin Euro götürdüm. Kendisine bu parayı, İstanbul'da, bürosunun bulunduğu Kanal 7'nin de aynı yerde olduğu, 3. katta verdim. Parayı verdiğimde yanımızda kimse yoktu. Parayı, beyaz renkli bir zarfın içinde eline verdim" demişti. İddianamede sanık Firdevsi Ermiş bavul dolusu makbuzu yine 3. kattan aldığını itiraf ediyor: "Yardım alındı makbuzları Türkiye'de düzenlendi. Bizzat kendim bir bavul dolusu " Alındı Makbuzu " nu Almanya'ya getirdim. Hepsinde tarih ve meblağ yerleri boş bırakılmıştı. Bunları İstanbul'da Kanal 7'nin binasında, 3. katta Harun Kapıyoldaş'tan teslim aldım." Burada aylar sonra yapılacak incelemenin ne kadar sağlıklı sonuç vereceği merakla bekleniyor.

GEMİ ACİLEN SATILDI: İddianameye göre, Letonya'dan 1 milyon 114 bin 285 euro'ya alınan "Baltic Kristina" adlı gemi için ödemeler Deniz Feneri e.V'nin parasıyla yapıldı. Mehmet Gürhan'ın talimatıyla Türkiye'deki Haliç Deniz'den de para gönderilmiş gibi gösteriliyor. Şirkette arka arkaya iki hisse operasyonu yapıldı ve 15 ay içinde şirket iki kez el

değiştirdi. Önce Ventouris adlı Yunan şirketine satıldı. Adı da “Badis” olarak değiştirildi. 2007 Aralık ayında tekrar el değiştirerek 'Rigel'adını aldı. Bu kez gemiyi satın alan firma Saphir Marine adlı bir başka Yunan şirketiydi.

şİRKETİN İÇİ BOşALTILDI: Mehmet Gürhan Almanya'da tutuklanınca İstanbul 10.Noterliğinden sahte bir genel vekaletname çıkarttı ve Türkiye'deki tüm şirketlerindeki hisselerinin satılması için Kanal 7 Yöneticisi Zekeriya Karaman'ı yetkili kıldı. VATAN bu olayı ortaya çıkardı, Noter sanık oldu. Ancak bu şekilde çok sayıda şirketin içi boşaltıldı.

c.- CHP'NİN 10 DENİZ FENERİ SORUSU

CHP Grup Başkanvekili Hakkı Suha Okay, Deniz Feneri e.V. davası ile AK Parti iktidarı arasında ilişki olup olmadığı konusunda Alman makamlarından 10 soruyla ilgili bilgi alınması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına başvuracaklarını bildirdi.

TBMM'de, Deniz Feneri davasına ilişkin CHP MYK üyesi Ali Kılıç ile basın toplantısı düzenleyen Okay, Almanya'daki Deniz Feneri dava dosyasının 170 gün sonra Türkiye'ye geldiğini, bunun da “önemli bir etap” olduğunu söyledi. Adalet Bakanı Mehmet Ali şahin'nin “Bana ne yurt dışındaki bir davadan yahu...” dediğini, AK Parti sözcülerinin ise suçluların telaşı içinde gerçekleri ortaya çıkarmak isteyenlere iftira attıklarını iddia eden Okay, hukuk devletinde, eğer bir iddia varsa, “Deliller ortaya konsun, araştırılsın” denilmesi gerektiğini belirtti.

Okay, ortaya konulan delilleri kabul etmemenin, gerçek dışı olduğunu ifade etmenin ve ele geçiriliş yöntemiyle ilgili kafalarda soru işareti yaratmanın AK Parti'den beklenen bir tavır olduğunu öne sürdü. Okay, 170 günlük sürede olası delillerin karartılabileceğine işaret ederek, “Ancak deliller karatılır veya karartılmaz. Sizlerle paylaşacağım soruları, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettireceğiz. Deniz Feneri dosyasında, bu hususların da araştırılması, Deniz Feneri denilen asrın soygun hareketinde siyasal iktidarla ilişkileri olup olmadığı yönünde Cumhuriyet Savcılığının, Alman ilgili makamlarından bilgi alması talebinde bulunacağız” diye konuştu.

1- Almanya Vakıfbank şubesi 25 Nisan 2007 tarihinde basıldıktan sonra Vakıfbank Genel Müdürlüğü bir soruştırma başlattı mı? Bu baskın niçin yapıldı? Türkiye'nin itibarını zedeleyen bu baskından sonra ne gibi diplomatik girişimlerde bulunuldu?

2- Hükümetin bankalardan sorumlu Devlet Bakanı, 'Yurtdışında bir Türk bankası neden basılır, bu onur kırıcı bir şey' deyip bir inceleme yaptırdı mı? Yaptırdıysa bu incelemenin sonuçları ne oldu?

3- Deniz Feneri ile ilişkili kişiler Almanya Vakıfbank şubesinden ne tutarda kredi kullandı? Bu krediler hangi tarihlerde kimler ya da hangi şirketler üzerinden geri ödendi? Kredi alınması ve geri ödenmesine ilişkin süreçte, kara paranın aklandığına ilişkin iddialar incelendi mi?

4- Deniz Fenerinin Almanya'daki merkezine hangi kırmızı pasaportlular gitti? Bunlar arasında bakanlar da var mı?

5- Başbakan'ın oğlu Deniz Feneri'nin Almanya'daki merkezine gitti mi?

6- Zahid Akman, 15 Şubat 2007 tarihinde İstanbul 28. Noterinde yapılan işlemle Almanya sınırları içinde Mehmet Gürhan'a genel vekaletname verdi mi? Bu genel vekaletname ile hangi şirketlere ilişkin hangi işlemler yapıldı? Zahid Akman, bu genel vekaletnameyi RTÜK Başkanı olduktan sonra iptal ettirdi mi?

7- Zahid Akman, kurduğu şirketlerin ana sermayesini nereden buldu?

8- Bu şirketlerdeki hisselerini RTÜK Başkanı olduktan sonra devrettiğini açıklamıştı. Bu devirden ne kadar para kazandı? Yaptığı işlemlerin vergisini ödemediğine ilişkin belgeleri niçin kamuoyuna açıklamadı?

9- Zahid Akman OFWG adlı kooperatif adına Hilton Otelinde kaldı mı? Sonra

Solingen'e bina satın almak için gitti mi?

10- Almanya'nın Darmstadt kentinde uyuşturucu ve kara para aklama dosyasında adı geçen Şükrü Gültekin, Zahid Akman'ın Genel Müdürü bulunduğu ASSPLAN Şirketinin kardeş kuruluşu olan ASSTEAM'e 1 milyon 290 bin AVRO para gönderdi mi?"

SORUŞTURMA YENİ AŞAMAYA GİRECEK: Hakkı Suha Okay, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirecekleri soruları, ilgili bakanlara soru önergeleriyle yönelttiklerini, ancak yeterli ve tatmin edici cevap alamadıkları ifade ederek, "Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının yetkili ve ilgili Alman makamlarından bu hususları sorması ve o makamlardan gelecek cevaplarla bu soruşturma sürecinin yeni bir aşamaya gireceğini düşünüyoruz. Deniz Feneri dosyasıyla siyasal iktidarın iç içeliği, bu sorulara verilecek cevaplarla kanıtlanacağı umudunu taşıyoruz" şeklinde konuştu.

d.- KEMAL ANADOL: ORGANİZE SUÇ VAR

CHP Grup Başkanvekili **Kemal Anadol**, Adalet Bakanı **Mehmet Ali Şahin**'in Deniz Feneri e.V. dosyasının partilerine ulaşması ile ilgili eleştirilerine "**Gelişmeler basında yer aldı. Savcılar, bunu niye ihbar kabul etmediler? Türkiye'de Deniz Feneri örgütünün delilleri karartılmadı mı? Savcılar görevi davet ediyorum. Ergenekon'la ilgili olduğu gibi, Deniz Feneri'nde de organize suç iddiası var. 'Deniz Feneri operasyonu' diye birileri alındı mı?**" karşılığını verdi. Şahin'in Ergenekon davasında avukatların bazı belgeleri sızdırdığı savını "**iftira**" olarak nitelendiren Anadol, "**Faturayı avukatlara çıkarıp bu işten sıyrılamazsınız**" dedi.

Bakan Şahin'in Ergenekon davasındaki sızmalar ve Deniz Feneri e.V. dava dosyasının CHP'ye ulaşması ile ilgili suçlama ve eleştirilerine CHP'den sert tepki geldi. Anadol, "**güncel**

davaları saptırma, kamuoyunu yanıltma, manipüle etme çabalarının sürdürüldüğünü” söyledi. **“Ergenekon davasının gizlilik kararına karşın en fazla servis yapılan dava olduğunu”** vurgulayan Anadol, **“Cumhuriyet yazarı İlhan Selçuk’un vekilleri İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi’ne bir dilekçe verdiler, keşif, arama, bilirkişi, sorgu tutanağının örneğini istediler. Avukata müvekkilinin ifadesi verilmiyor. Çaresiz kalmışlar avukatlar. Selçuk’un ifadesini okuyamıyor. Ama Selçuk’un ifadesi boy boy gazetelerde çıkıyor. Kimi kandırıyorsunuz?”** dedi.

Anadol, Deniz Feneri dosyasıyla ilgili olarak savcılarını görevine çağırarak, **“İlla Almanya’dan dosyanın mı gelmesi lazım? Kimin kuryelik yaptığını, dosyada neler olduğunu, asıl şebekenin Türkiye’de olduğunu mahkemenin kararında gördük. Neden Ergenekon’da olduğu gibi Deniz Feneri davasında adı geçenleri sabaha karşı gidip gözaltına almadılar? Dosya gelse ne olacak? Elini kolunu sallaya sallaya geziyorlar. RTÜK’ün başında görev yapıyorlar. Suç duyurusunda bulunuyorum. İstanbul’da savcı yok mu?”** açıklamasını yaptı.

3.2.- DIŞ SİYASAL GELİŞMELER

3.2.1.- “HAMAS-FKÖ-İSRAİL” SORUNU VE TÜRKiYE

MAALESEF DAVOS'DA, BAŞBAKAN TAYYİP ERDOĞAN'A, DOLAYISIYLA TÜRKiYE CUMHURİYETİ'NE KARŞI SAYGISIZLIK YAPILMIŞTIR

Geçen haftaya damgasını vuran olay hiç Őüphesiz Davos'ta yaşanan tartışma ve o tartışma etrafında ortaya çıkan bazı gelişmelerdir. Maalesef DAVOS'da Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına kabul edilmesi mümkün olmayan bir üslupla doğrudan hedef alarak, parmakla hedef göstererek yüksek sesle ithamlar yöneltilmiştir. Bu ithamlara Türkiye Başbakanının cevap verme hakkına saygı gösterilmemiştir. Cevap verme fırsatı tanınmak istenmemiştir. O konudaki ısrar karşısında itilerek kakılarak susturulmak istenmiştir.

Türkiye Cumhuriyetinin bir temsilcisine, Başbakanına, yöneltilecek haksızlık karşısında hiç kuşku yok ki Türkiye'de herkes, hepimiz, tavır takınırız, bunları şiddetle reddederiz, bunu yapanları açıkça kınarız. Bu konuda hiçbir tereddüt yoktur.

Maalesef Davos'da Başbakana haksızlık yapılmıştır. Yüksek sesle itham edilmiş, adeta kendisini azarlarcasına, ders verircesine bir üslupla konuşulmuş; cevap verme hakkı itilip kakılarak önlenmek istenmiştir.

Bu saygısız davranış kabul edilemez. Hepimiz, iktidar muhalefet ayrımı gözetmeden böyle bir tablo karşısında Türkiye'nin bu muameleye maruz bırakılmasına karşı tepkimizi ortaya koyarız, koyuyoruz, bunda hiç kimsenin tereddüdü olmamalıdır.

BUGÜN BİR İSRAİL DEVLETİ VARDIR, AMA BİR FİLİSTİN DEVLETİ YOKTUR. BU KABUL EDİLEBİLİR BİR TABLO DEĞİLDİR. BU SAĞLANMADAN O TOPRAKLARDA BARIŞIN VE İSTİKRARIN GERÇEKLEŞMESİ KOLAY DEĞİLDİR.

İsrail, Ortadoğu'da 1948 yılında kurulmuş olan bir devlettir ve geride bıraktığımız 61 yıl boyunca İsrail'in çevresiyle, çevresindeki ülkelerle ilişkileri maalesef istikrarlı, barışa dayalı bir ilişkiler düzeni içine sokulamamıştır. İsrail-Filistin çatışması, Filistin topraklarına İsrail devletinin kurulmasıyla başlamıştır. İsrail Devleti 1948 yılında kurulmuş, ancak Filistin coğrafyasında bir Filistin devletinin kurulması hâlâ sağlanamamıştır.

Bugün bir İsrail devleti vardır ama bir Filistin devleti yoktur. Bu kabul edilebilir bir tablo değildir. Bunun bir an önce çözülmesi lazımdır. Filistin topraklarında en kısa zamanda bir Filistin devletinin de kurulması mutlaka gerçekleştirilmelidir. Bu sağlanmadan o topraklarda barışın ve istikrarın gerçekleşmesi kolay değildir.

Bir an önce bunu gerçekleştirmek lazımdır ama ne yazık ki dünya sistemi, dünyanın güçlü devletleri bu büyük sorumluluğu hâlâ yerine getirmemişlerdir, hâlâ dünya bu noktada ayak sürümektedir. Bunun bedelini de vatan talep eden Filistin halkı ödemek zorunda kalmaktadır. Olayın özü budur

O COĞRAFYA FİLİSTİNLİLERİN KENDİ TOPRAKLARI, KENDİ VATANLARIDIR. O COĞRAFYADA ONLARIN DA BAĞIMSIZ, ÖZGÜR BİR VATAN İÇİNDE YAŞAMAK HAKLARI VARDIR. BU SAĞLANMALIDIR.

1948 yılından beri bir İsrail devleti var, ancak Filistin devleti yok. Filistin halkı var, ancak Filistin halkı, “*sen Ürdünlüsün, sen Suriyelisin, sen Mısırlısın, hadi dağılin burayı boşaltın*” denilerek oradan uzaklaştırmak istenilmektedir. O coğrafya Filistinlilerin kendi topraklarıdır, kendi vatanlarıdır, onların da orada bağımsız, özgür bir vatan içinde yaşamak hakları vardır. Bu sağlanmalıdır.

Bu çözülmeyince Filistin topraklarında kanlı bir çatışma giderek yaygınlaşmakta ve derinleşmektedir. Bu çatışmayı bir an önce sona erdirmenin yolu Filistin devletinin en kısa zamanda gerçekleşmesine uluslar arası diyalog ve görüşme mekanizmaları ile katkıda bulunmaktır. Demokratik laik Filistin Devleti ile İsrail Devletinin barış içinde, ulusal bütünlüklerine karşılıklı saygı anlayışı çerçevesinde birlikte yaşamasını uluslararası güvence altına almaktır. Yapılması gereken iş budur.

BÖLGEDEKİ ARAP DEVLETLERİNİN ÖNEMLİ BİR KISMI BU SORUNUN BİR İSRAİL-ARAP SORUNU HÂLINE DÖNÜŞMEMESİ İÇİN ÖZEN GÖSTERİYORLAR. OLAYI BİR İSRAİL-FİLİSTİN SORUNU OLARAK TUTMAK İSTİYORLAR.

O coğrafyada yaşanan sorun nedir aslında? İsrail-Hamas sorunu mudur? Oradaki sorun yoksa İsrail-Filistin sorunu mudur? Yoksa İsrail-Arap sorunu mudur? Yoksa oradaki sorun Musevi-Müslüman çatışması sorunu mudur? Şimdi bunların hangisidir? Olay hangisine doğru çekiliyor? Hangisine doğru yönlendiriliyor konusu olağanüstü önemlidir.

Ortada bir Hamas, bir de Filistin Kurtuluş Örgütü var. Her ikisi de Filistin halkının örgütü. Filistin Kurtuluş Örgütü de, Hamas da, Filistin halkının bastırılmış, haksızlığa maruz bırakılmış insanların özlemlerine yönelik çalışan iki siyasi kuruluş.

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) ile **HAMAS** arasındaki fark nedir? Bu **HAMAS** tartışması nereden çıkıyor? Yaser Arafat yıllarca Filistin Kurtuluş Örgütünün ve Filistin halkının lideri olarak devam etti. Şimdi ise Mahmut Abbas, “*Filistin halkının temsilcisi benim*” diyor.

FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜNÜN YÖNTEMİ SİLAHLI MÜCADELEDİR. HAMAS İSE, “BU İŞ SİLAHLI MÜCADELE VE CİHAT YOLUYLA OLUR” DİYOR. HAMASIN YÖNTEMİ CİHATTIR.

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Filistin devletini kurmak için silahlı mücadeleye inanmaktadır. **Eğer uluslararası müzakerelerle bu sorun çözülebilmiş olsaydı hiç mesele yoktu, ama bu sağlanamamıştır.** HAMAS’ın yöntemi ise cihattır. HAMAS, “*bu iş silahlı mücadele ve cihat yoluyla olur*” demektedir.

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ), “*İsrail’in bir devlet olarak varlığını kabul edebileceğini*” ifade etmektedir; **HAMAS** ise, hiçbir şart altında, hiçbir şekilde “*bir İsrail devletinin o coğrafyada var olabileceğini kesinlikle kabul etmediğini*” ortaya koymaktadır.

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) “*Ben laik bir Filistin devleti kuracağım*” demekte, **HAMAS** ise “*Ben bir şeriat devleti kuracağım, bir din devleti kuracağım.*” demektedir.

ORTADOĞU'DA BARIŞ VE HUZUR İSTİYORUZ. İSRAİL BARIŞ ORTAMINDA BİR BAĞIMSIZ DEVLET OLARAK DEVAM ETMELİDİR. AMA FİLİSTİN HALKI DA KENDİ BAĞIMSIZ MEŞRU DEVLETİNE EN KISA ZAMANDA SAHİP OLMALIDIR.

Türkiye olarak birtakım sorunlarla karşı karşıyayız. Bu sorunların bir kısmı doğrudan bizim sorunlarımız, bazıları da bölgedeki başka ülkelerin sorunlarıdır. Onlar da bizi ilgilendiriyor, oralarda da belli çözümleri tercih ediyoruz.

Türkiye olarak, CHP olarak;

- Bu çatışma çerçevesinde şiddetin, terörün sivil insanlara yönelik olarak kullanılmasını kesinlikle kabul etmiyoruz.
- Sivil halka yönelik şiddeti, terörü, intihar eylemlerini, kentlerin içindeki masum insanlara yönelik şiddeti kesinlikle ret ediyoruz.
- Silahlı yöntemle savaşa bir yere varmak mümkün değildir Çatışmalara bir an önce son verilmesini istiyoruz.
- İsrail'in de Filistin'in de devlet kurma hakkının gereğinin yerine getirilmesini, bir an önce dünya ülkelerinin devreye girmesini ve bu konuyu çözmesini bekliyoruz.

GEREKSİZ YERE KAN AKMASIN, TERÖR OLMASIN, MASUM İNSANLAR ÖLDÜRÜLMESİN, BİZİM ANLAYIŞIMIZ BU. BU DOĞRULTUDA DA HER TÜRLÜ KATKIYI, DESTEĞİ VERMEYE HAZIRIZ.

Bizim başka sorunlarımız da var. Kıbrıs mesela bizim sorunumuz. Kıbrıs'ta yaşayan Türk toplumu, Rum toplumu; Yunanistan-Türkiye, hepimiz bu sorunun doğrudan tarafıyız. Ancak sormak gerekir, acaba bu sorun ne ölçüde komşularımızın da sorunu hâline dönüşmüştür?

Bu coğrafyada beraber bulunduğumuz bir sürü ülke var. İsrail var, Hamas ve Filistin Kurtuluş Örgütü var, Ürdün var, Suriye ve Mısır var. Onlar Kıbrıs sorununa nasıl bakıyorlar. Kıbrıs sorununa niye öyle bakıyorsun, niye böyle bakıyorsun diye bir tartışma yapabiliyor muyuz? İçimizden geçiyor, bazen söylüyoruz da ama değişen bir şey oluyor mu?

Onlar, Türkiye ile Yunanistan, Kıbrıs'taki Türk toplumu ile Rum toplumu arasındaki sorun diyorlar ve ona göre ilişkiler kuruyorlar, ona göre temaslar yapıyorlar. Mısır, daha dün Rum yönetimine petrol araması için yetki verdi. Aralarında KKTC'yi tanıyan tek bir ülke yok. Niye böyle oluyor?

Herkesin uluslararası ilişkilerde izlediği kurallar var. Herkes bölge istikrarıyla ilgili, kendi yararlarıyla ilgili bir değerlendirme yapıyor, senin sorunun benim sorunum diye kafasında ayrımı gözetiyor ve onun gereğini yerine getiriyor.

Bizim PKK sorunumuz var. PKK sorunu karşısında ne diyor bu dost ülkeler.? O senin sorunun, kolay gelsin diyorlar. En iyi niyetli olanı böyle. Onun ötesinde ilişkiler geliştirenleri var, destek verenleri var, engel çıkaranları var.

Bunu şunu için söylüyorum: Uluslararası sistemde her ülke öncelikle kendisinin ulusal yararlarını, çıkarlarını, istikrarını gözeterek, kendisiyle ilgili sorunları temel alarak, başkasının sorunlarına sahip çıkma heveslerine dizgin vurarak kendisini güvence altına alır. Ulusal yararlarını gerçekleştirmeye çalışır; olması gereken de budur.

TÜRKİYE BU TARTIŞMA İÇİNDE CİHAD ANLAYIŞINI BENİMSEYEN, LAİK DEVLET ANLAYIŞINI VE BAĞIMSIZ İSRAİL DEVLETİNİ REDDEDEN HAMAS'IN ANLAYIŞINA SAHİP ÇIKARAK, “NE KENDİ YARARINA, NE FİLİSTİN HALKININ YARARINA, NE DE ORTADOĞU BARIŞININ YARARINA” HİZMET ETMEK DURUMUNDA OLAMAZ.

Biz, bu bölgedeki her sorunu, bizim olmayan sorunları da çözmeye kalkar isek, her sorunun tarafı hâline dönüşmeye başlarsak, o sorun senin sorunun değil, benim sorunum dersek, zaman zaman açmazla karşılaşabiliriz, ulusal çıkarlarımıza zarar verebiliriz. Belki bu tür davranışlar sonucu o sorunun acısını çeken insanlar seni çok alkışlarlar, baş tacı ederler ama, on yıllardır çözülmeyen o sorunun bir parçası hâline dönüşerek, seninle birlikte senin ülken de o sorunların, sıkıntıların altına girmiş olur.

Bu dış politikanın bir temel gerçeğidir. Herkes birbirleriyle ilişkisini, dayanışmasını bilecek. Elbette Gazze’de yaşanmış olan acı olaylar karşısında tavır takınmak, neyin yanlış, neyin doğru olduğunu söylemek, izlenen yöntemin kabul edilemez olduğunu ifade etmek herkesin ve özellikle Türkiye’nin öncelikli bir görevidir. Bunu yapmak zorundayız, bunu yaparız.

Ama bizim o sorunun bir parçası hâline dönüşmemiz, o sorunun bir tarafı hâline gelmemiz bambaşka bir şeydir. Bizim Ortadoğu’daki bu sorunun bir parçası hâline dönüşmemiz yanlıştır, hele o sorunun tartışmalı taraflarından birisi hâline gelmemiz hiçbir şekilde kabul edilemez. Türkiye bu tartışma içinde Filistin halkı için de bir ayrı kesim olarak ortaya çıkan Hamas’ın anlayışıyla, çizgisiyle özdeşleşerek, ona sahip çıkarak ne kendi yararına ne Filistin halkının yararına ne Ortadoğu barışının yararına hizmet etmek durumunda olamaz.

FİLİSTİN HALKI BİR AN ÖNCE KENDİ ASKERİ GÜCÜNÜ, SİYASİ İRADESİNİ, DİPLOMATİK YAKLAŞIMINI ORTAYA KOYACAK TEK BİR GÜCE BİR AN ÖNCE KAVUŞMALIDIR.

Şimdi Filistin’de iki ayrı güç, iki ayrı etkinlik alanı, iki ayrı strateji, iki ayrı siyasi anlayışı ve zihniyeti var. Bunlardan birisi müzakerede muhatap olarak alındığı zaman öbürü devreye girip onu bozma imkânına sahip oluyor, bir türlü uzlaşma ve anlaşma gerçekleştirilemiyor. Biz Ulusal Kurtuluş Mücadelemiz sürecinde ilk etap da bunu gerçekleştirdik. Halkın iradesini temsil eden TBMM’in kararları ve denetimi altında muhtelif, kendi başlarına bağımsız olarak faaliyet gösteren milis güçlerinin faaliyetlerine son verdik, Ulusal Orduyu kurduk, ordu disiplinine uyan herkesi o çatı altında topladık.

Filistin halkının da bir an önce kendi askeri gücünü, siyasi iradesini, diplomatik yaklaşımını ortaya koyacak tek bir güce bir an önce kavuşmasının sağlanması gerekiyor. Bunun eksikliği, tabloyu çok karıştıran, çözümü olanaksızlaştıran çok bir temel unsurdur.

DAVOS’UN TEMEL YANLIŞI, ŞİMON PERES’İN KARŞISINA ONUNLA HESAPLAŞMAK ÜZERE TÜRKİYE CUMHURİYETİ BAŞBAKANININ ÇIKMAYA TALİP OLMASIDIR.

Türkiye oradaki tartışmada doğrudan bir tarafı hâline dönüşmekten uzak durmalıdır. Türkiye, İsrail ile bu konuyu tartışacak muhatap olarak görülmemelidir. Türkiye, Ortadoğu’da İsrail ile bu tartışma ve çatışmayı sürekli sürdüren bir ülke konumunda olmamalıdır. Bu nedenle, Davos’un temel yanlışı Şimon Peres’in karşısına onunla hesaplaşmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Başbakanının çıkmaya talip olmasıdır.

Elbette bizim bu konuda düşüncelerimiz var, söyledik, hiç kuşku yok her yerde de söyleriz. Ama bu tartışmayı Türkiye-İsrail tartışması hâline dönüştürmek belki birilerine içeride geçici bir siyasi ilgi havası doğurabilir, belki bu durum kendisinin kısa vadeli siyasi hesapları açısından uygun görülebilir, ama bilinmelidir ki bu duygunun sonu hüsrandır, bu durum Türkiye'nin çıkarları ve yararları açısından fevkalade gereksiz ve yanlış sonuçlar doğurur.

TÜRKİYE BU SORUNU SAHİPLENME GÖRÜNTÜSÜ İÇİNE GİREREK BUNU ÇÖZME ŞANSINI NE YAZIK KI ARTIRMIYOR, TAM TERSİNE O KONUDA BELKİ VAR OLAN ŞANSINI DA ORTADAN KALDIRIYOR.

Elbette bu durumun, "bölgeyle derin ilişkilerimiz var, tarihi ilişkilerimiz var, bu bölge bizden sorulur, bu bölgedeki yanlışlıklara biz engel olacağız" duygularını taşıyan yüreklere büyük bir ferahlık getiriyor olması mümkündür, ama dış politika bu anlayışla sürdürülmez. Bakınız, İsrail'in Ankara Büyükelçisi daha dün çıktı dedi ki "*AKP'nin dış politikasını AKP tabanı mı belirliyor?*" Bu çok acı bir tespittir ve bir büyükelçinin bulunduğu ülke dış politikasına yönelik olarak yapması doğal karşılanamayacak bir tespittir.

BİZ, BU ÇATIŞMANIN DİN ÇATIŞMASI BOYUTUNDA YOĞUZ, MUSEVİ-MÜSLÜMAN ÇATIŞMASININ BİR TARAFI OLAMAYIZ, OLMAMIZ SÖZ KONUSU DEĞİL.

Bugün için söylemiyorum, 1492'den beri biz, bu çatışmanın din çatışması boyutunda yoğuz, Musevi-Müslüman çatışmasının bir tarafı olamayız, olmamız söz konusu değildir. Osmanlı zamanından beri Türkiye kendisini hiçbir zaman Müslüman-Musevi çatışmasının bir tarafı gibi hissetmemiştir. Çok doğal olarak kendisine barış içinde yaşayacağı yurt arayan bütün insanlara, bu arada Musevilere kollarını açmıştır ve bundan da hiçbir zaman pişmanlık duymamıştır, hiçbir zaman zarar da görmemiştir. 1492'de de böyle, 1940'lı yıllarda da böyle olmuştur.

Hitler zulmünden kaçan Museviler sığınacak ülke olarak Türkiye'yi görmüşler, Türkiye'ye gelmişlerdir. Mustafa Kemal de onları baş tacı etmiştir, onları üniversitelerde, toplumsal yaşamımızın farklı her alanında değerlendirmiştir.

Bu kültürün içinden geçiyoruz. Ne imparatorluk döneminde ne cumhuriyet döneminde bizim hiçbir zaman insanların dinî inancından dolayı onları dışlayıcı bir tavır içine girmemiz söz konusu değildir, hiçbir zaman olmamıştır. Bu son dönemde de daima böyle gitmiştir.

TÜRKİYE'DE YAŞAYAN MUSEVİ VATANDAŞLARIMIZ KENDİLERİNİ TÜRK OLARAK HİSSETMEKTEDİRLER. ONLARIN DİNİ FARKLIDIR AMA ONLAR BU DEVLETİN SİZDEN BİZDEN HİÇBİR FARKI OLMAYAN SAYGIDEĞER VATANDAŞLARIDIR.

Onları bir başka gözle anlamamız mümkün değildir, bize yakışmaz, böyle bir şey düşünülemez. Bakın, Musevi cemaatinin sözcüsü iki gün önce bir açıklama yaptı, diyor ki: "*Biz kimseden imtiyaz istemiyoruz, azınlık statüsü falan da istemiyoruz, Lozan'ın haklarını falan da istemiyoruz, biz demokrasi ve hukuk devleti içinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmanın gereğinin yerine getirilmesini istiyoruz.*" Bu yurttaşlarımızı dışlar gibi bir görüntü verecek her türlü yaklaşım fevkalade yanlıştır, tehlikelidir, hiçbir şekilde kabul edilemez.

Bu bir yasak sahadır, siyaset için yasak sahadır. Oradan gelecek olan siyasi yararın kimseye hayrı yoktur, eksik olsun o siyasi yarar.

BUGÜN, GAZZE'DE O ÇOCUKLARIN ÜZERİNE BOMBALARI ATAN PİLOTLAR KONYA'DA EĞİTİLMEKTEDİR, BUNUN ANLAŞMASI DA BU HÜKÜMETİN ONAYIYLA YÜRÜMEKTEDİR.

Biz Ortadoğu sorununa bakarken şunları unutamayız: Bizim İsrail ile de ilişkilerimiz var, devam edecek. Bunu geçmiş için söylemiyorum, bugünkü hükümet için söylüyorum. İsrail ile ilişkilerimizin en yoğunlaştığı dönemin yaşandığı dönem bu son dönemdir. Bu hükümetin katkılarıyla, imzasıyla İsrail ile ilişkiler olağanüstü bir düzeye çekilmiştir. Bugün, Gazze'de o çocukların üzerine bombaları atan pilotlar Konya'da eğitilmektedir, bunun anlaşması da bu hükümetin onayıyla yürümektedir. Askeri modernleşme projeleri İsrail ile bu hükümet tarafından yapılmış ve yürütülmektedir. Birçok alanda en ileri düzeyde işbirlikleri bu hükümet döneminde ortaya konulmuştur.

BİZ SADECE GAZZE'DE OLANLAR İÇİN DEĞİL, GAZZE'DE ÖLDÜRÜLEN 600'Ü ÇOCUK, 1 300 FİLİSTİNLİ İÇİN ÜZÜLMÜYORUZ. BİZ AYNI ZAMANDA IRAK'TA BUSH YÖNETİMİNİN YARATTIĞI KATLIAM ORTAMINDA ÖLDÜRÜLEN 1 MİLYON MÜSLÜMAN İÇİN DE ÇOK DERİNDEN ÜZÜLÜYORUZ.

Gazze'de olanlar karşısında vicdanların sızlamaması, üzülmemek mümkün değildir. Ancak, insan düşünmeden edemiyor. Acaba, Gazze'de öldürülen çocuklar için gözyaşı dökenler, o 1 milyon kişinin, 1 milyon Müslümanın Irak'ta öldürülmesine yol açan süreç karşısında nasıl tavır takınmışlardı?

- **1 Mart Tezkeresi'nin geçmesinin önlenmesi Cumhuriyet Halk Partisinin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.**
- **Ortadoğu halkına Bush'un bölgede ABD çıkarlarına dönük olarak dizayn edilmiş olan Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) düzeninin dayatılması karşısında Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz mücadele ederken, birileri de Bush düzeni içinde BOP'un Başkan Yardımcılığı görevini yapmakla iftihar ediyorlardı.**
- **Bu bölgede 2003'ten beri öldürülen Gazze'dekiler dâhil olmak üzere işlenen bütün cinayetlerin altında bu işbirliği anlayışı yatmaktadır. Siz böyle bir iş birliğinin sorumluluğundan Gazze'de 1 300 kişi öldü, bunu kabul edemem diyerek yüksek perdeden konuşarak kalkamazsınız.**
- **Bu temel bir gerçek yani lafla bu iş olmaz, uygulamayla bu iş olur. İsraili pilotlar Konya'da eğitilmeye devam ediyor, Türkiye'de eğitilmeye devam ediyor, sen ne konuşuyorsun.**
- **Türkiye'de şehitler, Türkiye'de PKK saldırısıyla şehitler verilirken o şehit cenazelerinin hiçbirisinde bu teessürü görmek imkânını bulamadık.**
- **Türk askerinin başına Süleymaniye'de çuval geçirilirken devletin onuru sözü nerede idi?**
- **Devletin şerefini, onurunu konuşmak isteyenler İsrail'e karşı konuşmakla bunu gerçekleştiremezler. Gerektiği zaman Bush'a karşı konuşacaktın, Bush'a.**
- **Türk askerine saldırır yapılınc bu saldırı konusu gündeme geldiği zaman "Amerika'ya gittiğimde bu konuyu Bush'la konuşacağım" demek Türkiye'nin**

HAMAS, PKK GİBİ BİR TERÖR ÖRGÜTÜDÜR, TERÖR ÖRGÜTLERİ LİSTESİNDEN ÇIKARTILMASINI TALEP ETMEK ŞAŞKINLIKTIR.

Başbakan bu ortamda ilginç şeyler söyledi. Mesela dedi ki “*Hamas’ı terör örgütü listesine alan Amerika’nın, Avrupa Birliği’nin bu listeyi gözden geçirmesini istiyorum.*” Başbakan’ın bu sözlerinin hangi çıkara, hesaba, amaca hizmet edeceğini anlamak gerçekten kolay değildir. Zira terör örgütleri listesinde Hamas da var, PKK da var.

Şimdi, Başbakan Hamas’ı terör örgütleri listesinden çıkaralım diyor. Peki Hamas ne diyor? **HAMAS “Ben cihat yoluyla burada İsrail devletini ortadan kaldırmak için sonuna kadar mücadele ederim, bunun için de pastanelerdeki öğrencileri otobüslerindeki yaşlı insanları öldürmekte bir sakınca görmem”** diyor. Bunu biz bir hak olarak Türkiye Cumhuriyeti adına vermeye kalktığımız zaman bunun nelere yol açacağını hesabını “Başbakan yaparak mı böyle konuşuyor?, yapmadan mı konuşuyor?” anlamak mümkün değil.

BAŞBAKAN’IN ÜLKEYE ONURLA HİZMET EDEN VE ETMEKTE OLAN DİPLOMATLARIMIZI AŞAĞILAR ÜSLUPLA KONUŞMASINI ŞİDDETLE KINIYORUZ, KENDİSİNİ AYIPLIYORUZ.

Bu arada Başbakan sözün nereye gideceğini idrak etmeden gereksiz yere onu bunu suçlayarak Türkiye Cumhuriyeti’nin ulusal çıkarları için verilen her görevi şerefle, başarıyla yapmış olan insanları düşman suçlar gibi hakarete tabi tutmakta, hedef hâline getirmektedir. Başbakana bu tavrın hiç ama hiç yakışmadığını söylemek isterim.

Türkiye Cumhuriyeti’nin diplomatları bu devletin diplomatlarıdır. Ta millî mücadeleden beri onlar her türlü sıkıntı içinde bu devlete hizmet etmenin mücadelesi içinde olmuşlardır. Ta Mudanya Mütarekesi’nden Lozan’dan, Kıbrıs müzakerelerinden, Cenevre’den günümüze kadar her yerde diplomasi masasında görev yapmışlardır. Gerektiği zaman Ermeni katliamına hedef seçilerek canlarını ödeyerek görev yapmışlardır.

Bu insanlara üç kuruşluk siyasi destek adına hakaret etmek, karalamaya çalışmak bir Başbakana yakışmaz. Başbakanın bu devlete şerefle hizmet etmiş olan insanlara saygı göstermesi, onlara değer vermesi öncelikle bulunduğu yerin yüklediği bir görevdir, sorumluluktur.

AKP İKTİDARININ GAZZE OLAYLARINDA İZLEDİĞİ YANLIŞ POLİTİKALAR, TÜRKİYE’NİN İMAJINA VE SAYGINLIĞINA ZARAR VERDİ

Hükümetin Gazze olayları dolayısıyla izlediği politika, ne yazık ki yaşanan acılara son verme konusunda hiçbir somut sonuç vermemiş; aksine, Türkiye’nin dış politikasıyla ilgili çok ciddi tartışmaların açılmasına yol açmıştır. Bir anlamda Türkiye Gazze’deki bombalamalardan zarar gören ülke hâline gelmiştir. Türkiye’ye bomba düşmemiştir ama Gazze’ye düşen bombalar Türk ekonomisinin tutarlılığını, güvenilirliğini ciddi şekilde tartışmaya açmıştır.

Türk dış politikası ahlaki ve insani temellere dayanır. Bölgede istikrarı her şeyin üzerinde tutarız. Bölgedeki çatışmaların bir an önce sona erdirilmesi için her türlü görevi, üzerimize düşen her türlü görevi yerine getiririz ama Türkiye'nin bu bölgedeki çatışmaların bir parçası hâline dönüşmeme konusunda çok temel bir ilkemiz vardır. Bu, cumhuriyetin bize devrettiği, emanet ettiği bir ilkedir.

O tartışmalarda kim haklı, kim haksız bunu söyleriz, haksızlıkları ortadan kaldırmaya çalışırız ama hiçbir zaman Türkiye'yi o tartışmaların bir parçası hâline dönüştürmeyiz, buna izin vermeyiz.

Hükümetin bu konuda ölçüyü kaçırdığı, kendi iç dünyasına özgü tercihlerini ortaya koymaya başladığı anlaşılmaktadır. Avrupa Birliği daha 2006 yılında Hamas'ın bir terör örgütü olduğunu ilan etmiştir. PKK'dan önce Hamas'ın bir terör örgütü olduğunu ilan etmiştir ve bu ilanın altında Türkiye'nin de imzası vardır, Türkiye de bunu kabul etmiştir.

AKP iktidarı ile Türkiye, Hamas sözcülüğüne, savunmacılığına çıkmış gibi gözükmektedir. Bunun ciddi sonuçları olur.

3.2.2.- ABD İLE İLİŞKİLERİMİZ

a.- GN. BAŞKAN DENİZ BAYKAL'DAN ABD BAŞKANI OBAMA'YA VERİLEN GÜÇLÜ MESAJ

ABD Başkanı Sn. OBAMA ile başbaşa, tercümanlıksız olarak yaptığı 7 dakikalık ikili görüşmede Genel Başkan Deniz BAYKAL aşağıdaki hususları vurgulamıştır:

-“21. yüzyılda bizim görevimiz, modernleşme ile demokrasiyi birbirini engelleyen değil, birbirini besleyen, birbirine destek olan biçimde işletmektir, çalıştırmaktır. Bu beraberliği sürdürmenin bazı temel gerekleri vardır. Onlardan birisi laiklik ilkesini sahiplenmek ve onu önemsemek ve özenle korumaktır”

-“Türkiye’yi laik bir toplum olarak anlamak ve o şekilde desteklemek lazımdır. Bu beraberliği modernleşmeyle demokrasiyi birbirine destek veren süreçler olarak işletmenin bir başka gereği de yargıyı bağımsız tutmaktır. Yargı Türkiye’de modernleşmenin, laikliğin ve demokrasinin güvencesidir...”

-“Üçüncü temel nokta basın özgürlüğüdür. İletişim ve basın özgürlüğüdür. Demokrasiyi besleyen ana olayların başında iktidara teorik olarak ve fiilen uygulamada etkin bir şekilde muhalefet etme imkanının var olmasıdır. Bu noktalardaki çok sağlam bir güvence Türkiye’nin AB’ye tam üye olmasıdır”

Sayın Başkan. Şimdi 21. yüzyılda bizim görevimiz bu modernleşme ile demokrasiyi birbirini engelleyen değil, birbirini besleyen, birbirine destek olan bir biçimde işletmektir, çalıştırmaktır.

Bu beraberliği sürdürmenin bazı temel gerekleri vardır. Onlardan birisi laiklik ilkesini sahiplenmek ve onu önemsemek, ve onu özenle korumaktır.

Bu çerçevede Dışişleri Bakanı Sayın Bayan Clinton’un yaptığı açıklama Türkiye’de çok olumlu karşılandı. Türkiye’ye bu gözle bakmanın gerekli olduğunu düşünüyoruz.

Türkiye’yi laik bir toplum olarak anlamak ve o şekilde desteklemek lazımdır.

Bu beraberliği modernleşmeyle demokrasiyi birbirine destek veren süreçler olarak işletmenin bir başka gereği de yargıyı bağımsız tutmaktır. Yargı Türkiye’de modernleşmenin güvencesidir, laikliğin güvencesidir. Ve demokrasinin güvencesidir.

Üçüncü temel nokta basın özgürlüğüdür. Medya ve basın özgürlüğüdür. Demokrasiyi besleyen ana olayların başında iktidara teorik olarak ve fiilen uygulamada etkin bir şekilde muhalefet etme imkanının var olmasıdır.

Bu noktalardaki çok sağlam bir güvence Türkiye’nin AB’ye tam üye olmasıdır. Eğer Türkiye AB’ye tam üye olursa işte o zaman laikliğinde, işte o zaman yargının bağımsızlığının da, işte o zaman muhalefetin, iktidara muhalefet etme hakkının da güvencede olması sağlanır.

b.- BAŞKAN OBAMA'NIN TBMM'DE YAPTIĞI KONUŞMANIN ANA HATLARI

İLK ZİYARET MÜTTEFİKE: Bu, ABD Başkanı sıfatıyla yaptığım ilk ülke ziyareti. Bana ziyaretimi Ankara'ya ve İstanbul'a devam ettirmeyi bir mesaj vermek için yapıp yapmadığımı soranlar oldu. Buna cevabım çok kolay: Evet, Türkiye ABD'nin önemli bir müttefikidir.

ATATÜRK'ÜN MİRASI LAİK DEMOKRASİ: Bu sabah Atatürk'ün, ülkenizin kurucusunun mezarını ziyaret ettim. Bu ziyaretten, kendisi adına inşa edilmiş olan bu anıttan çok etkilendim. Kendisi tarihin şeklini değiştiren bir liderdir. Ama Atatürk'ün yaşamına ait en büyük anıt hiçbir şekilde taştan ya da mermerden inşa edilemez. Kendisinin bırakmış olduğu en büyük miras Türkiye'nin canlı, laik demokrasisidir ve bu Meclis de bunun devamını sağlamaktadır.

AB ÜYELİĞİNİZİ ŞİDDETLE DESTEKLİYORUZ: 21. yüzyılın güçlükleriyle başa çıkabilmek için tamamen birleşmiş, özgür ve barışçıl Avrupa hedefliyoruz. ABD, Türkiye'nin AB üyeliğini şiddetle desteklemektedir. Türkiye, Avrupa'ya sadece boğaz üzerindeki köprülerle bağlı değil, bunun çok ötesinde bir bağlılığı var.

BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ: Önemli ilerlemeler kaydettiniz. Türkiye'nin çok zor siyasi reformlar gerçekleştirdiğini biliyorum. Son birkaç yılda içinde DGM'leri kapattınız, yetkileri birleştirdiniz, ceza yasası reformları yaptınız. Basın özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü adına gelişmeler sağladınız. Kürtçe yayınlara başladınız. Aynı zamanda bu sinyali, yeni devlet Kürt televizyonu adına yapılan gelişmeleri de dünya saygıyla izlemektedir.

RUHBAN OKULU'NU AÇIN: Yapılan bu yeni yasaların, bu ivmenin devam ettirilebilmesi için uygulamaya geçmesi lazımdır. İnanç özgürlüğü sayesinde sivil toplum canlanarak, devleti güçlendirir. Bu nedenle Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılması gibi eylemlerin son derece güçlü sinyaller vereceğini düşünüyoruz.

AZINLIK HAKLARI VE TEN RENGİ: Azınlık hakları sayesinde halk, her türlü katkıdan her bireyiyle yararlanma fırsatı bulacaktır. Bunu geldiğim ülkenin başkanı sıfatıyla söylüyorum. Benim ten rengime sahip birinin oy hakkına bile sahip olmadığı bir ülkeden bahsediyorum, nerede kalmış ki başkan olması... Hepimizin değişmesi gerekiyor.

GEÇMİŞLE BARIŞIN, SINIRLARI AÇIN: Geçmişimizle nasıl başa çıkacağız, bunu bilmemiz gerekiyor. ABD, halen kendi bazı karanlık dönemini ele alma sorunlarıyla baş başa. Ülkemizde kölelik geçmişi, ayrımcılık geçmişi var. Amerikan yerlilerinin nasıl müdahalelere maruz kaldığını da biliyoruz. Tarih her zaman trajik gerçeklerle dolu ama geçmiş çözümlenemezse omzumuzda büyük bir ağırlık oluşturur. Her ülkenin bu anlamda geçmişiyile barışması ve daha iyi geleceğe yönelmesi gerekmektedir.

Bu Meclis'te konuşurken, 1915'te yaşanan kötü olayları da gündeme getirmek lazım. Bunlar benim çözeceğim değil, Ermenilerin ve Türklerin birlikte çözeceği sorunlardır. Türk ve Ermeni halkları dürüst, açık ve yapıcı bir şekilde bu süreci ele almalıdır. Bu anlamda, açılan sınırlar, Türk ve Ermeni halklarının tekrardan daha barışçıl ve refah içinde bir geleceğe adım atmalarını sağlayacaktır.

KIBRIS'TA İKİ TOPLUMLU FEDERASYON: Kıbrıslı liderler yaptıkları taahhütlerle, müzakerelere girme yönünde çabalarda bulundular. BM ve ABD, birleşmiş iki taraflı, iki toplumlu bir federasyon adına yapılacak çalışmaları destekleme hedefindedir.

ORTADOĞU'DA BARIŞ: Ortadoğu'da İsrail ile komşuları arasında devam eden barışı hedefliyoruz. ABD, iki devlet hedefini, İsrail ve Filistin devletini desteklemektedir. Hem İsraililer hem de Filistinliler ileri adımlar atmalı ve güveni sağlayacak adımlardan çekinmemeli, taahhütlerine uymalıdır.

İRAN SEÇİMİNİ YAPACAK: Biz terörün kullanımını dışlamalıyız ve İsrail'in güvenlik kaygılarının meşru olduğunu da takdir etmeliyiz. Bölgenin barışı tabii ki İran'ın nükleer silah heveslerinden vazgeçmesiyle sağlanabilir. İran seçimini yapacak... Daha iyi bir gelecek mi oluşturmak istiyorlar halkları için, yoksa silahlara mı yönelmek istiyorlar?

PKK'YI DESTEKLEMİYORUZ: Irak, Türkiye ve ABD'nin ortak terörizm tehdidiyle karşı karşıya kalmaları söz konusu. El Kaide bunlardan bir tanesi. Irak'ı bölmeye çalıştı. Bu kapsamda PKK da var.ABD Başkanı ve NATO müttefiki sıfatıyla ne PKK'yı ne de bir terörist örgütü destekliyorum. Burada, işbirliğine yönelik bağların kurulması Irak hükümeti, Irak'ın Kürt liderleri ve Türkiye arasında sağlanması önemli.

ABD İSLAM'LA SAVAŞTA DEĞİL: ABD, hiçbir zaman İslam'la savaşta değildir, olmamıştır, olmayacaktır. Esasen, Müslüman dünyasıyla ortaklığımız kritik öneme sahiptir. ABD'nin müslüman toplumlarla olan ilişkisi, Müslüman dünyayla ilişkisi sadece terörizm karşıtlığıyla sınırlanamaz. Biz bu sürece daha kapsamlı dahil olmayı istiyoruz.

YANGINA KÖRÜKLE GİDEMEZSİNİZ: Biz, ABD olarak dostluk elini herkese uzattık. Bir Türk atasözü vardır. Yangına körükle gidemezsiniz. Tabii ki bazılarını güçle karşılık verilmesi lazım ama güç tek başına sorunları çözemez.

DOĞU İLE BATININ ORTASINDA: Siz medeniyetlerin ortasında, tarihin dalgalarından etkilenen bir ülkesiniz. Medeniyetlerin bulunduğu, farklı kültürün bir araya geldiği bir yerleşimdesiniz. Ülkeyi bir yöne ya da diğer yöne çekmek isteyenler olabilir. Ama ben inanıyorum ki, bu kişiler şunu anlamıyorlar. Türkiye'nin büyüklüğü, her şeyin ortasında olmasından kaynaklanıyor. Burası, Doğu ile Batı'nın birleştiği bir yer. Kültürünüzün güzelliği, tarihinizin zenginliği ve demokrasinizin gücü beraberinde geleceğe yönelik ümitleriniz, Türkiye'yi Türkiye yapıyor.

TÜRKOĞLU VE OKUR VURGUSU: Ülkelerimiz ve halklarımız arasındaki bağlar derinleşti. Giderek daha fazla Türk kökenli Amerikalı ABD'de yaşıyor ve başarılar kazanıyor. Basketbolsever olarak Hidayet Türkoğlu ve Mehmet Okur'un başarılarını keyifle seyrediyorum.

ABDÜLMECİT'İN MERMER PLAKASI: Ankara'daki gibi biz de kurucumuza büyük bir anıt yaptık. Herkes George Washington'a ve onun kurduğu ülkeye saygılarını göstermek için bu çabayı gösterdiler. Bunlardan bir tanesi de İstanbul'dan geldi. Osmanlı Sultanı Abdülmecit bize bir mermer plaka gönderdi. Bu anıtın inşasına yardımcı olmak için. Burada bir şiir yazılıydı. Arkadaşlığımızı, ülkelerimiz arasındaki dostluğu güçlendirmek için yazıyordu. Onlar yazıldığından bu yana 150 yıl geçti. Ülkelerimiz pek çok anlamda farklılaştı ama dostluğumuz güçlendi ve müttefikliğimiz devam ediyor.

Başkan OBAMA'nın konuşmanın samimi ve içtenlikli olduğu, ancak son derece daha evvelden belirlenmiş bir çerçeve içinde yapıldığını belirtmek gerekir. Halkın iradesini temsil eden TBMM kürsüsünde Başkan OBAMA'nın bir anlamda Türkiye'nin "kırmızı çizgileri" olarak belirlenmiş olan bazı konuları, hükümetler arasında diyalog ve uzlaşma mekanizmalarını çalıştırmadan dile getirmiş olması, ABD ve TÜRKİYE arasında karşılıklı güven ve saygıya, çok yakın ittifak ilişkilerine rağmen Türkiye-ABD ilişkilerinde önümüzdeki günlerde daha çok bilgi ve görüş alışverişine ihtiyaç duyulacağını ortaya koymaktadır.

3.2.3.- AVRUPA BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLERİMİZ

a.- DENİZ BAYKAL'IN BRÜKSEL ZİYARETİ.

AB ÇERÇEVESİNDE ÇEŞİTLİ TEMASLAR İÇİN BRÜKSEL'E GİDEN DENİZ BAYKAL, CHP AB TEMSİLCİLİĞİNDE DÜZENLEDİĞİ BASIN TOPLANTISINDA, "AB YETKİLİLERİ BİZİM TUTUMUMUZU ÇOK İYİ BİLİYORLAR. HÜKÜMETİN BİZE YÖNELİK SUÇLAMALARINA TERCÜMAN OLMUYORLAR" DİYEREK GÖRÜŞLERİNİ ŞÖYLE AÇIKLADI;

"Bu anayasa hepimizin anayasasıdır. Anayasamızda Türkiye Cumhuriyeti, milletin kimliği, niteliği açıkça ifade edilmiştir. Hükümet, bu ifadenin 'Türk milleti' lafından kurtulma arayışı içindeyse, bunu bilelim. Bizim böyle bir çabamız yok. Bizim milletimizin adı konusunda bir tereddütümüz yok. Biz Türk milletiyiz. Bizim Türk milleti olmamız, milletimizi oluşturan kesimlerin ayrı etnik kimliklere sahip olmasına engel değildir. Bizim Arnavutlarımız da var. Mehmet Akif'in kendisi Arnavut. İstiklal Marşını yazan insanın Arnavut olması Türk milleti hevesine engel olmuş mu? Arap'ımız da var, Çerkez'imiz de var. Gürcü'sü, Abhaz'ı, Kürt'ü de var. Bir Arnavutluk devleti var, orada da Türk kökenli Arnavutlar var. Onlar da Arnavut milletinin bir parçası. Artvin'de Gürcüler var, hemen yanında da Gürcistan var. Dostlar, kardeşler. 'Türk demeyelim' sağlıklı bir yaklaşım değil. Türk lafı dışlayıcı değildir. Türk milletinin içinde yer alan insanların kökenleri farklı olabilir. "

GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLARKEN, "BİR DE DENİZ FENERİ OLAYINDA ORTAYA ÇIKAN BÜYÜK YOLSUZLUK TEZGAHININ KENDİSİNİ GÖSTERDİĞİNİ" BELİRTEN DENİZ BAYKAL, SÖZLERİNİ ŞÖYLE SÜRDÜRDÜ:

"İnanılır gibi değil. İnsanların en masum yardımseverlik duyguları istismar edilerek, toplanan paralar kuryeler aracılığıyla Türkiye'ye taşındı, şirketler, televizyonlar kuruldu. Bunu yapan insanlar hükümetin yakınları, tanıdıkları, bildikleri, içli-dışlı oldukları insanlar. Bu işlerde yer almış olan birisi şimdi RTÜK'ün başında, bu hükümet tayin etti. Bu faaliyeti sergileyen derneğe kamu yararı statüsünü bu hükümet verdi. Mehmetçik Vakfına tanınmayan vergi kolaylıkları o derneğe bu hükümet tarafından tanındı. Bu faaliyet resmi himaye altında gerçekleşmiştir ve şu anda da resmi himaye altındadır. Çok acı bir olaydır. İnsanlarımızın inanç ve güvenlerini sarsmıştır. Din, iman diye siyaset yapanlara karşı yeni bir uyanış Türkiye'de ve Avrupa'da kendisini göstermeye başlamıştır. İnsanlarımız ucuz tuzaklarla, boş sözlerle yönlendirilemez hale gelmişlerdir, ama bunun için çok ağır bir bedel ödenmiştir."

Genel Başkan Deniz Baykal, Avrupa'daki Türklerin sorunlarına ilişkin bir soru üzerine, "Avrupa'daki Türklerin sorunlarının kendilerini çok yakından ilgilendiren bir konu olduğunu, son zamanlarda ortaya çıkan mağduriyet olaylarıyla da yakından ilgilendiklerini" söyledi. Baykal, "Arkadaşlarımız defalarca Avrupa'ya geldiler. Almanya'daki mağdur temsilciler Türkiye'ye geldiler, ben gördüm. Parlamentoda girişimler yaptık. Maalesef Türk hükümetini bu konuda harekete geçirmek mümkün olmadı. Yapılması gereken çok şey var. Bu konuyu CHP olarak yakından takip ediyor ve sahipleniyoruz. CHP iktidarında bu konuda atacağımız çok somut adımlar var" dedi.

Deniz Baykal, bir başka soru üzerine, demokratikleşme konusunda CHP'nin nasıl bir anlayış içinde olduğunu ortada olduğunu ifade etti. Gerçek demokratikleşmeye hizmet edecek her ciddi projenin CHP'yi yanında bulacağını belirten Baykal, "ne söylediklerini bildiklerini, sözlerinin arkasında olduklarını" kaydetti.

"SÖZLERİMİZİN HAKLI VE DOĞRU OLDUĞU HER GEÇEN GÜN DAHA İYİ ANLAŞILIYOR" DİYEN BAYKAL, DAHA SONRA ŞUNLARI SÖYLEDİ:

"Bireysel insan hak ve özgürlükleri konusunda hiçbir ülkeden geri kalmamakta kararlıyız. Bugün Avrupa'daki demokrasi ve insan hakları standartlarını eksiksiz Türkiye'ye taşımaya hazırız. Ama bunları bireysel hak ve özgürlük olmaktan çıkarıp bir cemaat hak ve özgürlükleri haline dönüştürme girişimlerine CHP katkı vermeyecektir. Zaten pek çok Avrupa ülkesi bu durumun farkındadır. Kendileriyle ilgili olarak o duyarlılığı sergilemektedirler, ama kendileri için bunu yapanlar bizim için aynı duyarlılığı sergilemiyor. Sergilemelerini de beklemiyorum, bunu sergilemek bizim görevimizdir. Türkiye'de de o görevi CHP yapıyor."

GENEL BAŞKAN BAYKAL BASIN TOPLANTISINDA CHP'NİN AB KARŞITI OLDUĞU İDDİALARIYLA İLGİLİ BİR SORUYU DA ŞÖYLE YANITLADI;

"Vallahi AB karşıtlığı çok şeye bağlanabilir, ama bize bağlanamaz. O algılama içinde olanların sorunuymuştu. Şu anda öyle olmaya devam ediyor. Bütün tarih boyunca, ta 1963'te genel başkanımız İsmet İnönü'nün ilk imzayı attığı tarihten, benim Avrupa Parlamentosunda Gümrük Birliği anlaşmasını çıkarmak için çaba gösterdiğim 1995'teki çalışmalarına ve ondan sonraki anayasa değişikliği, yasa değişiklikleri konusunda parlamentoda CHP'nin sergilediği gayretlere ve bugünkü noktaya kadar yaşanan süreç, bunun tanığıdır."

BAYKAL, BUNUN, 2004'TEKİ AB ZİRVESİNDEN SONRA KIBRIS İLE İLGİLİ OLARAK TÜRK HÜKÜMETİNİN BİR TAAHHÜT ALTINA GİRME KARARI HAKKINDA YAŞANAN TARTIŞMADAN KAYNAKLANIYOR OLABİLECEĞİNİ BELİRTEREK, SÖZLERİNİ ŞÖYLE SÜRDÜRDÜ:

"İyi niyetle anlamaya çalışıyorum, bu nereden çıkıyor diye. Eğer buradan çıkıyorsa, bunu tartışmamız ve netleştirmemiz lazım. Neydi olay? Hatırlayacaksınız o zirvede, 2004'te bize müzakere süreci tanınırken Kıbrıs konusunda bir taahhütte bulunmamız istendi. Hatırlayacaksınız Başbakan (Recep Tayyip Erdoğan) ciddi tereddütlere düştü o zaman. İmzalayayım mı, imzalamayayım mı diye. Ben, o tereddüt içinde olduğu anda Ankara'da basın toplantısı yaptım. 'Sakin imzalama bunu. Atla uçağa gel. Bunu imzalamamış olmanın sorumluluğunu ben seninle paylaşırım Türkiye'de, bu yanlış bir şey olur. Seni de, Türkiye'yi de büyük sıkıntıya sokar' dedim. O zaman öyle basın toplantısı yaptım. Sonra Başbakan o imzayı attı hatırlarsınız. Ve Türkiye'ye büyük bir muzaffer komutan olarak geldi. Kendisini Ankara'da Kızılay'da öğle saatinde havai fişeklerle karşıladılar. Niye? Türkiye üyelik müzakere sürecini başlatıyor ve Kıbrıs konusunda hükümetin bir bakanı aracılığıyla taahhütte bulundu diye."

Biz üyelik sürecinin başlamasının hakkımız olduğunu, elbette başlayacağını, ama böyle bir taahhüt altına girmemizin gerekmediğini, böyle bir taahhüt altına girmemiş olsaydı Türkiye'nin gene AB üyelik müzakerelerine başlayacağına inanıyorduk. Ama o imzayı attı 2004'te. Şimdi 2009 bu yıl sonuna kadar o imzanın gereği yerine getirilmezse acaba bir sıkıntı çıkar mı, acaba üyelik müzakereleri askıya alınır mı, dondurulur mu tartışmasının içindeyiz ve biz CHP olarak 'Beyler ne dondurması devam edecek bu ilişki' diye düşüncelerimizi anlatmak üzere Brüksel'deyiz. O iş ayrı, bu iş ayrı. O taahhüt yanlış olmuştur. Neden yanlış olmuştur? Biz Türkiye'nin Kıbrıs'ta bir çözüm oluşturulmasına karşı çıktığımız için değil."

KIBRIS'TA BİR ÇÖZÜMÜN OLMASI GEREKTİĞİNE İNANDIKLARINI, BU KONUDAKİ BARIŞÇIL MÜZAKERELERİ DESTEKLEDİKLERİNİ BİLDİREN BAYKAL, HER İKİ HALKIN TEMSİLCİLERİNİN BİR ARAYA GELEK BİR KIBRIS DEVLETİ OLUŞTURMALARINDAN MEMNUNİYET DUYACAKLARINI SÖYLEDİ.

Baykal, "Tabii bunun şartları var. İki ayrı coğrafya, iki ayrı devletin varlığı ve birlikte bir devletin, ortak kararlarla oluşturulmuş olması. Bu süreç şimdi gidiyor. Oraya mı gidiyor, nereye gidiyor, onu da bilmiyoruz, ama bir çalışma yapılıyor. Bunu destekliyoruz. Bu iş ayrı. Ama bu hangi noktaya gider, bir çözüm olur mu, olmaz mı, bunu daha görmeden gözü kapalı bir biçimde Türkiye'nin Avrupa Birliği ile müzakereye başlayabilmenin karşılığı olarak Kıbrıs konusunda bir taahhüde girmesi kabul edilemez, yanlış bir şeydir" dedi.

Hem Kıbrıs sorununu, hem de Türkiye'nin AB ile ilişkisini "zaten zor" diye niteleyen CHP lideri, ikisini birbirine bağlamanın, işi çıkmaza sokmak isteyenlere fırsat vermek anlamına geldiğini ifade etti.

"Bunu anlatabilirdik, anlatmalıydık" diyen Baykal, "Bu anlatılmadı. Oradaki baskılara boyun eğildi ve imza atıldı. Şimdi hükümet o imzayı attı, gereğini yapamıyor. Gereğini yapamadığı için Türkiye'nin AB ile ilişkileri sıkıntıya girmeye başlıyor. Bu noktaya gelindi. Bu yanlış" diye konuştu.

"Bu yanlışa o zaman itiraz etmelerinin AB konusunda olumsuz bir anlayış içinde buldukları anlamına kesinlikle gelmediğini" belirten ana muhalefet lideri, Türkiye'nin AB ile ilişkilerini geliştirmesini istediklerini, ama başka bazı konuların Türkiye'nin AB üyeliği için bir dayatma konusu, bir ön şart konusu haline gelmesini istemediklerini kaydetti. Baykal, "Her sorun kendi koşulları içinde ele alınsın, konuşulsun, çözülsün istiyoruz. Bu, haklı bir yaklaşımdır. Belki (CHP'nin AB karşıtı olduğu iddiası) buradan (kaynaklanıyor) olabilir" dedi.

CHP GENEL BAŞKANI BAYKAL, SON AÇILIMLARINA KARŞI ÇIKAN ÇEVRELERİN BRÜKSEL ZİYARETİNİ DE AYNI SÜRECİN DEVAMI OLARAK GÖRDÜKLERİNİN HATIRLATILMASI ÜZERİNE, ŞUNLARI SÖYLEDİ:

"Bunlar tabii siyasi yaşamın, medya etkinlik arayışlarının bir uzantısı olarak ortaya çıkan nitelendirmeler. Açılım filan, bizim ağızımızdan böyle laflar çıkmış değil. Kapanma yok ki, açılım olsun. Şimdi buraya geldik, bundan önce de kaç defa geldik, bundan sonra da gelmeye devam edeceğiz.

Her dönemin kendine göre sorunları var. Kamuoyunda ilgi çeken konular da hayatın akışı içinde önümüze gelen durumlar konusunda takınılan tavırlarla ilgilidir. Böyle bir açılım-
maçılım söz konusu değildir, ama elbette demokratik bir siyasi ortamda her siyasi gelişme özgürce değerlendirilir, tartışılır. Bunu da anlayışla karşılıyoruz. O bakımdan bu ona bağlı, o buna bağlı, bunların da artık bir şeyi yoktur. Her birisi birbirinden bağımsız şartların bizi getirdiği noktalardır. Böyle bir şey söz konusu değil."

BRÜKSEL'DEKİ CHP AB TEMSİLCİLİĞİNDE BASIN TOPLANTISI DÜZENLEYEN GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL, TRT'NİN KÜRTÇE YAYINIYLA İLGİLİ BİR SORUYU DA ŞÖYLE YANITLADI;

"Etnik kesimlerin konumlarıyla, durumlarıyla ilgili anlayışımız bugün değil, ta 1989 yılından beri çok net bir şekilde ortaya konulmuştur. Hatırlayacaksınız, biz 1989 yılında bir rapor yayınlamıştık ve o raporda çok önemli bazı tespitler yapmıştık. Hemen bir cümleyle ifade edeyim: Mesela demiştik ki 'Bizim devletimiz bir ırk devleti değildir, bir kan devleti, bir kafatası devleti değildir. Bizim devletimiz bir siyasi bilinç devletidir. Yani bu devletin içinde yer almayı özgür bir siyasi iradeyle içine sindiren insanların eşit hukuk içinde yer aldıkları bir devlettir. Ve bu insanların etnik ya da dinsel kimliği ya da mezhepsel kimliği devletin işi değildir. Devlet etnik kördür' demiştik. 'Görmemelidir vatandaşının etnik kimliğini' demiştik. Ne zaman? 89 yılında. Yani 20 yıl önce. Ve bunu söylediğimiz için de DGM'ye, o zaman DGM vardı, vay siz

bunu nasıl söylersiniz falan diye DGM'ye taşınmak istenmiştik. Biz hala aynı görüşteyiz. Ve bunun büyük önem taşıdığı kanısındayız."

Herkesin etnik kimliğe sahip olmasının devleti tarif eden bir tarafının olmadığını belirten Baykal, ama herkesin belli bir etnik kimliğe sahip olmasının onun bakımından büyük önem taşıdığını kaydetti. Baykal, "O nedenle mesela şunu söylemiştik: Herkesin etnik kimliği onun şerefidir, onun işidir ve saygı değeridir. Herkesin etnik kimliği, dini inancı, mezhepsel tercihi, felsefi görüşü saygı değerdir ve herkes bunu özgürce yaşar. İnsanların bunu özgürce yaşamasına devletin bir itirazı olamaz. Herkes kimliğini ortaya koyar. Herkes anadilini özgürce konuşur, öğrenir, öğretir ve anadilinde yayın yapar. Bu konularda biz 20 yıldır bu görüşteyiz" dedi.

BAYKAL, TRT'NİN KÜRTÇE YAYINININ "DEVLETİN BELLİ BİR ETNİK KİMLİĞİN DİLİNDE YAYIN YAPMASI" ANLAMINA GELDİĞİNİ SAVUNARAK, SÖZLERİNİ ŞÖYLE SÜRDÜRDÜ:

"Ben isterdim ki her etnik kimlik kendi dilinde özgürce yayın yapma imkanına kavuşsun. Kendi yayınını kendisi yapsın. Onun için devlet yayın yapmasın. Yani onun için onun dilini kullanmaya kalkmasın. Bu, ciddi sorunlar doğurur, bizim anlayışımıza göre. Çünkü devlet etnik kimliği esas alan bir kamu hizmeti faaliyetine girerse, bunun sınırı güç belirlenir. Yani diğer etnik kimliklere karşı aynı sorumluluk altına girer, bir. 'Eh canım biz gireriz, ama üstüne yatarız, yav aldırmayıveririz.' Bu benim devlet anlayışıma sığmıyor. Yani böyle bir farklılığı doğru bulmuyorum ben. Devlet bu ayrımı yapmamalı, tutarlı olmalı devlet.

İkincisi, bir etnik kimliğe dil hizmeti vererek yaptığı hizmeti niçin o noktada tuttuğunu, niçin daha ileri bir noktaya o etnik hizmeti taşımadığının cevabını vermek çok zor olur. Halbuki bizim anlayışımızda devlet diyebilir ki ve demelidir ki, ben sizin etnik kimliğinizle meşgul değilim. Ona saygı duyuyorum. O konuda sizin her türlü özgürlüğü kullanmanızı, hakları kullanmanızı anlayışla, sevinçle karşılıyorum. Bu konuda üzerime düşen görevleri de yaparım, bir parçası olmadan. Bunun bir parçası olmadan. Siz yapın, bundan mutluluk duyarım. 'Ama benim yerime sen yapiver.' Hem sana yakışmaz, hem devlete yakışmaz. 'Ama işte yararlı oluyor görüyorsun, insanlar da memnun oldu, Avrupa da memnun oldu.' Olabilir. Bu ayrı bir iş."

"Ama ben isterdim ki, bunu her etnik kimlik kendi kararıyla, kendi özgür iradesiyle, gerekirse ona omuz vererek, ona olanaklar sağlamak için gerekli katkılar yapılarak, yönlendirmeler yapılarak, ama sonuçta her etnik kesimin kendi dilinde yayın yaptığı bir televizyona sahip olması, bizi mutlu eder. Bu konuda bizim bu anlayışımızı önemli sayan çevreler vardır. 'Yav çok ince düşünüyorsun, gerek yok, bu oldu, işte bu işler böyle olur' diyenler vardır. Yani herkesin takdiri. Bizi, Türkiye'yi oluşturan kesimlerin kendi dilinde yayın yapan televizyonlara sahip olması mutlu eder. Ama biz devleti bulaştırmadan bu işi yapmanın daha uygun olacağı kanısındayız."

DENİZ BAYKAL, ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNE BAKIŞININ SORULMASI ÜZERİNE, "BU KONUDA DA DÜŞÜNCELERİNİN ORTADA OLDUĞUNU" BELİRTTİ.

"Demokratikleşme, insan hakları, bireysel hak ve özgürlükleri Avrupa ülkelerinde olduğu gibi genişletmeye yönelik her türlü girişime destek vereceklerini" kaydeden Baykal, "Ama anayasa değişikliği konusunu bizim ulusal birliğimizin, bütünlüğümüzün temellerini sarsmak için, Türkiye'nin laik bir cumhuriyet kimliğini zaafa uğratmak için, özgürlük adına bir demokrasi projesi olarak ortaya atma girişimini tebessümle karşılıyoruz" diye konuştu.

DENİZ BAYKAL'IN 9-10 ŞUBAT TARİHLERİNDE UYGULADIĞI AB'Yİ (BRÜKSEL) ZİYARET PROGRAMI

9 Şubat 2009

- 11.30 İstanbul'dan hareket
15.00 Brüksel'e varış
17.00 Olli Rehn ile görüşme ve basına açıklama
Yer: AB Komisyonu merkez binası, Rond-Point Schuman

10 Şubat 2009

- 10.00 CHP Avrupa Birliği Temsilciliği'nin açılışı ve Basın toplantısı
Yer: CHP, Rond-Point Schuman, 11
11.30 Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Başkanı Martin Schulz ile toplantı
Yer: Avrupa Parlamentosu
13.00 Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Genel Sekreteri John Monks'un Genel Başkan Baykal onuruna vereceği öğlen yemeği
Yer: Sheraton Oteli, Place Rogier
15.00 The EPC'de konferans
Yer: Résidence Palace, Rond-Point Schuman/Rue de la Loi
16.15 Avrupa Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barosso ile görüşme
Yer: AB Komisyonu merkez binası, Rond-Point Schuman
A.P'da İngiliz İşçi Partisi önderliğinde kurulan Türkiye'nin Dostları Grubu'nun açılış törenine onur konuğu olarak katılma ve konuşma
Yer: Avrupa Parlamentosu
20.15 Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup milletvekilleri ile akşam yemeği

b.- BAŞKAN OBAMA'DAN AB'YE: TÜRKİYE ÜYE OLMALI

Danimarka Başbakanı Rasmussen'in NATO Genel Sekreteri olması öncesi yaşanan kritik saatlerin yankısı sürerken, ABD Başkanı Barack Obama'nın, Prag'da Türkiye'nin AB üyeliğine destek veren açıklaması, Başkan'ın Avrupa'daki "en iyi dostu" Fransız Cumhurbaşkanı Sarkozy ile ipleri gerdi.

Sarkozy, Obama'ya cevaben Türkiye'nin AB üyeliğine olan muhalefetini dile getirdi. Oysa ki sadece birkaç gün önce iki lider Strasbourg'da ortak açıklama yapmış, Sarkozy, Obama ile ortak bir vizyona sahip olduklarından bahsetmişti. İki liderin arasındaki "kuvvetli bağlar"ın temeli ise henüz ABD seçimleri öncesinde atılmıştı.

Obama, AB zirvesine katılmak amacıyla gittiği Çek Cumhuriyeti'nin başkenti Prag'daki konuşmasında, Batı ile İslam dünyası arasında daha yakın ilişkiler kurulması ve işbirliğinin ilerletilmesi gerektiğini vurguladı. Obama AB üyesi 27 ülkenin liderleri ile gerçekleştirilen öğle yemeği toplantısında, bu anlamda Türkiye'nin AB üyesi haline gelmesinin İslam dünyasına önemli bir mesaj olacağını söyledi. Böylece Obama Türkiye ziyareti öncesinde, AB üyelik sürecine olan desteğini en açık biçimde belirtmiş oldu.

SARKOZY'DEN OBAMA'YA: TÜRKİYE'YE ANCAK İMTİYAZLI ORTAKLIK VERİLEBİLİR

ABD Başkanı Barack Obama'nın "**Türkiye'yi AB'ye alın**" çağrısına ilk ve en sert cevap Fransa Cumhurbaşkanı Nicholas Sarkozy'den geldi. Sarkozy, Fransız TF1 televizyonuna yaptığı açıklamada Türkiye'nin üyeliğine karşı olduğunu yinelerken, "**Obama ile dirsek dirseğe çalışıyoruz ama bu konuda kararı AB verebilir**" dedi. Türkiye'nin AB'nin ve ABD'nin müttefiki olduğunu belirten Sarkozy, Türkiye'ye üyelik yerine **İMTİYAZLI ORTAKLIK** verilmesi yönündeki teklifini yineledi ve diğer AB üyesi ülkelerin de kendisi gibi düşündüğünü "sandığını" belirtti.

Sarkozy'nin ardından **Almanya** Başbakanı Angela Merkel de "**Hiç bir şey kararlaştırılmış değil. İmtiyazlı ortaklık da bir seçenektir**" açıklaması yaptı.

BAŞKAN OBAMA'NIN SÖZLERİNE İTALYA'DAN DESTEK

Obama'nın sözlerinin ardından Fransa ve Almanya'dan gelen soğuk açıklamalara AB içinde Türkiye'nin en büyük destekçilerinden biri olan İtalya yanıt verdi. İtalya Dışişleri Bakanı Franco Frattini, Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğini hedefleyen müzakere sürecinin devam etmesi gerektiğini söyledi. "**Önemli olan Türkiye ile müzakerelerin sürmesidir. Bunun için yıllarca zaman gerekebilecek olsa da, bu yürüyüş devam etmeli**" dedi. Frattini, Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin Türkiye'nin tam üyeliğine karşı çıkan beyanatlarının ise "iç politikadan kaynaklandığını" savundu.

c.- DENİZ BAYKAL: RASMUSSEN'İN NATO GENEL SEKRETERİ SEÇİLMESİ KONUSUNU PROPAGANDA VESİLESİ HALİNE GETİRMİŞTİR

Kamuoyu önünde bu konuda düşünülen adayın uygun olmayacağını gösterişli bir biçimde ilan etmiştir. Ama bu ilan, bu atamanın engellenmesine değil, zamanından daha önce gerçekleştirilmesine neden olmuştur. Meydan okuyarak, tahrik edici biçimde bu konu ortaya atılmış olmasaydı, gerçeğin daha iyi anlatılması imkânı olabilirdi. Rasmussen düşünülen daha erken genel sekreterliğe geldi. Dış politika skandalıdır. Daha önce de yine Danimarka'nın o zamanki dışişleri bakanı genel sekreter olmak istedi, ABD sahip çıktı, Fransa, olmaz, şu kadar yıl önce benim Pasifik'teki nükleer denemelerimin çevreye zarar verdiğini söyledi, dedi, engelledi. Genel sekreter oybirliğiyle seçilir, askeri kanada dönme de oybirliğiyle olur. Rasmussen'in genel sekreterliği Başbakan'ın oyuyla mümkün olmuştur, Fransa'nın NATO'nun askeri kanadına dönmesine evet denmiştir. Obama, Prag'da AB yetkililerine Türkiye'nin tam üyeliğinin önemini anlattı. Sarkozy derhal hayır, bu AB'nin işidir, dedi... Biz efelik yapacağız, onu engelleriz, bunu tutarız söylemiyle çıktuktan sonra böyle reel kayıplar yaşanır."

Azerbaycan'ın Türkiye için çok önemli olduğunu, duyarlılıklarınının gözetilmesi gerektiğini kaydeden Baykal, "Ben, onun bunun yönlendirmeleriyle, Ermenistan'la ilişki kuracağız telaşına girerek bu avantajı kaybetmememiz gerektiğini ısrarla söylüyorum. Azerbaycan ciddi bir gönül kırıklığı içine girdi. Ermenistan'la dostluğu sağladık mı bilmiyorum ama Azerbaycan'ı kırmayı başardık.

d.- AB'DE SON BAHANE RASMUSSEN

Fransa Dışışleri Bakanı Bernard Kouchner, daha önce Türkiye'nin AB üyeliğini desteklemesine karşın geçen hafta yapılan NATO zirvesinde Ankara'nın Anders Fogh Rasmussen'in ittifakın genel sekreteri olmasına karşı tutumu ve bu çerçevedeki baskıları üzerine artık bu görüşünü değıştirdiğini söyledi. Kouchner, ayrıca Türkiye'nin laiklikten uzaklaştığını belirterek bunun kendisinde kaygı yarattığını ifade etti.

Fransa Dışışleri Bakanı Kouchner, RTL radyosuna yaptığı açıklamada artık Türkiye'nin AB üyeliğine destek vermediğini söyledi. Kouchner, NATO zirvesi sırasında, "**Ankara'nın Alman ve Fransız inisiyatifi ile aday gösterilen Rasmussen'in adaylığına karşı çıkması, özellikle bize yönelik uygulanan baskı yöntemi karşısında büyük şoka girdim**" dedi. "**ABD'nin devreye girmesi ve bazı garantiler verilmesiyle bu iş çözüldü**" diyen Kouchner şu ifadeyi kullandı: "**NATO zirvesi sonrası Türkiye'nin AB üyeliğini desteklemiyorum.**"

İngiliz Times gazetesinde yer alan haberde, Kouchner'in "**Avrupa'ya kimin girip girmeyeceğine Amerikalılar karar veremez. Kendi evimizde biz sorumluyuz**" dediği kaydedildi. Ayrıca Kouchner'in, "**Türkiye'de güçlü bir laiklikten ziyade daha fazla dini bir yöne gidilmesi bende kaygı yaratıyor**" ifadesini kullandığı belirtildi.

3.2.4.- MART 2003'DE CHP SERGİLEDİĞİ KARARLI VE ONURLU DURUŞ İLE AKP'NİN OYUNU BOZULMUŞ, ÜLKEMİZİN IRAK'TA GERÇEKLEŞTİRİLEN KATLIAMIN TARAFI OLMASI, DIŞ GÜÇLERİN EGEMENLİK ALANINA DÖNÜŞMESİ ENGELLENMİŞTİR

1 Mart 2003, bölgemizde tarihi bir oluşumun başlangıç günüydü ve bizden, hatırlayacaksınız, 1 Mart 2003 günü bir tezkere çıkararak Amerika Birleşik Devletleri'nin uluslararası bir koalisyon hâlinde Irak'a bir askerî müdahale yapmasına destek vermek üzere, işbirliği yapmak üzere, topraklarımızı, ülkemizi, coğrafyamızı bu Irak'a yönelik askerî harekâta açmak üzere, ne zaman çıkacağı belli olmasa da yabancı askerî birliklerin tanklarıyla, helikopterleriyle, uçaklarıyla, cephaneleriyle, askerleriyle, 70 bine yakın askeriyile, Türkiye sınırları içinde konuşlanmasına izin verilmesini talep eden tezkerenin Cumhuriyet Halk Partisinin öncülüğünde Türkiye Büyük Millet Meclisinde reddedilmiş olmasının yıl dönümüdür.

2003-2009, altı yıl geçti. Bu altı yıl 2003'te alınan kararın ne anlama geldiğini bizim doğru bir biçimde değerlendirmemize yeter deneyimle, gözlemlerle, birikimle doludur. 2003'te kimler ne söylüyordu, ne yapıldı, ne ortaya çıktı? Bugün 2009'daki manzara nedir? Biz, 2003 yılında bu tezkere önümüze geldiği zaman Türkiye'nin Irak'a yönelik bir uluslararası askerî harekâtın bir parçası hâline dönüşmesini, vatan topraklarını bu operasyona açmasını ve böyle bir askerî operasyonun sorumluluğunu üstlenmesini, Irak'a karşı bu askerî harekâtın bir tarafı hâline dönüşmesini çok yanlış bulduğumuzu o zaman çok açık bir şekilde ifade etmiştik. Irak'a yönelik bir askerî harekâtın gelmekte olduğunu görüyoruz ama Türkiye bu askerî harekâtın ne karargâhı olmalıdır ne cephesi olmalıdır diyorduk ve bu askerî harekâtın uluslararası hukuk koşulları gerçekleştirilmeden yaşama geçirilmesinin kabul edilemez olduğunu, Türkiye'nin hiçbir şekilde böyle bir uluslararası hukuki meşruiyet kazanmamış bir askerî operasyona destek vermesinin doğru olmayacağını çok açık bir şekilde ifade ediyorduk ve o zaman bu Türkiye'nin yarına değildir diyorduk hatta biraz çizmeden yukarıya çıkarak bu harekât Amerika'nın da yararına değildir diyorduk, Amerika için de doğru değildir diyorduk. Bunu hem ortalık yerde söylüyorduk hem de özel görüşmelerimizde yetkili Amerikalı muhataplarımıza bunu anlatıyorduk.

harekât gerçekleşti, altı yıl geçti, bugün Amerika'da yeni bir yönetim var. Bu yönetimin temel tezi o askerî harekâtın yanlış olduğudur ve ilk fırsatta o askerî harekâta son verilmesinin, oradaki Amerikan askerlerinin geriye çekilmesinin Amerika'nın yarına olduğu iddiası bugünkü Amerikan yönetiminin temel tezidir, bunu söyleyerek seçimi kazanmıştır ve şimdi o tez uygulanmaktadır.

Türkiye'de de bu çok tartışıldı. Bunun Türkiye için yararlı olacağı tezleri ortaya atıldı ama sonuç ortada, insanî fatura ortada, insanî bedeli ortada, siyasi bedeli ortada bu yapılanların. Bu yapılanlara gerekçe olarak söylenen iddiaların geçerli olup olmadığıyla ilgili son tespitler ortada. Değerli arkadaşlarım, bir kez daha Cumhuriyet Halk Partisi haklı çıkmıştır. Bir kez daha Cumhuriyet Halk Partisinin Türkiye'ye bölgemizin barış ve istikrarına, uluslararası hukukun üstünlüğüne yönelik iddiaları, tespitleri yaşanan olaylarla haklı çıkmıştır. Bu dönemde, hatırlayacaksınız, AKP Hükümeti bütün gücüyle bu tezkereyi geçirmek için gayret gösteriyordu. Çok büyük çaba harcadılar ama Cumhuriyet Halk Partisinin bu konudaki çok geçerli, etkili direnişi, ortaya attığı düşünceler, tezler haklılığını öylesine kabul ettirdi ki AKP için de önemli bir kesimde, bir grup AKP milletvekili de azınlık oldukları hâlde Cumhuriyet Halk Partisinin öncülüğünde bizim bu tezlerimize destek verdiler ve o sayede Türkiye bir ciddi tehlikeden arındırılmış oldu.

Bugün Türkiye bölgede o askerî harekâta katılmamış bir ülke olarak, barışın sağlanması, istikrarın gerçekleştirilmesi, bölgedeki sorunların çözülmesi açısından çok daha etkili bir konumdadır. O askerî harekâta katılmadığı için etkili konumdadır, onun için Türkiye sözü dinlenilir, saygı görmeyi hak eden, düşüncelerine önem verilmesi gereken bir ülke hâline Türkiye büyük ölçüde o iş birliğini yapmadığı için, Irak halkına yönelik o haksızlığın bir parçası hâline dönüşmediği için bugün o etkin konuma gelmeyi başarmıştır. Bir süre önce İsrail'de bir askerî harekât yaşandı ve bütün dünya, insanlık kanadı büyük acı yaşadık. Gerçekten Gazze'deki insanlara yönelik hunhar bir saldırı gerçekleştirildi. 1 300 kişi orada, çoğu sivil ve önemli bir kısmı çocuk olmak üzere, 600 kadar çocuk olmak üzere, katledildi, öldürüldü. Hepimiz buna karşı büyük bir isyan duyduk, büyük bir infial duyduk ama değerli arkadaşlarım, İsrail'deki 1.300 kişinin ölümüne yönelik olarak ifade ettiğimiz duyguları acaba için Irak'ta 1 milyon Müslüman öldürülürken duymadık, dile getirmediğimiz?

Irak'ta 1 milyon insanın öldürülmesine yönelik askerî harekâtın içinde sorumluluk üstleneceksiniz, ondan sonra İsrail'de, İsrail'in Gazze'deki saldırısıyla, gerçekten hepimizin vicdanını kanatan, yüreğini kanatan o haksızlıklar karşısında aslan kesileceksiniz ama Irak'taki 1 milyon insanın acısını görmemezlikten geçeceksiniz. Bu tutarsızlık hiçbir şekilde kabul edilebilir değildir.

AB'DE SON BAHANE RASMUSSEN

Fransa Dışişleri Bakanı Bernard Kouchner, daha önce Türkiye'nin AB üyeliğini desteklemesine karşın geçen hafta yapılan NATO zirvesinde Ankara'nın Anders Fogh Rasmussen'in ittifakın genel sekreteri olmasına karşı tutumu ve bu çerçevedeki baskıları üzerine artık bu görüşünü değiştirdiğini söyledi. Kouchner, ayrıca Türkiye'nin laiklikten uzaklaştığını belirterek bunun kendisinde kaygı yarattığını ifade etti.

Fransa Dışişleri Bakanı Kouchner, RTL radyosuna yaptığı açıklamada artık Türkiye'nin AB üyeliğine destek vermediğini söyledi. Kouchner, NATO zirvesi sırasında, "**Ankara'nın Alman ve Fransız inisiyatifi ile aday gösterilen Rasmussen'in adaylığına karşı çıkması, özellikle bize yönelik uygulanan baskı yöntemi karşısında büyük şoka girdim**" dedi. "**ABD'nin devreye girmesi ve bazı garantiler verilmesiyle bu iş çözüldü**" diyen Kouchner şu ifadeyi kullandı: "**NATO zirvesi sonrası Türkiye'nin AB üyeliğini desteklemiyorum.**"

İngiliz Times gazetesinde yer alan haberde, Kouchner'in "**Avrupa'ya kimin girip girmeyeceğine Amerikalılar karar veremez. Kendi evimizde biz sorumluyuz**" dediği kaydedildi. Ayrıca Kouchner'in, "**Türkiye'de güçlü bir laiklikten ziyade daha fazla dini bir yöne gidilmesi bende kaygı yaratıyor**" ifadesini kullandığı belirtildi.

3.3.- SOSYAL VE EKONOMİK GELİŞMELER

3.3.1.- AÇIKLANAN TÜM EKONOMİK VERİLER KRİZİN ETKİSİNİN GÜN GEÇTİKÇE ARTTIĞINI AÇIKÇA GÖSTERMEKTEDİR.

Medyaya yansıyan ve yansımayan haberler ve görüntüler ise krizin toplumda yarattığı tahribatın, sosyal barışımızdaki kanamanın göstergeleridir.

Bu krizin ne kadar daha devam edeceği şimdiden bilinmiyor. Ancak, durumun ciddiyetini umursamayan, kriz yönetiminde beceriksizliği ve kararsızlığı açıkça ortaya çıkan AKP iktidarı ile, özellikle “çalışanlar, dar gelirliler, emekliler, işsizler, esnaf ve sanayiciler açısından” gelecek günlerin daha zor ve sıkıntılı geçeceği şimdiden görülmekte.

Dış ticaret hacmindeki daralmayan, her geçen gün yeni rekor düzeylere tırmanan işten çıkarmaların ve işsizliğin, kapanan veya iflas eden işyeri sayılarındaki patlamanın, işletmelerimize ve insanlarımızın yaşamlarına yansımaları dramatik sonuçlar yaratmaktadır.

Yıllardır ekonomi çarkını dışarıdan gelen kaynakla çeviren Türkiye'nin sermaye akımlarının büyük oranda gerilemesi ile uzun süre bu krizin etkisinden kurtulması zor gözükmektedir.

AKP'nin sağ ve siğ siyasetinin gölgesinde kalan ekonomiye, vakit geçirilmeden çözümler üretmek bir zorunluluğa dönüşmüştür.

Genel Başkan BAYKAL'ın 7 maddelik önerileri karşısında ne yapacağını şaşırان, ilkesiz ve tutarsız tavır içine giren AKP iktidarının en öncelikli görevi krize hızla el koymak ve sorunlara ilaç olacak tedbirleri uydulamaya koymaktır.

Aksi halde, Başbakan'ın “*bize bir şey olmaz*” tavrının giderek tırmanmakta olan ağır faturasını, belki başbakanın ve AKP yönetiminin yakınları ve rant vurgunu peşindeki yandaşları değil ama, ekonomimiz, sanayimiz ve halkımız, kısaca ülkemiz ödemek zorunda kalacaktır.

3.3.2.- SADECE EMEKÇİLER DEĞİL İŞ DÜNYASI DA İKTİDARIN EKONOMİ POLİTİKALARINDAN ŞİKAYETÇİ

a.- REEL SEKTÖRDEN SERT BİLDİRİ: “HÜKÜMET KRİZİ YÖNETEMEDİ”

İş adamları, ihtiyaç duyulan önlemler paketini uyulamaya koyamadığı ve krizi yönetemediği gerekçesiyle hükümeti sert dille eleştiren bir bildiri yayımladı.

EKONOMİ DURMA NOKTASINA GELDİ: TISK Danışma Konseyi'nin bildirisinde, hükümetin, verdiği olumlumesajlar ve aldığı kısmi önlemlere karşın, sanayi işletmelerine dönük somut önerileri hala hayata geçiremediği ve krizi “tam karşılayacak paketi ortaya koyamadığı” ifade edilen bildiride, “Hükümet krizi yönetememiş ve gereken güven ortamını sağlayamamıştır” denildi.

Küresel ekonominin eşi görülmemiş bir “güven krizi”nin etkisi altında olduğu belirtilen bildiride, bu krizden önce de ciddi sorunlar yaşayan reel sektörün krizin yansımasıyla birlikte hemdiş ve hemiş pazarlardaki daralma sonucunda buhrana sürüklendiği, ekonominin adeta durma noktasına geldiği vurgulandı. Bildiride, hükümetin önceliğinin ekonomi olması gerektiği belirtildi..

ENDİŞE ORTAMI YOĞUNLAŞIYOR: Kriz nedeniyle üretimin giderek azalması ve işsizliğin artmasının, üretici ve tüketici açısından endişe ortamını yoğunlaştırdığı vurgulandı. Ekonomide talebin azalmasının güven bunalımını beslediği, güvenin zayıflamasının iç talebi daha da gerileterek kısır döngünün sürmesine yol açtığı ifade edilerek, “Bu süreç ekonominin ve sınai işletmelerin sorunlarını içinden çıkılmaz hale getirmekte ve bazı sektörler açısından adeta kısaç etkisi yapmaktadır” denildi.

HÜKÜMET KRİZİ YÖNETEMEDİ: Kamuoyuna verdiği birçok olumlu mesaja ve aldığı kısmi önlemlere karşın, sanayi işletmelerine dönük somut önerilerini hala hayata getiremeyen hükümetin, “**Krizi tamkarşılayacak paketi ortaya koyamadığı**” vurgulandı. Bildiride, “**Bu yönüyle hükümet krizi yönetememiş ve gerekli güven ortamını sağlayamamıştır**” ifadesi yer aldı. Hükümetin yerel seçimlere ve dış politik gelişmelere öncelik vererek sanayi işletmelerinde yaşanan ciddi sorunlara, adeta “**kendi çözüm yolunu bul**” şeklinde yaklaşmasının “büyük bir hata” olduğu vurgulanan bildiride, istihdam deposu olan sanayi işletmelerinin korunmasına yönelik “**acil**” önlemler planına ihtiyaç olduğu bildirildi.

İVEDİLİKLE KAPSAMLI BİR TEDBİR PAKETİ: İş aleminin hükümetten beklentisinin, bütün ülkelerde ardı ardına açıklandığı gibi “kapsamlı bir tedbir paketinin ivedilikle hayata geçirilmesi” olduğu ifade edilen bildiride, şöyle denildi:

“Talebi artırmaya, nakit akışı ve likidite sorunlarının çözülmesi ile zordaki işletmelerin sorunlarını çözmeye yönelik tedbirlerin yanı sıra sosyal tedbirler, bu sürecin ve planın en önemli unsurları olmalıdır. Biz işletmeyi, işçisi ve işvereni ile bütün olarak algılıyor, üretimi ve istihdamı, ekonomik ve sosyal hayatın temeli sayıyoruz.

Birinci öncelik işletmelerin yaşatılması ve istihdamın korunmasıdır .Toplumyaranının korunması bu iki kavramla yakından ilişkilidir . Sokaktaki vatandaşa ve işletmelere yeniden güven kazandırılması hükümetin sorumluluğundadır .

“İŞLETMELER KAPANMADAN HAREKETE GEÇİLSİN”: *“Bu nedenle hükümetimizin önderliğinde, özel sektörün dinamizmini ve rekabet edebilirliğini harekete geçirecek ortak aklın ürünü yeni bir güven ve motivasyona ihtiyaç vardır. Ancak bu şekilde krizi hızla ve düşük maliyetle atlatabiliriz”* denilen bildiriye, bu sürecin hızla işletilmesi, işletmeler kapanmadan harekete geçilmesi gerektiği uyarısı yapıldı. Bildiriye, *“Kapanan işletmenin ve işsiz kalan insanların yeniden ekonomiye kazandırılması çok güç, çok maliyetli ve hatta imkansızdır. Artık beklemeye tahammülümüz kalmamıştır”* denildi.

b.- TÜSİAD HEYETİNİN CHP’Yİ ZİYARETİNDE, HÜKÜMETİN EKONOMİ POLİTİKALARINDAKİ YETERSİZLİĞİ GÖRÜŞÜLDÜ

Yalçındağ, TÜSİAD Yönetim Kurulu ile Genel Başkanı Deniz Baykal’ı parti genel merkezinde ziyaret etti.

IMF programına yönelik gündeme gelen 2 önemli şartın, daha önce de konuşulan yapısal reformlar çerçevesinde olduğuna işaret eden TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, *“Ekonomide bu kadar ihtiyacımız varken, kamu borçlarımız bu kadar artmışken niye bunun hala yapılamadığını anlamakta çok zorluk çekiyorum”* dedi.

“Çok kötü bir dönemden geçildiğini” ifade eden Yalçındağ, son rakamlara göre her 4 gençten birinin işsiz olduğunu, yüzde 12’nin üzerine çıkan işsizlik oranının 2000 yılından bu yana en yüksek düzeye ulaştığını kaydetti. Yalçındağ, imalat sanayindeki kapasite kullanım oranının yüzde 63’e gerilediğini ve bunun 1991 yılından beri en geri nokta olduğunu söyledi.

“Bütün bu durumlarda ekonomi bu kadar kötü giderken herkes işinde, aşında, yatırımın ortasında yakalanmış, işini kaybediyor. Böyle bir durumdayken bizim bütün konsantrasyonumuz bu aslında. Bu yerel seçimlerin bu kadar büyük bir olay olmasını anlamakta güçlük çekiyoruz. Bizim konsantrasyonumuz, önceliğimiz o değil. İş adamlarının da vatandaşın da olduğunu zannetmiyorum”

“İŞSİZLİKLE MÜCADELE, EKONOMİNİN SOĞUMAMASINDAN GEÇİYOR”: Yalçındağ, CHP Genel Başkanı Baykal’ın işsizlikle ilgili 7 önerisini nasıl değerlendirdiğine sorulması üzerine, de şunları söyledi:

“Aslında olması gereken şey. Her zaman söylediğimiz gibi muhalefet partilerinin de yapıcı önerilerle gelmesi lazım ve bunların tartışılması lazım. 7 maddenin çoğu zaten bizim de söylediğimiz maddelerdi. Aslında hükümetin de ekonomi yönetiminin de söylediği maddeler. İşsizlikle ilgili olarak daha önce söyledim; endüstriyel ilişkiler önemli. İstihdam yasalarında yapılacak şeyler, bazıları da yapıldı, bütün bunlar önemli. İŞKUR’un elindeki mali imkanın daha rahat kullanılması önemli. Asıl işsizlikle mücadele makro ekonomik önlemlerden geçiyor. Ekonominin soğumamasından, yatırımların bu kadar durmamasından, daralmamasından geçiyor. Çünkü daraldıkça, iç tüketim daraldıkça, ihracat zaten yok, içeride bir harcama olmayınca bu sefer de üretim olmuyor. Üretim olmayınca işten çıkarmalar başlıyor. Yani işsizlikle mücadele artık bu istihdam yasalarında yapılacak bazı önlemlerle olmaz. Galiba 7 maddenin içinde diğerleri de var diye hatırlıyorum. Yani hem İŞKUR’un imkanlarından yararlanmak hem istihdam yasaları hem de asıl önemli olan iç tüketimin

artırılması ve ekonominin soğumaması. Üretebilmek. Üretebilmek için de harcamak lazım. Harcamak için de güven ortamının yaratılması lazım."

"IMF'İN İSTEKLERİ NİYE SORUN OLUYOR ANLAMİYORUM": Arzuhan Doğan Yalçındağ, bir soru üzerine katıldıkları Ekonomi Koordinasyon Kurulu toplantısının ardından alınacak tedbirlerle ilgili olarak, hükümetten kendilerine henüz bir mesaj gelmediğini söyledi. Devlet Bakanı Nazım Ekren ve diğer ilgili bakanlarla aylardır toplantılar yaptıklarını ve aynı tespitlerde bulduklarını anlatan Yalçındağ, likiditeyi rahatlatmak için alınacak önlemlerin başında IMF anlaşmasının geldiğini kaydetti.

"Başbakanımızla son yaptığımız toplantıdan çıktığımızda size açıklayamadık. Çünkü o zaman 'açıklamayın kamuoyuna' diye bizden ricada bulunuldu. 2 önemli şartı söylemişti. Sonra kamuoyuna bu açıklandı. Bunlar, kabul edilemez şartlar değil ki. Çünkü bir tanesi vergi denetiminin özerkleştirilmesinden bahsediyor. Bu olmayacak bir şey değil. Kabul edilemez değil. Diğer, eşleştirmeden bahsediliyor. Yani IMF, ne bizim istihdamımıza zarar verecek bir şeyden bahsediyor. Yani şunu söyleyebilirdi; maliye politikalarını daha sıkı tutun, maliye politikasını gevşetemezsiniz diyebilirdi. Faiz dışı fazlayı artıracaksınız diyebilirdi. Vergiler artsın diyebilirdi. Bunların hiçbirini söylememiş. Söylediği şeyler yapısal reformlar. Daha önce de konuşulan reformlar. Yani bunun niye bu kadar sorun olduğunu ekonomide bu kadar ihtiyacımız varken, kamu borçlarımız bu kadar artmışken niye bunun hala yapılamadığını anlamakta çok zorluk çekiyorum."

"2009'U HIÇ İYİ GÖRMÜYÖRÜZ": *"2009'da ekonomiyi nasıl görüyoruz?" sorusuna, "Bunu defalarca anlattık. Biliyorsunuz hiç iyi görmüyoruz. Çünkü gidişatın tespitinde çok geciktik. Yanlış analiz yapıldı. Bu bunalım iyi yönetilemedi. Gerekli önlemler alınamadı. Daha iyi geçirebilirdik 2009'u, bazı avantajlarımız vardı. Onları da kaybettik. Çok kötü bekliyoruz 2009'u"*

c.- TOBB BAŞKANI HİSARCIKLIOĞLU, 'KRİZDEN HEP BERABER ÇIKACAĞSAK, HEP BERABER SORUMLULUĞUMUZU DA BİLMELİYİZ... BİZ AĞLARKEN BANKALAR GÜLMEMELİ

Bankalar bizden kesti, devlete veriyor. Mevduata yüzde 12-12.5 verip krediden 20-25 alıyorlar. Bu insafsızlıktır. "Her şey güllük gülistanlık" derken de binlerce işçiyi kapıya koyuyorlar.

Kriz öncesinde Türkiye'nin de hataları oldu. 2006'dan sonra ekonomi geri planda kaldı, reformlar aksadı. Büyüme 2007'de aşağıya inmeye, hepimizi ikaz etmeye başladı. Rehavete kapıldık.

İmalat sanayisinde ocak ayında yüzde 24.2'lik kayıp yaşandı. İşleyen her 4 makineden biri stop etti. Şu anda Türkiye'de 6 milyon kişi işsiz. Türkiye'yi gelişmiş ülkelerden ayıran en önemli fark bu.

Yerel seçimin sonuçları da gösterdi ki; milletin sağduyusuna güvenmek gerekir. Seçim sonuçlarında sadece siyasi partilere değil, bütün Türkiye'deki kurum ve kuruluşlara, herkese mesaj var. Onun için umutsuzlanacak hiçbir şey yok... Küresel krize karşı Türkiye'nin kendine yeniden güvenmesi gerekir.

İki çıpa lazım, bunlar güçlü ekonomi ve kaliteli demokrasi. Güçlü ekonomi için kaliteli demokrasi, kaliteli demokrasi için de güçlü ekonomi vazgeçilmez... Demokrasinin kalitesinin arttırılmasını istiyorsak kayıtlı ekonomi gerekir, herkesin hesabını verebilir ve sorabilir noktaya gelmesi gerekir.

3.3.3.- ÜRETİM DÜŞÜYOR, EKONOMİ GERİLİYOR, İŞSİZLİK TIRMANIYOR

a.- SANAYİ ÜRETİMİ ŞUBAT AYINDA YÜZDE 23.7 GERİLEYEREK REKOR DÜŞÜŞLE DİBE VURDU.

Sekiz aydır kesintisiz olarak gerileyen sanayi üretimi, Şubat ayında en sert düşüşünü gösterdi. Endeks, yüzde 84.8'e kadar indi. Üretim düşüşü imalat sanayiinde yüzde 25.9'a kadar çıktı. Alt dallarda en büyük düşüşü yüzde 58.7 ile motorlu kara taşıtları üretimi gösterdi.

TÜİK tarafından açıklanan **SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ**, Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 23.7 azalarak 111.1'den 84.8'e geriledi. Böylece endeks geçmiş yıllarda sürekli 100'ün üzerinde değerlerde seyrettikten sonra Ocak ayında indiği 88.5'ten de aşağıya geriledi.

b.- EKONOMİ 2008 DÖRDÜNCÜ ÇEYREKTE %6.2 DARALDI

TÜRKİYE'NİN KRİZDEN ALDIĞI BÜYÜK DARBE 2008 SON ÇEYREK GAYRİ SAFİ YURTIÇI HASILA (GSYH) BÜYÜME ORANLARI İLE ORTAYA ÇIKTI.

Türkiye, geçen yılın son çeyreğinde sabit fiyatlarla yüzde 6.2 küçüldü. Böylece 27 çeyrektir büyüyen Türkiye, küçülmeye yüzde 6.2 gibi yüksek oranlı bir daralma ile geçti.

Sabit fiyatlarla 2008'in ilk çeyreğinde yüzde 7.3, ikinci çeyreğinde yüzde 2.8, üçüncü çeyreğinde yüzde 1.2 büyüyen Türkiye ekonomisi, son çeyrekte yüzde 6.2 daralma yaşadı. Böylece 27 çeyrektir süren kesintisiz büyüme de son bulurken, son çeyrekte sabit fiyatlarla GSYH 24 milyar 448 milyon TL'ye indi. Türkiye 2008 yılının tamamında ise yüzde 1.1 büyüdü.

ESKİ BÜYÜME ORANLARINDA YUKARI YÖNLÜ REVİZYON Bu arada, 2007 ve 2008'e ait daha önce açıklanmış büyüme oranlarında yukarı yönlü revizyon yapılması dikkat çekti. 2007 büyümesi sabit fiyatlarda yüzde 4.5'ken yüzde 4.7'ye çekildi. 2008 birinci çeyrek büyümesi yüzde 6.7'yken yüzde 7.3'e, ikinci çeyrek büyümesi yüzde 2.3'ken yüzde 2.8'e, üçüncü çeyrek büyümesi yüzde 0.5'ken yüzde 1.2'ye çıkarıldı.

c.- 6 AYDA 18 BİN 897 ADET ŞİRKET VE İŞ YERİ KAPANDI

Küresel krizin Türkiye'yi vurduğu Eylül ayından bu yana 18 bin 897 adet şirket ve kooperatif ile ticaret unvanlı işyeri kapanırken, en büyük darbeyi ticaret hayatı yedi.

Eylül-Şubat döneminde şirket ve kooperatif ile ticaret unvanlı işyeri kapanışları toplam 18 bin 897 adete ulaştı. Söz konusu daralmadan en çok ticaret hayatı etkilenirken, bunu inşaat ve imalat sektörü izledi.

d.- GERÇEK İŞSİZ SAYISI 6 MİLYONA, İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 22,4'E ÇIKTI

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) işsiz sayısını 3 milyon 274 bin olarak açıklamasına karşın, gerçek işsiz sayısının 5 milyon 998 bin kişi olduğu belirlendi. Gerçek işsiz sayısı bir yılda 1milyon 297 bin arttı.

Kasım, Aralık, Ocak aylarını kapsayan Aralık döneminde gerçek işsiz sayısı 5 milyon 998 bin, gerçek işsizlik oranı da yüzde 22.4 oldu.

TÜİK, aralarında iş bulma umudu olmayanların da yer aldığı işsizlik oranına iş aramayıp, çalışmaya hazır olanlar ile mevsimlik çalıştığı için işsiz durumda bulunanları dahil etmeksizin işsizlik oranını belirliyor.

Bu hesapla TÜİK, Aralık döneminde işsizlik oranını yüzde 13.6, işsiz sayısını da 3 milyon 274 bin olarak açıkladı. Anılan iki grup dahil edilerek yapılan hesap ise gerçek işsizliğin, resmi sayının iki katına yaklaştığını gösterdi.

Buna göre; iş aramayıp çalışmaya hazır olan 2 milyon 298 bin kişi ile mevsimlik çalıştığı için halen işsiz durumda bulunan 426 bin kişi eklenerek hesaplanan gerçek işsiz sayısı Aralık 2008 döneminde, bir yıl öncenin aynı dönemine göre 1 milyon 297 bin artarak 5 milyon 998 bin oldu.

Gerçek işsizlik oranı da yüzde 18.7'den yüzde 22.4'e çıktı. Türkiye İstatistik Kurumu'nun işsiz sayısını 3 milyon 274 bin olarak açıklamasına karşın, gerçek işsiz sayısının 5 milyon 998 bin kişi olduğu belirlendi. **Gerçek işsiz sayısı bir yılda 1 milyon 297 bin arttı.**

3.3.4.- DIŞ TİCARET HIZLA GERİLİYOR

a.- 2009 MART AYINDA İHRACAT YÜZDE 34.93 AZALDI

İhracat Mart ayında yüzde 34.93 azalarak 10 milyar 952 milyon dolardan 7 milyar 126 milyon dolara indi. Ocak-Mart döneminde de ihracat yüzde 32.94 azalarak 31 milyar 326 milyon dolardan 21 milyar 9 milyon dolara geriledi. En fazla ihracatın yapıldığı taşıt araçlarında ihracat Mart'ta yüzde 50.14, ilk çeyrekte de yüzde 52.91 azaldı.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Mart ayı ihracat rakamlarını Aydın'da açıkladı. Buna göre, Mart ayı ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 34.93 azalarak 10 milyar 952 milyon dolardan 7 milyar 126 milyon dolara geriledi.

b.- ŞUBAT'TA İSE İHRACAT YÜZDE 24.9, İTHALAT YÜZDE 47.6 AZALDI

İhracat Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 24.9 azalarak 8 milyar 317 milyon dolara indi.

Aynı dönemde ithalat da yüzde 47.6 azalarak 8 milyar 398 milyon dolara geriledi. Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre ihracat yüzde 25.4 azalarak 16 milyar 186 milyon dolara, ithalat yüzde 45.4 azalarak 17 milyar 668 milyon dolara indi.

İki aylık dönemde 20 milyar 562 milyon dolardan 15 milyar 210 milyon dolara gerileyen imalat sanayi ihracatının iki aylık gerilemesi 5 milyar 352 milyon dolar oldu.

3.3.5.- MART AYINDA TÜFE YÜZDE 1.10, ÜFE YÜZDE 0.29 ARTTI, YILLIK ENFLASYON YÜZDE 7.89'A ÇIKTI.

KASIM'DAN BU YANA DÜŞÜŞTE OLAN ENFLASYON, MART AYINDA YÜKSELİŐE GEÇTİ. Enflasyonun beklentilerin üzerine çıkmasında sigara zamları ve işlenmemiş gıda fiyatlarındaki artış etkili oldu. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Mart'ta Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) yüzde 1.1, Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) yüzde 0.29 arttı. Yıllık enflasyon TÜFE'de yüzde 7.89'a yükselirken, ÜFE'de yüzde 3.46'ya geriledi. Yılın 3 ayında, TÜFE yüzde 1.05, ÜFE yüzde 1.70 oranında artış gösterdi.

3.3.6.- MERKEZİ YÖNETİMİN BRÜT BORÇ STOKU, ŞUBAT SONUNDA 403 MİLYAR TL 'YE ÇIKTI

a.- DEVLET BORÇLARI TIRMANIYOR: Merkezi yönetim brüt borç stoku Şubat sonu itibariyle bir ay öncesine göre yüzde 3.2 artarak 403.5 milyar TL'ye çıktı. Stokun 288.9 milyar TL'si iç, 114.6 milyar TL'si dış borçlardan oluştu. Borç stokunun 263.9 milyar TL tutarındaki kısmı Türk Lirası cinsinden, 138.8 milyar TL tutarındaki kısmı döviz cinsinden ve geriye kalan 0.8 milyar TL tutarındaki kısmı ise dövize endeksli borçlardan oluştu.

b.- İÇ PİYASA BORÇLARI YÜKSELDİ: Brüt borç stokunun yüzde 71.6'sına karşılık gelen 288.9 milyar TL'si iç borçlardan oluştu. İç borç stoku bir ay önceye göre yüzde 3.5'a karşılık gelen 9.7 milyar TL tutarında artış gösterdi. İç piyasaya olan borçlar yüzde 4.1 artışla 213 milyar TL'den 221.7 milyar TL'ye yükseldi.

c.- DIŞ BORÇLAR: Brüt borç stokunun yüzde 28.4'üne karşılık gelen 114.6 milyar TL'si dış borçlardan oluştu. Dış borçlar bir aylık dönemde yüzde 2.4'e karşılık gelen 2.7 milyar TL tutarında artış gördü. Brüt borç stokunun yüzde 16.2'si tahvil dış borçlarından oluştu. Bu kalem yüzde 2.8 artarak 65.4 milyar TL'ye çıktı. Kredi dış borç stoku yüzde 1.8 artarak 49.2 milyar TL oldu. Dolar bazında bakıldığında; brüt borç stoku 239.1 milyar dolar oldu. Bunun 171.2 milyar doları iç, 67.9 milyar doları dış borçlardan oluştu.

3.3.7.- BÜTÇE GELİRLERİ AZALİYOR, BÜTÇE AÇIĞI PATLIYOR

a.- MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE AÇIĞI İKİ AYDA 10.4 MİLYAR TL OLDU

Açıkta geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2 bin 187 artış yaşandı. Böylece yıllık bütçe açığı tahmininin yüzde 99.6'sı iki ayda gerçekleşti. Şubat ayı açığı da yüzde 824 artarak 7 milyar 393 milyon TL 'ye yükseldi.

Ocak-Şubat döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre, bütçe giderleri yüzde 35.5 artarak 32milyar 913milyon TL 'den 44 milyar 604 milyon TL 'ye yükseldi. Faiz hariç giderler yüzde 15.4 artarak 23 milyar 916 milyon TL 'den 30 milyar 963 milyon TL 'ye çıktı. Faiz giderleri yüzde 23.7 artarak 8 milyar 998 milyon TL'den 13 milyar 642 milyon TL 'ye yükseldi. Bütçe gelirleri yüzde 2.5 artarak 33milyar 410milyon TL 'den 34 milyar 245 milyon TL 'ye çıktı. Vergi gelirleri yüzde 5.8 azalarak 29 milyar 336 milyon TL'den 27 milyar 630 milyon TL 'ye indi.

YILLIK BÜTÇE AÇIĞI HEDEFİNE İKİ AYDA ULAŞILDI: Böylece yıllık bütçe açığı hedefi olan 10 milyar 398 milyon TL 'nin yüzde 99.6'sı iki ayda gerçekleşti. Faiz dışı fazla yüzde 65.4 azalarak 9milyar 494milyon TL 'den 3 milyar 282 milyon TL 'ye geriledi.

b.- BAŞBAKAN VERGİ İDARESİNİN ÖZERKLEŞMESİNE NEDENSE KARŞI?

Başbakan Tayyip Erdoğan IMF'nin (Uluslararası Para Fonu) "kabul edilemez" dediği üç koşulu nihayet açıkladı. IMF "Vergi politikasını, hükümet ve parlamento olarak siz belirleyin ama uygulamacı kurum olan Gelir İdaresi Başkanlığı'nı siyasetin etki alanı dışına çıkarın, özerkleştirin" diyor. Ve bunu da yapısal reform projesi olarak programın temel performans kriterleri arasına alıyor IMF.

Ancak Başbakan Erdoğan şiddetle karşı çıkıyor, "Bunu kabul edemeyiz" diyor, ipler kopuyor. Şimdi IMF'nin bu koşulu değiştirmesi bekleniyor. Değiştirirse ne âlâ, değiştirmese Erdoğan kendi kriterleriyle ekonomiyi yönetmeye devam edecek.

Başbakan Erdoğan iş dünyasına karşı elinde olan bu çok etkili ve tehlikeli silahtan vazgeçmek istemiyor.

Eğer IMF'nin önerisi kabul edilirse, halen Maliye Bakanlığı'na bağlı olan Gelir İdaresi Başkanlığı tıpkı Merkez Bankası veya BDDK gibi özerk kurum statüsüyle yeniden örgütlenecek.

Bu durumda siyasi otorite vergi oranlarını belirleyecek, vergi ile ilgili diğer mevzuat düzenlemelerini yapacak. Ancak uygulamaya karışmayacak. Hangi ilde kaç vergi dairesi açılacağına, hangi vergi dairesine kimin tayin edileceği konusu ile de hükümet ilgilenmeyecek.

Tabii en önemli nokta vergi inceleme ve denetimleri. Bu konu da hükümetin ilgi alanı dışına çıkacak. Bugün bankaların denetimi konusunda BDDK'nın işine karışmadığı gibi vergi denetimlerinin usul ve esaslarını da Gelir İdaresi hükümetten bağımsız olarak belirleyecek. Yaygın ve kapsamlı vergi denetimlerinin ne zaman ve nerelerde yapılacağı, hangi kuruluşların niçin ve nasıl denetleneceği de siyasi iktidarın bilgisi ve yetkisi dışında olacak. İşte Başbakan'ın asıl kabul edilemez gördüğü nokta bu. Vergi incelemelerinin bilgisi ve ilgisi dışında yapılmasını istemiyor.

Yoksa bu öneriye neden karşı çıkılınsın? ABD başta olmak üzere pek çok gelişmiş ekonomide vergi idaresi hükümetin bire bir kontrolünde değil, yıllardır özerk kurum statüsünde faaliyet gösteriyor.

Ama öyle anlaşılıyor ki Başbakan Erdoğan, vergi incelemesi silahının çok etkili olduğunu biliyor ve gerektiğinde kullanmak için her zaman elinin altında bulunmasını istiyor.

3.3.8.- TARIMDA DESTEK PRİMİ HAYAL KIRIKLIĞI YARATTI

IMF ile yapılan görüşmelerin ardından önce çiftçinin ümüğü sıkıldı. Tarımsal ürünlere verilen yeni prim miktarlarının toplamı 5.5 milyar YTL'den 5 milyar YTL'ye çekildi.

Yurtiçinde 2008 yılında üretilen tarımsal ürünler için verilen destekleme primleri miktarı yeniden belirlendi. Değişiklikle destek primi buğdayda 5 kuruştan 4.5 kuruşa, pamukta 30 kuruştan 27 kuruşa düşürüldü. Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, 2008 yılı ürünü prim miktarlarında artış bekleyen üreticilerin Resmi Gazete'de yayımlanan yeni prim miktarlarıyla büyük bir hayal kırıklığı yaşadığını belirterek, "IMF ile yapılacak stand-by anlaşması henüz imzalanmadan tarıma ve çiftçilere zarar vermeye başladı" dedi. Bayraktar, değişiklikle, 5.5 milyar TL olan tarımsal destekleme bütçesinin, 5 milyar TL'nin altına düştüğünü ifade etti.

IMF ile yapılan görüşmelerin ardından bütçede kısıtlamalara gidilmesi kararlaştırılmıştı. Prim desteğinin düşürülmesinde bu kararın etkili olduğu belirtiliyor.

"2008 Yılı Ürünü Hububat ve Baklagil Üreticilerine Destekleme Primi Ödenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı Uygulama Tebliği"nde değişikliğe gidildi. Buna göre kilogram başına buğday için 4.5 Kr, arpa, çavdar ve yulaf için 3.6 Kr, çeltik, kuru fasulye, nohut ve ve mercimek için de 9 Kr destekleme primi belirlendi. Söz konusu tebliğ, 17 Aralık 2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecek.

2008 yılı ürünü prim miktarlarında artış bekleyen üreticilerin yeni prim miktarlarıyla büyük bir hayal kırıklığı yaşadı...Oysa, 2008 yılında çiftçinin ürünleri para etmedi, ürün fiyatlarındaki artışlar enflasyonun çok gerisinde kaldı..

2009 yılına ait tarımsal destek bütçesi 5.5 milyar TL olarak açıklanmıştı. Bütçede yüzde 13-14 artışlar olduğu halde, tarım için ayrılan kaynağın yüzde 1,9 artırılmasının sebebi anlaşılammıştı. Ancak, bu miktar bile yetersiz olmasına rağmen Tarımsal Destekleme Bütçesi'nde yüzde 10 kesinti yapıldı. Bu durumda, yaklaşık 5.5 milyar TL olan tarımsal destekleme bütçesi, 5 milyar TL'nin altına düştü.

3.3.9.- KÜRESEL FİNANSAL PİYASALARDA REFORM İHTİYACI

Nobel Ödülü sahibi ünlü ABD'li ekonomist Joseph Stiglitz, küresel krizin etkilerinin karşısında "reform gereği"ni savunurken yeni bir "finansal mimari" nin tesis edilmesini önerdi.

Columbia Üniversitesi profesörü Stiglitz, The Guardian gazetesince yayınlanan makalesinde "Reform gerekli. Reform havada. Başarısız olma lüksümüz yok. Önümüzdeki görev, yeni bir finansal mimari tesis etmektir. Eğer başaramazsak, bunun en büyük acısı, dünyanın ön yoksul ülkeleri hissedecek" uyarısını yaptı.

ABD'de mortgage piyasasında başlayan finansal krizin küresel bir resesyona dönüştüğünü belirten Stiglitz, bu yıl küresel ekonominin yüzde 1.5 küçüleceğini, bunun 1929 krizinden bu yana en kötü performans olduğuna işaret etti.

Joseph Stiglitz, başkanlık ettiği, BM'nin uluslararası para ve finansal sistemi reformu için uzmanlar komisyonunca ön raporunu yayınladığına dikkat çektiği makalesinde bu çerçevede 2009 yılında 2007 yılına göre 30 milyon insan daha işsiz olacağını, bu sayının 50 milyonu bulabileceğini, önlemlerin alınmaması halinde kalkınmakta olan ülkelere 200 milyon insanın yoksulluğa sürükleneceği uyarısı yapıldığını kaydetti.

Küresel bir kriz olmasına karşın önlemlerin ulusal hükümetlerce alındığını, G20 grubu üyesi ülkelere 17'sinin, Kasım ayında Washington'da yapılan toplantıda aksine söz vermelerine rağmen korumacı önlemlere başvurduğunu belirten Stiglitz, bir dizi öneri de yaptı. Stiglitz'in önerileri özetle şöyle:

- Gelişmiş ülkeler, canlandırma harcamasının yüzde 1'ini karşılamalı.
- Zorluklarla karşı karşıya bulunan ülkelere destek amacıyla derhal IMF yeni özel çekme hakları çıkarmalı.
- Sağlanacak IMF desteği, geri tepecek olan, harcamalardaki kesinti ve faiz oranlarının yükseltilmesi gibi alışılmış talepleri içermemeli.
- IMF tarafından, kaynak sağlayan ve borç alan ülkelerin seslerinin daha iyi duyulacağı, yeni bir kredi kolaylığı tesis etmeli.
- Daha iyi kurallar gerekir. Reformlar kosmetik olamaz ve finansal sektörün ötesine gitmeli.
- Küresel bir ekonomik koordinasyon konseyi oluşturulmalı. Konsey sadece ekonomik politikası değil aynı zamanda ekonomik durumunu inceleyecek, küresel kurumsal düzenlemelerdeki eksiklikleri belirleyecek ve çözümler önerecek. Örneğin, yeni bir küresel finansal düzenleyici kuruma ile küresel rekabet kurulmasına ihtiyaç var. Başta borç olmak üzere, kalkınmakta olan ülkelerin karşılaştığı risklerin daha iyi yönetilmesi yollarına ihtiyaç var.
- Yeni bir küresel rezerv sistemi de gerekiyor. Doların rezerv parası olduğu mevcut sistem yıprandı. Dolar da oynak oldu. Gelecekteki enflasyonist risklere ilişkin kaygılar var.

Joseph Stiglitz, makalesine son verirken "Doğu Asya krizinden sonra yeni bir küresel finansal mimariden söz ediliyordu. Ancak küresel ekonomi toparlandı ve reform ivmesi soldu. Bu daha ciddi bir krizdir. Daha uzun sürecek. Umalım ki defa dersi öğreneceğiz" diye yazdı.

3.3.10.- HÜKÜMET ENGELLİLERE ENGEL KOYUYOR

Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu'nun CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Kocaeli Milletvekili Cevdet Selvi'nin soru önergesine verdiği yanıt, Devlet Personel Başkanlığı'nın son verilerine göre; kamuda engellilere tahsis edilmesi gereken 51 bin 507 kadrodan 41 bin 541'inin halen boş olduğunu ortaya koydu. Selvi, hükümetin engellilerin istihdamı konusunda dürüst ve samimi olması ve iş bekleyen binlerce engelli vatandaşın daha fazla oyalanmamasını istedi.

Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Kocaeli Milletvekili Cevdet Selvi'nin kamuda engelli istihdamına ilişkin soru önergesini yanıtladı. Devlet Personel Başkanlığı'nın son verilerine göre kamuda engellilere tahsis edilmesi gereken yüzde 3 oranındaki memur kadro sayısının 51 bin 507 olduğunu belirten Bakan Başesgioğlu, bu kadrolardan 41 bin 541'inin ise halen boş bulunduğunu kaydetti.

Başesgioğlu, "Özürlü çalıştırma kontenjanları eksik olan kamu kurum ve kuruluşlarının bir an önce eksik olan kontenjanları doldurmaları cihetine gitmeleri gerektiği hususundaki, Devlet Personel başkanlığınca yayımlanan 2003/2 sayılı Tebliğ'e uymayan kurum ve kuruluşlar bahsi geçen başkanlığın 21 Aralık 2006 tarihli yazısıyla da bu konuya gereken hassasiyeti göstermeleri hususunda tekrar uyarılmıştır" dedi.

Devlet Personel Başkanlığınca engelli memur alımına ilişkin sınav duyurusu yayımlanan kurum ve kuruluşların engelli sınavlarını kendilerinin yaptığı ve sınav sonuçları itibariyle başarılı olanların ilgili kurum ve kuruluşlarca atandığını kaydeden Bakan Başesgioğlu şu bilgileri verdi:

"2002-2008 yılları arasında toplam 228 muhtelif kuruma ait toplam 3 bin 292 adet memur kadrosuna özürlü personel alımı için sınav duyurusu yayımlanmıştır. Bütçe kanunları gereğince açıktan veya naklen atama yapılacak kadro adedinin sınırlılığı ile münhal kadro unvanlarının özürlü memur istihdamına uygunluğu ve benzeri hususlara göre ilgili kurum ve kuruluşların sorumluluğunda bulunmaktadır. Özel sektör ve kamu kurum ve kuruluşlarında işçi statüsünde istihdam edilmesi gereken özürlü personele ilişkin işlemler ise Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir."

CHP Genel Başkan Yardımcısı Cevdet Selvi ise 8.5 milyon engellinin yaşadığı Türkiye'de, engelli vatandaşların en büyük sorununun istihdam olduğunu belirterek şunları söyledi:

"AKP iktidarında engelli vatandaşlarımız, istihdam konusunda oyalanmış, hayal kırıklığına uğratılmıştır. Bu konuda çıkarılan kanunlar, yönetmelikler, yayımlanan tebliğler, genelgeler göstermelik olmaktan öteye gidememiş, kağıt üzerinde kalmıştır. AKP iktidarının engelli vatandaşlarımızın istihdamı konusunda samimi olmadığı en önemli kanıtı ile 6 yıldır iktidarda olmasına rağmen, doğrudan yetkili ve sorumlu olduğu kamu kurum ve kuruluşlarında yasa gereği olan engelli istihdamını sağlamamış olmasıdır. Hükümet engellilerin istihdamı konusunda dürüst ve samimi olmalı, binlerce iş bekleyen bunalım içindeki engelli vatandaşımızı daha fazla oyalamamalı, üzmemelidir. Bir an önce kamu kurum ve kuruluşlarının yasa gereği olan sorumluluğunu yerine getirmesini sağlamalıdır."

IV.- EKLER

- **GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN AÇIKLAMALARI**

- GRUP GENEL KURUL TOPLANTISINDA YAPTIĞI KONUŞMA (7 Nisan 2009)
- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN İZMİR'E "KUTLAMA GEZİSİ"
- ADAY AÇIKLAMA TÖRENİNDE YAPTIĞI KONUŞMA
- BURDUR MİTİNGİNDE YAPTIĞI KONUŞMA (6 Mart 2009)
- GİRESUN MİTİNGİNDE YAPTIĞI KONUŞMA (9 Mart 2009)
- KOCAELİ MİTİNGİNDE YAPTIĞI KONUŞMA (22 Şubat 2009)
- "ÇARŞAF" KONUSUNDA STAR TV'DE YAPTIĞI AÇIKLAMALAR
- 29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİNİN ARDINDAN YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASI (31 Mart 2009)
- ERGENEKON GÖZALTILARI DEVAM EDERKEN YAPTIĞI BASIN TOPLANTISI (7 Ocak 2009)

- **DİĞER BAZI AÇIKLAMALAR**

- CHP SÖZCÜSÜ MUSTAFA ÖZYÜREK'İN "21 MART'IN NEVRUZ BAYRAMI VE RESMİ TATİL İLAN EDİLMESİYLE İLGİLİ" YASA ÖNERİSİ
- GENEL BAŞKAN YARDIMCISI ONUR ÖYMEN TBMM GENEL KURULU'NDA İSRAİL'İN GAZZE'YE SALDIRISI KONUSUNDA KONUŞMASI

- **POLİTİKALAR**

- ETİK KOMİSYONU OLUŞUMUNDAN EVVEL, "TEMİZ SİYASETİ" HEDEF ALAN YENİ BİR SİYASİ ETİK(AHLAK) YASASI ÇIKARTILMALIDIR.
- "HAMAS-FKÖ-İSRAİL" SORUNU VE TÜRKİYE
- GENEL BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET SELVİ: "İŞÇİLER- SENDİKALAR SOKAĞA ZORLANMAKTADIR
- CHP'NİN "KRİZE KARŞI ÖNLEMLER PAKETİ"
- CHP GRUBU'NUN, TRT'NİN SON DÖNEMLERDEKİ YAYINLARIYLA İLGİLİ OLARAK DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN HAKKINDA HAZIRLADIĞI GENSORU ÖNERGESİ
- CHP YEREL YÖNETİMLER SEÇİM BİLDİRGESİ İLKELERİ
- İŞTE KEMAL KILIÇDAROĞLU'NUN VAADLERİ!
- AYDINLIK YÜRÜYÜŞÜMÜZ SÜRECEK
- CHP PROGRAMI İNGİLİZCE ÖZET BİLDİRGESİ

- **CHP AVRUPA BİRLİĞİ TEMSİLCİLİĞİ ETKİNLİK RAPORU**

- **SEÇİMLERLE İLGİLİ KONULAR**

- 29 MART 2009 SEÇİMLERİ CHP'Lİ BELEDİYELER
- 2004-2009 YEREL SEÇİMLERİ KARŞILAŞTIRMA TABLOSU
- 29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİNDE KATILMADIĞIMIZ BELDE BELEDİYE BAŞKANLIKLARI
- KAYBEDİLEN CHP'Lİ İLÇE BELEDİYE BAŞKANLIKLARI
- İL-İLÇE-BELDE BELEDİYE BAŞKAN ADAYLARIMIZ(WEB Sayfasında Mevcut Olduğu İçin Rapordan Çıkarılmıştır)
- PUSULA E -POSTA PROJESİ HEDEF GRUPLARI
- GOOGLE ÜZERİNDEN REKLAM KAMPANYASI

- **GENELGELER**

- ADAY ADAYLIĞI BAŞVURU SÜRESİNİN UZATILMASI İLE İLGİLİ GENEL SEKRETERLİK GENELGESİ
- 29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİNDE ADAY BELİRLEME İÇİN EKSİK LİSTELERİN TAMAMLANMASI
- GENELGE 2008/18
- GENELGE 2009/1
- GENELGE 2009/2
- GENELGE 2009/3
- GENELGE 2009/4
- GENELGE 2009/5
- GENELGE 2009/6
- GENELGE 2009/7

- **GENEL SEKRETER ÖNDER SAV'IN YSK'DAN YASAYA AYKIRI PROPAGANDA İHLALLERİNİN ÖNLENMESİNİ VE YSK'NIN BELİRLEDİĞİ YASAKLARA UYULMASININ SAĞLANMASI İÇİN YSK BAŞKANLIĞI'NA YAPTIĞI BAŞVURU**

- **ASIL ÜYELERİN İLÇE BAZINDA DAĞILIMI**

- **18 NİSAN 2009 GÜNÜ YAPILACAK OLAN İL VE BELEDİYE BAŞKANLARI TOPLANTISINA ÇAĞRI YAZISI(2009/1824)**

CHP GENEL BAŞKANI DENİZ BAYKAL'IN; GRUP GENEL KURUL TOPLANTISINDA YAPTIĞI KONUŞMA (7 NİSAN 2009)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli arkadaşlarım; hepinizi sevgilerle, saygılarla selamlıyorum.

Son genel seçim kampanyasından sonra ilk kez Cumhuriyet Halk Partisi grup toplantısında bir aradayız. Yoğun bir kampanyayı arkada bıraktık. Çok güzel bir çalışma yaptık. Ben, bu kampanyada sorumluluk üstlenmiş olan bütün arkadaşlarıma teşekkürlerimi ifade ediyorum, hepsini kutluyorum. Ortaya çıkan sonuç yer yer bizi çok sevindirdi, yer yer o kadar sevindirmedi, yer yer zd ama siyasetin bu doğasında olan bir durum. Bütün arkadaşlarım elbirliğiyle güzel bir çalışma yaptık, güzel bir kampanya yaşadık. Bu kampanyanın sonunda milletvekili arkadaşlarımı, örgütümüzü, adaylarımızı, bu mücadelemize destek veren herkesi teŐekkürlerimle selamlıyorum.

Sayın zlem erioğlu'nu uğurluyoruz. Kendisini bir kez daha ben de kürsüden kutluyorum. Hepimizi çok mutlu eden bir sonuç aldı. Çok önemli bir ilimizde, Aydın'da belediye başkanlığını kazandı. Bir kadın belediye başkanı olarak yerel yönetimlerde Cumhuriyet Halk Partisinin iddiasını bir kez daha ortaya koymuş oldu. Gerçekten çok yüksek bir başarıdır. Çok mutlu olduk. Kendisini yürekte kutluyorum ve başarılar diliyorum.

Sayın erioğlu'nun belediye başkanlığını kazanmasının tabii bizlere bir maliyeti de oluyor. Bir milletvekili arkadaşımız aramızdan ayrılmak durumunda kalıyor. Kendisini Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan uğurluyoruz. Karışık duygular içindeyiz. Burada da çok güzel çalışmalar yapmıştı. Şimdi Aydın'da belediye başkanı olarak partimizin yüzünü ağartacağına, çok güzel, çok başarılı çalışmalar yapacağına yürekte inanıyorum.

Bu seçimlerde bir arkadaŐımızı daha, milletvekili arkadaŐımızı daha kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya idik. Son anda onu kaybetmediğimizi gördük. Aramızda beraber çalışma fırsatını bize sağladığı için bundan Őikyeti değiliz elbette ama belediye başkanlığı konusunda verdiği büyük mücadelenin sağladığı yüksek başarının Cumhuriyet Halk Partisine verilmiş çok büyük bir katkı, bir hizmet olduğunu hepimiz çok iyi görüyoruz. Kendisini uğurlayamadığımız hâlde Kılıçdaroğlu'nu tekrar aramızda görmekten mutlu olduğumuzu da saklamıyoruz. (Alkışlar) Beraber çalıŐmaktan, bir arada olmaktan gerçekten her zaman mutluluk duyuyoruz. Grubumuzda çok etkili çalışmalar yaptı, bundan sonra da Grubumuzda, partimizde etkin ve başarılı çalışmalarını sürdürecektir.

Değerli arkadaşlarım, Şimdi, konuŐmamam geçmeden önce, hepimizi mutlu eden, dn gerçekleşen iki sevindirici haberi ben de sizlerle paylaşmak istiyorum. Bir süreden beri halter sporunda üzüntü verici bir durumla karşı karşıya idik. Daha önce yüksek başarılar gerçekleŐtirmiŐtik ama bu dönemin önümüzdeki günlerde kapanacağının işaretlerini alıyoruz. Dn yapılan Avrupa Halter Őampiyonasında Nurcan Taylan ve Erol Bilgin kardeŐlerimiz Avrupa Őampiyonu olarak halterde kendi kilolarında -48 ve 62 kiloda, 48 kiloda Nurcan Taylan, 62 kiloda Erol Bilgin- başarılı sonuçlar almışlardır. Kendilerini yürekte kutluyorum ve başarılarının devamını diliyorum. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, bugün kampanyadan sonra ilk kez bir aradayız. Doğal olarak tabii bu seçim kampanyasını ve ortaya çıkan seçim sonuçlarını değerlendirmemiz gerekiyor. Bu konuda ben kez daha düŐüncelerimi grubumuza iletmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu seçim kampanyası Türkiye’de alışılmış yerel seçim kampanyalarından farklı bir biçimde gerçekleşti. Bu farklılık da çok büyük ölçüde iktidarın anlayışından ve yaklaşımından kaynaklandı. İktidar, bu yerel seçimleri bir peşin kararla politize etme ve ileri ölçüde politize etme tercihi içine girdi. Sadece olayı siyasallaştırmanın seçimi ileri ölçüde ülke siyaseti temeline çekmenin ötesinde gerilimli, çatışmacı bir seçim kampanyasına dönüştürmek istedi. Böyle bir çabaya girmesinin her hâlde kendince nedenleri vardır ama nedenleri ne olursa olsun bu tercihin uygun bir tercih olmadığı yaşanan seçim sonuçlarıyla ortaya çıkmıştır. İnsanlarımız bu seçimden böyle aşırı politize, aşırı gerilimli, çatışmacı bir kampanyaya dönüştürülmesi dolayısıyla AKP’ye teşekkür etmemişlerdir. Bu çıkarılması gereken önemli bir sonuçtur diye düşünüyorum. Her hâlde bir ekonomik bunalım döneminin içinden geçiyor olmamız iktidarı bu sorunların tartışılmasını önlemek için, ekonomik sıkıntıların, ekonomik güçlüklerin tartışılmasını önlemek için bir çare arayışına sevk etmiş olmalı, çareyi de suçlayıcı, gerilimli ve yoğun bir seçim kampanyasına işi dönüştürerek bulmuş olmalı ama bu AKP’nin anlayışı oldu fakat bizim anlayışımız olmadı. Biz, seçim kampanyasını doğru bir zeminde götürmeyi kararlaştırmıştık, onu sonuna kadar uyguladık. Neydi o zemin? Bu seçimde biz, elbette yerel seçim sorunlarını, belediye sorunlarını, yerel yönetim sorunlarını konuşacağız ama ülke geneliyle ilgili olarak ilginizi, dikkatimizi iki temel noktaya odaklayacağız. Nedir onlar?

Bir: Yaşanmakta olan ekonomik bunalım, ekonomik sıkıntı, iş yerlerinin kapanması, fabrikaların tatil edilmesi, insanların işinden çıkarılması ve buna bağlı olarak ortaya çıkan işsizlik, yolsuzluk, tarımda yaşanan sıkıntı, esnafın içine girdiği güçlükler, ekonomiyi temel alan ve bunu konuşan, bu konuda çare talep eden, gerektiği zaman çare söyleyen ama ekonomik sorunları siyasetin ana eksenine hâline getirmeye yönelik bir kampanya anlayışı içinde olduk. Bütün Türkiye’nin her yerinde bu konuları öncelikle konuştuk. Ekonomik sıkıntıların yanı sıra ikinci bir temel eksen olarak, kampanya eksenini olarak yolsuzluklar konusunu tercih ettik, yolsuzluklar konusunu tartışmayı, yolsuzlukların nasıl bir siyaset anlayışı hâlinde ortaya çıktığını, bugünkü iktidarla yaşanan yolsuzluklar arasındaki doğrudan bağlantıyı ve yolsuzluklar konusunu bütün siyasi bağlantılarıyla, ilişkileriyle, niteliğiyle, kazanmaya başladığı yeni önemle ortaya koymaya ve seçmenimize bu konuları aktarmaya çalıştık. Bu iki temel konu ekonomik bunalım, ekonomik sıkıntılar, işsizlik, iş yerlerinin kapanması, yoksullaşma ve yolsuzluklar bu iki ekseninde kampanyayı götürdük. Bunun doğru bir tercih olduğu anlaşılmalıdır. Bir ekonomik bunalım döneminden geçen bir ülkede elbette bu konuların konuşulması gerekirdi. Kampanyanın bir noktasında Başbakan da ekonomik sorunlara yönelik Cumhuriyet Halk Partisinin ilgisi ve dikkati karşısında bu sorunlarda bir tartışma açma ihtiyacını hissetmiştir ve bizden çare talep etmiştir. Yani sanki Cumhuriyet Halk Partisinin bu bunalım karşısında bir çaresi yokmuş gibi bir anlayış içinde “konuşuyorsun ama bir çare biliyorsan söyle, çareyi uygulamazsam siyasi hayatımı bitiririm. Sen de çare söyleyemiyorsan bir daha bu konuyu konuşma” diye yine gerilimli bir tartışma ortamı yaratmak istemiştir. Tabii Cumhuriyet Halk Partisi bu konuda çok ciddi, uzun zamandan beri sağlam hazırlık içinde olan bir parti olarak bir an bile tereddüt etmeden onun bu çağrısının ertesi günü yedi çare söylemişizdir. Bu, Cumhuriyet Halk Partisinin ekonomik sorunlar karşısında nasıl donatımlı, nasıl birikimli, nasıl hazır, önceden bu konuları incelemiş, çalışmış kadroları olan bir parti kimliğini taşıdığını ortaya koymuştur. Bu açıdan da çok yararlı olmuştur ve çareleri söylemişizdir. Başbakan duymamazlıktan gelmeye hatta bize hakaret etmeye teşebbüs etmiştir –hatırlayacaksınız- iki üç hafta geçtikten sonra Cumhuriyet Halk Partisinin önerdiği çarelerin ikisini yürürlüğe koymak kararını almıştır. Bu tabii kampanyada muhalefetin ne kadar sorunlu, nasıl dikkatli, nasıl halkın gerçek gündemiyle bağlantılı bir kampanya yaptığını ortaya koymuştur. AKP’nin de nasıl saptırıcı, incir çekirdeğini doldurmayacak, onu bunu suçlamaya yönelik, hakaret etmeye yönelik bir kampanya götürdüğünü ve ortaya atılan ciddi önerileri dahi değerlendirmekte tereddüt içine girdiğini göstermiştir. Bu bakımdan bu kampanya da çok bence yararlı bir fotoğrafın çekilmesine fırsat vermiştir.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, böyle bir kampanya yaşadık. Seçimlere girerken Türkiye'nin önde gelen araştırma kuruluşları bu seçim sonuçlarıyla ilgili değerlendirmeler yaptılar, tahminler söylediler. Bunlar siyasi tahminler değil, bilimsel tahminler olarak ortaya konuldu ve AKP'nin bu seçimlerde yüzde 48'in üzerinde, yüzde 50 hatta düzeyinde bir oy alabileceğini ortaya koyan değerlendirmeler olarak gözüktü. Yaşanan seçimler bence fevkalade önemli olmuştur. Bu seçimlerin artık Türkiye'de siyasal yaşamın yeni bir döneme girmiş olduğunu ortaya koyduğu konusunda kimsenin şüphesi yoktur, olmamalıdır. Çok açık bir biçimde bu seçimler artık iktidarın Türkiye'de o 2002'de başlayan ve bütün iktidar olanaklarını etkili şekilde değerlendirerek oy gücünü artıran ve Türkiye'de egemen bir parti modeline dayalı bir siyasal yaşam şekillendiren o dönemin artık sınırına gelindiğini ortaya koymuştur ve ilk kez 2002 yılından bu yana AKP bir seçimde çok önemli, anlamlı bir oy kaybı tablosu içine girmiştir.

Değerli arkadaşlarım, bu gerçekten önemlidir çünkü 2002'de yüzde 34'le başlanmış, 2004'te yerel seçimlerde 42'ye çıkarılmış, 2007 genel seçiminde yüzde 47'ye yakın, 46,58 düzeyine çekilmiş anlamlı, yüzde 34'ten başlayıp yüzde 46'ya, yüzde 47'ye doğru çıkan bir 12-13 puanlık iktidarı kullanarak gücünü artırma tablosu acaba ağırlığını koruyacak mı, bu etkin konumunu sürdürecektir mi yoksa daha da mı artıracak diye bakılırken koruyacak ve daha da artıracak diye bilimsel araştırma kuruluşları hüküm verirken birdenbire çok somut, çok net bir tablo ortaya çıkmıştır. Nedir bu tablo? Bu tablo AKP'nin çok ciddi bir şekilde oy kaybetmekte olduğunu bize gösteren bir tablodur.

Değerli arkadaşlarım, bunun çok iyi anlaşılması gerekiyor çünkü ilk kez bu ortaya çıkmıştır ve oy kaybını anlamlı kılan iki nokta vardır. Birisi, oy kaybı Türkiye'nin hemen hemen bütün coğrafyalarında ortaya çıkmıştır, yani mevzii bir olay değildir, bölgesel bir olay değildir, yöresel bir olay değildir, yerel bir olay değildir. Efendim, falan kişinin adaylığı yanlış oldu, onun sonucu olarak işte orada biraz oy kaybettik! Böyle bir tablo yok. İyi kötü bütün adaylarının ortaya koyduğu tablo oy kaybı. Türkiye'nin genelinde, bütün coğrafyalarında, Karadeniz'inde, Akdeniz'inde, Doğu Anadolu'sunda Ege'sinde, Güneydoğu Anadolu'sunda Trakya'sında, İç Anadolu'sunda her yerde oy kaybı var. Bu ciddi bir olaydır. Bunu görmezlikten gelmek mümkün değildir. Belli bir sebebe dayalı, bir yanlışa, bir hataya dayalı değil, genel uygulamanın, iktidar uygulamasının, yedi yıllık bir dönemin muhasebesinin getirdiği sonuçtur. Bu bakımdan çok önemli olmuştur.

İki, bunu önemli kılan ikinci temel nokta: Bütün coğrafyalarımıza hâkim olmasının yanı sıra ortaya çıkan oy kaybı düzeyinin fevkalade ağırlıklı, ciddi bir ölçekte ortaya çıkmasıdır. 8 puanlık bir oy kaybı söz konusudur. Yüzde 38,5 düzeyine AKP'nin oyu inmiştir. Yüzde 47'ye yakın bir oy noktasından yüzde 38,5 düzeyine Türkiye'de bir oy inmesi söz konusudur. 1 puanlık, 2 puanlık, gelip geçici falan diye izah edilir bir tablo değildir, kalıcı, önemli, ciddi bir oy erimesinin, bir siyasal kırılmanın söz konusu olduğu açıktır. Bu bakımdan bu oy kaybı çok ciddi önem taşımaktadır hem yaygınlığıyla hem de ortaya koyduğu düzeyle, oy kaybı düzeyiyle 8,5 puan, yüzde 47'de ortaya çıkmış, yüzde 20'nin üzerinde bir oy kaybıdır. Yani aldığı oyların önemli bir kısmını kaybetmiştir. Bunu çok daha çarpıcı bir şekilde size anlatmak isterim. Bakın, AKP'nin bu seçimde, 2009 seçiminde aldığı oyların sadece oranına değil, sayısına baktığımız zaman da çok çarpıcı bir durumla karşı karşıya kalıyoruz. Bir önceki seçime göre, 2007 seçimine göre 2009 seçiminde AKP oylarını yüzde 47'ye yakın bir düzeyden yüzde 38,5'a düşürmüştür. Bu oy kayması çok ciddiye alınması gereken bir düzeyi ve niteliği taşımaktadır. Ama ayrıca şunu da hatırlamamız gerekiyor: AKP 2007 seçimlerinde yüzde 46,58 oy almıştı, aldığı oy miktarı 16 milyon 327 bindi. Şimdi iki yıl bile geçmeden, 2007 Temmuz 2009 Martı, yapılan bir seçimde AKP'nin bu seçimdeki oy oranı yüzde 38,5'a, oy sayısı, 16 milyon 327 bin olan oy sayısı 15 milyon 512 bine düşmüştür. Yani ilk kez sadece oranı itibarıyla değil, AKP aldığı oy sayısı itibarıyla de oy kaybı içine girmiştir. 2007'de AKP'ye oy vermiş olan seçmenlerin 900 bin civarında bir kısmı oy vermiş olduğu hâlde oy vermekten vazgeçmiştir, AKP'ye oyunu vermemiştir ve şunu da dikkate almanız gerekir: 2009 yılında 2007 yılına göre seçmen sayısı artmıştır, katılım oranı da

artmıştır, yani daha çok seçmen, daha yüksek bir katılımı seçimlere girdiği hâlde, bir buçuk yıllık, iki yıldan az bir süre içinde AKP'nin oy oranı da, oy sayısı da elle tutulurcasına azalmıştır. Bunu görmezlikten gelmek, önemsememek mümkün değildir. Bu çok temel bir olaydır ve AKP'nin ciddi bir oy kaybı içine girdiğini bize bu tablo göstermektedir.

Değerli arkadaşlarım, Cumhuriyet Halk Partisi bakımından olaya bakınca görünen tablo şudur: Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz ister 2007 seçim sonuçlarıyla, 2009 il genel meclisi sonuçları ister 2004 il genel meclisi sonuçlarıyla 2009 il genel meclisi sonuçları karşılaştırılsın sayı olarak da, oran olarak da daha güçlenmiş bir parti olarak bu seçimlerden çıkmış bulunuyoruz. Bu durumu değerlendirirken şunu da dikkate almak lazımdır: Ben seçimlerden önce bu konuya işaret etmişim. İktidar partileri yerel seçimlerde genel olarak Türkiye ortamında özel olarak bu iktidar uygulamasında artık 3 puan ile 5 puan arasında -hangisidir bilemiyoruz- ama mutlaka bir artı ek ağırlık kazanırlar. Seçim yerel seçim olduğu için kazanırlar. Çünkü yerel seçimde iktidar ağırlıklı bir şekilde devreye girerse, Başbakan yerel seçimin ertesi günü de Başbakanlığına devam edecektir, bakanlar bakanlıklarına devam edeceklerdir, milletvekilleri milletvekilliklerine devam edecektir ama bir genel seçimde tablo o değildir. Bir genel seçimde seçimin ertesi günü kimin Başbakan olacağı belli değildir, kimin bakan olacağı belli değildir, kimin milletvekili olacağı belli değildir. O nedenle seçmen özgürdür, bağımsızdır, seçmene bir pazarlık yapmak, yarın gel sana şunu yaparım demek imkânı yoktur ama yerel seçimde Başbakan ve bütün bakanlar seçim çevrelerine yerleşmişler, Trabzon'a gitmiş bilmem Bayındırlık Bakanı karargâhı kurmuş, iki ay orada; bilmem Adalet Bakanı gitmiş Antalya'ya yerleşmiş iki ay orada; bütün devlet teşkilatı emrinde, müsteşarlar, genel müdürler, genel müdür yardımcıları, devlet teşkilatı, araçlar, her şey seferber olmuş, yemekler, harcamalar, seçimden sonra işe alma vaatleri, ihale vaatleri, bütün devlet gücü devrede, bunun bir ek ağırlığı yok mu? O yüzde 38,5'uğu değerlendirirken mutlaka bunu da dikkate almak zorunluluğu vardır. Bu faktör muhalefette geçerli değildir. Muhalefet yerel seçimde handikaplıdır, iktidar yerel seçimde avantajlıdır. Bu seçimleri değerlendirirken bunu da dikkate alma ihtiyacı vardır. Bu şartlar altında gireceksiniz, bütün valileri seferber edeceksiniz, bütün mitinglerinizde valiler resmî yazı çıkaracak bilmem alkışlayıcı ekipleri davet edecekler, bilmem sosyal yardım diye olmadık şeyleri seçim bölgelerinde sonuç almak için dağıtacaksınız, Tunceli'de yaşanan olaylar. Bu vesileyle Tunceli halkının demokrasi bilincini yürekten kutluyorum. (Alkışlar) Bütün bu baskıları etkisiz kılacak bir sağduyuyu, bir demokratik olgunluğu, erdemi, siyaset bilincini ve öz saygıyı sergilemişlerdir, onlara yakışan bir davranış olmuştur, kendilerini yürekten kutluyorum, ama bunlar yapılmıştır. Bütün bunlar seferber edilmiş sonuç ne olmuş? Seçmen sayısı arttığı hâlde, katılım arttığı hâlde bir önceki, bir buçuk yıl önceki seçimden 1 milyona yakın oyun azalmış, 8 puan, 8,5 puan oy kaybı içine girmişsin. Bu çok önemli bir tablodur. Cumhuriyet Halk Partisi bakımından bütün bu handikaplara rağmen oylarımız ister il genel seçimi diye düşünün, ister milletvekili seçimi diye düşünün anlamlı bir şekilde yükselmiştir. Bunu büyük memnuniyetle görüyorum ve Cumhuriyet Halk Partisinin ta ilk açıldığı 1992 yılından bu yana gerçekleşen bütün seçimlerde istikrarlı bir biçimde oylarını düzenli olarak artırmayı sürdürmüş bir parti olduğu gerçeğine bir kez daha dikkatinizi çekiyorum. Gerçekten rakamlara şöyle bir bakacak olursak biz bu yolculuğa 1994 yılındaki, 92'de kurulduktan hemen bir buçuk yıl sonra yapılan yerel seçimlerle çıkmışız, oylarımızı saydırmaya o zaman başlamışız, 1994 yerel seçimlerine yüzde 4,5 oy almışız o yerel seçimlerde ve oyumuz 1 milyon 304 bin 997. 1 milyon 304 bin kişiyle 94'te yola çıkmışız. 1999'de bu 1 milyon 304 bin kişi 3 milyon 487 bin 417 olmuş, 2004'te 5 milyon 882 bin olmuş, 2009'da 9 milyon 232 bin olmuş. 2007'de milletvekili seçimi olarak 7 milyon 317 bin olmuş, yani 2004'deki 5 milyon 882 binin üzerine 2007'de 7 milyon 317 bin olmuş, bugün de 9 milyon 233 bin olmuş, oy oranları da sürekli olarak artış göstermiş. Bugün, il genel meclisi esas olmak üzere yapılan değerlendirmede 23,2 bir oy düzeyini Cumhuriyet Halk Partisi gerçekleştirmiştir. Bu, bir önceki il genel meclisi sonuçlarına göre 5 puanlık bir artışı temsil etmektedir. Belediye seçimlerinde oy oranımız yüzde 28,4 olarak ortaya çıkmıştır. Bu 7,5 puanın üzerinde bir oy artışını temsil etmektedir. Büyükşehirlerdeki oy oranımız da yüzde 29'un üzerinde, 30'a yakın bir oy düzeyi olarak ortaya çıkmıştır.

Bu oy tablosunun dikkati çeken bir tarafı, değerli arkadaşlarım, Cumhuriyet Halk Partisine oy veren seçmenin Türkiye'nin değişme, gelişme, ilerleme, modernleşme, kentleşme, eğitime ulaşma, iş sahibi olma süreçleriyle uyumlu bir ilişki içinde bulunuyor olmasıdır. Bu seçimlerin ortaya koyduğu bence büyük önem taşıyan bir nokta, Türkiye'nin geleceğine yönelik büyük değişim ve gelişim süreçleriyle Cumhuriyet Halk Partisi el ele vermeyi başarmıştır. Yani yarın Türkiye daha çok kentleşmiş olacaktır, yarın Türkiye daha çok eğitim şansını kullanan bir Türkiye olacaktır, yarın Türkiye daha çok iş sahibi insanların oluşturduğu bir Türkiye olacaktır. Böyle bir Türkiye'de Cumhuriyet Halk Partisinin kendisini ifade etme şansı yaşanan seçimlerin gösterdiği bir gerçektir ki daha yüksek olacaktır. Bunu büyük memnuniyetle kaydediyorum. Ayrıca yine bu yerel seçimlerde Cumhuriyet Halk Partisi olarak bize yöneltilen, işte, gecekondulara, toplumdaki dar gelirli yoksul kesimlerine ulaşmakta sıkıntılarınız var, güçlükleriniz var iddiaları büyük ölçüde anlamını kaybetmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi toplumun her kesiminden, imarlı kesiminden imarsız kesiminden, gecekondudan ya da bilmem işte sitelerde yaşayan insanlardan, kırsal kesimden, kentten anlamlı, ciddi destek almayı başarmıştır. Partinin büyümesi zaten bu anlama gelmektedir. Bu doğrultuda hepimizi sevindiren çok önemli özel başarılar yaşanmıştır. İstanbul belki belediye başkanı seçimini kazanamadığımız bir yer ama orada oylarımız bu söylediğim nitelik değişimini de gerçekleştirerek hepimizi sevindirecek şekilde anlamlı bir biçimde ve kalıcı olarak ciddi şekilde belediye başkanlığı seçimlerinde, il genel meclisi seçimlerinde, büyükşehir belediye başkanlığı seçiminde, ilçe belediye başkanlığı seçimlerinde her düzeyde anlamlı şekilde bir artış sergilemiştir. Bugün belediye başkanlığı seçiminde yüzde 37, sanıyorum, bir oy düzeyini elde ettik. Bunu büyükşehire bakarak söylüyoruz, ilçe belediye seçimleriyle birlikte olduğu zaman bir bakmak lazım, yine o düzeylerde olacağına eminim. Bir başka sevindirici olay da belediye başkanlığı seçimiyle il genel meclisi seçimi arasında bir önceki seçimde ne fark var idiyse, büyük oy yükselişi gerçekleştirdiğimiz yerlerde bu aynı farkı korumaktadır, yani seçmenin il genel meclisi ve belediye başkanlığı konusunda oy verirken Cumhuriyet Halk Partisine bakışında bir önceki yerel seçimlerde kullandığı ölçü neyse bu seçimde de aynı ölçü kullanılmıştır. Buna da dikkatinizi çekiyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu seçimde uygun adaylar bulduk. Çok iyi, nitelikli, değerli adaylarla çıktık ve bu da çok sonuçlara ciddi biçimde yansdı. Adaylarımız gerçekten çok başarılı, güzel kampanyalar yaptılar. O nedenle bu alınan sonuçlarda belediye başkan adaylarımızın ciddi katkısı ve rolü vardır ama olayın sadece bir aday seçiminden ibaret olmadığı çok açıktır. AKP aday seçmeyi başaramadığı için kaybetmiş değildir, kaybetmesi gerektiği için, kaybedeceği için, aday ne olursa olsun kaybedeceği için kaybetmiştir. (Alkışlar) Cumhuriyet Halk Partisi de adaylarıyla, örgütüyle, partisiyle, kimliğiyle, bugüne kadar verdiği siyasi mücadeleyle, doğrultusuyla kazanması gerektiği yerde kazanması gereken ölçüde kazanmayı başarmıştır.

Bu çerçevede özel bir takdiri hak eden bir iki yere de işaret etmeliyim diye düşünüyorum. Önce Trakya'yı hepimizin kutlamamızı ifade etmemiz gerekiyor. Gerçekten, Trakya'da çok yüksek bir başarıyı arkadaşlarımız gerçekleştirmişlerdir. Kendilerini yürekten kutluyorum. Örgütümüzü, adaylarımızı, milletvekillerimizi, çalışan bütün arkadaşlarımızı ve Trakya halkını şükranla selamlıyorum. (Alkışlar) Gerçekten zaten başarılı sonuçlar aldığımız bir yerd. Başarının üzerine başarı eklemek çok zordur, yani başarının üzerine yüksek başarı, en yüksek başarıyı eklemişlerdir ve bu bakımdan da her türlü övgüyü hak etmişlerdir, onları kutluyorum.

Aynı şekilde İzmir...İzmir, gerçekten siyasal tarihimizin çok önemli başarılarından birini gerçekleştirmiştir. 12 Eylül'den bu yana İzmir'de hiçbir siyasi partinin alamadığı oyları bu seçimde İzmir'de arkadaşlarımız almışlardır. Yani 80'den bu yana bu otuz yıla yakın dönemdir, otuz yıllık siyasal tarihimizin muhteşem sonuçlarını almışlardır. Başarı üzerine başarı gerçekleştirmişlerdir. Düşünün, büyükşehiri çok yüksek bir oy düzeyiyle almış bulunuyoruz ama aynı zamanda ilçelerde, kırsal alanda, bugüne kadar Cumhuriyet Halk

Partisine hiç oy vermemiş yerlerde çok büyük bir başarıyı gerçekleştirmiş durumdayız, arkadaşlarımız bunu sağlamışlardır. Yirmi-otuz ilçenin, büyükşehir dışındaki otuz ilçenin yirmi dokuz tanesinde iddiamız sürüyor, 28'ini aldık, 29'uncu Seçim Kurulunda. (Alkışlar) Olur olur, olmaz olmaz ama otuz ilçenin yirmi sekizi kesinleşmiştir, birisi Seçim Kurulundadır, bir tanesi kaybedilmiştir. O kaybın da nedenlerini biz kendi içimizde değerlendiriyoruz, o konuda da gerekli sonuçları çıkarıyoruz. Yani muazzam bir sonuçtur, inanılır gibi bir tablo değildir. Bu vesileyle ben İzmir örgütümüzü, orada görev yaşayan arkadaşlarımızı, başta Büyükşehir Belediye Başkanımız Aziz Kocaoğlu olmak üzere bütün adaylarımızı, milletvekillerimizi, partili seçmen vatandaşlarımızı ve bütün İzmirliileri saygıyla selamlıyorum.

Yani bir Antalyalı olarak buna değinmem belki uygun düşmeyebilir ama oradaki arkadaşlarımızın emeklerine saygı anlayışı içinde bu sonucun alınmasını gerçekleştiren bütün partili arkadaşlarımıza saygı anlayışı içinde Antalya'da ortaya çıkan bu sonuç dolayısıyla da örgütümüzü kutlamak istiyorum. (Alkışlar) Gerçekten, Antalyalı vatandaşlarımızda Cumhuriyet Halk Partisi Antalya örgütü de değerli çalışan milletvekili arkadaşlarımız da, adaylarımız da başta Prof. Mustafa Akaydın olmak üzere bütün adaylarımız da çok büyük bir başarıyı gerçekleştirmişlerdir. Buralarda ortaya çıkan başarı değerli arkadaşlarımız, gecekondunun bilmem işte imarlı alan ayrımı olmadan ortaya çıkan bir başarıdır. Yani İzmir'de de öyledir, Antalya'da da öyledir, İstanbul'da da öyledir, Trakya'da da öyledir, her yerde herkese ulaşılmıştır ve her yerde herkesle Cumhuriyet Halk Partisi buluşabilmiştir. Bu süreç yeni başlamış olan bir süreçtir. Bu süreci önümüzdeki döneme daha da hızlandırarak taşımak zorundayız. Bunun nasıl sağlanacağını biliyoruz, değerlendiriyoruz. Bu oluşumun Cumhuriyet Halk Partisinin sağlam temelleri üzerinde sağlandığını, bu noktaya gelmemize Cumhuriyet Halk Partisinin ilkelerinin, Cumhuriyet Halk Partisinin değerlerinin, Cumhuriyet Halk Partili fedakâr arkadaşlarımızın, parti yöneticilerimizin, örgüt mensuplarımızın sabırlı, özverili, baskılara kulak asmayan, doğru bildikleri yolda kararlı şekilde yürüyen çabalarıyla geldiğimizi hiç unutmuyorum. Bunu herkesin de zihninin bir kenarında taşıması, tutması gerektiğine inanıyorum. Bu sonuç, Cumhuriyet Halk Partisinin bugüne kadar verdiği mücadelenin teyit edilmesidir, haklılığının ortaya çıkmasıdır. Yaptığı çalışmaların, o emeğin boşa gitmediğinin kanıtlanmasıdır. Olayın bir yönü budur, bir yönü de Cumhuriyet Halk Partisinin değişen koşullara, yeni Türkiye'ye, yeni özlemlere, yeni ihtiyaçlara cevap verecek bir siyasi parti olarak önümüzdeki dönemde elbette gerekli yenilenmeyi, değişimi, atılımı gerçekleştirmesi sonucu da bu seçimin ortaya koyduğu tablonun içinde gizlidir. Biz böyle okuyoruz, bunun her ikisine de birlikte sahip çıkacağız. Hem parti kimliğimizi koruyacağız hem parti olarak yenileneceğiz, değişeceğiz, geleceğe yönelik atılımımızı gerçekleştireceğiz. (Alkışlar) Başarılı olmadığımızı düşündüğümüz yerler büyük önem taşıyor. Buraları dikkatle inceliyoruz, izliyoruz, her birisi için çok özel tedbirler arayacağız, her birisine çok özel bir ilgiyle yöneleceğiz, bunun nedenlerini araştıracağız. Bunun nedenlerinin bir kısmının bizimle ilgili olduğunu biliyorum ama bir kısmının da bizimle ilgili olmadığını, bizim dışımızdaki nedenlere dayalı olarak bunun ortaya çıktığını görüyorum. Bütün bunları inceleyeceğiz. Yapılabilecek olan ne varsa, ilkelerimizden vazgeçmeden, temel değerlerimizden vazgeçmeden, Cumhuriyet Halk Partisini Cumhuriyet Halk Partisi yapan o öz anlayışı koruyarak bizim gerçekleştirmemiz gereken ne varsa onu hep beraber yapacağımızdan herkesin emin olmasını istiyorum. Bu konuda çok büyük bir özgüvene dayalı bir anlayış içinde her sorunu görmeye, her sıkıntıyı anlamaya ve her problemi çözmek için üzerimize ne düşüyorsa onu gerçekleştirmeye açık bir noktada duruyoruz. Bunu inceleyeceğiz ve önümüzdeki dönemde örgüt çalışmaları bizim için çok öncelikli bir konu olacaktır. Örgütümüzü daha yüksek bir başarıya taşımak sorumluluğunu omuzlarımızda hissediyoruz. Türkiye'nin bu geldiği nokta artık AKP'nin Türkiye'yi önümüzdeki seçimlerde çok ciddi şekilde bir oy kaybıyla, bir yeni iktidar ihtiyacıyla karşı karşıya bırakacağı bir tablodur. Bu manzara bir buçuk yılda sekiz puan oy kaybetmiş ve yüzde 30'lara düşmüş olan bir AKP iktidarının önümüzdeki dönemde Türkiye'yi yönetmesi artık bir uzak ihtimal olarak gözükecektir. Hepimiz kendimizi buna hazırlamalıyız. Böyle bir tablo içinde en büyük sorumluluk Cumhuriyet Halk Partisine düşüyor. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz kendimizi bu sorumluluğa hazırlamak, onun gerektirdiği donatımı, onun gerektirdiği açılımları, onun

gerektirdiği zenginleşmeyi gerçekleştirmekle yükümlüyüz. Bunun bilincindeyiz, bunu hep beraber gerçekleştireceğiz. (Alkışlar) Türkiye, yeni iktidarını bekliyor, yeni iktidarını arıyor. Kendisini hazırlayacak, bu sorumluluğa hazırlayacak bir siyasi parti olarak Cumhuriyet Halk Partisi bu konuda temel görev sahibi siyasi parti durumundadır. Bu dersleri çıkardık, bu sonucu aldık ve bu doğrultuda çok hızlı, etkili bir çalışmayı önümüzdeki dönemde götüreceğiz. Tabii, Cumhuriyet Halk Partisinin izlediği politikanın haklı ve doğru olduğu gerçeği temelinde bu iş yürütülecektir. Yani bugün gelinen nokta bunu kanıtlamıştır. Cumhuriyet Halk Partisinin duyarlılıklarının haklı duyarlılıklar olduğu ve onlara sahip çıkılması gerektiği bütün Türkiye’de kabul görmüştür.

Değerli arkadaşlarım, bu konuları önümüzdeki günlerde konuşuruz ama değinmem gereken bir iki somut gelişme var, onlara da işaret etmek istiyorum. Önce, bu seçimlerle ilgili olarak Başbakanın yaptığı bir değerlendirmeye dikkatinizi çekmek istiyorum. Yani dikkatin çekilmesi gereken çok değerlendirme var da, yani İzmir ile ilgili yapılan değerlendirme, Antalya ile ilgili yapılan değerlendirme onları bir tarafa bırakıyorum ama Güneydoğu’daki seçimlerle ilgili Başbakanın yaptığı değerlendirmeyi görmezlikten gelemeyiz. Başbakan diyor ki: “Güneydoğu’da demokratik bir seçim ortamı yaşanmadı, baskı egemen oldu, şiddet egemen oldu, bu sonuçlar o nedenle böyle ortaya çıkmıştır.”

Değerli arkadaşlarım, önce bir defa Türkiye’de yapılan seçimlerin demokratik olmadığından şikâyet eden kimsenin sıfatına dikkatinizi çekiyorum, kendisi Başbakandır, iktidardadır. (Alkışlar) Seçimlerin güven içinde, demokratik bir ortamda gerçekleştirilmesini sağlamakla yükümlü olan kişidir. Görev onundur, sorumluluk onundur, onun bunu yapması lazım. Şimdi, Başbakan Güneydoğu’dan şikâyet ediyor. Kendisini Güneydoğu karşısında sanki muhalefet partisi gibi hissediyor. Ne kadar acı, ne kadar düşündürücü, ne kadar garip bir manzara. İpin ucunu kaybetmiş. Tedbir alması gereken kendisi, zamanında tedbir alması gereken, o koşulları yaratması gereken kendisi, yaratamamış, sonuç çıkınca böyle diyor. Biz söylüyoruz ya demokratik ortamda seçim yapılmadı diye Türkiye’nin her yerinde söylüyoruz ya. Haklı olarak söylüyoruz ya. Valiler için içinde diyoruz ya. Bakanlar için içinde diyoruz ya. (Alkışlar) Devlet gücü için içinde diyoruz ya. Bizim şikâyet edişimiz gibi Güneydoğu’dan o da şikâyet ediyor. Kim düzelterek bunu?

Değerli arkadaşlarım, ikinci bir temel nokta şu: Bakınız, AKP’nin doğu, güneydoğu politikası iflas etmiştir. AKP DTP’ye benzeşerek, DTP’leşerek, DTP ile kaynaşarak, üstelik devletin hizmet olanaklarını, yatırım olanaklarını, yetkisini, gücünü kullanarak DTP’yi etkisizleştireceğini umut eden bir politika götü. “DTP ne verecekse ben size vereceğim” dedi “ve ben ayrıca bir de size hizmet götüreceğim” dedi. Ne oldu? Bu politika iflas etti. Acı bir tablodur. Bölgedeki insanlar bu aldatmacayı ellerinin tersiyle ittiler. Şimdi içine girdiği istikamette devam mı edecektir, yoksa bir yeni durum değerlendirmesi yapma ihtiyacını mı hissedecektir bunu hep beraber göreceğiz. Ama bir şey kesindir, DTP’yi taklit ederek “Ben de DTP’yim” diyerek, DTP ile benzeşme yarışı içine girerek bölgede etkili olmanın söz konusu olmadığı ortaya çıkmıştır çünkü bölge AKP’nin samimiyetine inanmamıştır. (Alkışlar) AKP’nin ciddiyetine inanmamıştır, bu aldatmacaya alet olmamıştır. Bunu dikkatinizi çekmek istiyorum. Zaten, daha önceki belli söylemleri bunun işaretlerini taşıyordu “Beğenmeyen çeksin gitsin” diye başlayacaksınız, sonra “Ben DTP’yim” diye gireceksin ve oy alacaksın. Bunun söz konusu olmadığı yaşanarak görülmüştür. Ciddi olmak lazımdır, tutarlı olmak lazımdır. “Başkasında ne varsa ben de onu veririm” yerine, neyin verilmesi gerekiyorsa, ne yapılması gerekiyorsa, nerede durulması gerekiyorsa o konuda samimi, açık, dürüst, ilkeli bir politika izlemek lazımdır. Bunlar önümüzdeki dönem için kazanımlar olarak ortaya çıkacaktır diye düşünüyorum.

Son birkaç günde yoğun geziler, temaslar, uluslararası ilişkiler yaşandı ve bence çok önemli dış politika gelişmeleriyle de karşı karşıya kaldık. Bunlara dikkatinizi çekmek istiyorum. Önce, bir defa bu NATO’da genel sekreter krizi konusu.

Değerli arkadaşlarım, NATO, İkinci Dünya Savaşı sonrasında önemli sorumluluklar üstlenmiş bir kuruluş. Ciddi görevler yaptı. Şimdi, kendisine yeni bir işlev arıyor. Bu işlev, büyük ölçüde bölgesel çatışmaları, terör tehdidini ve Balkanlarda, Kafkasya'da, Orta Doğu'da ortaya çıkabilecek olan gerilimleri kontrol altına almaya yönelik bir işlev olarak tarif ediliyor. Böyle bir işlevin muhatabı artık eskisi gibi bilmem batı-doğu çatışması değildir, komünist blok, bilmem Batı bloku çatışması değildir. Böyle bir işlevin muhatabı dünyanın her yerindeki çeşitli ülkeler, inanç grupları, etnik oluşumlar dünyanın gerçek tablosudur ve bu tabloda da İslam dünyası büyük önem taşır. Çünkü bu çatışmaların, o mevzi çatışmaların çok önemli bir kesiminde söz konusu olan Müslüman topluluklardır, organizasyonlardır, ülkelerdir. Ortadoğu'da öyledir, bilmem hatta Uzakdoğu'da yer yer öyledir, Afrika'da kısmen öyledir. İslamiyet NATO bakımından büyük önem taşır. Şimdi, NATO'da bir genel sekreter seçimi söz konusu. Öyle anlaşılıyor ki başta temaslar yapılmış ve Danimarka Başbakanı Rasmussen'in bir aday olarak Avrupalı devlet adamlarınca önerilmesi uygun görülmüş. Şimdi, bir defa böyle bir adaylığın ne ifade ettiğini soğukkanlı bir şekilde düşünmek lazım. Yaşanan karikatür krizi görmemezlikten gelinecek bir olay değildir. Çok ciddi bir olaydır ve milyonlarca insanın, hatta 1 milyarın üzerinde insanın duyguları rencide edilmiştir. İnsan hakları adına, basın özgürlüğü adına ama bunu anlatmak mümkün değildir. Yani insan hakları ve basın özgürlüğünün insanların kutsal inançlarını, mukaddes bildikleri simgeleri, peygamberleri, kitabı, Kuran-ı Kerim'i, dinini aşağılamak için bir fırsat olarak kullanılmasını hiçbir yerde anlayışla kabul etmek mümkün değildir. Danimarka'da hâlâ yürürlükte olan kanuna göre dahi, 1938 tarihli kanuna göre dahi kabul etmek mümkün değildir, bir başka dini aşağılamak yasaktır Danimarka'da da ve o yapılmıştır ama 1938'den beri kanun uygulanmıyor. Uygulanmıyor diye yani bir temel doğruyu ihlal etmenin ve 1 milyarın üzerinde insanı rencide etmenin kabul edilebilir bir tarafı var mı? NATO'ya genel sekreter. Bu ülkenin bu konuda gereken duyarlılığı göstermemiş Başbakanı genel sekreter olarak öneriliyor. Ayrıca bizim Türkiye olarak problemimiz var. PKK terör örgütüne sahip çıkan, destek olan bir televizyon kuruluşu oradan yayın yapıyor. Daha önce İngiltere'de böyle yayın yapan bir kuruluş vardı. O zamanki hükümetlerin, o zamanki diplomatların girişimiyle bu engellenmişti o zaman İngiltere'deki. Şimdi Danimarka'dan böyle bir yayın yapılıyor, bu engellenemedi, bunu anlatamadık. Bunu da yine düşünce özgürlüğü, yayın özgürlüğü diye kabul ettiler. Şimdi bir seçim noktasına gelindi. Bu yanlış, bunu anlatmak lazım, bunu anlatmasını bilmek lazım, bunun NATO içinde uygun bir seçim olmadığını vurgulamak lazım. Ama bu konuda çok büyük yanlış yapılmıştır. Maalesef Başbakan bu işi bir propaganda vesilesi hâline getirmiştir. Kamuoyu önünde bu konuda düşünülen adayın uygun olmayacağını, bunu desteklemeyeceğini gösterişli bir biçimde ilan etmiştir ama neye tanık oluyoruz? Bu ilan, dikkatinizi çekerim, bu atamanın engellenmesine değil, zamanından daha önce gerçekleştirilmesine neden olmuştur. Bu atama için ta 1 Ağustos'a kadar süre var. Bu bir süreç, bir oluşma süreci idi. Eğer böyle ortalık yerde, kamuoyu önünde meydan okuyarak tahrik edici bir biçimde bu konu belki ortaya atılmamış olsaydı, bu konuların, bu gerçeği daha iyi anlatılması imkânı olabilirdi. Ama birdenbire "Kim bu, ne hakla derhal yapacağız, bu zirvede bu iş kararlaştırılacaktır" diye kesin tercihler ortaya konuldu ve Rasmussen düşünülenenden daha erken genel sekreterliğe geldi.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bu gerçekten bir dış politika skandalıdır. Yani bu kadar açık tavır takınılmış hem Türkiye bakımından hem NATO'nun işlevi bakımından uygun değil. Efendim, din konusunu ne karıştırıyorsunuz? Ya din konusunu karıştırmıyoruz, işin gereği bu. Bakınız, daha önce yine Danimarka'dan o zamanki Dışişleri Bakanı Nielsen genel sekreter olmak istedi. Amerika sahip çıktı, genel sekreter olmak üzere idi ama Fransa dedi ki "Olmaz, bunu kabul etmiyoruz. Niye kabul etmiyoruz? Çünkü, o kişi şu kadar yıl önce bir demeç verdi ve benim Pasifik'teki nükleer denemelerimin insanlığa zarar verdiğini, çevreye zarar verdiğini söyledi. Ben kabul edemem" dedi ve engelledi. O kişi NATO genel sekreteri olamadı Fransa istemediği için. Üstelik de tamamen şahsi bir mesele, onun göreviyle ilgili bir iş değil. Bu, onun görevine zaaf getirecek bir olay, oldu. Bir ciddi yanlıştır. Bir dış politika zafiyetidir. Buna dikkatinizi çekiyorum, bir.

İkinci temel nokta Fransa'nın NATO'nun askeri kanadına dönmesi konusu. Genel Sekreter oybirliğiyle seçilir. Bir ülkenin askeri kanadına dönme girişimi yine oybirliğiyle karara bağlanır. Türkiye evet demeden bu iş olmaz. Şimdi, Rasmussen'in, yani o karikatür krizinin karşısında gerekeni yapmadığını, Başbakanın üç gün önce söylediği kişinin genel sekreter seçilmesi Başbakanın oyu ile mümkün olmuştur. Ne kadar garip bir manzara. Üç gün önce "Hayır" diyeceksiniz, üç gün sonra bunu seçeceksiniz. Bari ilan etme, önceden temasını yap, oluştur. Hayır. Bunu bir siyasi kazanım konusu hâline getirir miyiz hesabı çok ciddi şekilde tepki tahrik etmiştir ve bu sonuç ortaya çıkmıştır.

Şimdi, Fransa'nın NATO'nun askeri kanadına dönmesi konusu, Türkiye'nin onayına ihtiyaç var. Fransa ile ilişkilerimizde düzeltilmesi gereken çok nokta var. Bakınız, Avrupa Birliği ile üyelik müzakeremizde belli bölümleri açmaya çalışıyoruz. Sadece Fransa talep ettiği için bazı bölümlerin müzakereye açılması bir türlü sağlanamıyor. Fransa diyor ki "Şu şu başlıkları ben konuşturmam." Şimdi, NATO'ya dönmesi konusunda biz karar alacağız, ne kadar doğal, ne kadar haklı bir müzakere konusu. Pekâlâ diyebiliriz ki o müzakereler konusundaki vetonu kaldır ben de buradaki vetomu kaldırayım, sen de öyle gel. Bunu yaptık mı? Hayır, yapmadık. Ek olarak bir şeyi daha söyleyeyim: Başkan Obama Prag'da Avrupa Birliği yetkililerine Türkiye'nin Avrupa Birliğine tam üye olmasının büyük önem taşıdığını anlattı, bunu desteklediğini söyledi. Bu açıklamadan hemen sonra Fransa Devlet Başkanı Sarkozy "Hayır, bu Avrupa Birliğinin işidir, bu işe biz karar veririz, biz bunu karşıyız" diye derhal açıklama yaptı. O açıklamayı yaparken "Hayır, Türkiye'yi almayacağız" derken biz Fransa'nın NATO'nun askeri kanadına girmesine "evet" diyorduk. Bu da bir başka çelişki. İki dış politika, yani efelik yapacağız, hâkim olacağız, onu engelleriz, bunu bilmem tutarız söylemiyle kalktıktan sonra işte böyle reel kayıpları yaşamak durumunda kalıyorsunuz.

Üçüncü dış politika zafiyetine dikkatinizi çekmek istiyorum: Bir süreden beri, hatırlarsınız, bu kürsüde ve başka zeminlerde ısrarla ben Türkiye ile Ermenistan arasındaki sorunlar konuşulurken Azerbaycan'a dikkat edilmesi gerektiğini, Azerbaycan'ın duyarlılıklarının mutlaka gözetilmesi gerektiğini, Azerbaycan'ın bizim için çok önemli olduğunu, sadece bizim için değil, bölgenin istikrarı için, enerji politikası için, Avrupa'nın enerji güvenliği için büyük önem taşıdığını, bunun, bunun büyük konu olduğunu, onun bunun yönlendirmeleriyle hemen Ermenistan ile ilişki kuracağız telaşına girerek bu büyük avantajı kaybetmememiz gerektiğini ısrarla söylüyorduk. Şimdi geldiğimiz noktada Azerbaycan'ın bu hükümetin izlediği Ermenistan politikası nedeniyle ciddi bir gönül kırıklığı içine girdiğini, can sıkıntısı içine girdiğini, söz verdiği, geleceği konusunda söz verdiği hâlde Azerbaycan Devlet Başkanının dünkü toplantıya, İstanbul'a gelmeyi reddettiğini öğreniyoruz. Yani Ermenistan ile dostluğu sağladık mı bilmiyorum ama Azerbaycan'ı kırmayı başardık.

Değerli arkadaşlarım, bunlar dış politika alanında ortaya çıkan ciddi yanlışlıklar. Bunları hep beraber yaşıyoruz. Bugün pek vakit bulamadığım için giremedim ama ekonomik tablo aynı sıkıntılı görüntüsünü sürdürüyor, daha da artarak, derinleşerek sürdürüyor. Türkiye krize giderken gerekenleri bu hükümet yapmamıştır, krizin içine girdikten sonra yapması gerekenleri de yapmamıştır ve yapmamaktadır ve yapmamaktadır. Hâlâ şu saat itibarıyla, on gün oldu seçimler biteli, Türkiye'nin ekonomik durumuyla ilgili alınması gereken ciddi önlemlerin hiçbirisi alınmamıştır. Bütçe hâlâ anlamsız bir belge olarak var olmaya devam ediyor. İki ayda, bütçenin uygulandığı iki ayda, ocak ve şubat ayında, mart ayını daha görmedik, bütün bir yılda verilmesi söz konusu olan açık aynen verilmiştir. İki ayda bütün bir yılda vereceğimizi düşündüğümüz açığı verdik. 2008'in dördüncü çeyreğinde ortaya çıkan küçülme, yüzde 6'nın üzerinde bir küçülme, çok vahim bir tablo oluşturmaktadır. 2009'da bunun devam edeceği görülmektedir. Dünyada en hızla küçülen, küçülme temposu en yüksek olan ikinci ülke olarak Türkiye görülmektedir. Bütün ülkelerden daha yüksek bir hızla Türkiye -bütün dünyada bunlar büyüyenler, bunlar küçülenler- ikinci küçülen ülke konumundadır. Bu büyüme tabii ekonomi politikasının nihai nirengi noktasıdır, ölçüm noktasıdır. Her şey sonunda gelir buraya büyüyor musun, büyümüyor musun. Küçülmüşsen her şey yanlış demektir. Küçülen bir ekonomide bütün diğer kriterler ona göre ortaya çıkar.

İşsizlik küçülmenin bir doğal sonucu olarak kendisini gösterir. Yoksullaşma küçülmenin doğal bir sonucu ortaya çıkar. Bölgeler arası adaletsizlik ortaya çıkar, bütün sıkıntılar oradan kaynaklanır. Türkiye ekonomi politikası bakımından da sahipsizdir, dış politika bakımından da şovlara dayalı bir anlayışla maalesef birtakım sorunlar, sıkıntılar giderek artmaktadır. Böyle bir ortamda Türkiye seçim sonuçlarının bir an önce değerlendirilip ülkeye sahip çıkılması gereken bir noktadadır. Bunu Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz yakından izleyip değerlendiriyoruz. Bu konuda görevimizi bundan sonra da aynı kararlılıkla sürdüreceğiz. Ben, tekrar bütün parti örgütümüze ve yerel seçim kampanyasına emek veren herkese teşekkürlerimi ifade ediyorum, sizlere de sevgiler, saygılar sunuyorum.

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN İZMİR'E "KUTLAMA GEZİSİ"

BAŐARINI SAHİBİ İZMİR HALKI

CHP Lideri Deniz Baykal, 29 Mart yerel seçimleri sonrasında İzmir'de seçilen partisinin belediye başkanlarını, il genel ve belediye meclis üyelerini selamlamak, mazbatalarını aldıktan sonra biraraya gelerek onları kutlamak için İzmir'e geldiğini söyledi. Baykal, "İzmir'in gerçekleştirdiği büyük başarı ile ne kadar kıvanç duyduğumuzu açıkça ifade etmek istedim. Elbette kutlamak için buradayım. Ondan önce İzmir halkına teşekkür etmek için buradayım. Bu sonuç elbette burada çok başarılı çalışma yapan CHP örgütünün, yönetiminin, aday olan çok değerli belediye başkan adaylarımızın çalışmalarının sonucudur. Ama öyle sanıyorum ki bu muhteşem tablonun ortaya çıkmasının asil sahibi olan İzmir halkının kendisidir. O nedenle ben CHP genel başkanı olarak arkadaşlarımı kutlamanın ötesinde İzmir halkına teşekkür ediyorum"

İZMİR ÖNCÜ KENT

"Türkiye'de öncü kent olduğunu bir kez daha kanıtladı. İzmir zaten böyle kimliğe sahipti. Türkiye'nin bir öncü kenti durumundaydı. Anadolu'nun işgali aslında İzmir'in işgaliyle birlikte toplumsal vicdana yansımıştır. Anadolu'nun kurtuluşu İzmir'in kurtuluşu ile gerçekleşmiştir. İzmir, ilklerin kentidir. Öncü bir kenttir. Bu sadece seçim değerlendirmesi ile açıklamak, yorumlamak haksızlık olur. Bütün seçim Türkiye için öyle. Ama özellikle İzmir için öyle. Çok önemli sonuçlar doğuracak muhteşem bir başlangıcı ortaya koymuştur. İzmir, seçimde Türkiye çapında iddia konusu olmuştur. Bu iddianın muhatabı olan İzmirliiler kendi gelecekleri ile ilgili bu arayışları soğukkanlılıkla izlemiş ve değerlendirmiştir. Gerekeni en doğru biçimde yapmıştır. İzmir seçimlere büyükşehir ve 30 ilçe belediyesi ile girmiştir. 136 il genel meclis üyeliği için seçim yapıldı. Bu seçim sonuçlarında ortaya çıkan tablo bir kere daha hatırlanmalı. Büyükşehir ve 30 ilçe belediyesinde 29'unun sonucu kesinleşti. 29 belediyeden 28'ini CHP almıştır. Bayındır belediyesi ile ilgili YSK, il seçim kurulları süreci işlemektedir. Sonuç alınmamıştır. 30'unun 28'i alınmıştır. 29'unun alınması muhtemeldir."

İZMİR'DE TARİHİ REKOR

"Buradaki seçim sonuçlarını etkileyebilmek için düzenlemeler, yeni ilçe girişimleri, Bayraklı ve Karabağlar ilçelerinin oluşturulması, İzmir'deki dengenin değiştirilmek istenmesi teşebbüsü, İzmir halkı tarafından bertaraf edilmiştir. İzmir'in siyasi tercihine, manupüle etmek amacıyla getirilen düzenlemeler etkisiz olmuştur. İzmir'de alınan sonuç bir tarihi rekor anlamına gelmektedir. 1980'den bu yana, 12 eylül askeri müdahalesinden bu yana 30 yıla yakın süre geçmiştir. Bu süre içinde İzmir'de alınan sonucun bir başka benzeri yoktur. Büyükşehir belediyemizin yüzde 55'lik oy oranı ile daha önce rahmetli Ahmet Piriştina döneminde gerçekleştirilen olağanüstü zafer olarak değerlendirilen sonucun üzerinde büyük artışı sayın Aziz Kocaoğlu'nun büyükşehir belediye başkanlığında İzmir halkı gerçekleştirmiştir. Muhteşem bir sonuç yüzde 55. 1980'den bu yana öyle bir oy düzeyi ortaya çıkmamıştır. Oy

düzeyi sadece belediyede, il genel, belediye meclis seçimlerinde de İzmir'de aldığı oy düzeyiyle de göstermiştir. CHP yüzde 49'luk oy düzeyine ulaşmıştır. 12 Eylül sonrası için siyasi rekordur. Muhteşem sonuç. Bu ayrıca İzmir'deki belediye başkanlarının başarılı çalışmayı kendi kişisel başarılarının ötesinde, İzmirli'ler'e ve CHP'ye mal etmenin ürünüdür."

İZMİR ŞANTAJA, DEMOGAJİYE YÜZ VERMEDİ

"İzmir halkı başarıyı ödüllendirmiştir, sahip çıkmıştır. Dürüstlüğe, alçakgönüllülüğe sahip çıkmıştır. Samimiyeti ödüllendirmiştir. Samimiyete sahip çıkmıştır. Halka saygı gösteren, sorunları dürüstçe paylaşan, halkın desteğiyle aşma anlayışına sahip bir siyasi anlayışı desteklemiştir. Kazanan belediye başkanlarımız ve parti bakımından değil, Türk siyaseti bakımından değer taşıdığına inandığım bir kaliteyi ortaya koymaktadır. İzmir demogajie, aldatmacaya, tehdide, şantaja, baskıya yüz vermemiştir. İzmir ile göğsümüz kabarıyor. İzmir ile iftihar ediyoruz. CHP genel başkanı olarak derin şükranlarımı ifade ediyorum."

İZMİR'DE ALDIĞIMIZ OY ŞAŞIRTICI DEĞİL

"Bu tablo bizim için şaşırtıcı değildir. Önümüzdeki dönem İzmir'in bu tarihi tercihleri doğrultusunda tüm Türkiye'de şekillenecektir, inanıyorum. İzmir'in açtığı yoldan sırasıyla Türkiye geçecektir. Çünkü İzmir öncü bir kenttir. İzmir durumu doğru değerlendirmiştir. Geleceği doğru görmüştür. Örnek tercihler ortaya koymuştur. Bize yüklediği ağır sorumluluklar olduğunu biliyorum. Ben bu içine girdiğimiz dönemde İzmir üzerinde gerçekleştirilen çalışmalara tanık olduğum ilk andan itibaren İzmir'e sahip çıkmanın, İzmir'i savunmanın, İzmir'i her türlü baskının karşısında ayakta tutmanın hepimiz için büyük görev olduğunu değerlendirdim. Bu doğrultuda gayret gösterdik. İzmir'in bizim için olağanüstü değeri var. Aynı anlayışla bundan sonra da yürüyeceğiz. Seçkin belediye başkanları kadrosu vardır burada. Daha da yüksek başarıyı gerçekleştirme mecburiyetini unutmadan önümüzdeki dönemde üstün bir başarı çizgisini tutturalacaklardır. Bunu bekliyorum. Böyle olması Türkiye için önem taşıyor. Biz de bu doğrultu çalışmalara destek olacağız, sahip çıkacağız."

İZMİR UMUT IŞIĞI OLDU

"İzmir sadece kendisi için değil, Türkiye için de umut ışığı olmuştur. Neyin mümkün olduğunu göstermiştir. Halkımızın her türlü haksızlık karşısında en doğru tercihleri ortaya koyabilecek demokratik güvenin tazelenmesine yardımcı olmuştur. Türkiye'de artık daha umutlu, iyimser, geleceğe güvenle bakan bir ortam şekillenmişse en büyük katkıyı yapan illerin başında İzmir'in geldiğine kuşku duymuyorum. İzmir, Ege'ye şimdiden Antalya'ya örnek olmuştur. İzmir'den başlayan imbat rüzgarının Anadolu'nun içine derinliklerine giderek güçlü biçimde eseceğine inanıyorum. Bu heyecanımı, coşkumu paylaşmak için geldim buraya. İzmir halkına yürekten teşekkür ediyorum. Bütün tarih boyunca olduğu gibi İzmir kendine yakışan davranışı en güzel biçimde gerçekleştirmiştir. Biz burada seçimi kazandık diye düşünmüyoruz. İzmir'in seçimin kazanmasına yardımcı olmaktan kıvanç duyuyoruz. İzmir'in kendi anlayışını ortaya koymasında bize fırsat verdi. İzmirli'ler bunu en güzel biçimde başardı."

İZMİR HAKKINI SÖKE SÖKE ALIR

Baykal, daha sonra basın mensuplarının sorularını yanıtladı. Aziz Kocaoğlu'nun adaylık için geç göstermesi ile ilgili Baykal, "*Sonuçlar ne kadar isabetli olduğunu göstermiyor mu? Her başarının bir bedeli var. O çok doğru bir yaklaşımdı. Doğru yöntemdi. Kararı hep beraber İzmir olarak oluşturduk. Her başarının bir bedeli var*" dedi. İktidar partisi AKP'nin bazı bakanlarının kente yatırımların daha fazla gelmesi anlamında oy istemeleri ile ilgili soru üzerine Baykal şunları söyledi:

"Seçim öncelerinde bazı partiler tehdit ederek seçmeni yönlendirmeye gayret ederler. Uzun süre unutulmuştu bu anlayış. Yeniden başvurdular. Seçim öncesi söylem olarak anlaşılmalı. Türkiye bir hukuk devletidir. Kurumlar, kurallar, hukuk işler. O nedenle ben iktidarda kim olursa olsun herkesin kentleri destekleyeceklerinden kuşku duymuyorum. Yoksa bunun çok ağır bedelleri olur. Hiçbir iktidar ödemek istemez. Önümüzdeki süreçte gereken adımların atılmasını beklemek gerekir. İzmir hakkını söke söke alır."

HALK CİDDİ KRİTERLERİ DİKKATE ALIYOR

Gazetecilerin AKP'nin Antalya'yı kaybetmesi üzerine Başbakan Erdoğan'ın "28 defa Antalya'ya gittim" sözlerini hatırlatması üzerine Baykal şunları söyledi:

"Halkımızın, seçmenlerimizin oy verirken ciddi ölçüleri dikkate aldığı anlaşıldı. Bahsettiğiniz örnekler Antalya, İzmir ve başka kentlerde ortaya çıkan durum, gösteriyor ki halkımız karar alırken daha ciddi kriterleri dikkate almaktadır. Olumlu karşılanması gereken durum. Herhangi bir sorun görmüyorum."

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN ADAY AÇIKLAMA TÖRENİNDE YAPTIĞI KONUŞMA

CHP Genel Merkezi'nde basın toplantısı yapan Genel Başkan Baykal, kadın belediye başkan adaylarıyla, bazıları yeni, bazıları da daha önce kamuoyuna duyurulan belediye başkan adaylarını tek tek sahneye davet ederek tanıttı.

Buna göre CHP'nin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı Kemal **KILIÇDAROĞLU**, Ankara Büyükşehir Belediye başkan adayı Murat **KARAYALÇIN**, İzmir Büyükşehir Belediye Başkan adayı **AZİZ KOCAOĞLU**, Bursa Büyükşehir Belediye Başkan adayı Sena **KALELİ**, Eskişehir Büyükşehir Belediye başkan adayı Aydın **GÜNGÖR**, Adana Büyükşehir Belediye başkan adayı Soner **ÇETİN**, Aydın belediye başkan adayı Özlem **ÇERÇİOĞLU**, Kastamonu Belediye Başkan adayı Müjgan **ALAGÖZ**, Antakya Belediye Başkan adayı İris **ŞENTÜRK**, Erzinan Belediye Başkan adayı da Nuran **UYGUN** oldu.

Genel Başkan Baykal basın toplantısıyla adayları açıklarken Şunları söyledi;

“Değerli arkadaşlarım, hepinizi saygıyla selamlıyorum, hoşgeldiniz. Bugün önümüzdeki yerel seçimlere yönelik olarak Cumhuriyet Halk Partisinin yapmakta olduğu aday çalışmalarının ulaőtđđı son aşamaya ilişkin bir bilgilendirme yapacağız. Kararlaştırılmış olan aday arkadaşlarımızı size ve kamuoyumuzun bilgisine sunacağız. O amaçla bu toplantıyı düzenledik. Bu yerel seçimler bakımından hiç kuşku yok büyük ilgi ve önem taşıyan bir noktada bulunuyoruz.

Ama yerel seçimlere geçmeden önce ben Türkiye'mizin tarihi bir dönemin içinden geçmekte olduğuna bir kez daha herkesin dikkatini çekmek istiyorum. Bir yerel tartışmasının ötesinde hepimiz günlük tartışmaları bir yana bırakarak ülkemizin gerçekten çok ağır, çok ciddi bir bunalım döneminin içinden geçmekte olduğunu hatırlamalıyız.

Değerli arkadaşlarım, bir süreden beri Türkiye birbiri ardından Şok dalgalarıyla bir büyük toplumsal travma yaşıyor. Ancak darbe dönemlerinde karşılaşılabilecek uygulamalar artık günlük uygulamalar haline dönüşmüş durumda. Toplumun belli noktalarında yıllardan beri görev yapmakta olan, ülkenin bilinen, tanınan insanları birbiri ardından gece yarıları, sabaha karşı evlerinden alınmakta, evleri aranmakta ve kitlesel olarak Türkiye'de bir panik ve korku ortamı yaratılmaktadır. 1,5 yıldan beri bu süreç işliyor. 2 yıla yaklaşan bir dönemdir Türkiye bu toplumsal Şokları taşıyor.

Değerli arkadaşlarım, böyle bir büyük toplumsal Şoku haklı gösterecek bir büyük toplumsal, siyasal çalkantıyı yaşamış değiliz. Böyle olaylar çok büyük iç kargaŐaların getirdiği noktada kendisini zaman zaman gösterir. Türkiye'de böyle bir büyük tabloyla karşı karşıya değiliz. Türkiye 6,5 yıl önce bir iktidar değişimine tabi oldu. Bu iktidar içinde birdenbire son 2 yıldır toplum bir büyük depreme maruz bırakılmaya başlandı. Birbiri ardından dalgalar, her dalgada alınan insanlar niye alındı, bu alınanların arasındaki bağlantı nedir? Bunlar ne yaptılar? Kamuoyuna bunu inandırıcı, kabul edilebilir bir Şekilde anlatmaya yeterli hiçbir açıklama, sunum yapılmamıştır. Bunu sıradan bir hukuk süreci, bir yargılama süreci gibi anlamak imkanı yoktur. Hukuk süreci gizli bir ilk tahkikatın sonucunda bulunan kanıtlarla, delillerle ortaya çıkan bir iddianame ve o iddianamenin yargı tarafından değerlendirilmesiyle sonuçlanır. Öyle bir tablo yok. Gözaltı süreci devam ediyor. İddianameler yazıldı mı, yazılmadı mı belli değil.

Değerli arkadaşlarım, hiçbir demokratik hukuk devletinde, çağdaş hiçbir demokraside böyle bir tablo olmaz. Böyle bir tablo olmamıştır. Şimdi Türkiye bunun içinde. Toplumun bütün

kesimlerinden insanlar acaba sıra şimdi ona da mı gelecek, buna da mı gelecek diye tahmin yürütür hale geldiler. Bir korku toplumu Türkiye'ye egemen olmaya başladı. Türkiye bir korku devletine, bir korku cumhuriyetine dönüştürülüyor. Bu doğal bir olay değil değerli arkadaşlarım. Böyle bir şey olamaz. Bizim hukuk sistemimizin, anayasal hukuk sistemimizin 4 tane temel dayanağı var. Bizim anayasal hukuk sistemimiz laik olacak, demokratik olacak, sosyal olacak ve bir hukuk devleti olacak. Bizim devletimiz bu 4 ana sütuna dayanır. Bu sütunların en temellerinden birisi laiklik. Anayasa Mahkemesi kararıyla, 11 üyenin 10'unun kararıyla bugünkü iktidarın laikliğe karşı eylemlerin odak noktasında bulunduğu hükme bağlanmıştır.

Yani anayasal düzenimizin 4 ana sütunundan birisinin çökertilmiş olduğu en yüksek yargı organının kararına bağlanmıştır. Hükme bağlanmıştır. Kaziyeyi muhkeme olmuştur. Bir süreden beri Türkiye'nin artık sosyal bir devlet kimliğini taşıdığını söylemek artık gündemden çıkmıştır. Türkiye'nin sosyal devlet vasfını hangi özelliğiyle aldığını düşünecek olursak buna inandırıcı bir cevap vermek kolayca mümkün olmaz. Eğitim fiilen paralı hale gelmiştir. Sağlık fiilen paralı hale gelmiştir. Sosyal güvenlik artık bir hayal haline dönüştürülmüştür. Toplumun bütün kesimleri kendi kaderine teslim edilmiş, sosyallik ancak ramazan çadırlarına ve seçim öncesinde dağıtılan kömürlere ve poşetlere, yiyecek paketlerine indirgenmiştir. Anayasamızın öngördüğü sosyallik bu mudur? Anayasamızda anlamı olan sosyalliğin bugün Türkiye'de hukuk sisteminde işlemekte olduğunu söylemek olanağı var mı? Sosyallik ortadan kalkmıştır. Laiklik kalkmış, sosyallik kalkmış. Şimdi elde hukuk devleti ve demokratiklik var.

Değerli arkadaşlarım, son dönemde bu ikisi de çok ciddi tahribat görmüştür. Türkiye'nin artık bir hukuk devleti kimliğini taşıdığını söylemek giderek inandırıcı olmaktan çıkmaktadır. Sadece şu yaşadığımız olaylar, o olayların gerçekleşme biçimi, hukuki niteliği açıkça ortada. Daha kısa bir süre önce 74 tane barosu bu memleketin içinde her görüşten insanın bulunduğu, hukukçuların, avukatların barosu, 74 barosu. İçlerinde AKP yöneticiliği yapmış baro başkanları var. Bir araya geldiler ve dediler ki böyle iş olmaz. Bu kabul edilebilir değildir. Bu Türkiye'nin anayasal hukuk standartlarına uymaz. Çağdaş hukuk standartlarına uymaz.

Değerli arkadaşlarım, bunu Türkiye'nin hukukçuları söylüyor. Her siyasi görüşten hukukçuları söylüyor. Hukukçu kimliğinin gereği olarak bunu söylüyor. Türkiye'de artık hukuk devleti uygulamasının çok net bir biçimde gündemden düşmekte olduğu bu açıklamalarla açıkça ortada. Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde yıllarca temsilciliğini yapmış saygıdeğer Rıza Türmen günlerdir sütununda bu yapılan işlerin hukuka sığmadığını söylüyor.

Değerli arkadaşlarım, ucu açık iddianame olmaz. Sanıktan delile gidilmez. Delilden sanığa gidilir. Önce insanı alacaksın, ya buna bir bakın telefon görüşmelerini bir izleyin yok mu bir açığı, birbirleriyle irtibatlarına bakın, başka birisi bunun hakkında ne söyledi diyeceksin tuttuğun, suçlu olduğuna tek taraflı olarak hüküm verdiğin insanların hiçbir zaman sınırına tabi tutulmadan iddianamesini bile hazırlamadan ne zaman biteceği belli olmayan bir yargı süreci içinde hayatından, ailesinden, toplumundan koparılmasına gözyumacağız ve çağdaş hukuk anlayışı içinde bu doğal karşılanması gereken bu uygulama olacak. Bunlar yaşanacak. Sen sıkışınca Cumhurbaşkanlığı köşküne yargı kuruluşlarının başkanlarını çağırıp bu olayların sorumlusu siyasetçilerle aynı masada buluşturacaksın. Ondan sonra bütün bu olayları unutmamızı sağlayacaksın.

Değerli arkadaşlarım, bu kabul edilebilir bir manzara değildir. Hukuk devleti Türkiye'de kanamaktadır. Hukuk devleti kanatılmıştır ve kanatılmaktadır. Türkiye'nin demokratik kimliği de artık çok ciddi kuşku konusudur. Türkiye'ye bakarak, Türkiye'nin demokratik bir ülke olduğunu söylemek giderek güçleşmektedir. Türkiye değerler sistemiyle, kültürüyle, muhalefete karşı bakışıyla, medya konusundaki sergilenen tutumla, çabalarla, yolsuzluğun bir devlet modeli haline dönüşmüş olması, hakkında en ağır suçlamalar yapılan devlet yetkililerinin tümünün kendileri hakkında af yasaları çıkarmalarıyla, dokunulmazlıkların arkalarına saklanmalarıyla, devlet kasasından kendi çıkarlarına yönelik hesapsız paraları

aktarma olanaklarıyla Türkiye artık bir hukuk devleti ve çağdaş bir demokrasi olmaktan hızla uzaklaşmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, ne kaldı elde? Ne kaldı elde? Laiklik, sosyallik, hukuk devleti ve demokratiklik. Çeyrek porsiyon demokrasi, yarım porsiyon hukuk devleti, Allah ne verdiyse sosyallik ve laikliği tamamen bir kenara bırak. Böyle bir hukuk devletine dönüşüyoruz. Böyle bir devlete dönüşüyoruz. Çok üzüntü verici saptamalar bunlar biliyorum. Ama bu değerli arkadaşlarım. Olay bu. Bunun söyleyecek bir cesarete ihtiyaç var. Türkiye'ye bunu anlatacak bir siyasi iradeye ihtiyaç var. Bu gidiş iyi bir gidiş değildir. Biz Türkiye böyle bir noktaya gelsin diye bu devleti kurmadık. Türkiye'nin 85 yıllık o büyük tarihinin ulaşmasını gereken nokta kesinlikle bu değildir. Bunu kabul etmiyoruz, etmeyeceğiz. Türkiye sürekli bir darbe ortamında mazur görülebilecek ya da yaşanan uygulamalara muhatap olacak ve bunları hiç önemsemeden biz günlük yaşamımız sürdürmeye devam edeceğiz. Bunu kabul etmiyorum. Bu ağır bir tablodur. Durum gerçekten çok ciddi bir noktadadır. Bu yanlışlığın bir yerden dönmesi lazım. Bütün bu yanlışlıkların döneceği bir mahkemeyi arıyoruz. Öyle bir mahkeme var mı, yok mu, döner mi, dönmez mi bilmiyorum. Ama önümüzde seçim var. Seçim bu anlamda bütün bu yanlışların değerlendirileceği bir mahkeme olacaktır, olmalıdır. Onu o noktaya hep beraber dönüştüreceğiz.

Değerli arkadaşlarım, bu birbiri ardından gelen dalgaların altında bugün gözaltına alınan insanlar kalmayacaktır. O insanlar kendilerini anlatmak imkanını bulacaklardır. Acılar çekmektedirler, çekeceklerdir. Ama o çekilen acıların o insanların haysiyetine, şerefine hiçbir zarar vermeyeceğine inanıyorum. Bu insanların ortak noktası bu gidişe karşı çıkmak. Bu insanların ortak noktası bu gidişi reddetmek.

Değerli arkadaşlarım, herkes kendi üslubu içinde muhalefetini ortaya koyar. Burası demokratik bir toplum diye biz düşünüyoruz. Öyle düşünenler yanılıyor ise, yanıldıklarını her dalganın kurbanları arasında yer alarak ödeyeceklerse bununda açıkça ortaya çıkması lazım. Kimsenin kimseyi bir daha aldatmaya kalkmaması lazım.

Değerli arkadaşlarım, bu duygular içindeyim. Tarihi bir sürecin içinde geçmekte olduğumuzu, çok kritik bir noktada bulunduğumuzu ve bu olaylar karşısında sessiz kalmanın sorumluluğunu hiçbirimizin üstlenemeyeceğini ifade etmek istiyorum. Bu insanların Türkiye'nin meşru hukuk mekanizması içinde hesaplarını en güzel şekilde vereceklerine inanıyorum. Onların bu iktidara karşı Türkiye'nin bütünlüğüne karşı, Türkiye'nin ulusal değerlerinin sahiplenilmesine yönelik olarak verdikleri mücadeleden dolayı da kimsenin onu meşru hukuk çerçevesi içinde suçlamayacağına inanmaya devam ediyorum. Bu tutuklamada gözaltına alınmış insanlar, sendikacılar, aydınlar, yorumcular, araştırmacılar, yani gerçekten Türkiye'ye yakışmayan bir manzara. Bunun acısını sizlerle paylaştım. Bütün bunların cevabını önümüzdeki yerel seçimde inşallah hep birlikte vereceğiz.

Değerli arkadaşlarım, bu yerel seçimlere giderken Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizimde bu son dalgada belirlediğimiz adaylarımızı sizlere sunmak istiyorum. Bundan önce birkaç dalgada adaylarımızı belirlemiştik. Şimdi bu son dalgadaki adaylarımızı sizlere sunuyoruz. Önce şunu söylemeliyim. Aday belirlemek güç bir iş. Çünkü her seçme tartışma götürmez bir biçimde bir yanlışı da içerir. Seçme sorumluluk taşır. Her seçmenin yüklediği bir sorumluluk vardır, bir vebal vardır. Hayat sürekli seçme kararlarının birbirini takip ettiği bir süreçtir. Bu dönemde de partimizin yetkili organını oluşturan arkadaşlarımız, onlara yardımcı olan bütün partililerimiz hep birlikte içinde bulunduğumuz dönemde en doğru kararları almaya çalıştık. Karar alırken hakkında karar aldığımız arkadaşlarımızın her birisinin değerini, önemini göz önünde bulundurduk. Ama mutlaka bir kişiyi belirleme mecburiyeti vardı. O tablonun içinde bir görevlendirmeyi yaptık. Bu sürece katılmış ve aday olarak ismi belirlenmemiş olan bütün arkadaşlarımıza Cumhuriyet Halk Partisine sahip çıktıkları, bu sürece destek verdikleri, partimize katkı yaptıkları için yürekten teşekkür ediyorum. Bu arkadaşlarımız bizim bundan sonrada beraber dayanışma içinde olacağımız arkadaşlarımızdır. Seçilememiş arkadaşlarımız

partimizin saygıdeğer temel unsurları olmaya devam edecek. Seçilecek arkadaşlarında bir görev aldıklarını, bir sorumluluk üstlendiklerini, herkes adına bir sorumluluk üstlendiklerini biran bile unutmadan herkes adına görev yapmaya devam edecekler.

Belediye başkanlarımızı biz Türkiye'nin bu bunalım döneminde belli duyguları ve düşünceleri ön planda tutarak belirlemeye çalıştık. Önce Türkiye'nin dürüst bir yerel yönetim anlayışına şiddetle ihtiyacı olduğunu hiç unutmadan adaylarımızı belirledik. Bizim adaylarımız önce her koşulda hesabını en iyi şekilde verebilecek insanlar olmalıdır. Hiçbir şekilde toplum kaynaklarını, kamu kaynaklarını kişisel ya da çevresel etkilerin yönlendirmesiyle yanlış kullanmaya yönelmeyecek insanlar olmalıdır. Dürüst siyasetçiler olmalıdır, dürüst yöneticiler olmalıdır diye düşündük. Bunu çok temel bir unsur olarak gördük. Ve gene arkadaşlarımızı seçerken kesinlikle dışlayıcı değil, kucaklayıcı olmalarını, ayırıcı değil bütünleştirici olmalarını önemseyerek onları görevlendirdik.

Bizim beklediğimiz seçilecek olan arkadaşlarımızın daima temsilcisi oldukları yörenin tüm insanlarına, kendilerine oy verse de vermese de tüm insanlarına sahip çıkma sorumluluğu içinde olmalarıdır. Herkesi kucaklamalarıdır. Hiçbir ayırımın etkisi altına girmemelidir. Etnik, dinsel, mezhepsel ya da bir başka ayrımcılığı hiçbir şekilde kafalarında taşımamalıdır. Çünkü Türkiye'nin bütünleşmeye ihtiyacı var, kaynaşmaya ihtiyacı var, toparlanmaya ihtiyacı var. Arkadaşlarımızda buna destek olmalıdırlar diye düşündük.

Ayrıca belediye başkanlarımızın kendilerini hükmedecek değil, hizmet edecek insanlar olarak anlamaları gerektiğine inanıyoruz. Talimat verecek değil, talimatı halkla beraber oluşturacak, halk katılımını her şeyin üzerinde sayacak insanlar olmalarını öngörüyoruz. Zabıta belediyeciliği yapmalarını, eli telsizli zabıtalara dolaşıp oraya buraya cezalar kesmelerini, yasaklar uygulamalarını değil, beldenin ihtiyaçlarını, esnafın, esnaf odalarının katkılarıyla, katılımıyla, vatandaşların katkılarıyla birlikte karara bağlayarak onların işbirliğiyle sorunları çözme anlayışında olmalarını bekliyoruz.

Arkadaşlarımızın Türkiye'nin köklü sosyal demokrat belediyeciliğinin bayrağını tekrar dalgalandırmalarını, tekrar sosyal demokrat belediyeciliği Türkiye'nin bu sıkışık döneminde halkımızın önüne koymalarını bekliyoruz. Bu duygular içinde kararımızı aldık.

Şimdi bu çerçevede belirlediğimiz bazı adaylarımızı sizlerle tanıştırmak istiyorum.

Aydın Belediye Başkan Adayımız Sayın Özlem Çerçioğlu.

Bu buluşmamıza hem yeni belirlediğimiz belediye başkan adaylarımızı çağırdık, hem de kadın belediye başkan adaylarımızı. Daha önce ilan etmiş olsak da kadın belediye başkan adaylarımızı da çağırdık. Şöyle topluca kadın belediye başkanlarımızı sizlere sunmak istiyorum. Bu çerçevede daha önce açıklamasını yapmış olduğumuz Bursa Belediye Başkan Adayımız Sayın Sena Kaleli. Bir cümleyle özetlemek gerekirse kendisi iyi bir otobüs şofördür. Bunu bir suçlama olarak zaman zaman yöneltiyorlarmış Sena hanıma. Eminim o da, bizde onun zaman zaman otobüs kullanmasından, otobüslerin şoför mahalline geçip, direksiyonu kavrayıp otobüsü hedefine ulaştırmasından iftihar ediyoruz, mutluluk duyuyoruz. Kendisini bende kutluyorum.

Şimdi bu yeni açıklayacağımız bir belediye başkan adayımız. Kastamonu Belediye Başkan Adayımız Sayın Müjgan Alagöz. Kastamonu Belediye Başkan Adayımız Müjgan hanım hem yeni bir belediye başkanı aday olarak, hem de kadın belediye başkan aday olarak iki kimliğiyle burada bulunuyor.

Gene aynı şekilde iki ayrı kimlikle aramızda bulunan bir yeni belediye başkan adayımızı sunuyorum. İris Şentürk Antakya Belediye Başkan adayımız.

Bir Belediye Başkan Adayımız daha. Bu da çift kimlikli. Hem yeni bir il belediye başkan adayı, hem de kadın bir belediye başkan adayı. Erzincan Belediye Başkan Adayımız Sayın Nuran Uygun.

Şuanda aramıza gelemeyen dün Merkez Yönetim Kurulumuzca belirlenmiş bir belediye başkan adayımızı daha burada duyurmak istiyorum. Eskişehir Belediye Başkan adayımız Sayın Aydın Güngör.

Gene ilgiyle beklenen, izlenen bir belediye başkan adayımız, Adana Büyükşehir Belediye Başkan Adayımız Sayın Soner Çetin.

Gene daha benim duyurduğum ama şimdi Merkez Yönetim Kurulu kararıyla adaylığı daha da bir kesinleşen İzmir Belediye Başkan Adayımız Sayın Aziz Kocaoğlu.

Gene daha önce benim duyurduğum ama Merkez Yönetim Kurulu kararıyla daha da bir kesinleşen duyurulmuş ama çok önemli bir başka belediye başkan adayımızı daha buraya çağırarak istiyorum. Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayımız Sayın Murat Karayalçın.

Sanıyorum bu kadar. Nasıl uygun mu? Daha bir açıklanması gereken bir belediye başkan adayı daha bekleyişi var mı acaba? İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayımız Kemal Kılıçdaroğlu. Kemal bey öyle sağlamcı ki İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı diyorum, gözünün içine bakıyorum kıpırdamıyor. İlla ismi dinleyecek öyle kalkacak. Sağlamcı. Belgelerde de öyle. İddialarının karşısında da öyle. Ne söylüyorsa sağlama alıyor her şeyi.

Yalnız bizim İstanbul'la ilgili olarak tanıtmak istediğimiz sadece belediye başkan adayımız değil. İstanbul'a yeni bir modelle giriyoruz. Aslında Türkiye'de de bu modeli yaygınlaştırmak düşüncesindeyiz. Bir ekip, bir kadro olarak İstanbul belediyesine yönelmeyi uygun gördük. Çünkü belediyecilik çok yönlü çalışmaların gerekli olduğu bir alan. İstanbul'da ihtiyacın ne olduğunu çok iyi biliyoruz. İstanbul çok büyük imar, rant yolsuzluklarının yaşandığı bir yer. Altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmediği, vatandaşın çağdaş bir kent yaşamının olanaklarına kavuşamadığı, ulaşım sorununun çözülmediği bir kent. Büyük yapısal sorunları olan bir kent. Böyle bir kentte sorumluluk üstlenecek olan kadronun bir ekip olarak el ele birlikte çalışması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu çerçevede bugün sadece Büyükşehir Belediye Başkan Adayımızı değil, onunla birlikte ona en büyük katkıyı vermesi gereken belediye meclisini yönetecek olan Belediye Meclis Başkan Adayımızı da kamuoyumuza duyurmak istiyoruz. Bu ekibin belediyedeki başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'dur. Belediye meclisindeki Cumhuriyet Halk Partili meclis üyelerimizi yönetecek olanda onun başkan adayı olarak da Sayın Gürsel Tekin. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Başkanı, Belediye Meclisini yönetecek olan Meclis Başkanı bunlar, bu iki değerli arkadaşım olarak öneriliyor. Ayrıca tabii İstanbul Büyükşehir Belediyesinin idari sorumluluğunu üstlenecek, projelerin hazırlanmasında, altyapı sorunlarının çözülmesinde öncülük yapacak ismimizi de İstanbul halkının onayına sunmak istiyoruz. Böyle bir sac ayağını, üçlü bir ekip yönetimini İstanbul'a teklif ediyoruz. Bu sac ayağının üçüncü ismi İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Genel Sekreteri, İdari Yöneticisi olarak da Sayın Profesör Doktor Alper Ünlü. İstanbul Teknik Üniversitesi hocası, şehir plancısı, kent plancısı. Bizim bugüne kadarki İstanbul il yönetimimizin öncülüğünde proje hazırlıklarında sorumluluk üstlendi. Hazırlıkları, çalışmaları birlikte gerçekleştirdik. Şimdi bu üçlüyü; yani Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, Sayın Gürsel Tekin'i ve Sayın Alper Ünlü'yü Büyükşehir Belediye Başkanı, Belediye Meclis Başkanı ve İstanbul Büyükşehir Genel Sekreteri olarak İstanbul halkının onayına sunuyoruz.

Bu kadroya baktığınız zaman herhalde şu sonuçları çıkarmak yanlış olmaz. Bir defa deneyim var, yenileşme var. Deneyim var, gençlik var. Kadın konusunda bir özel çaba var. Kadınları

belediye yönetimine taşıma konusunda bir gayret, bir çaba kendisini gösteriyor. Öte yandan bir yeni belediye yönetim anlayışını yaşama geçirme çabası var. Yani ekip oluşturma, kadro oluşturma, büyük kent sorunlarını el ele vererek birlikte çözümleme gayreti var. Bütün bunlar bu tabloya yansımıştır diye düşünüyorum.

Sayın Murat Karayalçın Ankara'nın çok uzun süreden beri özlediği bir sosyal demokrat belediyeciliği, Türkiye'de belediyeciliğin saygın bir ismi olarak elbette en iyi şekilde temsil edecek. Kendisini bir kez daha kutluyorum, başarılar diliyorum.

Sayın Aziz Kocaoğlu İzmir'de gerçekten çok sorumlu, tutarlı dürüst sosyal demokrat bir belediyecilik uygulaması yapmıştır. Projeleri ciddiyetle, kararlılıkla uygulamıştır. Gösterişe ve propagandaya, şova kesinlikle itibar etmemiştir. İzmir halkını gerçekten sevecenlikle kucaklamış, hiçbir ayırım yapmadan İzmir halkına en güzel hizmetleri hazırlayıp başarıyla götürmüştür. Kendisini kutluyorum. Bu seçimde de başarılı olacağına güveniyorum.

Sayın Kılıçdaroğlu hiç kuşku yok Türkiye belediyeciliğine muhtaç olduğu en büyük değeri kazandıracak. Dürüst bir belediyeciliğin mümkün olduğunu gösterecektir. Dürüst bir belediyeciliğin, halkın her kuruşunun, halkın sorumluluğunu vicdanında taşıyarak nasıl harcanacağını kanıtlayacaktır, gösterecektir. Türk belediyeciliğinin buna ihtiyacı var. Türk belediyeciliğinin dürüst bir yerel yönetim anlayışının mümkün olduğunun kanıtlanmasına ihtiyacı var. Bu kanıtlanmanın İstanbul'da yapılmasına en büyük ihtiyaç var, en büyük yolsuzluklar çünkü orada. Orada bunun kanıtlanmasına ihtiyaç var. Sayın Kılıçdaroğlu hiç kuşku yok bunu çalışma arkadaşlarıyla, ekibiyle birlikte bir ekip anlayışıyla belediyecilik uygulamasıyla en güzel şekilde ortaya koyacaktır. Kendisini yürekten kutluyorum ve başarılar diliyorum.

Adana'da artık bir belediyecilik dönemini bitirmek istiyoruz. Adana'da bir yeni kuşağa belediye başkanlığı bayrağını geçirmek istiyoruz. Bugüne kadar yıllarca dönem dönem belediyecilik uygulamasının bu aşamasında artık bir değişim zamanı gelmiştir. Bu değişimi Adana'da simgeleyecek değerli arkadaşımız Sayın Soner Çetin'dir. Kendisini yürekten kutluyorum. Başarılı olacağına inanıyorum. Tam Adana'ya uygun bir insan. Köklü bir ailenin çocuğu, Adana ailesinin çocuğu. 125 yıldır Adana'da yaşayan bir ailenin çocuğu. Ama annesi Van'da, babası Urfa'da. Anadolu'nun bütün değişik kesimlerine uzanan ama Adana kültürü içinde oluşmuş, şekillenmiş ve Adana kültürünün bir parçası haline dönüşmüş. Ama Adana'ya Doğudan göçüp gelmiş olan insanların elbette sorunlarını en iyi şekilde kavrayacak, onları kucaklayacak, onlara sahip çıkacak, Adana'nın da gerçeklerini bilerek bunu başaracak bir değerli genç kardeşimiz. Artık bayrağı yeni bir kuşağa devralmanın zamanı gelmiştir. Kendisini kutluyorum. Başarılar diliyorum.

Değerli kadın belediye başkan adaylarımızı tanıttık, onları biliyorsunuz. Böyle il düzeyinde, il belediye başkan adayı olarak buradaki nazar değmesin 5 tane belediye başkan adayımızın bulunmasından ben mutluluk duyuyorum. İnşallah daha da arttıracamız. Sayılarını daha da arttıracamız. Kendilerine başarılar diliyorum.

Evet bir aile fotoğrafı çektirelim isterseniz hep beraber. "

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN BURDUR MİTİNGİNDE YAPTIĞI KONUŞMA (6 MART 2009)

Sevgili Burdurlular, çok sevgili hemşehrilerim, sevgili kardeşlerim, Burdur'da sizlerle bir arada olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum. Hepinize hoşgeldiniz diyorum.

Burdur'da bu güzel toplantıda, Çivril'i de selam, eksik olmayın. Hepinize, ilginize, desteğinize, güzel sözlerinize, hepsinden önemlisi buradaki varlığınıza yürekten teşekkür ediyorum, sağolun. Şimdi o pankartları artık indirelim mi? Kapatılan belediyeler dolayısıyla o pankartı açan Kozağaç belde örgütümüze yürekten teşekkür ediyorum. Eksik olmayın, görevimizi yaptık. Hepsini biliyorum, merak etmeyin sağolun. Kozluca'ya da teşekkür ederim, sağolun. Onu da gördüm çok teşekkür ederim. "Cennet toprakları satılan Türkiye. Uyan Türkiye kurtulmaya bak" demiş 83 yaşında bu yazıyı yazan dede bütün Türkiye'yi uyarıyor. Sağolsun teşekkür ederiz.

Sevgili Burdurlular, çok değerli kardeşlerim, nasılsınız iyi misiniz? İşleriniz yolundamı, keyfiniz yerinde mi? Değil yani öylemi? İşler yolunda değil mi, keyfiniz yerinde değil mi? Kazancınız, masrafınız birbirini karşılıyor mu? Geliriniz, gideriniz birbirini tutuyor mu? Yani açığa çalışıyorsunuz öylemi? Borçlar ödeniyor mu? Ne yapıyorsunuz? Kredi kartlarını bir bankadan alıp öbür bankaya döndüre döndüre idare ediyoruz diyorsun. Patlayıncaya kadar. Arada patlıyor değil mi? Yani şöyle bir bakıyorum Burdur bizim bu bölgemizin çalışkan insanların, dürüst insanların, üretici insanların yaşadığı bir yer. Çiftçi kardeşlerimi görüyorum. Çok değişik yerlerden gelmiş, Burdur'un Yeşilova'sından gelmiş, Çavdır'ından gelmiş çiftçi kardeşlerimi görüyorum. İşçi arkadaşlarımı görüyorum. Esnaf aranızda, emekliler var, gençler var, kadınlar var. Hep beraberiz, hep bir aradayız. Şimdi kimin işi iyi değil, çiftçinin işimi iyi değil? Çiftçinin işi iyi değil mi? İşçinin iş nasıl? İşçinin işi iyimi? Gençler iş bulabiliyor mu? Bulamıyor. Emeklilerin yüzü gülüyor mu? Emeklilerinde işi yolunda değil. Ev kadınları mutfığı idare edebiliyor mu? Harcamayla gelir birbirini tutmuyor mu? Bağ-kurluların yüzü gülmüyor mu? SSK'luların gülmüyor mu? Niye böyle değerli kardeşlerim. Hani iktidardakileri dinlerseniz Türkiye kalkınmış, almış vermiş. Büyük bir zenginlik patlaması yaşıyor Türkiye. Milli gelir katlanarak artmış, Türkiye çok zenginleşmiş, refah yükselmiş, ekonomi yoluna girmiş, borçlar ödenmiş. Doğru değil mi bunlar? E öyle söylüyorlar.

Duyuyorsunuz değil mi? Güzel masallar anlatıyorlar. Ama gerçek o değil diyorsunuz öylemi? Şimdi daha bir yakından bakalım. Yani çiftçinin durumu gerçekten her şey bir yana çiftçinin durumu hiç tartışma götürmez ki bu iktidar döneminde zaten iyi değildi, şimdi beter oldu. Öyle değil mi? Yani burada pancar eker Burdur'da bizim hemşehrilerimiz. Ne oldu pancar işi? Bitti. Bucak'ta tütün eker. Ne oldu tütün işi? Virjinya tütünü? Bitti yasaklandı tütünde yok. Pancar işi battı değil mi? Buğday ekenlerin yüzü güldü mü? Buğdayı 85'e veriyorlardı şimdi 55'e düştü değil mi? İlaç ne oldu, gübre ne oldu, mazot ne oldu? Onlar katlanarak arttı ama çiftçinin ürettiği ürün bırakınız kazancı masrafı dahi karşılayamaz hale geldi. Öyle değil mi? Borçlar ödenemez hale geldi ilk kez çiftçinin kapısına icra memurları dayanmaya başladı. Haciz uygulaması yapılmaya başlandı. Milletvekili arkadaşlarımız Ramazan Kerim Özkan, Ardahan Milletvekilimiz Ensar Ögüt daha yeni ya ayıp oluyor, çiftçiyi perişan ettiniz, bu halde haciz memuru göndermek yakışık almıyor. Şunları bir donduralım, bir nefes alduralım diye bir kanun teklifi verdi. Bir süre önce görüşüldü ve reddedildi. AKP reddetti.

Değerli arkadaşlarım, çiftçinin durumu bu. Sizin şeker fabrikasının durumu nasıl? Ne oluyor şeker fabrikasını satmaya çalışıyorlar değil mi? Özelleştirmeye çalışıyorlar. Özelleştirmeye çalıştıkları bu fabrika eğer özelleştirirse artık Burdur için orası da bir umut kapısı olmaktan büyük ölçüde çıkacak. Öyle değil mi? Peki besicilik yapan Burdurlu çiftçilerimizin durumu nasıl? Yani sütün durumu nasıl, etin durumu nasıl? Hayvancılık ne durumda? 65 kuruşa

satılan süt Şimdi 48 kuruşa düştü. Örgütsüz olan yerlerde daha da düşük. 38 kuruşa değil mi? Buna karşılık yem iki katın Őtne ıktı. Her türlü masraf arttı. Yani kim bunlara sahip çıkacak?

Biz!!! İnaŐallah, onu anlatmaya çalışıyoruz herkese, durumu görelim diyoruz.

Bakınız Türkiye’de bu iktidarın izlediği politika çiftçiye yönelik devletin desteklerini çekti aldı. iftiden desteği çekti. Şimdi bu çiftçinin topraklarına karşılık gelir desteği vardı, gelir desteği de seneye artık tümüyle kalkıyor. O gelir desteği de verilmeyecek. Ayrıca çiftçiye verilen destekler indirildi, indirildi. 4 kuruş bir prim vardı, bir destek vardı sütte onu bile çok gördüler. 3.6 kuruşa indirdiler. Yani dünyanın her yerinde bunun çok daha fazlası veriliyor. Türkiye’de arttırmak lazım. Ama bunların çiftçinin yüzünü gördüğü yok, çiftçinin derdine sahip çıktığı yok. Gerçek ortadadır, göz göre göre ifti AKP’nin 7 yıllık iktidarı döneminde perişan edilmiştir. İzlener politikayla perişan edilmiştir.

Şimdi boş sözün anlamı yok. Yapılması gereken iş çok açık. Türkiye’nin ortak zenginliğini, GSMH’sının %1’ini bile çiftçiye destek olarak bunlar vermiyor. %1’i dahi değil, 0.75.

Şimdi ben bakın Burdur’da huzurunuzda söz veriyorum bir Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında çiftçiye verilen destek tümü hayvancılığa, süte, ete dahil olmak üzere bütün tarımdan geçimini sağlayan insanlara verilen destek bizim milli gelirimizin içinde bugünkü düzeyin üç katına çıkarılacaktır. 0.75 destek veriyor bunlar. Biz %2’sinin üzerine bunu çıkaracağız. Bu bizim hedefimiz. EĞer bunu koyarsak ona göre neyi desteklememiz gerekiyorsa onu destekleriz. Stse süt, hayvancılıksa hayvancılık. Pamuksa pamuk, buğdaysa buğday, anasonsa anason, ttnse tütün, neyse o. Devletin yararı, Türkiye’nin menfaati neyi gerektiriyorsa oturup hesabını yapacağız ve ona göre o desteği bugünkünün 3 katı desteği oraya ynelteceğiz. iftiye verilecek olan mazottan özel tüketim vergisi alınmayacaktır, ucuz mazot çiftçiye kullanılacaktır bir Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında. Gbreden alınan KDV %1’e indirilecektir. KDV tümüyle kalkmayacaktır. Çünkü kontrol açısından buna ihtiyaç vardır. Ama %1’e indirelecektir. Bunlar bizim politikamız. Biz bunların hesabını, kitabını yaparak açıkça ilan ettik, ortaya koyduk. Bir Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında yapacağımız ilk işlerin başında çiftçiye sahip çıkmak geliyor. Niye çiftçiye sahip çıkmak istiyoruz? Ekonomik kalkınma tabanda sağlamsa, kalkınmanın temeli sağlamsa Türkiye’deki kalkınma binası o kadar yüksek olabilir. nce taban, önce temel, önce işin özü, toprağı sağlam tutacak.

Değerli arkadaşlarım, dünyanın bütün kalkınmış ekonomilerinde toprağa, çiftçiye sahip çıkmak esastır. Avrupa’da sahip çıkıyor, Amerika’da sahip çıkıyor, Japonya’da sahip çıkıyor. Sahip çıkmayan yok. Bir biz sahip çıkmıyoruz. Bir bizimkiler kalkınmayı çiftçinin dışında, tarımın dışında mümkün zannediyor. Gökdelen dikerek, otoyol yaparak kalkındık zannediyor. EĞer çiftçinin boynu bkkse, eğer topraktan sen üretim alamıyorsan, vatandaşın yoksullaŐmaya baŐlamıŐsa o diktiğin gökdelenlerin kimsenin refahına hizmet etmesi mümkün değildir.

Değerli arkadaşlarım, önce bu temel felsefe. Bunu oturtmak lazım. Çiftçinin durumu bu. Çiftçinin durumu bu olunca, esnafın durumu iyi olur mu? Esnafın işi yolundamı? Esnaf vergisini ödeyebiliyor mu, stopajını ödeyebiliyor mu? Yanındaki ocuğa harçlığını verebiliyor mu? Kendisi gidip bir kahveye oturup eŐini dostunu çağırıp çay kahve ikram edebiliyor mu?

Değerli arkadaşlarım, Türkiye’de çiftçinin de boynu bükük, esnafında boynu bükük. Emekli hiç sorma zaten. Emekli unutulmuŐ, yok sayılmıŐ. Hayatının son döneminde çoluğu çocuğuyla onların yanında, onlara 3-5 kuruş yardımcı olarak huzur içinde yaŐaması gereken insan eline verilen parayla ne yazık ki kendisini maalesef oluğun çocuğun yanında bir sığıntı gibi hissetmek durumunda kalıyor. Onları ayakları Őtnde bir müstakil yaşam imkanını maalesef sağlayamadık. Büyük üzüntü verici bir tablo. Emeklide defterden silinmiŐtir.

Gençlere iş bulunabiliyor mu gençlere? Niye? Yatırım yapılmıyor. Niye yatırım yapılmıyor? Çünkü ithalat kapıları açıldı. Dışarıdan hazır getiriyoruz. Dışarıdan hazır gelince içerde üretmeye gerek yok. İçerdeki fabrikayı kapatıyoruz çiftçiye diyoruz ki sen üretme. Hangi çiftçiye diyoruz? Tütün üreticisi çiftçiye dahi diyoruz. Amerika'dan tütün getiriyoruz, Bucak'taki Virjinya tütünü üretenleri susturuyoruz, kapatıyoruz. Yunanistan'dan pamuk ithal ediyoruz. Bizim Serik'teki pamuk üreticisine sen pamuk üretme diyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bunun sonu ne? Bunun sonu borç, borç bunun sonu. Bunun sonu ekonomik çöküntü. Kasım kasım kasılıyorlardı ne oldu bunlar? Ne oldu bütçe, ne oldu ekonomi? Fabrikalar kapanıyor fabrikalar. Fabrika kapatılarak halkın refahı artırılır mı? Kalkınma fabrika kapatılarak olur mu? Sen var olan fabrikaların yanına yeni fabrikalar yapması gereken bir iktidarsın. Türkiye kalkınacak. Bizim daha çok fabrikaya, daha çok tesise ihtiyacımız var. Ne oldu bunlar yaptılar mı? Eldekini avuçtakini sattılar, daha önce yapmış olan insanlara bir şükran ifadesini, bir takdir ifadesini, Allah razı olsun onlar yaptılar demeyi çok gördüler, ama ucuzdur, pahalıdır demeden sattılar. Şimdi milletin kendisinin açtığı fabrikaları da çalıştıramıyorlar. Onlarda kapanmaya başladı. Böyle ekonomi olur mu?

Değerli arkadaşlarım, bütün dünyada başbakanlar, hükümetler aman ne yapacağız diye tedbir arıyor, bir araya geliyor çareler, politikalar oluşturuyorlar. Şimdi Türkiye'de uzun süreden beri kıyamet kopuyor. Biz ısrarla bu gidiş iyi gidiş değil tedbir alın buna dedik. Derhal hazırlık yapın, biz katkı verelim dedik. Bilen insanları çağırın dedik. Örgütlü toplum kesimlerine sorun dedik. Hiçbirisinden sadre şifa olacak bir şey talep etmediler. Sahipsiz ekonomi serbest düşüşte. İşçi uyarıyor, işveren uyarıyor, sanayici uyarıyor, muhalefet olarak biz uyarıyoruz ama hiçbir şeye ihtiyaç yok diyor. Seyrediyor. Neyi seyrediyor? Kapanan fabrikaları seyrediyor, işsiz kalan insanları seyrediyor, tarımdaki sıkıntıyı seyrediyor, yükselen doları seyrediyor, artan, ödenemez hale gelen borçları seyrediyor.

Değerli arkadaşlarım, bir yılda 2008 yılının Kasımı itibariyle söylüyorum. 1 yılda, önceki bir yılda 645 bin kişi işini kaybetti. Resmi rakama göre sevgili Burdurlular. Gerçeği bu değil. Gerçek çok daha fazla. Ama resmi rakama göre bu makyajlanmış, ayarlanmış rakama göre 645 bin kişi. Onlarda itiraf ediyorlar. 645 bin kişi işini kaybetti. Bu ne demektir biliyor musunuz? 4 kişi olsa 2,5 milyonluk bir aile toplumun evine ekmek götürecek insan işinden atıldı demektir. 2,5 milyon insan boynu bükük hale geldi demektir.

Değerli arkadaşlarım, Kasım'daki tabloyu söylüyorum. Asıl sıkıntı Aralıkta, Ocakta, Şubatta yaşanmaya başladı. Maalesef daha da yaşanacak. Bunlar o rakama yansımada. Önümüzdeki aylarda o rakamlarda çıkacak ortaya. Türkiye'de sanayi düşmüş, büyüme bitmiş, küçülme başlamış. Ama ara ki Başbakanı bulasın. Başbakan nerede? Meydanda. E meydanda ol. Meydanda ne konuşuyor vatandaşın karşısına çıkıp da? İşsizliği konuşuyor mu, çiftçinin derdini konuşuyor mu, esnafın derdini konuşuyor mu, emeklinin sorununu konuşuyor mu? Ne konuşuyor? Ona buna bağırıp çağırıyor. Ona buna hakaret ediyor. Boş laf, anlamsız söylem. Zannediyor ki, böyle bir kavga tahrik ederse ekonomik sıkıntıyı unuttururum. Yani o bizimle kayıkçı kavgası yapacak, bağırarak, çağırarak asıl meseleler unutulacak. Öyle yağma yok. Biz kavga için burada değiliz. Biz burada milletin derdini dile getirmek için buradayız. Ona çözüm talep etmek için buradayız. Türkiye'de siyasetin amacı külah kapma yarışı değildir. Siyaset koltuk kavgası değildir. Siyaset vatandaşın yüzünü güldürme sanatıdır, onun derdine çare bulma sanatıdır. Şimdi vatandaşın derdi ortada ama derde sahip çıkan bir iktidar Türkiye'de gözüküyor.

Değerli arkadaşlarım, bu konunun üzerine hep beraber yürüyeceğiz. Bu sadece bizim işimiz değil sizinde işiniz. Bu konuyu siz takip edeceksiniz. Birlikte takip edeceğiz. Başbakanın bu konuları konuşmak istememesi karşısında ısrarla bu konuları ortaya getireceğiz. Birlikte takip edeceğiz. Bana diyor ki, meydana çık meydana konuş. Meydanda konuşuyorum. Sende gidip kendi meydanında konuşuyorsun. Meydanda konuşmayı bırak da gel şöyle birlikte milletin karşısına bir çikalım televizyonda. Bağırıp çağırmadan, güzel güzel sen benim

hakkımda ne biliyorsan söyle. Ben senin hakkında ne biliyorsam söyleyeyim. Milletın dertleri için ne gerekiyor onu birlikte konuşalım. Birlikte bir tartışalım. Dünyada böyle olmuyor mu? Amerika seçime giderken bunu yapmadı mı? Fransa seçime giderken bunu yapmadı mı? Biz niye yapmıyoruz? Yani milletin sorunlarını muhalefetle konuşmaktan korkan, çekinen bir başbakan olabilir mi?

Şimdi dün demiş ki buna ben demiş bana maganda üslubuyla konuşuyor diyen birisinin karşısına niye çıkıyorum.

Değerli arkadaşlarım, Başbakanın bu şikayetini konuşmak istiyorum. Diyor ki, ben seninle konuşmak isterim ama sen bana maganda üslubuyla konuşuyor dedin. Böyle diyen bir insanla ben ne konuşayım diyor. Peki sen bana, partime, Cumhuriyet Halk Partisine tıynetisiz dedin, mezhepsiz dedin. Bakın ben bunları anlayamadım. Çünkü benim tıynetimden de mezhebimden de kuşum yok. Senin bu laflarının beni üzmesi için bir neden yok. O konuda bir kompleksim yok, bir ezikliğim yok. Bir tıynet problemim yok, bir mezhep problemim yok. Sen öyle desen ne olur, böyle desen ne olur? Sen kendini tarif edersin beni değil. O nedenle sen öyle dedin diye ben sana ben Başbakanla konuşmam demiyorum. Bak ben sana ne dedim? Maganda üslubudur bu dedim. Yani haksız mıyım? Muhalefet partisine mezhepsiz diyen, tıynetisiz diyen bir üslup maganda üslubu değil midir? Yani kendisine ne olacak bu çiftçinin hali diyen bir vatandaşa, bir çiftçiye ulan ananı da al git diyen bir üslup maganda üslubu değil midir? Başbakan diyor ki, benim aile terbiyem, benim tahsilim, terbiyem bu anlayışa müsaade etmez. Peki senin aile terbiyen, tahsilin Cumhuriyet Halk Partisine, Atatürk'ün kurduğu partiye, devleti kurmuş olan partiye, vatani kurtarmış olan partiye mezhepsiz demeye, tıynetisiz demeye müsait mi? Sana o terbiyeyi kimler verdi? Öğretmediler mi sana? Bunun söylenemeyeceğini sana öğretmediler mi? Bunu söylüyor. Peki daha düne kadar bu maganda lafı yokken niye çıkmıyordun benim karşıma? O zaman niye çıkmıyordun? Yani maganda lafı daha yeni çıktı. Ben sana aylardır gel karşıma çık konuşalım diyorum. O zaman hiçbir şey söylemiyordun şimdi maganda lafının arkasına saklanmaya çalışıyorsun. E üsluba diyoruz sana demedik canım. Sana ben demiyorum. Diyen der ama ben demiyorum. Ben üslubunu yakışksız buluyorum. Başbakanlığa yakışmaz diye buluyorum. Sana yakışmaz diye buluyorum. Doğru değildir bu üslup diyorum, ayıptır böyle konuşma diyorum. Terbiyeli ol, nazik ol, kibar ol, saygılı ol diyorum.

Şimdi tabi Başbakanın sıkıntısı bir; ekonomik güçlükler karşısında söyleyecek bir sözü olmamasından kaynaklanmıştır. Bir bu. İki; ister istemez karşı karşıya gelince yolsuzluklar konusu gündeme geliyor. Yolsuzluklar gündeme geldi mi? Başbakanın asabı bozuluyor. Yolsuzlukların konuşulmasını da istemiyor. Peki şimdi ben size soruyorum sevgili Burdurlular, Türkiye'de yolsuzluk var mı, yok mu? Çok açık değil mi? Peki yolsuzlukların olduğu bir ülkede seçime gidersen iktidar muhalefet yolsuzluklar konusunu konuşmak durumunda değil mi? Bu bizim görevimiz, mecburiyetimiz değil mi? Bak sen her zaman konuşuyorsun yok çetelerle mafyalarla uğraşıyorum, temiz eller operasyonu yapıyorum diyorsun. Sen temiz eller operasyonu yaparken önce bir kendi elini temizleyiver ondan sonra operasyonu yap. Senin yaptığın işin temiz eller işi olduğuna inanmak mümkün mü? Önce sen kendi elini temizle gel. Şimdi Türkiye'de yolsuzluklar olacak, seçime giderken biz bunu konuşmayacağız. Öyle şey olabilir mi? Türkiye'de yolsuzluklar var hem de iktidar himayesinde var. Her toplumda yolsuzluk olabilir. Ama o yolsuzluğun üzerine iktidar yürürse, mücadele ederse gereken yapılır. Şimdi Türkiye'de yolsuzluklarla bu iktidar mücadele ediyor diyebilir miyiz? Şu Deniz Feneri konusunda üzerine düşeni yaptı diyebilir miyiz? Deniz Feneri Almanya'da olmuş. Almanya'da olmuş ama Deniz Feneri yolsuzluğunun arkasındakiler bizim vatandaşlarımız. Deniz Fenerinde parasını kaptıran insanlar bizim vatandaşımız. Onları teşkilatlandıran, şirketleştiren gene bizim vatandaşlar, o paraları bir Türk vatandaşı kurye olarak Ankara'ya taşımış, Ankara'da o parayla şirketler kurulmuş, televizyon kanalları kurulmuş, iktidara destek vermeye başlamış. Hepsi göz göre göre oluyor. Bunu yapanlara bugünkü iktidar destek olmuş ve kamuya yararlı dernek diye Bakanlar Kurulu kararı olarak himaye vermiş, kol kanat germiş, vergi muafiyeti getirmiş bu yolsuzluğu yapanlara, vergi

bağışıklığı getirmiş. Mehmetçik Vakfına vermedikleri bağışıklığını, yani bu vatani korumak için canını vermiş olan, kimisi mayına basmış gazi, kimisi şehit, insanlara yardım etmek üzere kurulmuş olan bir vakfa tanımadığı vergi muafiyetini bu yolsuzluk yapanlara tanımış.

Değerli arkadaşlarım, şimdi bunu konuşmayacaktık. Konuşursak ayıp oluyormuş. Bende bu konuları konuşuyor olmaktan büyük üzüntü duyuyorum. Ama bu konuyu konuşmamızı önlemenin yolu bu konunun üzerine yürümekten geçer. Bu ayıbı ortadan kaldırmaktan geçer. Geçenlerde Başbakan bana Mardin'de dedi ki, ekonomik sıkıntıları çözmek için ne biliyorsan söyle. Uygulamazsam siyasi hayatımı bitiririm dedi. Bende al sana 7 tane madde dedim koydum. Bu 7 tane maddeyi ekonomiden anlayan, bu işi bilen her çevre çok önemli, çok doğru bulduğunu söyledi. Bu ciddi dediler. Bunu konuşmak lazım dediler. Başbakan ağzını bozdu bize hakaret etmeye başladı. Şimdi bize ekonomiden çıkışın reçetesini sordu cevabını verdik, uygulamadı. Ama dikkatinizi çekerim yolsuzluklardan kurtulmanın reçetesini bize sormuyor. Sen bize birde onu sor. Yani şu yolsuzluklardan Türkiye'yi nasıl kurtarırsın diye sor. Sana onunda bir çaresini söyleyeyim. Sormuyor. Niye sormuyor? Eğer sen yolsuzlukla mücadele etmekte samimiysen çareyi sor söyleyeyim birlikte el ele verelim mücadele edelim.

Değerli arkadaşlarım, Burdur meydanında bir kez daha söylüyorum. Türkiye'de yolsuzluklar çığırından çıkmıştır. İktidar yolsuzluklarla mücadele etmeyi bırakmış, yolsuzlukları himayesine almıştır. Yolsuzluktan yararlananların önemli bir kısmı bunların yakınlarıdır, yandaşlarıdır, çevresidir. Türkiye'deki asıl sorun budur. Bu sorunu çözmek için ne gerektiği açıktır. Bunu yolu milletvekili dokunulmazlığını kaldırmaktan geçer. İlk iş bu. Önce siyasetçi hesabını vermeye hazır olduğunu ortaya koyacak. Önce çıkacak diyecek ki kardeşim kim yolsuzluk yapmışsa sonuna kadar gidelim. Kim gitsin. Devletin savcısı gitsin, emniyeti gitsin, polisi gitsin, jandarması gitsin, hakimi gitsin, Yargıtay'ı gitsin. Bir korkum yok benim. Yapanın yakasına birlikte yapışalım diyecek. İktidar bunu derse bu iş olur değil mi? Bugün bu denebiliyor mu? Bunu demeden yolsuzluklarla mücadele olur mu? Şöyle bir bakın neler oldu, neler bitti ve neler oluyor hala. Her gün yeni yeni olaylar. Özelleştirme uygulaması bir bakıyorsun içinde bir bit yeniği. Bir karışık iş. %14.75'i Tüpraş'ın Ofer'e satılmış. Kim bu Ofer, nereden çıktı, tanıyor musun diyoruz Başbakan'a. Önce tanımıyorum diyor. Öğleden sonra tanıyorum, tanıyorum diye açıklama yapıyor.

Değerli arkadaşlarım, bu Deniz Feneri yolsuzluğunu yapanları tanıyor musun diye soruldu. Tanıyorum demek ister gibi oldu arkasından ortaya çıktı ki çocukları bacanak.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin bir gerçeği bu yolsuzluk. Bir gerçeği de ekonomik bunalım, ekonomik sıkıntı. Yani ekonomi sıkıntıya girdi Başbakan yok bir şey canım, yok canım önemli değil, gelip geçici, teğet geçti dedi. Ama şimdi hep birlikte gördük ki teğet geçmemiş bizim Burdurlu çiftçilerimizin söylediği gibi 5'li birgen böğründen girip çıkmış. Teğet geçmiş. Ne teğeti? Böğründen girdi ve çıktı.

Değerli arkadaşlarım, şimdi boş lafı bırakmak bu meselelere gelmek lazım. Yapılması gereken iş budur. Hep beraber bunu konuşmak durumundayız. Bakın geçen seçime giderken biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bir şey söyledik. Dedik ki, bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak politikamız önce insan. Arkasından bir şey ekledik. Önce iş, önce ahlak. Üç öncemiz var dedik. İnsan; insan kim? Burdur'daki çifti, Burdur'daki esnaf, Burdur'daki emekli, Burdur'daki işsiz, genç kardeşim. Burdur'daki ev kadını. Burdur'daki açtığı fabrikayı çalıştıramayan, organize sanayideki fabrikasını kapatmak zorunda kalan iş adamı, insan, önce insan. Lafı bırak, önce insan. İki; insana nasıl hizmet edersin? Boş lafla değil, işle hizmet edersin. İnsana iş vereceksin.

Değerli arkadaşlarım, insana yapılacak en büyük katkı onun emeğini, alın terini, becerisini, içindeki gücü ortaya koyabileceği, kendisini ifade edebileceği, kendisini ve ailesini mutlu edebileceği bir çalışma fırsatına, bir iş olanağına kavuşturmadır. İlk iş bu. İş arkasından bir öncelik daha ne? Ahlak, ahlak. Yani gücü yeten gücü yetene değil. Ezen ezene değil.

Yolsuzluk yapan bırak yapıversin değil. Her işin bir doğrusu var, bir helali var, bir haramı var, bir uygunu var, uygun olmayanı var, doğrusu var, yanlışı var, kabul edilebiliri var. Sen gideceksin Almanya'da Ramazan mübarek gün milletin fitresini, zekatını toplayacaksın, sonra burada televizyon kurup AKP propagandası yapacaksın. Olur mu böyle bir şey? Yani sen helali haramı bilmezsen, yetim hakkını bilmezsen, kalkınmanın, işin, ekonominin bir anlamı olur mu? Hepsi beraber. Bakın bu günden öngörmüşüz. İş diyoruz bugün iş en kıymetli şey. Ahlak diyoruz, yolsuzluk diyoruz. Çare ne ahlak. İşte onu söylemişiz. Ve hedef demişiz insan kardeşim insan. Yani tahsili ne olursa olsun, işi ne olursa olsun ister köyde, ister kasabada, ister kentte. Mesleği ne olursa olsun, cinsiyeti ne olursa olsun, mezhebi ne olursa olsun, insan oğlu insan. Memleketi ne olursa olsun. Bizim insanımız, insanımız, Allah'ın yarattığı insan. Odur her şeyin hedefi, özü, temeli. Şimdi bu noktaya geldik. Tunceli'de bir şeyler oluyor. Ne oluyor? Tunceli'de buzdolabı dağıtıyorlar, kanepede dağıtıyorlar kanepede.

Değerli arkadaşlarım, yani Türkiye'de bu sorunlar yaşanıyor, ekonomi sahipsiz, dolar almış başını gidiyor, borçlar ödenemez hale gelmiş, Türkiye tıkanmış, iş yerleri kapanıyor, fabrikalar kapanıyor, insanlar işinden atılıyor. Böyle bir ortamda seçim öncesinde vali aracılığıyla Tunceli'de buzdolabı, çamaşır makinesi ve kanepede dağıtılıyor. Ne o? Halka sahip çıkmak. İnsaf ediniz, rica ederiz olacak iş mi bu? Böyle bir şey düşünülebilir mi? Benim valim bunu böyle yapacak diyor. Şimdi ortaya çıktı. YSK karar aldı. Bu seçiminin adalet ve tarafsızlık anlayışını bozuyor dedi. Böyle seçim olmaz dedi. YSK söyledi. Başbakan valimin arkasındayım diye demeç veriyor. Hukuk ne oldu, kanun ne oldu? Yani sen aklından her geçeni Türkiye'nin, devletin imkanlarıyla izlediğin siyasi amaca yönelik olarak kullanacaksın. Türkiye'de bu hukuku ihlal edecek. Demokrasiyi ihlal edecek, eşitliği ihlal edecek, kimse bir şey yapamaz falan diyeceksin. Beni ırgalamaz diyor.

Değerli arkadaşlarım, bakınız bunlar iyi işaretler değil. Bunlar iyi gidiş değil. Bir yandan bunlar oluyor. Bir yandan bir hafiye teşkilatı kurdu Başbakan. Bir teşkilat, başında sadece kendisinin atadığı birisi. Ne Cumhurbaşkanı, ne bir başka bakan. Kimseye sormadan tek başına bir kişiyi atıyor ve o bütün vatandaşların telefonlarını dinleme imkanına sahip. Sonra o dinledikleri şantaj olsun diye, tehdit olsun diye kullanılıyor. Oraya, buraya gazetelere veriliyor. Yani padişahlık zamanında, mutlakiyet döneminde hafiye teşkilatı vardı. Büyükler anlatır bilirsiniz. Hafiye teşkilatı falan falanla şöyle konuştu diye ihbar yapar ve karşılığında da bir para alırdı o zamanlar. Şimdi iş teknolojiyle oluyor artık. Modern teknolojiyle, aletlerle dinleniyor. Vatandaşın özgürlüğü nerede kaldı, mahremiyeti nerde kaldı? İnsan karısıyla doğru dürüst konuşamaz hale geldi. Arkadaşıyla doğru dürüst konuşamaz hale geldi. İçini boşaltmaz hale geldi. Devletleri şikayet edemez hale geldi. Yani bu demokrasi. Özel hayatında istediğini söyler sana ne? İsterse açar telefonu iktidarına da küfreder, istediği hakareti de söyler. O ikisi arasındaki arasında laf sana ne? Şöyle ağız tadıyla bir küfür etme imkanını bile ortadan kaldırdılar. Medyayı, basını, televizyonları baskı altına alacağız diye her türlü tehdit, şantaj harekete geçirildi. Kanun yetmezse maliye memuru kapıda. Maliye memurunun baskısıyla, raporuyla en ağır suçlamalar, bir korku ortamı yaratma çabası.

Değerli arkadaşlarım, böyle bir şey olur mu? Geçen gün çıkmış bana diyor ki, dün, daha dur bakalım o Ergenekon'da diyor bekle daha neler çıkacak diyor.

Şimdi değerli arkadaşlarım, çıkan çıkar da, çıkacağını sen Başbakan olarak nereden biliyorsun? Yani sen Başbakansın. Sen mi soruşturma yapıyorsun? Bu olayın savcısı sen misin? Nelerin çıkacağını sen mi biliyorsun? Sen mi kararlaştırıyorsun? Senin vizenden mi geçiyor, senin onayından mı geçiyor? Seninle istişare ederek mi bu işler oluşturuluyor? Nasıl oluyor bu işler? Daha dur neler olacak diyor. Gerçekten bugün baktık sizin hemşehrini, evladınız Mustafa Balbay'ı hemen aldılar.

Değerli arkadaşlarım, hepimizin yargıya saygısı var. Ama yargının da kendisine saygısı olmalıdır. Hepimizin birbirimize saygısı olmalıdır. Yani şimdi Mustafa Balbay ömür boyu hapis

cezasıyla yargılanıyor. Eğer ölüm cezası kaldırılmamış olsaydı ölümle yargılanacaktı. Şimdi ömür boyu hapis cezasıyla yargılanıyor. Memleketin bir yazarı, bir gazetecisi eğer bir ülkede değerli arkadaşlarım bir memleketin değerli gazetecileri, düşünürleri, bir memleketin değerli insanları eğer öylesine gece yarıları alınıp müebbet hapisle, ömür boyu hapisle yargılanıyorlarsa o ülkede demokrasinin, hukuk devleti anlayışının sorgulanmasına ihtiyaç vardır. Normal değildir. Hiçbir normal demokraside, hiçbir normal hukuk devletinde böyle bir şey olmaz. 40 yılda bir olur. Ama bizde her an yaşanan olaylar.

Değerli arkadaşlarım, bu doğru değil. Yani gariptir bir tutuklananların içinde bir tane AKP'ye yandaş kimse yok. Allah Allah, AKP'den ne kadar şikayetçi varsa hepsi gözaltına alınıyor, tutuklanıyor, davanın hedefi haline geliyor. Canım suç işlediyse ortaya koy. 1 yılı geçti hala, 2 yıla yaklaşıyor hala ne olduğu belli olmadan içerde tutulan insanlar var. 1 yıldır içerdeyim neyle suçlandığımı bilmiyorum diyen insanlar var. Böyle bir hukuk ölçüsü olur mu?

Değerli arkadaşlarım, şimdi bunlar iyi işaretler değil onun için söylüyorum. Bu gidiş iyi değil. Bundan kimseye yarar çıkmaz. Başbakan da yarar çıkmaz. Birbirimize saygı göstereceğiz. İktidarı herkes beğenmek zorunda değil. Eleştirmek özgür, eleştirmek hak, eleştirmek demokrasinin gereği. Beğenir beğenmez ve yarın sende gideceksin oradan. Sende gideceksin. Millet getirdi, milletin elini kolunu bağlamaya da çalışsan, buzdolabıydı, koltuktan diye önüne geçmeye de çalışsan, kömürde desen, bu millet bir yolunu bulur, iğne deliğinin içinden deveyi geçirir seni gene oradan indirir. Sen kendine güvenme bir. İkincisi de herkeste sana güvenmesin. Yani arkamda bu iktidar var, Tayyip Erdoğan var diye kimse hesap yapmasın. Bu günler gelir, geçer.

Bakın, devletin valisine YSK suç isnadı yapıyor. Başbakan ben sahip çıkıyorum diyor. Şu manzara bak. Ne olacak bu? Hukuk mu gidecek, valimi kalacak? Vali kimin valisi? Devletin valisi mi, Tayyip Erdoğan'ın valisi mi? Bakın, kamu görevlileri ve sırtını AKP'ye dayayan, Tayyip Erdoğan'a dayayanlar için söylüyorum. AKP ile gelenler APS'yle giderler. AKP ile gelmişlerdir ama Acele Posta Servisiyle, APS'yle giderler. Bu böyle olur bu işler. Bunlar hesabını yapsınlar. Ve hiçbir kimse bulunduğu yerde ebedi değildir. Hiç kimse. Ne başbakanlıkta, ne valilikte, ne savcılıkta, ne devlet memurluğunda, hiçbir yerde kimse ebedi değildir. İyi gününde, kötü gününde dikkate alacaksın, hepsinin hesabını yapacaksın, doğrudan şaşmayacaksın. Doğru lafla belli olmaz. Yani bak ağızından di, iman lafı düşmeyenler milletin fitresine, zekatına göz dikiyorlar. Yani doğru şimdi onların dediği doğrumu?

Şimdi değerli arkadaşlarım, Başbakan bu yolsuzluklarla ilgili biz iddialarımızı anlatıyoruz. Almanya'dan dosyayı getirmemişlerdi. Dosyayı da biz getirdik. O getirdiğimiz dosyayı da gösteriyorduk. Şimdi Başbakan diyor ki geçenlerde çıkmış diyor Baykal millete dosya gösteriyor diyor. Kırmızı bir dosya diyor. Kırmızı dosyayı gösteriyor diyor. Şimdi kırtasiyecilerde dosya çok diyor. Doğrudur kırtasiyecilerde dosya çokta dünyada hakkında senin gibi fezlekesi olan, dosyası olan Başbakan yok. Dosya çok. Ama dünyada senin gibi zimmetten ve evrakta sahtecilik yapmaktan, cürüm işlemek için teşkilat oluşturmaktan fezleke tanzim edilmiş, dosya oluşturulmuş Başbakan yok. Kırtasiyecide dosya çokta içi boş. Ama bir dosya var ki içi dolu, içi dolu. Sen onun hesabını bir ver. O nedenle bak hiç kaçma. Bir dokunulmazlığı kaldır. Canım milletvekillerinin dokunulmazlığı kalkmasın diyorsan hadi o kalkmasın. Seninkiyle benimki kalksın. İkimizinkini kaldıralım. Yani Recep Tayyip Erdoğan'la Deniz Baykal'ın dokunulmazlığı kalksın. Bak dilinin altında da baklalar var, Ergenekon mergenekon konuşuyorsun. Ergenekon falan lafları var ağızında. Ben onları bilerek diyorum. Gel senin ve benim dokunulmazlığımız birlikte kaldırılınsın. Şimdi bu kaçma değil mi arkadaşlar? Bunun cevabı olur mu? Bu kaçma değil mi? Gel televizyonda konuşalım diyorum televizyona çıkmıyor. Uzun süre gerekçe söylemiyordu şimdi işte bana sen maganda üslubuyla konuşuyor dedin ben çıkmam. Bahane arıyor ya. Ya kardeşim sen bana tıynetsiz demişsin, sen bana bilmem mezhepsiz demişsin. Partime, Cumhuriyet Halk Partisine, Atatürk'ün kurduğu partiye ben onları ciddiye almıyorum gene gel konuşalım diyorum. Sen niye gelmiyorsun? Bahane arama. Eğer düşünüyorsan ki, bir araya geldiğimizde yolsuzlukları

konusuruz. Sana söz veriyorum yolsuzlukları da konuşmayacağım. Yani senin ilgili yolsuzlukları da konuşmayacağım, çocuklarının işte kuyumcu dükkanlarını, pırlantadan KDV'yi kaldırdığını da konuşmayacağım. Çocuklarına aldığı gemiyi de konuşmayacağım. Deniz Feneri'ni de konuşmayacağım. Gel şu milletin işsizliğini konuşalım, çiftçinin derdini konuşalım. Ona gel. Bak iki tane çağrı sana. Dokunulmazlıklarımızı kaldıralım birlikte. İki; gel televizyonda bunları konuşmayalım. Oğlanların meselelerini, senin meselelerini konuşmayalım, çiftçinin meselesini, esnafın meselesini, ekonomik krizi konuşalım. Bundan daha doğal ne var? e buna da evet diyemezse ey Burdurlu senin içine nasıl sinecekte gidip de onun partisine oy vereceksin? Çünkü senin vereceğin oyunda vebali var. Onunda bir sorumluluğu var değil mi? Yani o işi gürlüğe getirip, laf kargaşasına getirip, karşılıklı bağırip çağırmağa getirip bu işi kapatabilirse yarın o yolda devam etmek isteyecek. Ve de çıkıp diyecek ki, millet bana izin verdi arkadaş. Söyledin söylediğini bak gene de yapmaya devam et dedi yapıyorum diyecek. Bunu bilin şimdiden.

Sevgili Burdurlular, bugün Atatürk'ün Burdur'a gelişinin 79. yıldönümü. Atatürk nur içinde yatsın, Allah rahmet eylesin gerçekten her an önemini, değerini tekrar teke yüregimizde hissettiğimiz bir insan. Ne mutlu ki, Mustafa Kemal Atatürk hem bu memleketi bağımsızlığına kavuşturmuş, Anadolu'yu yabancı işgalinden kurtarmış, hem de çağdaş bir devletin temellerini atmış, bizi bugünlere getiren altyapıyı, temel önemli dönüşümleri, adımları, devrimleri gerçekleştirmiş. Gerçekten bugün eğer bütün bu çalkantılara, sarsıntılara rağmen hala ayakta duruyorsak işin temelinde onun attığı o sağlam temel vardır. Onun kardiği o maya vardır maya. Sağlam maya karmış, sağlam. Sağlam temel atmış Allah razı olsun.

Şimdi Atatürk Türkiye için bir yeni istikamet çizdi o istikamette ilerliyoruz. Ama bir süreden beri çok ciddi sorunlarımız, sıkıntılarımız var. geçenlerde Başbakanı karşılayan birileri son Osmanlı Padişahı Recep Tayyip Erdoğan diye bir pankart açtılar hatırlarsınız. Şimdi yani bunca yıl sonra Türkiye'deki Atatürk Cumhuriyetinin bir Başbakanına Osmanlı Padişahı özentisinin, son Osmanlı Padişahı, yani Vahdettin değil, Recep Tayyip Erdoğan son Osmanlı Padişahı diye düşünmenin arkasında ne yatıyor olabilir? Hangi duygular, hangi düşünceler, hangi özelemler, hangi tohumlar atılmış ki, insanlar bunları söyler hale gelmeye başlamışlar. Geçenlerde bir genç kız çıkmıştı hatırlayın televizyona. Demişti ki, ben Atatürk'ü sevmiyorum, ben Humeyni'yi sevmiyorum demişti.

Şimdi değerli arkadaşlarım, bir genç kız yetişmiş bu dönemde Atatürk'ü sevmiyor Humeyni'yi seviyor. Yani bunun arkasındaki anlayışı, bu duruma kimlerin sebep olduğunu, kimlerin cesaret verdiğini, güç verdiğini, bu anlayışın nerelerden kök aldığını dikkate almak durumunda değil miyiz? Türkiye nereye gidiyor diyorlar.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye kaygı duyanlar var. Cumhuriyet çizgisi kırılıyor diyenler var. Türkiye nereye gidiyor diye kaygıyla soranlar var. Türkiye iyiye gidecek hiç kuşku yok. Atatürk'ün eserine hep beraber sahip çıkacağız. Türkiye'nin bağımsızlığına, Türkiye'nin toprak bütünlüğüne, Türkiye'nin barışına, laik demokratik cumhuriyetine hep beraber sahip çıkacağız. Ama bu sanmayın ki sadece bizim işimizdir. Bu sizin ve bizim ortak işimizdir. O nedenle Türkiye'nin nereye gideceğine siz karar vereceksiniz. Türkiye'ye sahip çıkın Burdurlular, Cumhuriyete sahip çıkın, Atatürk Cumhuriyetine sahip çıkın, Burdur'a sahip çıkın, emeğinize, toprağınıza, ürününüze, pancarınıza, fabrikanıza sahip çıkın sevgili Burdurlular. Sizlerle dayanışma içinde olmaktan gurur duyuyorum. Hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum.

Sevgili Burdurlular, şimdi belediye başkan adaylarımızı sizlere sunmak istiyorum. Önce belde belediye başkan adaylarımızı sunayım. Bir kadın belediye başkan adayımız var. Salda Belediye Başkan Adayımız Sayın Emine Erdoğan. Kozluca Belediye Başkan Adayımız Sayın Rahmi Çetin. Hasanpaşa Belediye Başkan Adayımız Bayram Yıldız. Kozağaç Belediye Başkan Adayımız Hasan Erden. İbecik Belediye Başkan Adayımız Rasih Konuk. Ürkütlü Belediye Başkan Adayımız İbrahim Keskin. Kızılkaya Belediye Başkan Adayımız Naci Aktaş.

Çamlık Belediye Başkan Adayımız Recep Acar. Bayır Belediye Başkan Adayımız Mustafa Yücel. Güney Belediye Başkan Adayımız Cemal Altay.

Şimdi İlçe Belediye Başkan Adaylarımızı sunuyorum. Bucak Belediye Başkan Adayımız Osman Dilek. Gölhisar Belediye Başkan Adayımız Necla Atasagun. Yeşilova Belediye Başkan Adayımız Nuri Özbek. Karamanlı Belediye Başkan Adayımız Mehmet Özger. Tefenni Belediye Başkan Adayımız Hüseyin Erdem. Çavdır Belediye Başkan Adayımız Ömer Akın. Çeltikçi Belediye Başkan Adayımız Ramazan Aydın.

Hepsi Burdur'un dürüst, namuslu, memleketini seven, memleketine hizmet aşkıyla dolu evlatları. Hayırlı olsun, başarılar diliyorum.

Şimdi bu takıma bir kaptan lazım değil mi? Bu takıma bir kaptan lazım. Burdur'a Merkez ilçeye, Burdur Merkezine bir belediye başkanı lazım. Cumhuriyet Halk Partisinin Burdur Belediye Başkan Adayı Şevket Aksöz.

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN GİRESUN MİTİNGİNDE YAPTIĞI KONUŞMA (9 MART 2009)

Sevgili Giresunlular, çok değerli kardeşlerim, hepinizi iten sevgilerle, saygılarla selamlıyorum.

Bütün Giresunluları hiçbir siyasi parti ayrımı gözetmeden, AKP'lisiyle, MHP'siyle, CHP'lisiyle, tarafsızıyla hepinizi, bütün Giresunluları sevgilerle, saygılarla selamlıyorum. Hoşgeldiniz.

Nasılınsınız, iyi misiniz? Giresun'da işler yolundamı, keyfiniz yerinde mi? Nasıl borçlar ödeniyor mu? Alacağınız, vereceğiniz birbirini tutuyor mu? Masrafınız, kazancınız dengelimi? Gençler iş buluyor mu? Fındık yüzünüzü güldürdü mü? Güldürmedi mi? Yani Giresun'daki üretici, fındık üreticisi, Giresunlu kardeşlerim hayatından memnun değil mi? Çiftçi memnun değil, köylü memnun değil. Peki emekli hayatından memnun mu, gençler iş bulabiliyor mu? Bulamıyor musunuz? Okulu bitiyorsunuz, diplomayı alıyorsunuz ama tayin yok, kadro yok, iş yok. Değil mi? Ne devlet iş veriyor, ne özel sektörde hayat var öylemi? Esnafın durumu nasıl o bari biraz iyi olsaydı. Esnafında mı durumu kötü? Onlarda piyasa daraldı, iş yok mu diyorlar? Yeni yatırımlar var mı Giresun'da? Yeni devlet hizmetleri var mı? Peki borlarınızı nasıl idare ediyorsunuz? Kredi kartı borçları var mı? Ne yapıyorsunuz? Bir bankaya olan borcu bir başka bankanın kartıyla döndürüyor musunuz? Cambazlık yapıyorsunuz yani. O bandan o bankaya, o bankadan o bankaya öylemi? Döndürüyorsunuz. Döndürürken arada boşa düŐtüđünüz oluyor mu? Arada patlıyor mu bu oyun, bu düzen böyle giderken bir yerde kırılıyor mu? Bakın geçen sene 2 milyon 500 bin kiŐinininki kırıldı. 2 milyon 500 bin kişinin bu kart döndürme borçları bankadan bankaya aktararak idare etme girişimi 2,5 milyon kişinin başarısızlığa uğradı. Bu ne demektir? 2,5 milyon ailenin ciddi bir sıkıntıya, krize, aile olarak krize girmesi demektir. 5 kiŐiden hesap edin 12,5 milyon insan ekonomik bunalıma girdi demektir. Bakınız bir rakam daha vereyim size. Kasımdan Kasıma 1 yıl içinde, 2008 Kasım'ında Türkiye'de düzeltilmiş rakamı veriyorum, resmi rakam yalnız. Gerçek bunun çok üstündedir, makyajlanmış resmi rakamdır bu. 1 milyon insan işini kaybetti. 645 bin, 300 binde ayrıca mevsimlik ve iş aramaktan vazgeçtiği halde işsiz olup iş talep eden insan 945 bin. Onu da eklediğiniz zaman 1 milyon civarına 1 yılda işini kaybeden insan sayısı geliyor. Bugün Türkiye'de sanayide 10 makineden 4'ü stop etti, 4'ü alıŐmıyor. Halbuki o 4 makineyi kurmak için iş adamı kredi buldu, döviz buldu, borç aldı, sermayesini kullandı o makineleri aldı. O makinelerde Şimdi 100'lerce, 1000'lerce insan işçi olarak çalışıyor, teknisyen olarak çalışıyor, usta olarak çalışıyor, mühendis olarak alıŐıyor. Onlarda bitti. Kapasite kullanımını %60'a düştü. 4 makine sanayide kapandı. Ona para yatırmıŐ olan işadamı bunalımda. Oradan maaş almak için orada çalıŐmakta olan işçi ve ailesi bunalımda, işsiz kaldı. Ekonominin çarkları dönmüyor, çarklar tıkanmaya başladı değerli arkadaşlarım.

Bu ağır bir tablodur. Bakın Türkiye'de 500'ün üzerinde işçi çalıŐtıran 350 tane mensucat fabrikası var, tekstil fabrikası. 500'den fazla işçi çalıŐtıran asıl büyük fabrikalar. Bunların yarısı kapandı. Yeni rakam geldi. Bugün daha birkaç saat önce açıkladılar resmi rakam Türkiye'de sanayi Şubat ayında da 4'te 1 geriledi. Ocak'ta gerilemiŐti. Şimdi Şubat'ta da geriledi.

Şimdi bakın, demin verdiğim işsizlik rakamı Kasım sonu itibariyle. Asıl sıkıntının vurduğu Aralık var, Ocak var, Şubat var, Mart var, seçim sonrası var. Bir sıkıntıya doğru gidiyoruz. Çok açık. Devlet yatırım yapmaktan vazgeçmiŐ. Vatandaşlar, giriŐimciler, müteŐebbisler, özel sektör kendi derdine düşmüş. Doları almış 1 milyon 100 bin liraya, Şimdi dolar çıkmış 1 milyon 800 bin liraya. 700 bin lira artmış dolar. Şimdi onun ödeme zamanı gelecek. Onu ödeyecek. Neyle ödeyecek, nasıl ödeyecek, ona kefil olan banka ne durumda? Türkiye çok ciddi bir sıkıntının içinde. Asıl önemli olanı Şu sevgili Giresunlular. Bu sıkıntılar yaşanıyor da

bu sıkıntılar karşısında hükümetin tutumu, davranışı, olaya bakışı, asıl önemli olan bu. Yani hükümet arkadaşlar ciddi bir tabloyla karşı karşıyayız, tedbirlerimizi alıyoruz, hep beraber el ele vereceğiz, belki biraz sıkıntı çekeceğiz ama şu programı uygulayacağız, bu programı uygulayacağız ve buradan yüzümüzün akıyla çıkacağız diyor mu? Ne diyor? Kriz miriz bize dokunmaz diyor. Kriz bizi vurmadı diyor. Kriz bize teğet geçti diyor. Ne teğet geçmesi, vatandaşlar, çiftçiler söylüyorlar bana. Teğet meğet değil diyor. O dirgen vardır çiftçinin saman kaldırırken kullandığı 5'li dirgen. O 5'li dirgen diyor böğrümüzden girdi sırtımızdan çıktı diyor.

Değerli arkadaşlarım, ekonomik krizin Türkiye'yi çok ciddi şekilde vurduğu çok açık. İşsizlik ciddi bir sorun haline geldi. Niye geldi, ne var bunun arkasında dersiniz. Niye Türkiye bir süre önce zenginleşiyoruz, 10 bin dolara çıktı adam başına milli gelir, Türkiye zenginleşti diye anlatırken iktidar nasıl oldu da buraya geldi. Ne oldu o 10 bin dolarlara. Hani Türkiye kurtulmuştu, kalkınmıştı, zenginleşmişti. Türkiye dünyaya örnek olmuştu. Ne oldu? Bugün dünyada işsizliğin en çok arttığı 32 ülke içinde ikinci ülkeyiz. Birinci ülke İzlanda. Hani iflas etti satılığa çıkarıldı İzlanda. İkinci ülke Türkiye değerli arkadaşlarım. Türkiye büyümüyor, küçülüyor. Bugün gelen sanayi rakamı o. Sanayi ekonominin temeli, tarımın halini siz biliyorsunuz. 4'te 1 azalmış sanayi üretimi. Türkiye küçülmeye başlamış. Neye göre? Bir önceki yıla göre.

Değerli arkadaşlarım, peki zenginleşen, büyük yatırım yapan kalkındık, refaha ulaştık denilen Türkiye bu Türkiye mi? O zaman zenginleştikte bu manzara ne? Zenginleştikse bugünkü tablo ne? Bugün işçilerimizin, işten atılan insanların kredi kartı borcunu dondurup da makul taksitle bağlayıp makul bir sürede ödemesi için bir kanun teklifi veriyor musun? Bak biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak verdik. Dedik ki bu ortamda insanlar aldıkları borçları ödeyemez hale geldi, işinden atıldı, işsiz kaldı. Bunun bir kötü niyeti yok. Dondur şu borçları, makul bir faize bağla, ödenebilir bir faize bağla, taksitlendir 2 yılda, 3 yılda ödemesine izin ver. Bunlarla meşgul değiller. Sanayiye harekete geçirmek için işçi başına aldığın vergisi ve stopajı düşür. Yani işveren yanında adam çalıştırırken birde sana ayrıca vergi ve stopaj ödemek zorunda kalmasın. Bırak çalıştırsın yanındaki adamı. O çalışırsa Türkiye ferahlar, evine ekmek gider. Sen birde ayrıca vergi alacağım diye niye üstüne çıkıyorsun bunun? Bugün Türkiye dünyada en yüksek çalışan adam başına onu çalıştırandan ek vergi alan ülke. %50'ye yakın. İngiltere'de böyle değil, Almanya'da böyle değil, Avrupa'nın hiçbir ülkesinde böyle değil. Yunanistan'da böyle değil, Polonya'da böyle değil. Ama Türkiye'de mademki adam çalıştırıyorsun adam çalıştıranın vergisini de bana ver, çalıştırdığına verdiğin paranın yarısını da ayrıca bana öde diyor. Eksik olsun, senin gelirin üç kuruş azalırsın. Bırak da o insanın geliri artırsın, işçiyi atmak zorunda kalmasın, fabrikanın çarklarını döndüremez hale düşmesin. Hayır. Bu tedbirleri söyledik. Başbakan geçenlerde ben bunları konuşunca ne çare biliyorsan söyle dedi. 7 tane çare söyledim. Bir tane değil, 7 tane çare söyledim. Ne yaptı çıktı? Verdi veriştirdi bana. Söylemedik laf bırakmadı.

Şimdi değerli arkadaşlarım, siyasette belli bir seviyeyi tutturmak lazım. Ama Başbakanın bu tutumu karşısında bende ağzının payını verdim. Neyse şimdi biraz ağzını toplar gibi oldu. Dikkatle izliyorum. Gerekeni gereken zamanda yaparız. Eğer böyle giderse bizden de küçük küçük tartışmalarla, laf dokundurularla durumu idare ederiz. Ama ötesine geçerse ağzının payını veririz. Neydi o hatırlıyorsunuz değil mi? Cumhuriyet Halk Partisi cibilliyetsiz diyor. Cumhuriyet Halk Partisi mezhepsiz diyor, tıynetsiz diyor. Kardeşim bu Cumhuriyet Halk Partisi bu vatanın bağımsızlığını sağlayan parti. Düşmanı Anadolu'dan çıkaran parti. Türkiye'nin bağımsızlığını güvence altına alan parti. Bu devleti kuran parti Cumhuriyet Halk Partisi. Nasıl olurda bir Başbakanın dili varırda Cumhuriyet Halk Partisine o sözleri kullanabilir, aklından geçirebilir, dudağından ifade edebilir. Akla mantığa sığar mı bu? E ne yapacağız bu lafların karşısında susacak mıyız? Verdik ağzının payını.

Değerli arkadaşlarım, şimdi ben bunları söylüyorum Başbakanda meydan meydan dolaşiyor. Ne söylüyor? Yani işsizlikten söz açıyor mu? Rize'ye gitmiş çayı konuşmamış. Buraya gelip

findığı konuşması lazım. İnşallah gelir konuşur. Fındığı bir anlatıverir, fındığı bir dinleriz. Ben konuşacağım birazdan. İnşallah Başbakan'da gelir fındığı bir konuşur, işsizliği konuşur, yoksulluğu konuşur. Ödenmeyen banka kredilerini konuşur. Bunları konuşmuyor. Ne yapıyor? Varsa yoksa Cumhuriyet Halk Partisi, varsa yoksa Deniz Baykal. Deniz Baykal'la yatıyor, Deniz Baykal'la kalkıyor. Kardeşim sen Başbakan'ın işine bak, işine bak. Her şeyi bırakmış bizimle uğraşiyor. Benimle uğraşiyor yetmiyor İsmet Paşa'yla uğraşiyor. İsmet İnönü döneminde efendim ekmek karneyle dağıtılmış. Sen İsmet Paşa döneminin ne olduğunu biliyor musun, ikinci dünya savaşını biliyor musun? Türkiye'nin nerelerden nasıl ayakta kaldığını biliyor musun? Farkında değil, konuşuyor işte. İsmet Paşa'ya konuşuyor. Neyse ki İsmet Paşa'ya gelince fren yapıyor. İçinden bir aşamaya daha ileriye gitme hevesi var ama, bir daha geriye gidecek ama oraya gidemiyor. Orada duruyor, İsmet Paşa'da duruyor. Orada dursun. Oraya da el atmasın. Ne söyleyeceği varsa benimle konuşsun, bana söylesin.

Şimdi ben bunları konuşuyorum. Başbakan bize sataşiyor. Bende Türkiye'nin sorununu, derdini anlatıyorum, anlatacağım. Birazdan da anlatacağım. Sadece bu söylediklerim değil yolsuzluklar var. yolsuzlukları da konuşacağız. Bundan rahatsız oluyor Başbakan. Meydanlarda benim aleyhimde konuşma yaparak bana cevap verdiğini zannediyor. Halbuki dünyanın her yerinde olan bellidir. Dünyanın her yerinde usul bellidir. Seçim öncesinde iktidar ve muhalefet liderleri televizyona çıkarlar. Televizyonda da onlara memleketin önde gelen televizyoncuları, gazetecileri soru sorarlar, onlarda birbirlerine soru sorarlar vatandaşa bunları dinler ne cevap veriyor. Vatandaş dinleyince anlar. Kim samimi söylüyor, kim doğru konuşuyor, kim dürüst konuşuyor, kimin kafasında başka hesap var. Bunu vatandaş hemen anlar. Televizyon ekranı saydamdır saydam, şeffaf. Adamın ruhunu görür, içini görür. Çık karşıma gel benim hakkımda ne biliyorsan sen söyle, bende senin hakkında söyleyeyim vatandaşa hükmünü versin. Hayır buraya gelmiyor, vatandaşın karşısına çıkmıyor, gazetecilerin karşısına kendi seçtikleri dışında çıkmıyor. Böyle demokrasi olmaz, böyle siyasi tartışma olmaz. Bak senin hakkında ben bir sürü şey söylüyorum. Senin arkandan konuşmak istemiyorum. Sende benim arkamdan konuşuyorsun. Olmuyor. Gel yüz yüze konuşalım. Vatandaşa görsün.

Şimdi bakınız; sen benim karşıma gelmiyorsun diye şimdi ben bu memleketin en önemli konularını bir seçim öncesinde gelmişim Giresun'a, Giresun'da vatandaşına söylemeyecek miyim? Anlatmayacak mıyım? Bu memlekette yolsuzluk var demeyecek miyim Giresunlular? Yolsuzluk var mı, yok mu? Yolsuzluk var olmaya devam edebilir mi? Yolsuzluk var olacak, biz sesimizi çıkarmayacağız, senin ızdırabın devam edecek, gencimiz iş bulamayacak. Sen fındığın karşılığını alamayacaksın, ekonomi tıkanacak ama yolsuzluktan birileri katlanarak zengin olacak. Siyasette bunun karşısında nazik, terbiyeli ve sukut etmiş bekleyecek. Böyle şey olur mu? Böyle demokrasi olur mu? Elbette çıkacağız söyleyeceğiz.

Şimdi değerli arkadaşlarım, yolsuzluk her ülkede olabilirde bugün Türkiye'de olan yolsuzluk gibisi dünyanın hiçbir ülkesinde görülmemiştir. Türkiye'de cumhuriyet tarihinde görülmemiştir. Yolsuzluk artık Türkiye'de kişisel bir olay olmaktan çıktı, ferdi bir iş olmaktan çıktı. Yani ahlakı bozuk, sütü bozuk birisinin kafasını bozup yanlış yapması olayı değil yolsuzluk. Şimdi yolsuzluk teşkilatlı, örgütlü, kolektif, dernekleşerek, şirketleşerek, mevzuatı kullanarak, iktidarı kullanarak yapıyor. Örgütlü yapıyor, teşkilatlı yapıyor. Kimin aklına gelir adam dernek kurmuş gitmiş Almanya'ya. Almanya'da diyor ki, yoksulları doyuracağım, yetimlere sahip çıkacağım, yardımcı olacağım. Bana yardım edin diyor. Ramazan mübarek ayda milletin fitresini, zekatını topluyor, yardımlarını topluyor. O yardımları alıyor bir kurye aracılığıyla Türkiye'ye gönderiyor. O yardımlar Türkiye'de o şirketi, o derneği kuranların şirketleri haline dönüşüyor, şirket kuruyorlar. Televizyon kanalı kuruyorlar sevgili Giresunlular. Evlerinize giriyorlar, sizin evlerinize. AKP satmak için, Tayyip Erdoğan satmak için evlerinize giriyorlar bu şekilde aldıkları paralarla. Almanya bunu görüyor böyle şey olmaz diyor Alman hükümeti, Alman yargısı. Hemen bunlar hakkında dava açıyor, yargılıyor mahkum ediyor. Bize de bir yazı yazıyor. Diyor ki, bakın ben burada yargıladım ama şunlar,

şunlar var. Asıl ele başları onlardır. Onları da sen tut biran önce yargıla diye bize yazı yazıyor. Şimdi bekliyoruz. Haftalar geçiyor, aylar geçiyor kıpırdayan yok. Onun üzerine ben çıktım ne oluyor bu dosya dedim. Efendim yazı yazdık Almanya'dan dosyayı bekliyoruz. Almanya'dan dosyayı niye bekliyorsun? Orada bu yolsuzluğu yapanlar bizim vatandaşlarımız. Yolsuzluğa kurban edilenler bizim masum vatandaşlarımız, o parayı Türkiye'ye taşıyan kuryeler bizim vatandaşlarımız. Şimdi devletin en önemli teşkilatlarının başında. RTÜK'ün başında. Efendim bu insanların o getirdikleri parayla kurulan şirketler Türkiye'nin şirketleri. Kurulan televizyon kanalı Türkiye'nin televizyon kanalı. Sen ne diyorsun? Almanya'ya yazı yazdım dosya gelsin. Almanya'dan yazı gelmeseydi, Almanya'da dosya olmasaydı sen bir şey yapmayacak mısın? Bu senin suçun değil mi? Senin adaletin yok mu, senin mahkemen yok mu, senin emniyetin polis yok mu, jandarman yok mu, kanunun yok mu? Bunlara karşı çaren yok mu? Almanya dosya gönderecek bunlarda o dosyaya bakacaklar. 6 ay oldu. Kaplumbağanın sırtına koysalar dosyayı 6 ayda gelirdi Ankara'ya. Onun üzerine biz arkadaşımızdan rica ettik, gönderdik Almanya'ya gitti. O meşhur dosyayı aldı getirdi bende çıktım mitinglerde işte sana dosya dedim, dosyayı koydum önüne.

Şimdi Başbakan diyor ki, kırtasiyelerce de kırmızı kaplı dosya çok diyor. Doğrudur kırtasiyecilerde kırmızı kaplı dosya çok da dosyalı Başbakan dünyanın başka bir ülkesinde yok. Kırtasiye çok da dosyalı Başbakan yok. Hakkında dosya var, savcılar tanzim etmiş, fezlekeyi göndermiş. Zimmetten dava açılabilir diyor.

Şimdi değerli arkadaşlarım, bakın bu Türkiye'de yaşadığımız yolsuzluklardan birisi. Ama nereye baksanız böyle yolsuzluk var. Mesela bir telekom satışı var evlere şenlik. Yani telekomu sattık Lübnanlı Hariri ailesine sattık. O da hemen tabii kaymağı yedi başkasına sattı. O da başkasına sattı. Gideceği yere gitti telekom. Türkiye'nin dışında, Türkiye'nin en önemli, en stratejik kuruluşu. Şimdi telekomu sattık. Satın alanlar neyle ödediler telekomu? Telekomun yıllık gelirinin bir kısmıyla taksitini ödeyerek telekoma sahip oldular. Yani ceplerinden para koymalarına gerek kalmadı. Telekomun yıllık geliri öyle taksitlendirdilerki zaten o yıllık geliriyle yıllık taksitini ödedi. Tarlanın taşıyla tarlanın kuşunu vurdular. Arkasından bunu böyle sattılar, böyle avanta bir satış bu çok açık. Bu satışın hemen arkasından satışlardaki KDV'yi %10 düşürdüler. Şimdi 100 milyonlarca dolar bu %10 KDV düşüşünden dolayı birilerinin cebine girdi. Kimdir o birileri? Hariri ailesi mi, yoksa Hariri ailesi birilerini aracı olarak birilerinin adına mı onu aldı. Ne oldu? Kimin aldığını bilmiyorum ama kimin verdiğini biliyorum. Giresunlu sen verdin sen! Türk milleti verdi, 70 milyon verdi o parayı. Bunlar aydınlığa kavuşturuldu mu? Daha kavuşturulmadı. Ne zaman kavuşturulacak? Cumhuriyet Halk Partisi iktidara geldiği gün bunlar aydınlığa kavuşturulacak. Nereye bakarsanız. TÜPRAŞ'ın %15'ini sattılar 14.76'sını. Kime sattılar? Ofer diye İsraili birisine. Başbakana soruldu sen tanıyor musun bu Ofer'i? Hayır tanımıyorum dedi. Öğlen yok yok tanıyorum dedi. Mahkeme karar verdi ki o satış tamamen yasalara aykırıdır. 750 milyon dolar Türkiye kaybetmiştir o satıştan. Bunların hepsi dosya, hepsi. Yığınla böyle olay.

Şimdi bunların üzerine yürümemiz gerekmiyor mu? Bu Türkiye'nin bir temel konusu değil mi? Yani bu temel konuyu dile getirmek bizim görevimiz değil mi? Başbakana ekonomik sıkıntıdan bahsediyorum bana çare söyle diyor. Çareyi söylüyorum hakaret ediyor. Bana birde yolsuzluklarla mücadelenin çaresi nedir diye sorsan da o çareyi de sana bir söyleyiversem. Niye sormuyorsun onu? Onu niye sormuyorsun? Onu sormuyor. Ama ben sorsa da, sormasa da çareyi söyleyeyim. Çare milletvekili dokunulmazlığını kaldırmaktır. Çare budur. Milletvekilinin imtiyazı olmaz. Kanunların üstünde olmaz. Vatandaşın durumu neyse milletvekilinin durumu o olacak. Bir farkı olacak milletvekilinin. Nedir o? Mecliste kürsüye çıktığı zaman suçtur değildir hiç önemli değil. Doğru bildiğini vicdanından ne geliyorsa onu özgürce söyleyecek. Söz hakkı sınırsız, hırsızlık yasak. Dokunulmazlık düzeni bu olacak. Söz ve konuşma hakkı sınırsız, hırsızlık yasak, yolsuzluk yasak, sahtekarlık yasak, evrakta sahtecilik yasak, zimmet yasak, cürüm işlemek üzere teşkilat kurmak yasak, kalpazanlık yasak. Bunlar başbakanların, bakanların dosyasındaki suçlar.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'yi inşallah hem ekonomik sıkıntısından, hem yolsuzluklarından hep beraber kurtaracağız. Bunun için Cumhuriyet Halk Partisi var. Türkiye'nin hukukunu, vatandaşın hukukunu hep beraber savunacağız, sahipleneceğiz.

Şimdi sevgili arkadaşlarım, yeni bir haber dolar 1.81 olmuş, 1.81'i aşmış. Değerli arkadaşlarım, bu böyle gitmez. Türkiye'nin biran önce derlenip toparlanması lazım. Yeni bir başlangıcın Türkiye'ye mutlaka taşınması lazım. Bakın yolsuzluklar böyle gitmez. Ekonomiye sırtını dönmüş bir iktidar, sahipsiz bir ekonomi böyle gitmez. Bir çare bulmak lazım.

Bakın Mart ayının içindeyiz. Bahara giriyoruz. Bahar yeni bir başlangıç dönemidir. Her şeyin yeniden taze bir biçimde, temiz bir biçimde başlayacağı bir dönemdir. Evlerde temizlik yaparsınız bahar temizliği değil mi? Ya ne olur bu bahar temizliğini sadece evlerde yapmayalım. Gelin bu memlekette de bir bahar temizliği yapalım. 29 Mart'tan daha güzel bir gün olur mu? Gelin 29 Martta bütün Türkiye'de bir güzel bahar temizliği yapalım. Hem temizleyelim, hem taze bir başlangıç yapalım. Yeni bir başlangıç yapalım. Sorunların üzerine yeni bir güçle, yeni bir iradeyle hep beraber yürüyelim. Tamam mı?

Şimdi bu fındık işini biraz konuşalım isterseniz. Ne oluyor, fındıktaki durum ne? Dünyanın en güzel fındığını yetiştiriyorsunuz. Giresun tohumu şahane, pırıl pırıl bir fındık. 140 bin ton fındık. Ortalama kabuklu. Ne oldu? Fiskobirliğe ne oldu? Toprak mahsullerine ne oldu? Toprak mahsulleri kendi işini yapamıyor geldi buraya fındık işine sen gir dediler. Yani burada 40 yılın fiskobirliği, deneyimli kuruluşu fiskobirliği atacağım, yerine toprak mahsullerini kuracağım dediler ve yeni bir başlangıç yaptılar. Ne oldu sonucunda? Bakın size rakamları vereyim. 40 yılda fiskobirliğin görev zararı 1 milyar 800 milyon TL. Yani 1.8 katrilyon diyelim 40 yıldaki zararı. 3 yılda toprak mahsulleri ofisinin yol açtığı zarar 3 katrilyon lira. 3 katrilyonun üstünde. Toprak mahsulleri ofisi 3 katrilyonun üzerinde devlete zarar verdi. Fiskobirliğin 40 yıllık zararı 1.8 katrilyon. Bir noktaya daha dikkatinizi çekeyim. Fiskobirliğe zarar denilen şeyler üreticinin cebine girmiştir. Çoğu üreticinin cebine girmiştir. Ama toprak mahsulleri ofisinin zarar diye yazdığı o 3 katrilyon üreticinin cebine girmiş değildir. Başka yerlere gitmiştir. Öyle değil mi Giresunlu? Bu neyin sonucu? Kim çıkardı bu icadı? Toprak mahsulleri ofisi buğdayı alamıyor, mısırı alamıyor, arpayı alamıyor. Her yerde kapanıyor. Sen geleceksin 40 yıllık fiskobirliğin işini ona vereceksin. Arkanda her türlü destek diyeceksin. O destek 3 katrilyon zarara yol açacak 3 yılda. Üstelik o zarar birilerinin cebine gidecek. 40 yılın fiskobirliği vatandaşa fazla verdin, az verdin tartışmasıyla 40 yılda 1.8 katrilyon vermiş olacak.

Değerli arkadaşlarım, doğrumudur bu? Bakın hala 202 trilyon alacağınız var. 2006 yılının don parasından dolayı kanuni alacağınız. Her defasında arkadaşlarım, milletvekili arkadaşlarımız büyük mücadele veririz verin üreticinin bu parasını diye. Her türlü engeli çıkarırlar vermezler. 50 50 aldık seçim öncesi bir 50 trilyon aldık. Öyle değil mi Akif bey 50 trilyon. Şimdi 202 trilyon, 252 trilyonu alacağınız 202 trilyona indi. 202 trilyon oradan alacağınız var. Bunun ödenmesi lazım. Fiskobirliğin belli bir zararı var. Onun ödenmesi lazım. Şimdi bakın bu sene ne oldu? Arkadaşlarımdan aldığım bilgiye dayanarak söylüyorum. Giresun'da bu geride bıraktığımız dönemde fındık iki fiyattan satıldı değil mi? Toprak mahsulleri ofisi bir fiyattan aldı, özel sektör bir başka fiyattan aldı değil mi? Toprak mahsulleri 4-4,5'tan aldı. Özel sektör 2 milyondan aldı. Öyle değil mi? Yani ortalamayı söylüyorum ben. Değişik fiyatlardan olabilir ama elimizdeki resmi rakamlar özel sektörün 2 – 2,5 milyona fındığı ortalama aldığını, buna karşılık toprak mahsulleri ofisinin 4-4,5 milyondan aldığını gösteriyor. Ne olacak? Vatandaş götürüyor toprak mahsulleri ofisine rutubetlidir deniyor, yok bilmem işte kalitesi uygun değil deniliyor vs. bin dereden su getiriliyor. Öyle değil mi? Ve alınmıyor. Ama birileri aynı fındığı götürüp satabiliyor değil mi? Aynı fındığı. Vatandaşın götürdüğü ve toprak mahsulleri ofisinin reddettiği fındığı, fındığı yaş deyip reddettiği, fındığı çürük, fındığın randımanı yok diye reddettiği, çuvalı kötü diye reddettiği, kurumamış diye, şöyle böyle diye reddettiği fındığı götürüyor tüccara veriyor 2 – 2,5 milyona. Sonra onlar toplanıyor tekrar toprak mahsulleri ofisine dönüyor mu?

Şimdi değerli arkadaşlarım, bu ne biçim Ali Cengiz oyunu. Bu ne biçim iş? Giresunlu bunu görüyor değil mi? Bunun farkında değil mi? Geçen seçimde de öyle diyordunuz Giresunlular. Yani gene buradaydık. Size bunları o zamanda anlattım. Gene öyle dediniz sonra gördük. Yapmayın artık şunu canım, yapmayın. Yani Türkiye'deki bütün yanlışlıkların özü budur. Biliyorsun, görüyorsun, bedelini de ödüyorsun. Ama ne oluyor bilemiyorum son anda bir bakıyoruz her şey altüst olmuş. Yani buralardan araba geçirtmediniz.

Şimdi bu işin içinde bir iş var. Bakın Tunceli'de olanlara ne diyorsunuz? Tunceli'de vali, başbakan destek veriyor, talimat veriyor. Vali buzdolabı dağıtıyor, divan dağıtıyor, üçlü divan. Çekyat, koltuk dağıtıyor. Çamaşır makinesi, bulaşık makinesi dağıtıyor. Şimdi elinizi vicdanınıza koyunuz. Bu ne adına yapılıyor? Yani yoksulluk var, işsizlik var, açlık var, açlığa karşı, yoksulluğa karşı mücadele ediyoruz diye mi bu buzdolapları, bu çekyatlar, bu kanepeler dağıtılıyor olabilir. Böyle bir şey düşünülebilir mi? Bunun bir mantığı var mı? Bunun vicdana sığan, akla sığan, alana yararı olacak bir tarafı var mı? Ne var bunun altında? Yani bunu dağıtıyorsun, bunu dağıtıncı Yüksek Seçim Kurulu devletin bu konulardaki en yüksek teşkilatı çıkıyor diyor ki olmaz böyle şey, seçime gidiyoruz. Seçimin tarafsız olması lazım, adil olması lazım, devlet seçim öncesinde böyle dağıtımlar yapamaz diyor. Başbakan beni ırgalamaz bu diyor. Valimin arkasındayım diyor. Ve valiye devam et diyor. Valide devam ediyor. Şimdi böyle bir demokrasi olabilir mi, böyle bir hukuk devleti olabilir mi? Bunun doğru, uygun, yararlı, vatandaşa hizmet anlamına geldiği düşünülebilir mi? Tunceli'ye gidiyor bu yardım. Niye Tunceli'ye gidiyor? Giresun'da da var aynı durumda aynı durumda insan. Burada da dağıtsana buzdolabını, çamaşır makinesini. Buraya niye dağıtmıyorsun da oraya götürüyorsun?

Şimdi bir küçük hatırlatma yapayım size. Başbakan seçime giderken hatırlayın diyordu ki, bu seçime giderken İzmir'i istiyorum, Çankaya'yı istiyorum diyordu değil mi? Şimdi artık İzmir'i, Çankaya'yı unuttu. Hiç orada bir bekleyişi kalmadı. Ama anlaşılıyor kafasında yeni bir hedef koymuş. Milleti şaşırtacak Tunceli'yi alacağım diyor. Tunceli niye, nereden çıktı Tunceli? İstanbul'da Kemal Kılıçdaroğlu çıktı bir fırtına gibi esiyor İstanbul'da. Kemal Kılıçdaroğlu korkulu rüyası. Başbakanın korkulu rüyası. Birde zaten Kamer Genç biliyorsunuz. Birde Kamer Genç var. O da Başbakanın yakın dostu. Şunlara bir ders vereyim dedi galiba. Devlet kesesinden şimdi buzdolabı dağıtarak, kanepeler dağıtarak orada seçim almaya çalışıyor. Bunu yaparken hukuk çiğneniyor, kanun çiğneniyor. Yüksek Seçim Kurulu gibi saygın bir kurum etkisiz, işlevsiz, söylediği sözün hiçbir değeri yok, hiçbir anlamı yok bir kuruluş haline geliyor. Yüksek Seçim Kurulu çaresizlik içinde. Savcıları ve İçişleri Bakanını göreve çağırıyor. Ama Başbakan çıkıyor ben diyor Valimi Deniz Baykal'a yedirmem.

Değerli arkadaşlarım, başka yerlerde söyledim burada da söyleyeyim. Benim vali yemek gibi bir alışkanlığım yok. Yani bir şey yemek gerekse Giresun fıncığı dururken bana ne validen. Büyük tepki aldı. Yani hukuk kalmamış, demokrasi kalmamış. Derebeylik mi Türkiye? Ben dinlemem yaparım. Sen kimsin ya Ali Kıran baş kesen misin sen? Sen kimsin? Hukuk varsa onun gereği yapılır. Yapsana.

Şimdi dün de çıkmış Mersin'de. Orada da ilginç bir şey var. Mersin'e gidecek Başbakan daha önce bu çiftçinin hali ne olacak diye soran bir çiftçi vardı ya ona ulan ananı da al git demişti ya Başbakan o nezih üslubuyla, o güzel üslubuyla öyle demişti ya. O terbiyeli üslubuyla öyle demişti ya. Şimdi o adam gene çiftçinin halini sorar diye korkmuşlar, 3 gün evinin kapısında polis bekletmişler. Başbakan oraya geleceği zamanda gözaltına almışlar çiftçiyi.

Şimdi böyle demokrasi olur mu, böyle hukuk olur mu, böyle düzen olur mu? Başbakan bu manzara karşısında dün işte Mersin'e gitmiş Mersin'de diyor ki, 400 – 500 buzdolabı dağıtıldı diye seçim etkilenir miymiş diyor. Seçimin etkilenmesi için kaç adet buzdolabı dağıtılması lazım? 400 – 500 buzdolabı dağıtmakla seçim etkilenmezmiş. Kaç tane acaba dağıtılsa etkilenir? Ya Tunceli'de dağıtıyorsun, Nazimiye'de dağıtıyorsun. Yani etkilenmez olur mu? E canım bir Tunceli etkileniversin. Hani aklıma rahmetli Turgut Özal'ın anayasayı bir kere

delmekle bir şey olmaz lafı vardı ya, bütün yanlışlıklarda oradan çıkmaya başlamıştı ya, ipin ucu oralarda kaçmıştı ya hatırlıyorsunuz. Şimdi diyor ki, 400 – 500 buzdolabı dağıtmakla bir şey olmaz. Kaç tane dağıtırsan bir şey olur. Yani Tunceli’de seçim adaletsizliği olursa canım o Tunceli’ye kalır. Ne olacak? Yani herkesin kanunsuzluk yapma konusunda kotası mı var? Hukuksuzluk yapma konusunda kotası mı var? Yani sen Başbakan olarak kanunsuzluk, hukuksuzluk yapacaksın bir şey olmaz diyeceksin. E ne olacak vatandaşa da bir kişiyi öldürme hakkı var, kotası var, bir kişi soyma hakkı var, bir bankayı soyma hakkı var. Bunumu tanıyacaksin? Bu gidiş nereye? Önce sen örnek olacaksın sen!!! Valimi yedirmem diyor. Aslında valiyi maliyi düşündüğü yok kendisini düşünüyor. Kendisini korumaya çalışıyor. Çünkü biliyor ki, asıl bu işin sorumlusu kendisidir, hesabın sorulacağı insanda bizzat kendisidir.

Değerli arkadaşlarım, bu olay vesilesiyle söylüyorum. Giresun’da da söylemek istiyorum. Herkes aklını başına alsın. Bütün devlet yetkilileri, bütün devlet görevlileri. Siyaset sürekli değişir. Bugünkü tablo yarını tutmaz. Milletın ne yapacağı belli olmaz. Keser döner, sap döner, devir hesap döner. Kimse unutmazın. Valilere söylüyorum sakın unutmazınlar. AKP’yle gelen APS’yle gider. AKP ile gelen Acele Posta Servisiyle gider. Bu dünya kimseye kalmamıştır. Bu dünya Sultan Süleyman’a kalmamıştır. Bu dünya Tayyip Erdoğan’a da kalmaz, sana da kalmaz. Herkes hesabını ona göre yapın.

Sevgili Giresunlular, yani kimseye kalmak diyoruz. Saltanat diyoruz. Geçenlerde Başbakana son Osmanlı padişahı diye pankart açtılar. Değerli arkadaşlarım, o pankartı açanlar dikkatli olsunlar son Osmanlı padişahı İngiliz savaş gemisine binerek kaçıp Türkiye’yi terk etmiş insandır. Yani şimdi sen Başbakana son Osmanlı padişahı dersin insanın aklına başka şeyler gelir. Hepimizin hatırladığı son Osmanlı padişahından İngiliz kurvazierine binip Türkiye’den kaçıp gitmiş olmasıdır. O nedenle yani saltanat deyin, hanedanlık deyin bunlar yakışıyor. Bunlar uygun. Ama son padişah dersin o tam olmuyor. Yani daha uygun bir şey bulsunlar. Saltanat uygun, hanedanda uygun. Yani hanedan biliyorsunuz ailenin, çoluk çocuğun, eşin dostun sözünün geçmesi, etkili olması, ülkeyi yönetmesi değil mi? Hanedan söylenebilir. Ankara’ya Başbakana bakarak da söylenebilir. Bana verilen bilgiye göre Giresun’a bakarak da söylenebilir. Öylemi? Giresun’da da var mı bir hanedan? Tamam.

Şimdi hanedan konuşalım, saltanat konuşalım. Başbakan adam atmaktan söz ediyor Ali Dibo bu partiye hakim oldu, yolsuzluklar yapıyor diye somut dosyasıyla, belgesiyle ortaya koyan milletvekilini yolsuzlukları ifşa etti diye partiden atan adam bizzat Başbakandır. Bütün Türkiye’nin gözünün önünde Hatay milletvekilini bu konuları dile getirdiği için partiden atan insandır. Yani Başbakanın eline fırsat geçse, imkan bulsa her şeyi yapmayı göze aldığını biliyoruz. Ama neyse ki Türkiye’de hala bir hukuk devleti, yarım yamalak da olsa bir demokrasi anlayışı ve milletimizin de bütün bunların üzerinde olayları sorumlulukla izleyen sabırlı duruşu var. Aman milletimiz bu dikkatini eksik etmesin. Her işin başı sizin elinizdedir. Türkiye’ye sahip çıkacak olan sizlersiniz. Hep beraber Türkiye’imize sahip çıkacağız. Türkiye’yi onun bunun kapıp götürmesine kesinlikle izin vermeyeceğiz.

Sevgili Giresunlular bunu birlikte başarmak durumundayız. Sevgili kardeşlerim, bugün sizinle bir tatlı sohbet yaptık. Eksik olmayan bu yağışlı havada, yağıyor yağmıyor manzarası içinde eksik olmayın ilginize çok teşekkür ediyorum, sağolunuz. Başbakan biran önce Türkiye’deki ekonomik krizi kavrasın, onun önemini görsün. İş seçim öncesinde bir seçim olayı gibi görmekten vazgeçsin. Bakın mitinglere giderken yolda, otobüste oyuncakları dolduruyor çocuklara oyuncak dağıtıyor. Çocuklara oyuncak dağıtacağına babalarına iş ver, iş. İş ver babalarına. O oyuncak babası alır. Bırak babası alabilsin o oyuncak çocuğa. Sen babasını çocuğuna oyuncak alabilir hale getir. Senin için o. Senin için sadaka vermek değil, iş vermek iş. Ekmek kapısı açmak senin için.

Sevgili Giresunlular, yapılması gereken iş biran önce olayın ciddiyetini kavramak, gereğini yerine getirmektir. Onun için ekonomiye sahip çıkmak lazımdır. Üreticiye sahip çıkmak

lazımdır. Türkiye'nin üzerindeki yükleri biran önce kaldırmak lazımdır. Borçları azaltmak lazımdır, üretimi arttırmak lazımdır, çiftçiye sahip çıkmak lazımdır, yatırımları desteklemek lazımdır. Yapılması gereken iş budur. Yoksa milletin oyunu alacağım diye cambazlık yapmak, Ali'nin külahını Veli'ye, Veli'nin külahını Ali'ye bindirerek durumu idare etmeye çalışmak göz boyamak değil. Bakınız bu çekilen acılardan dolayı her gün hepimizi acılara gark eden haberler izliyoruz. Her gün böyle olaylar. Daha kısa bir süre önce bir çocuğumuz okulu, öğretmeni demiş ki, 2 milyon lira getir yavrum temizlik kolu, temizlik parası 2 milyon. Çocuk gitmiş babasına söylemiş. Babası kim bilir hangi acıyı, hangi ızdırabı yaşayarak maalesef param yok çocuğum demiş. Ceplerini açmış göstermiş. Çocuk dönmüş param yok diyor babam diye öğretmene. Öğretmede çocuğun koluna temizlik parası diye TEM PAR yazmış. Çocuğu damgalayarak, koluna yazarak evine göndermiş.

Şimdi değerli arkadaşlarım, bir memlekette babalar işsiz kalacak, işsiz kalan babaların çocukları okulda istenen paraları ödeyemeyecek. Bu acının o çocuğun yüreğinde hangi ızdırapları yarattığını, hangi çöküntülere yol açtığını, geleceğini nasıl etkilediğini düşünmek bile istemiyorum. Bir yandan bu manzaralar. Öbür tarafta Başbakan oyuncak dağıtacak. Devletin parasıyla oyuncak dağıtacak. Sen oyuncak dağıtacağına o çocukların okullarına ailesinden temizlik parası istemeyi gereksiz bırakacak desteği ver, yardımı ver, okuluna sahip çık. Arabasında intihar eden insanlar, çıldırıp soyunup ortalığa çıkan insanlar.

Değerli arkadaşlarım, bu manzaralar iyi manzaralar değil. Bunun altında ne var biliyor musunuz? Bunun altında bu gidişin iyi olmadığını bildiği halde şu nedenle, bu nedenle deyim oy verenler var. Bunu yapmayalım. Ne olur yapmayalım. Gidiş iyi değil sevgili Giresunlular. Yani fındığın durumunu bana siz anlatıyorsunuz, ben size anlatıyorum. Bunun gereğini yapalım. Bunun gereğini millet yapmazsa milletin hatasını siyasetçi kapatamaz. Hepimizin görevi var, hepimizin sorumluluğu var. siyasetçinin de sorumluluğu var, muhalefetteki siyasetçinin de var, iktidardaki siyasetçinin de var, milletin kendisinin de sorumluluğu var. İnşallah bu seçimde gerekeni yapacağız. Öylemi? Giresun'da bu konuda bir kararlılığın olduğunu biliyorum, duyuyorum. Bugünde gördüm eksik olmayın. İnşallah ne olur Giresunlular, bu defa işi sağlam tutalım.

Bakın şimdi izin verirseniz ben size Giresun'daki belediye başkan adaylarımızı tanıtmak istiyorum. Önce Bulancak Belediye Başkan Adayımız Fatma Cevahir Karabrahim Canik. Tirebolu Belediye Başkan Adayımız Burhan Takır. Görele Belediye Başkan Adayımız Selahattin Karaahmetoğlu. Dereli Belediye Başkan Adayımız Muzaffer Karakayalı. Güce Belediye Başkan Adayımız Osman Karabatak. Espiye Belediye Başkan Adayımız Adnan Şahan. Keşap Belediye Başkan Adayımız Ahmet Külekçi. Eynesil Belediye Başkan Adayımız Mustafa Yaşar Kelleci. Şebinkarahisar Belediye Başkan Adayımız İsmail Şenyuva. Piraziz Belediye Başkan Adayımız Hüseyin Görgülü. Yağlıdere Belediye Başkan Adayımız Mehmet Kılınç. Doğankent Belediye Başkan Adayımız Hamza Alim. Çamoluk Belediye Başkan Adayımız Mustafa Tatar. Nasıl çok güzel bir kadro değil mi? Pırıl pırıl. Hepsi Giresun'un evlatları, Giresun'un dertlerini bilen, o dertlerin içinde yaşamış, dürüst, ahlaklı, halkını, milletini seven başarılı olacak insanlar. Ne güzel. Kadınıyla, erkeğiyle hep bir arada. Gerçekten muhteşem bir kadro. Kendilerini yürekten kutluyorum, sizlere hayırlı olmasını diliyorum.

Takım çok güzel değil mi? Memnun musunuz adaylarımızdan? Peki bu takıma bir kaptan lazım ama değil mi? Bir takım kaptanı lazım. Var mı öyle bir takım kaptanı? Var mı? Kerim Aksu.

Sevgili Giresunlular, bugün Kerim beyin doğum günüyümüştü. 30'lu yaşlarını bitirmek üzere. Tam belediye başkanlığı yapacak çağa geldi yani. Enerjisiyle, birikimiyle, o sıcaklığı ile, halkla kaynaşmasıyla, yetenekleriyle, geçmişteki tecrübesiyle Giresun'a en büyük hizmetleri verecek noktada. Parlak bir geleceği de var. Kendisini sahipleneceğinize inanıyorum. Ve sizlerden Giresunlular, Kerim Aksu'yu vermenizi bana, Cumhuriyet Halk Partisine, Türkiye'ye,

Giresun'a vermenizi istiyorum. İnşallah Kerim Aksu'yu Belediye Başkanı olarak burada göreceğiz hep beraber. Güzel hizmetlerine katılacağız. Nasıl Trabzon'da bir Volkan Canlioğlu var. İşte o da burada. Volkan sende gel. Şapkanla gel şapkanla. Nasıl Trabzon'da Volkan böyle seçim üstüne inşallah seçim kazanacak. Bütün Trabzonlunun gönlüne girdi. Şimdi Giresun'da da böyle bir insana ihtiyaç var. Kapısı açık, gönlü açık bir anlayışa ihtiyaç var değil mi? Güler yüzlü, tatlı dilli bir anlayışa. Böyle halka eskortsuz gidecek, güvenlik ordusuyla kuşatılmadan halkla içli dışlı olabilecek değil mi? Olacak mısın? İnşallah güveniyoruz. Hayırlı olsun, başarılar diliyoruz.

Sevgili Giresunlular, hepinize sevgiler, saygılar sunuyoruz

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN KOCAELİ MİTİNGİNDE YAPTIĞI KONUŞMA (22 ŞUBAT 2009)

Teşekkür ederim, sağolun, eksik olmayın, çok teşekkürler. Bu pankartları biraz indirebiliriz. Gördüm, çok teşekkür ediyorum. Pankartlardaki sözler için hepinize yürekten teşekkür ediyorum. Onları indirebiliriz. İndirelim. Ha şöyle birbirimizi görelim. Özlemiştim. İzmit'i, Kocaeli'yi çok özlemiştim.

Sevgili İzmitliler, sevgili Kocaelililer, önce bu muhteşem toplantı için hepinize yürekten teşekkür ediyorum. Eksik olmayın. Hoşgeldiniz, sefa verdiniz, bize güç kattınız. Sefa verdiniz diyorum. İnşallah seçimde de bir sefa vereceksiniz. Her seçim Kocaeli'de heyecanlıdır, canlıdır. Ama bu seçim biraz daha heyecanlı, biraz daha canlı, biraz daha coşkulu. Kocaeli ayağa kalkmış, Kocaeli Türkiye'ye sahip çıkma, Kocaeli'ye, İzmit'e sahip çıkma kararını almış. Bunu görüyorum. Bu kararınızdan dolayı da hepinizi yürekten kutluyorum. Size bu yakışır.

Kocaeli spor, Antalya spor iki kardeş takım. Çok teşekkür ederim, eksik olmayın. Bu akşamki maç içinde başarılar diliyorum.

Şimdi değerli arkadaşlarım, belli büyük heyecan var, büyük coşku var. Millet ayakta. Genellikle yerel seçimlerde böyle olmaz. Ama bu defa bir başka heyecan var. Acaba bunun altında ne yatıyor? Niçin acaba insanlarımız bu seçime bu kadar büyük coşkuyla, heyecanla, umutla katılıyorlar. Niçin? Bana öyle geliyor ki sizin amacınız elbette Kocaeli'nde, Büyükşehirde Sefa Sirmen'i Büyükşehir Belediye Başkanı yapmaktır. Elbette Kocaeli'ndeki belediyelere Cumhuriyet Halk Partili başkanları geçirmektir. Bunu görüyorum. Ama öyle bir hissiyatım var ki sanki bu size yetmeyecek gibi geliyor. Öyle bir ayağa kalkmışsınız ki, sizi belediye başkanlığı kesmeyecek. Daha daha diyacaksınız. Sadece kent yönetimi değil, Türkiye yönetimi de değişsin diyacaksınız. Öylemi? Yani siz buraya Kocaeli için geldiniz elbette ama Türkiye içindemi geldiniz? Türkiye içindemi buradasınız? Bence de öyle. Kocaeli bu meseleyi çok doğru kavramış. Yürekten kutluyorum. Sizlerle iftihar ediyorum. İyi ki varsınız, iyi ki siz buradasınız sevgili Kocaelililer.

Sevgili kardeşlerim, nasılsınız iyi misiniz? Siyaset bir yana durumlar nasıl durumlar? Siyaseti, seçimi bırakalım şimdi. İşler yolundamı? Geçiminiz yolundamı? Kazancınız, masrafınız birbirini karşılıyor mu? Geliriniz, gideriniz birbirini tutuyor mu? Kredi kartı borçları ödeniyor mu? Konut kredileri, araba kredileri, banka kredileri, tüketici kredileri ödeniyor mu?

Şimdi değerli arkadaşlarım, gerçekten elinizi vicdanınıza koyunuzda bir değerlendirme yapınız. Durumunuz nasıl, ekonomi, gelir gider tablosu nasıl gözüküyor ev içinde, aile içinde? Yani çalışıyorsunuz, işsizseniz iş arıyorsunuz, işiniz varsa bütün gücünüzle çalışıyorsunuz, emekliyseniz bunca yılın karşılığı olarak devletin verdiği emekli maaşıyla geçinmeye çalışıyorsunuz, çocuğunuza yardımcı olmaya çalışıyorsunuz. İşsiz kalmışsa onun yarasına merhem olmaya çalışıyorsunuz. Nasıl gidiyor, oluyor mu? Kalkınma var mı kalkınma? Büyüme var mı? Güçlenme var mı ekonomik olarak? Niye böyle? Yani çiftçiyse çiftçinin kazancı artmadı mı? Yani mazot fiyatları, gübre fiyatları çok mu yükseldi? Bu sene gübre fiyatları dolayısıyla çiftçi tarlasına gübreli atamadı. Öylemi oldu? Sattığıyla masrafı birbirini tutmuyor mu? Banka borçları ödenemiyor mu? İcra takibatı başladı mı köylerde? Yani ziraat bankası, diğer bankalar alacaklarını tahsil etmek için çiftçinin malına, mülküne, evine haciz memuru göndermeye başladı mı? Öyle değil mi? Kocaeli'de icra dairesinin sayısı hızla artıyor mu katlanarak? İcraya düşenlerin sayısı 10 binleri katlanarak aşmaya başladı mı? Esnaf ne halde esnaf? İşler yolundamı, alışveriş yolundamı? Kazanıyor mu? Sermayeyi

koruyor mu esnaf? Kazancını arttırabiliyor mu? Niye değerli arkadaşlarım, bu iş niye böyle oldu? Hani Türkiye kalkınıyordu? Hani Türkiye zenginleşmişti. Hani adam başına 10 bin dolar yıllık kazanç vardı? Yani 15 milyar dolar. 4 kişilik bir ailede 60 milyar dolar. 4 kişilik bir ailede 60 milyar dolar kazancı olan kimse bu miting meydanında yok mu? Burada yok. Nerede onlar? Nerede?

Değerli arkadaşlarım, Türkiye kalkınıyor, zenginleşiyorsa bu zenginlik nereye gidiyor? Çiftçiye gidiyor mu, esnafa gidiyor mu, emekliye gidiyor mu emekliye? Memura gidiyor mu, işçiye gidiyor mu?

Değerli arkadaşlarım, burası Kocaeli, burası İzmit. Türkiye'de sanayiinin başkenti. Kalkınmanın, sanayiinin motoru burası. Otomotiv sanayi burada. Türkiye'nin en güçlü sanayi tesisleri burada. Siz Türkiye'nin kalkınmasının amiral gemisisiniz. Türkiye sizin arkanızdan kalkınacak. Nasıl İzmit şimdi kalkınmaya devam ediyor mu? Fabrikalar açılıyor mu? Kapanıyor mu? Üretim artıyor mu? Azalıyor mu üretim? Yarı yarıya inmeye başladı mı? İşsiz sayısı katlanarak artıyor mu? 30 bin kişi sadece İzmit'te bir yılda işsiz kaldı mı değerli arkadaşlarım? Kaldı mı? İşsiz kalmak ne demektir Türkiye'yi yönetenler bunu biliyorlar mı? İşsiz kalmak sadece bir insanın meşgalesini, işini kaybetmesi anlamına gelmez. İşsiz kalmak bir insanın ailedeki, mahalledeki, toplumdaki yerini kaybetmesi anlamına gelir. Siz çocuğunun ihtiyacını karşılayamayan bir babanın ızdırabının ne demek olduğunu bilir misiniz? Eşinin ihtiyacına cevap veremeyen bir aile reisinin ne demek olduğunu bilir misiniz? 30 bin kişi işte burada o durumda şimdi. 1 yılda sizin yüzünüzden.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'de 1 yılda Kasım ayı itibariyle 1 yılda işini kaybeden insanların sayısı 635 bin. 1 yılda Türkiye'de Kasım ayı itibariyle işini kaybeden insan sayısı 635 bin. 300 bin kişide işsiz olup da ne de olsa bana iş veren yok diye iş aramayan insan. Toplam 935 bin kişi. Türkiye'nin ordusunun, Türk Silahlı Kuvvetlerinin sayısı 700 bin. 700 bin askerimiz var. İşsizler ordusuna 1 yılda katılan vatandaş sayısı 935 bin. Bu iyi bir tablomu arkadaşlarım? Dünyada yani 200 ülkenin olduğu BM'ye mensup ülkelerin arasında işsizlik oranında Türkiye 4. ülke. Dünyada işsizlik oranı en çok yüksek olan ve yükselmekte olan ülke Türkiye.

Değerli arkadaşlarım, bu güzel bir Türkiye mi? Bunun arkasında ne var? Bunun arkasında kalkınmayı, yatırım yapmak, sanayi tesisi kurmak, üretim yapmak olarak görmeyen, kalkınmayı banka, kredi, faiz, repo işi zanneden, ithalatla zenginleşeceğini zanneden, devletin parasını, dövizini, birikimini, sermayesini ithalata dayayıp yapay bir refah ortamı yaratarak kalkınmayı gerçekleştirdiğini zanneden yanlış zihniyet var. Üretim yapmayan, yatırım yapmayan, fabrika açmayan, tam tersine fabrika satan zihniyet var. Bunun arkasında özelleştireceğim diye Türkiye'nin en güçlü kuruluşu, telekomu 2 yıllık, 3 yıllık kazancına karşılık karıyla ödeyecek taksitlere bağlayıp, kim olduğunu bilmediğimiz, arkasında kimin olduğundan haberdar olmadığımız, iktidarla ilişkisi netleşmemiş karışık bir uygulama var. Özelleştirme uygulaması var.

Şimdi sen o telekomları sattın, rekor karlar etti diye gazetelerde haberleri okuyorsunuz. E ne olurdu onu satmasaydın da bu devletin insanına hizmet ederek, bu devletin insanını çalıştırarak, bu ülkenin zenginliğine katkı vererek Türkiye'de çalıştırabilseydin onu. Verdik gitti.

Değerli arkadaşlarım, bu bu ülkeye hizmet vermiş, Atatürk'ten, İnönü'den, Celal Bayar'dan, Adnan Menderes'ten, Süleyman Demirel'den, Turgut Özal'a kadar kimlerin eserleri varsa, kimlerin hizmetleri varsa, kimlerin ortaya koyduğu tesisler varsa ne yazık ki bunlar bu geride bıraktığımız 6 – 7 yılda bir ucuz demeden, pahalı demeden elden çıkarıldı, satıldı, savıldı ve o paralarla zenginleştik diye hava basıldı. Lüks harcamalar yapıldı. Gümrük kapıları kaldırıldı, ithalat serbest bırakıldı. Zenginleştik denildi ama 3 gün sonra acı gerçek ortaya çıktı. Şimdi artık büyüme dönemi bitti, küçülme dönemi başladı. Şimdi borç ödeme dönemi başladı. Bunlar iktidar oldukları zaman 220 milyar dolar Türkiye'nin borcu vardı. Bütün

Türkiye'nin. Yani Atatürk döneminden başlayarak 80 yılın borcu 220 milyar dolar. 6 yılda 500 milyar dolara çıkardılar. Bu borç senin borcun kardeşim senin borcun. Senin borcun, milletin borcu, halkın borcu. 500 milyar dolar borç oldu. Geçmişte yapılmış ne kadar eser varsa hepsi satıldı. Tüpraşlar, Ereğli Demir-çelikler, Telekomlar, SEKA'lar ne varsa hepsi satıldı. Satıldı savıldı ne oldu? Elde yok, avuçta yok, sen işsiz, ben işsiz ne olacak halimiz diye kara kara düşünen bir Türkiye tablosu yaratıldı.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin ekonomide durumu dünyadaki benzer ülkelerin tümünden farklıdır. En büyük sıkıntıyı yaşayan ülke Türkiye. Büyük açıklarımız var, büyük borçlarımız var, büyük işsizliğimiz var, fabrikalar kapanıyor. Türkiye gerçekten sıkıntılı bir noktada duruyor şuanda. Buraya da yıllardan beri izlenen bu politikayla geldik.

Şimdi bu tabloyu kimlerin ortaya koyduğu açık. Türkiye bu kadar büyük sorunlarla karşı karşıyayken bana söyler misiniz bu seçim döneminde Başbakan gittiği yerlerden vatandaşlara bu konuyu fark ettiğini gördüğünü, bu konunun nereden kaynaklandığını ve bu konuyu nasıl çözeceğini söyleme ihtiyacını hissediyor mu? Gittiği yerlerde vatandaşın bu derdinden söz ediyor mu? Başbakana bakarsanız Türkiye'nin siyasetinde sanki ekonomik sıkıntı yok, işsizlik yok, kapanan fabrikalar yok, kapanan işyerleri yok, esnafın sıkıntısı yok. 1,5 milyon insan kredi kartı borcunu ödeyemediği için takipte. 1,5 milyon insan. 500 bin insan banka kredisini, konut kredisini ödemediği için sıkıntıda. Bir çare arıyor musun? Dünyada bu tabloya çare aramayan bir tane ülke var sevgili İzmitliler. Bir tane ülke var Türkiye. Her ülke iyi kötü çare, tedbir söyledi. Biz 1,5 aydır bu hükümete bu konuda alması gereken tedbirleri anlatmaya çalışıyoruz.

Bakın, bunu önlemek için yapılması gereken şey açıktır. Bütün dünya onu yapıyor. Vatandaşın alım gücünü takviye edeceksin. İşsiz vatandaşın, emekli vatandaşın, dar gelirlili vatandaşın alım gücünü takviye edeceksin. Ona destek olacaksın, o piyasaya çıkacak. Onun piyasada ortaya koyacağı talep ekonominin çarklarını döndürecek, fabrikaları çalıştıracak. Yarım çalışan fabrikalar tam çalışacak. Yatırımı, üretimi, sanayii kolaylaştıracaksın. İşçi başına aldığı primi, aldığı sigorta ödeneğini, stopajı düşüreceksin. Bugünkü düzeyde pirim ve stopaj keserek işçi çalıştırılması mümkün değildir. Dünyada işçi çalıştırmayı en çok vergiyle ağırlaştıran ülkelerin başında Türkiye var. İşsizliğin en çok olduğu yer Türkiye. Kalkınması gereken yer Türkiye. Ama sanki işçi çalıştırmak, istihdam etmek suçmuş gibi vergi üzerine vergi bindiriliyor.

Değerli arkadaşlarım, yanlıştır indirin o primleri. İndirin o stopajları. Efendim maliyenin şu kadar geliri azalır mı. Bak indirmiyorsun fabrika kapanıyor fabrika. Onun kaybının sen farkında mısın?

Değerli arkadaşlarım, bakın daha dün basına yansıdı. Fransa'da Sarkozy, Amerika'da Obama aynen bu tedbirleri uyguluyor. Sarkozy düşük gelirli halka destek olmak için 4,5 milyar euro kaynak ayırdı. 4,5 milyar euroyu halka, tabana, topluma, millete aktaracağım diyor. Seçim kazanmak için değil, buzdolabı dağıtmak için değil, kömür dağıtmak için değil, milleti kalkındırmak için.

Aynı şekilde Obama Amerika'da benzer bir program ortaya koyuyor. Türkiye'nin buna ihtiyacı var. Bunu söylüyoruz uzun bir süreden beri. Kimsenin aldırdığı yok, herkes kulağının üstüne yatmış bu da geçer diye bekliyorlar. Yok teğet geçermiş, yok dibini görmüşüz. Sen dibini görünceye kadar milletin hayatı kayıyor hayatı.

Sevgili Kocaelililer, bakın ekonomik ciddi sorunlarla karşı karşıyayız ama hükümet bununla meşgul değil. Ne tedbir alıyor, ne meydana vatandaşlara bu konuyu açıklayabiliyor. Düşüncesini söylüyor, sahip çıkıyor. Ne yapıyor? Sanki bu konular hiç yokmuş gibi kayıkcı kavgası. Onu suçluyor, bununla kavga ediyor. Ona hakaret ediyor. Olmadık laflar. Yok bilmem işte tarihten örnek vermeye kalkıyor. Diyojenleri karıştırıyor. Ziya paşadan deyişler

söylemeye kalkıyor yüzüne gözüne bulaştırıyor. Semerleri, eşekleri birbirine karıştırıyor. Sen bırak bunları, sen bırak sadede gel. Gel Türkiye'nin gerçek sorunlarına, gerçek derdine. Ne düşünüyorsun, ne yapacaksın onu bir anlat. Onunla meşgul değil. Kavga çıkaracak, onu bunu suçlayacak, buradan milleti meşgul edip durumu idare etmeye çalışacak. Bu tuzağa düşmeyin sevgili İzmitliler. Bunu çok iyi gördüğünüzü biliyorum. Ben İzmitli vatandaşlarımın aklına, fikrine, zekasına, bilincine inanıyorum. Bunlara hak ettiği dersi inşallah ayın 29'unda vereceksiniz.

Değerli arkadaşlarım, millet sıkıntı içinde de, milletin çocukları sıkıntı içinde de bunların çocukları nasıl? Yani eğer Türkiye sıkıntı yaşayacaksa o sıkıntıyı hep beraber yaşarız. Harp olur, darp olur. İyi gün var, kötü gün var. Eğer milletçe bir acıyı paylaşacaksak hep beraber paylaşırız. İkinci dünya savaşı sırasında bunu paylaştık. Milli mücadele zamanında bunu paylaştık. Bu millet o acıyı, o ızdırabı yaşadı. Milli mücadele döneminde milletten toplanan paralarla zenginleşen insan lafı var mıydı ortalıkta? Atatürk'ün bir yolsuzluğu var mı? İnönü'nün bir yolsuzluğu var mı? Fevzi Çakmak Paşanın bir yolsuzluğu var mı? Kazım Karabekir Paşanın bir yolsuzluğu var mı? Hepsi şerefleriyle yaşadılar.

Değerli arkadaşlarım, ne oldu? Ne oldu şimdi? Milletin çoluğu çocuğu okula gidemiyor, okula gittiye diplomayı aldıktan sonra tayin olamıyor, bir iş bulamıyor. Sermaye yok bir yatırım yapamıyor. Bir iş yeri açamıyor, bir dükkan açamıyor. Açılmış olan dükkanlar zaten kapanıyor. Kapatmayanlarda namus belasına bu işi devam ettiriyor gibi gözüküp dostlar alışverişte görsün, sabahleyin besmeleyle açıyor, akşam şükrederek kapanıyor. Durumu idare ediyor, sermayeden yiyor, hazırdan yiyor. Türkiye'nin hali bu değil mi? Çiftçinin yaptığı da bu değil mi? Gelecek yıl inşallah, gelecek yıl inşallah diyerek sabırla dayanıyor değil mi? Peki bunların çocukları ne yapıyor? Yakışıyor mu değerli arkadaşlarım? Yakışıyor mu? Yani bunun insanlıkta yeri var mı, vicdanda yeri var mı? Dinde imanda yeri var mı? Orada da yok değil mi? Yani komşusu aç yatarken tok yatan bizden değildir demiş peygamberimiz değil mi? Bunlar ne yapıyorlar? Bunların iç yüzü ortaya çıktı değerli arkadaşlarım. Bunların iç yüzü görüldü. Niyeti görüldü.

Bakınız; Türkiye'de şimdi büyük ekonomik sıkıntı var. Ama cumhuriyet tarihinin en büyük yolsuzlukları da bu dönemde yaşanıyor. En büyük yolsuzluklar. Böyle bir yolsuzluk furyası cumhuriyet tarihimizin hiçbir döneminde yoktu. Şimdi var. Şimdi yolsuzluk artık bir kişisel olay olmaktan çıktı. Yolsuzluk artık teşkilatlı yolsuzluk olmaya başladı. Yolsuzluk artık şirketle yapılıyor, dernekle yapılıyor. Birlikte yapılıyor, kolektif yapılıyor. El ele yapılıyor. Yolsuzluk artık bir kişinin ahlaki bozulmasının, paraya dayanamamasının, sütü bozuk olmasının, haramzade olmasının sonucu değil. Şimdi yolsuzluk akılla yapılıyor, fikirle yapılıyor, planla yapılıyor, mevzuatla yapılıyor, teşkilatla yapılıyor, dernekle yapılıyor. Öyle değil mi? Adam gidiyor Almanya'da milletin en temiz duygularını kullanmak için dernek kuruyor. Neymiş? Yoksullara yardım edecek, açları doyuracak, mazlumların yarasına merhem olacak. Onlar için çalışacak. Dolaşılıyor camileri, dolaşılıyor mahalleleri Almanya'da. Ramazan mübarek günler fitrenizi, zekatınızı buraya verin diyor. Fitreyi, zekatı topluyor, yardımı topluyor. Bak burada siz iyi kazanıyorsunuz ama Anadolu'da insanlar ızdırıp içinde. Bu kazancının karşılığı ver birazda gidip onlara da bakalım diyor. Oda çıkarıyor veriyor. Topluyor değil mi? Sonra ne oluyor? Hep beraber topluyorlar dernek olarak. Bir kuryeye veriyorlar o kurye Türkiye'ye taşıyor. Bankayla değil. Banka yoluyla değil, kuryeyle çantada taşıyorlar. Türkiye'ye geliyor. Türkiye'de ne oluyor bu paralar? Şirket oluyor, şirket. Arsa oluyor. Bunlar Türkiye'de yatırım oluyor. Bu paralar televizyon kanalı oluyor. Kanal kuruluyor. O televizyon ne yapıyor. Ne anlatıyor vatandaşı aydınlatıyor. Vatandaşın ufkunu açıyor, memleket gerçeklerini söylüyor. İnsanlara hizmet ediyor değil mi? Ne yapıyor? AKP'ye hizmet ediyor. AKP'ye destek oluyor. Bunun için kuruluyor değil mi o televizyon.

Şimdi değerli arkadaşlarım, bu iş ortaya çıktı. Nerede ortaya çıktı? Kim ortaya çıkardı? Almanlar. Biz söylüyoruz buralarda ama dinleyen yok. Almanya'da Alman adliyesi el koydu, soruşturdu, aydınlattı, yargıladı, mahkum etti davayı bitirdi. Tamam mı? Şimdi Türkiye'de de

bunun uzantıları var. Alman mahkemesi diyor ki, kuryelik yapan adam sizin TRT'nizin başındadır diyor. Sizin RTÜK'ünüzün, Radyo Televizyon Üst Kurulunuzun başındadır o diyor. Başbakanın arkadaşı, yakını, onu oraya koymuş. Bu kuryelik yapan kişi. Bu televizyonu kuran falan kişi diyor. Başbakana soruyoruz tanıyor musun bu kişiyi? Başbakan ık mı tanımiyorum demeye kalkıyor ama fotoğraflar çıkıyor gerçek gösteriyor ki akrabası, dünürü, bir şeyleri işte.

Şimdi kim bunlar? Başbakan bunları tanıyor mu? İktidar bunları tanıyor mu? Peki Başbakan, iktidar bunlara destek oldu mu? Bunları himaye etti mi? Bu işi yapan derneğe sen vatana, millete hayırlı bir derneksin diyorlar. Sana devletin bütün kapıları açık olmalıdır diyorlar karar alıyorlar. Ve gene buna diyorlar ki senin vergi vermemen gerekir. Vergiden muafsin sen diyorlar. Bunu bu yolsuzluk yapan derneğe diyorlar ama Mehmetçik vakfına, yani bu vatan için, bu millet için sınırdan, ülkede mayına basmış, şehit olmuş, bu memleket için en büyük fedakarlığı yapmış insanlara yardımcı olmak için kurulmuş Mehmetçik vakfına o vergi kolaylığını veriyorlar.

Şimdi bu tesadüfen mi oluyor arkadaşlar? Bu hazırlıklı, planlı, bilinçli bir oluşum değil mi? Bunun arkasında ne yaptığını bilen birileri yok mu? Onun için bu dava soruşturulmuyor. Almanya'da soruşturuldu Türkiye'de hala kimsenin kılı kıpırdamıyor. Bende bunu anlayamıyorum. Yolsuzluğu yapanlar bizim vatandaşlarımız. Yolsuzlukla paraları ceplerinden alınanlar bizim vatandaşlarımız. Onları Türkiye'ye taşıyan kuryeler bizim vatandaşlarımız. O paralar Türkiye'de şirkete dönüştürülüyor, dönüştürenler bizim vatandaşlarımız. Televizyona dönüştürülüyor dönüştürülen televizyon bizim televizyonumuz. Her bakımdan bizimle ilgili. Peki nerede Türkiye'de dava? Nerede Türkiye'de soruşturma? Diyor ki Adalet Bakanı müracaat ettik dosyayı bekliyoruz. Almanya'dan dosyayı bekliyorlarmış. Kaplumbağanın sırtına koysalardı o dosyayı bugüne çoktan gelmişti. Dosya gelmiyor bir türlü. Ya sen niye dosyayı bekliyorsun Alman dosyasını? Bu vatandaş senin vatandaşın, suç senin vatandaşınla ilgili. Senin polisin yok mu, senin emniyet güvenlik güçlerin yok mu, senin savcın yok mu, senin hakimin yok mu, kanunun yok mu, hukukun yok mu? Niye sen gidemiyorsun da Almanya'dan dosya gelsin, dosya gelsin diye bekliyorsun? Dosya istiyorsan işte al sana dosya. Dosya istiyorsan al dosya. Dosya burada.

Değerli arkadaşlarım, koca Türkiye Cumhuriyeti dosyayı hala getiremedi. İnşallah yarın gelecek. Ama Cumhuriyet Halk Partisi bu dosyayı getirdi. İşte burada dosya. Bunların ihtiyacı dosya falan değil. Bunların ihtiyacı Almanya'dan gelecek olan bilgi değil. Bunların eksiği başka. Bunlar siyasi iradede yoksun. Bu işi takip etme kararından yoksun. Bu işin üzerine yürüme anlayışından yoksun. Sorun o. Bütün bu konular çözülecektir değerli arkadaşlarım. Bütün bunlar çözülecektir inanıyorum. Buralarda konuşuyoruz yarın işte bakıldı edildi diyecekler. Bunlarla bir yere varacaklarına inanmıyorum. İnşallah bu Deniz Feneri ve onun arkasındaki ilişkilerin sırrını Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında biz çözeceğiz.

Değerli arkadaşlarım, Deniz Feneri bu iktidarın fotoğrafı. Deniz Feneri bu iktidarın röntgeni, emarı. Baktın mı tamam diyorsun. Ne olduğu belli, niçin yapıldığı belli. Yani böyle bir olay her yerde kolay yakalanmaz. Burada ortaya çıktı. Her gün benzer bir sürü olay var. Hiç şüphe yok. Yani dünyanın neresinde değerli arkadaşlarım bir maliye bakanı kendisi hakkında 5 defa af yasası çıkartır? Dünyanın neresinde Allah aşkına? Bunlara alıştık gülüp geçiyoruz. Evet öyle yapıyor falan diyoruz. Allah şifa versin ameliyat oldu Amerika'da. Allah sağlık versin. Ama dünyanın neresinde 5 defa bir maliye bakanı için af yasası çıkar. Çıktı. Ama öte yandan Türk halkının sevgilisi, hepimizin gönlünde taht kurmuş olan Gazanfer Özcan 50 milyar borcu 500 milyara çıktı ödenemez hale geldi. Adam kaybettik, öldü gitti. Bu Türkiye tablosu.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Gazanfer Özcan'ına sahip çıkabilmelidir. Türkiye bu sahtekarlara teslim olmamalıdır. Kendi değerlerine sahip çıkabilmelidir.

Şimdi ne oyunlar, arsa oyunları, imar oyunları, çoluk çocuğa ortaklıklar. Yakışmıyor, yakışmıyor, Türkiye'ye yakışmıyor bunlar. Ama manzara bu.

Şimdi bu tablo karşısında hepimiz gerekeni yapacak mıyız, yapmayacak mıyız? Bakın önemli konu budur. Türkiye'de ekonomi kötü bir gidiş içinde. Ama ciddi tedbir arayışı yok, ciddi bir politika yok. Hükümet bir bütçe yaptı. Yaptığı bütçenin gerçeklerle hiçbir ilgisi yok. Türkiye büyük kalkınma yapacak, %4 kalkınacak diye rakamları koydular. Sanki o kalkınmayla ilgili vergiler toplanacakmış gibi harcamalar plandılar. Harcamaları yapıyorlar, gelirler yok, bütçe büyük açık veriyor. Kimsede sesini çıkarmıyor. Niye? Seçime kadar bu iş böyle gitsin. Seçime kadar gidelim. Sen seçime kadar harcama yapmalısın ama harcamayı kendi seçim masraflarını karşılamak için değil, işsiz kalmış olan vatandaşın, geliri azalmış olan dar gelirlinin, emeklinin ihtiyacına cevap vermek için harcamalısın. Ama onu bırakmış Tunceli'ye buzdolabı götürüyor.

Şimdi değerli arkadaşlarım, yani elbette biz kendi ülkemizde ihtiyacı olan vatandaşa yardımcı olmalıyız. Yardımcı olmak doğaldır. Ama elinizi vicdanınıza koyunuz Tunceli'deki vatandaşa buzdolabı, çamaşır makinesi dağıtmak yardımcı olmak anlayışıyla mı ilgilidir yoksa başka hesaplarla mı ilgilidir? Yani yardımcı olmak istiyorsan yapman gereken iş açık. Her ailede bir kişiye iş ver, iş, iş, iş!!! Türkiye'nin ihtiyacı iş. Her ailede bir kişi iş sahibi olsun. Sağlık sigortası kapsamı içine giriversin ailesi, anası, babası, çoluğu, çocuğu. Bunu sok bunu. Bir kişiye iş ver. Buzdolabı dağıtacağım diye şov yapmayı, seçim rüşveti vermeyi, hovardalık yapmayı, gösteriş yapmayı bırak vatandaşın derdine çare ol, iş ver!

Değerli arkadaşlarım, bakın biz yıllardır bir şeyi söylüyoruz Cumhuriyet Halk Partisi olarak. Dedik ki, önce insan. Arkasından dedik ki, önce iş. Arkasından dedik ki, önce ahlak. Bakın önce insan, önce iş, önce ahlak. Bu Cumhuriyet Halk Partisinin ta yıllar öncesinden beri söylediği temel düşünce. Önce insan ne demek? Önce rant değil demek. Önce kazanç değil, önce insan. İnsanı düşüneceksin. İnsan işin esasıdır, siyasetin esasıdır demek. İki; insanın en temel ihtiyacı iştir demektir. İnsana iş vereceksin. Ama işi de verdikten sonra çalıp çırpamayacaksın. Çaldırtıp çırpırtmayacaksın. Onun için önce ahlak.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'deki yolsuzluk çarkının nasıl döndüğünü biliyorsunuz. Önce haramzade bir bürokrat olacak. Kanunu, mevzuatı bilen, yolsuzluk çarkı nasıl döndürülür, nerede boşluk var bilen bir memur olacak değil mi? Yüksek bir memur. Ondan sonra uyanık bir iş adamı olacak. Haram helal bilmeyen, nereden gelirse gelsin paraya kendini kaptırmış bir işadamı olacak. Birde sahtekar bir siyasetçi olacak. Üçü el ele verecek, üçü birlikte bir çark oluşturacak yolsuzluk çarkı öyle dönecek öyle değil mi? Şimdi bu yolsuzluk çarkının ön hassas ayağı siyasetçi ayağıdır. O siyasetçi ayağını kırmak lazımdır. Nasıl kıracağız? Milletvekili dokunulmazlığını kaldırarak kıracağız. Milletvekili dokunulmazlığı kalkacak. Cumhuriyet Halk Partisi iktidara geldiği zaman ilk yapılacak işlerin başında bütün milletvekillerine sizin bir vatandaştan hiçbir imtiyazınız yok demek olacak. Dokunulmazlık zırh olmaktan çıkacak. Türkiye böyle ayağa kalkar. Yolsuzluklar böyle ortadan kaldırılır. Hep beraber bunu başaracağız.

Sevgili vatandaşlarım, sevgili Kocaelililer, bakın şimdi bir yerel seçime gidiyoruz ama bu seçime giderken dikkatinizi çekerim ekonominin gidişi iyi değil. Peki siyasetin gidişi iyi mi? Şimdi size bazı sorular soracağım. Bana söyler misiniz Türkiye 6-7 yıl öncesine göre bugün daha özgür, daha serbest, iktidara daha kolayca muhalefet edebilen bir medyaya, basın ve televizyon düzenine sahip midir? 6 – 7 yıl öncesine göre Türkiye'nin medyası daha özgür müdür, daha serbest midir? O alanda demokrasi daha gelişti mi? Hükümet daha kolay denetlenebiliyor mu? Yanlışı söylenebiliyor mu? Peki bir başka soru daha soracağım. Elinizi vicdanınıza koyunuzda söyleyiniz Türkiye 6 – 7 yıl öncesine göre adalet sistemi, yargı sistemi daha bağımsız, daha tarafsız, siyasi etkiden uzak bir noktada bulunuyor mu? Adalet ve yargı daha bağımsız mı, daha özgür mü? Son 7 yılda bu konuda olumlu bir gelişme oldu mu? Kim söyleyebilir? Bir soru daha size. Son 7 yılın içinde Türkiye yolsuzlukları daha

denetlenen, takip edilen, sonuçlandırılan, yolsuzlukları ortadan kaldırılan bir ülke haline geldi mi, gelmedi mi? Yolsuzluklar arttı mı, artmadı mı? Yolsuzluk arttı. Medya özgürlüğü daraldı, adalet, yargı bağımsızlığını 7 yıla göre kaybetti. Peki insanlar, kişiler, kadınlar kendilerini daha özgür hissediyorlar mı? Mahalle baskısı, araştırmaların söyledikleri. Ne oluyor, nereye gidiyor Türkiye siyaseti. Yani Türkiye daha bağımsız, daha özgür olmayacak mı? Daha demokrat olmayacak mı? Ne oluyor? Birileri Türkiye'nin iplerini eline geçiriyor, Türkiye'nin kontrolünü eline geçiriyor, Türkiye'nin demokrasisi, adaleti, dürüstlüğü bu arada tahrip oluyor. Böyle bir süreç var değerli arkadaşlarım. Bu süreç böyle giderek topluma kendisini dayatıyor. Buna biran önce son vermek lazımdır. Bu iyi bir gidiş değil. Ekonomide sıkıntı, siyasette sıkıntı, ahlakta sıkıntı. Hepsi bir arada gidiyor. Bunları önümüzdeki yerel seçimlerde hep beraber etkisiz kılmak zorundayız. Bu üzerimize düşen tarihi bir görevdir, büyük bir görevdir.

Yani eskiden istimdat dönemlerinde jurnalcilik vardı. Şimdi telefonlar dinleniyor. Vatandaşlar telefonlarının dinlendiğinden kaygı içinde hısım akraba, eş dost kendi arasında dedikodu yapamaz hale geldiler. Birbirlerinden şikayet edemez hale geldiler. Şöyle içinden geldiği gibi iktidara bir küfredemez hale geldiler.

Değerli arkadaşlarım, bunlarla bu gidişat önlenemez. Bakın en son olarak da kendisine muhalefet eden basını susturmak için para cezası yöntemine başvurduğu görüldü. Gerçekten bu artık gidişin emaresidir, işaretidir. Bu işi sürdüremeyeceğinin kanıtıdır. Artık umutsuzluk onlara da hakim olmaya başlamıştır. Bu gidişi inşallah hep beraber sonuçlandıracağız.

Şimdi bu seçim öyle bir seçim ki siz İzmit, Kocaeli olarak çok şanslısınız. Bu seçimde bir oy vereceksiniz, verdiğiniz oyla hem bütün bunlara cevap vereceksiniz. Hak ettikleri tepkiyi göstereceksiniz. Bu yanlışlıkları yapanlara hak ettikleri şamarı vuracaksınız. Hem de bir muhteşem belediye başkanını İzmit Büyükşehir Belediye Başkanı olarak seçtireceksiniz. Ne kadar büyük bir şans. Ne kadar uygun bir nokta. Yani bir oyla bütün güzellikleri aynı zamanda gerçekleştireceksiniz.

Sefa Sirmen Türkiye'nin en başarılı belediye başkanlarından biri. Hiç kuşku yok. Yaptığı çalışmaları en iyi sizler biliyorsunuz. Başbakan buraya gelmiş, her yerde CHP'yle uğraşır, bizimle uğraşır. Burada Sefa'yla uğraşmış. Şimdi onun iki derdi var. Bir CHP, birde bazı belediye başkan adayları. Bir Kılıçdaroğlu'na taktı İstanbul'da. Birde burada Sefa Sirmen. Burada söylediklerinin tamamen yanlış bilgiye dayalı, gerçeklerden uzak, yanlış sözler olduğunu bütün İzmitliler, Kocaelililer, çok iyi biliyor. Yani Sefa'nın 100 milyon dolar harcayarak yaptığı doğalgaz düzenini bunlar 500 trilyona yaptı diye ilan ediyorlar. 500 milyon dolara kendileri sattılar 100 milyon dolara yapılanı. Halbuki şimdiki değeri 2,5 milyar dolar. Körfeze 8 tane arıtma tesisi kurduk diyor Başbakan. Sefa Sirmen diyor ki bir tane bile kurmadılar diyor. Bir tane bile kurmadılar. Bizim kurduklarımızı Avrupa'da eğitip getirdiğimiz insanları işten attıkları için doğru dürüst çalıştıramaz hale geldiler. Ve körfezi bozmaya başladılar diyor.

Şimdi bunların hesabını siz önümüzdeki seçimde inşallah en iyi şekilde göreceksiniz. Eğer önümüzdeki seçimde Sefa Sirmen Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı olursa hizmet nasıl yapılırmış, Kocaeli'nin sorunları nasıl çözülmüş herkese en iyi şekilde onu göstereceğinize inanıyorum.

Sevgili İzmitliler, sevgili Kocaelililer, yağmur falan dinlediğiniz yok bakıyorum. Şemsiyesi olan olmayan meydanda hep beraberiz bir aradayız. Eksik olmayın bize büyük güç katıyorsunuz.

Hepinize yürekten teşekkür ediyorum. Türkiye'de meydanın boş olmadığını, Türkiye'de ülkenin sahipsiz olmadığını bir kez daha burada gösterdiniz. İnşallah bunu sandıkta da hep beraber kanıtlayacağız. Görmeyenlere orada göstereceğiz. Biz şimdi görüyoruz. Ama görmeyenler olabilir. Onlarda inşallah sandıkta bu tabloyu görecekler. Ve Türkiye'nin önünü açacaksınız. Türkiye'nin geleceğini aydınlatacaksınız. Size inanıyorum, size güveniyorum.

Hep birlikte Türkiye'mizi bunlardan kurtaracağız. Ülkemizi hak ettiği yere hep beraber taşıyacağız. Hiç kuşku duymuyorum. Hiçbir iktidar ebedi değildir. Bunlarda gidecektir. Geldikleri gibi gideceklerdir. Milletin kararıyla gideceklerdir.

Şimdi İzmit'teki belediye başkan adaylarımızı buraya çağırıyorum hep beraber bir selamlayalım, birde fotoğraf çektirelim. İzmit'in Belediye Başkan Adayı Fikret Toker. Başiskele Belediye Başkan Adayımız Hasan Hüseyin Çakar. Çayırova Belediye Başkan Adayımız Hamit Tandoğdu. Darıca Belediye Başkan Adayımız Hüseyin Özdincel. Derince Belediye Başkan Adayımız İrfan Kabaloğlu. Dilovası Belediye Başkan Adayımız Salim Kaygısız. Gebze Belediye Başkan Adayımız Halil Çalık. Gölcük Belediye Başkan Adayımız Necdet Barış. Kandıra Belediye Başkan Adayımız Mustafa Öğren. Karamürsel Belediye Başkan Adayımız Merih Kuruçelik. Kartepe Belediye Başkan Adayımız Yaşar Sönmez. Körfez Belediye Başkan Adayımız Salih Şirin.

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN “ÇARŞAF” KONUSUNDA STAR TV'DE YAPTIĞI AÇIKLAMALAR

Uğur DÜNDAR- Efendim özellikle iktidar partisinin Genel Başkanından çok sert eleştiriler geldi. Bu arada medya da eleştiriler devam ediyor. Başlıkları bir kez daha hatırlatmak gerekirse “Hani dini siyasete alet etmeyecektiniz” şeklinde bir söz var Başbakanın ve AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan'ın. Ayrıca iyice çarşafılıyorlar. İnsan samimi olmayınca çarşafılıyor. Peki senin liderin niye gericilere rozet takıyor. Ayrıca sizin kuran kurslarınıza diyanet işlerinin hiçbir şekilde ihtiyacı yok. Yeterince kuran kursu var. Zaten 15 yaş sınırı da sizin itirazınız üzerine konmuştu diyor. Bir bakıma sizin geçmişte söylediklerinizin bugün tam tersini yaptığınızı ima ediyor. Bunlara ne diyeceksiniz?

Deniz BAYKAL- Önce Sayın Başbakanın bu tartışmayı çok sevdiği anlaşılan çarşaf kelimesi etrafında geliştiriyor olmasını dikkatinize sunmak istiyorum. Ne ölçüde yakıştığını düşünüyorsunuz bilemiyorum. Ama öyle anlaşılıyor ki Başbakan bu kelimeyi kullanarak bu tartışmayı gündeme getirmeyi çok seviyor. Buna herkesin dikkatini bir defa çekmek istiyorum.

Ayrıca, bu konu Başbakanın kısa bir süre yaptığı değerlendirmeler hatırlanacak olursa çok ciddi bir zikzak içine girdiğini Başbakanın, görüş değiştirdiğini, yeni bir noktaya geldiğini bize gösteriyor. Belki hatırlayacaksınız Kasım ayının içinde, 25 Kasım 2008 AKP grup toplantısında bu konuyla ilgili örtülülere rozet takılması konusunda Başbakan bana dik durma tavsiyesini yapmıştı. Boyun eğme, dik dur. Temennim odur ki bunun arkası da gelir. Kesilmesin. Tabi ki olumsuz çıkışlar olacaktır. Sayın Genel Başkan buna karşı dik durmalıdır, boyun eğmemelidir. Bunlar her yerde olabilir. Erdoğan bundan sonraki süreçte bu duruşun böyle devam etmesi halinde ülkenin birçok sorununun çok daha çabuk çözüleceğini kaydetmiş idi. Bu 25 Kasım 2008 tarihindeki konuşması.

Öyle anlaşılıyor ki, başlangıçta verdiği destekten şimdi pişman olmaya başlamıştır Sayın Başbakan. Ve bu konuda çok temel bir görüş ayrışması içine girmeye başlamıştır. Bir zik zak içindedir. Daha önceki sözlerini terk etmiştir. Bunun etrafında Cumhuriyet Halk Partisini suçlama gayreti içine girmiştir. Önce bu tutarsızlığa dikkati çekmek istiyorum.

Bizim o yaklaşımımız Türkiye'de toplumun insanların siyasi inancıyla kılık kıyafeti arasında bir beraberlik kurma anlayışının aşılması bakımından çok yararlı olmuştur. İnsanları kılık kıyafetleriyle siyasi tercihlerinin farklı olabileceği yaklaşımı toplumda kabul görmüştür. Bu büyük bir ferahlık getirmiştir. Ve Türkiye'nin kaynaşmasına, bütünleşmesine, insanların kılık kıyafetleriyle tasnif edilmesine, etiketlenmesine, dışlanmasına karşı bir tavır olarak ortaya çıkmıştır. Biz bu davranışımızın çok yararlı olduğuna inanıyoruz. Türkiye için yararlı olduğuna inanıyoruz. Ve bunun ne din istismarıyla, ne laikliğe ters düşmekle hiçbir ilgisi olmadığından kuşku duymuyoruz.

O bakımdan Başbakanın aradan aylar geçtikten sonra tekrar bu tartışmaya yönelmiş olmasını bu konudaki Cumhuriyet Halk Partisinin tavrının onu artık rahatsız etmeye başlamış olmasıyla ilgili bir değerlendirme olarak görüyorum. O zamanda zaten demiştir ki, Başbakan hangi nedenle olursa olsun bu değerlendirmeyi yaptı kendisine teşekkür ederim. Ben aynı noktadayım ama Başbakan bulunduğu noktayı değiştirmiştir. Bunun altını çiziyorum bir.

Şimdi hem bu çarşaf konusundaki yaklaşımımız, hem de kuran kursuyla ilgili son tartışmalar bir kapsamlı değerlendirmeyi gerektiriyor. Bu konudaki düşüncemi de izin vererseniz ifade etmek istiyorum.

Uğur DÜNDAR- Estağfurullah ona gayet tabi izin vereceğim ama sadece Başbakan ve AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan değil, bugüne kadar yazılarıyla Cumhuriyet Halk Partisine destek veriyor izlenimini bırakan köşe yazarlarından da Cumhuriyet Halk Partisinin bu son açıklamalarıyla özellikle CHP İzmit Belediye Başkan Adayı Sefa Sirmen'in kuran kursları açacağız şeklindeki açıklamasının ardından Cumhuriyet Halk Partisinin dini siyasete alet ettiği yolunda sert eleştiriler geliyor. Yani sadece AKP kanadından değil, size destek olan kamuoyundan da geliyor.

Deniz BAYKAL- Tabi. Ben çarşafıla ilgili Başbakanın söylemine dikkati çekmeye çalıştım. Burada bir kırılmanın var olduğunu anlatmaya çalışıyorum. Yani Başbakan sadece çarşaf konusunda söylüyorum çok iyi diyordu, şimdi çok iyi diyemiyor. Şikayetçi olmaya başlamıştır. Eskiden aman dik dur, devam et diyordu. Şimdi onu söyleyemiyor. Bunun altını çiziyorum. Bunun anlamını herkesin değerlendirmesini istiyorum. Bu önemli bir Başbakanın çelişkiye düşmesi olayıdır çarşafıla ilgili tartışmalar ve o konuyu tekrar gündeme getiren olayda bazı çarşafıların istifa etme kararını almış olmalarıdır. Tekrar o gündeme getirdi. Ama bugünkü çelişmelerde açıkça ortaya koyuyor ki bu kalıcı, ciddi bir tavır değildir. Bir adaylık tartışmasıyla ilgili bir görüntüdür. İşin esası aynen işlemeye devam ediyor. Yani bugün Cumhuriyet Halk Partisine o bu olaylar yaşandığı zaman katılmış olan binlerce insan kılık kıyafetleri ne olursa olsun Cumhuriyet Halk Partisine destek vermeye devam ediyorlar. Parti içinde çalışma yapıyorlar. Bu ezberini bozmuştur Türkiye siyasetinin.

Yani çarşafıllar Atatürk düşmanıdır, laiklik düşmanıdır, cumhuriyet düşmanıdır ve onlar hiçbir şekilde Cumhuriyet Halk Partisine oy veremezler. Bu anlayış ortadan kalkmıştır ve bu çok büyük bir hizmet olmuştur bu bir.

Şimdi Sefa Sirmen'in açıklamasıyla ilgili olarak şunu söylemek istiyorum. Bu konu, yani kuran eğitimi konusu Sayın DüNDAR bizim çok önemli bir konumuzdur, çok temel bir konumuzdur. Ve bu konuda maalesef Türkiye çok büyük ölçüde kendisini aldatmaktadır. Gerçekleri görmemezlikten gelmektedir ve bu konuyu konuşmamayı, incelememeyi, irdelememeyi tercih etmektedir. Keşke bu konuyu biz bir yerel seçim öncesinde değil de daha sağlıklı bir ortamda ele alıp konuşabilseydik. Bu konunun bir yerel seçim öncesinde gündeme gelmiş olması bir talihsizliktir. Bunun altını bende çiziyorum. Keşke bu ortamda olmasaydı. Ama bu süreç kendiliğinden gelişti.

Yani Sayın adayımız Sefa Sirmen projelerini anlatırken bundan da bahsetti. Bir halkevleri benzeri mahallelerde bir semt evi projesi var. O proje çerçevesi içinde bunu da yapacağını ifade etti. Ve bana da partinin Genel Başkanı olarak ne düşündüğüm soruldu. Bu bizim hakkında ciddi zihin yordduğumuz ve kendimizi önemli ölçüde hazırladığımız, elimize imkan geçerse, iktidar geçerse ciddi şekilde kullanmayı kararlaştırmış olduğumuz bir konu, hazır olduğumuz bir konu. Bunu konuşmaktan hoşlanmıyoruz. Ama bu konuyu biliyoruz. Türkiye'nin böyle bir derdi var. O derdi çözmek içinde projemiz var. Bu konu önümüze gelince ben bunun önemli bir proje olduğunu söyledim. Şimdi onun etrafında bir tartışma cereyan ediyor. Nedir konu? Bunu daha ayrıntılı bir şekilde görmemiz lazım.

Sayın DüNDAR, Türkiye kendisini aldatıyor demiştim. Türkiye'de bir gerçek var. Birde olması gereken var. Gerçek nedir? Bugün Türkiye'de bakın 6.770 tane resmi verilere, Diyanet İşlerinin resmi verilerine dayanarak söylüyorum. Diyanet İşlerinin gözetimi altında, yani olması gerektiği kuran kursu var. 6770 tane kurs. Bu kursların il ve ilçelerde olanları 4073'tür. Beldelerde olanı 1306'dır. Köylerde olanı 1391'dir. Toplam 6770. Bu 6770 kuran kursunun 590 tanesi belediyelere ait binalarda çalışmaktadır, görev yapmaktadır. Yani Diyanet İşlerinin gözetimi altında işleyen bu kursların 590 tanesi belediyeye ait binalarda yürütülmektedir. Toplamı da 6770. düşünün Türkiye'de 40 bin köy var. Yani her ilçede, ilde pek çok semt var, mahalle var, bölge var. Milyonlarca insan yaşayan kentlerimiz var. Bu 6770 tane meşru Diyanet İşlerinin bilgisi dahilinde, yasaların öngördüğü şekilde çalışan kuran kursudur. Ama hepimiz çok iyi biliyoruz ki, gerçek durum bunun çok ötesindedir. Bunun çok ötesinde Diyanet

İşlerinin bilgisi, denetimi dışında kimin niçin ne ürettiğinden kimsenin haberdar olmadığı kurslar Türkiye'nin her yerinde çalışmaktadır. İşte bu çok ciddi bir tablodur. Ve üzerinde düşünülmesi ve çözülmesi gereken konudur. Laiklik bunu görmemezlikten gelelim, önemli değil, bırakın ne hali varsa görsün demek değildir. bu sorunu çözmek için gereken sorumluluğu üstlenmek, girişimi yapmaktır.

Bakınız bir süre önce Konya'da Taşkent'te bir olay dolayısıyla bu konu bütün dramatik yönüyle ortaya çıktı. Hatırlarsınız 18 tane kız çocuğumuz orada öldü, kaybedildi. Onun hemen yanında diyanete bağlı bir kuran kursu vardı. Ama o kuran kursunda bir tek kişi bile yoktu. Hemen onun birkaç yüz metre ötesinde bu denetimsiz kuran kursunun Kaymakamlığında bilgisi dahilinde çalıştığını gördük. Bir süre sonra bize bunun İngilizce kursu, yok bilmem ne kursu olduğunu anlatmaya çalıştılar. Ama gerçeğin ne olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz.

Şimdi bu tablo değişmelidir. Bu doğru bir tablo değildir. Yani bir yandan bu, bir yandan bir süre önce gene hatırlayınız Gonca Kuriş adında bir hanım hizbullahçılar tarafından katledildi. Niçin katledildi? Çünkü o diyordu ki, ben kuranı kerimi ezberledim, dualarımı okuyorum ama bunun ne anlama geldiğini doğrusu bilmiyorum ve bundan da rahatsızım demişti. Bunu dediği için o hanımı domuz bağıyla katletmişlerdi. Şimdi Türkiye'de yer altı dünyası var din konusunda. Bu yer altı dünyasını görmek, fark etmek durumundayız. Bunu görmemezlikten gelmek laiklik falan değildir. Laiklikte herkesin dinini öğrenme hakkı vardır. Dünyanın bütün insan hakları bildirgelerinin başında herkesin din özgürlüğü, inanç özgürlüğü, dinini öğrenme ve öğretme özgürlüğü yer alır. Laiklikle din öğrenme ve öğretme özgürlüğü arasında nasıl bir çelişki olabilir. Efendim bu yapılıyor. Hayır bu yapılmıyor. Bu laikliğe uygun olarak yapılmıyor. Yasaya uygun olarak yapılmıyor. Buzdağının üzerindeki o küçük görüntü 6770 tane diyanete bağlı kuran kursu. Binlerce, onbinlerce var. Şimdi bunları çözmek için bu konuda bir kamu otoritesinin, bu merkezi otorite olabilir, bu yerel yönetim otoritesi olabilir. Onun denetimi altında doğru bir kuranı kerim yorumunun ve gerçeğinin çocuklarımıza annelerinin, babalarının izinleriyle ve çok uygun ortamlarda kamunun denetimi altında, şeffaf bir şekilde, yetkili insanların ağzından, yani devlete, cumhuriyete, laikliğe, anayasaya, Atatürk'e husumet içinde olmayan insanlar tarafından anlatılması Türkiye'nin temel problemlerinden birisidir.

Bakın, bir süre önce televizyonlara bir genç kız çıktı, deki ki ben Atatürk'ü sevmiyorum, Humeyni'yi seviyorum. Şimdi bunlar nereden yetişiyor. Bu konulara el atmak zorunda değil miyiz? Bunu görmek zorunda değil miyiz? Bunları denetim altına almak zorunda değil miyiz? Ya sen uğraşma bunlarla, bırak diyanet zaten bunu yapıyor diyerek devam edebilir miyiz? Başbakanın bu tablonun devam edip etmemesinden hiç şikayetçi olmadığını görüyorum. Ben şikayetçiyim. Bu iyi bir tablo değildir. Başbakan diyor ki, karışmayın, dini siyasete alet etmeyin. Dini siyasete alet etmek din eğitiminin olması gerektiği gibi verilmesini talep etmek değildir. Tam tersine çarpık bir şekilde onun bunun elinde din eğitiminin başka amaçlara hizmet edecek şekilde verilmesinin devam etmesini isteyenler ya da bunu istemese de buna gözyumanlar, bunu laiklik anlayışının gereği zannedenler büyük yanılgı içindedir.

Uğur DÜNDAR- Peki Sayın Baykal, bu şekildeki bir uygulama Cumhuriyet Halk Partili yerel yönetimler tarafından başlatılırsa diğer siyasi partilerde burada isim zikretmek istemiyorum. Kendi bildikleri bir çerçevede ve bu kuran kurslarını devam ettirebilirler. Bu durumda da bir kaotik atmosfer oluşmaz mı?

Deniz BAYKAL- Sayın DüNDAR, burada partiler sözkonusu değildir. Burada sözkonusu olan yerel yönetimlerdir. Yani bizim idare sistemimizin bir temel unsurudur. Bunun şu partinin ya da bu partinin elinde olduğu önemli değildir. Bu her an kamunun denetimi altında, devlet sistemimizin bir parçası, devlet aygıtımızın bir parçası ve kendisinden hesap sorulabilir bir ünite olması önemlidir. Yani bu CHP yapacak, başka siyasi parti yapacak diye bir şey yok. Ciddi, sorumlu belediyeler bu ölçüler içinde diyanet işleri aracılığıyla aydınlık ortamlarda,

sağlıklı ortamlarda ve bilinçli insanların eğitimi altında kuranın gerçeğinin anlatılmasının yararlı olacağı bilinmelidir. Yani Türkiye’de sorun kuranı kerimle ilgili değildir. Türkiye’deki hurafe sorunu, dinin teröre alet edilmesi, siyasete alet edilmesi sorununun temelinde kuranı kerim yoktur. Kuranı kerim doğru anlatılmış olsa bütün bunların önüne geçmek mümkündür. Hepimizin yapması gereken doğru bir kuranı kerim eğitimi insanlarımıza ulaştırmaktır.

Bugün Türkiye’de pek çok insan kızlarını, oğullarını böyle bir ortam olmadığı için ciddi bir eğitim olanağı sağlayamadıkları için böyle bir eğimden yoksun kaldıklarını biliyorlar.

Uğur DÜNDAR- Çok teşekkürler Sayın Baykal. Eğer ilave etmek istediğiniz bir ek husus varsa lütfen bir iki cümleyle onu da açıklayın ve teşekkür edeyim size.

Deniz BAYKAL- Yani benim anlatmak istediğim bu Türkiye’nin bir temel konusudur. Bu konuyu kafamızdaki klişe fikirlerle; efendim din konuşmak laikliğe aykırıdır. Efendim din konusundaki sorunların çözümüne yönelik öneri geliştirmek din istismarıdır anlayışıyla çözmemiz mümkün değildir. Yapılması gereken şey; kompleksiz, özgüvenli bir şekilde çağdaş bütün toplumlarda olduğu gibi laiklik bilinci içinde bu konuyu ele almak ve gereğini yapmaktır.

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN BASIN AÇIKLAMASI (31 MART 2009)

Değerli arkadaşlarım, 29 Mart yerel seçimleri tamamlandı. Geride bıraktığımız iki gün içinde nispeten daha net bir tablo ortaya çıktı. Bugün bu seçimlerle ilgili bir genel değerlendirmeyi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Önce bu seçimler Türkiye'mizin seçim deneyiminin oldukça ileri bir aşamasında gerçekleşmiştir. Türkiye 1950 yılından buyana düzenli seçim yapan bir ülke olarak uluslararası alemde kendisini kabul ettirmiştir. Seçim deneyimimiz köklüdür, güçlüdür. Sağlam bir gelenek haline gelmiştir. İnsanlarımız, vatandaşlarımız seçimi büyük bir ilgiyle sahiplenmektedirler. Bu seçimde gene Türkiye'de önemli bir demokrasi deneyimi olarak yaşanmıştır. Bir yerel seçim olarak muhtarlıklar, muhtar heyetleri seçimi, belediye başkanlıkları seçimi, belediye meclis üyelikleri seçimi, il genel meclisi üyelikleri seçimi hepsi bir arada gerçekleştirilmiştir. Esas itibarıyla yer yer üzüntü verici bazı olaylar olsa da huzur içinde, barış içinde demokratik bir seçim yaşanmıştır diye düşünüyoruz. Tabi yaşanan seçimle ilgili çok itirazlar vardır, tartışmalar vardır. Bu itirazlar yetkili mercilerde ele alınacaktır, alınmaktadır. Bu süreç başlamıştır. Umut ediyorum İlçe, İl ve Yüksek Seçim Kurullarımız bu konudaki görevlerine özel bir dikkatle Türkiye'deki demokratik sürece sahip çıkarak, doğruyu yakalayarak gerçekleştireceklerdir. Bu güven içinde bu itiraz sürecinin de tamamlanmasını hep birlikte bekliyoruz.

Tabi buraya girerken bunca yıl seçim yapmış bir ülke olarak bazı temel eksikliklerimize işaret zorunda kendimi hissediyorum. Maalesef kütük düzenimiz bir türlü sağlam bir esasa oturtulamamıştır. Hala seçmenlikle ilgili tartışmalar, belirsizlikler, yazım yanlışlıkları, şikayetler yaygın bir şekilde yaşanmaktadır. Türkiye'nin bu sorunu mutlaka çözmesi lazımdır. Herkese güven veren, her vatandaşın oy kullanma hakkını sağlayan adil, güçlü bir seçim düzenini oturtmaya ihtiyacımız vardır. Bunun hala oturtulamamış olması bir üzüntü nedenidir. Biran önce bunu tamamlamalıyız diye düşünüyorum. Doğru bir kütük oluşturmamızdır. Her vatandaş güvenceli şekilde oy kullanabilmelidir. Bunu mutlaka sağlamamızdır. Bu konuda yaygın şikayetler var. Bu şikayetleri artık çözme zamanı gelmiştir ve geçiyor.

Aynı şekilde oy kullanma düzeniyle ilgili sorunlar, sıkıntılar, sandık kullarının oluşturulmasıyla ilgili çeşitli itirazlar, tepkiler kendisini sürdürüyor. Umarım bu konuları da bu vesileyle yapıcı bir anlayışla ele alıp bir çözüm sağlayabiliriz. Olayın bunlar teknik tarafları.

Pazar günü seçim yaptık ve bir siyasi tablo kendisini gösterdi. Önce hemen şunu söylemeliyim. Bu seçimlerde ortaya çıkan tablo; Türkiye'de yeni bir dönemin açılmakta olduğunu bize göstermiştir. Bu seçimlerin bundan önceki seçimlerin çoğundan farklı yeni bir siyasi şekillenmenin işaretlerini taşıyan, Türkiye'yi yeni bir noktaya doğru taşıma umudunu veren bir belirleyici seçim olarak gördüğümü önce söylemeliyim. Artık siyaset bu seçimden sonra farklı olacaktır. Bu seçim Türkiye'deki dengeleri, siyasete yön veren temel dinamiklerin nasıl işlediğiyle kabulleri, şuana kadar yaşayan gerçekleşmiş olan siyasi tablonun köklü bir biçimde değişeceğinin işaretlerinin verildiği bir seçim olmuştur.

Bunu nereden çıkarıyorum, nedir bu tespitimin dayanakları onları sizlerle paylaşmak istiyorum. Türkiye bildiğiniz gibi 2002 yılında yeni bir siyasi yapılanma içine girmiştir. 2002 seçimleri Türkiye'de alışılmış, köklü pek çok partiyi etkisizleştirmişti, siyaset sahnesinin dışına itmişti ve yeni bir siyasi yapılanma, yeni bir siyasi şekillenme getirmişti. AKP'de 2002 seçimleriyle siyasi hayatta etkin bir konuma sahip olmuştu. Bu 2002'de yapılan seçim sadece o andaki siyasi tabloyu tespit etmekle kalmadı bize geleceğe yönelik yeni siyasi dinamiklerin

Türk siyasi hayatına yerleşmiş olduğunu da ortaya koydu. Ve 2002'den itibaren yeni bir siyaset şekillenmeye başladı. Bu siyasetin şekillenmekte olduğunu biz 2004 seçimlerinde gördük. 2007 seçimlerinde gördük. Her iki seçimde de AKP giderek daha güçlenen, giderek kök salan, etkinliğini arttıran, hem yerel yönetimlerde, hem de parlamentoda etkinliğini, ağırlığını arttıran bir siyasi parti olarak kendisini gösterdi. Yani 2002'de başlayan süreç 2007 seçimleriyle de hız kesmediğini ortaya koydu. Ve bu hem Türkiye'deki siyasi hayatı derinden etkiledi, hem de Türkiye'ye yönelik yapılan değerlendirmeleri çok ciddi şekilde yönlendirdi.

Şimdi 2009 seçimleri bize bu sürecin sonuna gelindiğini, AKP'nin 2002'de başlayan yerel yönetimlerde ve parlamentoda etkinliğini sürekli ve düzenli arttırmakta olduğu, onun etrafında, AKP'nin etrafında, AKP'nin yükselişi etrafında şekillenen Türkiye'nin siyasi tablosunun artık sınırına geldiğini ve bu tabloda yeni bir sürecin, farklı bir sürecin işlemeye başladığını bize göstermiştir. Bu bakımdan ben bu seçimleri çok belirleyici, yönlendirici, geleceğin işaretlerini taşıyan bir seçim olarak gördüğümü belirtmek istiyorum. Teyit eden bir seçim değil, durumu tespit eden bir seçim değil, geleceği belirleyen, geleceği yönlendiren bir seçim niteliğinde ortaya çıkmıştır. 2004, 2002'yi teyit eden bir seçimdi. 2007, 2002'yi ve 2004'ü güçlendiren bir seçimdi. Ve 2009 acaba ne olacak, bu süreç devam mı edecek, yoksa bu süreç bir noktaya geldi, stabilize olacak, istikrar kazanacak ve bir plato halinde o şekilde mi devam edecek. Türkiye AKP'nin egemenliğinde bir fiili egemen parti, dominan parti modeli içine mi giriyor Türkiye'de siyaset soruları ortaya atılıyor idi. Şimdi 2009 seçimleri bütün bu sorulara cevap vermiştir.

2009 seçimlerine kadar yaşanan süreç Türkiye'de demokrasinin işlerliğiyle ilgili umutsuzluklarda yaratmaya başlamıştır. Yani bir tek partinin giderek siyasi hayatımıza tek başına yön verir konuma doğru gelmekte oluşu ve bu iktidarın çok da demokratik olmayan anlayışlarla yer yer baskıcı, dayatmacı, zorlayıcı, dışlayıcı bir üslupla kullanılmaya başlanmış olması Türkiye'de demokrasiyle ilgili ciddi, haklı, önemli kaygıların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Şimdi 2009 seçimleri bütün bunları yeniden değiştiren, bir anlamda Türkiye'nin 2002'de başlayan siyasi ezberini bozan bir yeni dönemin işaretlerini vermiştir. Bu bakımdan bunu fevkalade önemli saydığımı söylemeliyim. Bütün bu tahlilleri nereden çıkarıyorum. Nedir bunların dayanağı? Bunların dayanağı çok açıktır. Seçim sonuçlarıdır.

Değerli arkadaşlarım, seçim sonuçları bize çok açık bir şekilde AKP'nin bu seçimlerde çok ciddi bir oy kaybı tablosuyla karşı karşıya olduğunu bize göstermiştir. Bu 2002'de başlayan süreçte ilk kez ortaya çıkan bir manzaradır. Hem bu niteliğiyle önemlidir. Hem de ağırlığıyla, önemiyle fevkalade dikkate değerdir. Yani gelip geçici, arızı, canım şimdi öyle oldu, yarın başka türlü olur denebilecek bir tablo yoktur. Bu ciddi bir manzaradır. Önemli, anlamlı, rasyonel, Türkiye'yi bütün coğrafyalarında, bütün toplumsal kesimlerinde kendisini gösteren ulusal düzeyde bütünleşmiş olarak ortaya çıkan bir tablo vardır. Trakya'da da vardır, Van'da da vardır, Hakkari'de de vardır. Karadeniz'de de vardır, Akdeniz'de de vardır. Türkiye'nin bütün coğrafyalarında, bütün kesimlerinde bir ortak yeni AKP değerlendirmesinin, AKP'ye yönelik yeni bir bakış açısının şekillenmekte olduğu bu seçimde ortaya çıkmıştır.

Bakın bu seçimin önemi nereden geliyor. AKP demin anlattığım sürecin içinde. 2007'de bir seçim yapıldı ve %47'ye yakın oy aldı. Bundan 2 yıl sonra bir seçim yapıldı. Tam 2 yıl içinde bir seçim yapıldı. Hatta 2 yıl tamamlanmadan, Temmuzda yapılmıştı 2007 seçimi. 2009 Martında gene seçim yapıyoruz. 21 ay. 21 ay sonra bir seçim daha yapıldı. Bu seçimde AKP 8 puan oy kaybı tablosuyla karşı karşıya kaldı. Yani AKP'nin aldığı oy en son Anadolu Ajansından biraz önce gelen en son rakamlara dayalı olarak söylüyorum. Bu rakamlara göre AKP'nin oyu 14 milyon 938 bin 686'dır il genel meclisi temelinde. Buda %38.563, yani 38,5'luk bir oyu temsil etmektedir. Yani 47'ye yakın, 46 küsurdan 46,7'den 38,5'a bir önemli 8 puanlık bir oy azalması sözkonusudur. Bu tabi oy sayısı olarak bakıldığı zamanda gene çok ciddi bir oy kaybının yaşanmış olduğunu bize göstermektedir. Yani 2007'de aldığı oyla bu 14 milyonu mukayese ettiğiniz zaman gene o sayıda değişmiştir. O sayının değişmiş olmasına

rağmen de bir ciddi oy sayısal kaybının da ortaya gözüküyor. Tabi asıl önemli olan bu 8 puanlık gerilemedir.

Şimdi bu 8 puanlık gerilemeyi doğru yorumlamak lazımdır. Bu çerçevede bu seçimin bir yerel seçim olduğuna dikkatinizi çekmek istiyorum. İktidarda bir parti varken ve o partinin önünde daha 2 yıla yakın bir iktidar dönemi dururken, bir iktidar dönemi içinde yaşanan bir yerel seçimdir. Yani bu yerel seçimi yapan hükümet seçimden sonrada hükümet olmaya devam edecektir. Başbakan Başbakan olmaya devam edecektir. Bakanlar bakan olmaya devam edecektir. O bakanlar şimdi seçim yapılacak olan, yerel seçim yapılacak olan yerlerde her birisi yerleşmiş, o illerde kampanyayı yönetir konumdadırlar. Bakan olarak yönetir durumdadırlar. Devlet olanaklarını yönetir durumdadırlar. Kadro tahsisleri, dışarıdan alma uygulamaları, işte kredi kolaylıkları, teşvik imkanları, bölgeye hizmet getirme vaatleri, hepsi iktidardaki bir partinin gölgesinde yaşanmaktadır. Şu da bir gerçektir ki bu iktidar, bu hükümet bu seçimlere girerken iktidar olanaklarını demokratik bir anlayışla bağdaştırılması güç bir biçimde sonuna kadar yer yer hukuk dışına çıkarak, yer yer seçmeni tehdit ederek ağır bir biçimde kullanmıştır. Maddi olanaklar dağıtılmıştır. Efendim işte yoksullukla mücadele programımız diyerek belli seçmen kesimlerine yönelik çıkar sağlama uygulamaları yaygın bir biçimde kullanılmıştır. Bunları şunun için söylüyorum. Bu 8 puanı değerlendirirken bunun bir yerel seçim olduğunu, bu şekilde yapılan bir yerel seçim olduğunu. Eğer milletvekillerinin milletvekilliğinin bittiği, başbakanın başbakanlığının, bakanların bakanlığının bittiği, yarın kimin başbakan, kimin bakan, kimin milletvekili olacağını belli olmadığı bir genel seçimde yaşanan tablo dikkate alınacak olur ise bu yerel seçim şartlarıyla arada çok ciddi iktidar lehine farklar olduğu görülür. Bu farklar herkesin kendi takdirine göre ama mutlaka 3 ila 5 puan arasında bir önem taşır. Ben bunu çok önceden söylüyordum. Şimdi burada bu ortaya çıkmıştır. 8 puanlık kaybı bu gerçeği de dikkate almak lazımdır. Yani bunu bir milletvekili seçimi için bir temel olarak düşünmek isteyenlere bunu da dikkate almaları gerektiğini hatırlatmak istiyorum. O bakımdan bu oy kayması anlamlı, önemli bir kırılmayı temsil etmektedir. Bu sıradan bir oy erimesi, oy kaybı değil bir siyasi kırılma niteliğindedir. AKP ilk kez bu seçimde 1999 seçiminde böyle bir siyasi kırılma yaşamıştır.

Şimdi değerli arkadaşlarım, bunu ister belediye seçimleri ölçüsüyle bakın, ister bilmem milletvekili seçimi, ister il genel meclisi seçimiyle bakın. Yani daha AKP'nin 2007 başarısını elde etmeden önce 2002 noktasından hemen sonra yapılan yerel seçimde aldığı oylarla da mukayese etseniz gene çok anlamlı %3'ün üzerinde bir oy kaybının yerel seçim temelinde de ortaya çıktığını görürsünüz. Şimdi bu tablonun yanı sıra şunu görmek lazım. AKP oy kaybediyor. Ne oluyor? Muhalefette güçleniyor. Bu seçimde o da çıkmıştır. Muhalefet güçlenmektedir.

Bakın Cumhuriyet Halk Partisi bu seçimde ister daha önceki il genel meclisinde aldığımız oylarla oylarımızı mukayese edin. İster 2000 şartları farklı demin konuştuğumuz nitelikte bir genel seçim olan 2007 yılındaki seçim sonuçlarıyla mukayese edin. Cumhuriyet Halk Partisinin oylarının ciddi şekilde arttığını görürüz. Cumhuriyet Halk Partisinin oyları il genel meclisi temelinde değerlendirildiği zaman 5 puan artmıştır. Yani 2004 tarihindeki il genel meclisi seçiminde Cumhuriyet Halk Partisi %18.23 oy almıştır. 5 milyon 882 bin oy. %18.23'tür. Şimdi gene biraz önce yayınlanmış olan demin AKP ile ilgili rakamını verdiğim Anadolu Ajansının en son açıklamasına göre Cumhuriyet Halk Partisinin bu il genel meclisinde, belediye seçimi değil, il genel meclisi seçiminde aldığı oy oranı %23.217'dir. Yani 18.2 olan il genel meclisi 2004 oyumuz 23.2'ye 2009'da çıkmıştır. Bu 5 puanlık bir il genel meclisi temelinde yükselmeyi ifade etmektedir. Fevkalade önemlidir. Muhalefetteki bir siyasi parti olarak bu gerçekleştirilmiştir.

Bunu bu seçimler bir yerel seçim, sadece il genel meclisi diye bakmayın, Türkiye artık kentleşti. Nüfusun %70'i, 75'i belediye sınırları içinde yaşıyor. Belediye seçmenleri temelinde Cumhuriyet Halk Partisi peki 2004'ten 2009'a ne oldu diye sorarsanız o zamanda söyleyeceğim şudur; belediye başkanlıklarıyla ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisinin

2004'teki oy düzeyi 20.7'dir. 2009'daki belediye seçimlerindeki oy oranı 28.2'dir. Yani Cumhuriyet Halk Partisi 7,5 puanlık bir belediye seçimlerine yönelik olarak oy sıçramasını gerçekleştirmiştir. Oy artışı sadece Cumhuriyet Halk Partisiyle sınırlıdır değildir. MHP'de anlamlı bir şekilde hem il genel meclisi temelinde bakınız. Hem belediye seçimi temelinde bakınız. Kendi ölçekleri içinde önemli, anlamlı oy artışları gerçekleştirmiştir. Cumhuriyet Halk Partisinin belediyedeki oy artışı çok daha fazla olabilir. Ama MHP'nin de ihmal edilmeyecek bir oy artışı gerçekleştirdiği görülmektedir. Gene aynı şekilde Saadet Partisinin ve DTP'nin de yöresel ortamlarda çarpıcı bir oy artışı gerçekleştirdiğine tanık olmaktayız. Yani bu ayrıntılara kendimizi kaptırmadan daha genel bir açıdan bakacak olursak şunu görmezlikten gelmek, maskeleyerek, kamufle etmek mümkün değildir. AKP çok ciddi bir oy kaybı içine girmiştir. Bir kırılma şeklinde nitelendirmeyi haklı kılacak bir oy kaybı içine girmiştir. Ve bu oy kaybı muhalefete de yansımıştır. Cumhuriyet Halk Partisi %5 ve %7,5 il genel meclisi temelinde, belediye başkanlığı temelinde bir artış sağlamıştır. Benzer artışları diğer partilerde sağlamışlardır. Yani efendim AKP kaybediyor, muhalefete oy gelmiyor. Bunun doğru olmadığı ortaya çıkmıştır. Muhalefet toparlanmakta, muhalefet yükselmekte, muhalefet kabarmaktadır. Böyle bir süreci yaşadığımız görülmüyor. AKP'de tam tersine inişe geçmiş bir noktadadır.

Şimdi tabi bu seçimlerden çıkan tablo gelecek bakımından çok yönlendirici olacaktır, belirleyici olacaktır. Bunu rastlantısal, şuandaki bir olayla ilgili, işte bir politika değişikliğiyle düzeltilebilecek bir durum olarak açıklamak mümkün değildir. Yapısal bir sürecin sonucunda ortaya çıkmış anlamlı bir kırılmayla karşı karşıya olduğumuzu düşünüyorum. Böyle bir tablonun ortaya çıkmış olması Türkiye'de demokrasinin işlerliği bakımından büyük önem taşır. Yani demokrasi böyle tek istikamette gidilen bir süreç değildir. Gelişi vardır, gidişi de olmalıdır. Eğer geliş ve gidişi sağlıklı şekilde işlerse işte o zaman demokrasi anlamlı olur. Türkiye'de şimdi demokratik sürecin bu iki yönüyle de, yani iktidara bir partiyi taşıma ve bu partiyi iktidardan uzaklaştırma yönüyle de işleyebileceğinin belirtileri, işaretleri ortaya çıkmıştır. Bu açıdan bu seçimi ben Türkiye'de bir demokratik kazanım olarak görüyorum. Demokrasimize olan güven daha da artmıştır. Demokrasimizin işlerliğiyle ilgili umutlarımız daha da yükselmiştir. Bunu da çok önemli bir kazanım olarak görüyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu seçim kampanyası sırasında biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak belli bir anlayışla çalışma yaptık. Çok temel iki konu etrafında bir kampanya götürdük. Konulardan bir tanesi ekonomik sorunlar, sıkıntılar. Türkiye'de uzun süreden beri izlenen ekonomi politikasının Türkiye'yi artık büyüyemez bir noktaya getirmiş olması. Küçülme gerçeğinin ortaya çıkmaya başlaması, fabrikaların, işyerlerinin kapanmaya başlaması, işsizliğin çok ciddi bir sorun haline dönüşmüş olması ve yoksullaşmanın, tarımdaki sıkıntıların, esnafın sıkıntılarının çok ciddi bir noktaya gelmiş olması ekonomik sorunlara yönelik bir kampanya götürdük. Tabi bu kampanyayı götürürken sadece şikayet etmeye, sadece muhalefet etmeye, sadece izlenen politikadan kaynaklanan rahatsızlıkları dile getirmeye dayanan, sadece bununla yetinen bir politika uygulamadık. İzlenmesi gereken politikalarla ilgili, yapılan yanlışların nasıl düzeltilebileceğiyle ilgili tespitler yaptık, çalışmalar yaptık. Bu konuda çok değerli bir kadromuz var. Onlarla çok verimli çalışma yapıyoruz ve ekonomik gelişmeyi çok sağlıklı bir şekilde izliyoruz. Bu çalışmalara dayalı olarak da Türkiye'de her noktada, her aşamada alınması gereken önlemlerle ilgili teklifler ortaya koyan bir siyasi parti olarak ortaya çıktık. Hatırlayacaksınız 2008 yılının Eylül ayında Türkiye'nin içine girmekte olduğu kriz dolayısıyla ilk uyarılarımızı ve tekliflerimizi kamuoyuna söyledik. Ve onların ne kadar önemli, ne kadar doğru olduğu sonra yaşanan süreçte ortaya çıktı. Daha sonra kampanya içinde Başbakanla bir tartışma yaşadık. İşte ne önlem biliyorsan söyle dedi. Söylemezsen şöyle olur, böyle biter dedi. Bizde önlemlerimizi ertesi gün söyledik. Onlara şiddetle duygusal reaksiyonlar gösterdi Başbakan. Ama 2 – 3 hafta sonra bizim önlemleri uygulama durumunda kaldı. Ve o önlemlerin ne kadar yerinde olduğu, ne kadar anlamlı olduğu ortaya çıktı. Biz o uygulananların ötesinde Türkiye'de uygulanması gereken önlemlerle ilgili gene çok ciddi teklifler ortaya atıyoruz. Bunları takip ediyoruz. Bunu şunun için söylüyorum. Önümüzdeki dönemde siyaset bu tabloyu yaşadıkten sonra ekonomik sorunların tartışılması

gereken bir noktaya gelip dayanacaktır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim o konuda ciddi, anlamlı, gene iktidarın kulak vermesi gereken, uygulaması gereken sağlam önerilerimiz vardır. O önerileri de önümüzdeki dönem içinde takip edeceğiz. Yani bir bu ekonomik sorunlar ve sıkıntılar etrafında kampanyayı şekillendirdik. İki; yolsuzluklar etrafında şekillendirdik. Yolsuzluklarında fevkalade önemli olduğuna inanıyoruz. Türkiye yolsuzluklar konusunda ciddi adımlar atmak zorundadır. Dünya çapında Türkiye artık yolsuzluklarla anılan bir ülke haline dönüşmeye başlamıştır. Çok çarpıcı olaylar yaşanmıştır. Bu olaylarla ilgili maalesef gereken yapılmamıştır. Bunu seçmene şikayet ettik. Bu şikayetlerimiz büyük ilgi görüyor. Seçmen, vatandaş bizim, Cumhuriyet Halk Partisinin bu değerlendirmelerine kulak verdi, hak verdi. Belki herkes oyunu bize vermedi. Ama bugün ortaya çıkan tablo AKP'nin bir kırılma içine girmesi ve muhalefette bir toparlanma, bir yükseliş sürecinin başlaması inanıyorum Cumhuriyet Halk Partisinin uzun süreden beri götürdüğü bu kararlı, tutarlı, etkili siyasi çalışmanın ciddi ölçüde etkisiyle ortaya çıkmıştır. Bunun farkındayız. Yani bu doğru bir kampanya oldu. Bu anlayışla çalışmalarımızı yaptık.

Şimdi değerli arkadaşlarım, bu geldiğimiz noktada iktidara düşen görevler var, muhalefete düşen görevler var. İktidar bir defa artık gidici olduğu gerçeğini içine sindirerek siyaset yapmayı denemelidir. Artık gitmeyi öngörerek siyaset yapmalıdır. Yani söyleyeceği her sözün, atacağı her adımın, uygulayacağı her politikanın bir süre sonra kendisi orada uzaklaştıktan sonra nasıl bir anlam taşıyacağına hesabını yapmalıdır. Bu onun içinde yararlı olacaktır. Onu da hatalardan koruyacaktır. Türkiye'yi de rahatlatacaktır. Yani Türkiye'de yaşanan öylesine gerilim alanları var ki, bu alanları böyle bir gidicilik duygusunu içine sindirmiş bir iktidarın Türkiye'ye yaşatması düşünülemez. O nedenle bu duygunun iktidarın gönlüne, aklına yerleşmesi gerektiğine inanıyorum. Ve bunu doğal karşılamalıdır. Gidişi içine sindirmelidir. Ve bunu saygıyla, hoşgörüle karşılayabilecek konumda olmaya özen göstermelidir. Siyaseti gerilimden çıkarmalıdır.

İkincisi; iktidarın elinde hala büyük imkan var. Tek başına iktidardır. Seçimlere kadar önemli bir süre var. Bu süreyi artık hiçbir küçük hesap yapmadan o hesapların işlemediği görülmüştür. Dayatmaların, zorlamaların, hukuk dışı kaçamakların yakışmadığı, doğru olmadığı ortaya çıkmıştır. O nedenle iktidarın önümüzdeki süreyi ve dönemi Türkiye için yararlı, ekonomimiz için yararlı, ekonominin temel sorunlarının çözülmesi için gerekli, Türkiye'nin AB ile ilişkilerinin sağlıklı bir zemine oturtulması için gerekli. Türkiye'de gerçekten tarafsız bir bağımsız yargı kurumunun ortaya çıkması için gerekli adımları atmaya hazır olmalıdır. Yani siyasetin kontrolüne yargıyı alalım, medyayı dağıtalım, korkutalım, parçalayalım, sindirelim ve ekonomiyi başka hedefler, amaçlar için değerlendirelim dönemi bitmiştir. Türkiye biran önce ekonomisini kayıt altına almalıdır. Türkiye biran önce kalkınmasını, ekonominin çarklarının dönmesini mümkün kılacak yeni ekonomik reformları birbiri ardından atmalıdır. Ki bunların başında hiç kuşku yok istihdam üzerindeki aşırı vergi yükünün azaltılması geliyor. Biran önce Türkiye bunu dikkate almalıdır. Ve yaşanan krizin Türkiye'de kobileri, küçük orta boy işletmelerimizi ortadan kaldırmaması için gerekli ciddi önlemler biran önce alınmalıdır. Ciddi bir sanayileşme politikasını iktidar düşünmeye başlamalıdır ve tarımın içinde bulunduğu sıkıntıyı, işsizlik konusunu ve Türkiye'de işinden ayrıldığı için borçlarını ödeyemez hale düşmüş olan vatandaşların konumunu dikkate alan düzenlemeleri biran önce yapmalıdır. Bu doğrultuda atacağı adımlarda biz iktidara yardımcı oluruz. Türkiye'nin sorunlarının çözülmesi için her türlü katkıyı, desteği sergileriz. İşbirliğini de yaparız. Önemli olan Türkiye'dir, Türkiye'ye sahip çıkmaktır. Hükümet elindeki 2011 seçimlerine kadar var olan 2 yıllık süreyi ve parlamentodaki siyasi üstünlüğünü ülke yararına artık kullanma kararını almalıdır. Böyle bir kararın alınması halinde hem Türkiye rahatlar, siyasi gerilim düşer ve somut, ciddi adımlar atmak imkanını da hep birlikte buluruz.

Değerli arkadaşlarım, bu tablo hiç kuşkusuz muhalefet partilerine ve özellikle Cumhuriyet Halk Partisine de sorumluluklar üstlüyor. Cumhuriyet Halk Partisinin artık yeni sorumluluklara, yeni görevlere kendisini hazırlaması gerektiği mesajını biz bu seçimden çıkarıyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi artık bu başlayan yeni süreç içinde çok daha büyük

sorumluluklara, çok daha büyük görevlere kendisini biran önce hazırlamalıdır. Bu konuda daima belli bir hazırlık içinde bulunduk. Bu hazırlığımızı toplumumuza da tam belki yansıtmak imkanını bulamadık. Çünkü toplumumuz henüz bu konunun gerçekten gündeme geldiğini, böyle bir ihtiyacın, bir iktidar değişikliğinin önümüzdeki yıllarda mümkün olabileceğini düşünme noktasına gelmemiştir. O nedenle dikkati buraya yönelmemiştir. Ama şimdi öyle zannediyorum ki Türkiye’de Cumhuriyet Halk Partisine yeni bir bekleyişle bakacaktır, yeni bir ilgiyle bakacaktır. Yeni taleplerle bakacaktır. Böyle olması çok doğaldır, çok yerindedir, çok güzeldir. Bizde bunu bekliyoruz. Böyle bir ilgiye cevap vermek için bizde hem var olan hazırlıklarımızı, hem yeni hazırlıklarımızı, yeni sorumluluklarımızın gereklerini yerine getireceğiz ve toplumumuza bu konulardaki anlayışımızı aktarma, yansıtmaya çabasını sergileyeceğiz.

Ayrıca bu seçimlerin ortaya koyduğu bir tablo; bizim örgütsel zafiyetlerimizin, belli yörelerde kabul edilemez bir oy tablosuyla karşı karşıya bulunduğumuz gerçeğinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Şimdi onun üzerinde ciddi bir çalışma yapacağız. Yani yurdun belli yerlerinde Cumhuriyet Halk Partisi niçin hakkı olan, alması gereken desteği başka yerlerde almış olduğu, haklı olarak almış olduğu desteği bazı yerlerde niçin alamıyor, bunun altında ne yatıyor? Örgütsel zafiyetimiz mi, partimizin düşüncesinin tam yansıtılmaması, bir iletişim kurulamaması mı? Ya da ilişkinin yeterince yoğun bir şekilde süreç içinde geliştirilememiş olması mı? Bütün bunları inceleyeceğiz. Şimdi az oy aldığımız yerlerin listesini çıkarıyoruz. Oralara bu açılardan bakacağız ve oralara yönelik, oralara odaklanmış projeler uygulayacağız. Yani falan seçim çevresinde niye bu oy oranı var bunu artırmak zorundayız. Hiçbir mazeret kabul edilebilir değildir. Bu konuda yapmamız gereken nedir yapmalıyız. Bize düşen ne onu yapalım. Bu anlayış içinde bakacağız ve örgütsel zafiyetlerimizi, iletişim konusundaki eksikliklerimizi telafi etmeye, geliştirmeye, ilerletmeye gayret edeceğiz.

Ayrıca Türkiye’nin bu önümüzdeki güç döneminde Türkiye’nin olanaklarını en verimli şekilde kullanacak. Türkiye’yi yeniden yapılandıracak ve Türkiye’nin içindeki birikimi hızlı bir ekonomik kalkınmaya ve yeni bir sosyal yapılanmaya yönlendirecek hazırlık çalışmalarımızı bu dönemde hızlandırarak sürdüreceğiz. Böyle bir sorumluluğun altına girdiğimizi bu seçim sonuçları dolayısıyla tespit ediyoruz. Bunun gereğini de yapacağız.

Bu çerçevede bildiğiniz gibi bir süre önce biz bir tüzük değişikliğini kurultayımızda kararlaştırmıştık. O tüzük değişikliğini önümüzdeki günlerde arkadaşlarımızla konuşup birlikte kararlaştırarak ne zaman, nasıl hayata geçireceğimizi kararlaştıracacağız. Ve öyle düşünüyorum ki genel seçimlere gitmeden çok önce Cumhuriyet Halk Partisi kendisini de yeniden yapılandırma, yönetim biçimini de yapılandırma, genel merkez yapılanmasıyla ilgili tüzükte öngörülen yeni olanakları değerlendirme girişimini de yaşama geçirecektir. Böylece Cumhuriyet Halk Partisini biz yeni sorumluluklara hazırlama doğrultusunda üzerimize düşen görevi de yapacağız.

Bu seçim tabii olumlu, olumsuz yönleriyle hepimiz için çok değerli bir deneyim oldu. Bu seçimden sonra Cumhuriyet Halk Partisinin ben daha zenginleştiğini düşünüyorum. Yani sadece oyumuzun artışı bakımından değil, deneyimimizin de artışı bakımından. Pek çok arkadaşımızın belediye başkan adayı olarak, örgüt yöneticisi olarak, il genel merkez yöneticileri olarak yaptıkları çalışmalarla çok önemli birikimler elde ettiklerini ve Cumhuriyet Halk Partisinin hem bu bilgi birikimiyle, deneyim birikimiyle, kadro zenginleşmesiyle, kadrosunun halkla iletişim kurma, toplumla iletişim kurma konusundaki somut çalışmalarıyla kendimizi önemli bir deneyim kazanmış bir siyasi parti olarak hissediyoruz. Daha zenginleştiğimizi düşünüyoruz, daha güçlendiğimizi düşünüyoruz. Kendi içimizdeki güzelliklerin bir kısmını toplumumuza yansıtılabildiğimizi düşünüyorum. Toplumumuza aktarabildiğimiz daha büyük zenginliklerimizin olduğundan benim hiç kuşku yok. Bunları da değişik fırsatlarda, değişik vesilelerle toplumumuza yansıtacağız. Ama bu seçimler Cumhuriyet Halk Partisinin potansiyelinin, kadro zenginliğinin kamuoyumuza bir ölçüde

yansıması açısından bir fırsat olmuştur, bir olanak olmuştur. Bu açıdan da ben çok yararlı bir durumun ortaya çıktığı kanısındayım.

Yer yer bazı seçimlerde çok az farklarla, çok ciddi kayıplar yaşadık. Ama her seçimde böyle manzaralar vardır. Yani birkaç yüz oyla çok önemli il belediye başkanlıklarını kaybettiğimizi biliyorum. Bunları da inceleyeceğiz. Sadece az oy aldığımız yerleri değil, az farkla kaybettiğimiz yerleri de. Niye oralarda kaybettik, ne yapmamız lazım bunları da geliştireceğiz.

Cumhuriyet Halk Partisinin bu yükselen bir siyasi parti haline gelişi hiç kuşku yok belediye başkan adaylarımızın, il örgütlerimizin, genel merkez örgütlerimizin yoğun, etkili ve çok gayretli çalışmalarıyla ortaya çıkmıştır. Bu nedenle ben bu seçim kampanyasında büyük gayret göstermiş olan bütün adaylarımıza, onları destekleyen örgüt mensuplarımıza, genel merkezde gece gündüz orada, burada koşan değerli arkadaşlarıma yürekten teşekkür ediyorum. Böyle bir hızlı, verimli çalışma deneyimi yaptık. Çeşitli yöntemlerin ne sonuçlar verdiğini gördük. Onları da kendi aramızda irdeleyip ayrıca tartışacağız.

Gene bu seçimlerde şunu da hep birlikte tespit ettik. Cumhuriyet Halk Partisi uzun bir süreden beri toplumu giderek kavrayacak, kucaklayacak bir siyasi parti konumuna dönüşmektedir. Bu gerçek ortaya çıkmaya başlamıştır. Yani Cumhuriyet Halk Partisi içinde yaşanan tartışmalar, Cumhuriyet Halk Partisiyle ilgili olarak yaşanan tartışmalar, Cumhuriyet Halk Partisine yönelik değerlendirmeler, eleştiriler, bütün bunlar Cumhuriyet Halk Partisinin ne yaptığını bilen, güvenilir bir ciddi siyasi parti olarak kendisini toplumun bütün kesimleriyle ilişkisinde yeni bir noktaya, yeni bir konuma taşımış olduğunu bize göstermektedir. Cumhuriyet Halk Partisi toplumun her kesiminin kucaklayacağı, sahip çıkabileceği bir parti haline dönüşmüştür. Bu seçimler, bu seçimlerde sağlanan yer yer gerçekten çok yüksek başarılar aslında Cumhuriyet Halk Partisinin bu çekim potansiyelinin sezilmeye başlaması, anlaşılmaya başlamasıyla ilgilidir. Gerçekten İstanbul'da zaten başarılı olduğumuz yerlerde, İstanbul'un belli ilçelerinde, İzmir'de, mesela Antalya'da ortaya çıkan oy artışları Cumhuriyet Halk Partisinin geniş toplum kesimleriyle ciddi bir buluşmaya el verişli bir konumda olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Gerçekten Cumhuriyet Halk Partisine bugün oy veren insanların toplumun her kesiminden insanlar olmaya başladığı bir kez daha açıkça görülmeye başlanmıştır. Ama problemimiz olan yerler olduğunu biliyoruz. O problemin nereden kaynaklandığına bakacağız. O doğrultuda da üzerimize düşenleri elbette yapacağız. Ama Cumhuriyet Halk Partisinin Türkiye'nin gelişen, değişen, ilerleyen süreçleriyle el ele, onlarla uyumlu, onlarla beraber bir siyasi konumuna gelmekte olduğunu bize göstermiştir. Yani Cumhuriyet Halk Partisinin bugün bulunduğu toplum kesimlerinin yerini yarın bugün buluşmamış olan toplum kesimleri de alacaktır. Türkiye'deki büyük toplumsal ve sosyolojik değişim süreçleri, yani kentleşme, yani eğitimin yaygınlaşması, yani iş ve meslek sahibi olma, ayakları üzerinde durma şansının elde edilmeye başlanması Cumhuriyet Halk Partisiyle daha geniş kitlelerin kucaklaşmasına buluşmasına fırsat vermektedir. Cumhuriyet Halk Partisi böylece Türkiye'nin geleceğine değişen, yenileşen, ilerleyen süreçleriyle el ele kaynaşmış bir siyasi parti yapılanması içine girmiş olduğunu da bu seçim kampanyasında sergilemiştir. Bunlar gelecek için bize umut ve cesaret veren gözlemler. Ama dediğim gibi bize ağır sorumluluk üstleyen tespitlerimizde var. Onlarında gereğini yerine getireceğiz. Önümüzdeki dönem artık Türkiye'de umudun yükseleceği, alternatifin gelişeceği, Türkiye'de demokrasinin yeni siyasi iktidarlar oluşturabileceği gerçeğinin yaşanarak ortaya çıkacağı bir dönemi beraberinde getirmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi bugüne kadar muhalefetin öncüsü partiydi. Ülke gerçeklerini anlattı, ülkeye yönelik tehlikeleri, tehditleri, olumsuzlukları, yanlışlıkları, yolsuzlukları topluma yansıttı, toplumun bilincine yansıttı. Bu çalışmasının etkili olduğu yavaş yavaş ortaya çıkmaya başlamıştır. Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi bu yeni değişim sürecinin öncüsü olarak da kendisini o sorumluluğa hazırlama kararındadır. Bunu elbirliğiyle toplumumuzun, halkımızın, örgütümüzün, aydınlarımızın, insanlarımızın, halkımızın desteğiyle birlikte götürme kararı içindeyiz. Hepinize çok teşekkür ediyorum.

Soru: .....

Deniz BAYKAL- Yani bu seçimlerle ilgili değerlendirmem ortada. Demokrasinin var olan iktidarı değiştirme anlamında da işlemeye başladığının işaretlerini görüyorum. Bunu ifade etmiştim. .... yönelik çeşitli tehditlerin altından hep kalkarak geldik. Yani çok uzun bir tarihi süreç içinde Türkiye demokrasiyi tehdit eden bir takım girişimlerle mücadele ederek bu noktaya geldi. Bazen demokrasiyi tehdit eden girişimler başarılı oldu. Demokrasiyi askıya aldı. Uzun geçiş dönemleri yaşadık. Toplum büyük sancılar, büyük acılar yaşadı. Bazen bu konudaki hazırlıklar somut bir sonuç vermedi ama değişik biçimlerde kendisini siyasi süreci etkileyecek şekilde hissettirdi. Bütün bunları yaşadık, bunları biliyoruz. Ama artık bu konuların bir tehdit konusu olmaktan ben çıktığını düşünüyorum. Çıkması gerektiğine inanıyorum. Artık Türkiye böyle kimsenin dışarıdan yön verebileceği bir ülke konumunda değildir. Kimse böyle Türkiye'yi kendi kafasına göre şekillendirme hakkına da sahip değildir, şansına da sahip değildir. Demokrasi işleyecektir, işlemelidir. Bu bakımdan demokrasiye yönelik eski, kaba tehdit döneminin ortadan kalktığını düşünüyorum. Ama bu Türkiye'de demokrasimize yönelik tehlikelerin, tehditlerin tümünün ortadan kalktığı anlamına gelmiyor. Şimdi iktidardan kaynaklanan demokrasiye yönelik tehdit tablolarıyla karşılaşıyoruz. Geçmişte de zaman zaman böyle şeyler olmuştu. Ve onlar daha sonra kırılmalara götürmüştü, rejim kırılmalarına götürmüştü. Şimdi böyle bir rejim kırılma tehlikesinin olmaması iktidarlara demokrasiye yönelik her türlü tehdidi ika etme, uygulama şansına kavuşturamaz. Kavuşturmamalı. Ama böyle bir tablonun bulunduğu da çok açıktır. En kaba demokrasiyle bağdaştırılması imkanı olmayan müdahaleler serbestçe yapılabilmektedir. Medyaya karşı yapılmaktadır, demokratik süreci çarpıtacak bir takım girişimler yürütülmektedir. Bunları biliyoruz. Yani yargı kurumları ırgalamamaktadır iktidarı. Bunlara son vermek lazımdır. Bunlara bir an önce son vermek mecburiyeti vardır. O da olursa elbette demokrasi sağlıklı şekilde işler. Yani demokrasiye iktidarın ayak uydurması lazımdır. Yani fiili güç merkezlerinin demokrasiye saygı göstermesi elbette zorunlu. O konuyu güvence altına aldık diye düşünüyorum. Ama şimdi artık daha ince bir tehdidi, demokrasiyi içinden çürütmeye yönelik bir tehdidi ortadan kaldırmak lazımdır. Buna ihtiyaç var. Bu önemli bir konudur. Ama şimdi memnuniyet verici olan halkın, toplumun iktidardan kaynaklanan dayatmalar ne kadar ağır olursa olsun demokratik tepkisini ortaya koymanın yolunu bulmakta olduğunu bize gösteriyor. O 8 puanlık inme, o kırılma bunun için çok önemlidir. Ve fevkalade önemlidir. Ve bunun artık durdurulması mümkün değildir. Önümüzdeki seçim çok canlı, renkli, hareketli, önemli dönüşümlerin yaşanacağı bir seçim olacaktır. Bu görülmüştür. Bir teyit seçimi, bir tespit seçimi olmayacaktır. Bir değişim seçimi olacaktır önümüzdeki seçim. Şimdi buraya doğru gitmekte olduğumuzu görüyoruz. Elbette herkes işini yapacaktır. Bir hukuk devletinde herkesin işi vardır, görevi vardır, yetkisi vardır, sınırı vardır. Herkes o sınırı, yetkisi, görevi içinde işini yapacaktır. Herkes kendi işini yapacaktır. Siyasetçide sınırlarını bilecektir. Siyaset dışı güç odakları da sınırlarını bilecektir. Siyasetçi anayasaya saygı gösterecektir, kenarından dönmeyecektir, içini boşaltmaya çalışmayacaktır, iptal etmeye kalkmayacaktır. Siyaset dışı kurumlarda hukuka ve siyasete saygı göstereceklerdir. Bu gerçekler umut ediyorum artık ortaya çıkmıştır.

İkinci bölümü sorunun Obama'nın ziyaretiyle ilgili olarak. Evet Obama'nın bizlerle de görüşmek istediğini öğrendim. Sanıyorum bu ziyaret sırasında mecliste konuşmadan önce bir tanışma fırsatını özel olarak oluşturacaklar. Kısa bir görüşme, selamlaşma ve tanışma sözkonusu olabilecek.

Soru: Obama .....

Deniz BAYKAL- Hayır, hayır, herhalde. Yani o sanmıyorum. Yani öyle düşünmüş olacaklarına ihtimal vermiyorum. Neyse onu yani bizim bekleyişimiz, düşüncemiz orada bireysel buluşmadır.

Soru: CHP genel seçimlerde ..... seçim sonuçlarını aldıktan sonra Cumhuriyet Halk Partisinin yine .....

Deniz BAYKAL- Yani bu açılım sözünün çok doğru olmadığını ben hep söylüyorum. Hiç bizde bunu kullanmıyoruz. Ama yaşanan tartışmalar Cumhuriyet Halk Partisiyle ilgili bazı tespitlerin yapılmasına fırsat vermiştir. Yani Cumhuriyet Halk Partisinin din ve inançlar konusundaki tutumunun ortaya çıkması sağlanmıştır. Yani herkesin dinine, inancına ve uygun gördüğü şekilde yaşama hakkına, kılığına, kıyafetine saygı gösteren bir siyasi parti olduğumuz bu konularda saplantısı olmayan, bu konularda inadı baskıcı bir yaklaşımı olmayan bir parti durumunda bulunduğumuz ortaya çıkmıştır olayın bir boyutuyla. Başka boyutuyla da diğer konularda da Cumhuriyet Halk Partisinin gerek Kürt sorunuyla ilgili, gerek diğer konularla ilgili bakışı, yaklaşımı her an belli bir şekilde ortaya çıkıyor. Cumhuriyet Halk Partisi sürekli böyle gelişen, yükselen bir siyasi parti durumundadır. Yani çok istikrarlı bir şekilde Cumhuriyet Halk Partisinin düzenli bir şekilde sindire sindire, hazmede hazmede yükselmekte ve gelmekte olduğunu görüyoruz.

Bakın bu yerel seçimler vesilesiyle arkadaşlarım biraz önce dikkatime sundular. Mesela 4 yerel seçim sonucuna dikkatinizi çekeyim. 1994, yani kuruluşumuzdan hemen sonra içine girdiğimiz ilk yerel seçim. 4,5 oy almışız. %4,5 oyla 1992 kurulmuşuz, 94'te ilk yerel seçimde 4,5 oy almışız. 99 yerel seçiminde 11.1 oy almışız. 94'te 4.6, 99'da 5 yıl sonra 11.1, 2004'te 18.2 ve 2009'da 23.2. Düzenli, istikrarlı bir yükselişi gerçekleştiren bir siyasi parti konumundayız. Yani bizim bu çizgide bir kırıklığı gerektiren bir durum yaşamamız söz konusu değil. Çizgimizde, ideolojimizde, ilkelerimizde hangi noktada olduğumuz belli. Türkiye'nin sorunları, sıkıntıları bazen bir konunun öne çıkmasına neden olur. O zaman biz kendi ilkelerimiz çerçevesinde gerekeni yaparız. Bazen bir başka konu gündeme gelir. Şimdi mesela bu yerel seçime giderken Türkiye'nin ekonomik sorunları, işsizlik, fabrikaların kapanması, tarımdaki ve esnafın bunalımı ön plana çıktı. Ona dayalı olarak CHP sosyal demokrat bir parti olarak ilkeleri çerçevesi içinde gerekeni yaptı. Birde yolsuzluk ön plana çıktı. Deniz feneri yaşanıyor. Yığınla her yerden yolsuzluk akıyor. Yolsuzluklar karşısında iktidar verdiği sözleri tutmuyor, dokunulmazlıkları kaldırmıyor, himaye ediyor, gereken yapılmıyor. Yani böyle bir ortamda Cumhuriyet Halk Partisi elbette yolsuzluklarla mücadeleye öncelik verecek. Bunu yaptık. Ama bu bizim insan haklarına saygımız, demokrasiye inancımız, insanların hem düşünce özgürlüğüne, hem inanç özgürlüğüne, hem kılık kıyafet ve yaşam tarzıyla ilgili demokratik tercihlerine saygı anlayışımıza dayalı olarak götürdüğümüz bir politika. İnsanların etnik kimliği konusundaki anlayışımızı söylüyoruz. Herkesin etnik kimliği onun şerefidir diyoruz. Ve bir devlet içinde hepimiz kendi kimliklerimizle uyumlu bir biçimde birlikte yaşama imkanına sahip olmalıyız diyoruz. Yani bu konularda bir şey yok. Bir kırılma, bir vazgeçme yok. Aynı noktalardayız. Yani daha önce ne söylediysek daha bu 92'de partiyi kurduktan sonra yola çıktığımızda ne söylediysek aynı götürüyoruz. Yani Yunus Emre, Hacıbektaş-i Veli, Mevlana çizgisi, Anadolu solu çizgisi. Onun üzerine yeni sol anlayışı diye koyduğumuz yorumlar hepsi birbiriyle bütünleşmiş, kaynaşmış açılımlar ve bugün şimdi içine girdiğimiz yeni yaklaşımlar halkımızın, insanımızın yaşamına, kültürüne, geleneğine saygı gösteren anlayışlar hepsi aynı doğrultudadır.

Soru: Diyelim ki bu seçimlerde Sayın Başbakanı en çok şaşırtan olay Antalya. Antalya'da AKP'nin kaybetmesi Sayın Başbakanın şaşkınlığını, 28 defa ....., altyapı yatırımları yaptık çok şaşırdım diyerek ifade ediyor. Acaba bundan sonra Başbakanın Antalya'ya yönelik bir daha gitmeyeceği anlamını çıkarabilir miyiz?

İkincisi de yurdun bazı bölgelerinde aldığınız oyların oranında bir oyun var mı? Masaya yatıracağız dediniz, inceleyeceğiz dedi. Örneğin Doğu, Güneydoğuyla ilgili özel bir çalışma yapacak mısınız parti olarak?

Deniz BAYKAL- Sayın Başbakanın bu seçimde yer yer ciddi hayal kırıklıklarına sürüklendiği anlaşılıyor. Ve bunların herhalde başında da Antalya geliyor. Ben bunu doğal karşılıyorum. Öyle anlaşılıyor ki Başbakan Antalya'yı öyle tahlil etmiş. Öyle bir kafasında Antalya anlayışı var. Ama demokrasi bu, halkın tercihi bu. Herkes buna saygı gösterecek. Eminim Başbakanda saygı gösterecek. Bu saygı nasıl ortaya çıkacak? Önümüzdeki dönemde en az

28 kere Başbakanı Antalya'ya bekliyoruz. Yani belediye kimin elinde olursa olsun Başbakanlar halka, millete ve belediyelere eşit davranırlar. Antalya'ya yönelik ilgisini ben büyük sevinçle karşılıyorum Sayın Başbakanım ve kendisini Antalya'ya bekliyoruz. Yani aynı sıklıkla bekliyoruz, daha sık bekliyoruz. Daha sık gelsin. Bugüne kadar yaptığı hizmetler için teşekkür ederiz. Bundan sonra o hizmetleri daha da arttırsın. O hizmetlerin bir defa kesintisiz devam etmesini bekliyoruz. Artarak sürmesini bekliyoruz. Bu konularda her türlü işbirliğini belediye başkanımızda, bizde, hepimizde sevinçle birlikte yapacağız. Yani siyaset sadece oy almak için yapılmaz. Hani diyoruz ya demokrasi hizmet işidir. E hizmetse hizmeti alacak olanın siyasi tercihi önemli olmayacak. Antalya'nın hizmete ihtiyacı var. Antalya Türkiye'nin dünyadaki vitrini. Antalya'ya yapılan hizmetin Türkiye'ye katkısı çok yüksek. Verimli yani oraya hizmet götürmek. Bu hizmetlerin devamını bekliyoruz.

Evet, masaya yatıracağız, her şeyi dikkatlice inleyeceğiz. Sadece Güneydoğu, Doğu değil her yere bakacağız. Yani İç Anadolu'da da bizi üzen, şaşkırtan tablolar var. başka yerlerde de var. Yani bu niye böyle canım. Olmaması lazım. Biz Türkiye'nin partisiyiz. Her yere hizmet vereceğiz. Yani İzmir halkı bize bu kadar destek olacak, ama o desteği İç Anadolu'da, Güneydoğu Anadolu'da almayacağız. Bu yanlıştır. Bunu düzeltmek için yapmamız gereken bir şey varsa onu elbette yapmaya hazırız.

Soru: CHP artık bu süreçte çok daha büyük görevlere hazırlanmalıdır dediniz. Sizi bu düşünceye sevk eden o %4'lük artış, %23'e gelen oy potansiyelimi? Belediye seçimleri ..... gelen oy potansiyelimi? Yani bu ..... görmek sizi bu düşünceye sevk etti. Yada iktidar partisindeki oylarındaki kırılmamı birinci sorum.

İkinci soruda; Başbakan bazı illerdeki sonuçları anormal karşıladı. Sizde anormal karşılanan sonuçlar var mı?

Deniz BAYKAL- Yani birinci noktayla ilgili olarak; bizim herkesin şunu bir defa çok iyi bilmesini istiyorum. İkinciye öncelikle gireyim. Seçim sonuçları bakımından halkın tercihinin yönelik bir şaşırma içinde olduğumu söyleyemem. Ama burada düzeltilmesi gereken bir sorun olduğunu görüyorum. Yani daha öncede öyleydi. İlk kez ortaya çıkan bir tablo değil. Bir süreden beri böyleydi bu. Bunu biliyoruz da bunun artık bir kalıcı bir özellik haline gelmesine son verme durumundayız. Bu sorumluluğu hissediyorum. Niye? Cumhuriyet Halk Partisinin çünkü önem kazanmakta olduğunu, sorumluluk üstlenmekte olduğunu görüyorum. Ve bunun gereği olarak bu konuyu da düzeltmek durumundayız. Düzeltmek için üzerimize düşeni öncelikle biz yapmak durumundayız.

Peki Cumhuriyet Halk Partisinin yeni yükselen görev ve sorumluluk anlayışı nereden kaynaklanıyor? Sadece bizim oyumuzdaki artıştan mı, yoksa AKP'nin oylarındaki azalmadan mı diye soruyorsun. İkisi birden, ikisi de birlikte. İkisi birbirinden bağımsız değil. Yani biz bir muhalefet partisi olarak görev yaptık, bir iddiamız vardı. Bu böyle gitmez, böyle olmamalıdır diyorduk. Bunun topluma yansımaları lazımdır. Bu 2007'de yansımada. Yeterince yansımada. Tam tersine bir tablo ortaya çıktı. Bu tabi bir garip bir manzara. Yani Türkiye'de yolsuzluk var seçmen aldırıyor gibi bir manzara. Türkiye'de yanlış ekonomi politikası izleniyor. Biz açıkça görüyoruz ve söylüyoruz. Bu ekonomi böyle gitmez, bu cari açık böyle gitmez. Bu dış ticaret açığı böyle gitmez. Bu borçlanma böyle sürmez. Aman izin vermeyin, tedbir alın, bir yeni model var. Bakın biz doğrusunu biliyoruz, bunu yapalım diyoruz. Bunu tam anlatamıyor idik. Ama şimdi insanların bunu anlaması için öyle anlaşılıyor ki sadece soyut ifadelerin yetmediği ve gerçeklerinde yaşanarak belki ortaya çıkması zorunluluğu varmış. Şimdi onlar ortaya çıkmaya başladı. Bunun üzerine hem bizim oylarımız anlamlı şekilde 7,5 puan. Yani Türkiye'nin %70 – 75'inde değerli arkadaşlarımız. Belediye sınırları kapsamı içinde olan kesimde 7,5 puan 5 yılda bir sıçrama gerçekleştirmişiz. İl genel meclisi temelinde 5 puanlık bir sıçrama gerçekleştirmişiz. İktidarda 8 puanlık bir önceki seçime göre bir gerileme içine girmiş. Bu önemli bir şey. Yani bu Cumhuriyet Halk Partisinin artık yeni sorumluluklara

kendisini hazırlaması gerektiğini ortaya koyuyor. Onu görüyoruz. Bize bunun yüklediği sorumlulukları görebildiğim kadarıyla paylaşmaya çalışıyorum.

Soru: Türkiye’de örgütsel olarak ..... Türkiye’nin siyasi geleceği açısından nasıl .....

Deniz BAYKAL- Yani bu üstünde çok ciddiyle durulması gereken bir gözlem. Katılıyorum bende. Yani insanlar artık Türkiye’de değerleri, yaşam biçimleri ve kendi yöresel kimlikleri etrafında siyaset yapar hale daha çok geliyorlar. Daima belli bir ölçüde vardır da. Şimdi her zamankinden belki daha da çok o istikamette bir gelişme var. Bakın bir yorumumda şu; onu da sizlerle paylaşayım. Bu seçimde özellikle Cumhuriyet Halk Partisinin çabalarıyla, uzun süredir götürdüğü çabalarla AKP’nin artık bir oy kaybı noktasına geldiği bütün ülkede görülmeye başlanmıştır. Şimdi bu çok temel bir nokta. Yani bizim öncülüğünü yaptığımız mücadele sonucunda AKP’nin artık bir gerileme, bir oy kaybı süreci içine girdiği netlik kazanmıştır. Ama bu süreç içine giren insanlarımız kendi içinde buldukları özel ortamlara, özel alt kültür kimliklerine, özel ilkelerine, yaşam biçimlerine göre bu gerçeğe yönelik tavır ortaya koymaya başlamışlardır. Aynı gerçektir. Bütün Türkiye’de aynı gerçek var Edirne’den Hakkari’ye kadar. Her yerde aynı gerçek. Ama buna karşı reaksiyonu vatandaşın kendi biçimiyle ortaya çıkıyor. Yani ne oluyor? Güneydoğuda mesela DTP’nin kazancı şeklinde ortaya çıkıyor. AKP eğer yükseliş trendi içinde olsaydı. Bakınız; AKP yükseliş trendi içinde olsaydı 2002 – 2007 arasında yaşadığımız süreçte olsaydı acaba Güneydoğudaki bu manzara ortaya çıkar mıydı? Yani bunu sadece bir alt kimlik kavgası olarak anlaşılması doğru değildir. O elbette bir kimlik altyapısı var, bir kimlik gerçeği varda üzerinde bir siyasi realite var. Nedir o siyasi realite? AKP’yle bu iş olmuyor tespiti. O tespit yapılmaya başlandı. Nerede yapılıyor? Diyarbakır’da da yapılıyor. Van’da da yapılıyor, Hakkari’de de yapılıyor. Ve oradaki reaksiyon ne oluyor? CHP bunu anlatmaya çalışıyordu. CHP’ye mi geliyor? Hayır. Orada kendine göre başka konular, sorunlar var, kimlik çatışmaları var. DTP’ye geliyor. 2007 koşulları olsaydı Şanlıurfa’da bu seçim sonucu ortaya çıkar mıydı? Yani Şanlıurfa’da yaşayan seçmeninde AKP’ye yönelik bir yeni sırt çevirmesi var. Bu sırt çevirmesi orada bağımsız olarak giren Saadetli bir belediye başkanının başarı kazanması şeklinde ortaya çıkıyor. Oraya da bu yansıyor. Saadetin oyları da kendine göre %1’den, %2’ye, %2,5’a, 3’e çıkıyor bir yerlerde. Katlanıyor, bir artış oluyor. Niye? Gerçek bu. O gerçek bazılarında Saadete sahip çıkma şeklinde yansıyor. Bazısına DTP’ye sahip çıkma şeklinde yansıyor. Bazısına MHP’ye sahip çıkma şeklinde yansıyor. Gerçek aynı gerçek. AKP’yle ilgili. Yani AKP’ye karşı herkes kendi yönteminde, kendi meşrebince tepkisini gösteriyor. Bu tepkinin ortaya çıkması konusunda da öncülüğü Cumhuriyet Halk Partisinin yaptığı bir gerçektir. Yani AKP’nin böyle bir noktaya gelmesi gerektiğini, bunun zorunlu olduğunu, ülkenin şartlarının ve ihtiyacının, çıkarlarının bunu gerektirdiğini Cumhuriyet Halk Partisi çok büyük bir kararlılıkla, istikrarlı bir şekilde, tutarlı olarak anlatmakta idi. Şimdi bunun yavaş yavaş anlaşılması, ortaya çıkması ve her toplum kesiminin buna göre bir reaksiyon göstermesi manzarasıyla karşı karşıyayız diye düşünüyorum.

Soru: Efendim Ankara seçiminin ..... İl genel meclisi oyunuz son seçimde DTP ile ..... bugün DSP’de bir .....

Deniz BAYKAL- Yani bunları konuşmak için çok erken. Daha önümüzde uzunca bir süreç var. Ben bu aşamada yapılacak gözlemleri söylüyorum. Umarım Türkiye önümüzdeki 1,5 – 2 yılı ne kadar zaman varsa seçime kadar yeni siyasetini, yeni yönetimini, yeni iktidarını şekillendirecek biçimde değerlendirir. Buna hepimiz katkı vermeye yardımcı olmaya çalışıyoruz.

Soru: Efendim İstanbul’da büyük bir oy oranını elde eden Kemal Kılıçdaroğlu’nun CHP Genel Başkanlığına getirilebileceği söyleniyor. Nasıl değerlendiriyorsunuz?

Deniz BAYKAL- Niye olmasın, elbette. Yani bunun kararını partililerimiz uygun görürlerse elbette verirler. Böyle bir konumuz, böyle bir sorunumuz yok.

Soru: Efendim inişinden bahsettiniz AKP'nin. Yani üst düzey yönetimde bir değişiklik olacak mı? .....

Deniz BAYKAL- Yani bizim genel merkez yapılanma modelimiz değişecek. Yeni bir tüzüğümüz var o tüzük uygulamaya konulacak. Bu genel merkezdeki arkadaşların değişmesi anlamına gelmiyor. Belki zenginleşmesi anlamına gelebilir. Yeni katılımlar olur, yeni insanlar, yeni yetkilerle donatılmış olarak görev yaparlar.

Soru: Yüksek Seçim Kurulunda bazı ..... yapıldığını söylediniz. CHP'nin bu konuda bir itirazı olur mu? Özellikle Ankara'da ..... bir takım şaibeler var, şüpheler var. ....

Deniz BAYKAL- Yani yer yer bulunduğunu zannediyorum. Arkadaşlarımızın değişik yerlerde. Mamak'ta bildiğim kadarıyla. Dikmen'deki uygulamalarla ilgili Çankaya'da bile sanıyorum var. Yenimahalle'de var mı bilmiyorum. Yani elbette bizim arkadaşlarımızın da itiraz mekanizmasını etkili biçimde kullandıklarından kuşku duymuyorum.

Soru: Efendim iktidar partisinin seçimden sonra anayasa değişikliğiyle ilgili ..... olacağı söyleniyordu. Sizde önümüzdeki günlerde böyle bir .....

Deniz BAYKAL- Yani biz Türkiye'nin gündeminin ekonomi, kriz, işsizlik, yoksullaşma, ekonominin tıkanması gibi konular etrafında şekillenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu iktidarın öncelikli görevi, sorumluluğu budur. Türkiye'nin geleceğini tarif etme, geleceğini belirleme bu iktidarın öncelikli sorumluluğu, görevi değildir.

Tamam galiba. Çok teşekkürler.

**GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN
ERGENEKON GÖZALTILARI DEVAM EDERKEN YAPTIĞI
BASIN TOPLANTISI
(7 OCAK 2009)**

Hiç kuşku yok ki, **Türkiye tarihi bir virajı dönüyor.**

Bir süreden beri yaşamakta olduğumuz olayların bizi yeni bir aşamaya getirdiğini görüyoruz. Sistematik bir biçimde Türkiye'yi tarihi doğrultusundan, çizgisinden çıkarmaya yönelik bu uygulama aşama aşama daha ileri bir noktaya doğru taşıyor.

Karşı karşıya bulunduğumuz durum bizi hukuki bir davayla değil, siyasi bir dava ile karşı karşıya bulunduğumuz gerçeğiyle yüzleştiriyor. Bu davada yasanın uygulanmasının gerekleri değil, yasayı kullanarak belli bir siyasi hesaplaşmanın yöntemi uygulanmaktadır.

Böyle bir sistematik tabloyla hiçbir olağan, demokratik hukuk devleti toplumunda karşı karşıya gelemezsiniz. Hiçbir demokraside, hiçbir hukuk devletinde böyle manzaralar ortaya çıkmaz. Çok açıktır ki, ancak rejim değişikliği yaşanan ülkelerde rejim değişikliği dönemlerinde böyle tablolarla karşı karşıya kalırız. **Humeyni öncesi, Humeyni sonrası. Hit'ler öncesi, Hit'ler sonrası tablolarla birden bire toplumun değerler sistemi, toplumun temel değerleri, ilkeleri, saygın insanları yer değiştirirler. Şimdi gene böyle bir manzarayla maalesef karşı karşıyayız.**

Açıkça gözüküyor ki hukukun icabını yerine getirmek değil, belli bir siyasi hesaplaşmanın gereğini yerine getirmek amaçlanmaktadır. **Bir siyasi intikam arayışı sözkonusudur. Bir siyasi hesaplaşma sözkonusudur. "Sen madem dün bunları yaptın, bunları senin yanında bırakmayız. Bunun hesabını gün gelir sorarız. Bütün bunları burnundan fitil fitil getiririz" anlayışı maalesef yürürlüktedir. Bu bir intikam operasyonudur. Bir hukuk operasyonu değil, bir intikam operasyonudur.**

Değerli arkadaşlarım, buradaki uygulama demokratik bir değildir. Hukuki bir uygulama değildir. Uluslararası hukuk standartlarına uygun bir uygulama değildir. Türkiye Anayasasına uygun bir uygulama değildir. Bu uygulama kendine özgü bir uygulamadır. Türkiye bir kez daha kanunla hukuk arasındaki derin farklılığın ne kadar önemli olduğunu yaşayarak görme durumunda kalmıştır. Kanun ayrıdır, hukuk ayrıdır. Şimdi Türkiye bu ayrımın önemini bir kez daha yaşayarak görmektedir.

Bu uygulama çağdaş hukuk uygulamalarına hiçbir şekilde sığdırılmaz. Hiçbir demokratik hukuk devletinde böyle bir uygulama sözkonusu olmaz. Dava açılacak, ortada iddianame yok. İnsanlar 1,5 yıl gözaltında tutulacak. Neden suçlandıklarını dahi bilmeden orada kalacaklar. Gözaltına alınanlar ölecek, hastalanacak ama neyle suçlandığı hala ortaya çıkmayacak. İkinci davayla ilgili iddianame hala ortada yoktur.

Parsel parsel adalet olmaz. Adalet bir bütündür. Dalga dalga, başı belli değil, sonu belli değil. Aşama aşama tutuklamalarla bir dava ve hukuk ne gerektiriyorsa o yerine getirilmez. Bir siyasi hesaplaşma sürdürülür. Ve bugün maalesef yaşananda budur.

Bu hesap gözaltına alınan insanlardan sorulmuyor değerli arkadaşlarım. Onlar birer bahanedir. Hesap onların temsil ettiği ilkelerden ve değerlerden soruluyor. Hesaplaşma o kişilerle ilgili değildir. Şahsi bir hesaplaşmada değildir. Onun ötesinde cumhuriyetle, cumhuriyetin temel ilkeleriyle, cumhuriyetin temel değerleriyle hesaplaşmaktadır. Cumhuriyete sahip çıkanlardan, cumhuriyeti savunanlardan hesap

sorulmak istenmektedir. Bundan sonra cumhuriyete sahip çıkacaklara, cumhuriyeti savunacaklara gözdağı verilmektedir.

Bu çaba sadece bir hukuk anlayışıyla götürülüyor. Çok ince bir siyasi planlamayla götürülüyor. Bu siyasi planlamanın bir tarafında hesap sorulmak istenen insanların yanına toplumun çeşitli alanlarda suç ilişkileri içine girdiği kişileri yerleştirerek bir siyasi kirletme planlaması içinde bu iş götürülüyor. **Toplumun çeşitli alanlarında çok önemli görevler yapmış saygın isimler çeşitli suç ilişkilerinin içinde yer almış olan insanlarla aynı potanın içine konularak bir siyasi kirletme, siyasi mahkum etme, topyekün harcama kampanyasının parçası haline getiriliyorlar. Hukukun icabı değil, siyasetin icabı yerine getiriliyor.**

Bu iddianame hazırlanmadan tutuklama yapılırken gözaltına alma uygulanırken yapılıyor. Gözaltına alınanların ilk soruşturması sırasında elde edilen doğru mu değil mi belli olmayan bilgiler doğruymuş gibi medyaya servis edilirken, yandaş gazetelere manşet yapılırken, yandaş televizyonların ekranlarına taşınırken bu uygulanıyor. Amacın siyasi olduğu her türlü tartışmanın ötesinde açık bir gerçek olarak kendisini gösteriyor.

Bu davanın içinde yer alan toplumun saygın isimlerinden, cumhuriyeti temsil eden isimlerden, cumhuriyete sahip çıkan isimlerden hesap sorma çabasının yanı sıra çeşitli mafya ilişkileri içinde yer almış olan insanları, onlarla aynı potaya yerleştirerek, aynı sepete koyarak, onları harcama planlaması birlikte götürülüyor.

Bu davanın karakterini veren, bu davaya hedef olarak seçilmiş olan aslında dürüst, ahlaklı, vatansever, ülkesine, milletine, cumhuriyete, laikliğe inançla hizmet etmiş olan insanlardan hesap soruluyor olmasıdır. Bu davanın karakteri budur.

Bu siyasal bir davadır ve bu davanın arkasında iktidar vardır. Bu tartışma götürmez bir gerçektir.

Cumhurbaşkanı, Başbakan böyle bir davanın gelmekte olduğunu Türkiye'ye çok önceden ilan etmişlerdir. Hatta Başbakan bir savcı arıyoruz bulamıyoruz diye şikayetini söylemiştir. Daha sonra bu davanın nasıl gelişeceği konusundaki haberleri gene Başbakan ve Cumhurbaşkanı Türkiye'ye aktarmıştır. O nedenle bu davanın arkasında hiç kuşku yok iktidar vardır.

Bu gidiş iyi bir gidiş değildir. Hepimiz bu konuyu içimizde çok özel bir sorumluluk duygusuyla değerlendirmeliyiz. Bu gidişin sonu da iyi değildir. Hiçbir istikrarlı hukuk devletinde, demokraside böyle bir tablo ortaya çıkmaz. Bu gidiş iyi bir gidiş değildir. Bu projeyi yapanlar için iyi bir gidiş değildir. Bu projeyi uygulayanlar için iyi bir gidiş değildir. Bu projeyi köşesine çekilip sessizce seyredenler için, izleyenler için iyi bir gidiş değildir.

Bir anlamda Türkiye'ye, toplumumuza bir alarm vermek istiyorum. Herkes durumu yeniden değerlendirmelidir. Herkes kendisine sormalıdır. Bu durum karşısında ben acaba üzerime düşeni yapıyor muyum, yapmıyor muyum? Sessiz kalanlar sorumluluğun parçası haline gelirler.

Türkiye bir ekonomik kriz ortamında yaşıyor. İşsizlik ve yolsuzluklar bu iktidarı kuşatıyor. Böyle bir tablo içinde ekonomik krizin, işsizliğin ve yolsuzlukların kuşatması altındaki bu iktidar gündemi böyle bir açılımla, böyle kolektif tutuklamalarla değiştirerek rahatlamak imkanına sahip değildir. O gündem bu iktidarı takip edecektir. Ekonomik kriz bu iktidarı takip edecektir. İşsizlik bu iktidarı takip edecektir. Yolsuzluklar bu iktidarı takip edecektir. Böyle gösterişli tutuklamalarla ekonomik krizin, işsizliğin ve yolsuzlukların örtbas edilmesine hiçbirimiz göz yummayacağız.

İktidar bu tutuklamalarla ekonomik krizin, yolsuzlukların ve işsizliğin sorumluluğundan kurtulamaz. Bir süreden beri çok sistematik bir biçimde iktidar bir medya operasyonu götürüyor. Medyanın yapısı, medyanın niteliği, medyanın kapsamı, içeriği değiştirilmek isteniyor. Bir büyük medya monopolü yaratma çabasıyla karşı karşıyayız. Türkiye'nin medya düzeni son yıllarda bu iktidarın ciddi yönlendirmesiyle, katkılarıyla köklü bir biçimde değiştirilmiştir. .

Bu normal, demokratik bir siyasi mücadelenin gereği olarak ortaya çıkan bir tablo değildir. Medya yapısı değiştirilmiştir. Gene aynı şekilde Türkiye'de hiçbir demokratik rejimde karşılaşılması sözkonusu olmayan bir iletişim denetleme düzeni kurulmuştur.

Türkiye'de bütün telefonlar Başbakanın kişisel takdiriyle yetkilendirilen, görevlendirilen kişiler tarafından izlenmektedir, denetlenmektedir ve değerlendirilmektedir. Hiçbir demokratik toplumda böyle bir dinleme düzeni yoktur. Bu gene bu iktidarın çabasıyla gerçekleştirilmiştir.

Üniversite düzeni çöktürülmüştür gene bu iktidarın çabalarıyla.

Yargı düzeni çok ciddi şekilde sarsıntıya maruz bırakılmıştır. Ve bu konudaki çalışmalar sürmektedir.

Yani medya düzeninde, iletişim alanında, üniversitede, yargıda hiçbir demokratik rejimin kabul edemeyeceği bir monopol tesisi, çabası sistematik bir şekilde götürülmektedir.

Bu bir siyasi hegemonya projesidir. Topluma siyasi bir hakimiyet tesis etme anlayışının ürünüdür. Buna Peronist bir hegemonya diyoruz. Maalesef Ortadoğu koşulları içinde din istismarını da temel alan bir anlayışla böyle bir hegemonya Türkiye'de yürürlüğe konulmak isteniyor. Bu çabanın hedefinde de kişilerin ötesinde cumhuriyetin ilkeleri, değerleri ve kazanımı vardır. Cumhuriyet çok köklü bir nitelik değişimine sürüklenmek istenmektedir. Bugün yaşadığımız olayların ortaya koyduğu gerçekler kanımızca bunlardır.

Bu gidişle ilgili kaygılarımı ben 2005 yılından beri ifade ediyorum. 2005 yılında da gene bütün insanlarımızı, kadınlarımızı, erkeklerimizi, cumhuriyete sahip çıkmaya çağırılmışım. Bugün bu ihtiyaç artık herkesin gördüğü bir ihtiyaç haline gelmiştir. Yapılması gereken şey çok açıktır. Sessiz kalmamaktır. Bu gidişe tavır takınmaktır. Bunu onaylamadığımızı ortaya koymaktır. Bunu çeşitli biçimlerde ifade edebiliriz. Tabi bunun etkili ifade edileceği yöntemde sandıktır, seçimdir. Önümüzdeki yerel seçimlerde buna karşı halkımız, toplumumuz gereken tepkiyi göstermelidir.

Türkiye'de yargının bağımsızlığı, hukukun etkin işleyişi, kanunların önemi her zamankinden daha fazladır. Bu açıkça ortaya çıkmıştır. Çok açıktır ki içinde bulunduğumuz durum demokratik bir anlayışı kesinlikle yansıtmıyor. Dünyanın hiçbir demokratik ülkesinde bu uygulamalara yer yoktur.

Bu tablo çok açık ifade ediyorum bütün insan haklarıyla ilgili uluslararası sözleşmelere aykırıdır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine aykırıdır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin uygulamalarına, standartlarına aykırıdır. Türkiye Cumhuriyetinin Anayasasının özüne aykırıdır.

Hukuka her zamankinden daha çok inanıyoruz. Hukuk alanındaki zafiyetlerin çözüm yolu da hukukun kendisidir. Hukuka dayanmadan hukukun içine girdiği olumsuzluklardan kurtulamayız. Hukukla kurtulacağız. Umut hukuktur. Hukuk yaralı olabilir. Hukuk kanıyor olabilir. Ama hukuku hukukla tedavi edeceğiz. Hukukun sorunlarını çözeceğiz ve hukuk içinde Türkiye'yi yönetilir bir ülke haline getireceğiz.

CHP SÖZCÜSÜ ÖZYÜREK'İN TBMM BAŞKANLIĞINA SUNDUĞU 21 MART'IN NEVRUZ BAYRAMI VE RESMİ TATİL İLAN EDİLMESİYLE İLGİLİ YASA ÖNERİSİ

2429 sayılı Ulusal Bayram ve genel tatiller hakkında kanunun 2nci maddesinin A bendinin değiştirilerek 21 Mart gününün resmi tatil ve nevruz bayramı ilan edilmesi hakkında kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim

GEREKÇE

Türkçeye yeni gün olarak çevrilen nevruz sözcüğü, Farsça nev (yeni) ve ruz (gün) sözcüklerinin birleşmesinden meydana gelmiş, eski İran takvimine göre yılın ilk ve güneşin Koç burcuna girdiği ilkbaharın başlangıcı sayılan gündür.

21 Mart günü Türkiye'nin de dahil olduğu çok geniş bir coğrafyada nevruz bayramı olarak kabul görmekte ve kutlanmaktadır. Bahar mevsiminin başlangıcı geçmişte bir çok toplum tarafından farklı hikaye edilerek günümüze kadar yaşatılabilmiş, bir çok toplum için ortak değer haline almıştır. Buna rağmen bazı kesimler ve resmi yetkililer Nevruz kutlamalarına kuşkuyla bakmaya devam etmektedirler. Halkın büyük çoğunluğunun coşkulu kutlamaları yanında yasak savma niteliğinde kutlamalar, Nevruz'un ruhuna ters düşen bir şekilde asıllarının yerine ikame edilmeye çalışılmaktadır.

Nevruzun resmi bayram ilan edilmemesine, resmi düzeyde tek bir resme ve renge indirgenmeye çalışılmasına rağmen Türkiye'de özellikle son yirmi yıl içinde toplumsal düzeyde yoğun bir katılımı kutlanmaktadır. Toplumun her kesiminin yoğun katılımı ve ilgisi barış, kardeşlik, dostluk mesajlarının birleştirici etkisi, 21 Mart gününün anlamının toplum katında yerleşiklik kazandığının en açık göstergeleridir. Toplum demokratik temsilcilerinin mutabakatıyla kendi bayramını hiçbir kuşku gölgesi altında kalmadan kutlama tercihini belli etmiştir.

Komşu ülkelerin çoğunda Resmi Tatil olarak kabul gören ve kutlanan Nevruzun Türkiye'de de Resmi Tatil olarak kabul edilip kutlanmaya başlaması artık bir zorunluluk hali almıştır. Pek çok farklı kültüre ev sahipliği yapan Türkiye Coğrafyası farklı Nevruz anlatımlarıyla bu mirası sadece bölgemizde değil dünyada da bir kez daha sahiplenmek zorundadır.

21 Mart Nevruz bayramının resmi bayram olarak kutlanması, isminde gizlediği ışığın insanlık tarihinde hak ettiği yerine kavuşturulmasına ve toplumumuzun hak ettiği bayramına ulusal düzeyde sahip çıkmasına vesile olacaktır.

CHP SÖZCÜSÜ ÖZYÜREK'İN TBMM BAŞKANLIĞINA SUNDUĞU 1 MAYIS'IN İŞÇİ BAYRAMI VE RESMİ TATİL İLAN EDİLMESİYLE İLGİLİ YASA ÖNERİSİ ŞÖYLE ;

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLETİ MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2429 sayılı Ulusal Bayram ve genel tatiller hakkında kanunun 2nci maddesinin A bendinin değiştirilerek 1 Mayıs gününün resmi tatil ve işçi bayramı ilan edilmesi hakkında kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim

GEREKÇE

1 Mayıs İşçi Bayramı, işçi hareketinin sosyal ve ekonomik kazanımlarının kutlandığı gün olarak pek çok ülkede resmi bayram olarak kabul edilmektedir. Türkiye işçi bayramıyla yüzyıllık tanışıklığına karşın, İşçi Bayramının resmi bayram hüviyetini kazanamamış olması toplumsal yaşamda kendini önemli bir eksiklik olarak hissettirmektedir.

Dünya ölçeğinde kutlanmasıyla 1 Mayıs İşçi Bayramı, toplumsal hafızada ilerleme fikrinin zaferini ilan vasıtası haline gelmişken, kendisi ilerleme düşüncesinin ürünü olan Türkiye’de bu niteliği hiçbir dönemde elde edememiştir.

1. Mayıs. 1977 günü yaşanan acı tecrübe, sadece 1 Mayıs İşçi Bayramının değil, aynı zamanda 1 Mayıs’ın da toplum katında algılanması üzerinde son derece olumsuz etkiler bırakmıştır. Toplumsal barışın tescil edildiği bir gün olması gereken 1 Mayıs ne yazık ki, ülkemizde bir korku kaynağı olarak takdim edile gelmiştir.

Ülkemizde 1 Mayıs’ın Resmi Bayram olarak tanınması, toplumsal ufkumuzun olmazsa olmaz belirleyicisi toplumsal dayanışma ruhunun hak ettiği yere kavuşturulması, sadece dayanışma ruhunu kazanmamıza neden olmakla kalmayacak, aynı zamanda emeğin toplum hüviyetini kazanmamamızda ki kurucu rolünü gelecek kuşaklara aktarmamızın aracısı olacaktır.

ÖZYÜREK’İN 2429 SAYILI ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUNUN 2NCİ MADDESİNİN A BENDİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ DE ŞÖYLE;

Madde 1 - Ulusal bayram ve genel tatiller hakkında kanunun 2 nci maddesinin A bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) Resmi Bayram günleri şunlardır.

1. 23 Nisan günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramıdır.
2. 19 Mayıs günü Atatürk`ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı günüdür.
3. 30 Ağustos günü Zafer Bayramıdır.
4. 1 Mayıs günü İşçi Bayramıdır.

Madde 2 – Bu Kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 - Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

2429 SAYILI ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUNUN 2NCİ MADDESİNİN A BENDİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Madde 1 - Ulusal bayram ve genel tatiller hakkında kanunun 2 nci maddesinin A bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

B) Resmi Bayram günleri şunlardır.

1. 23 Nisan günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramıdır.
2. 19 Mayıs günü Atatürk`ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı günüdür.
3. 30 Ağustos günü Zafer Bayramıdır.
4. 21 Mart günü Nevruz Bayramıdır.

Madde 2 – Bu Kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 - Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL BAŞKAN YARDIMCISI ONUR ÖYMEN TBMM GENEL KURULU'NDA İSRAİL'İN GAZZE'YE SALDIRISI KONUSUNDA CHP'NİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI

“Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

İsrail'in Gazze'ye yaptığı saldırıyla ilgili olarak CHP Meclis Grubunun görüşlerini arz etmek üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, İsrail'in yılbaşından hemen önce Gazze'ye yönelik olarak başlattığı ve bugüne kadar 550'den fazla Filistinlinin ölümüne ve 3000'den fazla Filistinlinin yaralanmasına neden olan saldırıları şiddetle kınıyoruz. Bu saldırıları büyük bir insanlık ayıbı sayıyoruz. Ne yazık ki, bazı büyük devletler ve uluslar arası kuruluşlar bu saldırıya yeterince tepki gösterememişlerdir. BM Güvenlik Konseyi'nin 11 günden beri süren bu saldırıları durdurmak için hala bir ateşkes çağrısında bulunmaması dikkat çekicidir. Türkiye'nin 1 Ocak'tan beri üyelik sorumluluğunu üstlendiği Güvenlik Konseyi'nde bu konuda ısrarlı girişimlerde bulunmasını bekliyoruz.

Değerli arkadaşlar, bölgede çok uzun yıllardan beri büyük bir insanlık dramı yaşanmaktadır. İlgili tarafların bir siyasi çözüm üzerinde anlaşamamalarının bedelini bölgedeki masum halk hayatıyla ödemektedir. Biz kimden gelirse gelsin, kime yönelik olursa olsun, sebebi ne olursa olsun şiddet yoluyla siyasi sonuç elde etmeye yönelik bütün eylemlerin karşısındayız. Bu çerçevede Hamas'ın İsrail'deki sivil hedeflere yönelik saldırılarını da kınıyoruz. İsrailli çocuk, kadın ve masum insanların öldürülmesi hepimizin gönlünde bir yara açmıştır. Ancak buna karşı yapmamız gereken şiddete karşı şiddeti teşvik etmek, tahrik etmek olmamalıdır. Büyük bir üzüntü ve öfkenin sonucunda söylenmiş bile olsa, “Filistinlilerin ahı yerde kalmayacaktır” doğrultusundaki sözleri kana kan dişe diş yaklaşımını sürdüren bazı militan grupları yüreklendirebilir. Nitekim bu sabah, bir Hamaslı yetkilinin “Filistinli çocukların öldürülmesi bizim de İsrailli çocukları öldürmemizi meşru kılmıştır” yolundaki sözlerini dehşet içinde izledik. Bu yaklaşım Ortadoğu'yu bir kan gölüne dönüştürebilecek bir yaklaşımdır. Biz Filistinli sivillere yönelik saldırıları nasıl kınıyorsak İsrailli sivillere yönelik saldırıları da aynı kuvvetle kınıyoruz. Masum insanları hedef alan zihniyetin medeni alemde yeri yoktur. O bakımdan biz hükümetin de İsrailli sivillere yönelik saldırıları kınamasını bekliyoruz. Ancak şunu da belirtiyim ki, Hamas'ın İsrail hedeflerine yönelik saldırıları hiçbir şekilde İsrail'in aşırı güç kullanımını mazur göstermez. Yüzlerce masum insanın öldürülmesine, binlercesinin yaralanmasına haklı göstermez. Açıkça söyleyelim, İsrail ölçüyü kaçırmıştır. Ve bu ülkeyi 1948 yılından beri tanıyan tek bölge ülkesi olan Türkiye'nin bu gerçeği İsraillere açıkça söylemesi hem hakkı hem de görevidir. Bu saldırılardan birkaç gün önce Ankara'yı ziyaret eden İsrail Başbakanı Olmert öyle anlaşılıyor ki, Türkiye'ye böyle bir saldırıda bulunacaklarının işaretini vermiş midir, vermemiş midir? Eğer vermemişse durum vahimdir. Zira Türkiye, bölgede barışın sağlanması için çaba göstermekte, İsrail'le Filistin arasındaki görüşmelere aracılık yapmaktadır. Eğer bir ülkeye haber verecekseniz o ülke Türkiye olmalıdır. Şimdi basına da yansıyan bilgilerden de öğreniyoruz ki, İsrail bu saldırılardan önce ABD'ye hatta Mısır'a haber vermiştir ama Türkiye'ye haber vermemiştir. Bunun Türkiye'nin bölgedeki ağırlığı açısından kaygı verici bir durum olarak görüyoruz. Yok, eğer İsrail bu saldırı hakkında bilgi vermişse ve hükümet bu bilgiyi değerlendirmemişse ve gerekli tepkiyi göstermemişse bu daha da vahim bir durum yaratır.

Değerli arkadaşlarım, şimdi ilk hedefimiz ateşkesin bir an önce sağlanması olmalıdır. Şimdiye kadar Sayın Başbakanın ziyaret ettiği bölge ülkeleri İsrail'i ateşkeske ikna edebilecek veya zorlayacak ülkeler değildir. İsrail'i etkileyebilecek ülkelerle temaslarımızı sıklaştırmalıyız. Ülkelerle ve kuruluşlarla ayrıca kalıcı ve adil bir barışa ulaşılabilmesi için daha büyük gayret göstermeliyiz. Bu barışın temeli bir yandan Filistin'in her bakımdan egemen, bağımsız, laik ve demokratik bir ülke olarak uluslar arası alanda yerini alması, diğer taraftan da İsrail'in

uluslar arası alanda tanınmış sınırlar içinde bağımsız ve egemen bir devlet olarak varlığını sürdürmesinin bütün ülkeler ve ilgili taraflarca kabul edilmesinin sağlanmasıdır. Bu alanda etkili olmak için ölçülü ve dengeli bir dil kullanma mecburiyetimiz vardır. Türkiye'nin BM'de Hamas'ın sözcüsüyümüş gibi bir rol üstlenmesinin bu alandaki etkinliğimizi arttırmayacağını, tam tersi azaltacağını düşünüyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Filistin'de saldırıya uğrayan masum insanların yanında yer almak başka şeydir, kendi yönetimine baş kaldırarak o bölgede fiilen otoriteyi ele geçiren Hamas'ın destekçisi olmak başka şeydir. Hamas'ın resmi politikası Cihat yoluyla kuvvet kullanarak İsrail'i haritadan silmektir. Mısır hükümetinin terör örgütü saydığı ve kuvvetle mücadele ettiği Müslüman kardeşler örgütüyle Hamas arasında yakın bağlar vardır. Hamas Filistin'de aynı zamanda aşırı dinci yaklaşımları da temsil etmekte ve orada bir din devleti kurmaya çalışmaktadır. Filistin halkının meşru temsilcisi saydığımız Filistin yönetiminin başkanı Mahmud Abbas, Hamas'a karşı çok kuvvetli ifadelerle eleştirilerde bulunmaktadır. Mısır Cumhurbaşkanı Mübarek, Hamas'tan darbeci bir örgüt olarak söz etmektedir. Türkiye ise iki yıldan beri Hamas'ı muteber bir muhatap saymakta, Sayın Cumhurbaşkanımızın Dışişleri Bakanlığında beri Hamas'la temaslarda bulunmaktadır. Bu, Türkiye'nin mutedil Arap ülkeleri nezdinde de mensubu bulunduğumuz batı camiasında da itibarını azaltmaktadır. Amerikan Başkanı Bush Hamas'tan terör örgütü olarak bahsediyor. Siz Güvenlik Konseyinde Hamas'ın görüşlerini dile getireceğinizi söylüyorsunuz, aynı zamanda Amerika'nın stratejik ortağı olduğunuzu söylüyorsunuz. Siz bu işte bir tuhafılık, bir çelişki görmüyor musunuz?

Değerli arkadaşlarım, İsrail'in bu saldırısının zamanlamasına da dikkatinizi çekmek isterim. Amerika'da Başkan Bush'un görevinin sona ermesine ve Obama'nın göreve başlamasına üç hafta kala bu saldırı gerçekleşiyor. Başkan Bush'un Ortadoğu politikası bellidir. Lübnan saldırısı da dahil olmak üzere İsrail'in sivilleri de hedef alan saldırılarına daima arka çıkmıştır. Bu defaki saldırıyı da desteklemiştir. Obama da acaba aynı politikayı izleyecek mi? Şimdiden bilinen Obama'nın Afganistan'a öncelik vereceği, Irak'tan Amerikan birliklerini çekeceği ve Ortadoğu sorununu diplomasi yoluyla çözmeye çalışacağıdır. Şimdi bu saldırı Obama'yı fiili bir durumla karşı karşıya bırakacaktır.

İkinci dikkat edilmesi gereken unsur, İsrail'deki iç politika gelişmeleridir. İsrail'de de bugün bıçak sırtında bulunan hükümetin siyasi geleceği açısından bu operasyondan medet umduğunu söyleyenler az değildir. Filistin'in iç politikası da aynı şekilde hassas bir dönemden geçiyor. Hem Başkanlık hem de genel seçimlerin Nisan 2009'da yapılması bekleniyor. Bundan sonra yapılacak seçimlerde Mahmud Abbas hem Gazze'de hem Batı Şeria'da yaşayan Filistinlilerin desteğini sağlayabilecek mi? Hamas sağladığı siyasi desteği sürdürebilecek mi? Bu gelişmeler Arap ülkeleriyle Filistin ilişkilerini nasıl etkileyecek?

Değerli arkadaşlarım, Ortadoğu politikaları karmaşık bir ilişki yumağıdır ve iç politika tuzaklarıyla doludur. Türkiye derin strateji arayışlarına kapılıp Ortadoğu'daki derin kuyulara düşmemelidir. İşte bu düşüncelerle Türkiye çok uzun yıllardan beri Ortadoğu politikasını oluştururken bölgedeki tüm ülkelerle iyi ilişkiler kurma ancak onların arasındaki ihtilaflarda taraf olmama yaklaşımını benimsemiştir. Bu sayede bütün bölge ülkelerinin itimadını kazanmıştır. Şimdi bu çizgiden saparsak, bölgenin en radikal ülkeleriyle aynı çizgide görünürsek hem bölgede hem dünyada itibar kaybına uğrarız. Hele Türkiye'de yerel seçimlerin yaklaştığı bir dönemde bu dış politika gelişmelerini iç politika malzemesi yapmaya kalkarsak popülist yaklaşımlar benimseyip aşırı söylemler kullanırsak büsbütün hatalı bir yola girmiş oluruz. Dış politikada ülke çıkarlarını iç politika menfaatlerine feda etmemek ortak yaklaşımımız olmalıdır.

Değerli arkadaşlarım, şimdi ne yapabiliriz? Öncelikle yapacağımız iş bir taraftan az önce söylediğim gibi acilen bir ateşkesi sağlamak bir taraftan da insani yardım çalışmalarına öncelik vermektir. Öyle anlaşılıyor ki, Gazze'deki yaralıların oradaki hastanelerde tedavi edilme imkanı çok kısıtlıdır. Türkiye buradaki yaralıların tahliye edilip ülkemizde tedavi

edilmelerini sağlamak için bir girişimde bulunabilir. Aynı şekilde bölgede büyük bir gıda ve ilaç sıkıntısı çekilmektedir. Türkiye bu alanda da bir girişim başlatabilir ve uluslar arası insani yardım kuruluşlarıyla birlikte bölgede yaşayan insanların acilen temel gıda maddelerine kavuşturulmalarını sağlayabilir. Ateşkes sağlandıktan sonra ortaya nasıl bir durumun çıkacağı etraflı biçimde değerlendirilmelidir. Tarafların karşılıklı saldırılardan vazgeçeceğinin kesin güvencesi alınmadan Türk askerinin Hamas'la İsrail arasına konuşlandırılması bugünden kestirilemeyecek ciddi riskler oluşturabilir. Bu yüzden hükümetin bu doğrultudaki açıklamalarını en azından zamansız buluyoruz. Daha ortada bu doğrultuda bir BM kararı yok. Böyle bir barış gücünün oluşturulmasına kimlerin katılacağı belli değil. Bu operasyonun riskleri ölçülmüş değil. Biz hükümete bu konudaki söylemlerinde daha ihtiyatlı olmalarını tavsiye ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, son olarak size bir hususu daha belirtmek istiyorum. Biz İsrail'in saldırılarını ve onun muhtemel sonuçlarını değerlendirirken onun muhtemel sonuçlarını da düşünmek zorundayız. Lübnan'da İsrail'e karşı en radikal görüşleri benimseyen ve elinde halen 14.000 Katruşa roketi bulunan Hizbullah bu değerlendirmelerde dikkate alınacak bir unsurdur. İran ve Suriye'nin bu örgüt üzerindeki etkisi bilinmektedir. Eğer İsrail'in Gazze'ye saldırısına karşı bir misilleme olarak Hizbullah İsrail'in kuzeyindeki yerleşim merkezlerine füze saldırısında bulunursa bu bölgedeki çatışmaların alanını daha genişletecek, daha çok can kaybına neden olacak ve ihtilafın çözümünü daha da zor hale getirecektir.

İşte değerli arkadaşlarım, bütün bu zor, karmaşık, insani açıdan acılarla dolu, siyasi açıdan yeni tehlikelere gebe olan ortamda Türkiye'nin içeride birlik ve beraberlik içinde olması büyük önem taşımaktadır. Bu ancak Yüce Meclisin çatısı altında yapılabilir. Onun için iktidarla muhalefet ortak bir çizgi etrafında birleşmelidir ve dünyaya Türkiye'nin ortak sesini, görüşünü duyurmalıdır. Bu amaçla bu konuda Yüce Meclisin bir ortak karar almasını öneriyoruz. Biz CHP olarak bu konuda üzerimize düşen katkıyı yapmaya hazırız. Bu düşüncelerle Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum”

ETİK KOMİSYONU OLUŞUMUNDAN EVVEL, “TEMİZ SİYASETİ” HEDEF ALAN YENİ BİR SİYASİ ETİK(AHLAK) YASASI ÇIKARTILMALIDIR.

Meclis Başkanı, “*TBMM’de Siyasi Etik Komisyonu kurulacağını*” açıkladı. AKP Grup Başkanlığı ve Anayasa Komisyonu Başkanlığı tarafından da bunu destekleyici girişimler başlatıldı, açıklamalar yapıldı.

Başbakan ERDOĞAN dahil bakanlarının ve milletvekillerinin önemli bölümü hakkında “MİLLETVEKİLİ DOKUNULMAZLIKLARININ KALDIRILMASI” için mevcut savcılık dosyalarını yıllardır tozlu raflarda bekleten, Genel Kurul’un onayına sunmayan AKP’nin *TBMM’de Siyasi Etik Komisyonu kurulması* konusundaki açıklamaları tam bir KANDIRMACADIR, KONUYU ÇARPITMADIR, SEÇİM ÖNCESİ GÖZ BOYAMADIR, AB’ye uyum adı altında KAMUOYUNU ALDATMADIR.

Ülkemizde siyasi etik (ahlak) konusunda halen yürürlükte olan yasalar köhnedir, çağdışıdır, ileri demokrasi ülkelerinde geçerli olan mevzuatın çok gerisindedir.

12 Eylül döneminin “*ekonomide köşeyi dönme ve her alanda kuralsızlık*” anlayışını yansıtan yürürlükteki mevzuat temelinde kurulacak Siyasi Etik Komisyonu, mevcut çarpık ilişkileri daha da kökleştirme ve meşrulaştırmadan öyle bir işe yaramayacaktır.

Öncelikle yapılması gereken şey, çağdaş nitelikte bir SİYASİ ETİK (AHLAK) YASASININ kabul edilerek yürürlüğe konulmasıdır; böylelikle, AB ülkeleri ile ABD ve benzeri ülkelerde geçerli olan Siyasi Etik (Ahlak) kriter ve kuralları çerçevesinde TEMİZ SİYASET anlayışının ülkemizde de egemen kılınmasının sağlanmasıdır.

Ancak bu gerçekleştirildikten sonra ülkemizde de Temiz Siyaset için yeni Siyasi Etik (Ahlak) kurallarının uygulamasını denetlemek ve gözetmek amacıyla “TBMM SİYASİ ETİK KOMİSYONU” kurulmalıdır.

CHP’NİN “SİYASİ ETİK YASA TEKLİFLERİ” AKP TARAFINDAN HASIRALTI EDİLİYOR

AKP iktidarı döneminde, Şubat 2002 (22 dönem) ve Ağustos 2007 (23 dönem) tarihlerinde, CHP milletvekillerinin hemen tümünün imzası ile “İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve arkadaşları” adına TBMM Başkanlığına verilen,

“3069 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği İle Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun ile 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu’nun 5’inci, 9’uncu ve 3’üncü maddelerinde değişiklikler yapılması, TBMM dışı faaliyet gelirlerinin beyanı ve TBMM Siyasi Etik Kurulu kurulması” konulu, “TBMM Siyasi Etik Yasası” Teklifleri,

AKP iktidarı ile AKP güdümündeki TBMM Başkanlığı ve Anayasa Komisyonu tarafından bu güne kadar hasıraltı edilmiştir.

AVRUPA BİRLİĞİ, “MİLLETVEKİLİ DOKUNULMAZLIK ZIRHI KALDIRILSIN, SİYASİ ETİK KURALLARI AVRUPA STANDARTLARINA TAŞINSIN” DİYOR; ANCAK AKP BUNDAN İSRARLA KAÇIYOR

Bilindiği gibi, ülkemizin Avrupa Birliği’ne üyelik sürecinde, ülkemiz tarafından gerçekleştirilmesi öngörülen siyasi reform çalışmaları arasında, “Milletvekili Dokunulmazlığının sınırlandırılması” yanında, “Parlamento Siyasi Etik kurallarının” AB ülkeleri uygulamaları düzeyinde hayata geçirilmesi de büyük önem taşımakta, bu husus Katılım Ortaklığı Belgesi’nde de yer almaktadır.

Oysa AKP, ne AB'ye eşit koşullu tam üyelik sürecini önemsemekte, ne dokunulmazlıkların kısıtlanmasına, dokunulmazlık dosyalarının yargıya taşınmasına yanaşmakta, ne de çağdaş ve ileri düzeyde Etik Kurallarının siyasette geçerli olmasını kabul etmektedir.

TBMM, TÜCCAR SİYASET YERİNE TEMİZ SİYASETİ BARINDIRMALI, “AYRICALIKLI KİŞİLER KULÜBÜ” OLMaktan KURTULMALIDIR

Anayasa'nın 83 üncü maddesi ile düzenlenmiş olan Yasama Dokunulmazlığının, çağdaş demokrasilerde olduğu gibi sadece “Meclis çalışmalarındaki oy ve sözleri ile ileri sürdükleri düşünceleri her platformda özgürce ifade ve açıklama” ile sınırlandırılması için gerekli Anayasal düzenleme derhal gerçekleştirilmelidir.

Keza, AKP çoğunluğu tarafından TBMM raflarında bekletilmekte olan Dokunulmazlığın Kaldırılmasına ilişkin tüm dosyalar, iktidar veya muhalefet ayrımı yapılmadan derhal TBMM Genel Kurulunda ele alınmalı ve hakkında suç dosyası olan herkes bağımsız yargı önünde hesabını vermelidir. Kimse, hakkında dosya olduğu halde dokunulmazlık zırhına sığınarak milletvekilliğini sürdürmemelidir.

SİYASET, BİR KAMUSAL GÖREV VE BİR TOPLUMSAL ÖZVERİ ALANIDIR

Milletvekilleri ve bakanlar; içine girecekleri mali, maddi ve ekonomik ilişkilerinde topluma örnek olmalı, hiçbir şekilde kamu ve toplum çıkarları ile çıkar çatışmasına girmemeli, erdemli ve ilkeli tavırları ile toplumun tam güvenini kazanarak, Meclise duyulan güvenin artmasına ve demokrasimizin güçlenmesine katkı sağlamalıdır.

Bu yapılmadığı sürece, ülkemizde milletvekilleri ile ilgili siyasi etik/ahlak kuralları, Batı demokrasileri standartlarında uygulamaya konulmadığı sürece,

- Bankaların hortumlanması, ihalelere fesat karıştırılması,
  - Kredi kaynaklarının veya kamu arazilerinin yağmalanması,
  - “Siyaset/sermaye/medya” arasındaki ilkesiz ve kurlsız ilişkilerin sürdürülmesi,
  - TBMM'nin ve siyasetin çıkar kuşatmasına alınması,
- sona erdirilemez, siyasetin saygınlığı korunamaz,

GELİŞMİŞ DEMOKRASİLERDE GEÇERLİ OLAN SİYASİ ETİK KURALLARI ÜLKEMİZDE DE UYGULAMAYA KONULMALIDIR

Çağdaş demokrasilerde Parlamento Siyasi Etiği kuralları konusunda,

- Kamu ve toplum çıkarları ile çıkar çatışmasına girilmemesi,
  - Meclis görevi dışında görev kabul etme ve çalışma konusunda sınırlamalar getirilmesi,
  - Milletvekilliği dışında yapılan işler ve sağlanan kazançlara sınırlama ve saydamlık getirilmesi, bu tür gelirlerin yıllık olarak beyan edilmesinin sağlanması,
  - Milletvekili mal bildirimlerinin her yıl kamuoyuna açıklanması,
  - Milletvekillere verilen hediyeler için ciddi düzeyde kısıtlamalar getirilmesi,
- gibi düzenlemeler öngörülmekte, bu düzenlemelerin etkin işleyişi ve denetimi için parlamento içi kurumsal mekanizmalar işletilmektedir.

(a) Örneğin, Amerika Birleşik Devletlerinde;

- *Kongre üyelerinin mesleklerini icra etmeleri, özel sektör şirketleri veya kuruluşlarında idarecilik veya yönetim kurulu üyeliği görevlerini para karşılığı yapmalarını yasaklanmış;*
- *Kongre üyelerinin kongre dışı faaliyet sonucu elde edebilecekleri aylık toplam gelirleri, Kamu Yönetici Bareminin 2. derece maaş karşılığının yüzde onbeşi ile kısıtlanmıştır.*

(b) Örneğin, Amerika, Kanada, Almanya, İngiltere, Japonya, Kore, Hollanda, Polonya gibi birçok ülkede;

- *Milletvekillerinin ve dışarıdan atanan Bakanlar Kurulu üyelerinin, parlamento dışı gelir getiren faaliyetlerinin ve bu faaliyetler sonucu elde edilen gelirlerin periodik olarak beyanı ve bunların kamuoyuna açıklanması zorunludur.*

- Mal bildirimlerinin saydamlık ilkesi esas alınarak, kamu oyuna açıklanabilmesi öngörülmüştür.

(c) Örneğin;

- Hindistan'da milletvekillerinin parlamento dışında kazanç elde etmeleri, yönetim kurullarında görev yapmaları tümüyle yasaktır.

- İsveç'te, parlamento dışında bir ayı aşkın çalışmaları halinde, o süreye ilişkin milletvekili maaşları kesilmektedir.

- İsrail'de, parlamento dışı gelirler milletvekili maaşının %50'si ile sınırlanmıştır.

(d) Örneğin;

- Amerika'da Kongre üyelerinin kabul edebilecekleri maddi veya hizmet türünden yıllık hediyelerin toplam değeri en çok 250 dolar ile sınırlanmıştır.

- Hindistan'da ise hediye kabulü tümüyle yasaktır.

AKP'Yİ GÖREVE ÇAĞIRIYORUZ: CHP'NİN “SİYASİ ETİK YASA TEKLİFİNİ” DERHAL TBMM GENEL KURULU'NA GETİREREK, YASALAŞTIRINIZ...

“TBMM Siyasi Etik Yasa Teklifimiz” ile, Milletvekilleri ile Bakanların mali, maddi ve ekonomik ilişkilerinde topluma örnek olmalarını, hiçbir şekilde kamu ve toplum ile çıkar çatışması içine girmemelerini hedef almaktayız. Bu amaçla, özetle;

(1) 3069 sayılı “TBMM Üyeliği İle Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanununda” yapılan değişikliklerle konunun daha kapsamlı olarak yeniden düzenlenmesini öngörmekteyiz. Bu kapsamda, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulu üyeleri;

a) Devletten herhangi bir türde teşvik, sübvansiyon veya maddi destek alan, Kamu kurum ve kuruluşlarına hizmet sunan, taahhüt veya müteahhitlik ilişkisine giren firmalarda yönetim kurulu üyeliği, yöneticilik veya bu görevlere vekillik yapamazlar, ücret veya maddi çıkar karşılığı bu kurumlarda başka bir görev üstlenemezler.

b) Bankalar, finans ve sigorta kurumları, menkul değer aracı kuruluşları veya bunların iştiraki kuruluşlarda ücretli veya ücretsiz herhangi bir görev üstlenemezler.

c) Arazi alım satımı yapan veya toplu konut inşaatı işleri ile uğraşan firmalarla kazanç ve gelir karşılığı iş ilişkisi kuramazlar,

d) Kamu kesimi ile ihale ve taahhüt ilişkisine giremezler, özelleştirme adı altında yapılan hiçbir kiralama ve satış işlemine doğrudan veya dolaylı olarak taraf olamazlar.

e) Devlete karşı işlenen suçlarda, zimmet, kaçakçılık, kara para aklanması ve benzeri suçlarda, Devlet, SPK, Merkez Bankası ile bankalar aleyhine vekil olamazlar.

(f) Milletvekilleri ve Bakanlar, TBMM üyesi olmaktan kaynaklanan konum ve yetkilerini kendilerine maddi çıkar, menfaat veya yarar sağlamak amacıyla kullanamazlar,

2) 3628 sayılı “Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun” 5'inci maddesi değiştirilerek, kendilerine, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait Mal Bildirimlerinin kapsamının genişletilmesi, Milletvekilleri Mal Bildirimlerine şeffaflık getirilerek her yıl kamuoyuna açıklanması sağlanmalıdır.

(3) Milletvekilleri ve bakanların TBMM dışı faaliyetlerinden kaynaklanan tüm gelirlerini beyan etmeleri, bu gelirlerin her yıl kamuoyuna açıklanması sağlanmalıdır.

(4) Başbakan ve bakanlar; gelir veya maddi kazanç amaçlı tüm işlerinin, menkul değer portföylerinin, bankalar ile finans kurumlarında sahip oldukları yatırım fonlarının, kira veya kazanç sağlayan gayrimenkullerinin yönetimlerini, görevleri süresince, kendilerinin birinci veya ikinci dereceden yakını olmayan kayyuma devretmelidir.

(5) 3628 sayılı Kanunu'nun” 3'üncü maddesi değiştirilerek, üçüncü dereceden hısımlar dışındaki tüzelkişi ve kuruluşlardan bir aylık net asgari ücreti aşan her türlü hediye ile, ulaştırma, tatil, konaklama, yemek veya seyahat olanağının bedelsiz veya hibe şeklinde sağlanması yasaklanmalıdır.

(6) Milletvekillerinin parti değiştirmeleri, sağlanacak maddi çıkarlar “haksız mal edinme” kapsamına alınarak, caydırılmalıdır.

(7) Bu konulardaki uygulamaların, Siyasi Etik Kurallarına uygun olarak yapılıp, yapılmadığının izlenmesi için “TBMM Siyasi Etik Kurulu” oluşturulmalıdır. Komisyonunda her

parti grubu eşit sayıda milletvekili ile temsil edilmeli, Komisyona Meclis Başkan Vekilleri başkanlık etmelidir.

CHP, bu yasa teklifi ile, ileri demokrasi ülkelerinde yürürlükte olan siyaset etik ve ahlak kurallarının ülkemizde de yaşama geçirilmesi, sürece saydamlık getirilerek temiz siyasete etkinlik kazandırılması, milletvekili ve bakanlara duyulan güven ve parlamenter sistemin saygınlığının artırılması amaçlamaktadır.

CHP, AKP'NİN RAFA KALDIRDIĞI SİYASİ ETİK YASA TEKLİFİNİN TBMM'DE KABUL EDİLEREK YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNİN SONUNA KADAR TAKİPÇİSİ OLACAKTIR.

“HAMAS-FKÖ-İSRAİL” SORUNU VE TÜRKİYE

CHP GENEL BAŞKANI DENİZ BAYKAL'IN 3 ŞUBAT TARİHLİ TBMM PARTİ GRUBU KONUŞMASINDAN BİR BÖLÜM (04/02/2009 – chp 901)

MAALESEF DAVOS'DA, BAŞBAKAN TAYYİP ERDOĞAN'A, DOLAYISIYLA TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NE KARŞI SAYGISIZLIK YAPILMIŞTIR

Geçen haftaya damgasını vuran olay hiç şüphe yok Davos'ta yaşanan tartışma ve o tartışma etrafında ortaya çıkan bazı gelişmelerdir. Maalesef DAVOS'da Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına kabul edilmesi mümkün olmayan bir üslupla doğrudan hedef alarak, parmakla hedef göstererek yüksek sesle ithamlar yöneltilmiştir. Bu ithamlara Türkiye Başbakanının cevap verme hakkına saygı gösterilmemiştir. Cevap verme fırsatı tanınmak istenmemiştir. O konudaki ısrar karşısında itilerek kakılarak susturulmak istenmiştir.

Türkiye Cumhuriyetinin bir temsilcisine, Başbakanına, yöneltilecek haksızlık karşısında hiç kuşku yok ki Türkiye'de herkes, hepimiz, tavır takınırız, bunları şiddetle reddederiz, bunu yapanları açıkça kınarız. Bu konuda hiçbir tereddüt yoktur.

Maalesef Davos'da Başbakana haksızlık yapılmıştır. Yüksek sesle itham edilmiş, adeta kendisini azarlarcasına, ders verircesine bir üslupla konuşulmuş; cevap verme hakkı itilip kakılarak önlenmek istenmiştir.

Bu saygısız davranış kabul edilemez. Hepimiz, iktidar muhalefet ayrımı gözetmeden böyle bir tablo karşısında Türkiye'nin bu muameleye maruz bırakılmasına karşı tepkimizi ortaya koyarız, koyuyoruz, bunda hiç kimsenin tereddüdü olmamalıdır.

BUGÜN BİR İSRAİL DEVLETİ VARDIR, AMA BİR FİLİSTİN DEVLETİ YOKTUR. BU KABUL EDİLEBİLİR BİR TABLO DEĞİLDİR. BU SAĞLANMADAN O TOPRAKLARDA BARIŞIN VE İSTİKRARIN GERÇEKLEŞMESİ KOLAY DEĞİLDİR.

İsrail, Ortadoğu'da 1948 yılında kurulmuş olan bir devlettir ve geride bıraktığımız 61 yıl boyunca İsrail'in çevresiyle, çevresindeki ülkelerle ilişkileri maalesef istikrarlı, barışa dayalı bir ilişkiler düzeni içine sokulamamıştır. İsrail-Filistin çatışması, Filistin topraklarına İsrail devletinin kurulmasıyla başlamıştır. İsrail Devleti 1948 yılında kurulmuş, ancak Filistin coğrafyasında bir Filistin devletinin kurulması hâlâ sağlanamamıştır.

Bugün bir İsrail devleti vardır ama bir Filistin devleti yoktur. Bu kabul edilebilir bir tablo değildir. Bunun bir an önce çözülmesi lazımdır. Filistin topraklarında en kısa zamanda bir Filistin devletinin de kurulması mutlaka gerçekleştirilmelidir. Bu sağlanmadan o topraklarda barışın ve istikrarın gerçekleşmesi kolay değildir.

Bir an önce bunu gerçekleştirmek lazımdır ama ne yazık ki dünya sistemi, dünyanın güçlü devletleri bu büyük sorumluluğu hâlâ yerine getirmemişlerdir, hâlâ dünya bu noktada ayak sürümektedir. Bunun bedelini de vatan talep eden Filistin halkı ödemek zorunda kalmaktadır. Olayın özü budur

O COĞRAFYA FİLİSTİNLİLERİN KENDİ TOPRAKLARI, KENDİ VATANLARIDIR. O COĞRAFYADA ONLARIN DA BAĞIMSIZ, ÖZGÜR BİR VATAN İÇİNDE YAŞAMAK HAKLARI VARDIR. BU SAĞLANMALIDIR.

1948 yılından beri bir İsrail devleti var, ancak Filistin devleti yok. Filistin halkı var, ancak Filistin halkı, “*sen Ürdünlüsün, sen Suriyelisin, sen Mısırlısın, hadi dağılin burayı boşaltın*” denilerek oradan uzaklaştırmak istenilmektedir. O coğrafya Filistinlilerin kendi topraklarıdır, kendi vatanlarıdır, onların da orada bağımsız, özgür bir vatan içinde yaşamak hakları vardır. Bu sağlanmalıdır.

Bu çözülmeince Filistin topraklarında kanlı bir çatışma giderek yaygınlaşmakta ve derinleşmektedir. Bu çatışmayı bir an önce sona erdirmenin yolu Filistin devletinin en kısa zamanda gerçekleşmesine uluslar arası diyalog ve görüşme mekanizmaları ile katkıda bulunmaktır. Demokratik laik Filistin Devleti ile İsrail Devletinin barış içinde, ulusal bütünlüklerine karşılıklı saygı anlayışı çerçevesinde birlikte yaşamasını uluslararası güvence altına almaktır. Yapılması gereken iş budur.

BÖLGEDEKİ ARAP DEVLETLERİNİN ÖNEMLİ BİR KISMI BU SORUNUN BİR İSRAİL-ARAP SORUNU HÂLINE DÖNÜŞMEMESİ İÇİN ÖZEN GÖSTERİYORLAR. OLAYI BİR İSRAİL-FİLİSTİN SORUNU OLARAK TUTMAK İSTİYORLAR.

O coğrafyada yaşanan sorun nedir aslında? İsrail-Hamas sorunu mudur? Oradaki sorun yoksa İsrail-Filistin sorunu mudur? Yoksa İsrail-Arap sorunu mudur? Yoksa oradaki sorun Musevi-Müslüman çatışması sorunu mudur? Şimdi bunların hangisidir? Olay hangisine doğru çekiliyor? Hangisine doğru yönlendiriliyor konusu olağanüstü önemlidir.

Ortada bir Hamas, bir de Filistin Kurtuluş Örgütü var. Her ikisi de Filistin halkının örgütü. Filistin Kurtuluş Örgütü de, Hamas da, Filistin halkının bastırılmış, haksızlığa maruz bırakılmış insanların özlemlerine yönelik çalışan iki siyasi kuruluş.

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) ile **HAMAS** arasındaki fark nedir? Bu **HAMAS** tartışması nereden çıkıyor? Yaser Arafat yıllarca Filistin Kurtuluş Örgütünün ve Filistin halkının lideri olarak devam etti. Şimdi ise Mahmut Abbas, “*Filistin halkının temsilcisi benim*” diyor.

FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜNÜN YÖNTEMİ SİLAHLI MÜCADELEDİR. HAMAS İSE, “BU İŞ SİLAHLI MÜCADELE VE CİHAT YOLUYLA OLUR” DİYOR. HAMASIN YÖNTEMİ CİHATTIR.

👉🗳️🗳️ Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Filistin devletini kurmak için silahlı mücadeleye inanmaktadır. Eğer uluslararası müzakerelerle bu sorun çözülebilmiş olsaydı hiç mesele yoktu, ama bu sağlanamamıştır. **HAMAS’ın yöntemi ise cihattır. HAMAS, “bu iş silahlı mücadele ve cihat yoluyla olur”** demektedir.

👉🗳️🗳️ Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ), “*İsrail’in bir devlet olarak varlığını kabul edebileceğini*” ifade etmektedir; **HAMAS** ise, hiçbir şart altında, hiçbir şekilde “*bir İsrail devletinin o coğrafyada var olabileceğini kesinlikle kabul etmediğini*” ortaya koymaktadır.

👉🗳️🗳️ Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) “*Ben laik bir Filistin devleti kuracağım*” demektedir, **HAMAS** ise “*Ben bir şeriat devleti kuracağım, bir din devleti kuracağım.*” demektedir.

ORTADOĞU’DA BARIŞ VE HUZUR İSTİYORUZ. İSRAİL BARIŞ ORTAMINDA BİR BAĞIMSIZ DEVLET OLARAK DEVAM ETMELİDİR. AMA FİLİSTİN HALKI DA KENDİ BAĞIMSIZ MEŞRU DEVLETİNE EN KISA ZAMANDA SAHİP OLMALIDIR.

Türkiye olarak birtakım sorunlarla karşı karşıyayız. Bu sorunların bir kısmı doğrudan bizim sorunlarımız, bazıları da bölgedeki başka ülkelerin sorunlarıdır. Onlar da bizi ilgilendiriyor, oralarda da belli çözümleri tercih ediyoruz.

Türkiye olarak, CHP olarak;

☞☞☞ Bu çatışma çerçevesinde şiddetin, terörün sivil insanlara yönelik olarak kullanılmasını kesinlikle kabul etmiyoruz.

☞☞☞ Sivil halka yönelik şiddeti, terörü, intihar eylemlerini, kentlerin içindeki masum insanlara yönelik şiddeti kesinlikle ret ediyoruz.

☞☞☞ Silahlı yöntemle savaşla bir yere varmak mümkün değildir Çatışmalara bir an önce son verilmesini istiyoruz.

☞☞☞ İsrail'in de Filistin'in de devlet kurma hakkının gereğinin yerine getirilmesini, bir an önce dünya ülkelerinin devreye girmesini ve bu konuyu çözmesini bekliyoruz.

GEREKSİZ YERE KAN AKMASIN, TERÖR OLMASIN, MASUM İNSANLAR ÖLDÜRÜLMESİN, BİZİM ANLAYIŞIMIZ BU. BU DOĞRULTUDA DA HER TÜRLÜ KATKIYI, DESTEĞİ VERMEYE HAZIRIZ.

Bizim başka sorunlarımız da var. Kıbrıs mesela bizim sorunumuz. Kıbrıs'ta yaşayan Türk toplumu, Rum toplumu; Yunanistan-Türkiye, hepimiz bu sorunun doğrudan tarafıyız. Ancak sormak gerekir, acaba bu sorun ne ölçüde komşularımızın da sorunu hâline dönüşmüştür?

Bu coğrafyada beraber bulunduğumuz bir sürü ülke var. İsrail var, Hamas ve Filistin Kurtuluş Örgütü var, Ürdün var, Suriye ve Mısır var. Onlar Kıbrıs sorununa nasıl bakıyorlar. Kıbrıs sorununa niye öyle bakıyorsun, niye böyle bakıyorsun diye bir tartışma yapabiliyor muyuz? İçimizden geçiyor, bazen söylüyoruz da ama değişen bir şey oluyor mu?

Onlar, Türkiye ile Yunanistan, Kıbrıs'taki Türk toplumu ile Rum toplumu arasındaki sorun diyorlar ve ona göre ilişkiler kuruyorlar, ona göre temaslar yapıyorlar. Mısır, daha dün Rum yönetimine petrol araması için yetki verdi. Aralarında KKTC'yi tanıyan tek bir ülke yok. Niye böyle oluyor?

Herkesin uluslararası ilişkilerde izlediği kurallar var. Herkes bölge istikrarıyla ilgili, kendi yararlarıyla ilgili bir değerlendirme yapıyor, senin sorunun benim sorunum diye kafasında ayrımı gözetiyor ve onun gereğini yerine getiriyor.

Bizim PKK sorunumuz var. PKK sorunu karşısında ne diyor bu dost ülkeler.? O senin sorunun, kolay gelsin diyorlar. En iyi niyetli olanı böyle. Onun ötesinde ilişkiler geliştirenleri var, destek verenleri var, engel çıkaranları var.

Bunu şunu için söylüyorum: Uluslararası sistemde her ülke öncelikle kendisinin ulusal yararlarını, çıkarlarını, istikrarını gözeterek, kendisiyle ilgili sorunları temel alarak, başkasının sorunlarına sahip çıkma heveslerine dizgin vurarak kendisini güvence altına alır. Ülsal yararlarını gerçekleştirilmeye çalışır; olması gereken de budur.

TÜRKİYE BU TARTIŞMA İÇİNDE CİHAD ANLAYIŞINI BENİMSEYEN, LAİK DEVLET ANLAYIŞINI VE BAĞIMSIZ İSRAİL DEVLETİNİ REDDEDEN HAMAS'IN ANLAYIŞINA SAHİP ÇIKARAK, "NE KENDİ YARARINA, NE FİLİSTİN HALKININ YARARINA, NE DE ORTADOĞU BARIŞININ YARARINA" HİZMET ETMEK DURUMUNDA OLAMAZ.

Biz, bu bölgedeki her sorunu, bizim olmayan sorunları da çözmeye kalkar isek, her sorunun tarafı hâline dönüşmeye başlarsak, o sorun senin sorunun değil, benim sorunum dersek,

zaman zaman açmazla karşılaşabiliriz, ulusal çıkarlarımıza zarar verebiliriz. Belki bu tür davranışlar sonucu o sorunun acısını çeken insanlar seni çok alkışlarlar, baş tacı ederler ama, on yıllardır çözülmeyen o sorunun bir parçası hâline dönüşerek, seninle birlikte senin ülken de o sorunların, sıkıntıların altına girmiş olur.

Bu dış politikanın bir temel gerçeğidir. Herkes birbirleriyle ilişkisini, dayanışmasını bilecek. Elbette Gazze'de yaşanmış olan acı olaylar karşısında tavır takınmak, neyin yanlış, neyin doğru olduğunu söylemek, izlenen yöntemin kabul edilemez olduğunu ifade etmek herkesin ve özellikle Türkiye'nin öncelikli bir görevidir. Bunu yapmak zorundayız, bunu yaparız.

Ama bizim o sorunun bir parçası hâline dönüşmemiz, o sorunun bir tarafı hâline gelmemiz bambaşka bir şeydir. Bizim Ortadoğu'daki bu sorunun bir parçası hâline dönüşmemiz yanlıştır, hele o sorunun tartışmalı taraflarından birisi hâline gelmemiz hiçbir şekilde kabul edilemez. Türkiye bu tartışma içinde Filistin halkı için de bir ayrı kesim olarak ortaya çıkan Hamas'ın anlayışıyla, çizgisiyle özdeşleşerek, ona sahip çıkarak ne kendi yararına ne Filistin halkının yararına ne Ortadoğu barışının yararına hizmet etmek durumunda olamaz.

FİLİSTİN HALKI BİR AN ÖNCE KENDİ ASKERİ GÜCÜNÜ, SİYASİ İRADESİNİ, DİPLOMATİK YAKLAŞIMINI ORTAYA KOYACAK TEK BİR GÜCE BİR AN ÖNCE KAVUŞMALIDIR.

Şimdi Filistin'de iki ayrı güç, iki ayrı etkinlik alanı, iki ayrı strateji, iki ayrı siyasi anlayışı ve zihniyeti var. Bunlardan birisi müzakerede muhatap olarak alındığı zaman öbürü devreye girip onu bozma imkânına sahip oluyor, bir türlü uzlaşma ve anlaşma gerçekleştirilemiyor.

Biz Ulusal Kurtuluş Mücadelemiz sürecinde ilk etap da bunu gerçekleştirdik. Halkın iradesini temsil eden TBMM'in kararları ve denetimi altında muhtelif, kendi başlarına bağımsız olarak faaliyet gösteren milis güçlerinin faaliyetlerine son verdik, Ulusal Orduyu kurduk, ordu disiplinine uyan herkesi o çatı altında topladık.

Filistin halkının da bir an önce kendi askeri gücünü, siyasi iradesini, diplomatik yaklaşımını ortaya koyacak tek bir güce bir an önce kavuşmasının sağlanması gerekiyor. Bunun eksikliği, tabloyu çok karıştıran, çözümü olanaksızlaştıran çok bir temel unsurdur.

DAVOS'UN TEMEL YANLIŞI, ŞİMON PERES'İN KARŞISINA ONUNLA HESAPLAŞMAK ÜZERE TÜRKİYE CUMHURİYETİ BAŞBAKANININ ÇIKMAYA TALİP OLMASIDIR.

Türkiye oradaki tartışmada doğrudan bir tarafı hâline dönüşmekten uzak durmalıdır. Türkiye, İsrail ile bu konuyu tartışacak muhatap olarak görülmemelidir. Türkiye, Ortadoğu'da İsrail ile bu tartışma ve çatışmayı sürekli sürdüren bir ülke konumunda olmamalıdır. Bu nedenle, Davos'un temel yanlışı Şimon Peres'in karşısına onunla hesaplaşmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Başbakanının çıkmaya talip olmasıdır.

Elbette bizim bu konuda düşüncelerimiz var, söyledik, hiç kuşku yok her yerde de söyleriz. Ama bu tartışmayı Türkiye-İsrail tartışması hâline dönüştürmek belki birilerine içeride geçici bir siyasi ilgi havası doğurabilir, belki bu durum kendisinin kısa vadeli siyasi hesapları açısından uygun görülebilir, ama bilinmelidir ki bu duygunun sonu hüsrandır, bu durum Türkiye'nin çıkarları ve yararları açısından fevkalade gereksiz ve yanlış sonuçlar doğurur.

TÜRKİYE BU SORUNU SAHİPLENME GÖRÜNTÜSÜ İÇİNE GİREREK BUNU ÇÖZME ŞANSINI NE YAZIK Kİ ARTIRMIYOR, TAM TERSİNE O KONUDA BELKİ VAR OLAN ŞANSINI DA ORTADAN KALDIRIYOR.

Elbette bu durumun, “bölgeyle derin ilişkilerimiz var, tarihi ilişkilerimiz var, bu bölge bizden sorulur, bu bölgedeki yanlışlıklara biz engel olacağız” duygularını taşıyan yüreklere büyük bir ferahlık getiriyor olması mümkündür, ama dış politika bu anlayışla sürdürülmez. Bakınız, İsrail’in Ankara Büyükelçisi daha dün çıktı dedi ki “*AKP’nin dış politikasını AKP tabanı mı belirliyor?*” Bu çok acı bir tespittir ve bir büyükelçinin bulunduğu ülke dış politikasına yönelik olarak yapması doğal karşılanamayacak bir tespittir.

BİZ, BU ÇATIŞMANIN DİN ÇATIŞMASI BOYUTUNDA YOĞUZ, MUSEVİ-MÜSLÜMAN ÇATIŞMASININ BİR TARAFI OLAMAYIZ, OLMAMIZ SÖZ KONUSU DEĞİL.

Bugün için söylemiyorum, 1492’den beri biz, bu çatışmanın din çatışması boyutunda yoğuz, Musevi-Müslüman çatışmasının bir tarafı olamayız, olmamız söz konusu değildir. Osmanlı zamanından beri Türkiye kendisini hiçbir zaman Müslüman-Musevi çatışmasının bir tarafı gibi hissetmemiştir. Çok doğal olarak kendisine barış içinde yaşayacağı yurt arayan bütün insanlara, bu arada Musevilere kollarını açmıştır ve bundan da hiçbir zaman pişmanlık duymamıştır, hiçbir zaman zarar da görmemiştir. 1492’de de böyle, 1940’lı yıllarda da böyle olmuştur.

Hitler zulmünden kaçan Museviler sığınacak ülke olarak Türkiye’yi görmüşler, Türkiye’ye gelmişlerdir. Mustafa Kemal de onları baş tacı etmiştir, onları üniversitelerde, toplumsal yaşamımızın farklı her alanında değerlendirmiştir.

Bu kültürün içinden geçiyoruz. Ne imparatorluk döneminde ne cumhuriyet döneminde bizim hiçbir zaman insanların dinî inancından dolayı onları dışlayıcı bir tavır içine girmemiz söz konusu değildir, hiçbir zaman olmamıştır. Bu son dönemde de daima böyle gitmiştir.

TÜRKİYE’DE YAŞAYAN MUSEVİ VATANDAŞLARIMIZ KENDİLERİNİ TÜRK OLARAK HİSSETMEKTEDİRLER. ONLARIN DİNİ FARKLIDIR AMA ONLAR BU DEVLETİN SİZDEN BİZDEN HİÇBİR FARKI OLMAYAN SAYGIDEĞER VATANDAŞLARIDIR.

Onları bir başka gözle anlamamız mümkün değildir, bize yakışmaz, böyle bir şey düşünülemez. Bakın, Musevi cemaatinin sözcüsü iki gün önce bir açıklama yaptı, diyor ki: “*Biz kimseden imtiyaz istemiyoruz, azınlık statüsü falan da istemiyoruz, Lozan’ın haklarını falan da istemiyoruz, biz demokrasi ve hukuk devleti içinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmanın gereğinin yerine getirilmesini istiyoruz.*” Bu yurttaşlarımızı dışlar gibi bir görüntü verecek her türlü yaklaşım fevkalade yanlıştır, tehlikelidir, hiçbir şekilde kabul edilemez.

Bu bir yasak sahadır, siyaset için yasak sahadır. Oradan gelecek olan siyasi yararın kimseye hayrı yoktur, eksik olsun o siyasi yarar.

BUGÜN, GAZZE’DE O ÇOCUKLARIN ÜZERİNE BOMBALARI ATAN PİLOTLAR KONYA’DA EĞİTİLMEKTEDİR, BUNUN ANLAŞMASI DA BU HÜKÜMETİN ONAYIYLA YÜRÜMEKTEDİR.

Biz Ortadoğu sorununa bakarken şunları unutamayız: Bizim İsrail ile de ilişkilerimiz var, devam edecek. Bunu geçmiş için söylemiyorum, bugünkü hükümet için söylüyorum. İsrail ile ilişkilerimizin en yoğunlaştığı dönemin yaşandığı dönem bu son dönemdir. Bu hükümetin katkılarıyla, imzasıyla İsrail ile ilişkiler olağanüstü bir düzeye çekilmiştir. Bugün, Gazze’de o çocukların üzerine bombaları atan pilotlar Konya’da eğitilmektedir, bunun anlaşması da bu hükümetin onayıyla yürümektedir. Askeri modernleşme projeleri İsrail ile bu hükümet

tarafından yapılmış ve yürütülmektedir. Birçok alanda en ileri düzeyde işbirlikleri bu hükümet döneminde ortaya konulmuştur.

BİZ SADECE GAZZE'DE OLANLAR İÇİN DEĞİL, GAZZE'DE ÖLDÜRÜLEN 600'Ü ÇOCUK, 1 300 FİLİSTİNLİ İÇİN ÜZÜLMÜYORUZ. BİZ AYNI ZAMANDA IRAK'TA BUSH YÖNETİMİNİN YARATTIĞI KATLIAM ORTAMINDA ÖLDÜRÜLEN 1 MİLYON MÜSLÜMAN İÇİN DE ÇOK DERİNDEN ÜZÜLÜYORUZ.

Gazze'de olanlar karşısında vicdanların sızlamaması, üzülmemek mümkün değildir. Ancak, insan düşünmeden edemiyor. Acaba, Gazze'de öldürülen çocuklar için gözyaşı dökenler, o 1 milyon kişinin, 1 milyon Müslümanın Irak'ta öldürülmesine yol açan süreç karşısında nasıl tavır takınmışlardı?

👉 🗂️ 🗂️ 🗂️ **1 Mart Tezkeresi'nin geçmesinin önlenmesi Cumhuriyet Halk Partisinin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.**

👉 🗂️ 🗂️ 🗂️ **Ortadoğu halkına Bush'un bölgede ABD çıkarlarına dönük olarak dizayn edilmiş olan Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) düzeninin dayatılması karşısında Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz mücadele ederken, birileri de Bush düzeni içinde BOP'un Başkan Yardımcılığı görevini yapmakla iftihar ediyorlardı.**

👉 🗂️ 🗂️ 🗂️ **Bu bölgede 2003'ten beri öldürülen Gazze'dekiler dâhil olmak üzere işlenen bütün cinayetlerin altında bu işbirliği anlayışı yatmaktadır. Siz böyle bir iş birliğinin sorumluluğundan Gazze'de 1 300 kişi öldü, bunu kabul edemem diyerek yüksek perdeden konuşarak kalkamazsınız.**

👉 🗂️ 🗂️ 🗂️ **Bu temel bir gerçek yani lafla bu iş olmaz, uygulamayla bu iş olur. İsraili pilotlar Konya'da eğitime devam ediyor, Türkiye'de eğitime devam ediyor, sen ne konuşuyorsun.**

👉 🗂️ 🗂️ 🗂️ **Türkiye'de şehitler, Türkiye'de PKK saldırısıyla şehitler verilirken o şehit cenazelerinin hiçbirisinde bu teessürü görmek imkânını bulamadık.**

👉 🗂️ 🗂️ 🗂️ **Türk askerinin başına Süleymaniye'de çuval geçirilirken devletin onuru sözü nerede idi?**

👉 🗂️ 🗂️ 🗂️ **Devletin şerefini, onurunu konuşmak isteyenler İsrail'e karşı konuşmakla bunu gerçekleştiremezler. Gerekli zaman Bush'a karşı konuşacaktın, Bush'a.**

👉 🗂️ 🗂️ 🗂️ **Türk askerine saldırı yapılırca bu saldırı konusu gündeme geldiği zaman "Amerika'ya gittiğimde bu konuyu Bush'la konuşacağım" demek Türkiye'nin şerefini, onurunu korumak anlamına mı geliyordu? Türkiye'nin şerefini, onurunu korumak isteyenler "Aman süpürmeyin, kullanın" diyenleri yanında uzman diye taşımaz.**

HAMAS, PKK GİBİ BİR TERÖR ÖRGÜTÜDÜR, TERÖR ÖRGÜTLERİ LİSTESİNDEN ÇIKARTILMASINI TALEP ETMEK ŞAŞKİNLİKTİR.

Başbakan bu ortamda ilginç şeyler söyledi. Mesela dedi ki "Hamis'i terör örgütü listesine alan Amerika'nın, Avrupa Birliğinin bu listeyi gözden geçirmesini istiyorum." Başbakan'ın bu sözlerinin hangi çıkara, hesaba, amaca hizmet edeceğini anlamak gerçekten kolay değildir. Zira terör örgütleri listesinde Hamas da var, PKK da var.

Şimdi, Başbakan Hamas'ı terör örgütleri listesinden çıkaralım diyor. Peki Hamas ne diyor? **HAMAS "Ben cihat yoluyla burada İsrail devletini ortadan kaldırmak için sonuna kadar mücadele ederim, bunun için de pastanelerdeki öğrencileri otobüslerindeki yaşlı insanları öldürmekte bir sakınca görmem"** diyor. Bunu biz bir hak olarak Türkiye Cumhuriyeti adına vermeye kalktığımız zaman bunun nelere yol açacağıнын hesabını "Başbakan yaparak mı böyle konuşuyor?, yapmadan mı konuşuyor?" anlamak mümkün değil.

BAŞBAKAN'IN ÜLKEYE ONURLA HİZMET EDEN VE ETMEKTE OLAN DİPLOMATLARIMIZI AŞAĞILAR ÜSLUPLA KONUŞMASINI ŞİDDETLE KINIYORUZ, KENDİSİNİ AYIPLIYORUZ.

Bu arada Başbakan sözün nereye gideceğini idrak etmeden gereksiz yere onu bunu suçlayarak Türkiye Cumhuriyetinin ulusal çıkarları için verilen her görevi şerefle, başarıyla yapmış olan insanları düşman suçlar gibi hakarete tabi tutmakta, hedef hâline getirmektedir. Başbakana bu tavrın hiç ama hiç yakışmadığını söylemek isterim.

Türkiye Cumhuriyetinin diplomatları bu devletin diplomatlarıdır. Ta millî mücadeleden beri onlar her türlü sıkıntı içinde bu devlete hizmet etmenin mücadelesi içinde olmuşlardır. Ta Mudanya Mütarekesi'nden Lozan'dan, Kıbrıs müzakerelerinden, Cenevre'den günümüze kadar her yerde diplomasi masasında görev yapmışlardır. Gerektiği zaman Ermeni katliamına hedef seçilerek canlarını ödeyerek görev yapmışlardır.

Bu insanlara üç kuruşluk siyasi destek adına hakaret etmek, karalamaya çalışmak bir Başbakana yakışmaz. Başbakanın bu devlete şerefle hizmet etmiş olan insanlara saygı göstermesi, onlara değer vermesi öncelikle bulunduğu yerin yüklediği bir görevdir, sorumluluktur.

ARTIK BU KONUNUN İSTİSMAR EDİLDİĞİ YETER, ARTIK GERÇEK GÜNDEMİMİZE DÖNELİM, EKONOMİYE DÖNELİM, İŞSİZLİĞE DÖNELİM, VATANDAŞLARIN SIKINTILARININ, SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNE YÖNELELİM.

Türkiye bu küçük demokrasinin çocukluk hastalıklarını artık aşmıştır. Böyle istismarcı yaklaşımlarla, şovlarla halkımızın, vatandaşlarımızın gerçek sorunlarını örtbas etmek de mümkün değildir, onları farklı şekilde takdim etmek de mümkün değildir. Türkiye bu deneyimleri yeterince yaşadı, önümüzdeki dönemde de bunun böyle olacağını görüyoruz. Her şey kendi içeriği ve ölçüsü çerçevesi içinde önem taşır. Artık bu konunun istismar edildiği yeter, gerçek gündemimize dönelim, gerçek sorunlarımıza dönelim, ekonomiye dönelim, işsizliğe dönelim, vatandaşların sıkıntlarına, sorunlarının çözümüne yönelelim.

(Bu mesaj Cumhuriyet Halk Partisi tarafından gönderilmiştir. Sorumluluğu CHP'ye aittir. Eğer bundan sonra bu tür bilgileri almak istemiyorsanız veya konu hakkında görüş belirtmek istiyorsanız LÜTFEN YANITLAYINIZ)

GENEL BAŞKAN YARDIMCISI CEVDET SELVİ: "İŞÇİLER - SENDİKALAR SOKAĞA ZORLANMAKTADIR"

"29 Nisan 2008'den bu yana yaklaşık bir yıldır hukuku yok sayan yasaları çiğneyerek suç işleyen işverenin hayret ve ibret veren sorumsuzca davranışlarda bulunması açıkça " Arı kovanına çomak sokmaktır

AKP iktidarıyla başlayan, her geçen gün artan anti-demokratik baskılar, temel hak ve özgürlük ihlalleri artık tahammül edilemeyecek boyutlara ulaşmaktadır. Yıllardır demokrasiden, insan haklarından ve özgürlüklerden bahseden Başbakan ve AKP tüm ülkede olduğu gibi çalışma yaşamını da kaosa sürükleyerek büyük bunalım yaratmıştır. Sendikaları baskı altında tutarak etkisiz, yetkisiz bırakmaya, işçileri sendikasız veya kendinden yana sendikalara geçmeye zorlamaktadır. Çalışanların en doğal Anayasal, yasal, onaylanmış uluslararası anlaşma ve sözleşmelerde yer alan hakları gasp edilmiş ve edilmektedir.

FEDAKARLIĞIN ACI SONUÇLARI

Sendika ve işçilerin özverileri, sabır ve iyi niyetleri istismar edilmiş, asgari ücrete bile razı olan sendika ve işçiler fazla mesai, iş sağlığı ve iş güvenliği, meslek hastalıkları nedeni ile büyük can ve uzuv kaybına uğramış ve uğramaktadır. Dul ve yetimleri ortada kalmıştır.

Ekonomik kayıpta büyük boyutlara ulaşmıştır.

Emekçilerin ağırlık (-kum torbası) olarak kullanıldığı ve vefat ettikleri hafızalardan silinmemiştir. Yıllardır örgütlenme- sendikalaşma hakkını kullanmak isteyen çalışanlar, işçiler ve aileleri açlığa terk edilmiştir. 10 Binlerce aile mağdur edilmiştir. Bu iktidarın yıllardır hukuku, yasaları, yargıyı, hakkı ve adaleti yok sayması, sorumsuz davranışları durumu son derece tehlikeli boyutlara ulaştırmaktadır.

SENDİKA ve İŞÇİLER TAHRİK EDİLMEKTEDİR.

Global kriz öncesi yaşanan ve devam eden bu baskıya rağmen hiç sorumluluğu olmayan işçiler ve sendikalar kriz karşısında her zaman olduğu gibi anlayışla yaklaştıkları açıkça görülmektedir. Bu ortamda yapılanlar yetmemiş gibi adet haline gelen karalama, iftira, haksız ve mesnetsiz suçlamalara girilmektedir.

ACIMASIZCA KARALAMA ve İFTİRALAR KAMU VİCDANINI SIZLATIYOR.

Demokratik, doğal ve yasal haklarını kullanmak isteyen sendika ve çalışanları da ne olduğu belli olamayan, Ergenekon korku havuzuna sokulmak istenmektedir. Bu baskı, gerçeklerin saklandığı, saptırıldığı, haberlerin karartıldığı, belirsizliklerin hakim olduğu hukuka, yasalara aykırı uygulamaların yarattığı toplumsal kaygı ve huzursuzluktan istifade etmek isteyen bazı iş verenler veya yöneticileri "gizli tanık"-! vs gibi utanç verici olaylara sığınarak iftiralar-suçlamalar yönelmektedir.

SUÇLULAR GÜÇLÜ OLUNCA...

Bu ateşe benzin dökmekten başka işe yaramadığı gibi sürdürdükleri yasa dışı davranışlarını, uygulamalarını, suçlarını unutarak kendi ve kendi gibilere sözde akıl vermektedir.

SORUMSUZLUK ve LAKAYTLIĞIN ÖRNEĞİ...

Bu güne kadar sorumlu davranan işçi ve sendikalarını hiçbir örgüt sokağa çıkaramamıştır. Ancak hukuka, yasalara, AB'ye, uluslar arası sözleşmelere, insana, emeğe saygı duymayan iktidarla aynı doğrultuda düşünen sorumsuz kişiler emekçileri, çalışanları sokağa dökme başarısını bu yöntemle gösterebileceklerdir. İmkânsızlık içinde kıvranan her gün işsizlik ve işten atılma korkusu yaşayan demokratik hak ve özgürlüklerden yararlandırılmayan insanlardan- çalışanlardan daha ne istenmektedir. Bu tahriki, bu karalamayı ne böyle işverenler ne de sorumluluğunu ve görevini yapmayan, yapamayan AKP yüklenemez. Bunun altında kalırlar”.

CHP'NİN “KRİZE KARŞI ÖNLEMLER PAKETİ”

Türkiye günümüzde, yıllardır Avrupa'nın en yüksek düzeylerinde seyreden işsizlikte patlama yaşıyor. Türkiye günümüzde, Başbakan ne kadar “*kriz teğet geçiyor*” dese dahi, kapanan işyerleri ve fabrikalar nedeniyle, çalışan insanlarımızın işini kaybetmesinden kaynaklanan “KRİZ KAYNAKLI İŞSİZLİK” ile boğuşuyor.

Krizin yoğun etkisini göstermeye başladığı Temmuz 2008'den Kasım 2008 sonuna değin işsiz sayısı 645 bin arttı ve 2 milyon 995 bine tırmandı. Bu vahim bir tablodur. Buna ek olarak, “*iş başı yapmaya hazır olduğu halde iş aramaktan yorulup, işsiz olduğunu kayda geçirme ihtiyacını hissetmeyen*”, işsizler de ilave edildiğinde Gerçek Fiili İşsiz sayısının 4 milyon 993 bine çıktığı görülür. Kısaca Türkiye’de bir milyon civarında insanımız son birkaç ayda işsiz kalmıştır. Bu bir milyon aile demektir.

Bugün Türkiye dünyada işsiz sayısı bakımından en yüksek dördüncü ülke konumuna tırmanmıştır. Geçmişte hiçbir dönem Türkiye insanı böylesine bir sosyal ve ekonomik çöküntü ile karşı karşıya bırakılmamıştı.

Üstelik bu rakamlar, kepengini açamayan, açanların önemli bölümü siftah yapamayan, esnafın perişan durumunu doğal olarak kapsamıyor. Esnafın çoğu işsiz, işsizliğin ötesinde sermayeden yiyor, hazırdan yiyor, elindeki avucundakini kaybediyor ama dükkânı açıyor kapatıyor, işi var gibi gözüküyor, yani fiilen işsiz.

Küresel krizin de etkisi ile ülkemizde, büyüme durma noktasına gelmekte, yoksullaşma derinleşmekte, işsizlik yaygınlaşmakta, iç ve dış talep, üretim ve ihracat gerilemektedir. İşten çıkarmalar toplumsal bunalıma dönüşmektedir. Tüm gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler küresel kriz karşısında sanayiini, üreticisini, işçisini, esnafını, çiftçisini, tüketicisini, finans sistemlerini krizin olumsuzluklarından korumak için tedbir paketleri açıklarak, uygulamaya koyuyor. Ülkemizde ise Hükümetten tıs çıkmıyor. Hala Başbakan'ın “*Kriz ülkemizi teğet geçiyor*” şeklindeki gerçeklerden tümüyle kopuk sözlerinin arkasına sığınıyorlar.

Bu koşullarda, herkesin hükümetten dengeli, akılcı, sonuç verecek ekonomik önlemler paketinin açıklamasını beklerken önce Başbakan ERDOĞAN miting meydanında “*Cumhuriyet Halk Partisi, Baykal, işsizlikle mücadele konusunda ne önerisi varsa ortaya koysun. Eğer ben o işsizlik önlemlerini uygulamazsam siyasi hayatımı bitirmeye hazırım ama ortada işsizlik önlemi yoksa artık bu konuyu da konuşmasın*” dedi.

CHP bu çağrıyı ciddiye aldı, kriz ortamında ülkemizin ekonomide yaşamakta olduğu temel sorunlara çözüm konusunda Sayın Başbakan'ın muhalefet partileri ile diyalog arayışından büyük memnuniyet duydu. Bu duygu ve sorumluluk anlayışı çerçevesinde Deniz Baykal partimizin bu konudaki vizyon ve önerilerini yedi madde olarak, çok özetle açıkladı. Bu ve ekonomi ile ilgili diğer sorun alanlarda her türlü bilgi birikimimizi paylaşmaya, bu konularda iktidar partisi ile çalışmaya hazır olduğumuzu duyurdu.

Deniz BAYKAL'ın bu açıklamasının hemen ertesinde Sayın Başbakan'dan çok garipsediğimiz, ilk söylemi ile yüzde yüz çelişkili, “*Sana mı kaldı?... Bana akıl veriyor... Sen kendi işine bak... Ekonomiyi git de ehlinden öğren... Senin bu konularda öneri sunmak için kırk fırın ekmek yemen lazım...*” sözleri miting meydanlarında çınladı, medyaya yansdı.

Sayın Başbakan'ın bu anlaşılmaz tavrına rağmen ülkemizin temel sorunlarına, bu arada işsizlik sorununa yönelik çözüm arayışlarına Ana Muhalefet Partisi olarak katkımızı

sürdürmek istiyoruz. Sağduyunun, ortak aklın, ülke sevgisi ve sorumlu siyaset anlayışının er geç ağır basacağına inanıyoruz.

Bu, dünyanın başka ülkelerinde de öyle olmuştur. Amerika'da her iki partinin temsilcileri bir araya geldiler bir acil önlemler paketini birlikte hazırladılar, birlikte ortaya koydular. Bu anlayışla Genel Başkan Deniz BAYKAL tarafından geçenlerde açıklanmış olan CHP'NİN İŞSİZLİK VE EKONOMİK KRİZE KARŞI "YEDİ MADDELİK ÖNLEMLER PAKETİ" bir kez daha özet olarak sunuyoruz:

ÖNERİ 1- KRİZ GERÇEĞİ CİDDİYE ALINSIN, BÜTÇE VE BÜTÇEYE TEMEL ALINAN TEMEL MAKRO BÜYÜKLÜKLER GERÇEKÇİ ÇERÇEVEDE YENİDEN BELİRLENSİN:

Başbakan öncelikle küresel finansal kriz konusunda temel anlayışını değiştirmelidir. *"Efendim, bu Türkiye'ye dokunmayacak, teğet geçti, krizin dibini gördük artık düzelmeye başladı"* gibi gerçeklerden uzak, hiçbir değer taşımayan, milleti sözde ferah tutmaya çalışan, ekonomi temellerinden, verilerinden yoksun anlayışını derhal bıraksın. Bu anlayış çare olmaz, öncelikle onu değiştirsin, bıraksın *"teğeti meğeti, dibe vurduyu, bize dokunmayacağını, hamdolsun söylemini..."*

Birkaç ay evvel devletin 2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi TBMM'nin üçte iki çoğunluğunu oluşturan AKP'li milletvekilinin oylarıyla kabul edildi. Bütçe üzerinde yapılan görüşmelerde, Genel Başkan Deniz Baykal Cumhuriyet Halk Partisi adına, *"Bu bütçe gerçeklerden kopuktur, yanlış verilere dayanmaktadır, önümüzdeki dönemi yönetme imkânına sahip değildir, gerçekçi değildir. Bütçe yüzde 4 kalkınma hızı varsayımına dayalı gelir, vergi ve harcama tahminine dayanmaktadır. Ne bu gelir tahmini gerçekleştirilebilir, ne bu harcama hedefi bir anlam taşımaktadır. Türkiye'nin derhal yeni bir ekonomi programı oluşturmaya ihtiyacı vardır. Türkiye'nin inanılır, gerçekçi, uygulanabilir, küresel krizin etkilerini de dikkate alan yeni makro ekonomik hedefleri belirleyerek ilan etmesine ihtiyaç vardır"* dedim. İLK YAPIMASI GEREKEN İŞ BUDUR.

Hükümet derhal, *"Bir kriz döneminin içindeyiz, Türkiye ekonomisi bundan ciddi düzeyde etkilenmiştir, bu yeni dönemde geleceğe şöyle bakıyoruz"* diyerek ciddi verilere dayalı gerçekçi hedefler belirlemelidir. Bu bağlamda 2009 yılı için ekonominin büyüme hedefi, enflasyon hedefi, iç ve dış dengesi, dış açık ve dış finansman ihtiyacı ne olacaktır? Bu ve diğer makro parametrelerin düzeltilmiş hedef ve değerleri kamuoyuna derhal açıklanmalıdır.

Bu, Türkiye ekonomisindeki belirsizliği ortadan kaldıracaktır ve hükümetin gerçeklerden kopuk olduğu izleniminin ortadan kalkmasına yardımcı olacaktır. Ekonomideki bütün aktörler, *"Hükümet olayın ciddiyetini nihayet kavramaya başladı"* diyerek, ekonomiye daha bir iyi niyetle ve daha güvenerek yaklaşacaklardır. ÖNCE HÜKÜMET TARAFINDAN BU GÜVENİN TESİS EDİLMESİ LAZIMDIR.

ÖNERİ 2- KAMU HARCAMA ÖNCELİKLERİ DEĞİŞTİRİLSİN, SAĞLANAN TASARRUF KAMU ALT YAPI YATIRIMLARINA HARCANARAK EK İSTİHDAM YARATILSIN:

2007 seçimlerinde bütçenin dengeleri bozuldu, çok ciddi düzeyde bütçe açıkları verildi. Hükümet bu sorumsuz politikasını 2008'de de aynen sürdürdü. Bugünkü kriz ortamında çok muhtaç olduğumuz rezerv ve kaynakları hükümet çok sorumsuz bir şekilde tüketti, adeta cephaneleri tümüyle gereksiz yere yaktı. O cephanelere asıl şimdi çok ihtiyaç var.

Bu durumda ilk önce yapılması gereken şey hükümetin harcama hedeflerini gözden geçirmesidir. Hükümetin harcama hedeflerini TBMM'de kabul ettiği olduğu 2009 yılı

bütçesini bir yana bırakarak, ekonominin yeni gerçekliğine göre teker teker gözden geçirip ayıklayıp asgari noktaya indirmesidir.

OBAMA, Amerika'da benzerini yaptı, *"Bütçedeki bütün kalemleri sorgulayacağım. Buna gerçekten ihtiyaç var mı, yok mu, bunu yapmasak ne olur diye yapılmakta olan harcamalardan vazgeçebilmek için ciddi bir arayış içine gireceğim"* dedi. O çaba şu anda ABD'de kararlılıkla yürütülmektedir.

Şimdi, Türkiye'de de bu politikaya şiddetle ihtiyaç vardır, çünkü bizdeki bütçe harcama hedefleri seçime yönelik olarak konulmuştur. Seçime yönelik yapılan harcamalarla ekonomik krizin gerektirdiği harcamaları gerçekleştirmek mümkün değildir, bu mevcut durumun sürdürülmesi çok yanlış olur. Özellikle yandaş mahalli idarelere bol kepçe kaynak aktarmayı hedef alan kaynak transferi kararlarının derhal gözden geçirilmesi gerekir.

Böylelikle sağlanacak kaynak Kamu yatırımlarına, altyapı yatırımlarına yönlendirilmelidir. Altyapı yatırımı işsizlikle mücadele için en temel ihtiyaçtır. Böyle dönemlerde altyapı yatırımlarına hız verilmesi, ek istihdam yaratılarak yurttaşların geçim koşullarının iyileştirilmesine doğrudan katkı sağlar. 1930'lu yıllarda yaşanan büyük kriz döneminde Amerika Başkanı Roosevelt böyle bir Keynezyen politikayla yaşanmakta olan işsizlik ve geçim sorunlarını önemli ölçülerde kısa süre aşılmanı sağladı. Şimdi, Türkiye'de de yapılması gereken şey, SEÇİM HARCAMASI YAPMAK DEĞİL, YATIRIM HARCAMASI YAPMAK, KAMU YATIRIMI HARCAMASI YAPMAKTIR.

Kamu yatırımları konusunda bu bütçenin içinde bulunduğu duruma dikkati çekmek isterim. 2008 yılı bütçesinde yer alan toplam kamu yatırımlarının GSMH'ya (Gayri Safi Milli Hasılaya) oranı sadece yüzde 2,2 idi. Bu son derece düşük bir orandı. CHP olarak bütçe görüşmelerinde karşı çıktık, ancak 2008 bütçesi bu son derece yetersiz "kamu yatırımları" hedefi ile yürürlüğe girdi.

Bu yıl ise kamu yatırımları açısından durum daha da kötüdür. 2009 yılı Türkiye'de işsizliğe karşı asıl seferber olunması gereken, çare bulunması gereken yıl olduğu halde, küresel krizin ülkemizde reel ekonomiyi ve istihdam olanaklarını daha da bozacağı bilindiği halde 2008'de yüzde 2,2 olan oran, 2009'da yüzde 1,8'e düşürülmüştür, Böylelikle 2009 yılı bütçesi ile kamu yatırımlarında 3,5 katrilyonluk bir eksilme meydana getirilmiştir.

Bu açığın derhal düzeltilmesine ihtiyaç vardır. Türkiye bu yıl kamu harcamalarından kesinti yapması gereken değil, tam tersine kamu altyapı yatırımlarında ek harcama yapması gereken bir ülke konumundadır. Bu TÜRKİYE'DE KALKINMAYI TEŞVİK EDECEK, İŞSİZLİĞİ ORTADAN KALDIRMAYA YARDIMCI OLACAK BİR ADIM OLACAKTIR.

ÖNERİ 3- OTOMOTİV VE DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI SEKTÖRÜNDE KDV ALTI AYLIK SÜRE İÇİN KALDIRILSIN:

Otomobil ve dayanıklı tüketim malları sektörleri ekonomide doğrudan ve dolaylı olarak çok yönlü ilişki içinde olan, ihracatımızda önemli yer tutan, istihdama önemli katkı sağlayan sektörlerdir. Bu sektörlerdeki sıkıntıları azaltmak, üretimi canlandırmak, iç ve dış talebi uyarmak ve hareketlendirmek için geçici olarak, altı ay süreyle KDV'yi bu sektörlerde kaldırın. Altı ay süreyle KDV'yi bu sektörlerde askıya alın ve gelişmeleri dikkatle izleyin. Böylece HEM PİYASALAR CANLANDIRILIR, HEM İŞTEN ÇIKARMALARIN ÖNÜ ALINIR, HEM DE İHRACAT KOLAYLAŞTIRILIR.

ÖNERİ 4- ORTA VADELİ YENİ BİR MALİ PROGRAM İLAN EDİLSİN. TL'DE AŞIRI DEĞERLENME FRENLENMELİ, MALİYE POLİTİKASI MAKUL ÖLÇÜDE GEVŞETİLMELİDİR:

Kur politikasında Türk Lirasının aşırı değerlendirilmesine yönelik gelişmeleri frenleyin ve maliye politikasını makul ölçülerde gevşetmeyi hedef alın. Bunu yaparken de sağlam temellere oturan orta vadeli bir mali program ilan edin, yani şu andaki mali gevşemenin üç yıllık bir perspektif içinde ne zaman nasıl toparlanacağına taahhüdünü de aynı şekilde yapın. Bu adımların atılmasıyla, bir yandan PİYASALARIN YETERİNCE UYARILMASI, diğer yandan rekabetçi bir kurla Türkiye'de İHRACATIN TEŞVİK EDİLMESİ de mümkün olacaktır, İHRACATI İKAME EDEN İTHALATIN ÖNLENMESİNE de bu politika yardımcı olacaktır.

ÖNERİ 5- KREDİ GARANTİ FONU OLUŞTURULMALI, FONDAN YARARLANACAK ŞİRKETLERE İŞÇİ ÇIKARMAMA KOŞULU GETİRİLMELİDİR:

Bankacılık sisteminde tahsili gecikmiş alacaklardaki artış bankaları kredi verme konusunda ciddi şekilde sıkıntıya sokmaya başlamış, kredi piyasalarındaki ürkeklik giderilmesi gereken bir noktaya gelmiştir. Bu bankalara bağırp çağırarak, onları hedef hâline getirerek sağlanamaz, ekonomik önleme ihtiyaç vardır. Ekonomik önlem de bir KREDİ GARANTİ FONU oluşturmaktır.

Kredi piyasalarındaki tedirginliği, geri dönmeyecek kredi korkusunu telefı etmek üzere bir kredi garanti fonu oluşturmak zorunlu ve gerekli hale gelmiştir. Bu kapsamda, KREDİ GARANTİ FONU'na ihtiyaç duyan şirketlerle bankacılık sistemi arasında bir tür kefalet mekanizması oluşturulmalıdır. Keza, bu fondan yararlanacak olan şirketlerin İŞÇİ ÇIKARMAMASI BİR ÖN ŞART OLARAK BELİRLENMELİ, bu şirketlerin işçi çıkarmama taahhüdünü yapmaları sağlanmalıdır.

Böylelikle, hem likidite sıkıntısını giderilmiş, çark döndürülmüş olacak, hem işçi çıkarmadan bunu yapmak imkânı yaratılacak, hem de, bankaların riski bu garanti fonuyla bir anlamda karşılanmış olacaktır.

ÖNERİ 6- SİGORTA PRİMLERİ İLE ÜCRET ÜZERİNDEKİ VERGİ YÜKLERİ VE STOPAJ KESİNTİSİ DERHAL 10 PUAN AŞAĞIYA İNDİRİLMELİDİR:

Ücret üzerindeki vergi ve fon yükü açısından OECD ülkeleri ortalamasının çok üzerinde bulunmaktayız. OECD'de adam çalıştırmak daha kolay, daha ucuz, Türkiye'de ise adam çalıştırmak OECD ülkelerinden çok daha pahalı.

TÜRKİYE, İNSAN ÇALIŞTIRMAYI CEZALANDIRAN BİR MALİ SİSTEM UYGULAMAKTADIR. BUNUN DOĞAL SONUCU İŞSİZLİKTİR. İşsizliği ortadan kaldırmak için yapılması gereken şey insan çalıştırmayı teşvik etmektir, kolaylaştırmaktır, güçleştirmek, engellemek veya mali yönden cezalandırmak değildir. Türkiye ekonomisi krizdedir ve işsizlik patlamaktadır. Çare derhal sigorta primleri ile çalışanlar üzerindeki vergi, fon ve stopaj yükünü derhal makul bir düzeye indirilmelidir. İlk yapılacak iş budur.

Kriz olmasa da Türkiye'nin bu indirim ihtiyacı vardır. Oradan senin toplayacağın üç kuruşluk, beş kuruşluk primden çok daha fazlasını sen işsizlik dolayısıyla kaybediyorsun, vergi alamadığın için kaybediyorsun. Bu, çok temel bir noktadır. Bunu bütün dünya uyguluyor, bizim de derhal uygulamamız lazımdır.

ÖNERİ 7- İŞSİZLİK FONU'NUN İMKÂN LARI İŞSİZLİKLE MÜCADELE İÇİN KULLANILMALIDIR:

İşsiz kalan insanların eğitilmesi ve iş piyasasına daha donatımlı olarak kazandırılabilmesi için kapsamlı bir mesleki eğitim projesi derhal başlatılmalı; Projenin finansmanı İşsizlik Fonu'ndan karşılanmalıdır. Eğitim programına katılanlara ciddi ölçülerde işsizlik desteği sağlanabilmelidir. Böyle bir uygulamaya işsizlikle mücadele açısından atılması gereken ilk acil adımları oluşturacaktır.

BU YEDİ MADDE LİK PROGRAM, PİYASALARA GÜVEN KAZANDIRIR, TÜKETİMİ CANLANDIRIR, YENİ İSTİHDAM YARATILIR, İŞÇİNİN MEVCUT İŞİNİ KAYBETMESİNİN CİDDİ ÖLÇÜDE ÖNÜNE GEÇİLİR.

CHP GRUBU'NUN, TRT'NİN SON DÖNEMLERDEKİ YAYINLARIYLA İLGİLİ OLARAK DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN HAKKINDA HAZIRLADIĞI GENSORU ÖNERGESİ

CHP Grup başkanvekilleri Hakkı Suha Okay, Kemal Kılıçdaroğlu ve Kemal Anadol'un imzasını taşıyan gensoru önergesinde, ifadeleri Ergenekon soruşturmasının ana eksenini oluşturan Tuncay Güney'in 14 Ocak 2009 tarihinde TRT 2'de "Büyüteç" adlı programa çıkarıldığı anımsatıldı.

Gensoru önergesinde, Güney'in 4 saat boyunca, Anamuhalefet Partisi ve Genel Başkanı Deniz Baykal'ın da aralarında bulunduğu birçok kişi ile kurumsal yapı hakkında hakaret, iftira, şantaj ve tehditle dolu açıklamalar yaparak, kişilik haklarına saldırıda bulunduğu belirtilerek, "TRT ekranından, Ergenekon soruşturmasının bir sonraki aşaması için hedefler gösterilmiş, kamuoyu oluşturulmuştur" denildi.

Gensoru önergesinde, TRT'nin özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı ilkelerinin Anayasada tanımlandığı hatırlatılarak, Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununda da "Kişilerin özel hayatlarına, şeref ve haysiyetlerine saygılı olmak ve dürüstlük anlayışına bağlı kalmak; kamuoyunun sağlıklı ve serbestçe oluşabilmesi için kamuoyunu ilgilendirecek konularda yeterli yayın yapmak; tek yönlü, taraf tutan yayın yapmamak ve bir siyasi partinin, grubun, çıkar çevresinin, inanç veya düşüncenin menfaatlerine alet olmamak" şeklinde yayın esaslarının belirlendiği kaydedildi.

Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda da televizyonların yayın ilkelerine ilişkin hükümde, "Suçlu olduğu yargı kararıyla kesinleşmedikçe hiç kimsenin suçlu ilan edilmemesi veya suçluymuş gibi gösterilmemesi", "Haberlerin yayınlanmasında tarafsızlık, gerçeklik ve doğruluk ilkelerine bağlı olunması; özgürce kanaat oluşumunun engellenmemesi; haber kaynaklarının kamuoyunun yanıtılmasının amaçlandığı haller dışında gizliliğinin korunması" şeklinde ilkeler belirlendiği anımsatıldı.

"YASALARIN AÇIK İHLALİ"-

Kamu hizmeti yayıncılığı yapması gereken TRT'nin yayın politikalarının çerçevesinin Anayasa ve yasalarla çizildiği belirtilen gensoru önergesinde, şöyle devam edildi:

"Tuncay Güney'in TRT ekranlarına çıkarılması, habercilik refleksi ya da bu kişinin daha önce diğer televizyon kanallarına çıkmış olması gibi basit ve hukuki dayanaktan yoksun açıklamalarla geçiştirilemez. TRT'nin, Tuncay Güney'e ekranlarını açması ve bu kişiyi saygın, güvenilir bir kişi formatı ile izleyicilere sunması, sadece yayın etiğinin değil, yasaların da açık ihlali niteliğindedir.

Firari şüpheli bir kişiye siyasi iktidarın, TRT'nin ekranlarını açması, kamuoyu oluşturma, yargıyı etkilemeye ve siyasi muhalifleri sindirmeye dönük bir girişimdir."

"PLANLI BİR KOMPLO ÇALIŞMASI"-

Gensoru önergesinde, Tuncay Güney'in açıklamalarının zamanlamasının da düşündürücü olduğuna dikkat çekilerek, Güney'in 2001 yılı ifade görüntülerinin dağıtıldığı gün, TRT ekranlarına çıkarılmasının siyasi amaçlara yönelik planlı bir komplo çalışması olduğu belirtildi.

CHP'nin önergelerinin son bölümünde şu görüşlere yer verildi:

"Tuncay Güney'in iftira, tehdit ve şantajlarına aracı olmanın yanında, Sabih Kanadoğlu'nun gözaltına alınacağıının sadece TRT tarafından saatlerce önce açıklanması, kazı çalışmalarının sadece TRT üzerinden servis edilmesi gibi olaylar, bugüne kadar yandaş medya üzerinden yürütölen dezenformasyonun, bundan sonra devletin resmi televizyonu önderliğinde gerçekleştirileceğini ortaya koymaktadır.

Yaşanan süreçte TRT'den sorumlu Devlet Bakanı Mehmet Aydın, TRT'nin yayın etiği ve yasaları ihlal eden yayın politikası konusunda, suskunluğunu koruyarak sorumluları himaye etmiş ve bu siyasi komplonun planlayıcısı konumunda hareket etmiştir.

TRT'yi, Ergenekon soruşturmasının propaganda aracına dönüştüren, firari şüphelileri TRT ekranlarına çıkararak siyasi muhalifleri sindirmeye yönelik açıklamalarına göz yuman, saygın insanların kişilik haklarına saldırtan, yargıyı etkilemesine zemin oluşturan Devlet Bakanı Mehmet Aydın hakkında, Anayasanın 98 ve 99'uncu, İctüzüğün 106. maddeleri gereğince gensoru açılmasını arz ve teklif ederiz."

SEÇİM BİLDİRGESİ
(04.03.2009-chp909)

CHP'nin yerel yönetim anlayışı ve temel ilkeleri

Anayasanın temel ilkelerine koşulsuz bağlı yerel yönetimler:

» Anayasanın ikinci maddesinde öngörülen laik, demokratik, sosyal, hukuk devletinin ilkelerini eksiksiz hayata geçirecek yerel yönetim anlayışının egemen kılınmasıdır.

Halka en yakın yönetim kademesi:

» Yerel hizmetlerin, idarenin bütünlüğü ve üniter devlet yapısı korunarak halka en yakın hizmet birimi olan yerel yönetimler eliyle verilmesidir.

Yerel yönetimlere daha çok görev alanı:

» Merkezi ve yerel yönetimler arasındaki görev ve kaynak paylaşımının yerel yönetimlerin hizmet kapasitelerini güçlendirecek şekilde yeniden düzenlenmesidir.

Sosyal demokrat yerel yönetim anlayışının egemen kılınması:

» Yerel yönetimleri derebeylik olarak gören ortaçağ zihniyetinin aksine, yerel yönetimleri ve kentleri yerel demokrasinin, hoşgörünün, çağdaş yaşamın, gelişmenin, katılımcılığın, halkla bütünleşmenin ve toplumsal dayanışmanın merkezleri olarak gören sosyal demokrat yerel yönetim anlayışının egemen kılınmasıdır.

Büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasında yeni görev tanımlaması:

» Büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki görev, yetki ve sorumluluk karmaşasının giderilmesi ve farklı yerel yönetim kademeleri arasında halka en etkili şekilde hizmet verecek bir işbölümü ve eşgüdüm sisteminin kurulmasıdır.

Kararlara hemşehrilerin katılımı:

» Sosyal demokrasi, halkçı belediyeçilik ve birlikte yönetme temel ilkeleri çerçevesinde yerel yönetim kararlarının her aşamasında halk katılımının sağlanması ve aşağıdan-yukarı yönetim anlayışının hayata geçirilmesidir.

Etkin denetim, hesap veren şeffaf belediyeçilik:

» Denetim, şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunun göstermelik kavramlar olmaktan çıkarılması, mali kontrolün güçlendirilmesi, yerel yönetimler üzerinde baskı aracı olarak kullanılmadan denetimin etkinleştirilmesidir.

Keyfi, kuralsız, savurgan belediyeciliğe son:

» Yerel yönetim kaynaklarının hesapsız-kitapsız, şaibeli projelerde çarçur edilmesinin engellenmesi, kamu kaynaklarının belediye şirketlerinde, keyfi, kuralsız ve denetimsiz şekilde harcanması uygulamalarına son verilmesi, her türlü savur-ganlığa, yasaların etrafından dolanmaya ve yolsuzluğa son verecek akılcı, bilimsel, planlı ve programlı gelişmeyi temel alan etkili karar verme-uygulama-izleme-denetleme mekanizmalarının oluşturulmasıdır.

Hukuka saygılı dürüst yönetimler:

» Siyasette ve kamu yönetiminde hukuka saygı, erdem ve saydamlığın temel ilke haline getirilmesi, yalana, dolana ve her türlü kirliliğe son verilmesidir.

Kayırmacılığa, yolsuzluklara açık yönetim anlayışına son:

» Temiz siyaset, dürüst ve şeffaf yönetim ile hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde yolsuzlukların, eş, dost, ahbab kayırmanın hesabının sorulması; hiçbir şekilde yolsuzlukların üstünün örtülmemesidir.

Kamu ile çıkar çatışmasına, kamu yararının çiğnenmesine son:

» Halk adına ve kamu yararına görev yapan belediye başkanı ve diğer yerel yönetim görevlilerinin kendileri ve yakınlarına her türlü çıkar sağlayabilecek görev ilişkisine girmelerinin engellenmesidir.

Bağış verme alışkanlıklarına etkin denetim:

» Yerel yönetimlerin kendileriyle doğrudan ve dolaylı çıkar ilişkisi olan özel ve tüzel kişilerden bağış almalarının kesinlikle önlenmesidir.

Emeğe, örgütlenmeye, sendikal haklara saygılı belediyecilik:

» Sosyal demokrasinin en temel değerleri olan emeğe, alın terine, çalışma ve örgütlenme hakkına saygı ilkeleri çerçevesinde personeli sendikasızlaştırmaya, düşük ücretle çalıştırmaya ve özlük haklarını ortadan kaldırmaya dönük uygulamalara son verilmesi, çalışanların sendikal örgütlenme hakkına saygılı yerel yönetim anlayışının yaygınlaştırılmasıdır.

“Önce insan” ilkesine dayalı etkin, verimli, çağdaş belediyecilik:

» Yerel yönetimlerin “önce insan” anlayışıyla, keyfi likten uzak, kararlı ve dürüst yönetim ilkeleri çerçevesinde verimli, hızlı ve etkili bir yönetime kavuşturulmasıdır.

Bu ileti Cumhuriyet Halk Partisi tarafından gönderilmiştir. Sorumluluğu CHP'ye aittir.

* İletimizin sizlere ulaştığını bilmek, bizim için son derece önemlidir. İletiyi aldığınızı bildirmek için [Lütfen buraya tıklayınız](#)

* Eğer bundan sonra bu tür iletileri almak istemiyorsanız [Lütfen buraya tıklayınız](#)

* Konu hakkında görüş belirtmek istiyorsanız [Lütfen buraya tıklayınız](#)

İŞTE KEMAL KILIÇDAROĞLU'NUN VAADLERİ!

HER YOKSUL AİLEYE AYDA 600 TL YARDIM, HER EVE BİR SİGORTALI!

Bir önceki seçimlerde AKP ve CHP arasındaki oy farkı yüzde 18'di... O farkı kapatabileceğinize inanıyor musunuz?

Biz samimiyetle yapacaklarımızı anlatacağız. İstanbul halkının da bize güveneceğine inanıyoruz. Biz anlatırsak, İstanbullu anlayacaktır. Ama herşeyden önce İstanbullu'nun bizim samimiyetimize güvenmesini istiyoruz. Ne söylediysek yapacağız. Yapamadıklarımızı da niçin yapamadık diye gerekçeleriyle anlatacağız. Öyle çok uçuk projelerin arkasında da durmayacağız. Ayağı yere basan, İstanbulluyu rahatlatan, doğayla kucaklaştıran projeleri hayata geçireceğiz.

İlk işimiz depreme karşı önlem almak olacak Peki sizce İstanbul'un en büyük sorunu ne?

İstanbul'un en acil sorunlarından biri deprem. Maalesef AKP Hükümeti bu konuda sınıfta kalmış durumda. Olası bir depremin İstanbullu için bir felaket olacağını herkes biliyor, herkes söylüyor, ama önlem yok. Bizim süratle akılcı önlemler almamız lazım. CHP İstanbul İl Başkanlığımız bu konuda gerçekten çok güzel çalışmalar yaptı. Önümüzdeki günlerde bütün bu çalışmalarımızı, hazırlıklarımızı kamuoyuna açıklayacağız.

İstanbul'da sokak çocuğu kalmayacak En büyük sorun deprem diyorsunuz. Ya diğer sorunlar?

Ulaşım sorunu var. Bu sorunu tamamen bilimsel olarak, üniversitelerle ortaklaşa çözeceğiz. İstanbul'da sokak çocuğu bırakmayacağız. Bütün sokak çocuklarını eğiteceğiz, iş sahibi yapacağız. Bir belediyenin temel görevi bu değil mi? Niçin İstanbul'da binlerce çocuk sokaklarda yaşasın... Bunları alacağız, rehabilite edeceğiz, iş yaşamına kavuşturacağız. Bu çocuklar toplumun onurlu bir bireyi olarak çalışma yaşamlarını sürdürecekler. Bunları yapmak çok zor bir iş değil. Yapmak için ne bir yasaya, ne bir yönetmeliğe gerek var... Çok büyük paralara da gerek yok... Sadece ve sadece bunları yapmanın tek bir unsuru var, insanı seveceksiniz. Biz insanı seviyoruz. Sokakta yaşayan çocuk da bizim çocuğumuz. O çocuk keyfi için sokağa çıkmadı. Onu alacağız, yetiştireceğiz. Sonra şöyle bir idealimiz var; İstanbul'da her evde mutlaka bir sigortalı olacak.

Nasıl?

Her evin sağlık sigortası olacak anlamına gelir bu. Siz belediyeye işçi mi alacaksınız? Eğer bir evde hiç sigortalı birisi yoksa ama çalışma yaşına gelmiş birisi varsa onu tercih edeceksiniz önce. İşe alacağınız kişiyi siyasal görüşüne göre belirlemeyeceksiniz. İstanbul'da yaşıyor o kişi. O kişinin, o ailenin bir sosyal güvencesi olmak zorunda. Biz yola buradan koyulacağız. Bir yere, bir kişi alınacaksa, öncelik evinde hiç sigortalı olmayana verilecek. Böylece hem işsizlik sorununa, hem sosyal güvence sorununa katkıda bulunmuş olacağız. Biz kömür ve erzak dağıtmayacağız. İnsanların onurlarıyla oynamayacağız. Onun yerine yoksul ailelere her ay 600 lira yardım yapacağız. Bu parayı da evdeki kadının banka hesabına yatıracağız.

İSTANBUL'DA YOKSULLUĞU TARİHE GÖMECEĞİZ...

Erkeğin değil!

Hayır! Çünkü erkeğin eline geçerse eve harcamayabiliyor, başka amaçlarda kullanabiliyor. Evin tüketim ihtiyaçlarını en iyi bilen kadındır. Kadın gidecek, insan onuruyla bağdaşır şekilde parayı alacak. Nasıl geçinmek istiyorsa, tüketim tercihleri neyse o şekilde harcayacak.

Böyle ne kadar yoksul insan vardır İstanbul'da?

AKP, "Üç ayda yoksulluk haritası çıkaracağım" dedi. Yedi yıldır çıkarmadı. Biz üniversitelerle işbirliği yapıp İstanbul'un yoksulluk haritasını çıkaracağız. Ve İstanbul'da yoksulluğu tarihe gömeceğiz. İstanbullu İstanbul'da yaşamının farkına varmış olacak. İnsanları denizle buluşturacağız, tiyatroyla, sinemayla, kültür ve sanatla buluşturacağız. Onlar da İstanbul'da yaşıyor, onların çocukları da İstanbul'da yaşıyor. Onlar da gazete, dergi okuyacak... Bütün bunların hepsi yapılacak. Bunu çok samimi söylüyorum. Bunlar çok büyük paralar, öyle trilyonlar gerektiren işler değil. Mütevazı paralarla yapılacak ve sonuç alınacak işler. Sizin organize sanayi bölgelerinin istediği nitelikli elemanı yetiştirmeniz için bir engel mi var? Hayır! Sokak çocuklarını alırsınız, yurtlara koyarsınız, onlara meslek olanağı sağlarsınız, işe gönderirsiniz... Bu şekilde hem çocukları sokaktan kurtarmış olursunuz, hem de tiner gibi kötü alışkanlıklar edinen bu çocukların İstanbullu'nun can güvenliğini tehdit etmesini önlemiş olursunuz... Belediye Başkanı'nın görevlerini tanımlayan yasanın birinci maddesi; "Belediye Başkanı beldenin hak ve çıkarlarını korur" der. Beldenin hak ve çıkarlarını koruyacaksınız, birilerinin değil. O beldenin içinde yoksulu da var, sanayicisi, işçisi, memuru da var. Bütün bunları düşünerek projeler geliştireceksiniz.

CHP'nin muhafazakar kesime yönelik açılımları oldu. "Ben İstanbul'da herkesten, her kesimden oy alabilirim" diyor musunuz?

Elbette! Yani ben eminim İstanbul'da İstanbullu bize oy verecek. Çünkü ben herkesin inançlarına saygı gösteriyorum. Başkan olursam da hangi inançtan olursa olsun herkese büyük saygı göstereceğim, onlarla oturup konuşacağım... Onların sorunlarını çözmek de benim boynumun borcudur.

Kampanya sırasında Fatih'e, Çarşamba'ya da gidecek misiniz? Oralardaki insanlarla da iletişime geçecek misiniz?

Elbette, Fatih'e de gideceğim. Oradaki insanlarla da konuşacağım. Ben İstanbul'un Belediye Başkanlığı'na adayım. Dolayısıyla eğer Fatih'te, Çarşamba'da yaşayan insanların sorunları varsa, o sorunlar aynı zamanda benim sorunum demektir. Neyse sorunları, söz veriyorum çözeceğim.**Müslümanlıkta kul hakkı yemek yoktur!**

Peki, türbanlı ve çarşafli kadınlardan nasıl oy isteyeceksiniz?

Onlara şunu söylüyorum; kul hakkı yemek Müslümanlıkta yoktur. Oturup kendilerine şu soruyu sorsunlar; Erdoğan'ın belediye başkanı olmasından bu yana 150 milyar dolar harcadı İstanbul'a. Ne oldu bu para? Ben bu paranın peşindeyim. Ben insanların kimliğiyle, kişiliğiyle uğraşmıyorum. Benim için insan insandır. Tanrı'nın yarattığı en kutsal varlıktır. Biz insanı düşünceleriyle seveceğiz, farklı dünya görüşleriyle seveceğiz. Herkes

aynı şeyi düşünemez ki! Dolayısıyla İstanbul'u kucaklayacağız biz. İstanbul'da "Burası beni beğenmiyor. Bana oy vermedi. Ben buraya sakın ola hizmet götürmeyeceğim" demeyeceğiz. İstanbullular bilmeli benim önyargılı olmadığımı. Biz hizmeti herkese götüreceğiz. Bakın, ben ne diyorum; "Sigortasız ev kalmayacak" diyorum. O aile bana oy vermemiş olabilir. Ama ben söz veriyorum, önce o ailenin çocuğuna iş yaratacağım.

YANI TÜRBANLI-TÜRBANSIZ, ALEVİ-SÜNNİ KESİNLİKLE BAKMAYACAKSINIZ...

Hayır, kesinlikle! Benim gözümde İstanbulluysa sorun bitmiştir. Eğer İstanbul'da oturuyorsa açsa, yatağa aç giriyorsa, onun sorumlusu benim. Onun karnını doyurmak benim görevim. Ama onun karnını doyururken onuruyla oynamayacağım, onun yoksulluğunu asla ve asla afişe etmeyeceğim. Biz sosyal demokrat olarak bakacağız bu işe; yani hem sosyal olacağız hem demokrat. Biz birilerinin yaptığı gibi onları televizyon ekranlarının önüne çıkarıp erzak dağıtmayacağız. Onun Müslümanlık'ta da yeri yoktur. Sağ elin verdiği sol el duymayacak. Çarşamba'daki kardeşime ben bunları söyleyeceğim. Artık halk temiz siyasetçi istiyor, dürüst siyasetçi istiyor. Eğer siz dürüst siyasetten yana politika oluşturuyorsanız, birileri çalarken halkın önüne çıkıp "Bak, bu çalıyor, dikkat edin" diyorsanız, o zaman halk size destek veriyor. Eminim onlar da bana destek olacaklardır.

Ben yine de AKP'ye oy verenlerin fikirlerini kolay kolay değiştirmeyeceğini düşünüyorum...

Onlar şunu unutmazlar; kömür ve erzak zaten onlardan alınan vergilerle dağıtılıyor. Dün de belirttiğim gibi, onların hakkına kömür, kendilerine han-hamam düşüyor. Bunu unutmazlar. Zaten üzerinde durduğumuz nokta o. Yaratılan gelir eşit bölüşülmüyor, kardeşçe bölüşülmüyor bu ülkede. Bana bir kilo makarna düşüyor, ona bir han düşüyor. Niçin bana bir kilo makarna, ona bir han düşsün! Bana gelince, din-iman-Müslümanlık, kendisine gelince han-hamam-köprü. Olmaz bu! Buna isyan ediyorum ben. İsyanı bu bağlamda yaptığımız için halk da görüyor. Gerçekten daha düne kadar açlıktan nefesi kokanlar bugün han-hamam sahibi oldular. Bunu halk görmüyor mu? Kendi içlerinden çıkıyor bazıları.

Biz sadaka devlet modelinden, sosyal devlet modeline geçeceğiz. Yoksulluk kader değil. Kişi yoksulluğunun giderilmesini devletten isteme hakkına sahiptir. "Ey Belediye, sen bunları yapacağını söyledin. Ben de sana oy verdim. Şimdi benim çocuğum işsiz. Sen 'Her evde mutlaka bir sigortalı olacak' demiyor muydun? Bunu yap" diyecek. Bir hak talebinde bulanacak. İşte biz o hakkın yolunu açacağız ve ona o olanağı sağlayacağız. Sadaka olmayacak, gidip birilerine yalvarmayacak. "Bu benim hakkımdır" diyecek, "Bana bu hakkı ver" diyecek, "Çünkü bu benim Anayasal hakkımdır" diyecek. Anayasa'da demiyor mu, Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir hukuk devletidir. Eğer sosyal hukuk devletiyse, "Bu ülkede yaratılan kaynaktan ben de iş sahibi olmalıyım, ben de buradan bir pay almalıyım" diyebilmeli vatandaş. O hakkı, o sözü ona vereceğiz.

Moda İskelesi eski haline dönecek

15 yıldır Milli Görüş geleneğinden gelen başkanlar yönetiyor İstanbul'u. Dolayısıyla belediyelerin işlettiği pek çok yerde artık içki yok. Siz belediye başkanı olduğunuzda, mesela Moda iskelesi eski haline dönecek mi?

Bir kere şunu söyleyeyim; Milli Görüş geleneğinden gelen insanların artık milliliği kalmadı. Onların farklı bir geleneği var. O açıdan Erbakan ile Erdoğan arasında ciddi bir farklılık var. Erbakan millidir, yani ulusal çıkarları daha fazla savunur; ama Erdoğan bunu dışındadır.

Eğer tanımlamak gerekirse, Başbakan olmak için halkından önce Amerika'ya gidip oradan icazet alan kişidir. Dolayısıyla ben Erdoğan'ın millici yönüne katılmıyorum. Erdoğan millici değildir, o defter Amerika'ya gidip icazet aldıktan sonra kapanmıştır.

Peki, sizin içki konusunda tavrınız ne olacak?

İçki konusunda da kurallar, yasalar var. Yasalara göre kişiler başvururlar, kurallar yerine gelirse olur. Ne sınırlamak ne tümünden serbest bırakmak sözkonusu. Yani parklarda içki içilmez elbette. Sadece bizim ülkemizde değil, her tarafta öyledir. Üstelik içki teşvik edilmesi gereken bir şey de değildir. Gençleri, çocukları içkiden korumak lazım, tıpkı sigaradan koruduğumuz gibi. Bir özenti haline getirmemek lazım. Ama insanlar biraz sosyal açıdan bir araya gelip işte bir-iki kadeh bir şeyler içerlerse tabii bu olanağı da onlara sağlamak lazım. Tabii ki yasakçı olmayacağız. Yasaklarla yola çıkılırsa İstanbul'u cehennem ederiz. Tam tersine İstanbul'u özgür bir kent kılmamız lazım. Dolayısıyla Moda İskelesi elbette eski haline dönecek, niçin dönmesin! Halk ile beraber karar alacağız. Eğer halk öyle istiyorsa tabii ki halka saygı duyacağız.

AYDINLIK YÜRÜYÜŞÜMÜZ SÜRECEK

CHP için, yerel seçim yeni bir başlangıç olduğu kadar, rayından çıkarılmış olan demokrasinin rayına oturtulması için de bir başlangıç olacaktır. CHP'nin kendisini daha iyi anlatacağı güçlü bir örgütlenme modeli ile kendisine oy veren kitleleri kucaklayacak birikimli kadroları olduğu konusunda kimse kuşku duymamalı, bu halkayı güçlendirmek için herkes çalışma gruplarına destek vermelidir.

Seçimler için yorumlar çok fazla. Kim kazandı, kim kaybetti derken kendimizi bir başka seçimde bulacağız. Yine aynı oyunu farklı oyuncularla oynarken, kimin kazandığı konusunu herkes kendi durduğu yerden bakarak yorumlayacak. İçeride kimin kazandığını konuşurken dışarıda birilerinin hesaplarını göz ardı ediyoruz.

Her birimizin durduğu yer kadar farklı yorumlarla seçim analisti oluveriyoruz hepimiz kolayca.

Her bir seçimde bir önceki süreçten daha pekişmiş olması gerekiyorken "demokrasimiz", geride bıraktığımızı düşündüklerimizle yüzleşir buluyoruz kendimizi yeniden. Taşlı sopalı seçimler 1946'da kalmış olmalıydı. Tek kişinin burnu kanamamalıydı.

Şu kadar ölü, şu kadar yaralı, kaza haberi değildi bu kez; seçime kan bulaşmıştı.

Yıllar içinde ördüklerimizi söküp başlangıç noktasına dönüyoruz. Birileri söktükleri ipe geleceğimizi kendilerince yeniden örmek hevesindeler... Yeni anayasa pişirilecek yeniden. Kim kazandı, kim kaybetti diyerek kaşımız gözümüz yaralanırken bazıları muhtar olmak uğruna can verir, bazıları kendilerinden birini başkan yapmak uğruna oyları yakarken, ülkemizin muhtariyeti üzerinden hesapları olan birilerine yol açtığımızı, kendi geleceğimizi yaktığımızı görmeyecek kadar körleştirilişimizin farkında olamıyoruz.

Her ülke çıkarını düşünür

Demokrasi oyununa, oyunun kurgusunu yapanlardan fazla kapılınca, oyun ve oyuncular değiştiğçe, kurgunun değiştiğinin farkında bile olamıyoruz. Obama'nın gelişine umut bağlayanlar kısa sürede bunun ABD'nin bölgedeki çıkarlarının Türkiye üzerinden ve Türkiye ile yürütülmesi hesabı olduğunu anlayacaklar. ABD ve başkanını suçlamıyorum bu sözlerle. Her ülke kendi çıkarlarının peşinden koşar.

Oyunun kuralı bu. Sorun şu ki; Türkiye'nin çıkarlarını kollayacak güçlü bir iktidar yok. Yerel seçimde 15.5 milyon seçmenin oyunu alarak yüzde 39'luk oyla birinci parti olmayı korumuş ama ülke çıkarlarını koruyamayan, giderek kredisini yitiren, oyları giderek eriyen bir iktidar var karşımızda. Sayısal anlamda güç elde etmiş, ancak bunu ne içte ne de dışta fiili bir güce dönüştürebilmiş, zayıflığını, sürekli önde görünen, dikta özentisi öne çıkmış tek kişinin lider görüntüsü verme çabasına indirilmiş bir iktidar!..

AKP'nin yenilgisi

AKP'nin seçim yenilgisini, parti genel başkanının topluma verdiği kaygıyı dikkate alarak yapması gerekir. Kayıpların, meydanlarda konuşan "tek adam"ın tutum, davranış ve sözlerini dışlayarak sorgulanması yanlış olur. Bu görüntünün AKP'nin kapatılma davasında Anayasa Mahkemesi'nin on üyesinin ortak kanısı ile odak olma durumunu tescilleyen endişeleri arttıran bir etkisi olmamıştır denilebilir mi? Kullanılan "Davos fatihi" figürünün de, komedi ve mizah anlayışı gelişmiş bir toplumda istenen sonuçtan farklı etki yaptığını kim yadsıyabilir?..

AKP iktidar partisi olarak yerel seçimlerde açık ara üstünlüğü alması gereken bir partidir.

Üstelik iddiasını hep belediyelerdeki hizmet yarışında üstünlük üzerine kurmuştur.

Buna karşın en fazla başarılı olduğunu iddia ettiği Antalya'da belediye başkanlığını CHP'ye bırakmıştır. "Sen İzmir'sin, büyük düşün" diyerek İzmirliye mesajlar verip "hizmet almak istiyorsanız, iktidar partisini getirin" telkinleri ile İzmir'i almaktan söz eden AKP'ye, İzmirliye, büyük düşünmekten farklı anlam çıkardıklarını yalnız Büyükşehir değil, tüm ilçelerde de CHP etrafında kenetlenerek göstermiştir.

Kıyıları ile Orta, Doğu ve Güney Anadolu'nun farklılıklarının analizi bu yazının sınırlarına sığmayacak kadar derindir. Yıllar içinde döşenen kültürel kırılmayı yaratacak fay hatlarının bir yerel seçimde tam anlamı ile kırılması beklenemez. Üstelik yeni kırılma hatları döşenmişken ve bunun AKP marifeti ile yapıldığı da açıkken!.. Türkiye'de partilerin tek tek yapması gereken analiz yanında, partiler üstü analiz de şarttır. Ancak böyle bir analizin, her bir TV kanalına yerleşmiş, koşulsuz şartsız AKP'yi destekleyen kanaat önderlerinin çarpık mesajlarına karşın nasıl sağlıklı bir şekilde yapılacağı sorunu vardır.

Eşit olmayan koşullarda seçim

Sanki analiz yapılıyor gibi, farklı düşünen kişileri bir araya getiriyor görünen açık oturumlarda muhalefet, özellikle ana muhalefet ve ana muhalefet liderine çatan söylemler serpiştirilerek her TV'den nokta atışının yapılarak toplumun biriken tepkisini AKP ve onun başkanının üzerinden atlatıp muhalefet liderine yönlendirerek dolaylı olarak AKP yandaşlığı yapılmasına karşın CHP 9.2 milyon seçmenin oyunu alabilmiştir.

Başarı ve başarısızlık neyin ölçü alındığına göre değişir. Muhalefetin iktidar olanakları ile kıyaslanınca, eşit olmayan koşullarda yapılan yarışta ana muhalefetin ipi neden göğüsleyemediği sorusunun yerini, çapraz baskı ile toplumun gözünde suçlanan konumuna itilmeye çalışılan CHP'nin, yine çapraz baskılarla yönlendirilmeye çalışılan toplumca sahiplenildiği gerçeğini atlamamak gerekiyor.

CHP mitinglerinde öne çıkan slogan hep "Mustafa Kemal'in askerleriyiz" olmuştur. Mustafa Kemal'in askerleri sandıkları bu kez sıkı sıkı tutmuş, seçim hile ve yolsuzlukları bu yüzden hemen deşifre edilebilmiştir.

Bu sahiplenme yalnızca CHP açısından değil, CHP'nin savunduğu değerler, altı okta simgelenen temel ilkelerindeki tutarlılık ve özellikle demokrasinin geleceği açısından önem taşıyor.

Dışarıdan biçilen gömlek

Toplumun önemli bir kesimi, "AKP ile giydirilmek istenen ve dışarıdan biçilen 'demokrasi' adı verilen kırk yamalı deli gömleğini giymeyi reddedip demokrasiye Cumhuriyet değerleri ile sahip çıkmak istediği mesajını CHP'yi sahiplenerek vermiştir". CHP için, bu seçim yeni bir başlangıç olduğu kadar, rayından çıkarılmış olan demokrasinin rayına oturtulması için de bir başlangıç olacaktır. CHP'nin kendisini daha iyi anlatacağı güçlü bir örgütlenme modeli ile kendisine oy veren kitleleri kucaklayacak ve toplumsal ölçekte bir hareketlenmenin öncülüğünü yapacağı birikimli kadroları olduğu konusunda kimse kuşku duymamalı, bu halkayı güçlendirmek için herkes çalışma gruplarına destek vermelidir.

CHP'ye oy vererek aydınlığa bir ışık yakan herkese, katkı koyanlara binlerce teşekkürler. Cumhuriyet gazetesinin süreçle ilgili tehlikenin büyüklüğü konusundaki telkinlerinin önemini de yadsımamak gerekiyor. Bu ülke hepimizin. Karanlığa karşı kullandığımız oylarla yeniden fitilledığımız aydınlık yürüyüşümüz güçlenerek sürecek!..

(Prof. Dr. Tülay ÖZÜERMAN CHP PM Üyesi)

ETKİNLİK RAPORU

AĞUSTOS 2008 - Nisan 2009

Temsilciliğimiz ilk döneminde bir taraftan kuruluş çalışmalarını devam ettirirken, diğer taraftan iletişim ağlarını oluşturmaya ve olağan etkinliklerine başlamıştır.

Bu çerçevede Brüksel'de resmi yetkililerle görüşülmüş, AB kurumları, siyasal parti temsilcileri, özel sektör, sivil toplum ve medya çevrelerini düzenli olarak bir araya getiren düşünce kuruluşları toplantılarına ve diğer etkinliklere katılmış ve CHP'nin çeşitli konulardaki görüşleri aktarılmıştır.

Ayrıca sürekli olarak genişleyen bir dağıtım listesine bilgi notları ve bültenler iletilmeye başlanmıştır.

I. KURULUŞ ÇALIŞMALARI

- Büro kiralanması (Ağustos)
- Kurumsal altyapının tesisi (Ağustos-Eylül)
- Sosyal güvenlik işlemleri ve mali yapının tesisi (Ağustos-Kasım)
- Elektronik veri tabanı oluşturulması (+/- 5.000 kişi ve kurum)
- İletişim materyalinin hazırlanması
- İnternet sitesinin tamamlanması

II. AB KURUMLARI İLE İLİŞKİLER

1 . Brüksel'den Türkiye'ye giden heyetlerle parti arasındaki görüşmelerin hazırlanması

- Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Günter Verheugen ile Başkan Yardımcısı Onur Öymen ve Milletvekili İlhan Kesici'nin akşam yemeği.
- Avrupa Parlamenti Richard Howitt'in Türkiye ziyareti, Milletvekilleri Faik Öztrak ve Gaye Erbatur'un katılımı.
- Avrupa Parlamenti Emine Bozkurt Türkiye Ziyareti, Milletvekili Necla Arat'ın katılımı.
- Avrupa Parlamentosu Liberal Grup Başkanı Graham Watson'ın başkanlığındaki heyetin Türkiye programı kapsamında CHP Genel Merkezi'ne ziyareti.
- Alman Sosyal Demokrat Avrupa Parlamentosu üyelerinin İstanbul İl Başkanı Gürsel Tekin ile görüşmeleri
- Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Başkanı Martin Schulz ve beraberindeki heyet ile görüşme

2. AB yetkilileriyle ile görüşmeler

- Temsilci Kader Sevinç Aralık ayında Avrupa Sosyalist Partisi'nin (PES) Madrid'te düzenlenen kongresine delege olarak katılarak PES Başkanı Rasmussen, Portekiz Başbakanı Socrates, Yunanistan eski dışişleri bakanı Papandreu ve Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Başkanı Shulz ile görüşmeler yapmıştır.
- Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu ve Konsey'den yetkililer ve siyasetçilerle bir çok görüşme gerçekleştirmiş, CHP AB Temsilciliği'nin etkinlikleri hakkında bilgi vermiştir.
- Brüksel'e gelen CHP Milletvekilleri'nin AB kurumlarından temsilciler ve sosyalist grup yönetimi ile görüşmeleri düzenlenmiştir
- Sayın Genel Başkan'ın Brüksel ziyaretine öncesinde AB kurumları ile temaslar, programın hazırlık çalışmaları ve ilgili kurumlara hazırlık toplantıları:
  - AB Komisyonu Başkanı Barroso'nun kabinesi
  - AB Komisyonu Üyesi Rehn'in danışmanları
  - Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup yönetimi
  - Avrupa Sendikalar Konfederasyonu genel sekreterliği
  - European Policy Center genel sekreterliği
  - AB nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği
- CHP Genel Başkanı SnDeniz Baykal'ın Brüksel programı – 9 & 10 Şubat 2009

Resmi görüşmeler:

- AB Komisyonu Başkanı José Manuel Barroso
- AB Komisyonu Üyesi Olli Rehn
- Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Başkanı Martin Schulz

Etkinlikler:

- Avrupa Sendikalar Konfederasyonu-ETUC'ün Sayın Genel Başkan onuruna öğlen yemeği daveti
- Avrupa Parlamentosu'nda İngiliz İşçi Partisi önderliğinde Türkiye'nin Dostları Grubu'nun açılış davetinin onur konuşmacısı
- Avrupa Politikalar Merkezi-EPC'de konferans (180 kişilik üst düzey katılım)
- Avrupa parlamenterleri ve AB Komisyonu yetkilileri ile akşam yemeği
- CHP Avrupa Birliği Temsilciliği'nin açılışı ve basın toplantısı

III. TOPLANTILAR-KONFERANSLAR

(bu toplantılar izlenmiş, iletişim ağları geliştirilmiş ve bu vesileyle CHP bültenleri dağıtılmıştır)

- EPC-Transition from the European periphery to the European core with Ivica Bocevski, Deputy Prime Minister of the former Yugoslav Republic of Macedonia
- EPC-Breakfast Policy Briefing Turkish Cypriot vision for Cyprus with Mehmet Ali Talat, Turkish Cypriot Leader.
- EPC- Future of the Single Market Task Force.

- EPC- Breakfast Policy Briefing - Comment relancer la croissance en zone euro? with Jean-Claude Juncker, Prime Minister of Luxembourg and President of the Eurogroup. EPC- Economic Policy Forum meeting on Flexicurity : good theory – what about the implementation.
- EPC-Sixty-Minute Briefing on the Post-Lisbon inter-institutional balance in the EU with Jean-Luc Dehaene, MEP and former Belgian Prime Minister.
- EPC-Breakfast Policy Briefing on ICT research and telecoms: Europe's opportunity to lead the global competition? with Commissioner Vivianne Reding.
- European Parliament, "The Past, Present and Future of the Circassians".
- EPC-Asian regional deals: spur or obstacle to free trade?
- EPC-Azerbaijan and the EU in the new geo-strategic context.
- CEPS/TEPAV- "Turkey's Spinning World: Economic, Political and Geopolitical Developments".
- European Parliament, Liberal Group Başkanı Graham Watson, Book launch "A Europe for Citizens - Borders and Enlargements".
- "Turkey on the way to Europe– Economic challenges and prospects" with Rauf Gönenç, head of the OECD's Turkey desk, and Yavuz Canevi, chairman of Türk Ekonomi Bankası (TEB) and former Governor of the Central Bank of Turkey.
- EPC- Doing business in China and the EU: opportunities and pitfalls.
- Economic and Social Committee, Secularism and Turkey, Olli Rehn
- European Investment Bank, akşam yemeği toplantısı, Türkiye'de yürütülen projeler ve vizyon, Avrupa Yatırım Bankası Başkan Yardımcısı Matthias Kollatz
- EPC-Iran & non-proliferation: challenges and opportunities with Hans Blix and Ali Asghar Soltaneih.
- PSE -European Parliament-öğle yemeği, Başkan Yardımcısı Jan Marinus Wiersma, Avrupa Parlamentosu üyeleri
- PSE-European Parliament-Citizenship conference
- TOSED, DEİK Belçika İş Konseyi üyeleri ile akşam yemeği toplantısı, Genç İşadamları Derneği Başkanı Pınar Eczacıbaşı'nın konuşması
- European Business Summit, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün konuşması
- European Business Summit, Turkish Coffee Time, Olli Rehn
- European Commission-Towards a European Foreign Economic Policy
- The American Chamber of Commerce to the EU-EU regulation: Getting better
- Friends of Europe, "Defining Europe's Energy Strategy: The Long-Term View".
- European Parliament, conference "The Association Agreement between the European Community and Turkey", Olli Rehn, Emine Bozkurt.
- European Parliament, press conference, "The Association Agreement between the European Community and Turkey", Emine Bozkurt, Haluk Kabaalioğlu (IKV).
- TÖSED-Turkish Business Association Ermeni Meselesi konulu fikir kulübü toplantısı
- Avrupa Parlamentosu Dışilişkiler Komisyonu Türkiye Raporu görüşmesi
- EPC-Crown Plaza-The role of civil society in EU immigration and integration policy
- EPC-Justice, reconciliation and EU integration in the Western Balkans: the legacy of the ICTY
- EPC-Sixty-Minute Briefing on Ireland and the Lisbon Treaty with Micheál Martin TD, Minister for Foreign Affairs, Ireland
- Belçika Atatürkçü Düşünce Derneği toplantısı
- EPC-EP Elections 2009-Campaigners against the EU: who, where, how and why?
- EPC-European growth and jobs in 2009
- EPC-The impact of the global financial crisis on the world's poorest

- TOSED Turkish Business Association, Süreyya Serdegeçti ile akşam yemeği, Türk ekonomisinde durum
- EPC-Transatlantic relations at a time of transition, kahvaltı toplantısı, Kristen Silverberg, Amerika Birleşik Devletleri AB Nezdinde Büyükelçisi
- EPC-Turkey-EU relations, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile kahvaltı toplantısı
- European Parliament-round table meeting, What values should Europe promote in the World?
- EPC-Asia and the financial crisis: how deep, how long?
- EPC-The world in 2009: a year for Europe?, Yunanistan Dışişleri Bakanı Dora Bakkoyani ile kahvaltı toplantısı
- EPC-Will Serbia catch the EU train?
- EPC-Eurostars and Eurocities: free movement and mobility in an integrated Europe
- APCO-Avrupa Komisyonu Genişlemeden Sorumlu Üyesi Olli Rehn ile kahvaltı toplantısı
- EPC-The struggles of contemporary Turkey
- Transatlantic Institute-The Israel-Hamas War: An Early Assessment, öğlen yemeği toplantısı, Dr. Mark Heller, Principal Research Associate at the Institute for National Security Studies (
- EPC-Challenges for the European Parliament in a year of change
- EPC-Turkey-EU relations: the opposition's view, CHP Genel Başkanı Sn Deniz Baykal'ın verdiği konferans
- European Parliament, Confederation of Swedish Enterprise, EU-US Trade Relations
- EPC-Boosting Europe's knowledge economy
- EPC-2009 EU Presidency: a first Czech-up, Çek Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Alexandr Vondra ile kahvaltı toplantısı
- EPC-Social Europe: advancing or retreating in the economic crisis?
- EPC-The economic crisis and beyond: are further reforms needed?, Ekonomi ve Parasal İşlerden Sorumlu AB Komisyonu üyesi Joaquín Almunia ile kahvaltı toplantısı
- Friends of Europe, "Can eHealth ease the cost of ageing Europe?", Gérard Comyn, Head of Unit of ICT for Health, European Commission Directorate General for Information Society and Media
- EPC-Turkey as an energy hub for Europe: prospects and challenges, Enerji Bakanı Hilmi Güler ve Genişlemeden Sorumlu Komisyon Üyesi Olli Rehn
- Transatlantic Institute-The rule of law in the Middle East Peace Process, Daniel Taub, Principal Deputy Legal Adviser in Israel's Ministry of Foreign Affairs
- CEPS- Annual Conference 2009, The Quest for European Leadership
- TEPSA-From Istanbul to Brussels: Dialogue on Turkey's accession to the EU
- Transatlantic Dialogue Luncheon : 60 Years of NATO - Achievements and Future Challenges
- European Parliament-Labour Friends of Turkey, CHP Genel Başkanı Sn Deniz Baykal'ın onur konuğu olarak yaptığı konuşma
- European Parliament-The launch of Conservative Friends of Turkey
- European Parliament-Cold War Reloaded: What Role for Turkey?
- European Parliament-ALDE Group, Kagider, TUSIAD, Gender Equality in Turkey and the EU.
- EPC-EU Enlargement – five years on, Genişlemeden Sorumlu Komiser Olli Rehn ile kahvaltı toplantısı
- AB-Türkiye 2004-2009 dönemi son Karma Parlamento Komisyonu toplantıları
- PES-European Parliament-Global Progressive Forum, President Bill Clinton
- PES-European Parliament-Global Progressive Forum, "Getting out of the economic recession" with Pascal Lamy and Poul Nyrup Rasmussen

- PES-European Parliament-Global Progressive Forum, Tackling the energy crisis and climate change, Lionel Jospin, former Prime Minister, PS, France and Bob Borosage, Co-Chair of the Campaign for America's future, USA

IV. İLETİŞİM

1. CHP AB Temsilciliği bilgi notları ve bültenleri

- **CHP European Bulletin (Kurdish Issue, New Programme, Gender Equality)**
- **Turkish News Folder**
- **CHP AB Bülteni (Kuruluş, Sn Deniz Baykal'ın ziyareti)**
- Recent research papers on Turkey's EU perspectives

-
- Brüksel Hazırlık Planı
  - Avrupa kadın girişimi
  - Avrupa ve Küreselleşme
  - AB-TR Ulusal Program ve Bakanlar Kurulu
  - Olağanüstü AB Liderler Zirvesi
  - Avrupa Parlamentosu Liberal Grup Başkanı Graham Watson ile görüşme
  - Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Günter Verheugen Türkiye ziyareti
  - Türkiye-AB ilişkileri takvimi
  - Avrupa Ermeni Federasyonu'nun Cumhurbaşkanı A.Gül'ün Ermenistan ziyaretine yaklaşımı hakkında
  - Deutsche Bank Türkiye Raporu ve Türkçe çevirisi
  - Müzakereye açılan Bilgi Toplumu ve Medya Faslı
  - Avrupa'da mali kriz önlemleri
  - OECD Türkiye Raporu
  - Avrupa Parlamentosu'nda PKK lobisi tarafından düzenlenen konferans
  - Milletvekillerimizin TV programları ve toplantıları öncesi telekomunikasyon, kadın hakları, kurumsal sosyal sorumluluk konularında hazırlanmış bilgi notları
  - PES Konsey'i ve 2009 Manifestosu
  - PES Konsey görüşmeleri
  - AB Konseyi soykırım, yabancı düşmanlığı çerçeve kararı ve etkileri
  - Avrupa Ermeni Federasyonu'nun AB Konseyi sonuç bildirgesi Türkiye bölümü üzerine görüşleri
  - Avrupa Parlamentosu Türkiye Raporu Taslağı
  - Avrupa Parlamentosu Dışilişkiler Komitesi Türkiye Raporu görüşmeleri
  - Avrupa Komisyonu 2009 yılı çalışma programı ve öncelikleri

2. Medya

2.1. Basın toplantıları (CHP Brüksel bürosunda)

- Sn. Genel Başkan Yardımcısı Onur Öymen ve İstanbul Milletvekili Sn. Şükrü Elekdağ
- Adana Milletvekili Sn. Nevin Gaye Erbatur
- Sn. Genel Başkan Deniz Baykal
- Sn. Genel Başkan Yardımcısı Onur Öymen ve İstanbul Sn. Milletvekili Şükrü Elekdağ

2.2. Medya

- RTBF televizyonu
- HaberTürk
- Referans Gazetesi
- Turkish Daily News
- www.turkinternet.com
- Europarl TV-Avrupa Parlamentosu Televizyonu
- Başarılı gençler kitap projesi
- Belçika'da başarılı Türk kadınları kitap projesi
- www.turizmhaberleri.com
- Belçika Haber dergisi
- Binfikir Gazetesi
- Brüksel haber
- Yeni Haber gazetesi
- SKYTURK
- Euractiv haber sitesi
- ABHABER sitesi
- Habertürk, Sayın Deniz Baykal'ın Brüksel programı üzerine
- New Europe gazetesi "Türkiye'nin Brüksel'deki yeni yüzü", mülakat
- Hürriyet Daily News "CHP office adds voice to Brussels
- CNNInternational program yapımcısı John Deferios'a Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile mülakatı öncesinde briefing
- Euronews televizyonu temsilcisi Sergio Cantone'ye Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile mülakatı öncesinde briefing
- Hollanda Ekonomi Dergisi Elsevier'de CHP ve AB temsilciliği hakkında haber
- The European Security and Defence Union dergisinde Sn Deniz Baykal'ın Brüksel ziyareti ile ilgili özel haber

V. DİĞER

1. Konuşma yapılan konferanslar

- British Chamber of Commerce-Brussels, akşam yemeği toplantısında Türkiye-AB ilişkilerinde son durum üzerine sunum
- İstanbul'da Marketing 2008 toplantıları kapsamında "Türkiye'nin Markalaşması" paneli
- Turkcell Akademi, "AB-Türkiye ilişkilerinde 2009-2010 gündemi".
- Brüksel Flaman Sosyalist Parti Yönetimi ile yuvarlak masa toplantısı
- Avrupa Parlamentosu'nda Cinsiyet Eşitliği konferansı (Diğer panel katılımcıları: AB Komisyonu Üyesi Olli Rehn, Avrupa Parlamentosu Başkan Yardımcısı Diane Wallis, AP Liberal Grup Başkan Yardımcısı Karin Riis-Jorgensen, Kaigder Başkanı Gülseren Onaç, AKP temsilcisi Helün Fırat)

2. Diğer

- Frankfurt Kitap Fuarı'nda Türkiye standlarını ziyaret
- Kagider paneli – Frankfurt Kitap Fuarı
- 29 Ekim Cumhuriyet kokteyli, Belçika Nezdinde TC Büyükelçilik konutu

- TÖSED-Turkish Business Association tarafından Belçika Kraliyet Konservatuvarı'nda Cumhuriyetimizin 85. yıl dönümü nedeniyle düzenlenen "Ezgi Saydam&Kamerhan Turan" resitali
- TR-Plus (Avrupa'da Türkiye Merkezi) tarafından BOZAR Güzel Sanatlar Akademisi'nde düzenlenen "Çatışma Ötesi Müzik" konseri
- NATO ziyaretçi grubu ile TUSIAD AB Temsilciliği'nde düzenlenen öğlen yemeğinde buluşma
- Avrupa için Gençler Hareketi Türkiye ekibi ile Madrid'te görüşme
- Çeşitli üniversitelerden araştırmacıların çalışmalarına katkı
- Akademi, medya, sivil toplumdan pek çok kişi ile görüşmeler yapılması
- Tüm toplantılarda bülten ve belgelerimizin hazır bulundurulması

VI. Gelecek dönem projeleri

- Facebook, Twitter gibi önde gelen internet ortamlarında CHP-EU sayfaları oluşturulması,
- 5000 kişi ve kurumluk iletişim ağının genişletilmesi
- İsveç AB Dönem Başkanlığı süresince yapılacak çalışmalarla ilgili İsveç Büyükelçiliği ile yakın temas içinde olunması (30 Nisan'da Büyükelçi Christian Danielson ile kahvaltı toplantısı)
- Avrupa Parlamentosu seçimleri ardından yeni parlamento ile ilk temasların gerçekleştirilmesi
- Avrupa Parlamentosu Türk kökenli milletvekillerinin ziyaret edilmesi
- Brussels.chp.org.tr'nin tanıtımının yapılması, içeriğinin geliştirilmesi
- Brussels.chp.org.tr'nin www.chp.org.tr anasayfası üzerinde görünürlüğünün artırılarak anasayfa üzerinden yönlendirilmelerin artması
- Bültenlerin sürdürülmesi, CHP AB Bülteni'nin CHP örgütlerine de ulaşabilmesi için çalışma yapılması
- Sonbaharda yeniden şekillenecek olan Avrupa Komisyonu ile ilişkilerin tesisi
- Avrupa Komisyonu'nun "Public Consultation" sistemine partimizin dahil olması (Bu konuda girişimlerimiz başlamıştır)
- 2009 sonunda, tercihen AB Komisyonu'nun Türkiye yıllık ilerleme raporu öncesi partimizin sosyal demokrat bakış açısını yansıtan uluslararası bir konferans düzenlenmesi.
- Genel Başkan Sayın Deniz Baykal'ın Brüksel ziyareti sırasında kararlaştırıldığı gibi Sosyalist Grubu'n davetlisi olarak Avrupa Parlamentosu'nda Sosyalist Grup toplantısında konuşması.
- CHP Gençlik Kolları'nın Brüksel'deki gençlik etkinliklerine katılımı, Brüksel ziyaretleri.
- CHP'li belediyelerin Avrupa Yatırım Bankası desteklerinden daha fazla yararlanmaları için bilgilendirme çalışmaları (Bu konuda girişimlerimiz başlamıştır)
- ...

29 MART 2009 SEÇİMLERİ CHP'Lİ BELEDİYELER

NO	İL	İLÇE	BELDE	ADI	SOYADI	KOD	BELEDİYE TEL	FAKS	TELEFON
1	ADANA	CEYHAN	DORUK	YAŞAR	ŞENAL	322	6452010-2020	6452040	5444064404
2	ADANA	CEYHAN	HAMDİLLİ	SITKI	ÖVET	322	6584178	6584178	5426724129
3	ADANA	CEYHAN	MERCİMEK	CUMALİ	ÇAVUŞ	322	6484242	6484242	5448066608
4	ADANA	CEYHAN	SAĞKAYA	HASAN	SİGRAN	322	6472072	6472072	5325699150
5	ADANA	ÇUKUROVA		YILDIRAY	ARIKAN	322			5335507876
6	ADIYAMAN	BESNİ	ÇAKIRHÖYÜK	HASAN	ÖZDEMİR	416	3691003	3961100	5325769970
7	ADIYAMAN	BESNİ		FAHRİ	SERTER	416	3181009	3181221	5352267000
8	ADIYAMAN	GÖLBAŞI	BELÖREN	ALİ	ÇİÇEK				5333257299
9	ADIYAMAN	GÖLBAŞI	HARMANLI	AHMET	DEĞİRMENCİ				5368351934
10	ADIYAMAN	MERKEZ	ATAKENT	İBRAHİM HALİL	DEMİR				5332306839
11	ADIYAMAN	MERKEZ	KÖMÜR	FETHİ	YUKA	416	2451345	2451045	5333243261
12	ADIYAMAN	MERKEZ	YAYLAKONAK	HASAN	KARAKAYA	416	2622099	2622100	5332188021
13	AFYONKARAHİSAR	BAŞMAKÇI		HALİL	ÖZCAN	272	4112047	4112003	5336355992
14	AFYONKARAHİSAR	ÇAY	KOÇBEYLİ	RESUL	YILDIZHAN	272	6415022	6415004	5424420322
15	AFYONKARAHİSAR	DINAR	KADILAR	KASIM	ÖZKAN	272	3661012	3661129	5327724966
16	AFYONKARAHİSAR	EMİRDAĞ	ADAYAZI	CEMAL	GÜÇLÜ	272	4466078	4466078	5425275132
17	AFYONKARAHİSAR	İHSANİYE	GAZLIGÖLAKÖREN	İDRİS	KAYA	272	2747022	2747263	5333263380
18	AFYONKARAHİSAR	İHSANİYE	YAYLABAĞI	AHMET	KESGİN	272	2822521	2822772	5438406467
19	AFYONKARAHİSAR	İSCEHİSAR	ALANYURT	ALİ	ARSLAN	272	3435304	3435304	5326585604
20	AFYONKARAHİSAR	SANDIKLI	AKHARIM	NURETTİN	ÖZDEMİR	272	5172052	5172004	5354126305
21	AFYONKARAHİSAR	SİNANPAŞA	KIRKA	ZEKERİYA	UYGAN	272	3281001-02	3281003	5333276073
22	AFYONKARAHİSAR	SİNANPAŞA	NUH	TUNCAY	ASLAN	272	3176040	3176122	5324544759
23	AFYONKARAHİSAR	SULTANDAĞI	KARAPINAR	İBRAHİM	KOBUK	272	6867005	6867293	5354078623
24	AFYONKARAHİSAR	SULTANDAĞI		OSMAN	ACAR	272	6561016	6561016	5434067418
25	AFYONKARAHİSAR	SULTANDAĞI	YEŞİLÇİFTLİK	ZEKERİYA	ÖLMEZ	272	6561603	6561363	5426733770
26	AFYONKARAHİSAR	ŞUHUT	ATLIHİSAR	ÖMER	KURT	272	7285040	7285002	5333556333
27	AKSARAY	MERKEZ	SULTANHANI	İSMET	SARI	382	2422005	2422005	5434050152
28	AKSARAY	MERKEZ	TAŞPINAR	CİHAN	YÜKSEL	382	2443129	2443004	5325642750
29	AKSARAY	MERKEZ	ULUKIŞLA	H.EMİN	ALTINKAYNAK	382	2344719	2344720	5353355692

30	AMASYA	MERKEZ	DOĞANTEPE	BÜLENT ECEVİT	KÜP	358	2735003	2735190	5325856182
31	AMASYA	MERKEZ	UYGUR	MURAT	SATILMIŞ	358	2937544	2937007	5326604374
32	AMASYA	MERZİFON	KAYADÜZÜ	BAHTİYAR	ÇİL	358	5452002	5452494	5457271639
33	AMASYA	TAŞOVA	BELEVİ	AHMET	ALAN	358	3936587	3936501	5358389225
34	AMASYA	TAŞOVA	BORABAY	HAMZA	DÖNER	358	3455001	3455039	5378891112
35	ANKARA	AYAŞ		ALİ	BAŞKARAAĞAÇ	312	7122600-01-02	7122120	5322170309
36	ANKARA	BALA	AFŞAR	MÜSLÜM	ÇOŞAN	312	8753055	8753056	5379353545
37	ANKARA	BEYPAZARI	KARAŞAR	ALİ	ÖZDAMAR	312	7751144	7751114	5324021616
38	ANKARA	ÇANKAYA		HAKİ BÜLENT	TANIK	312	4588800	4342847	5322947744
39	ANKARA	GÜDÜL	YEŞİLÖZ	HASAN	ÇOBAN	312	7244013-4090	7244154	5322675654
40	ANKARA	HAYMANA	BALÇIKHİSAR	HACI	ÖZKAN	312	6632266	6632200	5336649797
41	ANKARA	HAYMANA	BUMSUZ	NEVZAT	DOĞAN	312	6643209	6643210	5322701845
42	ANKARA	HAYMANA	YENİCE	CELAL	ÇETİN	312	6654287	6654287	5347428641
43	ANKARA	KALECİK		NEVZAT	ŞAHİN	312	8571036	8571016	5334787965
44	ANKARA	NALLIHAN	SARIYAR	HALİL	ÜNSAL	312	7911001	7911002	5327771849
45	ANKARA	ŞEREFLİKOÇHİSAR	KAÇARLI	TEVFİK	ÖZDEMİR	312	6811048	6811003	5352569916
46	ANKARA	YENİMAHALLE		FETHİ	YAŞAR	312	3433000	3155387	5324839597
47	ANTALYA	AKSEKİ		MEHMET	GÖLCÜ	242	6781008	6781266	5333601150
48	ANTALYA	AKSEKİ	GÜÇLÜKÖY/FERSİN	HASAN	ÇOBANOĞLU	242	6858165	6858173	5063447798
49	ANTALYA	ALANYA	DEMİRTAŞ	MUSTAFA	ARAS	242	5161580	5161015	5325226649
50	ANTALYA	ALANYA	MAHMUTLAR	ALİ	ÇELİK	242	5283193	5283195	5327385554
51	ANTALYA			MUSTAFA	AKAYDIN	242	2495000	2495000	5326168765
52	ANTALYA	DÖŞEMEALTI		NURETTİN	TURSUN	242	4213053-55	4213185	5338155893
53	ANTALYA	DÖŞEMEALTI	BAĞEMAĞACI	BEKİR	AKSOY	242	4372061	4372060	5327256175
54	ANTALYA	DÖŞEMEALTI	DAĞBELİ	ALİ	GÖKAY	242	4382030	4382031	5322834350
55	ANTALYA	ELMALI	AKÇAY	MEHMET	TUFAN	242	6292019-2143	6292142	5323301422
56	ANTALYA	ELMALI	YUVA	HÜSEYİN	ŞAHİN	242	6331048	63312228	5334226018
57	ANTALYA	FİNİKE	SAHİLKENT	ÖMER	ÇIRPAR	242	8551600	8553796	5335189075
58	ANTALYA	GAZİPAŞA		CEM BURAK	ÖZGENÇ	242	5725452-5721013	5721068	5322538696
59	ANTALYA	GAZİPAŞA	KAHYALAR	ZEKİ	AYDIN	242	5827057	5827556	5336615822
60	ANTALYA	GÜNDOĞMUŞ	KÖPRÜLÜ	MUAMMER	AÇIKALIN	242	7866189	7866098	5337669674
61	ANTALYA	KAŞ		ABDULLAH	GÜLTEKİN	242	8361020	8361030	5359292961

62	ANTALYA	KAŞ	KALKAN	ÖMER SAİM	KARAKURT	242	8443131	8443036	5323378026
63	ANTALYA	KEMER	ÇAMYUVA	AHMET	CAN	242	8246002	8246581	5332706930
64	ANTALYA	KEMER	GÖYNÜK	NECATİ	TOPALOĞLU	242	815130001	8152223	5324410177
65	ANTALYA	KONYAALTI		MUHİTTİN	BÖCEK	242	2590921-22-26	2590033	5325547575
66	ANTALYA	KORKUTELİ	BOZOVA	GÜRSEL	KALAY	242	6612001	6612009	5324550466
67	ANTALYA	KORKUTELİ	BÜYÜKKÖY	MUSTAFA	DİNÇAY	242	6461010-1220	6461221	5332583858
68	ANTALYA	KORKUTELİ	ÇOMAKLI	İBRAHİM	EROL	242	6625001	6625381	5327030893
69	ANTALYA	KORKUTELİ	YELTEN	HASAN	YAĞCIOĞLU	242	6513003	6513004	5335215151
70	ANTALYA	MANAVGAT		ŞÜKRÜ	SÖZEN	242	7461393	7467575	5325008181
71	ANTALYA	MANAVGAT	KIZILOT	MUSTAFA	KEÇER	242	7482301-02	7482303	5334192348
72	ANTALYA	MANAVGAT	OYMAPINAR	TEVFİK	GÜVEN	242	7722660	7722656	5322505090
73	ANTALYA	MANAVGAT	SARILAR	MUSTAFA ERKAN	ERSOY	242	7463160-7501401	7501402	5335984403
74	ANTALYA	MURATPAŞA		SÜLEYMAN	EVCİLMEN	242	2436551-52	2436550	5325898997
75	ANTALYA	SERİK	ABDURRAHMANLAR	YUSUF	GİZLİ	242	7323050-3019	7323362	5336184744
76	ANTALYA	SERİK	KARADAYI	ALİ	ÇIRPICI	242	7340093-99	7340384	5326162006
77	ARDAHAN	ÇILDIR	AŞIK ŞENLİK	MEHMET MÜLAZİM	KARAÇAY	478	3234020	3234140	5322074642
78	ARDAHAN	ÇILDIR		NURETTİN	AYGÜN	478	3112151	3112285	5326927003
79	ARDAHAN	DAMAL		GÜLCEMAL	FİDAN	478	6514778	6514778	5326841835
80	ARDAHAN	POSOĞ		ŞÜKRÜ	BOZYİĞİT	478	5112015	5112247	5332684697
81	ARTVİN	ARDANUÇ		YILDIRIM	DEMİR	466	6112179	6112011	5336165144
82	ARTVİN	HOPA	KEMALPAŞA	YALÇIN	EMİRALİOĞLU	466	3612297	3613521	5324855336
83	ARTVİN	HOPA		TURAN	KASIMOĞLU	466	3514020	3514600	5336640808
84	ARTVİN			EMİN	ÖZGÜN	466	2121034-2123711	2123712	5337441027
85	ARTVİN	MURGUL		MEHMET	YILDIRIM	466	7113011-3546	7113986	5337792140
86	ARTVİN	ŞAVŞAT		MEHMET NACİ	KÖROĞLU	466	5171481	5171026	5326815560
87	ARTVİN	ŞAVŞAT	MEYDANCIK	NIHAT	ACAR	466	5976493	5976639	5359821310
88	ARTVİN	YUSUFELİ	KILIÇKAYA	ERDOĞAN	GAZİHAN	466	8226009	8226198	5337767656
89	AYDIN	BOZDOĞAN		SALİM TÜMER	APAYDIN	256	4141008	4141877	5427975616
90	AYDIN	ÇİNE		OSMAN	AYDIN	256	7116924	7116285	5338191719

91	AYDIN	DİDİM		MÜMİN	KAMACI	256	8112560-2660	8112111	5326244490
92	AYDIN	GERMENCİK	HIDIRBEYLİ	İSMAİL	KURUM	256	5631859	5632423	5434832455
93	AYDIN	GERMENCİK	MURSALLI	HAYRİ	ALTAY	256	5721001	5721004	5365105985
94	AYDIN	GERMENCİK		AHMET	YAVAŞOĞLU	256	5630120	5631472	5324720027
95	AYDIN	İNCİRLİOVA	ACARLAR	AYHAN	YENER	256	5957042	5957041	5322583809
96	AYDIN	İNCİRLİOVA		FADİME	ORBAY	256	5851013-1224	5851225	5424324745
97	AYDIN	KARACASU		MUSTAFA	BÜYÜKYAPICI	256	4412011	4412314	5055946100
98	AYDIN	KOÇARLI	YENİKÖY	ERDAL	ARASAN	256	7745023-5122	7745050	5323240571
99	AYDIN	KUŞADASI	GÜZELÇAMLI	ÖZKAL	YÜKSEL	256	6451001	6461303	5324092678
100	AYDIN	KUŞADASI		MEHMET ESAT	ALTUNGÜN	256	6141003	6141580	5334159427
101	AYDIN	KUYUCAK		ALİ ULVİ	AKOĞLU	256	3714050-4018	3714495	5322751024
102	AYDIN	MERKEZ	ÇEŞTEPE	HAKKI	GÜMÜŞ	256	2111066	2110022	5339551416
103	AYDIN	MERKEZ	TEPECİK	TUNCAY	OLGUN	256	2111112	2111111	5323263839
104	AYDIN			ÖZLEM	ÇERÇİOĞLU	256	2266380	2266322	5337334142
105	AYDIN	NAZİLLİ	PİRLİBEY	HÜSEYİN	HORASAN	256	3372002	3372419	5436424490
106	AYDIN	SÖKE	ATBURGAZİ	AHMET	MUSLU	256	5278189	5278440	5323255757
107	AYDIN	SÖKE	SARIKEMER	İBRAHİM	İLHAN	256	5574345	5574460	5423141251
108	AYDIN	SÖKE		NECDET	ÖZEKMEKÇİ	256	5181084-2311	5120496	5324274245
109	AYDIN	YENİPAZAR		MEHMET YÜSRAN	ERDEN	256	3613004	3613127	4064714469
110	BALIKESİR	AYVALIK		HASAN BÜLENT	TÜRKÖZEN	266	3121021-2308	3123219	5324934941
111	BALIKESİR	AYVALIK	ALTINOVA	ASIM	SÜRER	266	3381211	3381004	5326532999
112	BALIKESİR	AYVALIK	KÜÇÜKKÖY	MESUT	ERGİN	266	3220001	32204000	5322273114
113	BALIKESİR	BALYA		DÜNDAR	CENGİZ	266	4861001	8611001	5335478367
114	BALIKESİR	BALYA	ŞİFA(İLİCA)	MUSTAFA	TEPELİ	266	4965121-25	4965125	5333842403
115	BALIKESİR	BANDIRMA		SEDAT	PEKEL	266	7142500	7136055	5326870606
116	BALIKESİR	BURHANIYE		FİKRET	AKOVA	266	4126450	4121006	5334767680
117	BALIKESİR	BURHANIYE	PELİTKÖY	HÜSEYİN	KAYACIK	266	4231277	4231279	5322829727
118	BALIKESİR	EDREMİT	AKÇAY	CAHİT	İNCEOĞLU	266	3851300-1400	3856070	5334111516
119	BALIKESİR	EDREMİT	ALTINOLUK	HASAN	ÖZPOLAT	266	3961167-1424-1564	3961554	5325449666

120	BALIKESİR	ERDEK	OCAKLAR	HÜSEYİN	DURAK	266	8475872	8475873	5418470100
121	BALIKESİR	İVRİNDİ	GÖKÇEYAZI	YAKUP	YILMAZ	266	4667504	4667562	5336355891
122	BALIKESİR	MANYAS	SALUR	FETHİ	KİLERCİOĞLU	266	8275089	8275002	5369529922
123	BALIKESİR	MARMARA		ALİ	AKSU	266	8855489	8855145	5357428452
124	BALIKESİR	SAVAŞTEPE		TURGAY	YÜKSEL	266	5521008	5521243	5322055708
125	BALIKESİR	SINDIRGI		ÖZGÜR	ERTUĞRUL	266	5161124	5164800	5355234323
126	BALIKESİR	SUSURLUK		TAHSİN	BOZOĞLU	266	8651038	8651945	2668652776
127	BALIKESİR	SUSURLUK	KARAPÜRÇEK	MEHMET	İLBAN	266	8621460	8621054	5337355234
128	BARTIN	AMASRA		MEHMET EMİN	TİMUR	378	3151081	3151986	5326551598
129	BARTIN	ULUS		HÜSEYİN	ULUS	378	4161015	4161492	5327307356
130	BİLECİK	GÖLPAZARI		VEDAT	KAZICI	228	4113325	4113325	5427336684
131	BİNGÖL	YEDİSU		M.ŞERİF	MEMİOĞLU	426	3717178	3717128	5322437687
132	BOLU	MUDURNU		MEHMET	İNEGÖL	374	4213031	4213447	5324378413
133	BURDUR	BUCAK	ÜRKÜTLÜ	İBRAHİM	KESKİN	248	3251001	3253181	5323605717
134	BURDUR	ÇAVDIR	BAYIR	MUSTAFA	YÜCEL	248	4373151	4373462	5443194534
135	BURDUR	KARAMANLI		MEHMET	ÖZGER	248	5313171	5313171	5355192962
136	BURDUR	TEFENNİ	HASANPAŞA	BAYRAM	YILDIZ	248	4945342	4945010	5334551394
137	BURDUR	YEŞİLOVA		NURİ	ÖZBEK	248	6181012	6181063	5354292970
138	BURDUR	YEŞİLOVA	GÜNEY	CEMAL	ALTAY	248	6686023	6686013	5376746058
139	BURSA	GEMLİK		FATİH MEHMET	GÜLER	224	5134521	5134528	5326128333
140	BURSA	İNEGÖL	KURŞUNLU	ERKAN	DÖNMEZ	224	7212006-2070	7212066	5325905696
141	BURSA	M.KEMALPAŞA	ÇELTİKÇİ	İZZET	DEDE	224	6287616	6287848	5326685383
142	BURSA	NİLÜFER		MUSTAFA	BOZBEY	224	4441603-45121250	4512124	5326145692
143	BURSA	ORHANGAZİ	YENİKÖY	İSMAİL	AKOĞLU	224	5854092	5854417	5324849061
144	ÇANAKKALE	AYVACIK	KÜÇÜKKUYU	CENGİZ	BALKAN	286	7525054	7526502	5325038027
145	ÇANAKKALE	BAYRAMIÇ		İSMAİL SAKİN	TUNÇER	286	7731293-1016	7733113	5323372171
146	ÇANAKKALE	BİGA	KARABİGA	MUZAFFER	KARATAŞ	286	3541800	3541013	5326606478
147	ÇANAKKALE	EZİNE		HALİL	BÜYÜKEROL	286	6181009	6181625	5332248686
148	ÇANAKKALE	GELİBOLU	BOLAYIR	CAVİT	SEZER	286	5671667	5671030	5354628805
149	ÇANAKKALE	GELİBOLU	KAVAKKÖY	NECATİ	KOPÇA	286	5977506	5977731	5364986651
150	ÇANAKKALE	GELİBOLU		MÜNİR MUSTAFA	ÖZACAR	286	5661011	5662825	5336636696
151	ÇANAKKALE	LAPSEKİ	UMURBEY	AHMET VEDAT	ÖZKAN	286	5427009	5427044	5427608744
152	ÇANAKKALE	MERKEZ	İNTEPE	ALATTİN	ÖZKURNAZ	286	2233557-3034	2233488	5424324733

153	ÇANAkkALE	MERKEZ	KEPEZ	ÖMER FARUK	MUTAN	286	2635013-02	2636264	5378833000
154	ÇANAkkALE	MERKEZ	KUMKALE	SÜLEYMAN	ERTE	286	2880046	2880171	5424358404
155	ÇANAkkALE			ÜLGÜR	GÖKHAN	286	2121034-2171079	2170848	5333145160
156	ÇANAkkALE	YENİCE	PAZARKÖY	HALİL	ÖZKAN	286	4948004	4948433	5322273111
157	ÇORUM	ORTAKÖY	AŞDAVUL	RIZA	UYSAL	364	4966018	4966018	5366149315
158	DENİZLİ	ACIPAYAM	ALAATTİN	RAMAZAN	TUZCU	258	5286001	5286001	5394309968
159	DENİZLİ	ACIPAYAM	DEDEBAĞ	REŞAT	ALKAYA	258	5385060	5385060	5378305918
160	DENİZLİ	ACIPAYAM		HULUSİ	ŞEVKAN	258	5181006	5183325	5058738349
161	DENİZLİ	ACIPAYAM	YASSIHOYÜK	HALİL	ÖZONUK	258	5644004	5644004	5424175828
162	DENİZLİ	BEKİLLİ	KUTLUBEY	YALÇIN	TOSUN	258	7954002-4159	7954021	5323028453
163	DENİZLİ	BEKİLLİ		MUSTAFA	BAŞKAFA	258	7912053	7912087	5323174940
164	DENİZLİ	ÇARDAK	GEMİŞ	ADEM	AYBAR	258	8555101	8555101	5387190967
165	DENİZLİ	ÇIVRIL	EMİRHİSAR	LEVENT	KOÇHAN	258	7118004	7118256	5335796916
166	DENİZLİ	ÇIVRIL	GÜRPINAR	HALİL	ARIKAN	258	7466006-07	7426616	5346435188
167	DENİZLİ	ÇIVRIL		İBRAHİM HAKKI	ASLAN	258	7131008	7132528	5423133853
168	DENİZLİ	GÜNEY		HALİT	GÜRBÜZ	258	4512010	4512652	5332117620
169	DENİZLİ	MERKEZ	GÖZLER	ALİ	AKKAYA	258	2842169	2842001	5322835609
170	DENİZLİ	MERKEZ	KARAHAYAT	İBRAHİM	VURAL	258	2714325-26	2714327	5333825857
171	DENİZLİ	SARAYKÖY	AHMETLİ	ORHAN	ÇIRAK	258	4257013	4257474	5388534338
172	DENİZLİ	SARAYKÖY		ORHAN	KARAKÖSE	258	4151007-1016	4153530	5332185322
173	DENİZLİ	SERİNHİSAR		HÜSEYİN	GEMİ	258	5915180	5912892	5443789553
174	DENİZLİ	TAVAS	NİKFER (BÜYÜKONAK)	ALİ	YARANGÜNÜ	258	6225012	6225004	5462373117
175	DENİZLİ	TAVAS	GARİPKÖY	OSMAN	CUN	258	6234546	6234002	5305583237
176	DENİZLİ	TAVAS	KARAHİSAR	ERDAL	KARACA	258	6275001	6275075	5323555121
177	DENİZLİ	TAVAS	ULUKENT	MEHMET	NEŞİRAY	258	6411115	6411116	5378315091
178	DİYARBAKIR	ÇÜNGÜŞ		MEHMET	GEÇİTLİ	412	5412455-2008	5412031	5336376409
179	DÜZCE	AKÇAKOCA		FİKRET	ALBAYRAK	380	6114002	6113655	5322828575
180	DÜZCE	YİĞİLCA		BÜNYAMİN	ŞAHİN	380	6514007	6514017	5335246690
181	EDİRNE	HAVSA		OĞUZ	TEKİN	284	3361006	3361501	5322816370
182	EDİRNE	İPSALA	HACI	CEVDET	KARAGÖZ	284	6869024	6869557	5362966633

183	EDİRNE	İPSALA	İBRİKTEPE	GALİP	GÖREN	284	6468170	6468004	5426352241
184	EDİRNE	İPSALA		MEHMET	KARAGÖZ	284	6161011	6161078	5418406287
185	EDİRNE	KEŞAN	ÇAMLICA	HALİL	BÜYÜKYATIKÇI	284	7433050	7433002	5322438997
186	EDİRNE	KEŞAN		MEHMET	ÖZCAN	284	7141063-1185	7140985	5323148872
187	EDİRNE	KEŞAN	YENİMUHACIR	RECEP	ORDU	284	7637240	7637001	5323678278
188	EDİRNE	MERİÇ	KÜPLÜ	RAİF	TAŞKIN	284	4354291	7354291	5368395853
189	EDİRNE	MERİÇ		EROL	DÜBEK	284	4151386	4151083	5324268510
190	EDİRNE			HAMDİ	SEDEFÇİ	284	2251024-2139140	2120994	5332770756
191	EDİRNE	UZUNKÖPRÜ	KIRCASALİH	SUAT	KARAKAŞ	284	5941007	5941008	5433247507
192	EDİRNE	UZUNKÖPRÜ	KURTBEY	MÜBECCEL	ÇALIŞKAN	284	5242007	5242388	5325816849
193	EDİRNE	UZUNKÖPRÜ		ENİS	İŞBİLEN	284	5141000	5133969	5396001099
194	ELAZIĞ	MADEN	GEZİN	FETHİ	AYDIN	424	4514555	4514556	5327456577
195	ERZİNCAN	MERKEZ	GEÇİT	DÜZGÜN	BİLGİN	446	2264672-2264715	2264672	5322683195
196	ERZİNCAN	MERKEZ	ULALAR	YAŞAR	KAYA	446	2280876-78	2280879	5333395542
197	ERZİNCAN	ÜZÜMLÜ	ALTINBAŞAK	ERCAN	BEKTAŞ	446	4134112	4134261	5326426056
198	ESKİŞEHİR	İNÖNÜ		İSMAİL	KARAKÖSE	222	5912520	5912026	5327927137
199	ESKİŞEHİR	SEYİTGAZİ	DOĞANÇAYIR	ALİ RIZA	KOCA	222	6782032	6782384	5334248784
200	GAZİANTEP	ŞAHİNBEY	CEVİZLİ	MUSTAFA	ASLAN	342	4781020	4781068	5325261936
201	GAZİANTEP	YAVUZELİ		MUSTAFA KEMAL	SAKAROĞLU	342	6412135	6412899	5434747864
202	GİRESUN	BULANCAK	AYDINDERE	DURSUN	KARAHASAN	454	3262222	3262250	5326168728
203	GİRESUN	GÜCE		OSMAN	KARABATAK	454	4516023	4516023	5324125127
204	GİRESUN			KERİM	AKSU	454	2161050	2164964	5324770539
205	GİRESUN	TİREBOLU		BURHAN	TAKIR	454	4114016	4112077	5336908202
206	HATAY	ALTINÖZÜ	YİĞİTYOLU	HALİL	ÖZDEMİR	326	3272046	3272080	5326571606
207	HATAY	ANTAKYA	DURSUNLU	SELAHATTİN	ALTINÖZ	326	2381125	2381014	5337202506
208	HATAY	ANTAKYA	EKİNCİ	SEYFETTİN	YERAL	326	2638651	2638650	5322624285
209	HATAY	ANTAKYA	GÜMÜŞGÖZE	İBRAHİM	GÜZEL	326	2742261	2742261	5326510573
210	HATAY	ANTAKYA	GÜZELBURÇ	BEHÇET	ŞAHUTOĞLU	326	2212057	2216176	5333285742
211	HATAY	ANTAKYA	HARBİYE	HİKMET	KARAALİ	326	2314620-4345	2314342	5337791963
212	HATAY	ANTAKYA	KARLISU	M.CEMİL	DOKUZOĞLU	326	2695646	2695647	5322366631
213	HATAY	ANTAKYA	MAŞUKLU	TACETTİN	ALPASLAN	326	2211921	2215710	5322852939
214	HATAY	ANTAKYA	SUBAŞI	SALAHADDİN	ATAHAN	326	2832287	2832324	5322858111

215	HATAY	ANTAKYA	TOYGARLI	SALAHADDİN	KARA	326	2727275-7510	2727276	5326338327
216	HATAY	ANTAKYA	TURUNÇLU	ALİ ZEKİ	ÖZER	326	2234057-58	2234066	5326405433
217	HATAY	ANTAKYA	YEŞİLPINAR	MALİK	KILIÇ	326	2763422	2764459	5326504891
218	HATAY	İSKENDERUN		YUSUF HAMİT	CİVELEK	326	6141666	6141672	5322555806
219	HATAY	İSKENDERUN	AKÇALI	ALİ	SABAHOĞLU	326	6522712	6522244	5327699435
220	HATAY	İSKENDERUN	ARSUZ	FUAT	SÜME	326	6433334	6432072	5335949797
221	HATAY	İSKENDERUN	GÖZCÜLER	NECMETTİN	GÜLER	326	6612081	6612173	5323376742
222	HATAY	İSKENDERUN	KARAAĞAÇ	NECMETTİN	ACAR	326	6412303	6413777	5333584976
223	HATAY	İSKENDERUN	MADENLİ	ASAF	GÜVEN	326	6582155	6582156	5322969957
224	HATAY	İSKENDERUN	NARDÜZÜ	MEHMET	YOLCU	326	6415267-5266	6415269	5322716403
225	HATAY	İSKENDERUN	ÜÇGÜLLÜK	BEDİ	BALTA	326	6511004	6511003	5323607616
226	HATAY	SAMANDAĞ	DEĞİRMENBAŞI	HÜSEYİN	YOĞUN	326	5341340	5341268	5322307965
227	HATAY	SAMANDAĞ	KOYUNOĞLU	CELAL	GÜZEL	326	5644035-40	5644493	5332416456
228	HATAY	SAMANDAĞ	KUŞALANI	SÜLEYMAN	RAY	326	5362395	5362394	5322920337
229	HATAY	SAMANDAĞ	MAĞARACIK	ZAİM	SAT	326	5281010-1136	5281717	5323367451
230	HATAY	SAMANDAĞ	MIZRAKLI	MAHMUT	YÜKSEK	326	5442888	5442753	5324973389
231	HATAY	SAMANDAĞ	SUTAŞI	AYHAN	SAĞALTICI	326	5368684-1775-5361111-12	5361882	5363684778
232	HATAY	SAMANDAĞ	TAVLA	NECATİ	RENDE	326	5745147	5745020	5337646880
233	HATAY	SAMANDAĞ	TOMRUKSUYU	İBRAHİM	DİNLER	326	5849010	5849010	5327955666
234	HATAY	SAMANDAĞ	UZUNBAĞ	MEHMET	SÜT	326	5543500	5543501	5323417567
235	ISPARTA	AKSU		ALİ	KAYA	246	3412003	3412603	5333200235
236	ISPARTA	AKSU	YAKAAFŞAR	MEHMET	KORKMAZ	246	3453152	3453150	5364743483
237	ISPARTA	EĞİRDİR	GÖKÇEHÖYÜK	VELİ	DEMİRBİLEK	246	3235073	3235005	5352816975
238	ISPARTA	GELENDOST	BAĞILLI	BAYRAM	ALBAYRAK	246	3854888	3854541	5337498627
239	ISPARTA	GELENDOST	YAKA	İBRAHİM	PERÇİN	246	3813416	3813883	5435294889
240	ISPARTA	KEÇİBORLU	İNCESU	METİN	UYSAL	246	5415070	5415070	5363099001
241	ISPARTA	KEÇİBORLU		TURGUT	SOYKAN	246	5414593	5414224	5327228974
242	ISPARTA	YALVAÇ	BAĞKONAK	MEVLÜT	GÜRSAL	246	4477205	4477005	5438134212
243	ISPARTA	YALVAÇ	TOKMAKCIK	MEVLÜT	YÜREKLİ	246	4645555	4645753	5366099761

244	ISPARTA	YENİŞARBADEMLİ		MUSTAFA	ERDEM	246	4314002	4314174	5058155765
245	İSTANBUL	ADALAR		MUSTAFA	FARSAKOĞLU	216	3827850	3826785	5054813411
246	İSTANBUL	ATAŞEHİR		BATTAL	İLGEZDİ	216			5323284409
247	İSTANBUL	AVCILAR		MUSTAFA	DEĞİRMENCİ	212	5911124-5094447-6956200	6956222	5322342438
248	İSTANBUL	BAKIRKÖY		HİLMİ ATEŞ	ÜNALERZEN	212	5831023-09	5831316	5368227911
249	İSTANBUL	BEŞİKTAŞ		İSMAİL	ÜNAL	212	2804800-3194242	2804802	5322665111
250	İSTANBUL	BÜYÜKÇEKMECE		HASAN	AKGÜN	212	8832996	8836968	5322138364
251	İSTANBUL	ÇATALCA		CEM	KARA	212	7891042	7891106	5422440220
252	İSTANBUL	KADIKÖY		SELAMİ	ÖZTÜRK	216	5425055-4143853	4141161	5323135959
253	İSTANBUL	KARTAL		ALTINOK	ÖZ	216	3895910-12	3538581	5322354111
254	İSTANBUL	MALTEPE		MUSTAFA	ZENGİN	216	4589999	3830954	5323464634
255	İSTANBUL	SARIYER		ŞÜKRÜ	GENÇ	212	2427580	2429938	5322857990
256	İSTANBUL	SİLİVRİ		ÖZCAN	İŞIKLAR	212	7271002	7272488	5322145909
257	İZMİR	ALIAĞA		ÖMER TURGUT	OĞUZ	232	6161980	6163719	5325144408
258	İZMİR	BALÇOVA		MEHMET ALİ	ÇALKAYA	232	2781818-2596868	2590342	5336322892
259	İZMİR	BAYINDIR	ZEYTİNOVA	ALİ	DOĞU	232	5865002	5865051	5322073897
260	İZMİR	BAYRAKLI		HASAN	KARABAĞ	232	3656561-3656552	3656552	5324754301
261	İZMİR	BERGAMA		MEHMET	GÖNENÇ	232	6328005	6332012	5324216325
262	İZMİR	BEYDAĞ		SÜLEYMAN VASFİ	ŞENTÜRK	232	5926115	5926241	5322519348
263	İZMİR	BORNOVA		KAMİL OKYAY	SINDIR	232	3881166-7836	3887844	5323631287
264	İZMİR	BUCA		ERCAN	TATİ	232	4391010	4390808	5334117896
265	İZMİR			AZİZ	KOCAOĞLU	232	4834461-4258660-2931200	4464818	5322122012
266	İZMİR	ÇEŞME		AHMET FAİK	TÜTÜNCÜOĞLU	232	7127158-7126632	7126457	5336875600
267	İZMİR	ÇİĞLİ		ENSARİ	BULUT	232	3864204-3769980	3769813	5326471535
268	İZMİR	ÇEŞME	ALAÇATI	MUHİTTİN	DALGIÇ	232	7168006	7168049	5322125633

269	İZMİR	DİKİLİ		OSMAN NURİ	ÖZGÜVEN	232	6714020	6172036	5333872279
270	İZMİR	FOÇA		GÖKHAN	DEMİRAĞ	232	8121127	8122422	5323086445
271	İZMİR	GAZİEMİR		HALİL İBRAHİM	ŞENOL	232	2516930	2510045	5322030641
272	İZMİR	GÜZELBAHÇE		Ö.MUSTAFA	İNCE	232	2342020	2342001	5326127473
273	İZMİR	KARABAĞLAR		KASIM SITKI	KÜRÜM	232			5322344976
274	İZMİR	KARABURUN	MORDOĞAN	AHMET	ÇAKIR	232	7375050	7377108	5327999360
275	İZMİR	KARABURUN		HAMZA SERDAR	YASA	232	7313020	7313130	5333706383
276	İZMİR	KARŞIYAKA		CEVAT	DURAK	232	3699551-3349-3688868	3697652	5322131118
277	İZMİR	KEMALPAŞA		RIDVAN	KARAKAYALI	232	8784321-22	8781031	5337636994
278	İZMİR	KINIK		SÜLEYMAN	KAYA	232	6871012	6871049	5323575698
279	İZMİR	KIRAZ		İSMET	KORKMAZ	232	5723274	5723623	5322231353
280	İZMİR	KONAK		HAKAN	TARTAN	232	4894918	4894920	5325693954
281	İZMİR	MENDERES		ERGUN	ÖZGÜN	232	7821006	7821307	5426953457
282	İZMİR	MENEMEN		TAHİR	ŞAHİN	232	8321665	8320006	5335910116
283	İZMİR	NARLIDERE		ABDÜL	BATUR	232	2388741-2383829	2388740	5324082212
284	İZMİR	ÖDEMİŞ	BİRGİ	M.CUMHUR	ŞENER	232	5315004	5315177	5332163312
285	İZMİR	ÖDEMİŞ	BOZDAĞ	MEHMET	KESKİN	232	5477085-5477003	5477085	5322735064
286	İZMİR	ÖDEMİŞ	KONAKLI	MUSTAFA	KANTAR	232	5672165	5670125	5327823502
287	İZMİR	ÖDEMİŞ	OVAKENT	ALİ	DEMİREL	232	5672007	5670179	5362949056
288	İZMİR	ÖDEMİŞ		BEKİR	KESKİN	232	5449097	5451269	5324338966
289	İZMİR	SEFERİHİSAR		MUSTAFA TUNÇ	SOYER	232	7433960-66	7433465	5323211767
290	İZMİR	SELÇUK	BELEVİ	ÖZCAN	IŞIK	232	8976001	8976330	5055170961
291	İZMİR	SELÇUK		HÜSEYİN VEFA	ÜLGÜR	232	8926911-6925	8926913	5325897550
292	İZMİR	TİRE	GÖKÇEN	MUSTAFA	ÖNEM	232	5121059-5228005	5228121	5353303264
293	İZMİR	TORBALI		RAMAZAN İSMAİL	UYGUR	232	8561030-8566666	8563772	5322281488
294	İZMİR	URLA		MEHMET SELÇUK	KARAOŞMANOĞLU	232	7541088	7541009	5324073849
295	KAHRAMANMARAŞ	AFŞİN	ALTUNELMA	SELAHATTİN	AKÇALI	344	5222008	5222079	5385749412
296	KAHRAMANMARAŞ	ANDIRIN	GEBEN	GÖKHAN	AVCI	344	5867018	5867018	5338105502
297	KAHRAMANMARAŞ	ÇAĞLAYANCERİT	BOZLAR	ALİ	TUTAY	344	3542223	3542223	5355748763

298	KAHRAMANMARAŞ	ELBİSTAN	BAKIŞ	KAMBER	YURDAKURBAN	344	4362354-55	4362356	5322941755
299	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	FATMALI	SERVET	BEKERECİ	344	2544043	2549147	5369215695
300	KAHRAMANMARAŞ	NURHAK		AHMET	AKKUŞ	344	4712110-09	4712002	5327956002
301	KAHRAMANMARAŞ	PAZARCIK		KAMİL	DALKARA	344	3114071-3114314	3114023	5423123116
302	KARAMAN	ERMENEK	KAZANCI	UĞUZ	TEKİN	338	7567160	7567016	5326570186
303	KARS	ARPAÇAY		ENVER	AKKAYA	474	2812018	2811271	5335656646
304	KARS	SUSUZ		ALİ	YEĞİN	474	5115021	5115236	5322631673
305	KAYSERİ	AKKIŞLA	GÖMÜRGEN	SELAHATTİN	BAYDAN	352	5955166-67	5955268	5322958434
306	KAYSERİ	AKKIŞLA		AZMİ KAZIM	SONKUR	352	5913808	5913393	5439275355
307	KAYSERİ	FELAHİYE		İSMET GÜRSEL	KISIR	352	7912014-7912068	7911260	5333765898
308	KAYSERİ	SARIOGLAN	KARAÖZÜ	ŞENER	TATAR	352	8146003	8146260	5324250935
309	KAYSERİ	SARIZ		ÖMER FARUK	EROĞLU	352	5612181	5612093	5065067431
310	KAYSERİ	TOMARZA	DADALOGLU	HÜSEYİN	EKER	352	6643004	6643010	5358806640
311	KIRIKKALE	BALIŞEYH	KOÇUBABA	İLHAMİ	TUNCER	318	7838067	7838103	5326643679
312	KIRIKKALE	DELİCE	BÜYÜKAFŞAR	MAHMUT	AYAZGÜN	318	6583002	6583123	5334587471
313	KIRIKKALE	SULAKYURT	HAMZALI	CELAL	ÖCAL	318	8525007	8525230	5322014203
314	KIRKLARELİ	BABAESKİ	ALPULLU	AHMET	DURGUN	288	5231021-5231281	5232816	5322038830
315	KIRKLARELİ	BABAESKİ	BÜYÜKMANDIRA	MEHMET ŞÜKRÜ	ÇÖLGEÇEN	288	5334015-4515	5334046	5323523001
316	KIRKLARELİ	BABAESKİ		ABDULLAH	HACI	288	5121119-5480-1236	5124120	5426085007
317	KIRKLARELİ	DEMİRKÖY	İĞNEADA	TAHİR	IŞIK	288	6922180-81	6922183	5327635110
318	KIRKLARELİ	LÜLEBURGAZ		EMİN	HALEBAK	288	4171012-4171200	4174779	5322912649
319	KIRKLARELİ	MERKEZ	KAVAKLI	İNCİ	TUNÇ	288	2461002	24661007	4214099805
320	KIRKLARELİ			CAVİT	ÇAĞLAYAN	288	2123232-2141267	2143591	5323473020
321	KIRKLARELİ	PINARHİSAR	KAYNARCA	SEYİT	UÇAN	288	6457152-7001	6457152	5359652859
322	KIRKLARELİ	PINARHİSAR		MUSTAFA	CİNGÖZ	288	6151027	6151134	5325132517
323	KIRKLARELİ	VİZE	KIYIKÖY	İSMAİL	GÖK	288	3886003-6160	3886007	5428136894

324	KIRŞEHİR	AKPINAR	AŞAĞIHOMEURLU	KÜTÜK	KARABUDAK	386	4134110	4134109	5378232980
325	KIRŞEHİR	AKPINAR	KÖŞKER	ÖZGÜR	ARSLAN	386	4172419	4172419	5433873281
326	KIRŞEHİR	BOZTEPE	KARACAÖREN	SERVET	DUR SUN	386	5142198-5142002	5142002	5452637294
327	KIRŞEHİR	KAMAN	KARGINYENİCE	HIZIR	BOZDOĞAN	386	7223236	7223012	5054166701
328	KIRŞEHİR	KAMAN	ÖMERHACILI	ADNAN	YENİ	386	7253001	7253002	5367203664
329	KONYA	AKŞEHİR	ADSIZ	TÜRKAN PINAR	ÇİĞDEM	332	8137480	8131608	5437813085
330	KONYA	BEYŞEHİR	EMEN	OSMAN	DEMİR	332	5155485	5155100	5449029592
331	KONYA	BOZKIR	ÇAĞLAYAN	ZİYA	KARA	332	4324502	4324771	5359237492
332	KONYA	DERBENT	ÇİFTLİKÖZÜ	SÜLEYMAN	AKINCI	332	5643040-47	5643041	5332618253
333	KONYA	DOĞANHİSAR	DEŞDİĞİN	BAYRAM	ÇARMAN	332	5547006	5547008	5353461088
334	KONYA	DOĞANHİSAR	KONAKKALE	MEHMET	ÇÖĞÜR	332	5580105	5580107	5333819790
335	KONYA	EREĞLİ	ZENGEN	METİN	KARAKAYA	332	7251011-1237	7251240	5326074218
336	KONYA	HÜYÜK	İMRENLER	AHMET REFİK	ŞENÖNDER	332	5466004-05	5466545	5543427733
337	KONYA	ILGIN	BEYKONAK	İLHAMİ	SERİN	332	8835142	8835003	5426766948
338	KONYA	KADINHANI	ATLANTI	ŞİH HASAN	TAKIMCI	332	8361010	8361011	5323159065
339	KONYA	KARAPINAR	KAYALI	RECEP	İLHAN	332	7618181-8085	7618080	5368560428
340	KONYA	KULU	KARACADAĞ	ŞAHİN	ATEŞ	332	6492258	6492001	5387188666
341	KONYA	KULU	TAVŞANCALI	HÜSEYİN	BAYSAL	332	6547004	6547083	5327443294
342	KONYA	SEYDİŞEHİR	AKCALAR	FİKRET	KERPİC	332	5883300	5883302	5373934807
343	KONYA	SEYDİŞEHİR	BOSTANDERE	TURAN	KOYUNCU	332	5873002	5873002	5449234014
344	KONYA	SEYDİŞEHİR	TARAŞCI	YASİN	ŞAHİN	332	5994111	5994488	5323174872
345	KONYA	TUZLUKÇU		MUSTAFA	SAK	332	8612005	8612320	5323739905
346	KONYA	YUNAK	SARAY	FERRUH	POLAT	332	8545323	8545250	5356988753
347	KÜTAHYA	ALTINTAŞ		SITKI	YÜZÜAK	274	3112450	3112452	5332578031
348	KÜTAHYA	EMET	EĞRİÖZ	MEHMET	ALKAN	274	4777185-7001	4777186	5335832073
349	KÜTAHYA	GEDİZ	KAYAKÖY	ERDOĞAN	DİRİCAN	274	4483006	4483444	5412744973
350	KÜTAHYA	HİSARCIK	ŞEYHLER	ALAATTİN	ÖLMEZ	274	4912575-76	4912577	5354056413
351	KÜTAHYA	SİMAV	YENİKÖY	MEHMET	ÇAKIR	274	5343050	5343244	5364374587
352	MALATYA	AKÇADAĞ	ÖREN	AZİZ	BAKIR	422	4375032	4375032	5322179917
353	MALATYA	ARGUVAN		HÜSEYİN	TAŞTAN	422	7712006	7712091	5334476918

354	MALATYA	DOĞANŞEHİR		İBRAHİM	KARAMAN	422	5171079	5171667	5324270884
355	MALATYA	HEKİMHAN		MEHMET SAİT	ÖZOĞLU	422	7133086-89	7133088	5376592319
356	MALATYA	HEKİMHAN	GÜZELYURT	ALİSEYDİ	MİLLİOĞULLARI	422	7234002-4013	7234843	5335173648
357	MALATYA	HEKİMHAN	HASANÇELEBİ	MEHMET ŞERİF	YILDIRIM	422	7433516	7436516	5326122006
358	MALATYA	PÖTÜRGE		NECDET	AYAYDIN	422	5612012	5612398	5322366122
359	MALATYA	YAZIHAN	FETHİYE	HABİB	YÜCEL	422	7532256	7532257	5336665050
360	MANİSA	AKHİSAR	BEYOBA	TALAT	ÜNLÜ	236	4235781	4235003	5322321091
361	MANİSA	AKHİSAR	KAYALIOĞLU	MEHMET	GÖKFİLİZ	236	4272003	4272088	5323413742
362	MANİSA	AKHİSAR	MEDAR	SÜLEYMAN	EGE	236	4511249-48	4511266	5537756333
363	MANİSA	AKHİSAR	ZEYTİNLİOVA	MÜRTEZA	FİDAN	236	4331009	4331046	5386187679
364	MANİSA	GÖLMARMARA		BİROL	BAK	236	5151002-03	5151006	5324731321
365	MANİSA	KULA	GÖKÇEÖREN	HİKMET	BACAK	236	8278003	8278081	5334369007
366	MANİSA	MERKEZ	MURADİYE	ERDİNÇ	YAVAŞLI	236	2468011	2468392	5325819596
367	MANİSA	MERKEZ	SELİMŞAHLAR	FİKRİ	SIRMALILAR	236	2664156	2664089	5324453989
368	MANİSA	MERKEZ	ÜÇPINAR	YAŞIN	HALAT	236	2657687	2657688	5334784551
369	MANİSA	MERKEZ	YENİKÖY	HALİM	AKAN	236	2867019	2867312	5322864593
370	MANİSA	SALİHLİ		MUSTAFA UĞUR	OKAY	236	7132640-7	7155081	5323553861
371	MANİSA	SARIGÖL		ÖMER	KARCI	236	8671007-5001	8672493	5368231333
372	MANİSA	SARUHANLI	GÜMÜLCELİ	AYHAN	ADAĞ	236	3884323-4002	3884322	5327090727
373	MANİSA	SARUHANLI	HACİRAHMANLI	ATA	HASGÜLEÇ	236	3641001	3641005	5325564241
374	MANİSA	SARUHANLI	KUMKUYUCAK	VELİ	YALÇIN	236	3656300	3656086	5324235643
375	MANİSA	SARUHANLI	NURİYE	HASAN	KARAPEHLİVAN	236	3775045-5044	3775003	5322676353
376	MARDİN	ÖMERLİ		YILMAZ	ALTINDAĞ	482	5413161	5413027	5333253339
377	MERSİN			MACİT	ÖZCAN	324	2381620	2381643	5332077007
378	MERSİN	GÜLNAR	KÖSEÇOBANLI	MEHMET	DENİZ	324	7628370	7628371	5304019374
379	MERSİN	MEZİTLİ		UĞUR	YILDIRIM	324	3588105	3570042	5323775044
380	MERSİN	TARSUS	ATALAR	İSA	YILDIZ	324	6463500	6462888	5359413283
381	MERSİN	TARSUS	YENİCE	ALİ	KURU	324	6513005	6512080	5327412802
382	MERSİN	TOROSLAR	GÖZNE	CEMAL	YAZ	324	4673093	4672186	5322555854
383	MERSİN	YENİŞEHİR		İBRAHİM	GENÇ	324	3274663	3276377	5332707832

384	MUĞLA	BODRUM	BİTEZ	İBRAHİM	ÇÖMEZ	252	3638296-97	3633899	5324126994
385	MUĞLA	BODRUM	TURGUTREİS	MEHMET	DİNÇBERK	252	3823019	3822035	5324545966
386	MUĞLA	BODRUM	YALIKAVAK	MUSTAFA	SARUHAN	252	3854102-4922	3855463	5332185321
387	MUĞLA	DATÇA		MUSATAFA ŞENER	TOKCAN	252	7123920-3098	7123497	5335166996
388	MUĞLA	FETHİYE	GÖCEK	RECEP	ŞATIR	252	6451030	6451452	5322170758
389	MUĞLA	FETHİYE	ÖLÜDENİZ	KERAMETTİN	YILMAZ	252	6166086	6166387	5323168282
390	MUĞLA	FETHİYE	YEŞİLÜZÜMLÜ	ÖNDER	GENÇ	252	6655003-5508	6655007	5322826109
391	MUĞLA	KÖYCEĞİZ		SALİH	ERBAY	252	2624005	2624005	5422758755
392	MUĞLA	MARMARİS	ARMUTALAN	MUHAMMET	ÜNLÜ	252	4170475-0400	4170389	5322340541
393	MUĞLA	MARMARİS	BOZBURUN	CEMİL	ŞENER	252	4562004	4562315	5392755215
394	MUĞLA	MARMARİS		MUHAMMET ALİ	ACAR	252	4121005	4122864	5322086466
395	MUĞLA	MARMARİS	TURUNÇ	ALİ FUAT	FİDAN	252	4767168	4767168	5324118305
396	MUĞLA	MERKEZ	BAYIR	CUMHUR	ÇOBAN	252	2255454	2254084	5056471637
397	MUĞLA	MERKEZ	KAFACA	MURAT	GÖKALP	252	2277038	2277038	5326068468
398	MUĞLA	MERKEZ	YEŞİLYURT	MEHMET	GÜVEN	252	2266186	2266185	5366329430
399	MUĞLA			OSMAN	GÜRÜN	252	2141543-1846	2120718	5326738780
400	MUĞLA	MİLAS	BAFA	ZÜHRA	DÖNMEZ	252	5435059	5435009	5055864375
401	MUĞLA	MİLAS	GÜLLÜK	AYTUNÇ	KAYRAKÇI	252	5222100	5223150	5324656714
402	MUĞLA	MİLAS		MUHAMMET	TOKAT	252	5121025	5128029	5422364515
403	MUĞLA	MİLAS	SELİMİYE	MEHMET	GÜL	252	5422009-2028	5422047	5335741539
404	MUĞLA	ORTACA	DALYAN	ARİF	SARI	252	2842038	2842113	5357689181
405	MUĞLA	ORTACA		HASAN	KARAÇELİK	252	2825049	2825016	5552495820
406	MUĞLA	ULA	AKYAKA	AHMET	ÇALCA	252	2435111-12	2435999	5333688496
407	MUĞLA	ULA	GÖKOVA	DURMUŞ ALİ	SAZAKLI	252	2466006	2466610	5335166606
408	MUĞLA	YATAĞAN	BENCİK	SALİH	HANET	252	5758011	5758075	5323452533
409	MUĞLA	YATAĞAN	BOZÜYÜK	YAŞAR	GENCEL	252	5747403	5747122	5323767471
410	MUĞLA	YATAĞAN		H.HAŞMET	IŞIK	252	5725500-5900	5725013	5333957223
411	MUĞLA	YATAĞAN	YEŞİLBAĞCILAR	ERTAF	CİCİLİ	252	5841024	5841097	5336570544
412	MUŞ	BULANIK	KARAAĞIL	HÜSNÜ	YILMAZ	436	3292037	3292035	5345188349

413	MUŞ	KORKUT	KARAKALE	ZEKİ	TAYGAR	436	6222136	6222135	5315905697
414	NEVŞEHİR	ACIGÖL	İNALLI	RESUL	KARAKOYUN	384	3235013	3235001	5394308928
415	NEVŞEHİR	HACIBEKTAŞ	KARABURNA	SELİM	DENİZ	384	4535130	5435120	5434950647
416	NEVŞEHİR	HACIBEKTAŞ	KIZILAĞIL	İBRAHİM	GÜVEN	384	4556128	4556129	5362494728
417	NEVŞEHİR	KOZAKLI	KANLICA	MEHMET	KARACA	384	4845567	4845567	5356020599
418	NİĞDE	BOR	KIZILCA	İBRAHİM	GÜLÜMSER	388	3235062	3235063	5363063392
419	NİĞDE	ÇİFTLİK	AZATLI	DURMUŞ	SONGUR	388	4240150	4240151	5422830631
420	NİĞDE	ÇİFTLİK	KİTRELİ	ABDULLAH	ŞENER	388	4134005	4134079	5327270786
421	NİĞDE	ÇİFTLİK		YUSUF	ÖCAL	388	4112004	4112191	5327311678
422	NİĞDE	MERKEZ	AKTAŞ	YAŞAR	ÇAMUR	388	2375017	2375099	5349673138
423	NİĞDE	MERKEZ	ALAY	ŞENOL	SOYLU	388	2713097	2713098	5332525406
424	NİĞDE	ULUKIŞLA	DARBOĞAZ	MUSTAFA	KUZUM	388	5224062	5224348	5323207217
425	NİĞDE	ULUKIŞLA		HACI	AVŞAR	388	5112134-2152	5118007	8323872002
426	ORDU	AKKUŞ		ERGÜDEL	EFİL	452	6112009	6112888	5323114495
427	ORDU	AKKUŞ	SEFERLİ	MUHAMMET	SÜTÇÜ	452	6153122	6153121	5334607669
428	ORDU	FATSA	İLİCA	AHMET	ALTUNTAŞ	452	4435002	4435023	5323667837
429	ORDU	FATSA	YALIKÖY	TAHSİN	KARAMUSTAFAOĞLU	452	4452015	4452049	5323654253
430	ORDU	GÖLKÖY	ALANYURT	ŞÜKRÜ	YANIK	452	7562020	7562235	5325200575
431	ORDU	GÜLYALI		TALİP	ŞEN	452	8112017-53	8112052	5327246743
432	ORDU	GÜRGENTEPE	İŞİKTEPE	HAZİRAN	KÜÇÜK	452	8255004	8255192	5363847147
433	ORDU	İKİZCE	ŞENBOLLUK	ŞENOL	ARSLAN	452	3743002	3743002	5323226546
434	ORDU	İKİZCE	YOĞUNOLUK	ENVER	SEKMEN	452	3734026-4025	3734006	5334189025
435	ORDU	MESUDİYE	TOPÇAM	ERHAN	KÖLEĞLU	452	7655033	7655055	5359616262
436	ORDU	MESUDİYE	YEŞİLCE	İ.FEVZİ	ÜNAL	452	7636002	7636012	5323227505
437	ORDU	ÜNYE	YEŞİL KENT	KEMAL	MARAL	452	3533001	3533005	5424168592
438	SAMSUN	ATAKUM		METİN	BURMA	362	4379527	4370611	5322653155
439	SAMSUN	HAVZA	BEKDEĞİN	HALİT	ULUSOY	362	7155140	7155140	5354458327
440	SAMSUN	TERME	AMBARTEPE	ALAETTİN	GÖK	362	8940298	8940295	5338219045
441	SAMSUN	TERME	SAKARLI	HİDAYET	ERDEN	362	8977118	8977504	5412118555
442	SAMSUN	YAKAKENT		BURHAN	BAYRAKDAR	362	6112104	6112454	5433065557
443	SİNOP	ERFELEK		MUZAFFER	ŞİMŞEK	368	5112005	5112249	5365465600
444	SİNOP	GERZE		OSMAN	BELOVACIKLI	368	7181547	7181248	5357134244
445	SİNOP			BAKİ	ERGÜL	368	2611844-45	2614506	5324019652

446	SİVAS	ALTINYAYLA	DELIİLYAS	HAYATİ	AKBULUT	346	6913007	6913002	5356528642
447	SİVAS	DİVRİĞİ		HAKAN	GÖK	346	4181113	4181002	5425143358
448	SİVAS	GEMEREK	SIZIR	ZEKİ	KABASAKAL	346	6244020	6244501	5434734237
449	SİVAS	KANGAL	ÇETİNKAYA	GAZİ	ŞENTÜRK	346	4776004	4776002	5327717762
450	SİVAS	ZARA		HÜSAMETTİN	GÜRSOY	346	8161022	8161668	5426338781
451	ŞANLIURFA	BOZOVA	YASLICA	MUSTAFA	KARAÇİZMELİ	414	7164009	7164007	5324520984
452	ŞANLIURFA	HALFETİ		MAHMUT	ÖZDEMİR	414	7511100	7511011	5322185299
453	ŞANLIURFA	MERKEZ	KISAS	ALİ	ERSÖZ	414	2512261	2512201	5322866086
454	TEKİRDAĞ	ÇORLU		ÜNAL	BAYSAN	282	6515013-5025	6512939	5327670577
455	TEKİRDAĞ	ÇORLU	VELİMEŞE	RASİM	YÜKSEL	282	6743171	6744148	5323168808
456	TEKİRDAĞ	ÇORLU	YENİCE	MIZIRAP	TOPALOĞLU	282	6249751	6249750	5422652727
457	TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	SULTANKÖY	ERSİN	ÇOBAN	282	6337646	6337838	5322146831
458	TEKİRDAĞ	MARMARA EREĞLİSİ		İBRAHİM	UYAN	282	6131250-1164	6131311	5322162556
459	TEKİRDAĞ	MARMARA EREĞLİSİ	YENİÇİFTLİK	KADIR BAYRAM	ÜNAL	282	6441710-1711	6441709	5322823713
460	TEKİRDAĞ			ADEM	DALGIÇ	282	2612322	2611069	5324169749
461	TEKİRDAĞ	SARAY	BÜYÜKYONCALI	NECATİ	SEZER	282	7887011	7887094	5343345354
462	TEKİRDAĞ	SARAY		NAZMİ	ÇOBAN	282	7681005	7680055	5426471133
463	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY		SÜLEYMAN	ALTINOK	282	5181021	5181052	5366691161
464	TOKAT	ALMUS	AKARÇAY	İBRAHİM	SALMAN	356	4237001	4237212	5332513242
465	TOKAT	ALMUS	CİHET	ŞENEL	İSKENDER	356	4791372	4791374	5334425439
466	TOKAT	ALMUS	GÖLGELİ	SALİH	AYKURT	356	4255200	4255223	5323543925
467	TOKAT	ALMUS	GÖRÜMLÜ	ERDOĞAN	ÇOBAN	356	4311274	4311273	5326575171
468	TOKAT	ALMUS	KINIK	KEMTERİ MURAT	KILIÇ	356	4331132-33	4331135	5358927254
469	TOKAT	ERBAA	DEĞİRMENLİ	NURATTİN	CELEP	356	7281001	7281001	5058307399
470	TOKAT	MERKEZ	ÇAMLİBEL	ORHAN	ERDOST	356	2432021	2432013	5399666654
471	TOKAT	REŞADİYE	ÇEVRECİK	CEMAL	YILDIZ	356	4831203-4831368	4831369	5353657581
472	TOKAT	TURHAL	ÇAYLI	SEFER	ÇAKIN	356	2871003	2871002	5323544793
473	TOKAT	TURHAL	ULUTEPE	BEKİR	ATILGAN	356	2881311	2881310	5335617741
474	TOKAT	ZİLE	GÜZELBEYLİ	CEMAL	KEŞEN	356	3323099	3323017	5366524462
475	TOKAT	ZİLE	YALINYAZI	HAMZA	AYKUL	356	3355123	3355119	5065166655
476	TRABZON	BEŞİKDÜZÜ		RAMİS	UZUN	462	8713096	8713011	5327897566
477	TRABZON	BEŞİKDÜZÜ	TÜRKELLİ	ŞAKİR	YENİGÜN	462	8756300	8756301	5322618123

478	TRABZON	MAÇKA		ERTUĞRUL	GENÇ	462	5121006	5122056	5333951798
479	TRABZON	MERKEZ	AKOLUK	ATILLA	ÇAVDAR	462	2725478	2725478	5324155296
480	TRABZON	TONYA	İSKENDERLİ	AHMET	AKTAŞ	462	8842002	8842102	5327114991
481	TUNCELİ	OVACIK		MUSTAFA	SARIGÖL	428	5112012	5112171	5326583071
482	TUNCELİ	PÜLÜMÜR		MESUT	COŞKUN	428	4412019	4412232	5337483427
483	UŞAK	BANAZ	KIZILCASÖĞÜT	ÖMER	BİÇER	276	3858504	3858502	5322641459
484	UŞAK	BANAZ		TAHSİN	ERDEM	276	3151035	3152737	5324353476
485	UŞAK	EŞME		AHMET	YILDIRIM	276	4141146-47-4141013	4141191	5324453863
486	UŞAK	EŞME	YELEĞEN	FEVZİ	KAYA	276	4752002	4752181	5325829827
487	UŞAK	KARAHALLI		NİHAT	SÜZEK	276	5171020	5171210	5336467011
488	UŞAK	ULUBEY	AVGAN	MÜMİN	BAYAR	276	7265509	7265518	5425422948
489	UŞAK	ULUBEY	KIŞLA	VELİ	ACAR	276	7866399	7866398	5327486785
490	UŞAK	ULUBEY		ALİ RIZA	ADA	276	7161020	7162522	5327001661
491	UŞAK	ULUBEY	OMURCA	ALİ	AYTEKİN	276	7968585	7968571	5358424974
492	YALOVA	ALTINOVA	SUBAŞI	MUSA	KUŞ	226	4612048-4632223	4632226	5326276975
493	YALOVA	ÇINARCIK	KORU	KAMİL	YAMAN	226	2495178	2495178	5327268364
494	YOZGAT	BOĞAZLIYAN		MUSTAFA	ÖZDAL	354	6454990-2000	6452258	5322214260
495	YOZGAT	ÇAYIRALAN		ÇAKMAK	ÇETİN	354	7361122	7361184	5326663946
496	ZONGULDAK	ÇAYCUMA	NEBİOĞLU	ERTAN	AYDOĞAN	372	6587122-20	6587121	5323665283
497	ZONGULDAK	GÖKÇEBEY	HACIMUSA	VEYSEL	ÖZSARAÇ	372	5230293-90	5230291	5338151786
498	ZONGULDAK	GÖKÇEBEY		MEHMET ZEKİ	KILINÇARSLAN	372	5121083	5121034	5426863592
499	ZONGULDAK	KDZ.EREĞLİ	ORMANLI	YAŞAR	SEVER	372	3446301	3446107	5323256348
500	ZONGULDAK	KDZ.EREĞLİ		HALİL	POSBİYİK	372	3232840	3232849	5337618923
501	ZONGULDAK	MERKEZ	MUSLU	SABAHATTİN	ADİYAMAN	372	2164025	2164495	5337206655
502	ZONGULDAK			İSMAİL	EŞREF	372	2523310	2523306	5337754200

28 MART 2004 YEREL SEÇİM SONUCU

İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
ANTALYA	BÜYÜKŞEHİR	MENDERES TÜREL	AKP
İZMİR	BÜYÜKŞEHİR	AZİZ KOCAOĞLU (*AHMET PİRİŞTİNA)	CHP
MERSİN	BÜYÜKŞEHİR	MACİT ÖZCAN	CHP

29 MART 2009 YEREL SEÇİM SONUCU

İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
ANTALYA	BÜYÜKŞEHİR	MUSTAFA AKAYDIN	CHP
İZMİR	BÜYÜKŞEHİR	AZİZ KOCAOĞLU	CHP
MERSİN	BÜYÜKŞEHİR	MACİT ÖZCAN	CHP

28 MART 2004 YEREL SEÇİM SONUCU

İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
ARTVİN	İL BELEDİYESİ	EMİN ÖZGÜN	CHP
AYDIN	İL BELEDİYESİ	İLHAMİ ORTEKİN AKP	AKP
ÇANAKKALE	İL BELEDİYESİ	ÜLGÜR GÖKHAN	CHP
EDİRNE	İL BELEDİYESİ	HAMDİ SEDEFÇİ	CHP
GİRESUN	İL BELEDİYESİ	HURŞİT YÜKSEL AKP	AKP
KIRKLARELİ	İL BELEDİYESİ	C.YILMAZ ŞEŞEN	CHP
MUĞLA	İL BELEDİYESİ	OSMAN GÜRÜN	CHP
SİNOP	İL BELEDİYESİ	ZEKİ YILMAZER AKP	AKP
TEKİRDAĞ	İL BELEDİYESİ	AHMET AYGÜN AKP	AKP
TRABZON	İL BELEDİYESİ	M.VOLKAN CANALIOĞLU	CHP
ZONGULDAK	İL BELEDİYESİ	SECAATTİN GONCA AKP	AKP

29 MART 2009 YEREL SEÇİM SONUCU

İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
ARTVİN	İL BELEDİYESİ	EMİN ÖZGÜN	CHP
AYDIN	İL BELEDİYESİ	ÖZLEM ÇERÇİOĞLU	CHP
ÇANAKKALE	İL BELEDİYESİ	ÜLGÜR GÖKHAN	CHP
EDİRNE	İL BELEDİYESİ	HAMDİ SEDEFÇİ	CHP
GİRESUN	İL BELEDİYESİ	KERİM AKSU	CHP
KIRKLARELİ	İL BELEDİYESİ	CAVİT ÇAĞLAYAN	CHP
MUĞLA	İL BELEDİYESİ	OSMAN GÜRÜN	CHP
SİNOP	İL BELEDİYESİ	BAKİ ERGÜL	CHP
TEKİRDAĞ	İL BELEDİYESİ	ADEM DALGIÇ	CHP
TRABZON	İL BELEDİYESİ	* ORHAN FEVZİ GÜMRÜKÇÜOĞLU	AKP
ZONGULDAK	İL BELEDİYESİ	İSMAİL EŞREF	CHP

28 MART 2004 YEREL SEÇİM SONUCU

İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
ADANA	ÇUKUROVA	*YENİ İLÇE	
ADANA	TUFANBEYLİ	MUSTAFA BULUN	CHP
ADIYAMAN	BESNİ	İBRAHİM ÖZTÜRK	AKP
ADIYAMAN	TUT	MAHMUT KARAKUŞ	CHP
AFYON	BAŞMAKÇI	ALİ KARTCI	AKP
AFYON	SULTANDAĞI	İSMAİL ÇELİK	DP
AFYON	ŞUHUT	EKREM ÖZSOY	CHP
AĞRI	TAŞLIÇAY	SALİH ASLAN	CHP
ANKARA	AYAŞ	ALİ BAŞKARAAĞAÇ	CHP
ANKARA	ÇANKAYA	MUZAFFER ERYILMAZ	CHP
ANKARA	ELMADAĞ	ÖMER AĞAKURT	CHP
ANKARA	KALECİK	ORHAN BENLİ	AKP
ANKARA	YENİMAHALLE	AHMET DUYAR	AKP
ANTALYA	AKSEKİ	OSMAN SALİH ÇELİKEL	CHP
ANTALYA	*DÖŞEMEALTI	NURETTİN TURSUN (AKP)	CHP
ANTALYA	GAZİPAŞA	CEM BURAK ÖZGENÇ	CHP
ANTALYA	KAŞ	HALİL KOCAER	BGMZ
ANTALYA	**KONYAALTI	MUHİTTİN BÖCEK	CHP

29 MART 2009 YEREL SEÇİM SONUCU

İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
ADANA	ÇUKUROVA	YILDIRAY ARIKAN	CHP
ADANA	TUFANBEYLİ	RECEP BALI	AKP
ADIYAMAN	BESNİ	FAHRİ SERTER	CHP
ADIYAMAN	TUT	MEHMET AKAT	AKP
AFYON	BAŞMAKÇI	HALİL ÖZCAN	CHP
AFYON	SULTANDAĞI	OSMAN ACAR	CHP
AFYON	ŞUHUT	RECEP BOZKURT	AKP
AĞRI	TAŞLIÇAY	İSMAİL TAŞDEMİR	DP
ANKARA	AYAŞ	ALİ BAŞKARAAĞAÇ	CHP
ANKARA	ÇANKAYA	HAKİ BÜLENT TANIK	CHP
ANKARA	ELMADAĞ	GAZİ ŞAHİN	AKP
ANKARA	KALECİK	NEVZAT ŞAHİN	CHP
ANKARA	YENİMAHALLE	FETHİ YAŞAR	CHP
ANTALYA	AKSEKİ	MEHMET GÖLCÜ	CHP
ANTALYA	DÖŞEMEALTI	NURETTİN TURSUN	CHP
ANTALYA	GAZİPAŞA	CEM BURAK ÖZGENÇ	CHP
ANTALYA	KAŞ	ABDULLAH GÜLTEKİN	CHP
ANTALYA	KONYAALTI	MUHİTTİN BÖCEK	CHP

28 MART 2004 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
ANTALYA	MANAVGAT	ZEYNEL ŞENOL	MHP
ANTALYA	**MURATPAŞA	SÜLEYMAN EVCİLMEN	CHP
ARDAHAN	ÇILDIR	M.NİZAMETTİN COŞKUN	AKP
ARDAHAN	DAMAL	GÜLCEMAL FIDAN	CHP
ARDAHAN	POSOĞ	ŞÜKRÜ BOZYİĞİT	CHP
ARTVİN	ARDANUÇ	YILDIRIM DEMİR	CHP
ARTVİN	ARHAVİ	MUSA ULUTAŞ	CHP
ARTVİN	HOPA	YILMAZ TOPALOĞLU	ÖDP
ARTVİN	MURGUL	MEHMET YILDIRIM	CHP
ARTVİN	ŞAVŞAT	ADİL AYDIN	CHP
AYDIN	BOZDOĞAN	S. TÜMER APAYDIN	CHP
AYDIN	ÇİNE	OSMAN AYDIN	CHP
AYDIN	DİDİM	MÜMİN KAMACI	CHP
AYDIN	GERMENCİK	ALİ ŞANLI	DP
AYDIN	İNCİRLİOVA	YAHYA ÜMİT ORBAY	CHP
AYDIN	KARACASU	EMİN METE	AKP
AYDIN	KOÇARLI	CENGİZ ŞEN	CHP
AYDIN	KUŞADASI	FUAT AKDOĞAN	AKP
AYDIN	KUYUCAK	ALİ ULVİ AKOĞLU	CHP
AYDIN	SÖKE	NECDET ÖZEKMEKÇİ	CHP
AYDIN	YENİPAZAR	ZAFER SAVCI	AKP
BALIKESİR	AYVALIK	H. BÜLENT TÜRKÖZEN	CHP
BALIKESİR	BALYA	KEMAL ÇAVDAR	AKP
BALIKESİR	BANDIRMA	M.CEMAL ÖZTAYLAN	AKP
BALIKESİR	BURHANIYE	FİKRET AKOVA	CHP
BALIKESİR	MARMARA	RECEP GÜMÜŞ	AKP
BALIKESİR	SAVAŞTEPE	GÜRKAN KURTBAŞ	AKP
BALIKESİR	SINDIRGI	EKREM YAVAŞ	AKP
BALIKESİR	SUSURLUK	İSMAİL GÜNEŞ	AKP
BARTIN	AMASRA	ALİ YILDIRIM	AKP
BARTIN	ULUS	HÜSEYİN ULUS	CHP
BARTIN	KURUCAŞİLE	HÜSEYİN SEVİM	CHP
BİLECİK	GÖLPAZARI	İSMAİL UZMAY	DP
BİLECİK	PAZARYERİ	HİKMET ÖZTÜRK	CHP
BİLECİK	YENİPAZAR	MEHMET ÜNAL	CHP
BİNGÖL	KIĞI	COŞKUN GÜVEN	CHP
BİNGÖL	YEDİSU	CEMAL KIRTAY	BĞMZ
BOLU	MENGEN	YURDAKUL ERÖZ	CHP
BOLU	MUDURNU	METİN SOYGÜR	AKP
BURDUR	KARAMANLI	İSMET MERGEL	AKP
BURDUR	YEŞİLOVA	YUNUS TOKGÖZ	AKP

29 MART 2009 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
ANTALYA	MANAVGAT	ŞÜKRÜ SÖZEN	CHP
ANTALYA	MURATPAŞA	SÜLEYMAN EVCİLMEN	CHP
ARDAHAN	ÇILDIR	NURETTİN AYĞUN	CHP
ARDAHAN	DAMAL	GÜLCEMAL FIDAN	CHP
ARDAHAN	POSOĞ	ŞÜKRÜ BOZYİĞİT	CHP
ARTVİN	ARDANUÇ	YILDIRIM DEMİR	CHP
ARTVİN	ARHAVİ	COŞKUN HEKİMOĞLU	AKP
ARTVİN	HOPA	TURAN KASIMOĞLU	CHP
ARTVİN	MURGUL	MEHMET YILDIRIM	CHP
ARTVİN	ŞAVŞAT	MEHMET NACİ KÖROĞLU	CHP
AYDIN	BOZDOĞAN	SALİM TÜMER APAYDIN	CHP
AYDIN	ÇİNE	OSMAN AYDIN	CHP
AYDIN	DİDİM	MÜMİN KAMACI	CHP
AYDIN	GERMENCİK	AHMET YAVAŞOĞLU	CHP
AYDIN	İNCİRLİOVA	FADİME ORBAY	CHP
AYDIN	KARACASU	MUSTAFA BÜYÜKYAPICI	CHP
AYDIN	KOÇARLI	NEDİM KAPLAN	AKP
AYDIN	KUŞADASI	MEHMET ESAT ALTUNGÜN	CHP
AYDIN	KUYUCAK	ALİ ULVİ AKOĞLU	CHP
AYDIN	SÖKE	NECDET ÖZEKMEKÇİ	CHP
AYDIN	YENİPAZAR	MEHMET YÜSRAN ERDEN	CHP
BALIKESİR	AYVALIK	HASAN BÜLENT TÜRKÖZEN	CHP
BALIKESİR	BALYA	DÜNDAR CENGİZ	CHP
BALIKESİR	BANDIRMA	SEDAT PEKEL	CHP
BALIKESİR	BURHANIYE	FİKRET AKOVA	CHP
BALIKESİR	MARMARA	ALİ AKSU	CHP
BALIKESİR	SAVAŞTEPE	TURGAY YÜKSEL	CHP
BALIKESİR	SINDIRGI	ÖZGÜR ERTUĞRUL	CHP
BALIKESİR	SUSURLUK	TAHSİN BOZOĞLU	CHP
BARTIN	AMASRA	MEHMET EMİN TİMUR	CHP
BARTIN	ULUS	HÜSEYİN ULUS	CHP
BARTIN	KURUCAŞİLE	MEHMET ZİHNİ SAYIN	AKP
BİLECİK	GÖLPAZARI	VEDAT KAZICI	CHP
BİLECİK	PAZARYERİ	MUZAFFER YALÇIN	AKP
BİLECİK	YENİPAZAR	CENGİZ ARIKAN	AKP
BİNGÖL	KIĞI	COŞKUN GÜVEN	AKP
BİNGÖL	YEDİSU	M.ŞERİF MEMİOĞLU	CHP
BOLU	MENGEN	OSMAN ERARSLAN	AKP
BOLU	MUDURNU	MEHMET İNEGÖL	CHP
BURDUR	KARAMANLI	MEHMET ÖZGER	CHP
BURDUR	YEŞİLOVA	NURİ ÖZBEK	CHP

28 MART 2004 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
BURSA	GEMLİK	MEHMET TURGUT	AKP
BURSA	HARMANCIK	AHMET TUFAN	CHP
BURSA	NİLÜFER	MUSTAFA BOZBEY	CHP
ÇANAKKALE	BAYRAMIÇ	İSMAİL SAKİN TUNCER	CHP
ÇANAKKALE	ÇAN	ALİ SARIBAŞ	CHP
ÇANAKKALE	EZİNE	MUSTAFA KEMAL CENGİZ	MHP
ÇANAKKALE	GELİBOLU	M.CİHAT BİNGÖL	ANAP
ÇORUM	MECİTÖZÜ	SELÇUK AKSOY	CHP
ÇORUM	ORTAKÖY	HACI ÖMER ATAĞ	CHP
DENİZLİ	ACIPAYAM	SEFER DEMİR	DP
DENİZLİ	BEKİLLİ	YAŞAR HALİL YİĞİT	AKP
DENİZLİ	BOZKURT	SAİM SADIÇ	CHP
DENİZLİ	ÇİVRİL	AHMET ATEŞ	AKP
DENİZLİ	GÜNEY	HALİT GÜRBÜZ	CHP
DENİZLİ	SARAYKÖY	ORHAN KARAKÖSE	CHP
DENİZLİ	SERİNHİSAR	HÜSEYİN GEMİ	CHP
DIYARBAKIR	ÇÜNGÜŞ	MEHMET GEÇİTLİ	CHP
DÜZCE	AKÇAKOCA	NAZMİ ÇİLOĞLU	AKP
DÜZCE	YİĞİLCA	ALİ KEMAL SEZGİN	AKP
EDİRNE	ENEZ	MUSTAFA SÜNNETÇİ	CHP
EDİRNE	HAVSA	RECEP ÖZEN	DP
EDİRNE	İPSALA	EMİN BAŞARAN	MHP
EDİRNE	KEŞAN	MEHMET ÖZCAN	CHP
EDİRNE	MERİÇ	EROL DÜBEK	CHP
EDİRNE	SÜLOĞLU	İSMET BALIN	CHP
EDİRNE	UZUNKÖPRÜ	ERCAN ÇOBANOĞLU	DP
ERZURUM	KARAÇOBAN	ALİCAN KOCAKAYA	CHP
ERZURUM	KÖPRÜKÖY	CAHİT KARASU	CHP
ESKİŞEHİR	BEYLİKOVA	HASAN TEZEL	CHP
ESKİŞEHİR	İNÖNÜ	İSMAİL KARAKÖSE	CHP
GAZİANTEP	ARABAN	HASAN DOĞRU	CHP
GAZİANTEP	KARKAMIŞ	NUH KOCAASLAN	CHP
GAZİANTEP	YAVUZELİ	ALİ SAKAR	AKP
GİRESUN	DERELİ	MUZAFFER KARAKAYALI	CHP
GİRESUN	*GÜCE	OSMAN KARABATAK (AKP)	CHP
GİRESUN	TİREBOLU	BURHAN TAKIR	CHP
HATAY	ERZİN	MEHMET GÜVEN	CHP
HATAY	İSKENDERUN	METE ASLAN	ANAP
HATAY	SAMANDAĞ	ALİ TERZİ	CHP
İSPARTA	AKSU	ADNAN DEMİR	AKP
İSPARTA	KEÇİBORLU	İSMAİL MAÇIKA	MHP

29 MART 2009 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
BURSA	GEMLİK	FATİH MEHMET GÜLER	CHP
BURSA	HARMANCIK	MUSTAFA ÇETİNKAYA	AKP
BURSA	NİLÜFER	MUSTAFA BOZBEY	CHP
ÇANAKKALE	BAYRAMIÇ	İSMAİL SAKİN TUNÇER	CHP
ÇANAKKALE	ÇAN	ABDURRAHMAN KUZU	AKP
ÇANAKKALE	EZİNE	HALİL BÜYÜKEROL	CHP
ÇANAKKALE	GELİBOLU	MÜNİR MUSTAFA ÖZACAR	CHP
ÇORUM	MECİTÖZÜ	SEÇİM YENİLENECEK	
ÇORUM	ORTAKÖY	BELİRSİZ	DP
DENİZLİ	ACIPAYAM	HULUSİ ŞEVKAN	CHP
DENİZLİ	BEKİLLİ	MUSTAFA BAŞKAFKA	CHP
DENİZLİ	BOZKURT	DENİZ ARDA	AKP
DENİZLİ	ÇİVRİL	İBRAHİM HAKKI ASLAN	CHP
DENİZLİ	GÜNEY	HALİT GÜRBÜZ	CHP
DENİZLİ	SARAYKÖY	ORHAN KARAKÖSE	CHP
DENİZLİ	SERİNHİSAR	HÜSEYİN GEMİ	CHP
DIYARBAKIR	ÇÜNGÜŞ	MEHMET GEÇİTLİ	CHP
DÜZCE	AKÇAKOCA	FİKRET ALBAYRAK	CHP
DÜZCE	YİĞİLCA	BÜNYAMİN ŞAHİN	CHP
EDİRNE	ENEZ	AHMET ÇAYIR	DSP
EDİRNE	HAVSA	OĞUZ TEKİN	CHP
EDİRNE	İPSALA	MEHMET KARAGÖZ	CHP
EDİRNE	KEŞAN	MEHMET ÖZCAN	CHP
EDİRNE	MERİÇ	EROL DÜBEK	CHP
EDİRNE	SÜLOĞLU	EROL ATİK	AKP
EDİRNE	UZUNKÖPRÜ	ENİS İŞBİLEN	CHP
ERZURUM	KARAÇOBAN	SEDAT GÜMÜŞ	AKP
ERZURUM	KÖPRÜKÖY	OSMAN BELLİ	AKP
ESKİŞEHİR	BEYLİKOVA	ÖZKAN ALP	AKP
ESKİŞEHİR	İNÖNÜ	İSMAİL KARAKÖSE	CHP
GAZİANTEP	ARABAN	MEHMET ÖZDEMİR	AKP
GAZİANTEP	KARKAMIŞ	NUH KOCAASLAN	AKP
GAZİANTEP	YAVUZELİ	MUSTAFA KEMAL SAKAROĞLU	CHP
GİRESUN	DERELİ	KAZIM ZEKİ ŞENLİKOĞLU	AKP
GİRESUN	GÜCE	OSMAN KARABATAK	CHP
GİRESUN	TİREBOLU	BURHAN TAKIR	CHP
HATAY	ERZİN	KASIM ŞİMŞEK	AKP
HATAY	İSKENDERUN	YUSUF HAMİT CİVELEK	CHP
HATAY	SAMANDAĞ	MİTHAT DEMİR	ÖDP
İSPARTA	AKSU	ALİ KAYA	CHP
İSPARTA	KEÇİBORLU	TURGUT SOYKAN	CHP

28 MART 2004 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
İSPARTA	YENİŞARBADEMLİ	MUSA MACİT	AKP
İSTANBUL	ADALAR	COŞKUN ÖZDEN	ANAP
İSTANBUL	ATAŞEHİR	*YENİ İLÇE	
İSTANBUL	AVCILAR	MUSTAFA DEĞİRMENCI	CHP
İSTANBUL	BAKIRKÖY	HİLMİ ATEŞ ÜNALERZEN	CHP
İSTANBUL	BEŞİKTAŞ	İSMAİL ÜNAL	CHP
İSTANBUL	*B.ÇEKMECE	HASAN AKGÜN (ANAP)	CHP
İSTANBUL	ÇATALCA	İSMAİL İP	ANAP
İSTANBUL	KADIKÖY	SELAMİ ÖZTÜRK	CHP
İSTANBUL	KARTAL	ARİF DAĞLAR	AKP
İSTANBUL	MALTEPE	FİKRİ KÖSE	AKP
İSTANBUL	SARIYER	YUSUF TÜLÜN	AKP
İSTANBUL	SİLİVRİ	HÜSEYİN TURAN	AKP
İSTANBUL	ŞİŞLİ	MUSTAFA SARIGÜL	CHP
İZMİR	ALİAĞA	TANSU KAYA	AKP
İZMİR	BALÇOVA	MEHMET ALİ ÇALKAYA	CHP
İZMİR	BAYRAKLI	*YENİ İLÇE	
İZMİR	BERGAMA	RAŞİT ÜRPER	AKP
İZMİR	BEYDAĞ	İ.MUHSİN KULCU	DP
İZMİR	BORNOVA	SIRRI AYDOĞAN (*AZİZ KOCAOĞLU)	CHP
İZMİR	BUCA	CEMİL ŞEBOY	AKP
İZMİR	ÇEŞME	FAİK TÜTÜNCÜOĞLU	CHP
İZMİR	ÇİĞLİ	ENSARİ BULUT	CHP
İZMİR	*DİKİLİ	OSMAN NURİ ÖZGÜVEN (SHP)	CHP
İZMİR	FOÇA	GÖKHAN DEMİRAG	CHP
İZMİR	GAZİEMİR	ADNAN YÜKSEL	AKP
İZMİR	GÜZELBAHÇE	ERTAN AVKURAN	CHP
İZMİR	KARABAĞLAR	*YENİ İLÇE	
İZMİR	KARABURUN	HAMZA SERDAR YASA	CHP
İZMİR	KARŞIYAKA	CEVAT DURAK	CHP
İZMİR	KEMALPAŞA	YAKUP KARACA	AKP
İZMİR	KINIK	SÜLEYMAN KAYA	CHP
İZMİR	KIRAZ	İSMET KORKMAZ	CHP
İZMİR	KONAK	ALİ MUZAFFER TUNÇAĞ	CHP
İZMİR	MENDERES	ERGÜN ÖZGÜN	CHP
İZMİR	MENEMEN	TAHİR ŞAHİN	CHP
İZMİR	NARLIDERE	ABDÜL BATUR	CHP
İZMİR	ÖDEMİŞ	A.MAHMUT BADEM	AKP
İZMİR	SEFERİHİSAR	HAMİT NİŞANCI	ANAP
İZMİR	SELÇUK	HÜSEYİN VEFA ÜLGÜR	CHP
İZMİR	TORBALI	RAMAZAN İSMAİL UYGUR	CHP

29 MART 2009 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
İSPARTA	YENİŞARBADEMLİ	MUSTAFA ERDEM	CHP
İSTANBUL	ADALAR	MUSTAFA FARSAKOĞLU	CHP
İSTANBUL	ATAŞEHİR	BATTAL İLGEZDİ	CHP
İSTANBUL	AVCILAR	MUSTAFA DEĞİRMENCI	CHP
İSTANBUL	BAKIRKÖY	HİLMİ ATEŞ ÜNALERZEN	CHP
İSTANBUL	BEŞİKTAŞ	İSMAİL ÜNAL	CHP
İSTANBUL	B.ÇEKMECE	HASAN AKGÜN	CHP
İSTANBUL	ÇATALCA	CEM KARA	CHP
İSTANBUL	KADIKÖY	SELAMİ ÖZTÜRK	CHP
İSTANBUL	KARTAL	ALTINOK ÖZ	CHP
İSTANBUL	MALTEPE	MUSTAFA ZENGİN	CHP
İSTANBUL	SARIYER	ŞÜKRÜ GENÇ	CHP
İSTANBUL	SİLİVRİ	ÖZCAN IŞIKLAR	CHP
İSTANBUL	ŞİŞLİ	MUSTAFA SARIGÜL	DSP
İZMİR	ALİAĞA	ÖMER TURGUT OGUZ	CHP
İZMİR	BALÇOVA	MEHMET ALİ ÇALKAYA	CHP
İZMİR	BAYRAKLI	HASAN KARABAĞ	CHP
İZMİR	BERGAMA	MEHMET GÖNENÇ	CHP
İZMİR	BEYDAĞ	SÜLEYMAN VASFİ ŞENTÜRK	CHP
İZMİR	BORNOVA	KAMİL OKYAY SINDIR	CHP
İZMİR	BUCA	ERCAN TATI	CHP
İZMİR	ÇEŞME	AHMET FAİK TÜTÜNCÜOĞLU	CHP
İZMİR	ÇİĞLİ	ENSARİ BULUT	CHP
İZMİR	DİKİLİ	OSMAN NURİ ÖZGÜVEN	CHP
İZMİR	FOÇA	GÖKHAN DEMİRAG	CHP
İZMİR	GAZİEMİR	HALİL İBRAHİM ŞENOL	CHP
İZMİR	GÜZELBAHÇE	Ö.MUSTAFA İNCE	CHP
İZMİR	KARABAĞLAR	KASIM SITKI KÜRÜM	CHP
İZMİR	KARABURUN	HAMZA SERDAR YASA	CHP
İZMİR	KARŞIYAKA	CEVAT DURAK	CHP
İZMİR	KEMALPAŞA	RIDVAN KARAKAYALI	CHP
İZMİR	KINIK	SÜLEYMAN KAYA	CHP
İZMİR	KIRAZ	İSMET KORKMAZ	CHP
İZMİR	KONAK	HAKAN TARTAN	CHP
İZMİR	MENDERES	ERGÜN ÖZGÜN	CHP
İZMİR	MENEMEN	TAHİR ŞAHİN	CHP
İZMİR	NARLIDERE	ABDÜL BATUR	CHP
İZMİR	ÖDEMİŞ	BEKİR KESKİN	CHP
İZMİR	SEFERİHİSAR	MUSTAFA TUNÇ SOYER	CHP
İZMİR	SELÇUK	HÜSEYİN VEFA ÜLGÜR	CHP
İZMİR	TORBALI	RAMAZAN İSMAİL UYGUR	CHP

28 MART 2004 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
İZMİR	*URLA	M.SELÇUK KARAOSMANOĞLU (ANAP)	CHP
K.MARAŞ	NURHAK	AHMET AKKUŞ	CHP
K.MARAŞ	PAZARCIK	MEMİŞ ÖZDAL	CHP
KARS	ARPAÇAY	CENGİZ ÇOBANOĞLU	AKP
KARS	SUSUZ	AHMET DİNDEREN	DP
KARABÜK	YENİCE	MUSTAFA AKAY	CHP
KASTAMONU	ABANA	ŞEVKET YAZKAN	CHP
KASTAMONU	ARAÇ	BAHTİYAR YAŞAR	CHP
KASTAMONU	DADAY	KADİR ER	CHP
KAYSERİ	AKKIŞLA	AHMET TUNCEL	AKP
KAYSERİ	FELAHİYE	İSMET GÜRSEL KISIR	CHP
KAYSERİ	SARIZ	HASAN AKTÜRK	AKP
KIRKLARELİ	BABAESKİ	MUZAFFER HALUK TEZSEZER	CHP
KIRKLARELİ	*LÜLEBURGAZ	EMİN HALEBAK (DSP)	CHP
KIRKLARELİ	KOFÇAZ	NİHAT ÖZTÜRK	CHP
KIRKLARELİ	PINARHİSAR	MEHMET KAPILI	DP
KİRŞEHİR	AKPINAR	ŞÜKRÜ TURGUT	CHP
KİLİS	POLATELİ	MUSTAFA POLAT	CHP
KOCAELİ	KANDIRA	MUSTAFA ÖĞREN	CHP
KONYA	DOĞANHİSAR	MEHMET ÖZTOKLU	CHP
KONYA	HADİM	YILMAZ ÇETİN	CHP
KONYA	TUZLUKÇU	SUAT ŞAHİN	AKP
KÜTAHYA	ALTINTAŞ	FERİT KARABULUT	AKP
KÜTAHYA	ÇAVDARHİSAR	İSMAİL TANRIVERDİ	CHP
MALATYA	ARGUVAN	MEHMET KIZILAY	ANAP
MALATYA	DOĞANŞEHİR	HANİFİ BAYRAM	AKP
MALATYA	HEKİMHAN	VAHİT MUTLU	CHP
MALATYA	KULUNCAK	MUHARREM YILDIZ	CHP
MALATYA	PÖTÜRGE	NECDET AYAYDIN	CHP
MANİSA	AHMETLİ	CEMAL SÖZÜER	CHP
MANİSA	SALİHLİ	MUSTAFA UĞUR OKAY	CHP
MANİSA	SARIGÖL	ÖMER KARCI	CHP
MANİSA	GÖLMARMARA	NİHAT AĞAÇDİKEN	AKP
MARDİN	ÖMERLİ	SERVET CEMİLOĞLU	DP
MERSİN	**MEZİTLİ	Ö.HAKAN DEMİRSOY	CHP
MERSİN	ANAMUR	SUPHİ ALP	CHP
MERSİN	AYDINCIK	AHMET BAHAR	CHP
MERSİN	YENİŞEHİR	*YENİ İLÇE	
MUĞLA	BODRUM	MAZLUM AĞAN	CHP
MUĞLA	DATÇA	EROL KARAKULLUKÇU	CHP
MUĞLA	KÖYCEĞİZ	SALİH ERBAY	CHP

29 MART 2009 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
İZMİR	URLA	M.SELÇUK KARAOSMANOĞLU	CHP
K.MARAŞ	NURHAK	AHMET AKKUŞ	CHP
K.MARAŞ	PAZARCIK	KAMİL DALKARA	CHP
KARS	ARPAÇAY	ENVER AKKAYA	CHP
KARS	SUSUZ	ALİ YEĞİN	CHP
KARABÜK	YENİCE	ZEKİ ÇAYLI	AKP
KASTAMONU	ABANA	RIDVAN OYAR	AKP
KASTAMONU	ARAÇ	MUSTAFA AYANOĞLU	AKP
KASTAMONU	DADAY	HASAN FEHMİ TAŞ	DSP
KAYSERİ	AKKIŞLA	AZMİ KAZIM SONKUR	CHP
KAYSERİ	FELAHİYE	İSMET GÜRSEL KISIR	CHP
KAYSERİ	SARIZ	ÖMER FARUK EROĞLU	CHP
KIRKLARELİ	BABAESKİ	ABDULLAH HACI	CHP
KIRKLARELİ	LÜLEBURGAZ	EMİN HALEBAK	CHP
KIRKLARELİ	KOFÇAZ	NURİ ÇALIŞKAN	AKP
KIRKLARELİ	PINARHİSAR	MUSTAFA CİNGÖZ	CHP
KİRŞEHİR	AKPINAR	MUSTAFA KARAHAN	AKP
KİLİS	POLATELİ	HAKKI ÇELİK	AKP
KOCAELİ	KANDIRA	CENGİZ KAN	AKP
KONYA	DOĞANHİSAR	SALİH ÖZTOKLU	AKP
KONYA	HADİM	AHMET HADİMİOĞLU	AKP
KONYA	TUZLUKÇU	MUSTAFA SAK	CHP
KÜTAHYA	ALTINTAŞ	SITKI YÜZÜAK	CHP
KÜTAHYA	ÇAVDARHİSAR	HALİL BAŞER	AKP
MALATYA	ARGUVAN	HÜSEYİN TAŞTAN	CHP
MALATYA	DOĞANŞEHİR	İBRAHİM KARAMAN	CHP
MALATYA	HEKİMHAN	MEHMET SAİT ÖZOĞLU	CHP
MALATYA	KULUNCAK	RAMAZAN NACAR	MHP
MALATYA	PÖTÜRGE	NECDET AYAYDIN	CHP
MANİSA	AHMETLİ	AHMET ALHAN	AKP
MANİSA	SALİHLİ	MUSTAFA UĞUR OKAY	CHP
MANİSA	SARIGÖL	ÖMER KARCI	CHP
MANİSA	GÖLMARMARA	BİROL BAK	CHP
MARDİN	ÖMERLİ	YILMAZ ALTINDAĞ	CHP
MERSİN	MEZİTLİ	UĞUR YILDIRIM	CHP
MERSİN	ANAMUR	MEHMET TÜRE	MHP
MERSİN	AYDINCIK	FERAT AKTAN	AKP
MERSİN	YENİŞEHİR	İBRAHİM GENÇ	CHP
MUĞLA	BODRUM	MEHMET KOCADON	DP
MUĞLA	DATÇA	MUSTAFA ŞENER TOKCAN	CHP
MUĞLA	KÖYCEĞİZ	SALİH ERBAY	CHP

28 MART 2004 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
MUĞLA	MARMARİS	MUHAMMET ALİ ACAR	CHP
MUĞLA	MİLAS	FEVZİ TOPUZ	CHP
MUĞLA	ORTACA	SALİH ÖZDEMİR	AKP
MUĞLA	ULA	ÜMİT KARAASLAN	CHP
MUĞLA	YATAĞAN	HASAN HAŞMET IŞIK	CHP
NEVŞEHİR	ÜRGÜP	BEKİR ÖDEMİŞ	CHP
NİĞDE	ÇİFTLİK	RAHMİ TEKİN	ANAP
NİĞDE	ULUKIŞLA	HACI AVŞAR	CHP
ORDU	AKKUŞ	LÜTFÜ EFİL	AKP
ORDU	GÖLKÖY	RECEP KARAAHMETOĞLU	CHP
ORDU	GÜLYALI	UĞUR CÖRÜT	AKP
ORDU	MESUDİYE	AHMET BAKI YILMAZ	CHP
OSMANİYE	SUMBAS	NECATİ GÜVEL	CHP
SAMSUN	ALAÇAM	FIRAT ANARAT	CHP
SAMSUN	ATAKUM	ADEM BEKTAŞ	AKP
SAMSUN	YAKAKENT	RADI ŞEN	AKP
SİNOP	ERFELEK	İBRAHİM FELEK	AKP
SİNOP	GERZE	RECAİ KURUOĞLU	DP
SİVAS	DİVRİĞİ	MEHMET GÜRESİNLİ	AKP
SİVAS	ZARA	GALİP ERGÜD	MHP
RİZE	HEMŞİN	BAŞAR CUMBUR	CHP
RİZE	PAZAR	HİKMET HATIRNAZ	CHP
Ş.URFA	HALFETİ	MAHMUT ÖZDEMİR	CHP
TEKİRDAĞ	ÇORLU	ALTAN ERSİN	CHP
TEKİRDAĞ	*M.EREĞLİSİ	İBRAHİM UYAN (DP)	CHP
TEKİRDAĞ	SARAY	MAHMUT HALİLCİKOĞLU	CHP
TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	CAN GÜRSOY	AKP
TRABZON	BEŞİKDÜZÜ	MEHMET KALAY	MHP
TRABZON	MAÇKA	ERTUĞRUL GENÇ	CHP
TUNCELİ	OVACIK	HASAN HÜSEYİN DİZİ	AKP
TUNCELİ	NAZİMİYE	BERTAL ATEŞ	CHP
TUNCELİ	PERTEK	KENAN ÇETİN	CHP
TUNCELİ	PULUMÜR	MESUT COŞKUN	CHP
UŞAK	BANAZ	TAHSİN ERDEM	CHP
UŞAK	*EŞME	AHMET YILDIRIM (DSP)	CHP
UŞAK	KARAHALLI	ŞADİ MERCAN	AKP
UŞAK	SİVASLI	DUR SUN POYRAZ	CHP
UŞAK	ULUBEY	HÜSEYİN BUĞDAYLI	AKP
YOZGAT	BOĞAZLIYAN	MUSTAFA ÖZDAL	CHP
YOZGAT	ÇANDIR	MUSTAFA ORHAN BULUCU	CHP
YOZGAT	ÇAYIRLAN	YUSUF COŞAN	AKP

29 MART 2009 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
MUĞLA	MARMARİS	MUHAMMET ALİ ACAR	CHP
MUĞLA	MİLAS	MUHAMMET TOKAT	CHP
MUĞLA	ORTACA	HASAN KARAÇELİK	CHP
MUĞLA	ULA	NADİ ŞENKAL	DP
MUĞLA	YATAĞAN	HASAN HAŞMET IŞIK	CHP
NEVŞEHİR	ÜRGÜP	FAHRİ YILDIZ	AKP
NİĞDE	ÇİFTLİK	YUSUF ÖCAL	CHP
NİĞDE	ULUKIŞLA	HACI AVŞAR	CHP
ORDU	AKKUŞ	ERGÜDER EFİL	CHP
ORDU	GÖLKÖY	ALİ KEMAL MERT	AKP
ORDU	GÜLYALI	TALİP ŞEN	CHP
ORDU	MESUDİYE	İSA GÜL	BĞMZ
OSMANİYE	SUMBAS	MUSTAFA NURİ NUHOĞLU	MHP
SAMSUN	ALAÇAM	İLYAS ACAR	MHP
SAMSUN	ATAKUM	METİN BURMA	CHP
SAMSUN	YAKAKENT	BURHAN BAYRAKDAR	CHP
SİNOP	ERFELEK	MUZAFFER ŞİMŞEK	CHP
SİNOP	GERZE	OSMAN BELOVACIKLI	CHP
SİVAS	DİVRİĞİ	HAKAN GÖK	CHP
SİVAS	ZARA	HÜSAMETTİN GÜR SOY	CHP
RİZE	HEMŞİN	HALİM KAZIM BEKAR	AKP
RİZE	PAZAR	AHMET BASA	AKP
Ş.URFA	HALFETİ	MAHMUT ÖZDEMİR	CHP
TEKİRDAĞ	ÇORLU	ÜNAL BAYSAN	CHP
TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	İBRAHİM UYAN	CHP
TEKİRDAĞ	SARAY	NAZMİ ÇOBAN	CHP
TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	SÜLEYMAN ALTINOK	CHP
TRABZON	BEŞİKDÜZÜ	RAMİS UZUN	CHP
TRABZON	MAÇKA	ERTUĞRUL GENÇ	CHP
TUNCELİ	OVACIK	MUSTAFA SARIGÜL	CHP
TUNCELİ	NAZİMİYE	BİLİNMIYOR	BĞMZ
TUNCELİ	PERTEK	BİLİNMIYOR	BĞMZ
TUNCELİ	PULUMÜR	MESUT COŞKUN	CHP
UŞAK	BANAZ	TAHSİN ERDEM	CHP
UŞAK	EŞME	AHMET YILDIRIM	CHP
UŞAK	KARAHALLI	NİHAT SÜZEK	CHP
UŞAK	SİVASLI	ZAFER KÜÇÜKGÖL	AKP
UŞAK	ULUBEY	ALİ RIZA ADA	CHP
YOZGAT	BOĞAZLIYAN	MUSTAFA ÖZDAL	CHP
YOZGAT	ÇANDIR	AHMET EROĞLU	MHP
YOZGAT	ÇAYIRLAN	ÇAKMAK ÇETİN	CHP

28 MART 2004 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
ZONGULDAK	*GÖKÇEBEY	MEHMET ZEKİ KILINÇARSLAN (AKP)	CHP
ZONGULDAK	*KDZ.EREĞLİ	HALİL POSBIYIK (ANAP)	CHP

29 MART 2009 YEREL SEÇİM SONUCU			
İL	İLÇE	ADI SOYADI	PARTİ
ZONGULDAK	GÖKÇEBEY	MEHMET ZEKİ KILINÇARSLAN	CHP
ZONGULDAK	KDZ.EREĞLİ	HALİL POSBIYIK	CHP

NOT: 2004 seçimlerinden sonra CHP'ye geçen Kars Belediye Başkanı Naif **ALİBEYOĞLU** 29 Mart 2009 Yerel Seçimlerinde de aday gösterildi. Ancak seçimi kaybetti.

**29 MART 2009 YEREL SEÇİMLERİNDE
KATILMADIĞIMIZ BELDE BELEDİYE BAŞKANLIKLARI**

NO	İL	İLÇE	BELDE
1	ADANA	ALADAĞ	AKÖREN
2	ADANA	KARATAŞ	TUZLA
3	ADANA	KOZAN	HACİBEYLİ
4	ADANA	TUFANBEYLİ	BOZGÜNEY
5	ADANA	YUMURTALIK	KALDIRIM
6	ADANA	YÜREĞİR	ÇELEMLİ
7	ADİYAMAN	BESNİ	SUVARLI
8	ADİYAMAN	KAHTA	AKINCILAR
9	ADİYAMAN	KAHTA	BÖLÜKYAYLA
10	ADİYAMAN	MERKEZ	HASANCIK
11	ADİYAMAN	SINCIK	INLİCE
12	AFYONKARAHİSAR	BOLVADİN	DIŞLI
13	AFYONKARAHİSAR	ÇAY	INLI
14	AFYONKARAHİSAR	ÇAY	PAZARAĞAÇ
15	AFYONKARAHİSAR	ÇOBANLAR	KOCAÖZ
16	AFYONKARAHİSAR	DAZKIRI	YÜREĞİL
17	AFYONKARAHİSAR	DİNAR	ÇİÇEKTEPE
18	AFYONKARAHİSAR	DİNAR	DOĞANLI
19	AFYONKARAHİSAR	DİNAR	HAYDARLI
20	AFYONKARAHİSAR	DİNAR	YIPRAK
21	AFYONKARAHİSAR	EMİRDAĞ	AŞAĞIPIRİBEYLİ
22	AFYONKARAHİSAR	EMİRDAĞ	GÖMÜ
23	AFYONKARAHİSAR	HOCALAR	YEŞİLHİSAR (AHIRHİSAR)
24	AFYONKARAHİSAR	İHSANIYE	DÖĞER
25	AFYONKARAHİSAR	İHSANIYE	GAZLIGÖL
26	AFYONKARAHİSAR	İHSANIYE	KAYIHAN
27	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	ANITKAYA
28	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	BEYYAZI
29	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	ÇAYIRBAĞ
30	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	ÇIKRIK
31	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	DEĞİRMENAYVALI
32	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	ERKMEN
33	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	FETHİBEY
34	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	GEBECELER
35	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	SALAR
36	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	SUSUZ
37	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	SÜLÜN
38	AFYONKARAHİSAR	SANDIKLI	KARADİREK
39	AFYONKARAHİSAR	SANDIKLI	KUSURA
40	AFYONKARAHİSAR	SANDIKLI	MENTEŞ
41	AFYONKARAHİSAR	SANDIKLI	ÖRENKAYA
42	AFYONKARAHİSAR	SANDIKLI	YAVAŞLAR
43	AFYONKARAHİSAR	SİNANPAŞA	AHMETPAŞA
44	AFYONKARAHİSAR	SİNANPAŞA	DÜZAĞAÇ
45	AFYONKARAHİSAR	SİNANPAŞA	GÜNEY
46	AFYONKARAHİSAR	SİNANPAŞA	KILIÇARSLAN
47	AFYONKARAHİSAR	SİNANPAŞA	SAVRAN(SERBAN)
48	AFYONKARAHİSAR	SİNANPAŞA	TAŞOLUK
49	AFYONKARAHİSAR	SİNANPAŞA	TINAZTEPE
50	AFYONKARAHİSAR	SİNANPAŞA	TOKUŞLAR

51	AFYONKARAHİSAR	SULTANDAĞI	ÜÇKUYU
52	AFYONKARAHİSAR	ŞUHUT	KARACAÖREN
53	AĞRI	ELEŞKİRT	TAHİR
54	AĞRI	ELEŞKİRT	YAYLADÜZÜ
55	AĞRI	ELEŞKİRT	YÜCEKAPI
56	AĞRI	PATNOS	DEDELİ
57	AKSARAY	AĞAÇÖREN	CAMİLİ
58	AKSARAY	ESKİL	EŞMEKAYA
59	AKSARAY	GÜLAĞAÇ	BEKARLAR
60	AKSARAY	GÜLAĞAÇ	DEMİRCİ
61	AKSARAY	GÜLAĞAÇ	GÜLPINAR
62	AKSARAY	GÜLAĞAÇ	SOFULAR
63	AKSARAY	GÜZELYURT	IHLARA
64	AKSARAY	GÜZELYURT	İLİSU
65	AKSARAY	MERKEZ	ACIPINAR
66	AKSARAY	MERKEZ	ARATOL
67	AKSARAY	MERKEZ	ARMUTLU
68	AKSARAY	MERKEZ	BAĞLIKAYA
69	AKSARAY	MERKEZ	DOĞANTARLA
70	AKSARAY	MERKEZ	HAMİDİYE
71	AKSARAY	MERKEZ	İNCESU
72	AKSARAY	MERKEZ	KARKIN
73	AKSARAY	MERKEZ	KUTLU
74	AKSARAY	MERKEZ	SAĞLIK
75	AKSARAY	MERKEZ	SARAYHAN
76	AKSARAY	MERKEZ	SEVİNÇLİ
77	AKSARAY	MERKEZ	TOPAKKAYA
78	AKSARAY	MERKEZ	YENİKENT
79	AKSARAY	MERKEZ	YUVA
80	AKSARAY	ORTAKÖY	BALCI
81	AKSARAY	ORTAKÖY	BOZKIR
82	AKSARAY	ORTAKÖY	ÇİFTEVİ
83	AKSARAY	ORTAKÖY	DEVEDAMI
84	AKSARAY	ORTAKÖY	HARMANDALI
85	AKSARAY	ORTAKÖY	SARIKARAMAN
86	AKSARAY	SARIYAŞI	BOĞAZKÖY
87	AMASYA	GÖYNÜCEK	DAMLAÇIMEN
88	AMASYA	GÖYNÜCEK	GEDİKSARAY
89	AMASYA	GÜMÜŞHACIKÖY	GÜMÜŞ
90	AMASYA	MERKEZ	EZİNEPAZAR
91	AMASYA	MERKEZ	YEŞİLYENİCE
92	AMASYA	TAŞOVA	AKİNOĞLU
93	AMASYA	TAŞOVA	BALLIDERE
94	AMASYA	TAŞOVA	ÇAYDİBİ
95	AMASYA	TAŞOVA	DESTEK
96	AMASYA	TAŞOVA	ÖZBARAKLI
97	AMASYA	TAŞOVA	ULUKÖY
98	ANKARA	AYAŞ	OLTAN
99	ANKARA	BEYPAZARI	KIRBAŞI
100	ANKARA	BEYPAZARI	URUŞ
101	ANKARA	ÇAMLIDERE	PEÇENEK
102	ANKARA	GÜDÜL	SORGUN
103	ANKARA	HAYMANA	ÇALIŞ
104	ANKARA	KIZILCAHAMAM	ÇELTİKÇİ
105	ANKARA	ŞEREFLİKOÇHİSAR	ÇALÖREN

106	ANKARA	ŞEREFLİKOÇHİSAR	DEVEKOVAN
107	ANKARA	ŞEREFLİKOÇHİSAR	GÜLHÜYÜK
108	ANTALYA	AKSEKİ	CEVİZLİ
109	ANTALYA	AKSEKİ	YARPUZ
110	ANTALYA	ALANYA	ÇIKCILLI
111	ANTALYA	ALANYA	ÇIPLAKLI
112	ANTALYA	ALANYA	EMİŞBELENİ
113	ANTALYA	ALANYA	İNCEKUM
114	ANTALYA	ALANYA	KARGICAK
115	ANTALYA	ALANYA	KESTEL
116	ANTALYA	ALANYA	KONAKLI
117	ANTALYA	ALANYA	OKURCALAR
118	ANTALYA	ALANYA	PAYALLAR
119	ANTALYA	ALANYA	TÜRKLER
120	ANTALYA	DEMRE	BEYMELEK
121	ANTALYA	DÖŞEMEALTI	EKŞİLİ
122	ANTALYA	DÖŞEMEALTI	KARAÖZ
123	ANTALYA	GÜNDOĞMUŞ	ORTAKÖY
124	ANTALYA	GÜNDOĞMUŞ	SENİR
125	ANTALYA	İBRADI	ORMANA
126	ANTALYA	KAŞ	KINIK
127	ANTALYA	KAŞ	OVA
128	ANTALYA	MANAVGAT	EVRENSEKİ
129	ANTALYA	MANAVGAT	GÜNDOĞDU
130	ARDAHAN	HANAK	ORTAKENT
131	AYDIN	DİDİM	AK-YENİKÖY
132	AYDIN	GERMENCİK	ORTAKLAR
133	AYDIN	KUYUCAK	PAMUKÖREN
134	AYDIN	NAZİLLİ	ARSLANLI
135	AYDIN	SULTANHİSAR	SALAVATLI
136	BALIKESİR	İVRİNDİ	BÜYÜKYENİCE
137	BALIKESİR	İVRİNDİ	KAYAPA
138	BALIKESİR	SAVAŞTEPE	SARİBEYLER
139	BATMAN	KOZLUK	BEKİRHAN
140	BAYBURT	DEMİRÖZÜ	BEŞPINAR
141	BAYBURT	DEMİRÖZÜ	GÖKÇEDERE
142	BAYBURT	MERKEZ	AKŞAR
143	BAYBURT	MERKEZ	ARPALI
144	BAYBURT	MERKEZ	ÇAYIRYOLU
145	BAYBURT	MERKEZ	KONURSU
146	BİNGÖL	GENÇ	ÇAYTEPE
147	BİNGÖL	GENÇ	SERVİ
148	BİNGÖL	MERKEZ	İLICALAR
149	BİNGÖL	MERKEZ	SANCAK
150	BİNGÖL	SOLHAN	ARAKONAK
151	BİTLİS	AHLAT	OVAKIŞLA
152	BİTLİS	GÜROYMAK	GÖLBAŞI
153	BİTLİS	GÜROYMAK	GÜNKİRİ
154	BİTLİS	HİZAN	KOLLUDERE
155	BİTLİS	MERKEZ	YOLALAN
156	BİTLİS	MUTKİ	KAVAKBAŞI
157	BİTLİS	MUTKİ	KOYUNLU
158	BOLU	MERKEZ	KARACASU
159	BURDUR	AĞLASUN	ÇANAKLI
160	BURDUR	AĞLASUN	YEŞİLBAŞKÖY

161	BURDUR	BUCAK	GÜNDOĞDU
162	BURDUR	ÇAVDIR	SÖĞÜT
163	BURDUR	ÇELTİKÇİ	BAĞSARAY
164	BURDUR	MERKEZ	BÜĞDÜZ
165	BURDUR	TEFENNİ	BEYKÖY
166	BURSA	İNEGÖL	CERRAH
167	ÇANAKKALE	YENİCE	KALKIM
168	ÇANKIRI	ATKARACALAR	ÇARDAKLI
169	ÇANKIRI	ÇERKEŞ	SAÇAK
170	ÇANKIRI	KURŞUNLU	ÇAVUNDUR
171	ÇANKIRI	KURŞUNLU	DUMANLI
172	ÇANKIRI	KURŞUNLU	HACIMUSLU
173	ÇANKIRI	KURŞUNLU	SİVRİCEK
174	ÇANKIRI	KURŞUNLU	TAŞKARACALAR
175	ÇANKIRI	ORTA	DODURGA
176	ÇANKIRI	ORTA	ELMALIK
177	ÇANKIRI	ORTA	KALFAT
178	ÇANKIRI	ORTA	ÖZLÜ
179	ÇANKIRI	ORTA	YAYLAKENT
180	ÇANKIRI	ŞABANÖZÜ	GÜMERDİĞİN
181	ÇANKIRI	ŞABANÖZÜ	GÜRPINAR
182	ÇANKIRI	YAPRAKLI	İKİZÖREN
183	ÇANKIRI	YAPRAKLI	YUKARİÖZ
184	ÇANKIRI	YAPRAKLI	YÜKLÜ
185	ÇORUM	ALACA	BÜYÜKHİRKA
186	ÇORUM	ALACA	ÇOPRAŞIK
187	ÇORUM	BAYAT	KUNDUZLU
188	ÇORUM	BOĞAZKALE	EVÇİ
189	ÇORUM	BOĞAZKALE	EVREN
190	ÇORUM	DODURGA	ALPAGUT
191	ÇORUM	İSKİLİP	HACIHAMZA
192	ÇORUM	LAÇIN	ÇAMLICA
193	ÇORUM	LAÇIN	NARLI
194	ÇORUM	MECİTÖZÜ	ELVANÇELEBİ
195	ÇORUM	MERKEZ	DÜVENCİ
196	ÇORUM	MERKEZ	KONAKLI
197	ÇORUM	MERKEZ	SEYDİM
198	ÇORUM	ORTAKÖY	KARAHACIP
199	ÇORUM	SUNGURLU	DEMİRŞEYH
200	ÇORUM	SUNGURLU	KAVŞUT
201	ÇORUM	SUNGURLU	TUĞLU
202	ÇORUM	SUNGURLU	YÖRÜKLÜ
203	DENİZLİ	ACIPAYAM	YAZIR
204	DENİZLİ	ACIPAYAM	YEŞİLYUVA
205	DENİZLİ	ÇAL	HANÇALAR
206	DENİZLİ	ÇİVRİL	KIRALAN
207	DENİZLİ	KALE	KARAKÖY
208	DENİZLİ	MERKEZ	AKKALE
209	DENİZLİ	MERKEZ	BAĞBAŞI
210	DENİZLİ	MERKEZ	BEREKETLİ
211	DENİZLİ	MERKEZ	GÖKPINAR
212	DENİZLİ	MERKEZ	GÖVEÇLİK
213	DENİZLİ	MERKEZ	GÜMÜŞLER
214	DENİZLİ	MERKEZ	HALLAÇLAR
215	DENİZLİ	MERKEZ	KAYHAN

216	DENİZLİ	MERKEZ	KINIKLI
217	DENİZLİ	MERKEZ	KORUCUK
218	DENİZLİ	MERKEZ	SERVERGAZİ
219	DENİZLİ	MERKEZ	ÜÇLER
220	DENİZLİ	SARAYKÖY	SİĞMA
221	DENİZLİ	SERİNHİSAR	YATAĞAN
222	DENİZLİ	TAVAS	ÇAĞIRGAN
223	DIYARBAKIR	BİSMİL	AMBAR
224	DIYARBAKIR	BİSMİL	TEPE
225	DIYARBAKIR	BİSMİL	YUKARISALAT
226	DIYARBAKIR	ÇINAR	ALATOSUN
227	DIYARBAKIR	HANİ	GÜRBÜZ
228	DIYARBAKIR	KOCAKÖY	ÖZEKLİ
229	DIYARBAKIR	KULP	AĞAÇLI
230	DIYARBAKIR	SİLVAN	BAYRAMBAŞI
231	EDİRNE	KEŞAN	MECİDİYE
232	EDİRNE	KEŞAN	PAŞAYİĞİT
233	EDİRNE	UZUNKÖPRÜ	ÇÖPKÖY
234	EDİRNE	UZUNKÖPRÜ	YENİKÖY
235	ELAZIĞ	ARICAK	BÜKARDI
236	ELAZIĞ	ARICAK	ERİMLİ
237	ELAZIĞ	ARICAK	ÜÇOCAK
238	ELAZIĞ	KARAKOÇAN	SARICAN
239	ELAZIĞ	KOVANCILAR	ÇAKIRKAŞ
240	ELAZIĞ	KOVANCILAR	YARIMCA
241	ELAZIĞ	MERKEZ	AKÇAKIRAZ
242	ELAZIĞ	MERKEZ	HANKENDİ
243	ELAZIĞ	MERKEZ	İÇME
244	ELAZIĞ	MERKEZ	MOLLAKENDİ
245	ELAZIĞ	MERKEZ	YAZIKONAK
246	ELAZIĞ	MERKEZ	YURTBAŞI
247	ELAZIĞ	PALU	BALTAŞI
248	ELAZIĞ	PALU	BEYHAN
249	ERZİNCAN	MERKEZ	YAYLABAŞI
250	ERZURUM	AŞKALE	YENİKÖY
251	ERZURUM	HINIS	HALİLÇAVUŞ
252	ERZURUM	İSPİR	ÇAMLIKAYA
253	ERZURUM	İSPİR	MADENKÖPRÜBAŞI
254	ERZURUM	KÖPRÜKÖY	YAĞAN
255	ERZURUM	NARMAN	ŞEKERLİ
256	ERZURUM	ŞENKAYA	PAŞALI
257	ERZURUM	TORTUM	PEHLİVANLI
258	ERZURUM	TORTUM	SERDARLI
259	ESKİŞEHİR	ALPU	BOZAN
260	ESKİŞEHİR	GÜNYÜZÜ	GÜMÜŞKONAK
261	ESKİŞEHİR	GÜNYÜZÜ	KAYAKENT
262	ESKİŞEHİR	MİHALGAZİ	ALPAGUT
263	ESKİŞEHİR	MİHALIÇCIK	YUNUSEMRE
264	ESKİŞEHİR	SARICAKAYA	LAÇIN
265	ESKİŞEHİR	SIVRIHİSAR	DÜMREK
266	ESKİŞEHİR	SIVRIHİSAR	NASRETTİNHOCA
267	GAZİANTEP	İSLAHİYE	ALTINÜZÜM
268	GAZİANTEP	İSLAHİYE	FEVZİPAŞA
269	GAZİANTEP	NİZİP	KOCATEPE
270	GAZİANTEP	NİZİP	SALKIM

271	GAZİANTEP	NİZİP	SEKİLİ
272	GAZİANTEP	NİZİP	TATLILIK
273	GAZİANTEP	NURDAĞI	ŞATIRHÖYÜK
274	GİRESUN	BULANCAK	KOVANLIK
275	GİRESUN	ÇANAĞI	KARABÖRK
276	GİRESUN	DERELİ	YAVUZKEMAL
277	GİRESUN	GÖRELE	AYDINLAR
278	GİRESUN	GÖRELE	KIRIKLI
279	GİRESUN	KEŞAP	KARABULDUK
280	GİRESUN	MERKEZ	ÇALDAĞ
281	GİRESUN	MERKEZ	DUROĞLU
282	GİRESUN	MERKEZ	İNİŞDİBİ
283	GİRESUN	YAĞLIDERE	ÜÇTEPE
284	GÜMÜŞHANE	KELKİT	DEREDOLU
285	GÜMÜŞHANE	KELKİT	GÜMÜŞGÖZE
286	GÜMÜŞHANE	KELKİT	KAŞ
287	GÜMÜŞHANE	KELKİT	SÖĞÜTLÜ
288	GÜMÜŞHANE	KELKİT	ÜNLÜPINAR
289	GÜMÜŞHANE	KÖSE	SALYAZI
290	GÜMÜŞHANE	KÜRTÜN	ÖZKÜRTÜN
291	GÜMÜŞHANE	MERKEZ	ARZULAR
292	GÜMÜŞHANE	ŞİRAN	YEŞİLBÜK
293	GÜMÜŞHANE	TORUL	ALTINPINAR
294	HAKKARİ	MERKEZ	DURANKAYA
295	HAKKARİ	ŞEMDİNLİ	DERECİK
296	HAKKARİ	YÜKSEKOVA	BÜYÜKÇİFTLİK
297	HAKKARİ	YÜKSEKOVA	ESENDERE
298	HATAY	ALTINÖZÜ	ALTINKAYA
299	HATAY	ALTINÖZÜ	HACIPAŞA
300	HATAY	ANTAKYA	NARLICA
301	HATAY	DÖRTYOL	KARAKESE
302	HATAY	HASSA	AKBEZ
303	HATAY	HASSA	AKTEPE
304	HATAY	HASSA	ARDIÇLI
305	HATAY	HASSA	KÜRECİ
306	HATAY	HASSA	SÖĞÜT
307	HATAY	İSKENDERUN	AZGANLIK
308	HATAY	İSKENDERUN	BEKBELE
309	HATAY	İSKENDERUN	DENİZCİLER
310	HATAY	KIRIKHAN	KURLUSOĞUKSU
311	HATAY	YAYLADAĞI	KARAKÖSE
312	HATAY	YAYLADAĞI	YEDİTEPE
313	İĞDIR	MERKEZ	HALFELİ
314	İĞDIR	MERKEZ	HOŞHABER
315	İĞDIR	MERKEZ	MELEKLİ
316	ISPARTA	ATABEY	İSLAMKÖY
317	ISPARTA	EĞİRDİR	BARLA
318	ISPARTA	EĞİRDİR	PAZARKÖY
319	ISPARTA	EĞİRDİR	SARİDRİS
320	ISPARTA	GÖNEN	GÜNEYKENT
321	ISPARTA	KEÇİBORLU	AYDOĞMUŞ
322	ISPARTA	MERKEZ	BÜYÜKGÖKÇELİ
323	ISPARTA	MERKEZ	KULEÖNÜ
324	ISPARTA	SENİRKENT	BÜYÜKKABACA
325	ISPARTA	SENİRKENT	YASSIÖREN

326	ISPARTA	SÜTÇÜLER	AYVALIPINAR
327	ISPARTA	SÜTÇÜLER	KASIMLAR
328	ISPARTA	SÜTÇÜLER	KESME
329	ISPARTA	ŞARKIKARAĞAÇ	ÇARIKSARAYLAR
330	ISPARTA	ŞARKIKARAĞAÇ	ÇİÇEKPINAR
331	ISPARTA	YALVAÇ	ÇETİNCE
332	ISPARTA	YALVAÇ	DEDEÇAM
333	ISPARTA	YALVAÇ	KUYUCAK
334	ISPARTA	YALVAÇ	ÖZBAYAT
335	ISPARTA	YALVAÇ	ÖZGÜNEY
336	İZMİR	BERGAMA	BÖLCEK
337	KAHRAMANMARAŞ	AFŞİN	ALEMDAR
338	KAHRAMANMARAŞ	AFŞİN	BAKRAÇ
339	KAHRAMANMARAŞ	AFŞİN	ESENCE
340	KAHRAMANMARAŞ	ÇAĞLAYANCERİT	DÜZBAĞ
341	KAHRAMANMARAŞ	ELBİSTAN	AKBAYIR
342	KAHRAMANMARAŞ	ELBİSTAN	BÜYÜKYAPALAK
343	KAHRAMANMARAŞ	ELBİSTAN	DOĞAN
344	KAHRAMANMARAŞ	ELBİSTAN	IZGIN
345	KAHRAMANMARAŞ	ELBİSTAN	SÖĞÜTLÜ
346	KAHRAMANMARAŞ	GÖKSUN	BOZHÜYÜK
347	KAHRAMANMARAŞ	GÖKSUN	BÜYÜKKIZILCIK
348	KAHRAMANMARAŞ	GÖKSUN	ERİCEK
349	KAHRAMANMARAŞ	GÖKSUN	KANLIKAVAK
350	KAHRAMANMARAŞ	GÖKSUN	TAŞOLUK
351	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	BAYDEMİRLİ
352	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	DÖNGELE
353	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	FATİH
354	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	İLİCA
355	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	KALE
356	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	KARACASU
357	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	KARADERE
358	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	KÜRTÜL
359	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	ÖNSEN
360	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	ŞAHİNKAYASI
361	KAHRAMANMARAŞ	NURHAK	KULLARTATLARI
362	KAHRAMANMARAŞ	NURHAK	YEŞİLKENT
363	KAHRAMANMARAŞ	PAZARCIK	BÜYÜKNACAR
364	KAHRAMANMARAŞ	TÜRKOĞLU	KILILI
365	KAHRAMANMARAŞ	TÜRKOĞLU	ŞEKEROBA
366	KAHRAMANMARAŞ	TÜRKOĞLU	YEŞİLYÖRE
367	KARABÜK	SAFRANBOLU	OVACUMA
368	KARABÜK	YENİCE	YORTANPAZARI
369	KARS	ARPAÇAY	KOÇKÖY
370	KARS	DİGOR	DAĞPINAR
371	KASTAMONU	TOSYA	ORTALICA
372	KAYSERİ	BÜNYAN	AKMESCİT
373	KAYSERİ	BÜNYAN	BÜYÜKTUZHİSAR
374	KAYSERİ	BÜNYAN	GÜLLÜCE
375	KAYSERİ	BÜNYAN	KARAKAYA
376	KAYSERİ	DEVELİ	ŞİHLİ
377	KAYSERİ	SARIOĞLAN	ALAMETTİN
378	KAYSERİ	SARIOĞLAN	GAZİLER
379	KAYSERİ	SARIZ	YEŞİLKENT
380	KAYSERİ	TOMARZA	EMİRUSAĞI

381	KAYSERİ	YAHYALI	DEREBAĞI
382	KİLİS	MERKEZ	YAVUZLU
383	KIRIKKALE	DELİCE	BÜYÜKYAĞLI
384	KIRIKKALE	KESKİN	CERİTMÜMİNLİ
385	KIRIKKALE	MERKEZ	AHILI
386	KIRIKKALE	MERKEZ	AŞAĞIMAHMUTLAR
387	KIRIKKALE	MERKEZ	ÇULLU
388	KIRIKKALE	MERKEZ	HACILAR
389	KIRIKKALE	SULAKYURT	GÜZELYURT
390	KIRKLARELİ	LÜLEBURGAZ	SAKIZKÖY
391	KIRKLARELİ	VİZE	SERGEN
392	KIRŞEHİR	AKPINAR	BÜYÜKABDİUŞAĞI
393	KIRŞEHİR	ÇİÇEKDAĞI	BOĞAZEVCI
394	KIRŞEHİR	ÇİÇEKDAĞI	KÖSELİ
395	KIRŞEHİR	KAMAN	ÇAĞIRKAN
396	KIRŞEHİR	KAMAN	HAMİT
397	KIRŞEHİR	KAMAN	YELEK
398	KIRŞEHİR	MERKEZ	ÇAYAĞZI
399	KIRŞEHİR	MERKEZ	DULKADİRLİ
400	KIRŞEHİR	MERKEZ	TOKLÜMEN
401	KIRŞEHİR	MERKEZ	ULUPINAR
402	KONYA	AHIRLI	AKKİSE
403	KONYA	AKÖREN	AVDAN
404	KONYA	AKÖREN	KAYASU
405	KONYA	AKŞEHİR	ALTUNTAŞ
406	KONYA	AKŞEHİR	ATAKENT
407	KONYA	AKŞEHİR	ÇAKILLAR
408	KONYA	AKŞEHİR	DOĞRUGÖZ
409	KONYA	AKŞEHİR	KARAHÜYÜK
410	KONYA	AKŞEHİR	ORTAKÖY
411	KONYA	AKŞEHİR	REİS
412	KONYA	AKŞEHİR	YAZLA
413	KONYA	ALTINEKİN	AKINCILAR
414	KONYA	ALTINEKİN	DEDELER
415	KONYA	ALTINEKİN	OĞUZELİ
416	KONYA	BEYŞEHİR	ADAKÖY
417	KONYA	BEYŞEHİR	AŞAĞIESENCE
418	KONYA	BEYŞEHİR	BAYAVŞAR
419	KONYA	BEYŞEHİR	DOĞANBEY
420	KONYA	BEYŞEHİR	HUĞLU
421	KONYA	BEYŞEHİR	KARAALİ
422	KONYA	BEYŞEHİR	KAYABAŞI
423	KONYA	BEYŞEHİR	KURUCUOVA
424	KONYA	BEYŞEHİR	SADIKHACI
425	KONYA	BEYŞEHİR	SEVİNDİK
426	KONYA	BEYŞEHİR	ÜZÜMLÜ
427	KONYA	BEYŞEHİR	YENİDOĞAN
428	KONYA	BEYŞEHİR	YEŞİLDAĞ
429	KONYA	BOZKIR	DEREİÇİ
430	KONYA	BOZKIR	DEREKÖY
431	KONYA	BOZKIR	HAMZALAR
432	KONYA	BOZKIR	HISARLIK
433	KONYA	BOZKIR	SARIOĞLAN
434	KONYA	BOZKIR	SORKUN
435	KONYA	BOZKIR	SÖĞÜT

436	KONYA	BOZKIR	ÜÇPINAR
437	KONYA	CİHANBEYLİ	BÜYÜKBEŞKAVAK
438	KONYA	CİHANBEYLİ	GÖLYAZI
439	KONYA	CİHANBEYLİ	KANDİL
440	KONYA	CİHANBEYLİ	KARABAĞ
441	KONYA	CİHANBEYLİ	KELHASAN
442	KONYA	CİHANBEYLİ	KUŞÇA
443	KONYA	CİHANBEYLİ	KÜTÜKUŞAĞI
444	KONYA	CİHANBEYLİ	TAŞPINAR
445	KONYA	CİHANBEYLİ	YAPALI
446	KONYA	ÇELTİK	GÖKPINAR
447	KONYA	ÇUMRA	ALİBEYHÜYÜĞÜ
448	KONYA	ÇUMRA	APA
449	KONYA	ÇUMRA	DİNEK
450	KONYA	ÇUMRA	GÜVERCİNLİK
451	KONYA	ÇUMRA	İÇERİÇUMRA
452	KONYA	DEREBUCAK	ÇAMLIK
453	KONYA	DEREBUCAK	GENCEK
454	KONYA	DEREBUCAK	PINARBAŞI
455	KONYA	DEREBUCAK	YUKARIKAYALAR
456	KONYA	DOĞANHİSAR	AYASLAR
457	KONYA	DOĞANHİSAR	BAŞKÖY
458	KONYA	DOĞANHİSAR	ÇINARоба (ÇETME)
459	KONYA	DOĞANHİSAR	KARAĞA
460	KONYA	EMİRGAZİ	DEMİRCİ
461	KONYA	EMİRGAZİ	İŞIKLAR
462	KONYA	EREĞLİ	BELKAYA
463	KONYA	EREĞLİ	ÇAYHAN
464	KONYA	EREĞLİ	SAZGEÇİT
465	KONYA	GÜNEYSINIR	ALANÖZÜ
466	KONYA	GÜNEYSINIR	AYDOĞMUŞ
467	KONYA	HADİM	BADEMLİ (ALADAĞ)
468	KONYA	HADİM	BAĞBAŞI
469	KONYA	HADİM	BOLAT
470	KONYA	HADİM	DEDEMLİ
471	KONYA	HADİM	GÜYNÜKKIŞLA
472	KONYA	HADİM	KORUALAN
473	KONYA	HADİM	YALINÇEVRE
474	KONYA	HÜYÜK	BURUNSUZ
475	KONYA	HÜYÜK	ÇAMLICA
476	KONYA	HÜYÜK	GÖÇERİ
477	KONYA	HÜYÜK	İLMEN
478	KONYA	HÜYÜK	KÖŞK
479	KONYA	HÜYÜK	SELKİ
480	KONYA	ILGIN	BALKI
481	KONYA	ILGIN	ÇAVUŞÇUGÖL
482	KONYA	ILGIN	GÖKÇEYURT
483	KONYA	ILGIN	YUKARIÇİĞİL
484	KONYA	KADINHANI	KOLUKISA
485	KONYA	KARAPINAR	HOTAMIŞ
486	KONYA	KARATAY	HAYIROĞLU
487	KONYA	KARATAY	İSMİL
488	KONYA	KARATAY	OVAKAVAĞI
489	KONYA	KARATAY	YARMA
490	KONYA	KULU	CELEP

491	KONYA	KULU	KARACADAĞ
492	KONYA	KULU	KIRKPINAR
493	KONYA	KULU	KOZANLI
494	KONYA	KULU	TUZYAKA
495	KONYA	MERAM	KAVAK
496	KONYA	MERAM	SAĞLIK
497	KONYA	SARAYÖNÜ	BAŞHÜYÜK
498	KONYA	SARAYÖNÜ	ÇEŞMELİSEBİL
499	KONYA	SARAYÖNÜ	GÖZLÜ
500	KONYA	SARAYÖNÜ	KADIOĞLU
501	KONYA	SARAYÖNÜ	KURŞUNLU
502	KONYA	SARAYÖNÜ	LADİK(HALICI)
503	KONYA	SELÇUKLU	TEPEKÖY
504	KONYA	SEYDİŞEHİR	ÇAVUŞ
505	KONYA	SEYDİŞEHİR	GEVREKLİ
506	KONYA	SEYDİŞEHİR	KETENLİ
507	KONYA	TAŞKENT	AFŞAR
508	KONYA	TAŞKENT	BALCILAR
509	KONYA	TAŞKENT	BOLAY
510	KONYA	TAŞKENT	ÇETMİ
511	KONYA	TAŞKENT	ILICAPINAR
512	KONYA	YUNAK	KOÇYAZI
513	KONYA	YUNAK	KUZÖREN
514	KONYA	YUNAK	SÜLÜKLÜ
515	KONYA	YUNAK	TURGUT
516	KÜTAHYA	ALTINTAŞ	ÇAYIRBAŞI
517	KÜTAHYA	ÇAVDARHİSAR	HACIKEBİR
518	KÜTAHYA	DOMANIÇ	ÇUKURCA
519	KÜTAHYA	EMET	AYDINCIK
520	KÜTAHYA	EMET	ÇERTE
521	KÜTAHYA	EMET	ÖRENCİK
522	KÜTAHYA	EMET	YENİCE
523	KÜTAHYA	GEDİZ	CEBRAİL
524	KÜTAHYA	GEDİZ	ERDOĞMUŞ
525	KÜTAHYA	GEDİZ	FIRDAN
526	KÜTAHYA	GEDİZ	GÜMELE
527	KÜTAHYA	GEDİZ	YENİKENT
528	KÜTAHYA	GEDİZ	YEŞİLÇAY
529	KÜTAHYA	GEDİZ	YUNUSLAR
530	KÜTAHYA	HİSARCIK	DEREKÖY
531	KÜTAHYA	HİSARCIK	HASANLAR
532	KÜTAHYA	HİSARCIK	KARBASAN
533	KÜTAHYA	MERKEZ	SEYİTÖMER
534	KÜTAHYA	PAZARLAR	SOFULAR
535	KÜTAHYA	PAZARLAR	YAKUPLAR
536	KÜTAHYA	SİMAV	AKDAĞ
537	KÜTAHYA	SİMAV	BAHTILLI
538	KÜTAHYA	SİMAV	ÇİTGÖL
539	KÜTAHYA	SİMAV	GÜNEY
540	KÜTAHYA	SİMAV	KALKAN
541	KÜTAHYA	SİMAV	KELEMYENİCE (GÜMÜŞSU)
542	KÜTAHYA	SİMAV	KESTEL
543	KÜTAHYA	SİMAV	KUŞU
544	KÜTAHYA	SİMAV	NAŞA
545	KÜTAHYA	SİMAV	ÖREYLER

546	KÜTAHYA	SİMAV	ŞENKÖY
547	KÜTAHYA	SİMAV	YAYKIN
548	KÜTAHYA	SİMAV	YEMİŞLİ
549	KÜTAHYA	SİMAV	YEŞİLKÖY
550	KÜTAHYA	ŞAPHANE	KARAMANCA
551	KÜTAHYA	ŞAPHANE	ÜÇBAŞ
552	KÜTAHYA	TAVŞANLI	ALİKÖY
553	KÜTAHYA	TAVŞANLI	BALIKÖY
554	KÜTAHYA	TAVŞANLI	ÇUKURKÖY
555	KÜTAHYA	TAVŞANLI	GÜRAĞAÇ
556	KÜTAHYA	TAVŞANLI	TUNÇBİLEK
557	MALATYA	AKÇADAĞ	ÇATYOL
558	MALATYA	BATTALGAZİ	HASIRCILAR
559	MALATYA	DARENDE	AŞAĞIULUPINAR
560	MALATYA	DARENDE	AYVALI
561	MALATYA	DARENDE	BALABAN
562	MALATYA	DARENDE	İLİCA
563	MALATYA	DARENDE	YENİCE
564	MALATYA	DOĞANŞEHİR	SÜRGÜ
565	MALATYA	DOĞANYOL	GÖKÇE
566	MALATYA	HEKİMHAN	KOCAÖZÜ
567	MALATYA	HEKİMHAN	KURŞUNLU
568	MALATYA	MERKEZ	ERENLİ
569	MALATYA	MERKEZ	KONAK
570	MALATYA	MERKEZ	YAYGIN
571	MALATYA	PÖTÜRGE	TEPEHAN
572	MANİSA	AKHİSAR	AKSELENDİ
573	MANİSA	ALAŞEHİR	KEMALİYE
574	MANİSA	ALAŞEHİR	PIYADELER
575	MANİSA	ALAŞEHİR	ULUDERBENT
576	MANİSA	DEMİRCİ	BORLU
577	MANİSA	DEMİRCİ	DURHASAN
578	MANİSA	DEMİRCİ	İÇIKLER
579	MANİSA	DEMİRCİ	MAHMUTLAR
580	MANİSA	GÖRDES	ÇİÇEKLİ
581	MANİSA	GÖRDES	GÜNEŞLİ
582	MANİSA	GÖRDES	KAYACIK
583	MANİSA	KIRKAĞAÇ	KARAKURT
584	MANİSA	KULA	SANDAL
585	MANİSA	MERKEZ	HACİHALİLLER
586	MANİSA	MERKEZ	HAMZABEYLİ
587	MANİSA	MERKEZ	KARAĞAÇLI
588	MANİSA	MERKEZ	SANCAKLİBOZKÖY
589	MANİSA	SARUHANLI	BÜYÜKBELEN
590	MANİSA	SARUHANLI	İSHAKÇELEBİ
591	MANİSA	SARUHANLI	KOLDERE
592	MANİSA	SARUHANLI	MÜTEVELLİ
593	MANİSA	SARUHANLI	PAŞAKÖY
594	MARDİN	DARGEÇİT	SÜMER
595	MARDİN	KIZILTEPE	DİKMEN
596	MARDİN	KIZILTEPE	ŞENYURT
597	MARDİN	KIZILTEPE	YÜCELİ
598	MARDİN	MERKEZ	KABALA
599	MARDİN	MERKEZ	YALIM
600	MARDİN	MİDYAT	ACIRLI

601	MARDİN	MİDYAT	ÇAVUŞLU
602	MARDİN	MİDYAT	GELİNKAYA
603	MARDİN	MİDYAT	SÖĞÜTLÜ
604	MARDİN	MİDYAT	ŞENKÖY
605	MARDİN	NUSAYBİN	AKARSU
606	MARDİN	NUSAYBİN	DURUCA
607	MARDİN	NUSAYBİN	GİRMELİ
608	MARDİN	SAVUR	PINARDERE
609	MARDİN	SAVUR	SÜRGÜCÜ
610	MARDİN	SAVUR	YEŞİLALAN
611	MERSİN	ANAMUR	ÇARIKLAR
612	MERSİN	BOZYAZI	TEKELİ
613	MERSİN	BOZYAZI	TEKMEN
614	MERSİN	MERKEZ	FATİH
615	MERSİN	SİLİFKE	UZUNCABURÇ
616	MERSİN	TARSUS	GÜLEK
617	MUĞLA	FETHİYE	ÇAMKÖY
618	MUĞLA	FETHİYE	ÇİFTLİK
619	MUĞLA	FETHİYE	KADIKÖY
620	MUĞLA	FETHİYE	KARAÇULHA
621	MUĞLA	FETHİYE	KEMER
622	MUĞLA	FETHİYE	KUMLUOVA
623	MUĞLA	KAVAKLIDERE	MENTEŞE
624	MUĞLA	KÖYCEĞİZ	BEYOBASI
625	MUĞLA	KÖYCEĞİZ	TOPARLAR
626	MUŞ	BULANIK	ELMAKAYA
627	MUŞ	BULANIK	ERENTEPE
628	MUŞ	BULANIK	MOLLAKENT
629	MUŞ	BULANIK	RÜSTEMGEDİK
630	MUŞ	BULANIK	SARIPINAR
631	MUŞ	BULANIK	UZGÖRÜR
632	MUŞ	BULANIK	YEMİŞEN
633	MUŞ	BULANIK	YONCALI
634	MUŞ	KORKUT	ALTINOVA
635	MUŞ	MALAZGİRT	KONAKKURAN
636	MUŞ	MERKEZ	KARAAĞAÇLI
637	MUŞ	MERKEZ	KIRKÖY
638	MUŞ	MERKEZ	KIZILAĞAÇ
639	MUŞ	MERKEZ	KONUKBEKLER
640	MUŞ	MERKEZ	SERİNOVA
641	MUŞ	MERKEZ	SUNGU
642	MUŞ	MERKEZ	YAĞCILAR
643	MUŞ	MERKEZ	YAYGIN
644	NEVŞEHİR	ACIGÖL	KARAPINAR
645	NEVŞEHİR	ACIGÖL	KURUGÖL
646	NEVŞEHİR	ACIGÖL	TATLARIN
647	NEVŞEHİR	AVANOS	ÇALIŞ
648	NEVŞEHİR	AVANOS	GÖYNÜK
649	NEVŞEHİR	AVANOS	KALABA
650	NEVŞEHİR	AVANOS	MAHMAT
651	NEVŞEHİR	AVANOS	SARILAR
652	NEVŞEHİR	DERİNKUYU	SUVERMEZ
653	NEVŞEHİR	DERİNKUYU	YAZIHÜYÜK
654	NEVŞEHİR	GÜLŞEHİR	ABUŞAĞI
655	NEVŞEHİR	GÜLŞEHİR	GÜMÜŞKENT

656	NEVŞEHİR	GÜLŞEHİR	KARACAŞAR
657	NEVŞEHİR	GÜLŞEHİR	TUZKÖY
658	NEVŞEHİR	KOZAKLI	KALECİK
659	NEVŞEHİR	KOZAKLI	KARAHASANLI
660	NEVŞEHİR	MERKEZ	ÇAT
661	NEVŞEHİR	MERKEZ	GÖRE
662	NEVŞEHİR	MERKEZ	KAVAK
663	NEVŞEHİR	MERKEZ	KAYMAKLI
664	NEVŞEHİR	MERKEZ	NARKÖY
665	NEVŞEHİR	MERKEZ	UÇHISAR
666	NEVŞEHİR	ÜRGÜP	AKSALUR
667	NEVŞEHİR	ÜRGÜP	BAŞDERE
668	NEVŞEHİR	ÜRGÜP	MUSTAFAPAŞA
669	NIĞDE	ALTUNHISAR	KARAKAPI
670	NIĞDE	BOR	ÇUKURKUYU
671	NIĞDE	BOR	KARANLIKDERE
672	NIĞDE	ÇAMARDI	BURÇ
673	NIĞDE	MERKEZ	ÇAVDARLI
674	NIĞDE	MERKEZ	ÇAYIRLI
675	NIĞDE	MERKEZ	EDİKLİ
676	NIĞDE	MERKEZ	ELMALI
677	NIĞDE	MERKEZ	GÜMÜŞLER
678	NIĞDE	MERKEZ	HACIBEYLİ
679	NIĞDE	MERKEZ	İÇMELİ
680	NIĞDE	MERKEZ	KİLEDERE
681	NIĞDE	MERKEZ	KOYUNLU
682	NIĞDE	MERKEZ	ORHANLI
683	NIĞDE	MERKEZ	OVACIK
684	NIĞDE	MERKEZ	SAZLICA
685	NIĞDE	ULUKIŞLA	AKTOPRAK
686	NIĞDE	ULUKIŞLA	YENİYILDIZ
687	ORDU	AKKUŞ	ÇAYIRALAN
688	ORDU	AKKUŞ	YENİKONAK(KIZILELMA)
689	ORDU	AYBASTI	ÇAKIRLI
690	ORDU	AYBASTI	PELİTÖZÜ
691	ORDU	CUMA	KIRLI
692	ORDU	CUMARTESİ	MEDRESEÖNÜ
693	ORDU	ÇAYBAŞI	İLKÜVEZ
694	ORDU	FATSA	BOLAMAN
695	ORDU	FATSA	HATİPLİ
696	ORDU	FATSA	İSLAMDAĞ
697	ORDU	FATSA	KÖSEBUCAĞI
698	ORDU	GÖLKÖY	DAMARLI
699	ORDU	GÖLKÖY	DÜZYAYLA
700	ORDU	GÖLKÖY	GÜZELYURT
701	ORDU	GÜRGENTEPE	DİREKLİ
702	ORDU	İKİZCE	DEVECİK
703	ORDU	İKİZCE	KAYNARTAŞ
704	ORDU	KABADÜZ	YOKUŞDİBİ
705	ORDU	KABATAŞ	ALANKENT
706	ORDU	KORGAN	ÇAMLI
707	ORDU	KORGAN	ÇAYIRKENT
708	ORDU	KORGAN	TEPEALAN
709	ORDU	KUMRU	FİZME
710	ORDU	KUMRU	YUKARIDAMLALI

711	ORDU	ÜNYE	ERENYURT
712	ORDU	ÜNYE	FATİH
713	ORDU	ÜNYE	HANYANI
714	ORDU	ÜNYE	PELİTLİYATAK
715	ORDU	ÜNYE	TEKKİRAZ
716	ORDU	ÜNYE	YENİKENT
717	OSMANİYE	DÜZİÇİ	ATALAN
718	OSMANİYE	DÜZİÇİ	BÖCEKLİ
719	OSMANİYE	MERKEZ	CEVDETİYE
720	OSMANİYE	SUMBAS	ALİBEYLİ
721	OSMANİYE	SUMBAS	MEHMETLİ
722	OSMANİYE	TOPRAKKALE	TÜYSÜZ
723	RİZE	ARDEŞEN	TUNCA
724	RİZE	ÇAYELİ	BÜYÜKKÖY
725	RİZE	ÇAYELİ	MADENLİ
726	RİZE	İKİZDERE	GÜNEYCE
727	RİZE	KALKANDERE	YOLBAŞI
728	RİZE	MERKEZ	ÇAYKENT
729	RİZE	MERKEZ	KENDİRLİ
730	SAMSUN	BAFRA	ÇETİNKAYA
731	SAMSUN	BAFRA	DOĞANCA
732	SAMSUN	BAFRA	İKİZPINAR
733	SAMSUN	ÇARŞAMBA	HÜRRİYET
734	SAMSUN	ONDOKUZMAYIS	DEREKÖY
735	SAMSUN	ONDOKUZMAYIS	YÖRÜKLER
736	SAMSUN	TEKKEKÖY	AŞAĞIÇİNİK
737	SAMSUN	TEKKEKÖY	BÜYÜKLÜ
738	SAMSUN	TEKKEKÖY	KUTLUKENT
739	SAMSUN	TERME	BAZLAMAÇ
740	SAMSUN	TERME	EVCİ
741	SAMSUN	TERME	GÖLYAZI
742	SAMSUN	TERME	HÜSEYİNMECİT
743	SAMSUN	TERME	KOCAMAN
744	SAMSUN	TERME	KOZLUK
745	SİİRT	BAYKAN	ATABAĞI
746	SİİRT	BAYKAN	ZİYARET
747	SİİRT	KURTALAN	KAYABAĞLAR
748	SİİRT	MERKEZ	GÖKÇEDAĞ
749	SİİRT	PERVARI	BEĞENDİK
750	SİNOP	TÜRKELİ	GÜZELKENT
751	SİVAS	ALTINYAYLA	KALE
752	SİVAS	GEMEREK	EĞERCİ
753	SİVAS	GÜRÜN	SUÇATI
754	SİVAS	KANGAL	ALACAĞAN
755	SİVAS	MERKEZ	GÜMÜŞDERE
756	SİVAS	MERKEZ	KURLAPA
757	SİVAS	MERKEZ	YAKUPOĞLAN
758	SİVAS	MERKEZ	YILDIZ
759	SİVAS	SUŞEHİRİ	ÇATALOLUK
760	SİVAS	ŞARKIŞLA	AKÇAKIŞLA
761	SİVAS	ŞARKIŞLA	CEMEL
762	SİVAS	ŞARKIŞLA	GÜRÇAYIR
763	SİVAS	ŞARKIŞLA	KIZILCAKIŞLA
764	SİVAS	ULAŞ	BAHARÖZÜ
765	SİVAS	ULAŞ	YENİKARAHİSAR

766	SIVAS	YILDIZELİ	GÜNEYKAYA
767	SIVAS	YILDIZELİ	KALIN
768	SIVAS	YILDIZELİ	KAVAK
769	SIVAS	YILDIZELİ	KÜMBET
770	SIVAS	YILDIZELİ	ŞEYHHALİL
771	SIVAS	YILDIZELİ	YAVU
772	ŞANLIURFA	AKÇAKALE	PEKMEZLİ
773	ŞANLIURFA	HALFETİ	ARGIL
774	ŞANLIURFA	HALFETİ	YUKARIGÖKLÜ
775	ŞANLIURFA	MERKEZ	KONUKLU
776	ŞANLIURFA	MERKEZ	UĞURLU
777	ŞANLIURFA	SİVEREK	GÜRAKAR
778	ŞANLIURFA	SİVEREK	KAPIKAYA
779	ŞANLIURFA	VİRANŞEHİR	EYYÜPNEBİ
780	ŞIRNAK	BEYTÜŞŞEBAP	MEZRAA
781	ŞIRNAK	GÜÇLÜKONAK	FINDIK
782	ŞIRNAK	İDİL	SIRTKÖY
783	ŞIRNAK	MERKEZ	BALVEREN
784	ŞIRNAK	MERKEZ	KASRIK
785	ŞIRNAK	MERKEZ	KUMÇATI
786	ŞIRNAK	SİLOPI	BAŞVERİMLİ
787	ŞIRNAK	ULUDERE	ŞENOBA
788	ŞIRNAK	ULUDERE	UZUNGEÇİT
789	TEKİRDAĞ	MALKARA	KOZYÖRÜK
790	TEKİRDAĞ	MERKEZ	BANARLI
791	TEKİRDAĞ	SARAY	BEYAZKÖY
792	TOKAT	ALMUS	BAĞTAŞI
793	TOKAT	ALMUS	ÇEVRELİ
794	TOKAT	ALMUS	DİKİLİ
795	TOKAT	ALMUS	ORMANDIBİ
796	TOKAT	ARTOVA	ÇELİKLİ
797	TOKAT	BAŞÇİFTLİK	HATİPLİ
798	TOKAT	BAŞÇİFTLİK	KARACAÖREN
799	TOKAT	ERBAA	AKÇA
800	TOKAT	ERBAA	GÖKAL
801	TOKAT	ERBAA	KARAYAKA
802	TOKAT	ERBAA	KOÇAK
803	TOKAT	ERBAA	ÜZÜMLÜ
804	TOKAT	MERKEZ	AKBELEN
805	TOKAT	MERKEZ	AVLUNLAR
806	TOKAT	MERKEZ	ÇAT
807	TOKAT	MERKEZ	GÜRYILDIZ
808	TOKAT	NİKSAR	GÖKÇELİ
809	TOKAT	NİKSAR	GÜNEBAKAN
810	TOKAT	NİKSAR	SERENLİ
811	TOKAT	NİKSAR	YAZICIK
812	TOKAT	PAZAR	DEREKÖY
813	TOKAT	REŞADİYE	BAYDARLI
814	TOKAT	REŞADİYE	BEREKETLİ
815	TOKAT	REŞADİYE	BOZÇALI
816	TOKAT	REŞADİYE	CİMİTEKKE
817	TOKAT	REŞADİYE	DEMİRCİLİ
818	TOKAT	REŞADİYE	HASANŞEYH
819	TOKAT	REŞADİYE	KIZILCAÖREN
820	TOKAT	REŞADİYE	KUZBAĞI

821	TOKAT	REŞADİYE	NEBİŞEYH
822	TOKAT	REŞADİYE	YOLÜSTÜ
823	TOKAT	SULUSARAY	DUTLUCA
824	TOKAT	TURHAL	KAT
825	TOKAT	TURHAL	ŞENYURT
826	TOKAT	TURHAL	YAZITEPE
827	TOKAT	YEŞİLYURT	ÇIKRIK
828	TOKAT	YEŞİLYURT	KUŞÇU
829	TOKAT	ZİLE	EVRENKÖY
830	TOKAT	ZİLE	YILDIZTEPE
831	TRABZON	AKÇAABAT	ADACIK
832	TRABZON	AKÇAABAT	AKPINAR
833	TRABZON	AKÇAABAT	DOĞANKÖY
834	TRABZON	AKÇAABAT	IŞIKLAR
835	TRABZON	AKÇAABAT	YILDIZLI
836	TRABZON	ARAKLI	ÇANKAYA
837	TRABZON	ARAKLI	ERENLER
838	TRABZON	ARAKLI	YEŞİLYURT
839	TRABZON	ARSİN	ATAYURT
840	TRABZON	ARSİN	FINDIKLI
841	TRABZON	ARSİN	YEŞİLYALI
842	TRABZON	BEŞİKDÜZÜ	YEŞİLKÖY
843	TRABZON	ÇAYKARA	TAŞKIRAN
844	TRABZON	ÇAYKARA	UZUNGÖL
845	TRABZON	DÜZKÖY	AYKUT
846	TRABZON	HAYRAT	BALABAN
847	TRABZON	HAYRAT	GÜLDEREN
848	TRABZON	KÖPRÜBAŞI	BEŞKÖY
849	TRABZON	MAÇKA	ŞAHİNKAYA
850	TRABZON	MERKEZ	AKYAZI
851	TRABZON	MERKEZ	ÇAĞLAYAN
852	TRABZON	MERKEZ	GÜRBULAK
853	TRABZON	MERKEZ	YEŞİLOVA
854	TRABZON	OF	BALLICA
855	TRABZON	OF	BÖLÜMLÜ
856	TRABZON	OF	ESKİPAZAR
857	TRABZON	OF	GÜRPINAR
858	TRABZON	OF	KIYIÇIK
859	TRABZON	OF	UĞURLU
860	TRABZON	SÜRMENE	ÇAMBURNU
861	TRABZON	SÜRMENE	ORMANSEVEN
862	TRABZON	SÜRMENE	OYLUM
863	TRABZON	SÜRMENE	YENİAY
864	TRABZON	ŞALPAZARI	GEYİKLİ
865	TRABZON	VAKFIKEBİR	YALIKÖY
866	TRABZON	YOMRA	KAŞÜSTÜ
867	TRABZON	YOMRA	OYMALITEPE
868	TRABZON	YOMRA	ÖZDİL
869	UŞAK	EŞME	AHMETLER
870	UŞAK	MERKEZ	BÖLME
871	UŞAK	MERKEZ	GÜRE
872	UŞAK	MERKEZ	İLYASLI
873	UŞAK	SIVASLI	SELÇİKLER
874	UŞAK	SIVASLI	YAYALAR
875	YOZGAT	AYDINCIK	BAŞTÜRK

876	YOZGAT	AYDINCIK	BAYDIĞIN
877	YOZGAT	AYDINCIK	KAZENKAYA
878	YOZGAT	AYDINCIK	KÖSRELİK
879	YOZGAT	BOĞAZLIYAN	ÖZLER
880	YOZGAT	BOĞAZLIYAN	SIRÇALI
881	YOZGAT	ÇAYIRALAN	CURALI
882	YOZGAT	ÇAYIRALAN	ÇOKRADAN
883	YOZGAT	ÇEKEREK	BAZLAMBAÇ
884	YOZGAT	ÇEKEREK	BEYYURDU
885	YOZGAT	KADIŞEHİRİ	HALIKÖY
886	YOZGAT	MERKEZ	ÇADIRARDIÇ
887	YOZGAT	SARAYKENT	ÇİÇEKLİ
888	YOZGAT	SARAYKENT	DEDEFKILI
889	YOZGAT	SARAYKENT	OZAN
890	YOZGAT	SARIKAYA	YUKARISARIKAYA
891	YOZGAT	SORGUN	AHMETFAKILI
892	YOZGAT	SORGUN	ARAPLI
893	YOZGAT	SORGUN	BELENCUMAFKILI
894	YOZGAT	SORGUN	DOĞANKENT
895	YOZGAT	SORGUN	EYMİR
896	YOZGAT	SORGUN	GEDİKHASANLI
897	YOZGAT	SORGUN	GÜLŞEHİRİ
898	ZONGULDAK	MERKEZ	SIVRILER

KAYBEDİLEN BELEDİYELER
(29 Mart 2009)

İLİ	İLÇESİ	UNVAN	ADI SOYADI
ADANA	TUFANBEYLİ	İLÇE BEL.BŞK.	M. MUSTAFA BULUN
ADİYAMAN	TUT	İLÇE BEL.BŞK.	MAHMUT KARAKUŞ
AFYONKARAHİSAR	ŞUHUT	İLÇE BEL.BŞK.	EKREM ÖZSOY
AĞRI	TAŞLIÇAY	İLÇE BEL.BŞK.	SALİH ASLAN (İstifa)
ANKARA	ELMADAĞ	İLÇE BEL.BŞK.	ÖMER AĞA KURT
ARTVİN	ARHAVİ	İLÇE BEL.BŞK.	MUSA ULUTAŞ
AYDIN	KOÇARLI	İLÇE BEL.BŞK.	CENGİZ ŞEN
BARTIN	KURUCAŞİLE	İLÇE BEL.BŞK.	HÜSEYİN SEVİM
BİLECİK	PAZARYERİ	İLÇE BEL.BŞK.	HİKMET ÖZTÜRK
BİLECİK	YENİPAZAR	İLÇE BEL.BŞK.	MEHMET ÜNAL
BİNGÖL	KIĞI	İLÇE BEL.BŞK.	COŞKUN GÜVEN
BOLU	MENGEN	İLÇE BEL.BŞK.	YURDAKUL ERÖZ
BURSA	HARMANCIK	İLÇE BEL.BŞK.	AHMET TUFAN
ÇANAKKALE	ÇAN	İLÇE BEL.BŞK.	ALİ SARIBAŞ
ÇORUM	ORTAKÖY	İLÇE BEL.BŞK.	HACI ÖMER ATAK
DENİZLİ	BOZKURT	İLÇE BEL.BŞK.	SAİM SADIÇ
EDİRNE	ENEZ	İLÇE BEL.BŞK.	MUSTAFA SÜNNETÇİ
EDİRNE	SÜLOĞLU	İLÇE BEL.BŞK.	İSMET BALIN
ERZURUM	KARAÇOBAN	İLÇE BEL.BŞK.	ALİCAN KOCAKAYA
ERZURUM	KÖPRÜKÖY	İLÇE BEL.BŞK.	CAHİT KARASU
ESKİŞEHİR	BEYLİKOVA	İLÇE BEL.BŞK.	HASAN TEZEL
GAZİANTEP	ARABAN	İLÇE BEL.BŞK.	HASAN DOĞRU
GAZİANTEP	KARKAMIŞ	İLÇE BEL.BŞK.	NUH KOCAASLAN (İstifa)
GİRESUN	DERELİ	İLÇE BEL.BŞK.	MUZAFFER KARAKAYALI
HATAY	ERZİN	İLÇE BEL.BŞK.	MEHMET GÜVEN
HATAY	SAMANDAĞ	İLÇE BEL.BŞK.	ALİ TERZİ
İSTANBUL	ŞİŞLİ	İLÇE BEL.BŞK.	MUSTAFA SARIGÜL
KARABÜK	YENİCE	İLÇE BEL.BŞK.	MUSTAFA AKAY
KARS		İL BEL.BŞK.	NAİF ALİBEYOLU
KASTAMONU	ABANA	İLÇE BEL.BŞK.	ŞEVKET YAZKAN
KASTAMONU	ARAÇ	İLÇE BEL.BŞK.	BAHTİYAR YAŞAR
KASTAMONU	DADAY	İLÇE BEL.BŞK.	KADİR ER
KİLİS	POLATELİ	İLÇE BEL.BŞK.	MUSTAFA POLAT
KIRKLARELİ	KOĞAZ	İLÇE BEL.BŞK.	NİHAT ÖZTÜRK
KIRŞEHİR	AKPINAR	İLÇE BEL.BŞK.	ŞÜKRÜ TURGUT
KOCAELİ	KANDIRA	İLÇE BEL.BŞK.	MUSTAFA ÖĞREN
KONYA	DOĞANHİSAR	İLÇE BEL.BŞK.	MEHMET ÖZTOKLU
KONYA	HADİM	İLÇE BEL.BŞK.	YILMAZ ÇETİN
KÜTAHYA	ÇAVDARHİSAR	İLÇE BEL.BŞK.	İSMAİL TANRIVERDİ
MANİSA	AHMETLİ	İLÇE BEL.BŞK.	CEMAL SÖZÜER
MALATYA	KULUNCAK	İLÇE BEL.BŞK.	MUSTAFA YILDIZ
MERSİN	ANAMUR	İLÇE BEL.BŞK.	M. SUPHİ ALP
MERSİN	AYDINCIK	İLÇE BEL.BŞK.	AHMET BAHAR

MUĞLA	BODRUM	İLÇE BEL.BŞK.	MAZLUM AĞAN
MUĞLA	ULA	İLÇE BEL.BŞK.	ÜMİT KARAARSLAN
NEVŞEHİR	ÜRGÜP	İLÇE BEL.BŞK.	KASIM UĞUR
ORDU	GÖLKÖY	İLÇE BEL.BŞK.	RECEP KARAAHMETOĞLU
ORDU	MESUDİYE	İLÇE BEL.BŞK.	AHMET BAKİ YILMAZ
OSMANİYE	SUMBAS	İLÇE BEL.BŞK.	NECATİ GÜVEL
RİZE	HEMŞİN	İLÇE BEL.BŞK.	BAŞAR CUMBUR
RİZE	PAZAR	İLÇE BEL.BŞK.	HİKMET HATIRNAZ
SAMSUN	ALAÇAM	İLÇE BEL.BŞK.	FIRAT ANARAT
TRABZON		İL BEL.BŞK.	M. VOLKAN CANALIOĞLU
TUNCELİ	NAZİMİYE	İLÇE BEL.BŞK.	BERTAL ATEŞ
TUNCELİ	PERTEK	İLÇE BEL.BŞK.	KENAN ÇETİN
UŞAK	SİVASLI	İLÇE BEL.BŞK.	DURSUN POYRAZ
YOZGAT	ÇANDIR	İLÇE BEL.BŞK.	M. ORHAN BULUCU

PUSULA E -POSTA PROJESİ HEDEF GRUPLARI

1	HEDEF GRUBU: CHP	E-POSTA SAYILARI
1.1	MİLLETVEKİLLERİ	164
1.2	PM ÜYELERİ	13
1.3	İL BAŞKANLARI	41
1.4	İSTANBUL İLÇE BAŞKANLIKLARI	25
1.5	KADIKÖY İLÇE BAŞKANLIĞI	228
1.6	PARTİ ÜYELERİ	2116
1.7	KADIKÖY BELEDİYE DOSYASI	32775
1.8	BEŞİKTAŞ BELEDİYE DOSYASI	36780
	TOPLAM:	72142

2	HEDEF GRUBU: BELEDİYELER	E-POSTA SAYILARI
	CHPLİ BELEDİYELER	155
	TOPLAM:	155

3	HEDEF GRUBU: ÖĞRENCİLER	E-POSTA SAYILARI
	ÖĞRENCİLER 1. GRUP	24974
	ÖĞRENCİLER 2. GRUP	24999
	ÖĞRENCİLER 3. GRUP	21214
	ÖĞRENCİLER (SON SINIF)	46644
	İSTANBUL ÖZEL	661
	TOPLAM:	118492

4	HEDEF GRUBU: KOBİLER	E-POSTA SAYILARI
	KOBİLER 1. GRUP	39889
	KOBİLER 2.GRUP	39884
	KOBİLER 3.GRUP	39843
	KOBİLER 4.GRUP	39908
	KOBİLER 5.GRUP	39849
	KOBİLER 6.GRUP	39930
	KOBİLER 7.GRUP	33041
	TOPLAM:	272344

5	HEDEF GRUBU: AYDINLAR	E-POSTA SAYILARI
5.1	ÖĞRETİM GÖREVLİLERİ	15624
5.2	SANATÇILAR	2306
	TOPLAM:	17930

6	HEDEF GRUBU: BASIN	E-POSTA SAYILARI
	BASIN	4162
	TOPLAM:	4162

7	HEDEF GRUBU: MESLEK GRUPLARI	E-POSTA SAYILARI
7.1	AVUKATLAR	24114
7.2	SAĞLIK ÇALIŞANLARI	14662
7.3	FİNANS ÇALIŞANLARI	3317
7.4	MİMARLAR	241
7.5	ÖĞRETMENLER	410
7.6	TURİZM SEKTÖRÜ	72
7.7	VETERİNER HEKİMLER	77
7.8	MUHASEBECİLER	52
	TOPLAM:	42945

8	HEDEF GRUBU: STKL'LAR	E-POSTA SAYILARI
8.1	DERNEK VE VAKIFLAR	531
8.2	ADD	279
8.3	ÇYDD	80
8.4	ALTI NOKTA KÖRLER D.	24
8.5	KADIN DERNEKLERİ	10
8.6	KALDER	24
8.7	TEV	29
8.8	BEŞİKTAŞ BELEDİYESİ STK'LAR	58
8.9	SENDİKALAR	380
	TOPLAM:	1415

9	HEDEF GRUBU: ODALAR VE KOOPERATİFLER	E-POSTA SAYILARI
9.1	SANAYİ VE TİCARET ODALARI	2489
9.2	MÜHENDİS ODALARI	522
9.3	TOBB	27
9.4	TURMOB	780
9.5	TESK	90
9.6	TARIM KOOPERATİFLERİ	34
9.7	TUGİK	479
	TOPLAM:	4421

10	HEDEF GRUBU: HAYVANSEVERLER	E-POSTA SAYILARI
	HAYVANSEVERLER	177
	TOPLAM:	177

11	HEDEF GRUBU :İNANÇ GRUPLARI	E-POSTA SAYILARI
	ALEVİ VAKIFLARI	16
	TOPLAM:	16
GENEL TOPLAM :		534199

TEKNİK RAPOR

KONU : Toplu Mail Sunucusu Hakkında

Toplu Mail sisteminin kurulumunda teknik olarak izlediğimiz yol,

1. Nic.tr'den **pusulachp.org.tr** domain adı alındı.
2. pusulachp.org.tr mail sunucusunda kullandığımız **212.174.150.130**'lu IP' mizi Metro Ethernet çıkış IP'miz (212.156.230.242) üzerine gerekli yönlendirme işlemi yapıldı.
3. Türk Telekom tarafında Revers DNS ve MX kayıtları yapıldı.
4. RIPE kaydı yapıldı.
5. Dünyada ki belli başlı büyük Spam House sistemleri ile yazışılarak, IP'mizin black listlere (kara listelere) girmemesi için güvenlik kayıtları yapıldı. Toplu mail gönderim proje aşaması süresince **IP'miz kesinlikle hiçbir black liste girmemiştir.**
6. Sistemin kolay kullanımını ve raporlamasını sağlamak amacı ile yazılım satın alındı.
7. Sistemimize dışarıdan yapılacak hacking ataklarını önlemek üzere firewall sistemimiz üzerinde gereken sistem güvenlik kuralları yazılarak, bu tarzdaki kötü ataklar engellendi. Sunucumuza güvenilir bir şekilde mail girişi ve çıkışı sağlandı.
8. Bu sistemlerin kurulumu Linux işletim sistemi Manriva versiyon üzerine kuruldu.
9. Bu sistemi sağlayacak herhangi bir sunucu satın alınmamış olup, yazılımı satın aldığımız firma tarafından öncelikle test olarak tarafımıza kullanım için verilmiş, sonrasında sistemin doğru işlediği anlaşılınca kullanılan sunucu bir süreliğine tarafımıza firma tarafından ödünç verilmiştir.

İNTERNET (GOOGLE)ÜZERİNDEN REKLAM KAMPANYASI

İNTERNET SİTESİ ADI	REKLAMIN GÖSTERİLME SAYISI	REKLAMLARIN TIKLANMA SAYISI	MALİYET(TL)
aksam.com.tr	1191789	925	352,38
alalimsatalim.com	247513	375	169,4
antoloji.com	2914058	2835	983,78
blogcu.com	3172045	8854	2434,62
bloggum.com	1476648	3058	1030,36
blogspot.com	2740768	9257	2654,32
chip.com.tr	403385	281	180,69
devletana.com	1311874	2430	1149,6
diziler.com	28073	82	21,87
e-sirket.com	46440	179	121,79
ekolhoca.com	743200	1493	342,12
elemanonline.com	53544	35	14,41
ensonhaber.com	1018058	1507	507,38
facebook.com	19619568	24252	6953,94
forum.memurlar.net	3106084	1912	1056,57
internethaber.com	1969975	543	356,07
gazeteler.com	4548406	9466	3061,45
gazetevatan.com	2428128	4586	1802,43
haber3.com	4713082	2469	1198,7
haberler.com	5670108	9383	3574,82
handycafe.com	400589	2749	1000,47
hisse.net	10070	7	5,44
10marifet.org	421364	282	159,27
hukuki.net	311577	508	255,72

inndir.com	1974136	2630	1250,18
internethaber.com	10669	0	0
internetspor.com	2324354	1365	662,64
kadinlarkulubu.com	874368	474	304,11
kenthaber.com	1557100	1915	859,29
mackolik.com	6815674	6708	1663,65
memurlar.net	6142665	6178	3225,81
netlog.com	404	0	0
pcnet.com.tr	995	2	1,07
posta-gazetesi.net	2530	7	4,73
sahadan.com	9735277	7811	2223,66
sondakika.com	1616480	2951	1028,69
sozluk.net	1060266	968	361,35
sozluk.sourtimes.org	3489542	2968	1097,93
tamindir.com	52432	97	54,5
tr.netlog.com	1674520	459	311,82
uzmantv.com	347853	129	100,8
wowturkey.com	1585553	1121	380,88
yemeksepeti.com	4855	25	18,2
zargan.com	4093860	3502	1323,89
TOPLAMLAR	102.082.051	126.277	44.355

*NOT: 50.000 TL+KDV 'lik bütçenin %10'luk kısmı Google'ın ajans komisyonudur. Geriye kalan 45.000 TL'nin 44.356TL'lik kısmı kullanılmıştır.

GENEL SEKRETER ÖNDER SAV'IN YSK'DAN YASAYA AYKIRI PROPAGANDA İHLALLERİNİN ÖNLENMESİNİ VE YSK'NIN BELİRLEDİĞİ YASAKLARA UYULMASININ SAĞLANMASI İÇİN YSK BAŞKANLIĞI'NA YAPTIĞI BAŞVURU

1- 2972 Sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi hakkındaki kanunun 35.maddesinin yollamada bulunduğu 298 sayılı kanunun 49 ve sonraki maddeleri uyarınca 19 Mart 2009 günü başlayan "Seçim Propagandası ve Yasakları" döneminde partilerin propaganda çalışma ve yöntemleri gibi radyo ve televizyon kanallarının yayın esasları da belirli kurallara bağlanmıştır.

Yüksek Seçim Kurulu'nda yayımlanan Seçim Takvimi'nde ve kararlarında bu hususu belirtmiştir. 27.12.2008 tarih ve 008039 sayılı 336 no'lu kararında "Her türlü kamuoyu araştırmaları, anketler ve tahminlerin ANCAK TARAFSIZ, GERÇEKLİK ve DOĞRULUK İLKELERİNE uymak koşuluyla....." kriteri getirilmiştir.

2- Hal böyle iken kimi radyo ve tv kanalları 298 sayılı yasanın ikinci kısmında belirlenen "seçim propagandası" esaslarına aykırı yayın yapmaktadır. Bu suretle kimi partilerin ve adayların lehine ya da aleyhine olacak biçimde etki yapmaya çalışmaktadırlar.

3- Yasaya ve Seçim Hukuku ilkelerine aykırı bu tür yayınların birinde HABERTÜRK Televizyon Kanalı 22.03.2009 ve 23.03.2009 günlerinde açık biçimde bir partinin ve adaylarının lehine olacak biçimde bir kamuoyu değerlendirmesi yayınlamıştır. Bu tür sayısal veriler ciddi gibi görünen ama güdümlü olarak yönlendirilmiş çabalardan öteye geçmekte ise de, seçmenleri etkilemek, yasalara ve Yüksek Seçim Kurulu'nun ilke kararlarına aykırı olmaktadır.

4- Benzer surette yayınları, kimi zaman diğer yayın kuruluşları da yapmaktadır. Haber bültenleri zamanında Başbakanın mitinglerde yaptığı propaganda konuşmalarını ayrıntılı biçimde haber bültenlerinde yayınlamaktadırlar. Buna karşılık diğer partilerin bu tür etkinliklerine eşit ve aynı etkinlikte yer verilmemektedir. Böylece yasa koyucunun öngördüğü ilkeler ihlal edilmektedir.

5- Yine 298 sayılı yasanın 60.maddesi, afiş ve duvar ilanlarının ve parti propaganda bayrakları ile benzerlerinin şehir, kasaba ve beldelerde İlçe Seçim Kurulları'nca gösterilecek yerlere asılmasını öngörmektedir. Oysa özellikle Büyükşehirlerde, belediyelerce otobüs duraklarında ve çeşitli cadde ve alanlarda kurulmuş ticari amaçlı reklam kuleleri Belediye Başkanının mensup olduğu siyasal partisince kiraya verilmiş gibi gösterilerek bir partinin egemenliğine terk edilmektedir. Bu davranış da yasaya aykırıdır.

SONUÇ: Yüksek Seçim Kurulu'nca belirttiğimiz hususlarda ki yasa ihlalleri konularında gerekli işlemin yapılmasına karar verilmesini dilerim."